เครื่องประกอบสมณศักดิ์สมเด็จพระสังฆราช

จดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

รัฐบาลในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
จัดพิมพ์ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสนองพระกรุณาธิคุณในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

จดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

พิมพ์ครั้งแรก พุทธศักราช ๒๕๕๘
จำนวนพิมพ์ ๑๑,๐๐๐ เล่ม
เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ 978-616-283-184-3

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
กรมศิลปากร. สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ.
จดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖. -- กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๕๘.
๕๐๔ หน้า.
๑. สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน), ๒๔๕๖ - ๒๕๕๖. I. ชื่อเรื่อง.
๒๙๔.๓๐๙๒๒
ISBN 978-616-283-184-3

พิมพ์ที่
บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
๓๗๖ ถนนชัยพฤกษ์ แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐
โทรศัพท์ ๐-๒๔๒๒-๙๐๐๐, ๐-๒๘๘๒-๑๐๑๐ โทรสาร ๐-๒๔๓๓-๒๗๔๒, ๐-๒๔๓๔-๑๓๘๕
E-mail : aprint@amarin.co.th Homepage : http://www.amarin.com

คำปรารภ

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี
ในโอกาสการจัดทำหนังสือที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
พุทธศักราช ๒๕๕๖

เนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ นี้ นับว่าเป็นศุภมงคลวาระอันหาได้ยากยิ่ง และมิได้เคยปรากฏมีแต่กาลก่อน เป็นปีที่ปีติโสมนัสของพุทธบริษัททั้งปวง รัฐบาลพร้อมด้วยคณะสงฆ์และประชาชนไทยผู้เป็นศาสนิกชนจึงได้ร่วมกันจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ขึ้นระหว่างวันที่ ๑ - ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เมื่อความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้รับงานฉลองพระชันษาดังกล่าวไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเป็นพระมหาเถระผู้เพียบพร้อมด้วยศีลและธรรม ได้ทรงปฏิบัติบำเพ็ญศาสนกิจน้อยใหญ่เกื้อกูลแก่พุทธศาสนิกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศมาช้านาน ได้ทรงพระเมตตาโปรดให้สร้างพุทธสถาน อาคารเรียน และสถานสาธารณประโยชน์ขึ้นไว้เป็นจำนวนมาก เพื่อเผยแพร่พระบวรพุทธศาสนา ส่งเสริมการศึกษา และอำนวยประโยชน์สุขแก่ชุมนุมชน ได้ทรงพระนิพนธ์หนังสือหลากหลายเรื่องเกี่ยวเนื่องกับหลักธรรมคำสอนและเรื่องน่ารู้ในพระบวรพระพุทธศาสนาไว้เป็นจำนวนมาก หนังสือพระนิพนธ์เหล่านี้เป็นที่ยกย่องกันว่าได้ทรงเรียบเรียงด้วยพระปรีชาสามารถ ทรงสอดส่องเชี่ยวชาญในอรรถและธรรม ได้ทรงนำพระธรรมคำสอนของสมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้ามาแสดงให้ปรากฏ เป็นประโยชน์แก่มหาชนที่จะได้ศึกษาและใคร่ครวญตรึกตรองปฏิบัติตาม นับว่าพระนิพนธ์เหล่านี้เป็นเพชรน้ำเอกที่ทรงคุณค่ายิ่งแก่การเผยแผ่พระศาสนา

ในวาระงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก นอกจากการจัดงานฉลองสมโภชและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติต่างๆ แล้ว คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

เห็นสมควรจัดพิมพ์หนังสือประมวลพระนิพนธ์ขึ้นชุดหนึ่งเรียกว่า “ญาณสังวรธรรม” เพื่อเป็นที่ระลึก และเป็นธรรมานุสรณ์เฉลิมพระเกียรติคุณเจ้าประคุณ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ให้ปรากฏยั่งยืนสืบไป

รัฐบาลในนามของพุทธศาสนิกชนทั้งปวง ขอเชิญชวนพุทธบริษัททุกฝ่ายพร้อมใจกันอธิษฐานจิตถวายพระกุศลและน้อมเศียรเกล้าถวายพระพรแด่ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ขอจงทรงเจริญพระชันษายิ่งยืนนาน ทรงเบิกบานผ่องแผ้วเป็นหลักชัยและประทีปธรรมแก่คณะสงฆ์และพุทธศาสนิกชนทั้งไทยและเทศ ทรงเป็นบุญเขตที่เคารพศรัทธาของมหาชนอยู่ตราบจิรัฐิติกาล

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คำนำ

เนื่องในวาระมหามงคลที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชันษาครบ ๑๐๐ ปี ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ รัฐบาลและประชาชนชาวไทยมีความปลื้มปีติและสำนึกในพระคุณูปการที่ทรงมีต่อพระพุทธศาสนาและประเทศชาติอย่างอเนกอนันต์ รัฐบาลในนามคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงกำหนดจัดงานเฉลิมฉลองและมอบหมายให้คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุ พิจารณาและดำเนินการจัดทำหนังสือเพื่อเป็นอนุสรณ์รำลึกถึงพระเมตตาคุณ และเชิดชูพระเกียรติคุณให้ปรากฏสืบไป

คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุฯ พิจารณาเห็นชอบให้วัดบวรนิเวศวิหารจัดพิมพ์หนังสือ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา พระโอวาท และพระนิพนธ์ที่มีสาระอันเป็นประโยชน์ต่อพุทธศาสนิกชน รวม ๓๒ รายการ และมอบให้กรมศิลปากรจัดพิมพ์หนังสือจำนวน ๒ รายการ คือ สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์จัดทำหนังสือ “ศรีศตวรรษมหาสังฆราชา” ร้อยกรองสรรเสริญพระเกียรติคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติจัดทำหนังสือจดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก นอกจากนี้ยังเชิญชวนหน่วยงานและภาคเอกชนต่าง ๆ ร่วมจัดทำหนังสือที่ระลึกเพื่อเผยแพร่พระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณให้เป็นที่ประจักษ์แพร่หลายกว้างขวางยิ่งขึ้น

การจัดพิมพ์หนังสือเนื่องในวาระสำคัญนี้ นับเป็นโอกาสพิเศษที่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และคณะสงฆ์ สมัครสมานสามัคคีพร้อมเพรียงกันสร้างทรัพย์สินทางปัญญาไว้เป็นมรดกของแผ่นดินเพิ่มขึ้นอีกจำนวนหนึ่ง หนังสือต่างๆ ที่จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกในโอกาสนี้จะได้เผยแพร่ไปสู่สถาบันการศึกษา ห้องสมุด หน่วยงานต่างๆ และประชาชนทั่วประเทศ อำนวยประโยชน์แก่ประชาชน นักศึกษา และนักเรียนทุกระดับ ความสมานฉันท์ร่วมสร้างสรรค์งานอันมีคุณค่า ก่อให้เกิดความรู้แก่คนในชาติ และความตระหนักในคุณค่าของการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อสาธารณชนครั้งนี้ เป็นการแสดงกตเวทิตาสนองพระกรุณาธิคุณถวายเป็นเครื่องสักการะส่วนหนึ่ง

คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุฯ ในนามของรัฐบาลและประชาชนชาวไทย ขอตั้งจิตอธิษฐานถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ให้ทรงพระเกษมสำราญ มีพระสุขพลานามัยสมบูรณ์ ทรงเจริญพระชนมายุยิ่งยืนนาน สถิตเสถียรเป็นธงชัยและประทีปแห่งธรรมของปวงพุทธศาสนิกชนสืบไปตลอดกาลนาน

(นายสนธยา คุณปลื้ม)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ประธานกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คำชี้แจง

คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและหนังสือจดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ได้มอบหมายให้กรมศิลปากร สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ ทำหน้าที่รวบรวมเอกสาร ข้อมูลสิ่งพิมพ์ ภาพ และจดบันทึกเหตุการณ์งานเฉลิมฉลองและบำเพ็ญกุศลถวายเนื่องในวันคล้ายวันประสูติที่ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ในวันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ จัดเก็บเป็นเอกสารจดหมายเหตุเหตุการณ์สำคัญของชาติ และดำเนินการเรียบเรียงจัดพิมพ์เป็นหนังสือจดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เพื่อเป็นหนังสืออ้างอิงทางประวัติศาสตร์ บุคคล และเหตุการณ์สำคัญด้านพระพุทธศาสนาของโลก รวมทั้งเพื่อเป็นการเผยแพร่พระเกียรติประวัติ ตลอดจนคุณูปการต่อการพุทธศาสนาและพระกรุณาธิคุณต่อพุทธศาสนิกชนทั่วโลก ในฐานะที่ทรงได้รับการทูลถวายพระเกียรติยศเป็นผู้นำสูงสุดแห่งโลกพระพุทธศาสนาจากผู้นำชาวพุทธโลก ๓๒ ประเทศ เมื่อวันเสาร์ ที่ ๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ ในการประชุมสุดยอดผู้นำชาวพุทธโลก ณ ประเทศญี่ปุ่น

กรมศิลปากร โดยสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ ได้ดำเนินการประมวลเหตุการณ์การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี จากการเข้าสังเกตการณ์ จดบันทึกเหตุการณ์ พระราชพิธี พิธี และกิจกรรมการฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ที่คณะกรรมการฯ องค์กรของรัฐ และวัดบวรนิเวศวิหาร จัดขึ้นระหว่างเดือนสิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ถึงเดือนเมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ รวมทั้งติดตามขอรับเอกสาร ภาพ และวีดิทัศน์ การจัดกิจกรรมฉลองของหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และวัด จากทั่วประเทศ และการถวายพระพรของผู้นำพุทธศาสนานิกายต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์และสนับสนุนการรวบรวมเหตุการณ์สำคัญครั้งนี้เป็นอย่างดี

หนังสือจดหมายเหตุเล่มนี้ จึงมีความสมบูรณ์ มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการศาสนาอย่างกว้างขวาง กรมศิลปากรในฐานะผู้จัดทำขออนุโมทนาในบุญกุศลที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่ได้สนับสนุนในการจัดทำหนังสือเล่มนี้จนแล้วเสร็จสมบูรณ์ ขออำนาจบุญกุศลอันเกิดจากการกระทำครั้งนี้จงอำนวยให้ทุกท่าน เจริญอายุ วรรณ สุข พล ประสบสันติสุขและเจริญในธรรมทั่วกัน

(นายเอนก สีหามาตย์)
อธิบดีกรมศิลปากร
๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗

สารบัญ

คำปรารภ ๔
คำนำ ๖
คำชี้แจง ๘
สารบัญ ๙

ภาคที่ ๑ พระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒนมหาเถร)

พระประวัติ ๒๕
ทรงบรรพชา ๒๘
ทรงอุปสมบท ๓๐
ทรงศึกษาพระปริยัติธรรมและภาษาต่างประเทศ ๓๒
สมณศักดิ์ ๓๔

สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ๓๕
หมายกำหนดการพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ๓๖
พระสุพรรณบัฏ ๓๙
ใบกำกับพระสุพรรณบัฏ ๔๒
ประกาศพระบรมราชโองการใหญ่ ๔๔
พัดยศสมณศักดิ์สมเด็จพระสังฆราช ๔๘
พระตราตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราช ๔๙

พระศาสนกิจ ๕๐

ตำแหน่งหน้าที่ในการคณะสงฆ์และการพระศาสนา ๕๐

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ๕๒

พระกรณียกิจพิเศษ ๕๓

พระกรณียกิจด้านการพระศาสนาในต่างประเทศ ๕๗

พระกรณียกิจด้านการก่อสร้างและบูรณปฏิสังขรณ์พระอาราม ๕๙

วัดบวรนิเวศวิหาร ๕๙

การก่อสร้างถาวรวัตถุอื่น ๆ ๕๙

การก่อสร้างวัดในต่างประเทศ ๖๐

การก่อสร้าง “ตึกสกลมหาสังฆปริณายก” ในโรงพยาบาลและโรงเรียน ๖๒

พระนิพนธ์ ๖๔

ประเภทเรียงความ ๖๔

ประเภทคำบรรยายและโอวาท ๖๘

ประเภทเทศนา ๖๙

การจัดทำปทานุกรมบาลี - ไทย - อังกฤษ - สันสกฤต ๗๐

การรวบรวมและแปลหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ๗๐

พระเกียรติคุณ ๗๑

ผู้นำสูงสุดแห่งพระพุทธศาสนาโลก ๗๑

ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ๗๒

ภาคที่ ๒ การจัดเตรียมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ๗๘

การแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ของรัฐบาล ๗๘

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา ๗๘
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการฝ่ายพิธี งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๗๘
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ๗๙
งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๗๙
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุ ๘๐
งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

การแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ของวัดบวรนิเวศวิหาร ๘๐

คณะกรรมการอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๘๐

คณะอนุกรรมการฝ่ายพระราชพิธีและบำเพ็ญพระกุศล ๘๑

คณะอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ ๘๒

คณะอนุกรรมการฝ่ายเผยแพร่พระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณ และผลงาน สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๘๒

คณะอนุกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๘๓

คณะอนุกรรมการฝ่ายสถานที่และปฏิคม ๘๓

คณะอนุกรรมการฝ่ายดำเนินการและประสานงาน ๘๔

การกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ๘๔

ชื่อการจัดงานและกำหนดระยะเวลาของการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ๘๕

ตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ๘๖

ลักษณะและความหมายของตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ๘๗

การพิจารณาคำขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ๘๙

การประดับธงตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ๙๐

การประชาสัมพันธ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ๙๐

การจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ๙๒

พระมหากรุณาธิคุณและพระกรุณาธิคุณ ๙๕

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระมหากรุณาให้การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ ๙๕

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงรับเป็นประธานที่ปรึกษาการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ๑๐๐

สิ่งของที่ระลึกการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ๑๑๐

พัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ๑๑๐

ย่ามที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ๑๑๒

เข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ๑๑๓

ตราไปรษณียากรที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ๑๑๕

เหรียญพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ๑๒๐

เหรียญพระบรมรูปเหมือนพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ๑๒๒

พิธีพุทธาภิเษก มังคลาภิเษก สิ่งมงคลสักการะที่ระลึก ในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ๑๒๓

พิธีพุทธาภิเษก มังคลาภิเษกพระพุทธชินสีห์จำลอง พระกริ่ง ๑ ศตวรรษ พระไพรีพินาศ พระนิรันตราย ครอบน้ำพระพุทธมนต์ ๑ ศตวรรษ เหรียญพระรูปเหมือน ๑๒๓

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
สิ่งมงคลสักการะฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันพุธ ที่ ๒๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๓ นาฬิกา ๓๐ นาที

พิธีมังคลาภิเษกเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร **๑๓๐**
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และเหรียญ
พระรูปเหมือนฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ กับเหรียญพระบรมรูป
พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันจันทร์ ที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๙ นาฬิกา

ภาคที่ ๓ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ในพระบรมราชูปถัมภ์

งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช **๑๕๑**
สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ในพระบรมราชูปถัมภ์
วันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ **๑๕๗**

พิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๒๐๐ รูป ถวายพระกุศล แด่สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ถนนพระสุเมรุ หน้าวัดบวรนิเวศวิหาร
วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๗ นาฬิกา

พิธีประทานยาและเวชภัณฑ์แก่ตำรวจตระเวนชายแดน ตามโครงการน้ำพระทัย **๑๖๓**
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ประทานอุปถัมภ์ยาและเวชภัณฑ์ทั่วประเทศ ณ ตำหนักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร
วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๗ นาฬิกา ๒๕ นาที

นิทรรศการ “พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร” **๑๖๕**
ณ อาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วัดบวรนิเวศวิหาร
วันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

การประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี **๑๖๘**
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ณ วัดบวรนิเวศวิหาร และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (ศาลายา)
วันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

คณะสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศลและถวายพระพร สมเด็จพระญาณสังวร **๑๘๙**
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๖ นาฬิกา

วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ **๑๙๓**

การทรงบำเพ็ญพระกุศลส่วนพระองค์ ทรงบาตรพระสงฆ์ ๑๙ รูป
ณ ตำหนักคอยท่า ปราโมช และทรงปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ณ ท่าวาสุกรี
วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๖ นาฬิกา ๓๐ นาที

พิธีบำเพ็ญพระกุศลทักษิณานุปทานถวายแด่สมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ **๑๙๔**
ทั้ง ๑๘ พระองค์ พระบูรพาจารย์ และพระบุพการี ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๔ นาฬิกา

พิธีทอดผ้าป่าสามัคคีสมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช **๒๐๙**
วัดบวรนิเวศวิหาร ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๘ นาฬิกา ๔๐ นาที

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ **๒๑๑**

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ทรงปฏิบัติพระศาสนกิจในวันคล้ายวันประสูติ และโปรดให้ผู้แทนพระองค์
ปฏิบัติศาสนกิจแทนพระองค์ วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

การทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา **๒๑๒**
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

การทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา **๒๑๔**
ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๐ นาฬิกา ๓๐ นาที

การทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา **๒๒๒**
ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๗ นาฬิกา ๓๐ นาที

พิธีเจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์ถวายพระกุศลเทิดพระเกียรติเจ้าพระคุณ **๒๓๒**
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
เนื่องในวันคล้ายวันประสูติ เจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ของคณะธรรมยุติกนิกาย
ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๓ นาฬิกา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี **๒๓๘**
ทรงเป็นประธานในการทอดผ้าป่าสามัคคี ๘๔,๐๐๐ กอง
ณ อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๕ นาฬิกา

วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ **๒๔๔**

พระภิกษุสามเณรวัดบวรนิเวศวิหาร เจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล
และถวายพระพร สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๔ นาฬิกา

การส่งเสริมปฏิบัติธรรมสังฆราชบูชา ตลอดพรรษากาล ๒๕๕๖ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี **๒๔๕**
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ณ ลานหน้าอาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วัดบวรนิเวศวิหาร
วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๗ นาฬิกา

วันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ **๒๕๐**

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยทูลถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
สาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๔ นาฬิกา

วันอาทิตย์ ที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ **๒๕๙**

สถาบันแม่ชีไทย มูลนิธิสถาบันแม่ชีไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ชมรมศิษย์เก่า พอ. มมร.
และพุทธศาสนิกชน เจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล ถวายพระพรแด่
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันอาทิตย์ ที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๔ นาฬิกา

วันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ **๒๖๒**

มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์
มูลนิธิหม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร และพุทธศาสนิกชน บำเพ็ญกุศลเจริญพระพุทธมนต์
ถวายพระกุศล ถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก ในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๔ นาฬิกา

คณะสงฆ์ถวายพระกุศล ถวายพระพร **๒๖๗**
และการประทานพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ

มหาสงฺฆราชวรชยมงฺคลทานคาถา บทสวดถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร **๒๖๗**
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในมหามงคลสมัย
ที่ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

มหาเถรสมาคมจัดกิจกรรมถวายพระกุศล ถวายพระพร และเทิดพระเกียรติ **๒๖๘**
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก **๒๖๙**
ประทานพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ เพื่อเชิญไปประดิษฐาน
ณ วัดสำคัญของแต่ละอำเภอ ทั่วพระราชอาณาจักร

สาส์นจากผู้นำชาวพุทธและผู้นำศาสนาในต่างประเทศถวายพระพร สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ๒๘๗

สมเด็จพระเทน ซิน เกียตโซ ทะไลลามะแห่งทิเบต สำนักงานองค์ทะไลลามะ เมืองลาซา ทิเบต ๒๘๗

สาธุคุณ ดร. คิวเซ เอ็นชินโจห์ ประธานสุดยอดผู้นำชาวพุทธ การประชุมสุดยอดพุทธศาสนิกชนแห่งโลก ผู้ก่อตั้งนิกายพุทธศาสนาเน็นบุทซึโซแห่งญี่ปุ่น ๒๘๙

เอ็ส. เอ็น. โกเอ็นกา สถาบันวิปัสสนานานาชาติ มุมไบ สาธารณรัฐอินเดีย ๒๙๒

ภาคที่ ๔ การจัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๔๖ ในต่างประเทศ ในส่วนกลาง และในส่วนภูมิภาค

การจัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ในต่างประเทศ ๒๙๗

สหรัฐอเมริกา ๒๙๘

วัดแคโรไลนาพุทธจักรวนาราม เมืองโบลิเวีย รัฐนอร์ทแคโรไลนา ๒๙๘

วัดธรรมประทีป วอชิงตัน ดี.ซี. ๒๙๘

สาธารณรัฐอินเดีย ๒๙๙

การหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ ณ วัดมหาโพธิมหาวิหาร พุทธคยา สาธารณัฐอินเดีย ๒๙๙

การจัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ในส่วนกลาง ๓๑๒

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ๓๑๒

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๓๑๒

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๓๑๓

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๓๑๔

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๓๑๕

สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ๓๑๖
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ๓๑๖
วัดบวรนิเวศวิหาร ๓๑๖
สภากาชาดไทย และโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ๓๒๙
กรุงเทพมหานคร ๓๓๑
สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และมูลนิธิหอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ ๓๓๔

การจัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ในส่วนภูมิภาค ๓๓๖

จังหวัดกระบี่ ๓๓๖
จังหวัดกาญจนบุรี ๓๓๖
จังหวัดกำแพงเพชร ๓๓๗
จังหวัดขอนแก่น ๓๓๘
จังหวัดจันทบุรี ๓๓๙
จังหวัดฉะเชิงเทรา ๓๓๙
จังหวัดชลบุรี ๓๔๑
จังหวัดชัยนาท ๓๔๔
จังหวัดชัยภูมิ ๓๔๕
จังหวัดเชียงราย ๓๕๐
จังหวัดเชียงใหม่ ๓๕๕
จังหวัดตรัง ๓๕๖
จังหวัดตาก ๓๕๙
จังหวัดนครนายก ๓๖๑
จังหวัดนครปฐม ๓๖๓
จังหวัดนครราชสีมา ๓๗๑
จังหวัดนครสวรรค์ ๓๗๓
จังหวัดนนทบุรี ๓๗๓
จังหวัดน่าน ๓๗๔
จังหวัดบึงกาฬ ๓๗๖

จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๘๐
จังหวัดปัตตานี ๓๘๒
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓๘๕
จังหวัดพะเยา ๓๘๕
จังหวัดพังงา ๓๘๖
จังหวัดพัทลุง ๓๘๘
จังหวัดพิจิตร ๓๘๙
จังหวัดพิษณุโลก ๓๙๑
จังหวัดเพชรบุรี ๓๙๔
จังหวัดเพชรบูรณ์ ๓๙๘
จังหวัดแพร่ ๔๐๐
จังหวัดภูเก็ต ๔๐๔
จังหวัดมหาสารคาม ๔๐๕
จังหวัดยโสธร ๔๑๑
จังหวัดระนอง ๔๑๒
จังหวัดลพบุรี ๔๑๓
จังหวัดลำปาง ๔๑๔
จังหวัดลำพูน ๔๑๗
จังหวัดเลย ๔๒๐
จังหวัดสกลนคร ๔๒๑
จังหวัดสตูล ๔๒๗
จังหวัดสมุทรปราการ ๔๓๐
จังหวัดสมุทรสงคราม ๔๓๑
จังหวัดสมุทรสาคร ๔๓๑
จังหวัดสระแก้ว ๔๓๒
จังหวัดสระบุรี ๔๓๓
จังหวัดสิงห์บุรี ๔๓๔
จังหวัดสุโขทัย ๔๓๖

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๔๓๙
จังหวัดสุรินทร์ ๔๔๓
จังหวัดอุตรดิตถ์ ๔๔๓
จังหวัดอุทัยธานี ๔๔๘
จังหวัดอุบลราชธานี ๔๕๐

ภาคผนวก

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา ๔๖๒
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
คณะกรรมการฝ่ายพิธี งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๔๖๖
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
คณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ๔๖๙
งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๔๗๒
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุ ๔๗๗
งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
คณะกรรมการอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๔๗๙
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
คณะอนุกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุ ๕๐๑
งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ภาคที่ ๑

พระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณ

สมเด็จพระญาณสังวร

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

(เจริญ สุวฑฺฒนมหาเถร)

ภาคที่ ๑

พระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒนมหาเถร)

พระประวัติ

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒนมหาเถร) พระนามเดิม **เจริญ คชวัตร** ประสูติเมื่อวันศุกร์ ขึ้น ๔ ค่ำ เดือน ๑๑ ปีฉลู เบญจศก จุลศักราช ๑๒๗๕ ตรงกับวันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๕๖ ณ ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พระชนกชื่อ **น้อย คชวัตร** พระชนนี ชื่อ **กิมน้อย คชวัตร** ทรงเป็นบุตรคนที่ ๑ ในจำนวนพี่น้อง ๓ คน

ในหนังสือ “**พระประวัติ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก**” *(จัดพิมพ์โดยทุน ๒๑ เมษายน เนื่องในโอกาสเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี วันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ: บริษัท ผลึกไท จำกัด, ๒๕๕๖)* กล่าวถึงประวัติบรรพชนของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ว่า

> *“บรรพชนของเจ้าพระคุณสมเด็จฯ มีประวัติความเป็นมาน่าสนใจ เพราะมาจาก ๔ ทิศทาง กล่าวคือ พระชนกมีเชื้อสายมาจากกรุงเก่าทางหนึ่ง จากปักษ์ใต้ทางหนึ่ง ส่วนพระชนนีมีเชื้อสายมาจากญวนทางหนึ่ง จากจีนทางหนึ่ง*
>
> ***นายน้อย คชวัตร** เป็นบุตรนายเล็กและนางแดงอิ่ม เป็นหลานปู่หลานย่าของหลวงพิพิธภักดีและนางจีน หลวงพิพิธภักดีนั้นเป็นชาวกรุงเก่าเข้ามารับราชการในกรุงเทพฯ ได้ออกไปเป็นผู้ช่วยราชการอยู่ที่เมืองไชยาคราวหนึ่ง และเป็นผู้หนึ่งที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ไปคุมเชลยศึกที่เมืองพระตะบองคราวหนึ่ง หลวงพิพิธภักดีได้ภรรยาเป็นชาวไชยา ๒ คน ชื่อทับคนหนึ่ง ชื่อนุ่นคนหนึ่ง และได้ภรรยาเป็นชาวพุมเรียงอีกคนหนึ่งชื่อแต้ม ต่อมาเมื่อครั้งพวกแขกยกเข้าตีเมืองตรัง เมืองสงขลาของไทย เมื่อ พ.ศ. ๒๓๘๑ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยา*

ศรีพิพัฒน์ (ทัด ซึ่งต่อมาได้เป็นที่ สมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาพิชัยญาติ ในรัชกาลที่ ๔) เป็นแม่ทัพยกออกไปปราบปราม หลวงพิพิธภักดีได้ไปในราชการทัพครั้งนั้นด้วย และไปได้ภรรยาอีกคนหนึ่งชื่อจีน ซึ่งเป็นธิดาของพระปลัดเมืองตะกั่วทุ่ง (สน) เป็นหลานสาวของพระตะกั่วทุ่งหรือพระยาโลหภูมิพิสัย (ขุนดำ ชาวเมืองนครศรีธรรมราช) ต่อมา หลวงพิพิธภักดีได้พาภรรยาชื่อจีนมาตั้งครอบครัวอยู่ในกรุงเทพฯ และได้รับภรรยาเดิมชื่อแต้มจากพุมเรียงมาอยู่ด้วย (ส่วนภรรยาอีก ๒ คนได้ถึงแก่กรรมไปก่อน)

เวลานั้น พี่ชายของหลวงพิพิธภักดี คือพระยาพิชัยสงครามเป็นเจ้าเมืองศรีสวัสดิ์กาญจนบุรี และมีอาชื่อพระยาประสิทธิสงคราม (ขำ) เป็นเจ้าเมืองกาญจนบุรี ต่อมาหลวงพิพิธภักดีลาออกจากราชการและได้พาภรรยาทั้ง ๒ คนมาตั้งครอบครัวอยู่ที่เมืองกาญจนบุรี

กล่าวกันว่าหลวงพิพิธภักดีนั้นเป็นคนดุ เมื่อเป็นผู้ช่วยราชการอยู่ที่เมืองไชยาเคยเฆี่ยนนักโทษตาย เป็นเหตุให้หลวงพิพิธภักดีเกิดสลดใจลาออกจากราชการ แต่บางคนเล่าว่า เหตุที่ทำให้หลวงพิพิธภักดีต้องลาออกจากราชการนั้น ก็เพราะเกิดความเรื่องที่ได้ธิดาพระปลัดเมืองตะกั่วทุ่งชื่อจีนมาเป็นภรรยานั่นเอง

เมื่อพี่ชายคือพระยาพิชัยสงครามทราบว่าหลวงพิพิธภักดีอพยพครอบครัวมาอยู่ที่เมืองกาญจนบุรี ก็ได้ชักชวนให้เข้ารับราชการอีก แต่หลวงพิพิธภักดีไม่สมัครใจ และได้ทำนาเลี้ยงชีพต่อมา

นายน้อย คชวัตร ได้เรียนหนังสือตลอดจนได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุ ๒ พรรษา อยู่ในสำนักของพระครูสิงคิบุรคณาจารย์ (สุด) เจ้าอาวาสวัดเทวสังฆาราม (วัดเหนือ) ซึ่งเป็นวัดใกล้บ้าน พระครูสิงคิบุรคณาจารย์นั้น เป็นบุตรคนเล็กของหลวงพิพิธภักดีกับนางจีน เป็นอาคนเล็กของนายน้อย เมื่อลาสิกขาแล้ว นายน้อยได้เข้ารับราชการเป็นเสมียนสังกัดกระทรวงมหาดไทยที่เมืองกาญจนบุรี และได้แต่งงานกับนางกิมน้อยในเวลาต่อมา

***นางกิมน้อย คชวัตร** มาจากบรรพชนสายญวนและจีน บรรพชนสายญวนนั้นได้อพยพเข้ามาเมืองไทยในสมัยรัชกาลที่ ๓ เมื่อครั้งเจ้าพระยาบดินทร์เดชา (สิงห์ ต้นตระกูลสิงหเสนี) ยกทัพไปปราบจลาจลเมืองญวน ได้ครอบครัวญวนส่งเข้ามาถวายพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พวกญวนที่นับถือพระพุทธศาสนาไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่กาญจนบุรีเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๓๗๒ เพื่อทำหน้าที่รักษาป้อมเมือง ส่วนพวกญวนที่นับถือศาสนาคริสต์ให้ไปตั้งบ้านเรือนอยู่กับพวกญวนเข้ารีตที่สามเสนในกรุงเทพฯ บรรพชนสายญวนของนางกิมน้อยเป็นพวกญวนที่เรียกว่า "ญวนครัว"*

ส่วนบรรพบุรุษสายจีนนั้น ได้โดยสารสำเภามาจากเมืองจีนและได้ไปตั้งถิ่นฐานทำการค้าอยู่ที่กาญจนบุรี

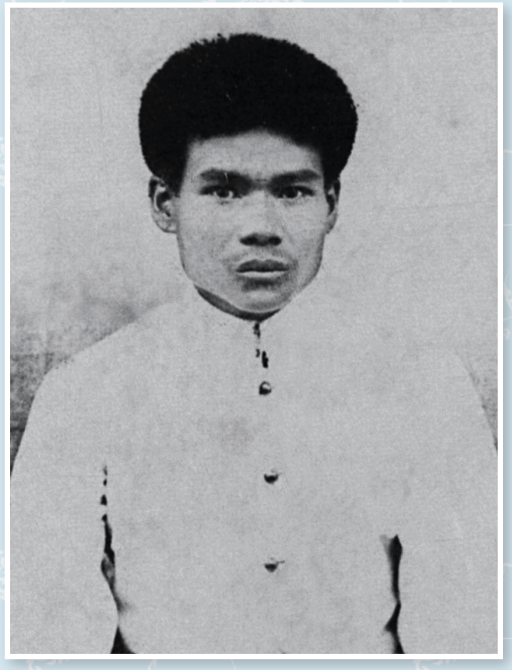

นายน้อย คชวัตร พระชนก

นางกิมน้อย คชวัตร พระชนนี

นางกิมน้อยเป็นบุตรีนายทองคำ (สายญวน) กับนางเฮงเล็ก แซ่ตัน (สายจีน) เกิดที่ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมืองกาญจนบุรี เมื่อแต่งงานกับนายน้อยแล้วได้ใช้ชื่อว่าแดงแก้ว แต่ต่อมาก็กลับไปใช้ชื่อเดิม คือกิมน้อย หรือน้อย ตลอดมา

นายน้อย คชวัตร เริ่มรับราชการในตำแหน่งเสมียน แล้วเลื่อนขึ้นเป็นผู้รั้งปลัดขวา แต่ต้องออกจากราชการเสียคราวหนึ่งเพราะป่วยหนัก หลังจากหายป่วยแล้วจึงกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นปลัดขวาอำเภอวังขนาย จังหวัดกาญจนบุรี ต่อมาได้ย้ายไปเป็นปลัดอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เกิดป่วยเป็นโรคเนื้อร้ายงอก จึงกลับมารักษาตัวที่บ้านกาญจนบุรี และได้ถึงแก่กรรมเมื่อมีอายุเพียง ๓๘ ปี ได้ทิ้งบุตรน้อย ๆ ให้ภรรยาเลี้ยงดู ๓ คน คือ

๑. เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช (เจริญ คชวัตร)
๒. นายจำเนียร คชวัตร (ถึงแก่กรรมแล้ว)
๓. นายสมุทร คชวัตร (ถึงแก่กรรมแล้ว)

ป้ากิมเฮง ผู้อุปการะเลี้ยงดู
เมื่อครั้งสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก ยังทรงพระเยาว์

*สำหรับเจ้าพระคุณสมเด็จฯ นั้น **ป้ากิมเฮงหรือป้าเฮง** ผู้เป็นพี่สาวของนางกิมน้อย ได้ขอมาเลี้ยงตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ และทรงอยู่ในความเลี้ยงดูของป้าเฮงมาตลอด จนกระทั่งทรงบรรพชาเป็นสามเณร ป้าเฮงได้เลี้ยงดูเจ้าพระคุณสมเด็จฯ ด้วยความทะนุถนอมเอาใจเป็นอย่างยิ่ง จนพากันเป็นห่วงว่าจะทำให้เสียเด็กเพราะเลี้ยงแบบตามใจเกินไป"*

เมื่อทรงพระเยาว์นั้น สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงมีร่างกายอ่อนแอเจ็บป่วยอยู่เสมอ คราวหนึ่งทรงป่วยหนักจนผู้ใหญ่ถึงกับคิดว่าจะไม่หาย และบนว่าถ้าหายจะให้บวชแก้บน ข้อนี้เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ทรงบรรพชาเป็นสามเณรในเวลาต่อมา ตั้งแต่ทรงพระเยาว์มีพระนิสัยแสดงออกทางพระ ชอบเล่นเป็นพระ ทำคัมภีร์เทศน์เล็ก ๆ พัดยศเล็ก ๆ เล่นทอดกฐินผ้าป่า เมื่อพระชันษาได้ ๘ ปี ทรงเข้ารับการศึกษาในชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนประชาบาล วัดเทวสังฆาราม จังหวัดกาญจนบุรี จนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หรือเทียบเท่ามัธยมศึกษาปีที่ ๒ เมื่อพุทธศักราช ๒๔๖๘ พระชันษา ๑๒ ปี

ทรงบรรพชา

พุทธศักราช ๒๔๖๙ น้าของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จะบวชเป็นพระภิกษุที่วัดเทวสังฆาราม ๒ คน พระชนนีและป้าจึงชักชวนให้สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงบรรพชาเป็นสามเณรเพื่อแก้บนดังกล่าวมาข้างต้น จึงตกลงพระทัยที่จะบรรพชา ในขณะนั้นมีพระชันษาได้ ๑๔ ปี ทรงบรรพชาเป็นสามเณร ณ วัดเทวสังฆาราม จังหวัดกาญจนบุรี มี**พระเทพมงคลรังสี (ดี พุทฺธโชติ)** เมื่อครั้งยังเป็นที่ **พระครูอดุลยสมณกิจ** เจ้าอาวาสวัดเทวสังฆาราม ซึ่งคนทั่วไปเรียกว่า หลวงพ่อวัดเหนือ เป็นพระอุปัชฌาย์ และ**พระโสภณสมาจาร (เหรียญ สุวณฺณโชติ)** เมื่อครั้งยังเป็นที่ **พระครูนิวิฐสมาจาร** เจ้าอาวาสวัดศรีอุปลาราม จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งคนทั่วไปเรียกกันว่า หลวงพ่อวัดหนองบัว เป็นพระอาจารย์ให้สรณะและศีล

พระครูอดุลยสมณกิจ (ดี พุทฺธโชติ) พระอุปัชฌาย์ (ขวา) และพระครูนิวิฐสมาจาร
(เหรียญ สุวณฺณโชติ) พระอาจารย์ให้สรณะและศีล (ซ้าย) เมื่อครั้งทรงบรรพชา

เมื่อทรงบรรพชาแล้ว สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงจำพรรษาอยู่ที่วัดเทวสังฆาราม ครั้นวันที่ ๒๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๐ หลวงพ่อวัดเหนือได้พามาฝากไว้กับพระครูสังวรวินัย (อาจ ชุตินฺธโร) เจ้าอาวาสวัดเสนหา จังหวัดนครปฐม และได้เริ่มเรียนบาลีไวยากรณ์ ณ วัดเสนหา ในพรรษานั้น อาจารย์ผู้สอนเป็นพระเปรียญมาจากวัดมกุฏกษัตริยาราม ชื่อพระมหาภักดิ์ ศักดิ์เฉลิม ต่อมาในพุทธศักราช ๒๔๗๒ หลวงพ่อวัดเหนือได้พามาถวายตัวต่อ**สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์** (ในขณะนั้นยังทรงดำรงสมณศักดิ์ที่ สมเด็จพระวชิรญาณวงศ์) เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๒ เพื่ออยู่ศึกษาต่อ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร ได้รับพระเมตตาทรงรับไว้และทรงมอบให้อยู่ในความดูแลของพระครูพุทธมนต์ปรีชา (ปญฺญาวุโธ เฉลิม โรจนศิริ ป.ธ. ๓ ต่อมาลาสิกขา) และได้รับประทานฉายาแต่เมื่อยังทรงเป็นสามเณรว่า สุวฑฺฒโน ได้ทรงศึกษาพระปริยัติธรรม ณ วัดบวรนิเวศวิหาร ทรงสอบได้นักธรรมชั้นเอก และเปรียญธรรม ๔ ประโยค เมื่อยังทรงเป็นสามเณร

พุทธศักราช ๒๔๗๔ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปถวายผ้าพระกฐินที่วัดบวรนิเวศวิหาร ได้พระราชทานผ้าไตรแก่พระภิกษุสามเณรเปรียญทั้งวัด สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเป็นสามเณรเปรียญองค์เดียวในศกนั้น ที่ได้เข้ารับพระราชทานผ้าไตรจากพระหัตถ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
เมื่อครั้งทรงบรรพชาเป็นสามเณร

ทรงอุปสมบท

พุทธศักราช ๒๔๗๖ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีพระชนมายุครบอุปสมบท เสด็จกลับไปทรงอุปสมบทที่วัดเทวสังฆาราม จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันจันทร์ แรม ๕ ค่ำ เดือน ๗ ปีระกา ตรงกับวันที่ ๑๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๖ **พระครูอดุลยสมณกิจ (ดี พุทฺธโชติ)** เจ้าอาวาสวัดเทวสังฆาราม เป็นพระอุปัชฌาย์ **พระครูนิวิฐสมาจาร (เหรียญ สุวณฺณโชติ)** เจ้าอาวาสวัดศรีอุปลาราม เป็นพระกรรมวาจาจารย์ และ**พระปลัดหรุง** เจ้าอาวาสวัดทุ่งสมอ เป็นพระอนุสาวนาจารย์ ทรงอุปสมบทแล้วจำพรรษาที่วัดเทวสังฆารามอยู่ ๑ พรรษา แล้วกลับมาทรงทำทัฬหีกรรม (อุปสมบทซ้ำ) ณ วัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๖ (ขณะนั้นยังนับเดือนเมษายนเป็นต้นปี) มี**สมเด็จพระสังฆราชเจ้ากรมหลวงวชิรญาณวงศ์** ขณะทรงดำรงสมณศักดิ์ สมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ เป็นพระอุปัชฌาย์ และ**พระรัตนธัชมุนี (จู อิสฺสรญาโณ)** ขณะดำรงสมณศักดิ์ที่ พระเทพเมธี เป็นพระกรรมวาจาจารย์ เมื่อทรงอุปสมบทอยู่ที่วัดบวรนิเวศวิหารแล้ว ยังเสด็จไปทรงสอนพระปริยัติธรรมที่วัดเทวสังฆารามอยู่อีก ๒ ปี

พระครูอดุลยสมณกิจ (ดี พุทฺธโชติ)
พระอุปัชฌาย์
เมื่อครั้งทรงอุปสมบท
ณ วัดเทวสังฆาราม

พระครูนิวิฐสมาจาร (เหรียญ สุวณฺณโชติ)
พระกรรมวาจาจารย์
เมื่อครั้งทรงอุปสมบท
ณ วัดเทวสังฆาราม

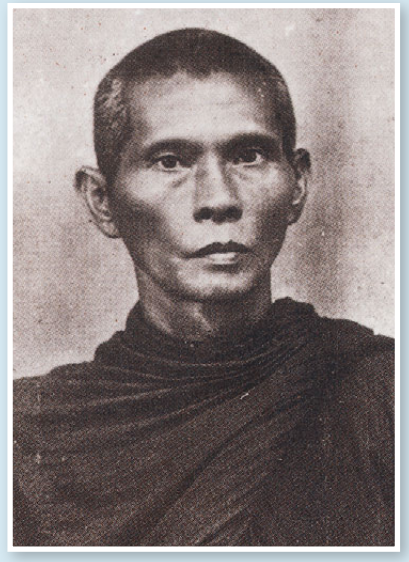

พระปลัดหรุง
พระอนุสาวนาจารย์
เมื่อครั้งทรงอุปสมบท
ณ วัดเทวสังฆาราม

สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์
ขณะทรงดำรงสมณศักดิ์ที่
สมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ พระอุปัชฌาย์
เมื่อครั้งทรงอุปสมบท
ณ วัดบวรนิเวศวิหาร

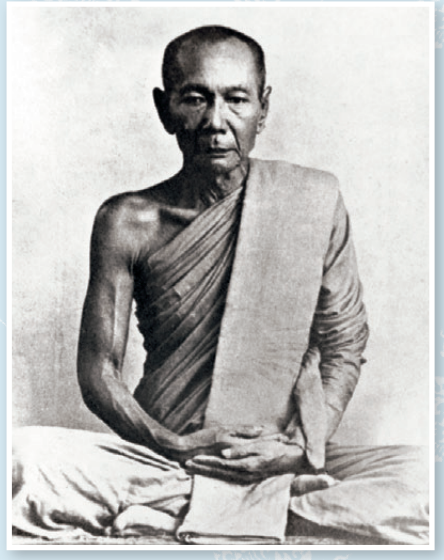

พระรัตนธัชมุนี (จู อิสฺสรญาโณ)
พระกรรมวาจาจารย์
เมื่อครั้งทรงอุปสมบท
ณ วัดบวรนิเวศวิหาร

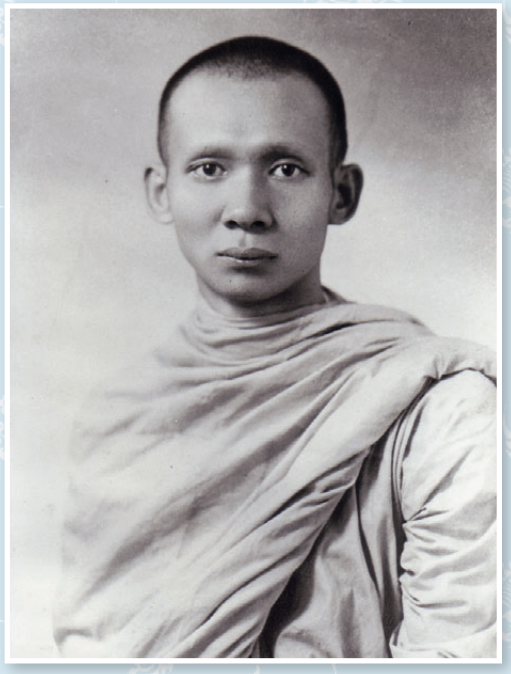

สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
เมื่อครั้งเป็นพระเปรียญ

ทรงศึกษาพระปริยัติธรรมและภาษาต่างประเทศ

หลังจากสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงอุปสมบทแล้ว ได้ทรงศึกษาพระปริยัติธรรมก้าวหน้าไปโดยลำดับ คือ

- พุทธศักราช ๒๔๗๖ ทรงสอบได้เปรียญธรรม ๕ ประโยค
- พุทธศักราช ๒๔๗๗ ทรงสอบได้เปรียญธรรม ๖ ประโยค
- พุทธศักราช ๒๔๗๘ ทรงสอบได้เปรียญธรรม ๗ ประโยค
- พุทธศักราช ๒๔๘๑ ทรงสอบได้เปรียญธรรม ๘ ประโยค
- พุทธศักราช ๒๔๘๔ ทรงสอบได้เปรียญธรรม ๙ ประโยค

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงสนพระทัยในการศึกษาภาษาต่างประเทศด้วย ในระหว่างพุทธศักราช ๒๔๗๗ - ๒๔๗๘ ได้ทรงเรียนภาษาสันสกฤตและภาษาอังกฤษกับสวามี สัตยานันทปุรี นักบวชฮินดูซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านศาสนาและปรัชญาของอินเดีย และเชี่ยวชาญทางภาษาสันสกฤตและภาษาอังกฤษด้วย ท่านสวามีได้ตั้งธรรมาศรมขึ้นที่ตึกหอสมุดมหามกุฏราชวิทยาลัย หน้าวัดบวรนิเวศวิหาร กล่าวได้ว่า ธรรมาศรมเป็นศูนย์กลางการสังสรรค์เสวนาของหมู่นักปราชญ์ราชบัณฑิตไทย ในขณะนั้น ทรงเรียนกับสวามี สัตยานันทปุรี ได้ประมาณ ๒ ปี ก็ต้องเลิกไปด้วยทรงมีภารกิจด้านต่าง ๆ มากขึ้น

แต่ก็ยังทรงศึกษาภาษาอังกฤษด้วยพระองค์เองต่อไป ด้วยการอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ การฟังวิทยุภาคภาษาอังกฤษของบีบีซี และการอ่านหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาเป็นภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนานั้น หากมีข้อความสำคัญหรือที่ทรงประทับใจ ก็จะทรงบันทึกไว้เป็นแบบอย่างหรือจดจำนำมาใช้ในเวลาต้องการ จากการทรงศึกษาด้วยพระองค์เองอย่างต่อเนื่องนี้ ทำให้ทรงใช้ภาษาอังกฤษได้ดี ทั้งการพูด การอ่าน การเขียน นับว่ามีประโยชน์ต่อการปฏิบัติพระภารกิจของพระองค์ในเวลาต่อมาเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ยังสนพระทัยศึกษาภาษาเยอรมันและภาษาฝรั่งเศส โดยทรงศึกษากับครูไทยที่ทรงคุ้นเคยให้มาสอนที่กุฏิในเวลาค่ำบ้าง กลางคืนบ้าง สุดแต่สะดวก จนทรงสามารถอ่านเขียนได้ทั้งสองภาษา

ส่วนภาษาจีน ทรงศึกษาจากพระผู้รู้ภาษาจีนที่มาอุปสมบทอยู่ในความปกครองของพระองค์ จนเมื่อพระรูปนั้นลาสิกขาแล้วก็ยังมาสอนภาษาจีนถวายอีกระยะหนึ่ง จนครูภาษาจีนผู้นั้นถึงแก่กรรมก็มิได้ทรงศึกษาต่ออีก

นอกจากความสนพระทัยในการเรียนภาษาต่าง ๆ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ยังโปรดการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ด้วยการอ่านหนังสือทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ทั้งหนังสือทางพระพุทธศาสนาและหนังสือทั่วไปอยู่เป็นนิตย์

สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ (ประทับเก้าอี้)
และสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ขณะเป็นที่พระโศภนคณาภรณ์ (แถวยืนแถวที่ ๒ รูปที่ ๑ จากซ้าย)
ในการประสาทปริญญาบัตรศาสนศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ ๑ พุทธศักราช ๒๔๙๕

สมณศักดิ์

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงปฏิบัติภาระหน้าที่ต่าง ๆ ทั้งในส่วนของวัดบวรนิเวศวิหารและกิจการคณะสงฆ์ จึงทรงได้รับพระราชทานสมณศักดิ์โดยลำดับ ดังนี้

- พุทธศักราช ๒๔๙๐ ทรงได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญที่ **พระโศภนคณาภรณ์** ซึ่งเป็นราชทินนามที่ตั้งขึ้นใหม่และทรงได้รับพระราชทานเป็นรูปแรก
- พุทธศักราช ๒๔๙๕ ทรงได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นราช ในราชทินนามเดิม
- พุทธศักราช ๒๔๙๘ ทรงได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นเทพ ในราชทินนามเดิม
- พุทธศักราช ๒๔๙๙ ทรงได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นธรรมที่ **พระธรรมวราภรณ์** ซึ่งเป็นราชทินนามที่ตั้งขึ้นใหม่และทรงได้รับพระราชทานเป็นรูปแรก
- พุทธศักราช ๒๕๐๔ ทรงได้รับพระราชทานสถาปนาเป็นพระราชาคณะชั้นเจ้าคณะรองที่ **พระสาสนโสภณ**
- พุทธศักราช ๒๕๑๕ ทรงได้รับพระราชทานสถาปนาเป็นสมเด็จพระราชาคณะที่ **สมเด็จพระญาณสังวร** นับเป็นสมเด็จพระญาณสังวร องค์ที่ ๒ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ องค์แรกคือ สมเด็จพระญาณสังวร (สุก) วัดราชสิทธาราม ซึ่งต่อมาทรงพระกรุณาโปรดสถาปนาเป็น สมเด็จพระอริยวงษญาณ สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๔
- พุทธศักราช ๒๕๓๒ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมสถาปนาเป็น **สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก**

พัดยศสมณศักดิ์
สมเด็จพระสังฆราช

สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมสถาปนาสมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒนมหาเถร) เป็นสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เมื่อวันศุกร์ แรม ๑ ค่ำ เดือน ๕ ปีมะเส็ง เอกศก จุลศักราช ๑๓๕๑ ตรงกับวันที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๒ ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม นับเป็นสมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ และทรงเป็นเจ้าคณะใหญ่ คณะธรรมยุต หมายกำหนดการพระราชพิธีสถาปนา มีดังนี้

พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี
นำดอกไม้ธูปเทียนแพไปถวายสักการะสมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒนมหาเถร) ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
พร้อมทั้งถวายฎีกาอาราธนาไปเข้ารับการสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช
เมื่อวันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๒

หมายกำหนดการพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ที่ ๖/๒๕๓๒

หมายกำหนดการ
พระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช
ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

เลขาธิการพระราชวัง รับพระบรมราชโองการเหนือเกล้าฯ สั่งว่า เนื่องจากตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราชยังว่างอยู่ นายกรัฐมนตรีได้กราบบังคมทูลพระกรุณาขอให้ทรงสถาปนาสมเด็จพระราชาคณะ ซึ่งคณะกรรมการมหาเถรสมาคมมีความเห็นชอบเป็นเอกฉันท์แล้วว่าเป็นผู้เหมาะสมที่จะได้รับพระราชทานสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาสมเด็จพระสังฆราชตามมติเอกฉันท์ของมหาเถรสมาคม และโดยที่ตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราชเป็นสกลมหาสังฆปริณายกประธานาธิบดีสงฆ์ มีความสำคัญยิ่งในพระบวรพุทธศาสนาแห่งราชอาณาจักรไทย อีกทั้งทรงเป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชนทั่วไป ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกอบการพระราชพิธีสถาปนาในท่ามกลางสังฆมณฑล ซึ่งพร้อมด้วยกรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะใหญ่ เจ้าคณะภาค และเจ้าคณะจังหวัดต่าง ๆ ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เพื่อเป็นการถวายพระเกียรติในตำแหน่งที่มีความสำคัญและเชิดชูพระพุทธศาสนาสืบไป ดังมีรายการต่อไปนี้.-

วันศุกร์ ที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๓๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังวัดพระศรีรัตนศาสดารามในพระบรมมหาราชวัง

เวลา ๑๖ นาฬิกา ๓๐ นาที เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พระอุโบสถ ทรงประเคนผ้าไตรแด่พระสงฆ์ซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการมหาเถรสมาคม เมื่อพระสงฆ์ออกไปครองผ้าเสร็จแล้วกลับเข้ามานั่งยังอาสนสงฆ์ตามลำดับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย ทรงศีล สมเด็จพระราชาคณะถวายศีล จบแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานอาลักษณ์อ่านประกาศกระแสพระบรมราชโองการสถาปนา

สมเด็จพระสังฆราช จบ สมเด็จพระราชาคณะนำสวดคาถาสังฆานุโมทนา แล้วพระกรรมการมหาเถรสมาคมรับอนุโมทนาสาธุการ แล้วสมเด็จพระสังฆราชเสด็จไปประทับที่อาสนสงฆ์พร้อมด้วยกรรมการมหาเถรสมาคม ณ ท่ามกลางสังฆมณฑล ซึ่งมีเจ้าคณะใหญ่ เจ้าคณะภาค และเจ้าคณะจังหวัด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ไปถวายน้ำพระมหาสังข์ทักษิณาวัฏ แด่สมเด็จพระสังฆราช และถวายพระสุพรรณบัฏ พระตราตำแหน่ง พัดยศ เครื่องสมณศักดิ์ ขณะนี้ พระสงฆ์ในสังฆมณฑลจะได้เจริญชัยมงคลคาถา โหรลั่นฆ้องชัย พราหมณ์เป่าสังข์ ภูษามาลาแกว่งบัณเฑาะว์ พนักงานประโคมสังข์แตร ดุริยางค์ พระสงฆ์ตามพระอารามทั่วราชอาณาจักร จะได้ชุมนุมในพระอุโบสถเจริญชัยมงคลคาถา และย่ำระฆัง เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถวายเครื่องสมณศักดิ์แด่สมเด็จพระสังฆราชแล้ว จะได้ถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์ในสังฆมณฑลนั้น ตามลำดับ แล้วทรงหลั่งทักษิโณทก พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก จบแล้ว สมเด็จพระสังฆราชเสด็จไปประทับ ณ อาสนสงฆ์กลางพระอุโบสถ พระมหาเถรผู้ใหญ่คณะธรรมยุต และพระมหาเถรผู้ใหญ่ฝ่ายมหานิกาย ผู้แทนพระบรมวงศานุวงศ์ ประธานองคมนตรี นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ประธานศาลฎีกา จะได้ถวายเครื่องสักการะแด่สมเด็จพระสังฆราช แล้วสมเด็จพระสังฆราชเสด็จออกจากพระอุโบสถทางพระทวารกลาง ทรงรับเครื่องสักการะของบรรพชิตญวนและจีน ส่วนพระสงฆ์นอกนั้นกลับออกจากพระอุโบสถ เมื่อสมเด็จพระสังฆราชทรงรับเครื่องสักการะของบรรพชิตญวนและจีนเสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินกลับ

การแต่งกาย *แต่งเครื่องแบบเต็มยศ สายสะพายนพรัตนราชวราภรณ์ หรือสายสะพายช้างเผือก*

สำนักพระราชวัง

วันที่ ๑๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๒

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ถวายน้ำพระมหาสังข์ทักษิณาวัฏแด่
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ในพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
เมื่อวันศุกร์ ที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๒

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ถวายพัดยศแด่
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ในพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
เมื่อวันศุกร์ ที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๒

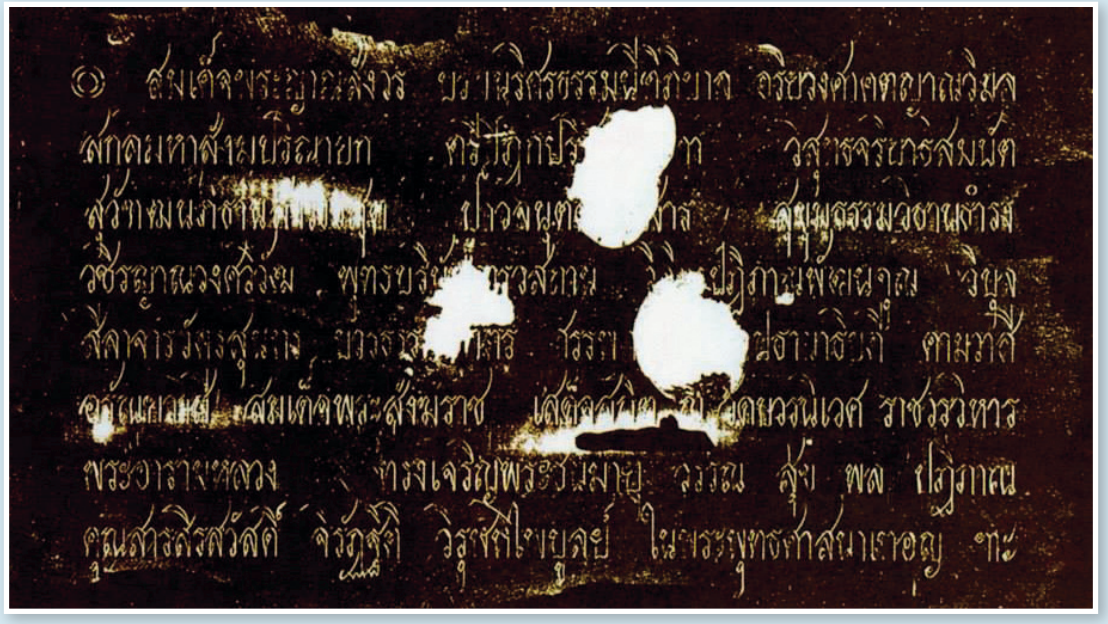

พระสุพรรณบัฏ
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
(รอยสีขาวคือแป้งกระแจะที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเจิม)

พระสุพรรณบัฏ

พระสุพรรณบัฏ ทำด้วยทองคำ ๙๐ เปอร์เซ็นต์ แผ่เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง ๑๑ เซนติเมตร ยาว ๒๐ เซนติเมตร น้ำหนัก ๑๑๘.๒๐๐ กรัม กรมธนารักษ์เป็นผู้จัดทำพระสุพรรณบัฏ สำนักพระราชวังเป็นผู้จัดทำถุงตาดทองสวมพระสุพรรณบัฏ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยกองประกาศิต ร่างคำจารึกพระนามในพระสุพรรณบัฏ และประกาศพระบรมราชโองการสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช หารือปรึกษากับสำนักราชเลขาธิการ เพื่อสดับพระราชดำริในการถวายพระนาม แล้วจึงดำเนินการเขียนอักษรจารึกแผ่นพระสุพรรณบัฏ

พระนามที่ทรงพระกรุณาโปรดถวายแด่สมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน เจริญ คชวัตร ป.ธ.๙) เป็น “**สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก**” ปรากฏตามจารึกในพระสุพรรณบัฏ ดังนี้

สมเด็จพระญาณสังวร บรมนริศรธรรมนีติภิบาล อริยวงศาคตญาณวิมล สกลมหาสังฆปริณายก ตรีปิฎกปริยัตติธาดา วิสุทธจริยาธิสมบัติ สุวัฑฒนภิธานสงฆวิสุต ปาวจนุตตมพิสาร สุขุมธรรมวิธานธำรง วชิรญาณวงศวิวัฒ พุทธบริษัทคารวสถาน วิจิตร ปฏิภาณพัฒนคุณ วิบุลสีลาจารวัตรสุนทร บวรธรรมบพิตร สรรพคณิศรมหาปธานาธิบดี คามวาสี อรัณยวาสี สมเด็จพระสังฆราช เสด็จสถิต ณ วัดบวรนิเวศ ราชวรวิหาร พระอารามหลวง ทรงเจริญพระชนมายุ วรรณ สุข พล ปฏิภาณ คุณสารสิริสวัสดิ์ จิรัฏฐิติ วิรุฬหิไพบูลย์ ในพระพุทธศาสนาเทอญ ฯะ

พระนาม	คำแปล
สมเด็จพระญาณสังวร	สมเด็จ - พระผู้มีสังวรธรรม *(ธรรมเป็นเครื่องระวัง)* อันประกอบด้วยพระปรีชาญาณ
บรมนริศรธรรมนีติภิบาล	ทรงเป็นพระอภิบาล *(พระพี่เลี้ยง)* ในการถวายแนะนำพระธรรม แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นใหญ่อย่างยิ่งในหมู่นรชน
อริยวงศาคตญาณวิมล	ผู้บริสุทธิ์ปราศจากมลทินด้วยพระญาณอันสืบมาแต่วงศ์ของพระอริยเจ้า
สกลมหาสังฆปริณายก	ทรงเป็นผู้นำพระสงฆ์หมู่ใหญ่ทั้งปวง
ตรีปิฎกปริยัตติธาดา	เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งพระปริยัติธรรมคือ พระไตรปิฎก
วิสุทธจริยาธิสมบัติ	ทรงถึงพร้อมอย่างยิ่งด้วยพระจริยา *(ความประพฤติ)* อันบริสุทธิ์วิเศษ
สุวัฑฒนภิธานสงฆวิสุต	ปรากฏพระนาม *(พระฉายา)* ในทางพระสงฆ์ว่าสุวัฑฒนะ
ปาวจนุตตมพิสาร	ทรงพระปรีชากว้างขวางในพระอุดมปาพจน์ *(คำอันเป็นประธานคือพระธรรมวินัยอันสูงสุด)*
สุขุมธรรมวิธานธำรง	เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งธรรมวิธีอันละเอียดอ่อน
วชิรญาณวงศวิวัฒ	ทรงเจริญรอยตามสมเด็จพระสังฆราชเจ้ากรมหลวงวชิรญาณวงศ์
พุทธบริษัทคารวสถาน	ทรงเป็นที่ตั้งแห่งความเคารพของพุทธบริษัท

พระนาม	คำแปล
วิจิตรปฏิภาณพัฒนคุณ	ทรงมีพระคุณอันเจริญด้วยพระปฏิภาณอันวิจิตร
วิบุลสีลาจารวัตรสุนทร	ทรงงดงามด้วยพระศีลาจารวัตรอันไพบูลย์
บวรธรรมบพิตร	ทรงเป็นบพิตร *(เป็นเจ้า)* ทางพระธรรมอันประเสริฐ
สรรพคณิศรมหาปธานาธิบดี	ทรงเป็นประธานและอธิบดีผู้เป็นใหญ่เป็นอิสระของคณะสงฆ์ทั้งปวง ทั้ง
คามวาสี อรัณยวาสี	คามวาสี และอรัณยวาสี
สมเด็จพระสังฆราช	ทรงดำรงตำแหน่ง สมเด็จพระสังฆราช

เสด็จสถิต ณ วัดบวรนิเวศ ราชวรวิหาร
พระอารามหลวง ทรงเจริญพระชนมายุ
วรรณ สุข พล ปฏิภาณ
คุณสารสิริสวัสดิ์ จิรัฏฐิติ วิรุฬหิไพบูลย์
ในพระพุทธศาสนา เทอญ.

ผู้แปลความพระสุพรรณบัฏ
นายสิริ เพ็ชรไชย ป.ธ. ๙
นายสุชีพ ปุญญานุภาพ ป.ธ. ๙ ตรวจ
นายแปลก สนธิรักษ์ ป.ธ. ๙ ตรวจ

ใบกำกับพระสุพรรณบัฏ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นผู้จัดทำใบกำกับพระสุพรรณบัฏ พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี ได้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงลงพระปรมาภิไธย **สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช** และประทับพระราชลัญจกรแล้ว พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี ลงนามเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ สำนักพระราชวังเป็นผู้รับผิดชอบการจัดทำถุงตาดทองสวมใบกำกับพระสุพรรณบัฏ

ใบกำกับพระสุพรรณบัฏ เป็นแผ่นกระดาษ ขนาดกว้าง ๒๖ เซนติเมตร ยาว ๓๔ เซนติเมตร ประทับพระราชลัญจกรด้วยหมึกสีชาด รวม ๔ ดวง แถวบนสุด จากซ้ายไปขวา ประทับพระราชลัญจกรมหาโองการ (องค์กลาง) พระราชลัญจกรไอยราพต (องค์กลาง) และพระราชลัญจกรหงสพิมาน กลางแผ่นใบกำกับพระสุพรรณบัฏ ประทับพระราชลัญจกรพระครุฑพ่าห์เหนือพระปรมาภิไธย

ความในใบกำกับพระสุพรรณบัฏ มีดังนี้

ให้สถาปนา สมเด็จพระญาณสังวรฯ ขึ้นเป็นสมเด็จพระสังฆราช มีพระนามตามที่จารึกในพระสุพรรณบัฏ และให้ทรงมีพระราชาคณะและพระครูฐานานุกรมประดับพระอิสริยยศ ๑๕ รูป คือ พระมหานายก พุทธปาพจนดิลกโลกยปสาทาภิบาล สกลสังฆประธานมหาเถรกิจการี คณาธิบดีศรีรัตนคมกาจารย์ พระราชาคณะปลัดขวา ๑ พระจุลนายก ธรรมนีติสาธกมหาเถราธิการ คณะกิจบรรหารธุรการี สมุหบดีศรีธรรมภาณกาจารย์ พระราชาคณะปลัดซ้าย ๑ พระครูวิสุทธิธรรมภาณ ๑ พระครูพิศาลวินัยวาท ๑ พระครูประสาทพุทธปริต พระครูพระปริตร ๑ พระครูประสิทธิพุทธมนต์ พระครูพระปริตร ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระครูธรรมธร ๑ พระครูสรภัญญประกาศ พระครูคู่สวด ๑ พระครูสรนาทวิเศษ พระครูคู่สวด ๑ พระครูนิเทศธรรมจักร ๑ พระครูพิทักษ์ธุรกิจ ๑ พระครูสังฆสิทธิกร ๑ พระครูสมุห ๑ พระครูใบฎีกา ๑

ขอให้พระคุณผู้ได้รับตำแหน่งทั้งปวงนี้ มีความสุขสิริสวัสดิ์สถาพรในพระบวรพุทธศาสนาเทอญ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๒ เป็นปีที่ ๔๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ
นายกรัฐมนตรี

ใบกำกับพระสุพรรณบัฏ

ประกาศพระบรมราชโองการใหญ่

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นผู้จัดทำประกาศพระบรมราชโองการใหญ่ ลักษณะเป็นแผ่นกระดาษกว้าง ๔๗ เซนติเมตร ยาว ๕๙.๕ เซนติเมตร ประทับพระราชลัญจกรด้วยหมึกสีชาด รวม ๔ ดวง แถวบนสุดจากซ้ายไปขวา ประทับพระราชลัญจกรมหาโองการ (องค์กลาง) พระราชลัญจกรไอยราพต (องค์ใหญ่) และพระราชลัญจกรหงสพิมาน กลางแผ่นประกาศ ประทับพระราชลัญจกรพระครุฑพ่าห์

เหนือพระราชลัญจกรไอยราพต (องค์ใหญ่) พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงลงพระปรมาภิไธย **ภูมิพลอดุลยเดช ปร.** และ พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี ลงนามเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ความในประกาศพระบรมราชโองการใหญ่ มีดังนี้

ภูมิพลอดุลยเดช ปร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่า โดยที่ตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ว่างลง สมควรที่จะทรงสถาปนาสมเด็จพระราชาคณะขึ้นดำรงตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราช เพื่อจักได้บริหารการพระศาสนา ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช ๒๕๐๕ และตามระเบียบราชประเพณี ให้สมบูรณ์สืบไป และโดยที่ได้ทรงสดับคำกราบบังคมทูลของคณะรัฐบาลกับทั้งสังฆทัศนะในมหาเถรสมาคมเป็นเอกฉันทมติ

จึงทรงพระราชดำริว่า สมเด็จพระญาณสังวรฯ เป็นพระมหาเถระ เจริญในสมณคุณเนกขัมมปฏิบัติสมบูรณ์ด้วยศีลสมาจารวัตร รัตตัญญูมหาเถรกรณธรรม ดำรงสถาพรอยู่ในสมณพรหมจรรย์ตลอดมาเป็นเวลาช้านาน ได้ประกอบกรณียกิจเป็นหิตานุหิตประโยชน์ไพศาลแก่พุทธจักรและอาณาจักร ดังมีอรรถจริยาปรากฏเกียรติสมภารตามความพิสดารในประกาศสถาปนาเป็นสมเด็จพระราชาคณะมหาสังฆนายก เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ นั้นแล้ว

ครั้นต่อมา สมเด็จพระญาณสังวรฯ ยิ่งเจริญด้วยอุตสาหวิริยาธิคุณ สามารถรับภาระธุระพระพุทธศาสนา เป็นพาหุลกิจนิตยสมาทานมิได้ท้อถอย ยังการพระศาสนาให้เรียบร้อยและเจริญมั่นคงยิ่งขึ้นเป็นลำดับมา ในการปกครองคณะสงฆ์ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์พุทธศักราช ๒๕๐๕ สมเด็จพระญาณสังวรฯ ได้ดำรงตำแหน่งกรรมการมหาเถรสมาคมมาแต่เริ่มแรก เป็นเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร และสมุทรปราการ ฝ่ายธรรมยุต เป็นประธานกรรมการคณะธรรมยุตและเป็นเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต ในการปริยัติศึกษา เป็นกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศาสนศึกษาของคณะสงฆ์ เป็นนายกกรรมการและนายกสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนครูปริยัติธรรมคณะธรรมยุต ด้านการพระศาสนาในต่างประเทศ ได้เป็นประธานดำเนินการ และประธานกรรมการอุปถัมภ์ ในการสร้างวัดและอุโบสถในประเทศต่าง ๆ หลายแห่ง คือ วัดพุทธรังษี ณ นครซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย วัดจาการ์ตาธรรมจักรชัย ณ กรุงจาการ์ตา

ประเทศอินโดนีเซีย วัดแคโรไลนาพุทธจักรวนาราม ในรัฐแคโรไลนาเหนือ สหรัฐอเมริกา อุโบสถวัดนครมณฑปศรีกีรติวิหาร ณ เมืองกีรติปูร นครกาฏมัณฑุ ประเทศเนปาล ได้ไปดูการพระศาสนา ณ ประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย อินเดีย เนปาล หลายวาระ เป็นประธานสงฆ์จากประเทศไทย ไปประกอบพิธีผูกพัทธสีมาอุโบสถวัดจาการ์ตาธรรมจักรชัย ซึ่งเป็นการผูกพัทธสีมาอุโบสถเป็นครั้งแรกของวัดพระพุทธศาสนาเถรวาทในประเทศนั้น ไปบรรพชากุลบุตรชาวอินโดนีเซีย ณ เมืองสมารัง ตามคำอาราธนาของคณะสงฆ์สังฆเถรวาทอินโดนีเซีย ไปบรรพชากุลบุตรศากยะแห่งเนปาล ตามคำอาราธนาของคณะสงฆ์เนปาล ไปร่วมประชุมสหพันธ์คีตาอาศรมสากลในฐานะแขกพิเศษ ณ ประเทศอินเดีย ด้านการแสดงและเผยแผ่ธรรม แสดงธรรมเป็นประจำในวันธรรมสวนะและวันอาทิตย์ในพระอุโบสถ วัดบวรนิเวศวิหาร บรรยายธรรมในการฝึกอบรมการปฏิบัติทางจิต ทุกวันพระและวันหลังวันพระ ณ ตึก สว. ธรรมนิเวศ บรรยายธรรมในรายการบริหารทางจิตสำหรับผู้ใหญ่ทางสถานีวิทยุ อ.ส. พระราชวังดุสิต เป็นประจำทุกวันอาทิตย์ บรรยายธรรมแก่ชาวต่างประเทศในวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ นอกจากนั้นยังได้เรียบเรียงหนังสือ ทั้งที่เป็นตำราประกอบการศึกษา ธรรมกถา ธรรมเทศนา และสารคดีอีกเป็นอันมาก เช่น เรื่องหลักพระพุทธศาสนา แนวปฏิบัติในสติปัฏฐาน สัมมาทิฏฐิ โสฬสปัญหาธรรมบรรยาย พระพุทธศาสนากับสังคมไทย ตำนานวัดบวรนิเวศวิหาร เล่ม ๒ เป็นต้น ทั้งยังได้ริเริ่มให้แปลหนังสืออธิบายธรรมะในพระพุทธศาสนาเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อเป็นการเผยแผ่และเป็นคู่มือการศึกษาพระพุทธศาสนาสำหรับชาวต่างประเทศอีกทางหนึ่ง ในด้านสาธารณูปการ ได้เป็นประธานกรรมการอุปการะฝ่ายบรรพชิต ในการก่อสร้าง ตึก ภปร. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ได้ร่วมกับสภากาชาดไทยสร้างตึกวชิรญาณวงศ์และตึกวชิรญาณสามัคคีพยาบาร เป็นตึกสงฆ์และใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ ในการพระอารามนั้น ก็ได้เอาใจใส่ควบคุมดูแล ระวังรักษา และบูรณะปฏิสังขรณ์ปูชนียวัตถุสถานตลอดจนสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ซึ่งทรุดโทรมเสียหาย ทั้งในเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส ให้ดำรงคงสภาพที่มั่นคงถาวรและเรียบร้อยงดงาม ทั้งได้สร้างอาคารขึ้นใหม่อีกหลายหลัง อาทิ ตึก สว. ธรรมนิเวศ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี นับว่าสมเด็จพระญาณสังวรฯ เป็นผู้มีปรีชาสามารถอย่างยิ่งในการปกครองทะนุบำรุงพระอารามหลวงที่มีความสำคัญ ให้เจริญรุ่งเรืองสมพระราชประสงค์

สมเด็จพระญาณสังวรฯ ยังได้เป็นประธานอุปถัมภ์การสร้างวัดในต่างจังหวัดอีกหลายแห่ง เช่น วัดรัชดาภิเษก วัดพุมุด จังหวัดกาญจนบุรี วัดวังพุไทร จังหวัดเพชรบุรี วัดล้านนาสังวราราม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น ที่สำคัญ ได้เป็นประธานสร้างวัดญาณสังวราราม ที่ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ในเนื้อที่ ๓๖๖ ไร่ ให้เป็นที่บำเพ็ญสมณธรรมของพระภิกษุสามเณร และเป็นประโยชน์เกื้อกูลการพัฒนาอาชีพของประชาชนในถิ่นนั้น อุทิศถวายพระราชกุศลแด่พระอดีตมหาราชผู้ทรงกอบกู้ชาติไทยและสมเด็จพระมหากษัตริยาธิราชทุกพระองค์ในพระบรมราชจักรีวงศ์ ซึ่งได้เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมราชโอรสธิดาทุกพระองค์ ไปทรงเป็นประธานในพิธีผูกพัทธสีมาพระอุโบสถ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๒๕

อนึ่ง เมื่อคราวทรงพระผนวชและประทับ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร สมเด็จพระญาณสังวรฯ ได้รับหน้าที่เป็นพระอภิบาลโดยตลอด และต่อมาได้เป็นผู้ถวายพระธรรมเทศนาพระมงคลวิเสสกถา ในงานพระราชพิธี

เฉลิมพระชนมพรรษา ปีพุทธศักราช ๒๕๑๗ และได้ถวายสืบต่อจากสมเด็จพระสังฆราช วาสนมหาเถระ ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๒๕ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

บัดนี้ ก็เป็นที่ประจักษ์ว่า สมเด็จพระญาณสังวรฯ เป็นผู้เจริญยิ่งด้วยพรรษายุกาล รัตตัญญูมหาสถาวีรธรรม ยินดีในเนกขัมมปฏิบัติ เป็นอจลพรหมจริยาภิรัตยั่งยืนช้านานมา ดำรงมั่นในศีลสมาธิปัญญา มิได้เสื่อมถอย มีจริยาวัตรสำรวมเรียบร้อย ไม่หวั่นไหวต่อโลกามิส เป็นพหุลศรุตบัณฑิตผู้ทรงปรีชาญาณลึกซึ้งแจ่มใส รอบรู้ในพระไตรปิฎกธรรมวิสารท สามารถวิจัยวิจารณ์ธรรมนำมาแสดงได้ถูกต้องเที่ยงตรง บริสุทธิ์บริบูรณ์ เกื้อกูลสงเคราะห์พุทธบริษัทโดยเสมอหน้าเป็นอเนกประการ ได้เป็นครูและอุปัชฌาจารย์ของมหาชนมากมาย มีศิษยานุศิษย์แพร่หลายไพศาล เป็นที่เคารพสักการแห่งมวลพุทธศาสนิกบริษัททั่วสงฆมณฑล ตลอดจนอาณาประชาราษฎรทั่วไป สมควรจะได้สถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประธานาธิบดีแห่งสงฆมณฑล เพื่อเป็นศรีศุภมงคลแด่พระบวรพุทธศาสนาสืบไป

จึงทรงพระกรุณาโปรดให้สถาปนา สมเด็จพระญาณสังวรฯ ขึ้นเป็นสมเด็จพระสังฆราช มีพระนามตามที่จารึกในพระสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระญาณสังวร บรมนริศรธรรมนีติภิบาล อริยวงศาคตญาณวิมล สกลมหาสังฆปริณายก ตรีปิฎกปริยัตติธาดา วิสุทธจริยาธิสมบัติ สุวัฑฒนภิธานสงฆวิสุต ปาวจนุตตมพิสารสุขุมธรรมวิธานธำรง วชิรญาณวงศวิวัฒ พุทธบริษัทคารวสถาน วิจิตรปฏิภาณพัฒนคุณ วิบุลสีลาจารวัตรสุนทร บวรธรรมบพิตร สรรพคณิศรมหาปธานาธิบดี คามวาสี อรัณยวาสี สมเด็จพระสังฆราช เสด็จสถิต ณ วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร พระอารามหลวง เป็นประธานในสังฆมณฑลทั่วราชอาณาจักร

ขออาราธนาให้ทรงรับธุระพระพุทธศาสนา เป็นภาระสั่งสอน ช่วยระงับอธิกรณ์ และอนุเคราะห์พระภิกษุสามเณรในสงฆมณฑลทั่วไป โดยสมควรแก่พระอิสริยยศ ซึ่งพระราชทานนี้ ทรงเจริญพระชนมายุ วรรณ สุข พล ปฏิภาณ คุณสารสิริสวัสดิ์ จิรัฏฐิติวิรุฬหิไพบูลย์ในพระพุทธศาสนาเทอญ

ให้ทรงมีพระราชาคณะและพระครูฐานานุกรมประดับพระอิสริยยศ ๑๕ รูป คือ พระมหานายกพุทธปาพจนดิลกโลกยปสาทาภิบาล สกลสังฆประธานมหาเถรกิจการี คณาธิบดีศรีรัตนคมกาจารย์ พระราชาคณะปลัดขวา ๑ พระจุลนายก ธรรมนีติสาธกมหาเถราธิการ คณะกิจบรรหารธุรการี สมุหบดีศรีธรรมภาณกาจารย์ พระราชาคณะปลัดซ้าย ๑ พระครูวิสุทธิธรรมภาณ ๑ พระครูพิศาลวินัยวาท ๑ พระครูประสาทพุทธปริต พระครูพระปริตร ๑ พระครูประสิทธิพุทธมนต์ พระครูพระปริตร ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระครูธรรมธร ๑ พระครูสรภัญญประกาศ พระครูคู่สวด ๑ พระครูสรนาทวิเศษ พระครูคู่สวด ๑ พระครูนิเทศธรรมจักร ๑ พระครูพิทักษ์ธุรกิจ ๑ พระครูสังฆสิทธิกร ๑ พระครูสมุห ๑ พระครูใบฎีกา ๑ ขอให้พระคุณผู้ได้รับตำแหน่งทั้งปวงนี้ มีความสุขสิริสวัสดิ์สถาพรในพระบวรพุทธศาสนา เทอญ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๒ เป็นปีที่ ๔๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ
นายกรัฐมนตรี

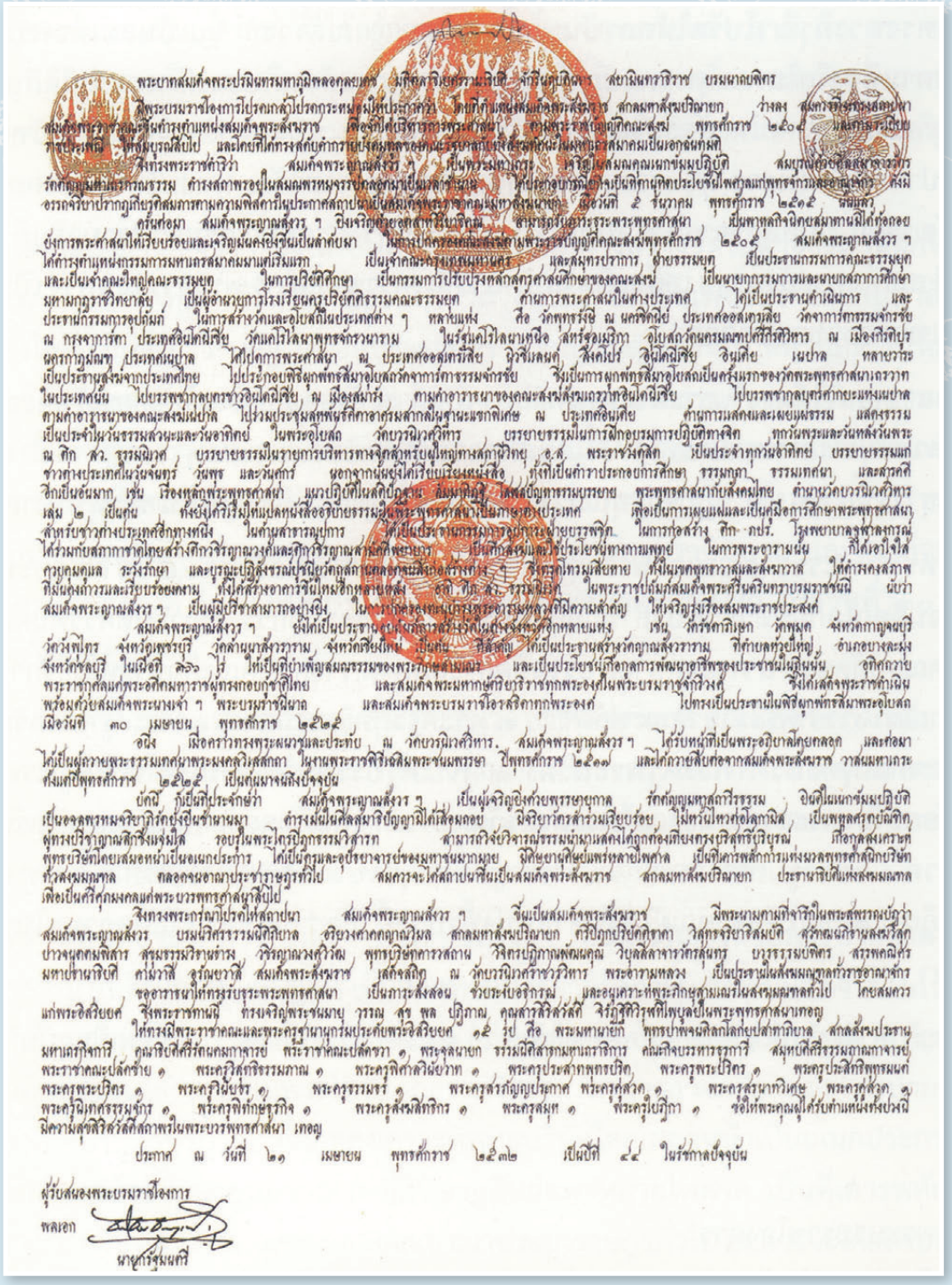

ประกาศพระบรมราชโองการใหญ่
สถาปนาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

พัดยศสมณศักดิ์สมเด็จพระสังฆราช

พัดยศสมณศักดิ์สำหรับสมเด็จพระสังฆราชที่ได้ถวายในพิธีสถาปนามาแต่ก่อนนั้นได้ใช้ในการพระราชพิธีมาเป็นเวลานานแล้ว จึงมีสภาพค่อนข้างเก่า ประกอบกับในปีพุทธศักราช ๒๕๓๒ เป็นมหามงคลกาลที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงครองราชย์ยืนนานยิ่งกว่าพระมหากษัตริยาธิราชในอดีต ดังที่ได้มีพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษกเฉลิมฉลองเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๑ ที่ผ่านมา กรมการศาสนาจึงเห็นว่าเป็นโอกาสอันสำคัญ สมควรสร้างพัดยศสมณศักดิ์สำหรับสมเด็จพระสังฆราชขึ้นใหม่ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชซึ่งทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภกพระพุทธศาสนา

ลักษณะพัดยศสมณศักดิ์สมเด็จพระสังฆราชที่สร้างขึ้นใหม่และได้ถวายในการสถาปนาสมเด็จพระญาณสังวร ดำรงสมณศักดิ์สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เป็นปฐมมีลักษณะพัดแฉกทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ พื้นบุผ้าตาดเงินสลับลูกคั่นผ้าตาดทอง ปักดิ้น เลื่อมเงินและทองแล่ง ขอบที่เป็นแฉกปักเป็นลายช่อใบเทศถัดเข้ามาปักลายน่องสิงห์อย่างลายเนื่อง ต่อเข้ามาปักเป็นลายเกลียวใบเทศกระหนาบแม่ลายซึ่งปักเป็นลายเกลียวกระหนก ชั้นที่ล้อมใจกลางพัดปักเป็นลายน่องสิงห์เนื่องกันทั้งสองข้าง ใจกลางเป็นรูปโคมทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ปักเป็นรูปพระราชลัญจกรประจำรัชกาลที่ ๙ ประกอบด้วยรูปพระที่นั่งอัฐทิศอุทุมพรราชอาสน์ ภายใต้สัปตปฎลมหาเศวตฉัตร ตรงกลางมีรูปพระมหาอุณาโลมอยู่ในวงพระแสงจักร มีพระรัศมีเปล่งออกโดยรอบวงพระแสงจักร ด้ามงาตัน ต้นด้ามเป็นเม็ดทรงมัณฑ์แกะลาย คอแกะลายเทพนม ยอดงาแกะเป็นรูปฉัตรสามชั้น

พัดยศสมณศักดิ์สมเด็จพระสังฆราชที่สร้างขึ้นใหม่
ในการสถาปนาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก

พระตราตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราช

แรกสร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงให้อย่างดวงตราตำแหน่งคณะสงฆ์ถวาย พระตราตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราช มีลักษณะเป็นดวงกลม ทำด้วยงากลึง กว้าง ๘ เซนติเมตร กลางดวงตราเป็นจักร *(หมายถึงธรรมจักร)* มีกำใหญ่ ๔ ซี่ ในระหว่างนั้นมีกำเล็กซ่องละ ๒ ซี่ เป็น ๘ ซี่ เข้ากันเป็น ๑๒ ซี่ ที่ดุมมีอักษร ธ ตัวขอม ข้างบนมีอุณาโลมอยู่ในบุษบก ตั้งบนบัลลังก์ปลายเรียวอย่างรถรูปเหมือนพระที่นั่งบุษบกมาลา มีฉัตร ๕ ชั้น ๑ คู่ ตาลปัตรแฉก ๑ คู่ อยู่ข้าง พื้นตราผูกลายกระหนกนกคาบ หมายความว่าพระพุทธเจ้าทรงประกาศพระธรรมจักรปฐมเทศนาด้วยกำลังพระปัญญา มีอักษรที่ขอบว่า “สกลคณาธิเบศร์ มหาสังฆปริณายก” มีเส้นวงกลมล้อมรอบ ๓ ชั้น

พระตราตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราช

พระศาสนกิจ

ตำแหน่งหน้าที่ในการคณะสงฆ์และการพระศาสนา

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเริ่มประกอบพระศาสนกิจด้วยการทรงเป็นครูสอนนักธรรมและบาลี และเมื่อทรงมีวิทยฐานะเข้าเกณฑ์เป็นกรรมการตรวจนักธรรมและบาลีสนามหลวง ก็ทรงได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจนักธรรมและบาลีสนามหลวง ตั้งแต่นักธรรมชั้นตรีเรื่อยมาจนถึงชั้นประโยค ๙ ต่อจากนั้นได้ทรงรับภาระทางการคณะสงฆ์และการพระศาสนา เพิ่มขึ้นเป็นลำดับคือ

- พุทธศักราช ๒๔๘๔ ทรงเป็นสมาชิกสังฆสภาโดยตำแหน่ง ในฐานะทรงเป็นพระเปรียญ ๙ ประโยค ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช ๒๔๘๔ นอกจากนี้ยังทรงเป็นกรรมการสังคายนาพระธรรมวินัย และทรงเป็นผู้อำนวยการศึกษาสำนักเรียนวัดบวรนิเวศวิหาร จัดการศึกษาของภิกษุสามเณรทั้งแผนกธรรมและแผนกบาลี
- พุทธศักราช ๒๔๘๘ ทรงเป็นพระวินัยธรชั้นอุทธรณ์ และทรงเป็นกรรมการสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาของประเทศไทยแห่งแรกที่ตั้งขึ้นในปีเดียวกันนั้น
- พุทธศักราช ๒๔๘๙ ทรงเป็นเลขานุการในพระองค์ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์
- พุทธศักราช ๒๔๙๐ ทรงเป็นกรรมการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
- พุทธศักราช ๒๔๙๓ ทรงเป็นกรรมการเถรสมาคมคณะธรรมยุต ประเภทชั่วคราว
- พุทธศักราช ๒๔๙๔ ทรงเป็นกรรมการอำนวยการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และทรงเป็นกรรมการแผนกตำราของมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
- พุทธศักราช ๒๔๙๖ ทรงเป็นกรรมการตรวจชำระคัมภีร์ฎีกา
- พุทธศักราช ๒๔๙๗ ทรงเป็นกรรมการเถรสมาคมคณะธรรมยุต ประเภทถาวร
- พุทธศักราช ๒๕๐๑ ทรงเป็นกรรมการคณะธรรมยุต และเป็นกรรมการมูลนิธิส่งเสริมกิจการพระศาสนาและมนุษยธรรม (ก.ศ.ม.)

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

- พุทธศักราช ๒๕๐๓ ทรงเป็นสังฆมนตรีช่วยว่าการองค์การปกครอง สั่งการองค์การปกครองฝ่ายธรรมยุต
- พุทธศักราช ๒๕๐๔ ทรงเป็นเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ทรงเป็นผู้อำนวยการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทรงเป็นประธานกรรมการสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย ทรงเป็นผู้รักษาการเจ้าคณะธรรมยุตภาคทุกภาค
- พุทธศักราช ๒๕๐๖ ทรงเป็นกรรมการมหาเถรสมาคม ซึ่งเป็นกรรมการมหาเถรสมาคมชุดแรกตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช ๒๕๐๕
- พุทธศักราช ๒๕๑๗ ทรงเป็นประธานกรรมการคณะธรรมยุต
- พุทธศักราช ๒๕๒๘ ทรงเป็นรองประธานกรรมการสังคีติการกสงฆ์ ในการสังคายนาพระธรรมวินัย ตรวจชำระพระไตรปิฎก และทรงเป็นสังฆปาโมกข์ปาลิวิโสธกะพระวินัยปิฎก เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
- พุทธศักราช ๒๕๓๑ ทรงรักษาการเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต และทรงเป็นนายกกรรมการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และนายกสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ซึ่งทรงพระผนวช เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยพระโศภนคณาภรณ์ (เจริญ สุวฑฺฒนมหาเถร) พระอภิบาล
ออกจากพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ไปยังพระพุทธรัตนสถาน ในพระบรมมหาราชวัง
เพื่อทรงประกอบพระราชพิธีตามขัตติยราชประเพณี

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงมีตำแหน่งหน้าที่ ดังนี้

๑. ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม
๒. เจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต
๓. เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร
๔. รักษาการเจ้าอาวาสวัดญาณสังวราราม วรมหาวิหาร ในพระบรมราชูปถัมภ์
๕. นายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๖. ผู้อำนวยการโรงเรียนพระสังฆาธิการคณะธรรมยุต
๗. ประธานกรรมการอำนวยการจัดสร้างพุทธมณฑลฝ่ายสงฆ์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ซึ่งทรงพระผนวช ขณะทรงทำวัตรเช้าในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
พร้อมด้วยพระโศภนคณาภรณ์ (เจริญ สุวฑฺฒนมหาเถร) พระอภิบาล

๘. ประธานกรรมการจัดงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในเทศกาลวิสาขบูชา
๙. นายกกรรมการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๐. ประธานกรรมการมูลนิธิพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย
๑๑. ประธานกรรมการมูลนิธิวัดญาณสังวราราม วรมหาวิหาร ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๒. ประธานกรรมการมูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร

พระกรณียกิจพิเศษ

- พุทธศักราช ๒๔๙๙ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จออกทรงพระผนวชเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ พระราชอุปัชฌาจารย์ โปรดให้สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ครั้งทรงเป็นที่ พระโศภนคณาภรณ์ ให้เป็นพระอภิบาล (พระพี่เลี้ยง) ในระหว่างที่ทรงพระผนวชเป็นพระภิกษุ และเสด็จประทับ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ถึงวันที่ ๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๙๙
- พุทธศักราช ๒๕๒๑ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฏราชกุมาร ทรงผนวช ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ครั้งทรงเป็นที่ สมเด็จพระญาณสังวร เป็นพระอาจารย์ถวายการอบรมพระธรรมวินัยในระหว่างที่ทรงผนวชเป็นพระภิกษุ และเสด็จประทับ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อวันที่ ๖ ถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๒๑

ขณะทรงดำรงสมณศักดิ์ที่ สมเด็จพระญาณสังวร ทรงเป็นพระราชกรรมวาจาจารย์
ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร ในการทรงผนวช

- พุทธศักราช ๒๕๒๕ ทรงเป็นผู้ถวายพระธรรมเทศนามงคลวิเสสกถา ในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และถวายตลอดมาจนถึงพุทธศักราช ๒๕๔๓
- พุทธศักราช ๒๕๒๘ ทรงเป็นผู้อ่านพระอภิธรรมนำขบวนพระราชอิสริยยศเชิญพระโกศพระบรมศพ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗ จากพระบรมมหาราชวังสู่พระเมรุมาศ ท้องสนามหลวง เมื่อวันที่ ๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๒๘
- พุทธศักราช ๒๕๓๙ ทรงเป็นผู้อ่านพระอภิธรรมนำขบวนพระราชอิสริยยศเชิญพระโกศพระบรมศพ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จากพระบรมมหาราชวังสู่พระเมรุมาศ ท้องสนามหลวง และถวายพระธรรมเทศนา เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๓๙

ทรงเป็นประธานสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์และถวายพระธรรมเทศนา ในพระราชพิธีเฉลิมพระปรมาภิไธย พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ถวายพระราชกุศลทักษิณานุปทาน ระหว่างวันที่ ๘ ถึงวันที่ ๑๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๙

ทรงเป็นประธานสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ในพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๙

เสด็จเยือนสหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล พุทธศักราช ๒๕๒๘
ในโอกาสนี้ ประทานบรรพชาแก่กุลบุตรศากยะ ณ วัดศรีกีรติวิหาร เมืองกีรติปุร

เสด็จเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน
พุทธศักราช ๒๕๓๖

ทรงอักษรจีนในคราวเสด็จเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน
พุทธศักราช ๒๕๓๖

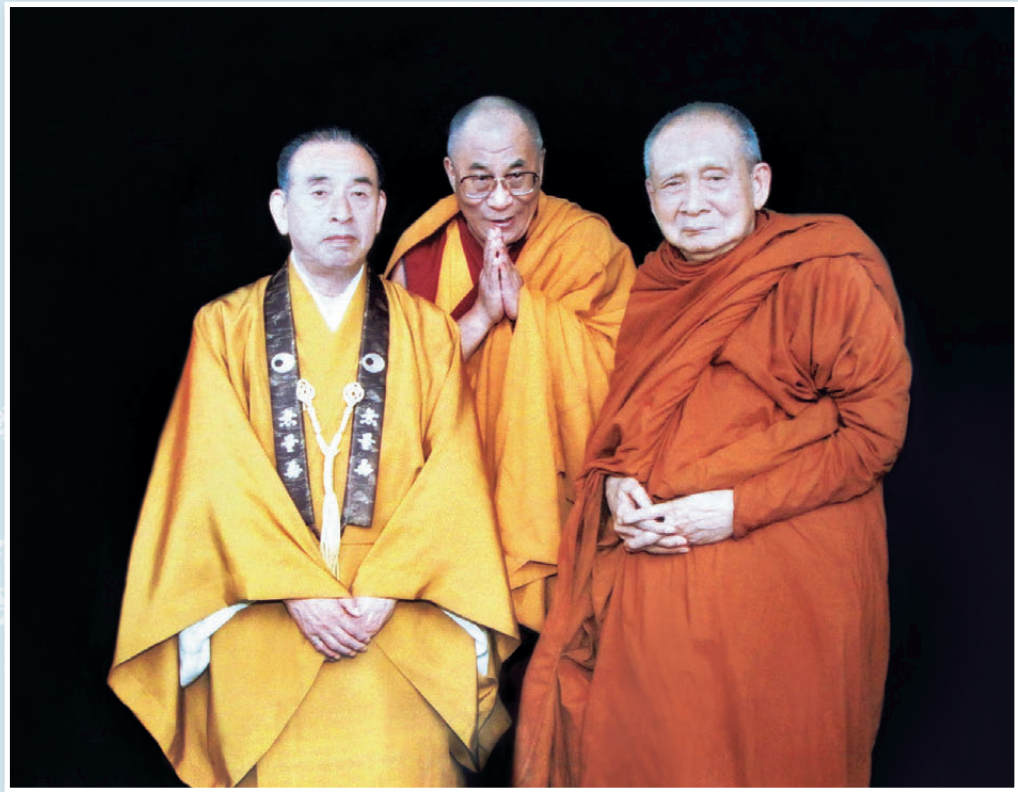

เสด็จไปทรงเป็นประธานในการประชุมชาวพุทธโลกเพื่อการเผยแผ่ ครั้งที่ ๑
ณ เมืองเกียวโต ประเทศญี่ปุ่น พุทธศักราช ๒๕๔๑

พระกรณียกิจด้านการพระศาสนาในต่างประเทศ

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ทรงปฏิบัติพระกรณียกิจต่าง ๆ เกี่ยวกับการพระศาสนาในต่างประเทศ มาตั้งแต่ครั้งทรงดำรงสมณศักดิ์ที่ พระสาสนโสภณ เช่น จัดให้มีการเทศน์เป็นภาษาอังกฤษ การสอนกรรมฐานแก่ชาวต่างประเทศ และจัดให้มีการสนทนาธรรมแก่ชาวต่างประเทศเป็นประจำทุกวันจันทร์ พุธ และศุกร์ โดยพระองค์ทรงเป็นผู้ดำเนินการด้วยพระองค์เอง ร่วมกับพระภิกษุไทยและพระภิกษุชาวต่างประเทศที่บวชอยู่วัดบวรนิเวศวิหาร นอกจากนี้ ยังได้เสด็จไปปฏิบัติพระศาสนกิจในต่างประเทศอีกหลายคราว คือ

- พุทธศักราช ๒๔๙๕ ขณะดำรงสมณศักดิ์ที่ พระโศภนคณาภรณ์ ทรงร่วมในคณะทูตพิเศษที่มูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ส่งไปร่วมฉลองพระบรมสารีริกธาตุ และพระธาตุพระอัครสาวก ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา
- พุทธศักราช ๒๔๙๗ ขณะดำรงสมณศักดิ์ที่ พระโศภนคณาภรณ์ ทรงร่วมในคณะพระเถระแห่งคณะสงฆ์ไทยไปร่วมประชุมสมัยที่ ๒ แห่งฉัฏฐสังคายนาพระไตรปิฎก ณ กรุงย่างกุ้ง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
- พุทธศักราช ๒๕๐๙ ในฐานะประธานกรรมการอำนวยการฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ ได้เสด็จไปทรงเป็นประธานสงฆ์ในพิธีเปิดวัดพุทธปทีป ณ กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร และทอดพระเนตรกิจการพระธรรมทูตในสหราชอาณาจักรและสาธารณรัฐอิตาลี
- พุทธศักราช ๒๕๑๐ ในฐานะกรรมการมหาเถรสมาคม และประธานกรรมการอำนวยการฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ ได้ตามเสด็จสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสงฆปรินายก (จวน อุฏฺฐายีมหาเถร) วัดมกุฏกษัตริยาราม เสด็จเยือนสาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกาอย่างเป็นทางการ เพื่อเจริญศาสนไมตรี และทอดพระเนตรกิจการพระศาสนาในประเทศนั้น
- พุทธศักราช ๒๕๑๑ ในฐานะประธานกรรมการสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย ได้เสด็จไปทอดพระเนตรการพระศาสนา วัฒนธรรม และการศึกษา ในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เครือรัฐออสเตรเลีย และสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ อันเป็นผลให้ต่อมาได้มีการร่วมมือกับชาวพุทธในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ในการฟื้นฟูพระพุทธศาสนาเถรวาทในประเทศนั้น และได้ส่งพระธรรมทูตไทยชุดแรกไปยังสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เมื่อพุทธศักราช ๒๕๑๒
- พุทธศักราช ๒๕๑๓ เสด็จไปประทานอุปสมบทกุลบุตรชาวอินโดนีเซีย ๗ คน ณ พระมหาเจดีย์บุโรพุทโธ เป็นการประดิษฐานพระสงฆ์ธรรมยุตขึ้นในสาธารณรัฐอินโดนีเซียเป็นครั้งแรก อันเป็นเหตุให้เกิดคณะสงฆ์สังฆเถรวาทอินโดนีเซียขึ้นในเวลาต่อมา และเจริญมั่นคงสืบมาถึงทุกวันนี้

- พุทธศักราช ๒๕๑๔ เสด็จไปทอดพระเนตรการพระศาสนาและการศึกษาในสหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล สาธารณรัฐอินเดีย และปากีสถานตะวันออก (ปัจจุบันคือสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ) ทำให้เกิดการฟื้นฟูพระพุทธศาสนาเถรวาทในสหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาลขึ้นในขั้นแรกได้ให้ทุนจำนวน ๒ ทุนแก่พระภิกษุสามเณรชาวเนปาลเข้ามาศึกษาพระพุทธศาสนาในประเทศไทยที่มหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นเหตุให้คณะสงฆ์ไทยกับคณะสงฆ์เนปาลมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดต่อเนื่องมาจวบจนปัจจุบัน
- พุทธศักราช ๒๕๑๘ เสด็จไปทรงเป็นประธานสงฆ์ในพิธีเปิดวัดพุทธรังษี ณ นครซิดนีย์ เครือรัฐออสเตรเลีย ซึ่งสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิด เป็นการนำพระพุทธศาสนาเถรวาทมาสู่ทวีปนี้เป็นครั้งแรก และเป็นการตั้งวัดพระพุทธศาสนาเถรวาทในทวีปนี้เป็นครั้งแรกด้วย
- พุทธศักราช ๒๕๒๐ เสด็จไปประทานบรรพชากุลบุตรชาวอินโดนีเซีย จำนวน ๔๓ คน ที่เมืองสมารัง ตามคำอาราธนาของคณะสงฆ์สังฆเถรวาทอินโดนีเซีย
- พุทธศักราช ๒๕๒๓ เสด็จไปทอดพระเนตรการพระศาสนาและการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป
- พุทธศักราช ๒๕๒๘ เสด็จไปทรงเป็นประธานสงฆ์ ทรงประกอบพิธีผูกพัทธสีมาอุโบสถวัดจาการ์ตาธรรมจักรชัย ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และในศกเดียวกันนั้น ได้เสด็จไปประทานบรรพชากุลบุตรศากยะแห่งเนปาล จำนวน ๗๓ คน ณ สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานไตรจำนวน ๒๐ ไตร
- พุทธศักราช ๒๕๓๖ เสด็จเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างเป็นทางการเพื่อเจริญศาสนสัมพันธ์ระหว่างไทย - จีน เป็นครั้งแรก ตามคำกราบทูลอาราธนาของรัฐบาลจีน
- พุทธศักราช ๒๕๓๘ เสด็จไปทรงเป็นประธานวางศิลาฤกษ์วัดไทย ณ ลุมพินี สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล ซึ่งรัฐบาลไทยจัดสร้างถวายเป็นพุทธบูชา และเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๙
- พุทธศักราช ๒๕๔๑ เสด็จไปทรงเป็นประธานในการประชุมสุดยอดผู้นำพุทธศาสนาโลกเพื่อการเผยแผ่ครั้งที่ ๑ ณ เมืองเกียวโต ประเทศญี่ปุ่น

พระกรณียกิจด้านการก่อสร้างและบูรณปฏิสังขรณ์พระอาราม

วัดบวรนิเวศวิหาร

นับแต่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงครองวัดบวรนิเวศวิหาร ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๐๔ เป็นต้นมา ได้ทรงบูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะและถาวรวัตถุต่าง ๆ ภายในวัดบวรนิเวศวิหารใหม่หมดทั้งพระอาราม ที่สำคัญคือ บูรณะพระเจดีย์โดยปิดโมเสกสีทองทั้งองค์ บูรณะพระอุโบสถโดยปิดหินอ่อนจากสาธารณรัฐอิตาลีทั้งหลัง พร้อมทั้งเปลี่ยนบานประตูหน้าต่างใหม่ทั้งหมดโดยคงลายสลักไว้ดังเดิม

นอกจากนี้ยังโปรดให้สร้างถาวรวัตถุขึ้นใหม่ในวัดบวรนิเวศวิหาร ได้แก่

๑. ตึกกวีบรรณาลัย ห้องสมุดของสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย
๒. ตึกวชิรญาณวงศ์ อาคารเรียนของโรงเรียนวัดบวรนิเวศ
๓. ซุ้มปรางค์ที่ประดิษฐานพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว บนลานประทักษิณชั้น ๒ ของพระเจดีย์วัดบวรนิเวศวิหาร
๔. ตึก ภ.ป.ร. พิพิธภัณฑ์วัดบวรนิเวศวิหาร
๕. มณฑปที่ประดิษฐานพระพุทธบาทจำลอง หลังพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
๖. ศาลาวชิรญาณ วัดบวรนิเวศวิหาร ๑๕๐ ปี
๗. ตึก สว. ธรรมนิเวศ โรงเรียนพระปริยัติธรรม
๘. โพธิฆระ (เรือนโพธิ์) หลังพระวิหารพระศาสดา

การก่อสร้างถาวรวัตถุอื่น ๆ

๑. สร้างตึกวชิรญาณวงศ์ ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย สำหรับเป็นตึกสงฆ์
๒. สร้างตึกวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย สำหรับเป็นตึกสงฆ์
๓. สร้างวัดสันติคีรี ณ ดอยแม่สลอง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
๔. ทรงอุปถัมภ์การสร้างโรงเรียนมัธยมญาณสังวร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
๕. สร้างวัดญาณสังวราราม วรมหาวิหาร อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
๖. ทรงอุปถัมภ์การสร้างพิพิธภัณฑสถานจังหวัดกำแพงเพชรเฉลิมพระเกียรติ และโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดนาควัชรโสภณ จังหวัดกำแพงเพชร
๗. สร้างวัดพุทธวิมุตินารام (พุมุด) อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี
๘. สร้างวัดวังพุไทร อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี
๙. สร้างวัดรัชดาภิเษก อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี
๑๐. สร้างวัดล้านนาญาณสังวราราม อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
๑๑. สร้างพระบรมธาตุเจดีย์ศรีนครินทรามหาสันติคีรี ณ ดอยแม่สลอง จังหวัดเชียงราย

การก่อสร้างวัดในต่างประเทศ

๑. วัดพุทธรังษี ในอุปการะของมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ นครซิดนีย์ เครือรัฐออสเตรเลีย
๒. วัดจาการ์ตาธรรมจักรชัย ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
๓. อุโบสถวัดนครมณฑปศรีกีรติวิหาร ณ เมืองกีรติปูร สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล
๔. วัดแคโรไลนาพุทธจักรวนาราม ณ รัฐนอร์ทแคโรไลนา ประเทศสหรัฐอเมริกา

ตึกกวีบรรณาลัย ห้องสมุดของสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย

พระเจดีย์วัดญาณสังวราราม จังหวัดชลบุรี ที่จำลองแบบจากพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา สาธารณรัฐอินเดีย

วัดสันติคีรี จังหวัดเชียงราย

วัดพุทธรังษี เครือรัฐออสเตรเลีย

การก่อสร้าง "ตึกสกลมหาสังฆปริณายก" ในโรงพยาบาลและโรงเรียน

การก่อสร้างโรงพยาบาลและสถานศึกษาถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทุกพระองค์ พระองค์ละ ๑ แห่ง และส่วนของพระองค์เอง ๑ แห่ง รวม ๑๙ แห่ง ประทานชื่อว่า **"ตึกสกลมหาสังฆปริณายก"** พร้อมทั้งอัญเชิญพระรูปหล่อของสมเด็จพระสังฆราชแต่ละพระองค์ไปประดิษฐานไว้แห่งละพระองค์ เพื่อเป็นอนุสรณ์และเป็นที่สักการบูชาของพุทธศาสนิกชนสืบไป ดังนี้

๑. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๑ ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระสังฆราช (ศรี) วัดระฆังโฆสิตาราม
๒. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๒ ณ โรงพยาบาลละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระสังฆราช (สุก) วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์
๓. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๓ ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชจอมบึง จังหวัดราชบุรี ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระอริยวงษญาณ สมเด็จพระสังฆราช (มี) วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์
๔. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๔ ณ โรงพยาบาลเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระอริยวงษญาณ สมเด็จพระสังฆราช (สุก ญาณสังวร) วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์
๕. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๕ ณ โรงพยาบาลแม่จัน จังหวัดเชียงราย ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระอริยวงษญาณ สมเด็จพระสังฆราช (ด่อน) วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์
๖. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๖ ณ โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดพระบาทมิ่งเมือง จังหวัดแพร่ ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระอริยวงษญาณ สมเด็จพระสังฆราช (นาค) วัดราชบูรณะ
๗. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๗ ณ โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดเจดีย์หลวง จังหวัดเชียงใหม่ ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส (พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวาสุกรี) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
๘. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๘ ณ โรงพยาบาลหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ (พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าฤกษ์) วัดบวรนิเวศวิหาร
๙. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๙ ณ โรงพยาบาลชลบุรี จังหวัดชลบุรี ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช มหาสังฆปริณายก (สา ปุสฺสเทโว) วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม
๑๐. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๑๐ ณ โรงพยาบาลนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ามนุษยนาคมานพ) วัดบวรนิเวศวิหาร

๑๑. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๑๑ ณ โรงพยาบาลนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวรศิริวัฒน์ (หม่อมเจ้าภุชงค์ สิริวฑฺฒโน) วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๒. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๑๒ ณ โรงพยาบาลขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลสงฆปรินายก (แพ ติสฺสเทโว) วัดสุทัศนเทพวราราม

๑๓. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๑๓ ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระญาณสังวร อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ สกลมหาสังฆปรินายก (หม่อมราชวงศ์ชื่น สุจิตฺโต) วัดบวรนิเวศวิหาร

๑๔. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๑๔ ณ โรงพยาบาลอ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสงฆปรินายก (ปลด กิตฺติโสภโณ) วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม

๑๕. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๑๕ ณ โรงพยาบาลตราด จังหวัดตราด ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสงฆปริณายก (อยู่ ญาโณทโย) วัดสระเกศ

๑๖. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๑๖ ณ โรงพยาบาลภูกระดึง จังหวัดเลย ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสงฆปรินายก (จวน อุฏฺฐายี) วัดมกุฏกษัตริยาราม

๑๗. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๑๗ ณ โรงพยาบาลลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสงฆปริณายก (ปุ่น ปุณฺณสิริ) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

๑๘. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๑๘ ณ โรงพยาบาลไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ถวายเป็นพระอนุสรณ์แด่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสงฆปริณายก (วาสน์ วาสโน) วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๙. ตึกสกลมหาสังฆปริณายก ๑๙ ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๙ (โรงพยาบาลท่าม่วง) จังหวัดกาญจนบุรี เป็นพระอนุสรณ์ในส่วนพระองค์เอง

พระนิพนธ์

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ทรงนิพนธ์เรื่องต่างๆ ไว้มาก ทั้งตำรา พระธรรมเทศนา ธรรมบรรยาย พุทธประวัติ สารคดีธรรม และธรรมนิพนธ์ต่าง ๆ ตลอดจนการจัดทำปทานุกรม บาลี - ไทย - อังกฤษ - สันสกฤต รวบรวมและแปลหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ดังนี้

ประเภทเรียงความ

ภาษาไทย

๑. กรรม
๒. กรรม อักโกสกสูตร ขันติ
๓. การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า
๔. การถือพระพุทธศาสนา
๕. การบริหารทางจิตสำหรับผู้ใหญ่
๖. การบวช
๗. การปกครองคณะสงฆ์
๘. กิเลส
๙. เกิดมาทำไม
๑๐. ขันติ - เมตตา
๑๑. คติชีวิต
๑๒. ความเข้าใจเรื่องกรรม
๑๓. ความเข้าใจเรื่องจิต
๑๔. ความเข้าใจเรื่องชีวิต
๑๕. ความเข้าใจเรื่องพระพุทธศาสนา
๑๖. ความดีของชีวิต
๑๗. ความรู้กับความฉลาด
๑๘. ความรู้ประมาณในอาหารการบริโภค
๑๙. ความสุขหาได้ไม่ยาก
๒๐. ความสุขอันไพบูลย์
๒๑. คำกลอนนิราศสังขาร
๒๒. คำสัจจ์
๒๓. คุณศีล
๒๔. คู่มือปัญญา
๒๕. จิตตนคร นครหลวงแห่งโลก

๒๖. จิตตภาวนา
๒๗. จิตศึกษา
๒๘. ใจความสำคัญแห่งพระพุทธศาสนา
๒๙. ชีวิตกับความจริง
๓๐. ตำนานวัดบวรนิเวศ
๓๑. ทศพิธราชธรรมและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ศาสนากับการพัฒนาจิตใจ
๓๒. ทศพิธราชธรรมและหลักพระพุทธศาสนา
๓๓. เทคโนโลยีแห่งปัญญา
๓๔. ธรรมคือดวงตาของชีวิต
๓๕. ธรรมบริหารจิต
๓๖. ธรรมปฏิบัติ
๓๗. ธรรมประดับใจ (อันดับ ๑ - ๒ - ๓)
๓๘. ธรรมเพื่อชีวิต - คติชีวิต ชีวิตอันอุดม อัปปมาทธรรม
๓๙. นิทานสุภาษิต: คุณแห่งมิตรภาพ
๔๐. นิทานสุภาษิต: ศีลยังภรรยาให้สำเร็จ
๔๑. แนวความเชื่อ: ตอนที่ ๑ ว่าด้วยความเชื่อ ๓ ประเภท
๔๒. บทความของสมเด็จพระญาณสังวร
๔๓. บทความเรียงพิเศษ: ทางศรัทธา
๔๔. บ่วงจิต
๔๕. บวชดี
๔๖. บัณฑิตกับโลกธรรม
๔๗. ปกติภาพ ปกติสุข
๔๘. ผู้ทำความดีย่อมได้ที่พึ่ง
๔๙. ฝึกใจให้ฉลาด
๕๐. พ้นมือมาร
๕๑. พรหมวิหารธรรม
๕๒. พรหมวิหาร ๔
๕๓. พระธรรมจักร เราช่วยกันสร้างเมืองด้วยธรรมประทีป
๕๔. พระพุทธเจ้าของเรานั้นท่านเลิศล้ำ พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๑๔
๕๕. พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนอะไร
๕๖. พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนอะไร ศีล สันโดษ

๕๗. พระพุทธศาสนธรรม และเห็นประโยชน์อย่างไรจึงนับถือศาสนา
๕๘. พระพุทธศาสนากับสังคมไทย และพระพุทธศาสนาในประเทศไทย
๕๙. พระพุทธศาสนาและการนับถือพระพุทธศาสนา
๖๐. พระอภิธรรม ๗ คัมภีร์แปล
๖๑. พุทธศาสนวงศ์
๖๒. พุทธานุสสรณีย์ พระสถูปเจดีย์
๖๓. มงคลวจนะ
๖๔. มงคล ๕ ข้อ
๖๕. มนุษยธรรม หลักแห่งปกติภาพของชีวิตและสังคม
๖๖. มองเมืองไทยทางพุทธบัญชา (ไทย - อังกฤษ)
๖๗. มูลเหตุธรรมเนียมการถวายผ้ากฐินและผ้าป่า
๖๘. ราชธรรมกับการพัฒนาสังคม
๖๙. เรื่องบัวสี่เหล่า
๗๐. ลักษณะการปกครองคณะสงฆ์ไทยโดยสังเขป
๗๑. โลกและชีวิตในพุทธธรรม
๗๒. วิธีการของพระพุทธเจ้า
๗๓. วิธีบริหารความคิด
๗๔. วิธีปฏิบัติตนให้ถูกต้องทางธรรม
๗๕. วิธีสร้างบุญวาสนาบารมี
๗๖. ศาสนากับชีวิต
๗๗. ศีล (ไทย - อังกฤษ)
๗๘. ศีลและทิฏฐิที่ดี
๗๙. ศึกษา
๘๐. สวดมนต์บรรยาย
๘๑. สวัสดีปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๓๔
๘๒. สังคหวัตถุ
๘๓. สันโดษ
๘๔. สันโดษ กรรม อักโกสกสูตร
๘๕. สิริมงคลของชีวิต
๘๖. ๔๕ พรรษาของพระพุทธเจ้า เล่ม ๑ - ๒
๘๗. สุขุบายธรรม
๘๘. เส้นทางสร้างสุข

๘๙. แสงส่องใจ (ไทย - อังกฤษ)
๙๐. แสงส่องใจให้เพียงพรหม
๙๑. แสงส่องใจ อันดับ ๑ - ๒๔
๙๒. โสฬสธรรม
๙๓. หลักการทำสมาธิเบื้องต้น (ไทย - อังกฤษ)
๙๔. หลักการทำสมาธิเบื้องต้น ปัญญา นิวรณ์ และกัมมัฏฐาน สำหรับแก้การหลงลืมตัวของฝาก - ขวัญปีใหม่ ศาสนา และทศพิธราชธรรม
๙๕. หลักธรรมสำหรับการปฏิบัติอบรมทางจิต
๙๖. หลักพระพุทธศาสนา
๙๗. หลักพื้นฐานของพระพุทธศาสนา
๙๘. ห้องสมุด
๙๙. หัดคิดให้เป็นสุข
๑๐๐. เหตุแห่งความสุข
๑๐๑. อธิบายวากยสัมพันธ์ภาค ๑, ๒
๑๐๒. อวิชชา
๑๐๓. อัฏฐารสธรรม
๑๐๔. อัปปมาทธรรม

ภาษาต่างประเทศ

1. A Guide to Awareness
2. Betrachung des korpress
3. Contemplation of the Body Kayanupassana
4. His Majesty The King of Thailand Ten Thousand Days on the Throne
5. Practical Buddhadhamma
6. Rudiments of Mental-Collectedness
7. Selected Articles on Buddhism
8. Ten Thousand Days on the Throne
9. The Contemplation of Feelings Vedananupassana
10. The Maxims of the Sangha-raja of the Thai Sangha and the Government of the Thai Sangha
11. What Did the Buddha Teach?

ประเภทคำบรรยายและโอวาท

ภาษาไทย

๑. การปฏิบัติทางจิต
๒. การอบรมวิปัสสนากรรมฐาน
๓. คำบรรยายพิเศษ เรื่องบทบาทของพระวิทยากรแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง และพระพุทธธรรมกับการพัฒนาชนบท
๔. คำบรรยายพิเศษ เรื่องศาสนากับการพัฒนาจิตใจ และเรื่องธรรมะในการพัฒนาตนและครอบครัว
๕. คู่มือกรรมฐาน
๖. จตุธรรมสำคัญ
๗. จิตตภาวนา
๘. ทศบารมี ทศพิธราชธรรม
๙. ธรรมกถาในการปฏิบัติอบรมกรรมฐาน
๑๐. ธรรมกถาในการปฏิบัติอบรมจิต
๑๑. ธรรมกถาในพิธีบำเพ็ญจิตตภาวนาพุทโธ
๑๒. ธรรมบรรยายพิเศษ จตุสติปัฏฐาน
๑๓. ธรรมบรรยายอบรมจิต
๑๔. ธรรมปฏิบัติเบื้องต้น: หลักการทำสมาธิเบื้องต้น อย่างไรที่เรียกว่าปฏิบัติธรรม
๑๕. ธรรมปาฐกถา เรื่องหน้าที่
๑๖. ธรรโมวาท
๑๗. นวกานุสาสน์ จิตตภาวนาธรรมบรรยาย
๑๘. เนกขัมมะ
๑๙. แนวปฏิบัติทางจิตและธรรมปฏิบัติ
๒๐. แนวปฏิบัติในโพธิปักขิยธรรม ๓๗
๒๑. แนวปฏิบัติในสติปัฏฐาน
๒๒. บันทึกกัมมัฏฐาน
๒๓. ปาฐกถาธรรม เรื่องความตาย
๒๔. ปาฐกถาพิเศษ เรื่องทศพิธราชธรรมและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๒๕. ปาฐกถา เรื่องการนับถือพระพุทธศาสนา
๒๖. พรหมธรรมและนาถกรณธรรม
๒๗. พระบรมราโชวาท เรื่องคุณธรรม ๔ ประการ
๒๘. พระบรมราโชวาท เรื่องคุณธรรม ๔ ประการ ศาสนาและทศพิธราชธรรม
๒๙. พระโอวาทวันลาสิกขา

๓๐. พระโอวาทสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระอุปัชฌาย์ ประทานแก่นวกภูมิภิกษุวัดบวรนิเวศวิหาร พรรษากาล ๒๕๓๒
๓๑. ลักษณะพระพุทธศาสนา
๓๒. สัมมาทิฏฐิ
๓๓. สี่รอบพระนักษัตร
๓๔. หายใจให้เป็นสุข
๓๕. อนุสสติและสติปัฏฐาน
๓๖. อานาปานสติ
๓๗. อารัมภพจนแห่งรายการพระพุทธศาสนา
๓๘. โอวาทพระธรรมเทศนา
๓๙. โอวาทและเทศนาต่างรส
๔๐. โอวาทานุศาสน์

ประเภทเทศนา

๑. ญาณสังวรเทศนา
๒. เถรธรรมกถา
๓. ทศพิธราชธรรม
๔. ทศพลญาณ
๕. เทศนาพิเศษ
๖. บารมี: บารมีและคู่มือปฏิบัติงานศาสนพิธี
๗. ปกิณณกเทศนา
๘. ประชุมพระธรรมเทศนาหน้าพระศพ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต
๙. ปัญจคุณ
๑๐. ปัญจพลกถา
๑๑. ปิยมหาราชานุสรณกถา
๑๒. พระธรรมเทวาธิราช
๑๓. พระธรรมเทศนาทุลลภกถา ในการบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน พระราชพิธีสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พระธรรมเทศนาในการสมโภชพระนคร ครบ ๑๐๐ ปี ๑๕๐ ปี และ ๒๐๐ ปี
๑๔. พระธรรมเทศนาในพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๔๕๑ และ พ.ศ. ๒๕๓๑
๑๕. พระธรรมเทศนา พรหมวิหารกถา
๑๖. พระธรรมเทศนา พุทธปทีปกถา
๑๗. พระธรรมเทศนาและบันทึกคติธรรม
๑๘. พระธรรมเทศนา โลกธรรมกถา

๑๙. พระธรรมเทศนา ศราทธพรตเทศนา
๒๐. พระธรรมเทศนา สัจจธรรมกถา
๒๑. พระมงคลวิเสสกถา
๒๒. พระมงคลวิเสสกถา: รับพระราชทานถวายในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พ.ศ. ๒๕๑๗
๒๓. พระมงคลวิเสสกถาและพระธรรมเทศนาพิเศษ
๒๔. พุทธุปปาทาทิสุขกถา
๒๕. มงคลเทศนา
๒๖. รวมบทพระธรรมเทศนา
๒๗. ลกุฏิกชาดกสาธกธรรมเทศนา
๒๘. ลักษณะตัดสินพระธรรมวินัย
๒๙. โลก - เหนือโลก
๓๐. สมเด็จพระญาณสังวร พระมงคลวิเสสกถา
๓๑. สังฆคุณและโอวาทปาติโมกขเทศนา
๓๒. อนุสติฐานกถา
๓๓. อาหุเนยโย

การจัดทำปทานุกรมบาลี - ไทย - อังกฤษ - สันสกฤต

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเป็นผู้อำนวยการในการจัดทำปทานุกรมบาลี - ไทย - อังกฤษ - สันสกฤต ฉบับพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระจันทบุรีนฤนาถ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดพิมพ์ขึ้นในงานทำบุญอายุ ๖๐ ปี หม่อมหลวงบัว กิติยากร พระชนนีของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๑๒

การรวบรวมและแปลหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีพระดำริให้รวบรวมพระราชนิพนธ์และพระนิพนธ์เรื่องต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส และสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ จัดพิมพ์เผยแพร่ และทรงจัดให้พระภิกษุไทยร่วมกับพระภิกษุชาวต่างประเทศ ช่วยกันแปลหนังสืออันเป็นคู่มือในการศึกษาพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นพระนิพนธ์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส เป็นภาษาอังกฤษหลายเล่ม เช่น นวโกวาท วินัยมุข เล่ม ๑ - ๒ - ๓ พุทธประวัติ เล่ม ๑ - ๒ - ๓ เป็นต้น และนอกจากนี้ยังทรงได้ริเริ่มให้มีการแปลหนังสือพระพุทธศาสนาที่สำคัญ ๆ เป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อเป็นการเผยแผ่และเป็นคู่มือการศึกษาพระพุทธศาสนาสำหรับชาวต่างประเทศ เช่น หนังสือภิกขุปาติโมกข์ อุปสมบทวิธี ทำวัตรสวดมนต์ เป็นต้น

พระเกียรติคุณ

ผู้นำสูงสุดแห่งพระพุทธศาสนาโลก

การประชุมสุดยอดผู้นำชาวพุทธแห่งโลก
สุดยอดผู้นำชาวพุทธ

สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แห่งราชอาณาจักรไทย

ขอถวายตำแหน่งพระเกียรติยศ

"ผู้นำคณะสงฆ์สูงสุดแห่งโลกพระพุทธศาสนา"

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
แห่งราชอาณาจักรไทย ผู้ทรงได้รับการทรงอย่างสูงสุดและได้รับการไว้วางใจอย่างสูงสุดครั้ง
จากพุทธศาสนิกชนชาวไทยทั้งมวลเป็นเวลาอันยาวนาน
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แห่งสืบสานแห่งรอยยิ้ม
ทรงเป็นผู้นำของพระธรรมทั้งหลายของพระพุทธเจ้า
ให้ทุกคนปฏิบัติธรรมทั้งอยู่ในพระปัญญาธรรมและพระกรุณาธรรม
ทั้งทรงเป็นผู้นำราชอาณาจักรไทยไปสู่ความสงบและความเจริญรุ่งเรือง
นับว่าเป็นแบบอย่างของสงฆ์ทั่วโลก

ทรงมีพระบารมีปกแผ่ไพศาลไปทั่วราชอาณาจักรไทย
และประเทศพุทธศาสนาทั่วโลก พร้อมมุทธยาธิคุณทุกคน
พระศรีอาริยเมตไตรยพระพิมลาศิริพุทธเจ้าของพระองค์ที่มีมายาวนาน
ได้รับการแซ่ซ้องและเคารพนบนอบจากพุทธศาสนิกชนทั่วโลก

ด้วยความซาบซึ้งใจเพราะการมีเกียรติทั้งปวงที่นำมาซึ่งเกียรติยิ่งใน
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ข้าพเจ้าในนามของพุทธศาสนิกชน ๓๗๐ ล้านคนทั่วโลก
พร้อมคณะผู้นำชาวพุทธโลกจาก ๓๒ ประเทศ
ขอถวายตำแหน่งพระเกียรติยศอันสูงสุดนี้แด่
เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ด้วยความปีติโสมนัสยิ่ง
ขอถวาย ณ วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ (ค.ศ. ๒๐๑๒)

พระ ดร. เกียวเซ เอ็นชินโจ
ประธานสุดยอดผู้นำชาวพุทธ
การประชุมสุดยอดพุทธศาสนิกแห่งโลก

World Buddhist Supreme Conference
Buddhist Summit

His Holiness Somdet Phra Nyanasamvara
Supreme Patriarch of the Kingdom of Thailand

Honorary Title

"Supreme Holiness of World Buddhism"

His Holiness Somdet Phra Nyanasamvara,
Supreme Patriarch of the Kingdom of Thailand,
who has long been highly revered and deeply trusted by
the pious Thai people as the Supreme Patriarch of the land of smiles,
has taught the practice of wisdom and compassion, the teachings of Lord Buddha, and
has led the Kingdom toward the peaceful and prosperous country,
which serves as a model to the entire world.

The highest virtue of His Holiness extends throughout the Kingdom of Thailand and to
the Buddhist countries of the world and all human beings.
His Holiness's sincere devotion to Lord Buddha for many decades is
genuinely praised and admired from all the Buddhists throughout the world.

In appreciation of the glorious achievements of His Holiness Somdet Phra Nyanasamvara,
along with the supreme Buddhist leaders of 32 countries of the world,
I hereby humbly dedicate this supreme honorary title to
His Holiness with great pleasure
on behalf of the 370 million Buddhists in the world.

September 1, 2012

Most Ven. Dr. Kyuse Enshinjoh
President of Buddhist Summit
World Buddhist Supreme Conference

ประกาศถวายพระเกียรติให้ทรงดำรงตำแหน่งผู้นำสูงสุดแห่งพระพุทธศาสนาโลก
ในการประชุมสุดยอดผู้นำชาวพุทธโลก พุทธศักราช ๒๕๕๕

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงปฏิบัติพระกรณียกิจในต่างประเทศ รวมถึงพระกรณียกิจเกื้อกูลแก่ชาวต่างประเทศในด้านต่าง ๆ มาเป็นอันมาก จึงทรงเป็นที่รู้จักและเคารพนับถือของพุทธบริษัทชาวต่างประเทศอย่างกว้างขวาง ครั้นพุทธศักราช ๒๕๓๔ รัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้ทูลถวายสมณศักดิ์สูงสุดแห่งคณะสงฆ์เมียนมา คือตำแหน่ง **อภิธชมหารัฐคุรุ** แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โดยรัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้เชิญเครื่องสมณศักดิ์มามอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยของไทยเป็นผู้ทูลถวายแทน เนื่องจากรัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาไม่สะดวกที่จะทูลถวายด้วยตนเอง

พุทธศักราช ๒๕๕๕ ที่ประชุมสุดยอดผู้นำชาวพุทธโลกในการประชุมสุดยอดผู้นำชาวพุทธโลก (World Buddhist Supreme Conference) จำนวน ๓๒ ประเทศ ณ ประเทศญี่ปุ่น เมื่อวันที่ ๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ ได้มีมติถวายพระเกียรติให้ทรงดำรงตำแหน่ง **"ผู้นำสูงสุดแห่งพระพุทธศาสนาโลก"** (Supreme Holiness of World Buddhism) แสดงถึงพระเกียรติคุณอันเป็นที่ประจักษ์แก่พุทธศาสนิกชนทั่วโลก

ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ที่มหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาต่างๆ ถวาย ดังนี้

- พุทธศักราช ๒๕๒๙ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถวายปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาปรัชญา
- พุทธศักราช ๒๕๓๒ มหาวิทยาลัยมหิดล ถวายปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศาสนาเปรียบเทียบ
- พุทธศักราช ๒๕๓๓ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงฆ์แห่งคณะสงฆ์ไทย ถวายปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
- พุทธศักราช ๒๕๓๗ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถวายปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาปรัชญาและศาสนา
- พุทธศักราช ๒๕๓๘ มหาวิทยาลัยนเรศวร ถวายปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาบริหารการศึกษา
- พุทธศักราช ๒๕๓๙ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถวายปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาปรัชญาและศาสนา
- พุทธศักราช ๒๕๔๑ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาภาษาไทย
- พุทธศักราช ๒๕๔๓ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถวายปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาปรัชญาและศาสนา
- พุทธศักราช ๒๕๔๕ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถวายปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาไทศึกษา
- พุทธศักราช ๒๕๔๗ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ถวายปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาการบริหารการศึกษา
- พุทธศักราช ๒๕๔๘ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถวายปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาการบริหารการศึกษา
- พุทธศักราช ๒๕๕๔ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ถวายปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
- พุทธศักราช ๒๕๕๖ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาพุทธศาสน์ศึกษา

ทีฆายุโก โหตุ สังฆราชา

มหาวิทยาลัยมหิดล ถวายปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
สาขาศาสนาเปรียบเทียบ ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร พุทธศักราช ๒๕๓๒

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ถวายปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาปรัชญาและศาสนา พุทธศักราช ๒๕๔๓

ภาคที่ ๒

การจัดเตรียมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี

สมเด็จพระญาณสังวร

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ภาคที่ ๗

การจัดเตรียมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ในมหามงคลสมัยอันพิเศษยิ่งที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีพระชันษา ๑๐๐ ปี ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ รัฐบาล คณะสงฆ์ วัดบวรนิเวศวิหาร อันเป็นที่สถิตของสมเด็จพระสังฆราช ตลอดจนศิษยานุศิษย์ และพุทธศาสนิกชน ได้พร้อมใจกันจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ทั้งงานพระราชพิธี งานรัฐพิธี งานศาสนพิธี การบำเพ็ญกุศล และกิจกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์ ตลอดจนการเผยแพร่พระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ เพื่อเทิดพระเกียรติและน้อมถวายเป็นพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เริ่มแต่วันอาทิตย์ ที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ อันเป็นวันคล้ายวันที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สถาปนาสมเด็จพระญาณสังวร เป็นสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๒ ไปจนถึงวันอังคาร ที่ ๓๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

ในการนี้ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานในส่วนของรัฐบาล และพระเทพสารเวที (บุญยนต์ ปุญฺญาคโม) ประธานกรรมการวัดบวรนิเวศวิหาร ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานในส่วนของวัดบวรนิเวศวิหาร เพื่อร่วมประสานการจัดเตรียมงานทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน คณะสงฆ์ ศิษยานุศิษย์ และพุทธศาสนิกชน ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ

การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

การแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ของรัฐบาล

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน และคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานรวม ๕ คณะ ดังนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖[๑]

คณะกรรมการประกอบด้วย *คณะที่ปรึกษา* ฝ่ายบรรพชิตและฝ่ายฆราวาส มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ส่วนราชการภาครัฐภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) พิจารณาแนวทางการดำเนินงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

(๒) พิจารณามอบหมายภารกิจตามแผนงาน โครงการ และกิจกรรม ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ

(๓) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

(๔) ดำเนินการอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒. คณะกรรมการฝ่ายพิธี งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖[๒]

คณะกรรมการประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) เป็นประธาน

---

[๑] คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๙๙/๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ และคำสั่งที่ ๔๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๖ (ดูภาคผนวก)

[๒] คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ ๑/๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายพิธี งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ และคำสั่งที่ ๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (ดูภาคผนวก)

กรรมการ ส่วนราชการภาครัฐภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ดำเนินการจัดงานพระราชพิธี รัฐพิธี ศาสนพิธี และพิธีการต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

(๓) รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ เพื่อทราบ

(๔) ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. คณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖[๓]

คณะกรรมการประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) เป็นประธานกรรมการ ส่วนราชการภาครัฐภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ดำเนินการจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

(๓) รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ เพื่อทราบ

(๔) ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔. คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖[๔]

คณะกรรมการประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) เป็นประธานกรรมการ (เดิม รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นางสาวศันสนีย์ นาคพงศ์ เป็นประธานกรรมการ) ส่วนราชการภาครัฐภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ (นายประวิน พัฒนะพงษ์) เป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ดำเนินการจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

---

[๓] คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ ๒/๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ และคำสั่งที่ ๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (ดูภาคผนวก)

[๔] คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ ๓/๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ คำสั่งที่ ๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ คำสั่งที่ ๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ และคำสั่งที่ ๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (ดูภาคผนวก)

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

(๓) รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ เพื่อทราบ

(๔) ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๕. คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖[๕]

คณะกรรมการประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นประธานกรรมการ ส่วนราชการภาครัฐภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ อธิบดีกรมศิลปากร เป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ดำเนินการจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และพิจารณากลั่นกรองหนังสือที่ระลึกของหน่วยงานที่เสนอขอร่วมจัดทำ

(๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

(๔) รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ เพื่อทราบ

(๕) ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ของวัดบวรนิเวศวิหาร

วัดบวรนิเวศวิหาร ที่สถิตของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และคณะอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ รวม ๖ คณะ ดังนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก[๖]

พระเทพสารเวที (บุญยนต์ ปุญฺญาคโม) ประธานกรรมการวัดบวรนิเวศวิหาร มีคำสั่งวัดบวรนิเวศวิหาร แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการฯ ประกอบด้วย คณะที่ปรึกษา สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) เป็นประธาน

---

[๕] คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ ๔/๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ (ดูภาคผนวก)

[๖] คำสั่งวัดบวรนิเวศวิหาร ที่ ๐๐๔/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ลงวันที่ ๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ (ดูภาคผนวก)

อำนวยการ พระสงฆ์ที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) เป็นกรรมการและเลขานุการ รูปที่ ๑ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) อำนวยความสะดวกให้คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

(๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ แก่หน่วยงาน องค์กร หรือคณะบุคคลที่ประสงค์ขอรับการสนับสนุนเพื่อดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ให้เป็นไปอย่างถูกต้อง พิจารณาอนุมัติและกำกับการขออนุญาตนำตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๙๙ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๕ และตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ไปใช้ในการต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความถูกต้องและสมพระเกียรติ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการวัดบวรนิเวศวิหารทราบเป็นคราว ๆ ไป

(๓) รับทราบและแก้ไขอุปสรรคปัญหาในการดำเนินงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ

(๔) ให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

(๕) ประสานงานกับคณะกรรมการหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยสมพระเกียรติ

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ประธานอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้มีคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการฯ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้[๗]

๒. คณะอนุกรรมการฝ่ายพระราชพิธีและบำเพ็ญพระกุศล

คณะอนุกรรมการประกอบด้วย คณะที่ปรึกษา พระราชวิสุทธิญาณ (จิรพล อธิจิตฺโต) เป็นประธานอนุกรรมการ พระสงฆ์ที่เกี่ยวข้อง เป็นอนุกรรมการ พระศรีวิสุทธิกวี (ไฉน จิตฺตสุทฺโธ) เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ดำเนินการจัดพระราชพิธี ศาสนพิธี และพิธีการต่าง ๆ ให้ถูกต้องตามประเพณีและสมพระเกียรติ

(๒) ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

(๓) ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๔) ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

---

[๗] คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการฯ ที่ ๑/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ลงวันที่ ๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ และคำสั่งที่ ๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (ดูภาคผนวก)

๓. คณะอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์

คณะอนุกรรมการประกอบด้วย คณะที่ปรึกษา พระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) เป็นประธานอนุกรรมการ พระสงฆ์ที่เกี่ยวข้อง เป็นอนุกรรมการ พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย[๕] เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ประชาสัมพันธ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และเชิญชวนให้พุทธศาสนิกชนมามีส่วนร่วมในการฉลองตามช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง

(๒) ประชาสัมพันธ์ เชิญชวน และประสานงานให้ภาครัฐและภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมในการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี รวมถึงถ่ายทอดสดงานพระราชพิธีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

(๓) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ประชาชนเข้าถึงข้อมูลโดยง่าย

(๔) ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

(๕) ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๖) ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔. คณะอนุกรรมการฝ่ายเผยแพร่พระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณ และผลงาน สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

คณะอนุกรรมการประกอบด้วย คณะที่ปรึกษา พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) เป็นประธานอนุกรรมการ พระสงฆ์และฆราวาสที่เกี่ยวข้อง เป็นอนุกรรมการ พระราชพุทธิมุนี (หม่อมหลวงคิวปิด ปิยโรจโน) เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) พิจารณากลั่นกรองแล้วนำเสนอตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

(๒) รวบรวม เรียบเรียง พระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เพื่อการจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก เพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อวิทยุโทรทัศน์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

(๓) จัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

---

[๕] ต่อมาในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญที่ พระศากยวงศ์วิสุทธิ์ (อนิลมาน ธมฺมสากิโย)

(๔) พิจารณากำหนดรูปแบบกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

(๕) ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

(๖) ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๗) ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๕. คณะอนุกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

คณะอนุกรรมการประกอบด้วย คณะที่ปรึกษา พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) เป็นประธานอนุกรรมการ พระสงฆ์และฆราวาสที่เกี่ยวข้อง เป็นอนุกรรมการ พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) พิจารณา และนำเสนอรูปแบบการจัดนิทรรศการ และกิจกรรมต่าง ๆ ในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

(๒) ดำเนินการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้จัดตามความเหมาะสม

(๓) จัดกิจกรรมงานวิชาการ และกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๔) ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

(๕) ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๖) ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖. คณะอนุกรรมการฝ่ายสถานที่และปฏิคม

คณะอนุกรรมการประกอบด้วย คณะที่ปรึกษา พระราชสุมนต์มุนี (ถาวร อธิวโร) เป็นประธานอนุกรรมการ พระสงฆ์และฆราวาสที่เกี่ยวข้อง เป็นอนุกรรมการ พระครูวิสุทธิธรรมภาณ (สาโรจน์ ปิยโรจโน) เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) จัดเตรียมสถานที่พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ พระสงฆ์ฉันภัตตาหารเพล สถานที่ลงนามถวายพระพร รวมทั้งสถานที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

(๒) ต้อนรับพระเถรานุเถระ และบุคคลสำคัญต่าง ๆ ที่เข้าร่วมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

(๓) ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

(๔) ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๕) ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๗. คณะอนุกรรมการฝ่ายดำเนินการและประสานงาน

คณะอนุกรรมการประกอบด้วย พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) เป็นประธานอนุกรรมการ พระราชพุทธิมุนี (หม่อมหลวงคิวปิด ปิยโรจโน) เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) พิจารณาบรรจุโครงการ แผนงาน หรือกิจกรรมเพื่อร่วมเฉลิมฉลองวาระ ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

(๒) ประสานเรื่องการจัดทำงบประมาณ และประสานงานกับคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๓) แต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติงานตามสมควร

(๔) ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๕) ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ของรัฐบาล ได้กำหนดกรอบวงเงินงบประมาณในการดำเนินงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เป็นเงิน ๑๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยเอ็ดล้านบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายให้แก่คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

การดำเนินงาน	คณะกรรมการ/หน่วยงาน	จำนวนงบประมาณ (บาท)
- งานพระราชพิธี - งานบำเพ็ญพระกุศล - งานพิธีต่าง ๆ	คณะกรรมการฝ่ายพิธีฯ	๗,๐๐๐,๐๐๐
- งานนิทรรศการ (๒๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท) - งานธรรมทูต/เสวนาวิชาการ (๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท) - งานปฏิบัติบูชา “ญาณสังวร”/กิจกรรมทางพระพุทธศาสนา (๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท)	คณะกรรมการฝ่ายนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาฯ	๔๖,๐๐๐,๐๐๐
- งานจัดทำหนังสือที่ระลึก - งานจัดทำหนังสือจดหมายเหตุ - งานจัดทำหนังสือพระนิพนธ์ พระธรรมเทศนา หลักพระพุทธศาสนา ทศบารมี ทศพิธราชธรรม พระโอวาท และอื่น ๆ	คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุฯ	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
- งานประชาสัมพันธ์ทางสื่อวิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ - งานถ่ายทอดสดและถ่ายทอดเสียง - งานจัดทำบทความ/สารคดี - งานจัดกิจกรรมพิเศษประชาสัมพันธ์	คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ฯ	๓,๐๐๐,๐๐๐
- งานจัดทำหอจดหมายเหตุวชิรญาณวัดบวรนิเวศวิหาร	วัดบวรนิเวศวิหาร	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
- ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	๕,๐๐๐,๐๐๐

ชื่อการจัดงานและกำหนดระยะเวลาของการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ วัดบวรนิเวศวิหาร และสำนักราชเลขาธิการ ได้ร่วมกันกำหนดชื่อการจัดงานฉลองพระชันษาฯ ดังนี้

ชื่อการจัดงานภาษาไทย คือ “**งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖**”

ชื่อการจัดงานภาษาอังกฤษ คือ “The Celebration of the 100th Birthday Anniversary of His Holiness Somdet Phra Nyanasamvara the Supreme Patriarch of Thailand 3rd October 2013”

กำหนดระยะเวลาของการจัดงานฉลองพระชันษาฯ ตั้งแต่**วันอาทิตย์ ที่ ๒๑ เมษายน ถึงวันอังคาร ที่ ๓๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖** เนื่องจากวันอาทิตย์ ที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ เป็นวันครบ ๒ รอบ หรือ ๒๔ ปี ของการได้รับพระราชทานสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช

ตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

วัดบวรนิเวศวิหาร ได้รับความอนุเคราะห์จากกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ในการออกแบบตราสัญลักษณ์เพื่อใช้ในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมทั้งจัดทำความหมายของตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ เป็นภาษาไทย และได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ รองราชเลขาธิการ จัดทำความหมายของตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ เป็นภาษาอังกฤษ จากนั้น วัดบวรนิเวศวิหารจึงนำไปจัดพิมพ์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานต่อไป

ลักษณะและความหมายของตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

อักษรพระนาม **ญ.ส.ส.** ย่อมาจากสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก อักษร **ญ. สีฟ้า** (มอครา) หมายถึงวันประสูติ คือวันศุกร์ อักษร **ส. สีขาว** หมายความว่าทรงบริสุทธิ์วิเศษเป็นศรีศุภมงคลในพระบวรพุทธศาสนา อักษร **ส. สีเหลือง** หมายความว่าทรงเป็นสกลมหาสังฆปริณายก องค์ประมุขแห่งคณะสงฆ์

อักษรพระนาม ญ.ส.ส. อยู่ภายใต้**เศวตฉัตร ๓ ชั้น** อันเป็นเครื่องยศสมณศักดิ์ สำหรับสมเด็จพระสังฆราช รูปอักษรพระนามและฉัตรอยู่ภายใน**มณฑลประภา** คือรัศมีพระเจ้า หมายความว่าทรงเป็นผู้ปราศจากมลทิน อันสืบวงศ์ของพระชินสีห์บรมศาสดา มีรูป**ช้างไอราวัตชูครอบรัศมีมณฑล**อยู่ หมายถึงทรงดำรงตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ และหมายถึงทรงอุบัติในสกุล คชวัตร ใต้รูปช้างไอราวัต มีเลขมหามงคล **“๑๐๐”** หมายถึงทรงเจริญพระชันษายืนยาวนานกว่าสมเด็จพระสังฆราชองค์อื่นใดในอดีตที่ผ่านมา ด้านล่างสุดผูกเป็น**แพรแถบสีหงชาด** (ชมพู) ขอบขลิบทอง ปลายทั้งสองเป็นช่อกระหนก มีข้อความอักษรสีทองว่า “**การฉลองพระชันษา ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖**” ปลายแพรแถบข้างขวาของตราสัญลักษณ์เขียน “**๒๔๕๖**” เป็นปี พ.ศ. ประสูติ แถบข้างซ้ายเขียนปีที่ฉลองพระชันษา ครบ ๑๐๐ ปี พ.ศ. “**๒๕๕๖**”[๙]

The Royal Emblem In Commemoration of the Celebrations
on the Occasion of the 100th Birthday Anniversary of
His Holiness Somdet Phra Nyanasamvara, the Supreme Patriarch of Thailand
3rd October B.E. 2556 (2013)

The Royal Emblem depicts the Royal Cypher of His Holiness Somdet Phra Nyanasamvara, the Supreme Patriarch of Thailand. The Thai letter “ญ” (Yor) in blue indicates His Holiness’ day of Birth which is Friday. The white Thai letter “ส” (Sor) refers to His auspicious insight of the teachings of the Lord Buddha and the yellow Thai letter “ส” (Sor) signifies His Holiness the Supreme Patriarch, Head of the Thai Sangha.

The Royal Cypher is placed under the Three-Tiered Umbrella which signifies the ecclesiastical honorific rank for the Supreme Patriarch. The frame of the Royal Cypher and the umbrella are encircled with the Lord Buddha’s rays of light meaning His Holiness, the upholder

---

[๙] การอธิบายซ้าย - ขวา ในตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ คงไว้ตามเอกสารที่เผยแพร่เป็นทางการ แต่ในรูปตราสัญลักษณ์ ปีประสูติ ๒๔๕๖ อยู่ด้านซ้าย ปีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๒๕๕๖ อยู่ด้านขวา เหมือนดังเช่นการอธิบายซ้าย - ขวา ที่ปรากฏในที่ต่าง ๆ ในจดหมายเหตุนี้ ซึ่งถือตามซ้าย - ขวา ของผู้ดู

of Phra Shinnasi, the Buddha, is deprived of sin. The Aiyaravat elephant above the said rays signifies His Holiness who is a Supreme Patriarch of the Rattanakosin period, was born in the lineage of Gajavatra. The Thai numeral "๑๐๐" (100) beneath the elephant marks this auspicious years of His Holiness' birthday which is longer than any birthday of other Supreme Patriarchs in Thai history. At the base of the Royal Emblem is a strip of pink ribbon trimmed with gold, two ends of the ribbon embellished with "Kranok" decorative design, bearing the words of the Celebrations of the Birthday Anniversary of His Holiness, 3rd October B.E. 2556 (2013). The right side of the end of the ribbon is written with the year of birth of His Holiness in B.E. 2456 (1913), while on the left side, is the year of the Celebrations of the 100th Birthday Anniversary of His Holiness in B.E. 2556 (2013)[๑๐]

นายสมชาย ศุภลักษณ์อัมไพพร นายช่างศิลปกรรมชำนาญงาน สำนักช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ผู้ออกแบบตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ให้คำอธิบายเกี่ยวกับความคิดในการออกแบบว่า

อักษรพระนาม ญ.ส.ส. มาจาก สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ซึ่งเฉลิมพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบัฏ ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดถวายแด่ สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ คชวัตร สุวฑฺฒโน ป.ธ. ๙) อักษร ญ. สีฟ้า (มอครม) หมายถึง วันประสูติ คือ วันศุกร์ อักษร ส. สีขาว หมายว่า ทรงบริสุทธิ์วิเศษเป็นศรีศุภมงคลในพระบวรพุทธศาสนา อักษร ส. สีเหลือง ว่าทรงเป็นสกลมหาสังฆปริณายก ประธานาธิบดีสงฆ์ ผู้ทรงคุณเลิศยิ่ง เป็นผู้นำคณะสงฆ์หมู่ใหญ่ทั้งปวง

พระนาม ญ.ส.ส. อยู่ภายใต้เศวตฉัตร ๓ ชั้น อันเป็นเครื่องยศสมณศักดิ์ สำหรับที่สมเด็จพระสังฆราช เป็นฉัตรผ้าขาว ๓ ชั้น แต่ละชั้นมีระบาย ๒ ชั้น ขลิบทองแผ่ลวด ชั้นล่างสุดห้อยอุบะจำปาทอง อักษรพระนามและฉัตรอยู่ภายในมณฑลประภา คือ รัศมีพระเจ้า หมายว่าทรงเป็นผู้ปราศจากมลทิน อันสืบวงศ์ของพระชินสีห์บรมศาสดา อักษรพระนามภายใต้พระเศวตฉัตรภายในรัศมีพระเจ้าสถิตบนรัตนสิงหาสน์ มีรูปช้างไอราวัตชูกรอบรัศมีมณฑลอยู่ หมายถึง ทรงดำรงตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ และหมายถึง ทรงอุบัติในสกุล คชวัตร พื้นรูปทั้งหมดระบายสีขาบ (น้ำเงินเข้ม) หมายถึง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ผู้ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก พระบวรพุทธศาสนา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

---

[๑๐] การอธิบายซ้าย - ขวา ในตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ คงไว้ตามเอกสารที่เผยแพร่เป็นทางการ แต่ในรูปตราสัญลักษณ์ ปีประสูติ ๒๔๕๖ อยู่ด้านซ้าย ปีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๒๕๕๖ อยู่ด้านขวา เหมือนดังเช่นการอธิบายซ้าย - ขวา ที่ปรากฏในที่ต่าง ๆ ในจดหมายเหตุนี้ ซึ่งถือตามซ้าย - ขวา ของผู้ดู

ให้มีการพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ขึ้นดำรงตำแหน่งเป็นลำดับที่ ๑๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ใต้รูปช้างไอราวัต มีเลขมหามงคล **๑๐๐** ว่าทรงเจริญพระชนมายุยิ่งยืนยาวนานกว่าองค์อื่นใดในพระราชพงศาวดารแห่งสยาม งวงแห่งไอราวัตจับช่ออุบะดอกไม้ทองห้อยลอดเลขมหามงคลลงมา ปลายเท้ารัตนสิงหาสน์ผูกออกเป็นรูปเทวารักษ์อภิบาล ประคองช่อพุ่มปทุมสุวรรณฉัตร ถวายพระพรชัยให้ทรงพระสราญพระหทัย พระวรกาย และทรงเจริญพระชนมายุไพบูลย์ยิ่งอยู่ข้างละองค์ ด้านล่างสุดผูกเป็นแพรแถบสีหงชาด (ชมพู) ขอบขลิบทอง ปลายทั้งสองเป็นช่อกระหนก มีข้อความอักษรสีทองว่า การฉลองพระชันษา ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ปลายแพรแถบข้างขวาของตราสัญลักษณ์เขียน ๒๔๕๖ เป็นปี พ.ศ. ประสูติ แถบข้างซ้ายเขียนปีที่ฉลองพระชันษาครบ ๑๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖

อนึ่งลายรูปสัญลักษณ์ผูกอยู่ในทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ซึ่งทางช่างโบราณวิธีถือว่า เป็นลายมหาศุภมงคลมีเกียรติยศยิ่ง

ช่อพุ่มปทุมสุวรรณฉัตร (พุ่มบัวทองทั้งคู่) ที่เทพยดาเชิญอยู่ในมือ เอาธรรมเนียมโบราณราชประเพณีการตั้งต้นไม้เงิน - ทอง ข้างพระที่นั่ง โดยตั้งต้นไม้ทองอยู่เคียงพระที่นั่งเป็นคู่หน้า ถัดเข้าไปจึงเป็นคู่เงิน ดังพระราชนิพนธ์เงาะป่าของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ความว่า “เหมือนต้นไม้ทองตั้งอยู่ทั้งคู่” ทั้งนี้เพราะเอาของมีค่ามากนำ

คชไอราวัต (เอราวัณ) สัญลักษณ์แห่งเมืองอินทร์ คือ กรุงรัตนโกสินทร์ ตามนามเมืองและออกเสียงคล้ายกับคำ คชวัตร อันเป็นนามพระชาติสกุลเดิมของสมเด็จพระสังฆราชพระองค์นี้

การพิจารณาคำขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ได้มอบหมายให้**วัดบวรนิเวศวิหาร**เป็นหน่วยงานพิจารณาคำขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์ ในกรณีที่มีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน แจ้งขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์ โดยมีกรอบการพิจารณาว่า การประดับตราสัญลักษณ์ในกำหนดระยะเวลาการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ไม่ต้องขออนุญาต แต่หากจะประดับในสิ่งของหรือสิ่งก่อสร้างที่มีลักษณะเป็นการถาวร ซึ่งอาจเพื่อการค้าเชิงพาณิชย์หรือไม่ก็ตาม ต้องขออนุญาต

วัดบวรนิเวศวิหารได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการฝ่ายเผยแพร่พระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณ และผลงานสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามคำสั่งวัดบวรนิเวศวิหารเป็นผู้พิจารณาการใช้ตราสัญลักษณ์ กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการขอใช้หรือนำตราสัญลักษณ์ไปประดับหรือประดิษฐานในการจัดทำสิ่งของใด ๆ ด้วยตราสัญลักษณ์แสดงความหมายถึงองค์สมเด็จพระสังฆราช ผู้ทรงเป็นสกลมหาสังฆปริณายก เป็นประมุขแห่งคณะสงฆ์ จึงต้องปฏิบัติต่อตราสัญลักษณ์ด้วยความเคารพ ไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อพระองค์ท่าน

การประดับธงตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

ธงตราสัญลักษณ์การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ กำหนดพื้นธงเป็น**สีเหลือง**แบบธงตราธรรมจักร ให้กรมประชาสัมพันธ์ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การประดับธงตราสัญลักษณ์ตามอาคารหน่วยงาน บ้านเรือน และสถานที่สาธารณะ ในบริเวณที่เหมาะสม โดยเริ่มประดับตั้งแต่วันอาทิตย์ ที่ ๒๑ เมษายน ถึงวันอังคาร ที่ ๓๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ตามระยะเวลาขอบเขตของการจัดงาน การประดับธงตราสัญลักษณ์ดังกล่าวไม่ต้องดำเนินการขออนุญาตไปที่วัดบวรนิเวศวิหาร

การประชาสัมพันธ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ในการจัดเตรียมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และระหว่างการจัดงาน คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ร่วมกับกรมประชาสัมพันธ์ วัดบวรนิเวศวิหาร และวัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก ดำเนินการประชาสัมพันธ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ แก่ประชาชนชาวไทยและชาวต่างประเทศ ตลอดจนสื่อมวลชนไทยและต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่ทรงมีต่อประเทศชาติและประชาชนให้เป็นที่ประจักษ์ และเพื่อให้ประชาชนและสื่อมวลชนดังกล่าวได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานและมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรมทุกกิจกรรม ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ต่างประเทศ รวมถึงงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อบุคคล อินเทอร์เน็ต และสื่ออื่น ๆ

กิจกรรมการประชาสัมพันธ์มีดังนี้

สื่อวิทยุโทรทัศน์

- จัดรายการพิเศษสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
- จัดรายการพิเศษสำนักประชาสัมพันธ์เขต ๑ - ๘
- ผลิตสปอตประชาสัมพันธ์ ๑ สปอต
- ผลิตสารคดี ความยาวไม่เกิน ๓ นาที จำนวน ๕ ตอน
- พระวรธรรมคติก่อนเข้ารายการธรรมะ
- ผลิตข่าว
- Page แจ้งรายการปฏิทินการจัดงาน/ข้อความคั่นรายการ
- ขึ้นอักษรวิ่ง/แทรกในรายการ
- ถ่ายทอดสดงานสำคัญ
- สำเนาเทปเบต้าสปอตประชาสัมพันธ์ ๑ สปอต
- สำเนาดีวีดีพร้อมปกและแผ่น ๑ สปอต

สื่อวิทยุกระจายเสียง

- ผลิตสารคดี/เผยแพร่สารคดีทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ความยาว ๓ นาที ๑๕ ตอน
- ผลิตสารคดี/เผยแพร่สารคดีทางสำนักประชาสัมพันธ์เขต ๑ - ๘ ความยาว ๓ นาที ๔ ตอน
- ผลิตสปอตประชาสัมพันธ์ ๑ สปอต
- พระวรธรรมคติก่อนเข้ารายการธรรมะ
- ผลิตข่าว/สกู๊ป/แทรกในรายการ/ข้อความคั่นรายการ
- ถ่ายทอดเสียง
- สำเนาสารคดีพร้อมปกและกล่อง ๑๕๐ แผ่น

สื่อสิ่งพิมพ์

- โฆษณาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ทางหนังสือพิมพ์รายวัน/รายสัปดาห์ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- ผลิตบทความ/สารคดี ๑๒ ตอน
- ขึ้นตราสัญลักษณ์

สื่ออินเทอร์เน็ต

- ลงนามถวายพระพร

สื่อประชาสัมพันธ์นอกสถานที่

- ป้ายประชาสัมพันธ์
- ผลิตสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละจังหวัด อาทิ ข่าวแจก สกู๊ป แผ่นพับ แผ่นปลิว เพื่อประชาสัมพันธ์งานส่วนภูมิภาค ๗๖ จังหวัด

กิจกรรมพิเศษ

- แถลงข่าว ๑ ครั้ง
- จัดทำธงและตราสัญลักษณ์ให้แก่หน่วยราชการ วัด สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน

การจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

หนังสือที่ระลึกที่จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และจดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ จำแนกได้เป็น ๒ ชุด คือ

ชุดที่ ๑ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดพิมพ์ จำนวน ๕ รายการ ดังนี้

๑.๑ หนังสือพระมงคลวิเสสกถา จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

๑.๒ หนังสือพระธรรมเทศนาในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลต่าง ๆ และในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

๑.๓ หนังสือพระธรรมเทศนาในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเฉลิมพระชนมพรรษา และในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเฉลิมพระชนมายุ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

๑.๔ หนังสือโคลงสุภาษิตประจำภาพในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

๑.๕ หนังสือภาพพระผู้เจริญ: พระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในโอกาสทรงเจริญพระชันษาครบ ๑๐๐ ปี จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

ชุดที่ ๒ คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ในนามรัฐบาลจัดพิมพ์หนังสือ จำนวน ๓๔ รายการ ดังนี้

๒.๑ วัดบวรนิเวศวิหาร เป็นผู้จัดพิมพ์ จำนวน ๓๒ รายการ

๒.๑.๑ ธรรมาภิธาน เล่ม ๑ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

๒.๑.๒ ธรรมาภิธาน เล่ม ๒ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

๒.๑.๓ ธรรมาภิธาน เล่ม ๓ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

๒.๑.๔ ๔๕ พรรษาของพระพุทธเจ้า เล่ม ๑ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

๒.๑.๕ ๔๕ พรรษาของพระพุทธเจ้า เล่ม ๒ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

๒.๑.๖ ศึกษาพระพุทธศาสนาจากพระสูตร จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

๒.๑.๗ ลักษณะและคำสอนสำคัญของพระพุทธศาสนา จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

๒.๑.๘ สัมมาทิฏฐิ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

๒.๑.๙ โสฬสปัญหา จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

๒.๑.๑๐ ธรรมกถาปฏิบัติอบรมจิต เล่ม ๑ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๑๑ ธรรมกถาปฏิบัติอบรมจิต เล่ม ๒ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๑๒ การบริหารทางจิต สำหรับผู้ใหญ่ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๑๓ ธรรมนิยาย จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๑๔ ธรรมบรรยายเรื่องสวดมนต์ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๑๕ ทศบารมี ทศพิธราชธรรม พระพุทธคุณ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๑๖ พระพุทธเจ้าของเรานั้นท่านเลิศล้ำ ภาคต้น จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๑๗ พระพุทธเจ้าของเรานั้นท่านเลิศล้ำ ภาคปลาย จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๑๘ ธรรมทรรศนะ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๑๙ รู้จักพระพุทธศาสนา จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๒๐ ความเข้าใจเรื่องพระพุทธศาสนา จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๒๑ ความเข้าใจเรื่องชีวิต จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๒๒ ความเข้าใจเรื่องจิต จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๒๓ ธรรมกถาในการอบรมพระใหม่ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๒๔ ญาณสังวรเทศนา ๑๐๐ กัณฑ์ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๒๕ เทศนาพิเศษ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๒๖ ปกิณกเทศนา จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๒๗ พระโอวาทและรายงานในการเยี่ยมวัดและพุทธศาสนิกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคพายัพ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๒๘ ธรรมคดี - ศาสนคดี จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๒๙ พระพุทธศาสนากับสังคมไทย จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๓๐ การณานุกรม จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๓๑ พระนิพนธ์ลายพระหัตถ์ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
๒.๑.๓๒ รวมพระนิพนธ์ภาษาอังกฤษ จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

๒.๒ กรมศิลปากร เป็นผู้จัดพิมพ์ จำนวน ๒ เล่ม

๒.๒.๑ หนังสือจดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ รับผิดชอบดำเนินการจัดทำและจัดพิมพ์เผยแพร่ จำนวนพิมพ์ ๑๑,๐๐๐ เล่ม
๒.๒.๒ หนังสือศรีศตวรรษมหาสังฆราชา ร้อยกรองสรรเสริญพระเกียรติคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒน มหาเถร) สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ รับผิดชอบดำเนินการจัดทำและจัดพิมพ์เผยแพร่ จำนวนพิมพ์ ๑๐,๐๐๐ เล่ม

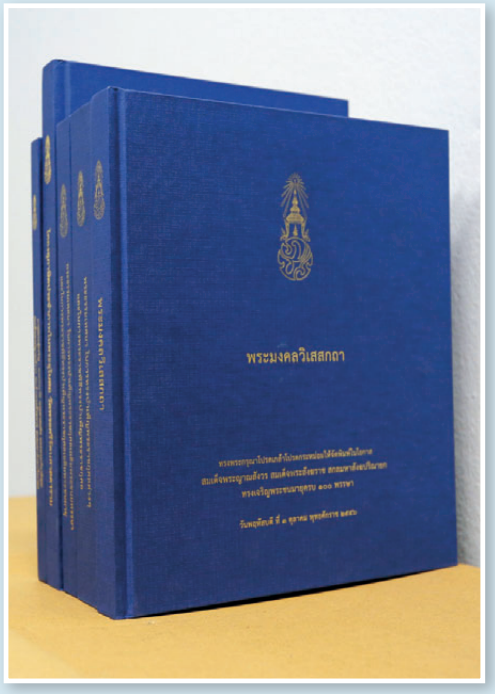

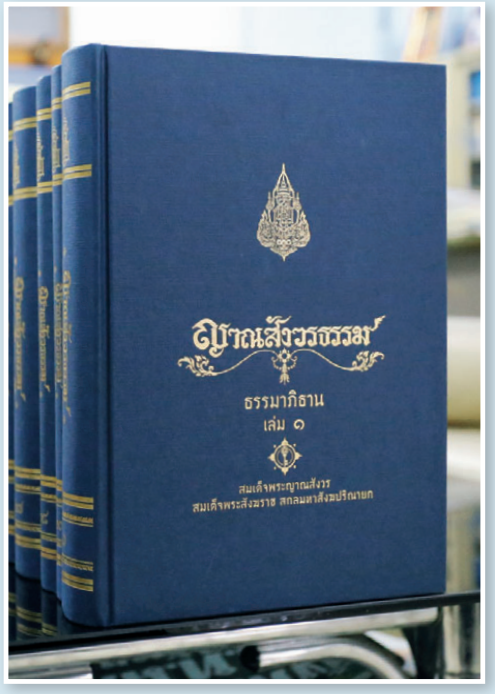

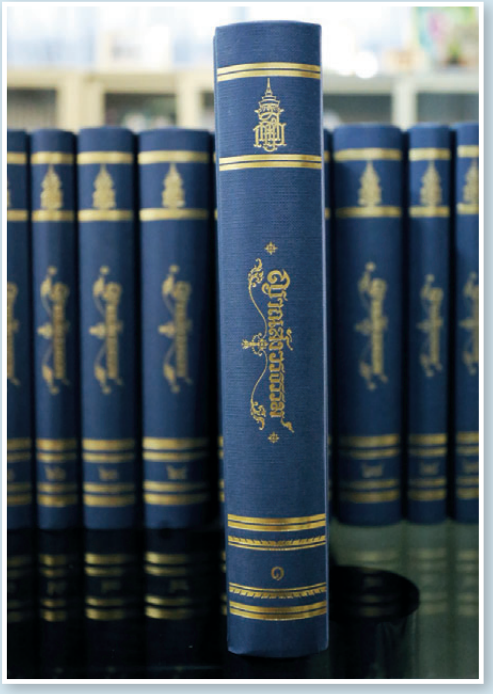

ตัวอย่างหนังสือที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดพิมพ์และที่จัดพิมพ์ในนามรัฐบาล

พระมหากรุณาธิคุณและพระกรุณาธิคุณ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระมหากรุณา
ให้การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ได้มอบหมายให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหนังสือถึงราชเลขาธิการ ขอให้นำความกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท ถึงการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหารและวัดพระศรีรัตนศาสดาราม อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีความดังนี้

ที่ นร ๐๑๑๑/๒๒๖๐

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์

เรียน ราชเลขาธิการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
๒. สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ
๓. ภาพตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ
๔. ภาพแบบเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ
๕. กำหนดการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

ด้วยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จะทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ในวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ รัฐบาลได้จัดงานฉลองพระชันษาเพื่อเผยแพร่พระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ให้ยิ่งใหญ่และสมพระเกียรติยศทุกประการ ทั้งงานพระราชพิธี งานรัฐพิธี งานศาสนพิธี งานโครงการ และงานกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเฉลิมพระเกียรติและถวายเป็นพระกุศล ดังนั้น เพื่อให้การจัดงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยจึงได้ดำเนินการดังนี้

๑. นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ประกอบด้วย คณะที่ปรึกษาฝ่ายบรรพชิต คณะที่ปรึกษาฝ่ายฆราวาส และคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ดังมีสำเนาคำสั่งปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.

๒. นายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการอำนวยการจัดงานฯ แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ จำนวน ๔ คณะ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

๒.๑ คณะกรรมการฝ่ายพิธี งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) เป็นประธานกรรมการ และมีผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

๒.๒ คณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) เป็นประธานกรรมการ และมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการและเลขานุการ

๒.๓ คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นางสาวศันสนีย์ นาคพงศ์) เป็นประธานกรรมการ และมีอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เป็นกรรมการและเลขานุการ

๒.๔ คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นประธานกรรมการ และมีอธิบดีกรมศิลปากรเป็นกรรมการและเลขานุการ ดังมีสำเนาคำสั่งปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒.

๓. ได้ขอพระราชทานพระราชานุญาตกราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นประธานที่ปรึกษาการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

๔. ใช้ชื่อการจัดงานเป็นภาษาไทยว่า “งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖” และใช้ชื่อการจัดงานเป็นภาษาอังกฤษว่า “The Celebration of the 100th Birthday Anniversary of His Holiness Somdet Phra Nyanasamvara the Supreme Patriarch of Thailand 3rd October 2013”

๕. กำหนดระยะเวลาของการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ เนื่องจากวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ เป็นวันครบ ๒ รอบ หรือ ๒๔ ปี ของการได้รับพระราชทานสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช

๖. ได้เชิญชวนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ประดับธงตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยประดับธงตราสัญลักษณ์ในระยะเวลาของการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ดังมีภาพตราสัญลักษณ์ปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓.

๗. ได้จัดทำเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อจำหน่ายโดยนำเงินรายได้สมทบมูลนิธิ “สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร” ดังมีภาพแบบเข็มที่ระลึกปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔.

๘. ได้จัดสร้างอาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และจัดสร้างหอจดหมายเหตุวชิรญาณ ที่วัดบวรนิเวศวิหาร

๙. กำหนดการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ระหว่างวันที่ ๑ – ๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหารและวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ประกอบด้วย พิธีถวายสังฆทาน พิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๒๐๐ รูป การจัดนิทรรศการ “พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร” การจัดประชุมเสวนาพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป พิธีเจริญพระพุทธมนต์ พิธีบำเพ็ญพระกุศลทักษิณานุปทาน พิธีบำเพ็ญพระกุศลฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี พิธีบำเพ็ญพระกุศลเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพรชัยมงคล การลงนามถวายพระพร และการบริจาคโลหิต ดังมีกำหนดการปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕.

- ๓ -

โดยที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงปฏิบัติพระกรณียกิจและพระศาสนกิจเป็นคุณประโยชน์แก่พระพุทธศาสนาและชาติบ้านเมืองเป็นอเนกประการ พระเกียรติคุณปรากฏแผ่ไพศาลทั้งภายในและนานาประเทศ ด้วยสำนึกในพระคุณูปการทั้งปวง คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงมีความประสงค์ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ระหว่างวันที่ ๑ – ๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหารและวัดพระศรีรัตนศาสดาราม อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท และขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตต่อไป จักขอบคุณยิ่ง การจะควรมิควรประการใดสุดแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์พิเศษธงทอง จันทรางศุ)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักแผนงานและกิจการพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๗๒๓๓
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๗๔

ราชเลขาธิการได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระมหากรุณาตามที่ขอ จึงได้มีหนังสือแจ้งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีความดังนี้

ที่ รล ๐๐๐๒.๓/๑๘๑๖๙

สำนักราชเลขาธิการ
พระบรมมหาราชวัง กทม. ๑๐๒๐๐

๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระมหากรุณาให้การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๑๑/๒๒๖๐ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานพระมหากรุณาให้การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ระหว่างวันที่ ๑ – ๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร และวัดพระศรีรัตนศาสดาราม อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระมหากรุณาตามที่ขอ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และกรุณาติดต่อในรายละเอียดเรื่องนี้กับกองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง (โทร. ๐๒ ๒๒๑๐๘๗๓) โดยตรงต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ)
รองราชเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
ราชเลขาธิการ

กองการในพระองค์
โทร. ๐๒ ๒๒๐๗๒๐๐ ต่อ ๓๓๐๖
โทรสาร ๐๒ ๒๒๐๗๔๘๖
เว็บไซต์ www.ohm.go.th

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงรับเป็นประธานที่ปรึกษาการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ มีมติเห็นสมควรกราบบังคมทูลเชิญ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร เป็นประธานที่ปรึกษาการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อพระราชทานพระราชดำริแนวทางการจัดงานดังกล่าว นายกรัฐมนตรีจึงมีหนังสือถึงราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ขอให้นำความกราบบังคมทูลเชิญ มีความดังนี้

ที่ นร ๐๑๑๑/๒๕๖๕

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรียน ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๙๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ และสำเนาคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๔๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖
๒. ภาพตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
๓. ภาพแบบเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี

ด้วยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จะทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ในวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ รัฐบาลเห็นสมควรได้มีการจัดงานฉลองพระชันษาเพื่อเผยแพร่พระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ให้ยิ่งใหญ่และสมพระเกียรติยศทุกประการ ทั้งงานพระราชพิธี งานรัฐพิธี งานศาสนพิธี งานโครงการ และงานกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเทิดพระเกียรติและถวายเป็นพระกุศล ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย นายกรัฐมนตรีจึงได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ประกอบด้วย คณะที่ปรึกษาฝ่ายบรรพชิต คณะที่ปรึกษาฝ่ายฆราวาส และคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ดังมีสำเนาคำสั่งปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาเห็นสมควรให้ดำเนินการดังนี้

๑. ให้ขอพระราชทานพระราชานุญาตกราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นประธานที่ปรึกษาการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เนื่องจากเห็นว่า การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก นับเป็นวาระพิเศษ ซึ่งเห็นสมควรได้ขอพระราชทานพระราชานุญาตกราบบังคมทูลเชิญเป็นประธานที่ปรึกษาการจัดงานเพื่อพระราชทานพระราชดำริแนวทางการจัดงาน

๒. ให้ใช้ชื่อการจัดงานเป็นภาษาไทยว่า “งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖” และใช้ชื่อการจัดงานเป็นภาษาอังกฤษว่า “The Celebration of the 100th Birthday Anniversary of His Holiness Somdet Phra Nyanasamvara the Supreme Patriarch of Thailand 3rd October 2013”

๓. กำหนดระยะเวลาของการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ เนื่องจากวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ เป็นวันครบ ๒ รอบ หรือ ๒๔ ปี ของการได้รับพระราชทานสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช

๔. ให้เชิญชวนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ประดับธงตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยประดับธงตราสัญลักษณ์ในระยะเวลาของการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ดังมีภาพตราสัญลักษณ์ปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒.

๕. ให้มีการจัดทำเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ดังมีภาพแบบเข็มที่ระลึกปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓.

๖. ให้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ จำนวน ๔ คณะ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

๖.๑ คณะกรรมการฝ่ายพิธี งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) เป็นประธานกรรมการ และมีผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

๖.๒ คณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) เป็นประธานกรรมการ และมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการและเลขานุการ

๖.๓ คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นางสาวศันสนีย์ นาคพงศ์) เป็นประธานกรรมการ และมีอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เป็นกรรมการและเลขานุการ

๖.๔ คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นประธานกรรมการ และมีอธิบดีกรมศิลปากรเป็นกรรมการและเลขานุการ

๗. ให้มีการจัดสร้างอาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และจัดสร้างหอจดหมายเหตุวชิรญาณ ที่วัดบวรนิเวศวิหาร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำความกราบบังคมทูลทรงทราบฝ่าละอองพระบาทและขอพระราชทานพระราชานุญาตกราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เป็นประธานที่ปรึกษา

- ๓ -

การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ดังกล่าว จักขอบคุณยิ่ง การจะควรนิควรประการใด สุดแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักแผนงานและกิจการพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๗๒๓๓
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๗๔

ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองพระบาทแล้ว ทรงรับเป็นประธานที่ปรึกษาการจัดงานดังกล่าว ดังหนังสือแจ้งนายกรัฐมนตรี มีความดังนี้

หน่วยราชการในพระองค์
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

V 904

ที่ พว ๐๐๐๕.๑/๓๓๕๐

กองกิจการในพระองค์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
สยามมกุฎราชกุมาร
สำนักงานราชเลขานุการในพระองค์ฯ
พระที่นั่งอัมพรสถาน

๗ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือ สำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๑๑/๑๕๑๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้นำความกราบบังคมทูลสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทราบฝ่าละอองพระบาท เรื่อง ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อเผยแพร่พระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ โดยคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖ เห็นสมควรให้ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ พร้อมทั้งขอพระราชทานพระราชานุญาตกราบบังคมทูลเชิญเป็นประธานที่ปรึกษาการจัดงานเพื่อพระราชทานพระราชดำริแนวทางการจัดงาน ความแจ้งอยู่แล้วนั้น

สำนักงานราชเลขานุการในพระองค์ฯ ได้นำความกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองพระบาทแล้ว ทรงรับเป็นประธานที่ปรึกษาการจัดงานดังกล่าว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลอากาศโท

(ภักดี แสง-ชูโต)
รองหัวหน้าสำนักงานราชเลขานุการในพระองค์ฯ ปฏิบัติราชการแทน
ราชเลขานุการในพระองค์ฯ ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกองกิจการในพระองค์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

ธุรการ / สารบรรณ
โทร. ๐-๒๓๕๖-๐๘๑๘

พร้อมกันนั้น คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ มีมติเห็นสมควรกราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เป็นประธานที่ปรึกษาการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อพระราชทานพระราชดำริแนวทางการจัดงานดังกล่าว นายกรัฐมนตรีจึงมีหนังสือถึงราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขอให้นำความกราบบังคมทูลเชิญ มีความดังนี้

ที่ นร ๐๑๑๑/๑๕๑๖

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๑ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรียน ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๙๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ และสำเนาคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๔๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖
๒. ภาพตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
๓. ภาพแบบเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี

ด้วยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จะทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ในวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ รัฐบาลเห็นสมควรได้มีการจัดงานฉลองพระชันษาเพื่อเผยแพร่พระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ให้ยิ่งใหญ่และสมพระเกียรติยศทุกประการ ทั้งงานพระราชพิธี งานรัฐพิธี งานศาสนพิธี งานโครงการ และงานกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเทิดพระเกียรติและถวายเป็นพระกุศล ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย นายกรัฐมนตรีจึงได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ประกอบด้วย คณะที่ปรึกษาฝ่ายบรรพชิต คณะที่ปรึกษาฝ่ายฆราวาส และคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ดังมีสำเนาคำสั่งปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาเห็นสมควรให้ดำเนินการดังนี้

๑. ให้ขอพระราชทานพระราชานุญาตกราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นประธานที่ปรึกษาการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เนื่องจากเห็นว่า การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก นับเป็นวาระพิเศษ ซึ่งเห็นสมควรได้ขอพระราชทานพระราชานุญาตกราบบังคมทูลเชิญเป็นประธานที่ปรึกษาการจัดงานเพื่อพระราชทานพระราชดำริแนวทางการจัดงาน

๒. ให้ใช้ชื่อการจัดงานเป็นภาษาไทยว่า “งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖” และใช้ชื่อการจัดงานเป็นภาษาอังกฤษว่า “The Celebration of the 100th Birthday Anniversary of His Holiness Somdet Phra Nyanasamvara the Supreme Patriarch of Thailand 3rd October 2013”

๓. กำหนดระยะเวลาของการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ เนื่องจากวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ เป็นวันครบ ๒ รอบ หรือ ๒๔ ปี ของการได้รับพระราชทานสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช

๔. ให้เชิญชวนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ประดับธงตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยประดับธงตราสัญลักษณ์ในระยะเวลาของการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ดังมีภาพตราสัญลักษณ์ปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒.

๕. ให้มีการจัดทำเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ดังมีภาพแบบเข็มที่ระลึกปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓.

๖. ให้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ จำนวน ๔ คณะ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

๖.๑ คณะกรรมการฝ่ายพิธี งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) เป็นประธานกรรมการ และมีผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

๖.๒ คณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) เป็นประธานกรรมการ และมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการและเลขานุการ

๖.๓ คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นางสาวศันสนีย์ นาคพงศ์) เป็นประธานกรรมการ และมีอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เป็นกรรมการและเลขานุการ

๖.๔ คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นประธานกรรมการ และมีอธิบดีกรมศิลปากรเป็นกรรมการและเลขานุการ

๗. ให้มีการจัดสร้างอาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และจัดสร้างหอจดหมายเหตุวชิรญาณ ที่วัดบวรนิเวศวิหาร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำความกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองพระบาท และขอพระราชทานพระราชานุญาตกราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นประธานที่ปรึกษา

- ๓ -

การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ดังกล่าว จักขอบคุณยิ่ง การจะควรมิควรประการใด สุดแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักแผนงานและกิจการพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๗๒๓๓
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๗๔

ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองพระบาทแล้ว ทรงรับเป็นประธานที่ปรึกษาการจัดงานดังกล่าว ดังหนังสือแจ้งนายกรัฐมนตรี มีความดังนี้

ที่ รล ๐๐๑๐/๔๑๗๒

สำนักราชเลขาธิการ
สวนจิตรลดา กทม. ๑๐๓๐๓

๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ทรงรับเป็นประธานที่ปรึกษาการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๑๑/๑๕๑๖ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๖

ตามที่มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูล สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เชิญทรงเป็นประธานที่ปรึกษาการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อพระราชทานพระราชดำริแนวทางการจัดงานดังกล่าว โดยจะจัดงานระหว่างวันที่ ๒๑ เมษายน ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ เนื่องจากวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ เป็นวันครบ ๒ รอบ หรือ ๒๔ ปี ของการได้รับพระราชทานสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองพระบาทแล้ว ทรงรับเป็นประธานที่ปรึกษาการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

จึงกราบเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(คุณหญิงอารยา พิบูลนครินทร์)
ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

กองราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
โทร. ๐๒ ๒๘๐-๑๖๔๐-๑ ต่อ ๑๑๕ โทรสาร. ๐๒ ๒๘๐-๑๖๓๙
เว็บไซต์ : www.ohm.go.th

สิ่งของที่ระลึกการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

พัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

พัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ จัดทำเป็น ๒ แบบ

แบบที่ ๑

พัดรองที่ระลึก**งานบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก**[๑๑] ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ลักษณะเป็นพัดหน้านาง ทำด้วยผ้าไหมสีฟ้า (มอคราม) ปักลายดอกไม้ร่วงสีทอง ขลิบขอบพัดสีทอง กลางพัดเป็นอักษรพระนาม **ญ.ส.ส.** ภายใต้เศวตฉัตร ๓ ชั้น ประดิษฐานบนฐานสิงห์ ซ้าย - ขวามีรูปเทวารักษ์อภิบาลประคองช่อพุ่มปทุมสุวรรณฉัตร (พุ่มบัวทอง) เหนือเศวตฉัตรผูกเป็นแพรแถบสีหงชาด (ชมพู) มีข้อความอักษรสีทองว่า “**พระราชพิธีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก**” ใต้ฐานสิงห์ผูกเป็นแพรแถบสีหงชาด (ชมพู) ประกอบลายกระหนกขึ้นไปสวมเอวของรูปเทวารักษ์อภิบาล มีข้อความอักษรสีทองว่า “**วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖**” นมพัดด้านหน้าเป็นรูปช้างไอราวัต และตัวเลข “**๑๐๐**” อันหมายถึงทรงอุบัติในสกุล คชวัตร และทรงเจริญพระชันษาครบ ๑๐๐ ปี นมพัดด้านหลังเป็นอักษรพระนาม **ญ.ส.ส.** ภายใต้เศวตฉัตร ๓ ชั้น กรอบผูกลายรูปช้างไอราวัตประกอบพวงอุบะมาลา ส่วนล่างผูกเป็นแพรแถบสีหงชาด (ชมพู) มีข้อความอักษรสีทองว่า “**การฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี**”

---

[๑๑] ชื่องานบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษาฯ ปรากฏตามหมายรับสั่งของสำนักพระราชวัง

ลายเส้นพัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี และพัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ แบบที่ ๑ (ด้านหน้าและด้านหลัง)

ลายเส้นพัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี และพัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ แบบที่ ๒ (ด้านหน้าและด้านหลัง)

แบบที่ ๒

พัดรองที่ระลึก**งานบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก** ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ลักษณะเป็นพัดหน้านาง ทำด้วยผ้าไหมสีฟ้า (มอคราม) ปักลายดอกไม้ร่วง ขลิบขอบพัดสีทอง กลางพัดเป็นอักษรพระนาม **ญ.ส.ส.** ภายใต้เศวตฉัตร ๓ ชั้น ประดิษฐานบนฐานสิงห์ ซ้าย - ขวามีรูปเทวารักษ์อภิบาลประคองช่อพุ่มปทุมสุวรรณฉัตร (พุ่มบัวทอง) ใต้ฐานสิงห์ผูกเป็นแพรแถบสีหงชาด (ชมพู) ประกอบลายกระหนกขึ้นไปสวมเอวของรูปเทวารักษ์อภิบาล ด้านซ้ายมีข้อความว่า “**ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี**” ด้านขวามีข้อความว่า “**๓ ตุลาคม ๒๕๕๖**” นมพัดด้านหน้าเป็นรูปเศียรช้างไอราวัตและตัวเลข “**๑๐๐**” อันหมายถึงทรงอุบัติในสกุล คชวัตร และทรงเจริญพระชันษาครบ ๑๐๐ ปี นมพัดด้านหลังเป็นอักษรพระนาม **ญ.ส.ส.** ภายใต้เศวตฉัตร ๓ ชั้น กรอบผูกลายรูปช้างไอราวัตประกอบพวงอุบะมาลา ส่วนล่างผูกเป็นแพรแถบสีหงชาด (ชมพู) มีข้อความอักษรสีทองว่า “**การฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี**”

ย่ามที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ย่ามที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ จัดทำเป็น ๒ แบบ

แบบที่ ๑

ย่ามสีฟ้า (มอคราม) อันเป็นสีวันประสูติ คือวันศุกร์ ทำด้วยผ้าไหม ปักตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ รายละเอียดและสีเหมือนตราสัญลักษณ์ จัดทำจำนวน ๘๐๐ ใบ

แบบที่ ๒

ย่ามสีกรัก ทำด้วยผ้าโทเร ปักตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ รายละเอียดและสีเหมือนตราสัญลักษณ์ จัดทำจำนวน ๒,๐๐๐ ใบ

ย่ามที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

เข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้จัดทำเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อจำหน่ายนำเงินรายได้สมทบ**มูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร**

ลักษณะและความหมายของเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

เข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ มีลักษณะเป็นเข็มกลัดโลหะชุบทองลงยาสี ขนาดประมาณ ๔ เซนติเมตร *ด้านหน้า* พื้นเข็มเป็นสีฟ้า (มอครามอันเป็นสีประจำวันศุกร์ ซึ่งเป็นวันประสูติ กรอบเข็มผูกลายประกอบพวงอุบะมาลาสีทองและสีหงชาด (ชมพู) มีอักษรพระนาม “**ญ.ส.ส.**” สีทอง ย่อมาจาก สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ภายใต้เศวตฉัตร ๓ ชั้น อันเป็นเครื่องยศสมณศักดิ์สำหรับสมเด็จพระสังฆราช พื้นฉัตรสีขาว ขอบและระบายฉัตรสีทอง ยอดฉัตรสีทอง มีรูปช้างไอราวัตสีทอง ขนาบ ๒ ข้าง หมายถึงทรงอุบัติในสกุลคชวัตร ด้านล่างผูกเป็นแพรแถบสีหงชาด (ชมพู) มีข้อความอักษรสีทองว่า “**การฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี**” *ด้านหลัง* เป็นตราสำนักนายกรัฐมนตรี

เข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

เข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ บรรจุในกล่องสีเหลืองทอง ฝากล่องด้านในมีข้อความว่า **“เข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖”**

เข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ พร้อมกล่องบรรจุ ได้จัดทำจำนวน ๒๕๑,๐๐๐ เข็ม ราคาต้นทุน ๒๐๐ บาท สำหรับจำหน่าย ๒๕๐,๐๐๐ เข็ม ราคาเข็มละ ๓๐๐ บาท สำหรับการประชาสัมพันธ์ ๙๐๑ เข็ม และสำหรับผู้มีอุปการคุณ ๙๙ เข็ม หลังจากประกอบพิธีมังคลาภิเษก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหารแล้วจึงเริ่มดำเนินการจำหน่าย โดยจัดสรรเข็มที่ระลึกให้หน่วยงานต่าง ๆ รับไปจำหน่ายดังนี้

กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๘๐,๐๐๐ เข็ม
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๑๒๐,๐๐๐ เข็ม
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๕๐,๐๐๐ เข็ม

นอกจากนี้ สำนักงานจังหวัดทุกจังหวัด สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดทุกจังหวัด วัดบวรนิเวศวิหาร และสำนักงานปลัดกระทรวงทุกกระทรวง ได้ให้ความร่วมมือในการจำหน่ายเข็มที่ระลึกอีกด้วย ทั้งนี้ไม่มีการรับสั่งจองเข็มที่ระลึกตามสถานที่ต่าง ๆ

มูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร

เข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ที่จำหน่ายนำรายได้สมทบมูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร อันเป็นมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์การดำเนินงานดังนี้

(๑) เพื่อบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ สาธารณกุศล และการศึกษาสงเคราะห์

(๒) เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีอันดีงามของชาติไทย

(๓) เพื่อบำเพ็ญประโยชน์เนื่องในวันประสูติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จัดมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา รวมทั้งโรงเรียนที่เกี่ยวเนื่องกับสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และมอบทุนรักษาพยาบาลแก่ผู้ป่วยอนาถา ผู้ป่วยยากไร้ ที่อยู่ในโรงพยาบาลที่ทรงสร้างอาคารถวายในพระนามสมเด็จพระสังฆราช และในพระนามของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

(๔) เพื่อปกป้องรักษาเชิดชูพระเกียรติคุณอันสูงส่งงดงามของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ให้คงอยู่อย่างมั่นคงสง่างาม เป็นที่สักการะชื่นชมของปวงพุทธศาสนิกชนสืบไป

ทั้งนี้ มูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร ได้รับการพิจารณาให้เป็นองค์การสาธารณกุศลแห่งประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นภาษีอีกด้วย

เข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ได้มีพิธีมังคลาภิเษกพร้อมกับเหรียญพระรูปเหมือนฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และเหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ระลึกเปิดพิพิธภัณฑ์และห้องสมุดเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ ซึ่งวัดบวรนิเวศวิหารเป็นผู้จัดทำ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมเสด็จพระราชดำเนินไปในพิธี ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อวันจันทร์ ที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

(ดูรายละเอียดที่บันทึกไว้ในจดหมายเหตุ ภาคที่ ๒ ในหัวข้อ “พิธีมังคลาภิเษกเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และเหรียญพระรูปเหมือนฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ กับเหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร วันจันทร์ ที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๙ นาฬิกา”)

ตราไปรษณียากรที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ได้จัดทำตราไปรษณียากรที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และสิ่งสะสม จำนวน ๒ ชุด รายได้จากการจำหน่ายถวายวัดบวรนิเวศวิหารเพื่อใช้ในกิจการต่าง ๆ ของวัด

ชุดที่ ๑ เริ่มจำหน่ายในวันพุธ ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ ประกอบด้วย

(๑) ตราไปรษณียากรที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๑ แบบ

ลักษณะตราไปรษณียากรที่ระลึกเป็นพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ชนิดราคา ๕ บาท ขนาด ๓๖ × ๕๑ มิลลิเมตร (แนวตั้ง) ออกแบบโดย นางวีณา จันทนทัศน์ (บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด)

(๒) แผ่นตราไปรษณียากรที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ราคาแผ่นละ ๒๐ บาท ออกแบบโดย นางวีณา จันทนทัศน์ (บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด)

(๓) ซองวันแรกจำหน่ายตราไปรษณียากรที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ราคาซองละ ๑๓ บาท ออกแบบโดย นางวีณา จันทนทัศน์ (บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด)

ชุดที่ ๒ เริ่มจำหน่ายในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ประกอบด้วย

(๑) ตราไปรษณียากรที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๔ แบบ

แบบที่ ๑ พระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เมื่อครั้งทรงเป็นสามเณรเจริญ คชวัตร วาดโดยนายธีระพันธุ์ ลอไพบูลย์

แบบที่ ๒ พระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จออกบิณฑบาต เมื่อครั้งเสด็จตรวจการคณะสงฆ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พุทธศักราช ๒๕๑๖ วาดโดยนายธีระพันธุ์ ลอไพบูลย์

แบบที่ ๓ พระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทานสิ่งของแก่นักเรียนชาวม้ง ณ สำนักสงฆ์ดอยปุย เมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๖ วาดโดยนายธีระพันธุ์ ลอไพบูลย์

แบบที่ ๔ พระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เมื่อครั้งเสด็จไปประทับ ณ สำนักสงฆ์ดอยปุย พุทธศักราช ๒๕๓๖ วาดโดยนายธีระพันธุ์ ลอไพบูลย์

ลักษณะตราไปรษณียากร ทั้ง ๔ แบบ เป็นชนิดราคา ๕ บาท ขนาด ๓๖ x ๕๑ มิลลิเมตร (แนวตั้ง) ออกแบบโดยนางวีณา จันทนทัศน์ (บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด)

(๒) แผ่นตราไปรษณียากรที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ออกแบบโดยนางวีณา จันทนทัศน์ (บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด)

(๓) ซองวันแรกจำหน่ายตราไปรษณียากรที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ราคาซองละ ๓๑ บาท ออกแบบโดยนางวีณา จันทนทัศน์ (บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด)

ชุดพิเศษ

(๑) อัลบั้มซีทบรรจุตราไปรษณียากรที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ชุดที่ ๑ จำนวน ๔ ดวง และพระประวัติ พร้อมโคลงสดุดีศรีศตวรรษ มหาสังฆราชา ประพันธ์โดยนายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ กวีซีไรท์ และศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ พุทธศักราช ๒๕๓๖ ราคาชุดละ ๔๐ บาท

(๒) อัลบั้มซีทชุดพิเศษบรรจุตราไปรษณียากรที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ชุดที่ ๑ และชุดที่ ๒ พระประวัติทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมโคลงสดุดีศรีศตวรรษ มหาสังฆราชา ประพันธ์โดยนายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ กวีซีไรท์ และศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ พุทธศักราช ๒๕๓๖ ราคาชุดละ ๑๐๐ บาท

◎ ศรีศตวรรษ มหาสังฆราชา ◎

◎ “ญาณสังวร” วิสิฐแท้ วิสุทโธ
จารณสัมปันโน หนึ่งรู้
ศรีศตวรรษชยันติโย พระสังฆราช
อร่ามพระบารมีผู้ พระภาคพื้นพุทธภูมิ

◎ เจริญ ภูมิปริยัติขั้น เอกอุดม
เจริญ ปฏิบัติปฏิเวธประนม สนิทไหว้
เจริญ “สุวฑฺฒโน” สม สมณชื่อ
เจริญ สุขสงบสะอาดได้ สว่างด้วยธรรมเขษม
โสตถิเทอญ ฯ ๓ ๛

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

อัลบั้มชีทบรรจุตราไปรษณียากรที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

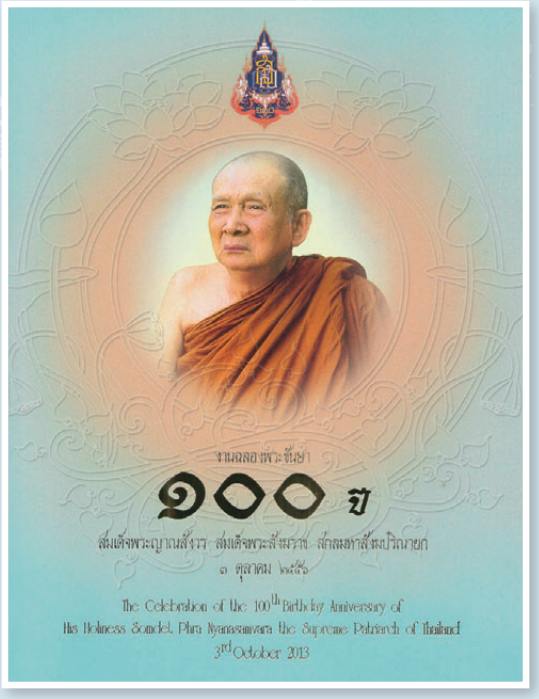

อัลบั้มชีทชุดพิเศษบรรจุตราไปรษณียากรที่ระลึก
งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

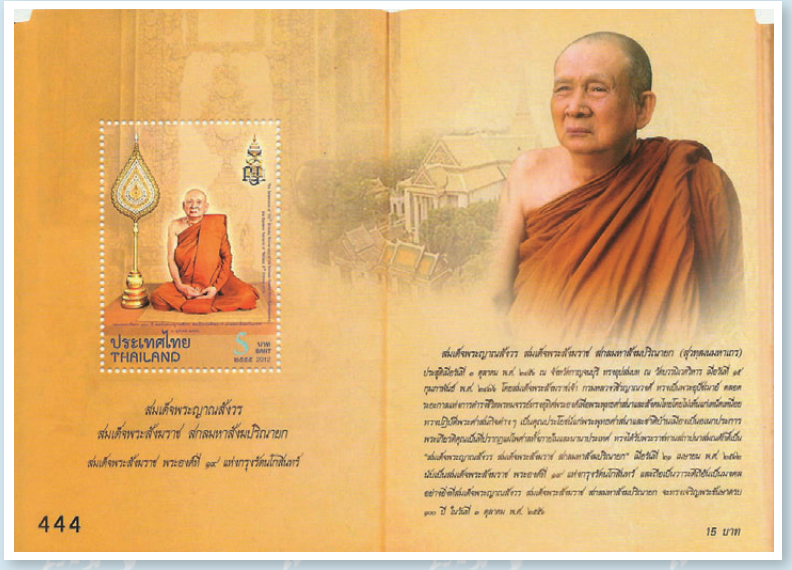

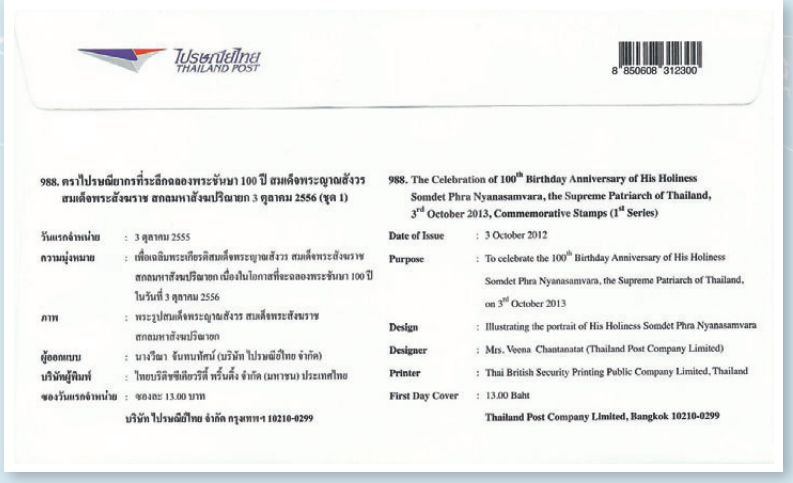

แผ่นตราไปรษณียากรที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ชุดที่ ๑ พร้อมซองวันแรกจำหน่าย

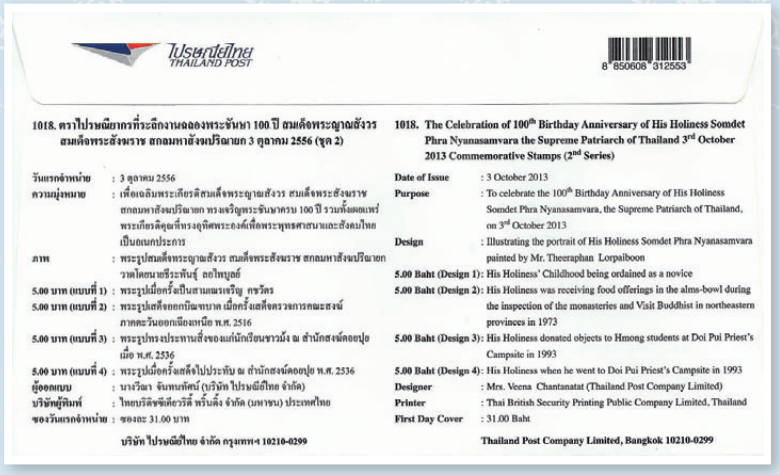

แผ่นตราไปรษณียากรที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ชุดที่ ๒ พร้อมซองวันแรกจำหน่าย

เหรียญพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการวัดบวรนิเวศวิหารได้จัดสร้างสิ่งมงคลสักการะฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อตอบแทนผู้บริจาคเพื่อการบูรณะพระอาราม บริจาคสมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร และเพื่อถวายพระสงฆ์และมอบให้ผู้มาร่วมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ดังนี้

เหรียญพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ จัดสร้างเป็น ๓ แบบ

แบบที่ ๑ เหรียญพระรูปเหมือน ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ภ.ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เชิญอักษรพระปรมาภิไธย ภ.ป.ร. มาประดิษฐานที่ด้านหลังของเหรียญ ลักษณะเป็นเหรียญรูปกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓.๒ เซนติเมตร เนื้อทองคำ เนื้อเงิน และเนื้อทองแดง *ด้านหน้า* เป็นพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เต็มพระองค์ ในท่าประทับขัดสมาธิเพชร พระหัตถ์ขวาซ้อนบนพระหัตถ์ซ้าย ใต้พระรูปเหมือนมีข้อความว่า “**สมเด็จพระญาณสังวร**” *ด้านหลัง* เป็นอักษรพระปรมาภิไธย **ภ.ป.ร.** ส่วนล่างมีข้อความว่า “**ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี วันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖**” โค้งตามแนวขอบเหรียญ ขอบเหรียญทั้งด้านหน้าและด้านหลังเป็นวงกลมซ้อน ๒ ชั้น ชั้นในเป็นจุดไข่ปลา

เหรียญพระรูปเหมือน ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ภ.ป.ร. สร้างเป็นปฏิการะตอบแทนผู้บริจาค เพื่อการบูรณะพระอาราม เหรียญชุดประกอบด้วย เหรียญเนื้อทองคำ น้ำหนัก ๓๐ กรัม ๑ เหรียญ เนื้อเงิน ๑ เหรียญ และเนื้อทองแดง ๑ เหรียญ มีรหัสกำกับทุกเหรียญ สร้างจำนวน ๑๑๑ ชุด บริจาคชุดละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนเหรียญเนื้อเงิน สร้างจำนวน ๕๑๙ เหรียญ บริจาคเหรียญละ ๓,๐๐๐ บาท เหรียญเนื้อทองแดง สร้างจำนวน ๒๕,๐๐๐ เหรียญ บริจาคเหรียญละ ๒๐๐ บาท เฉพาะเหรียญเนื้อทองแดงนี้ได้ถวายพระสงฆ์และมอบให้ผู้มาร่วมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ด้วย

เหรียญพระรูปเหมือน ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ภ.ป.ร.

แบบที่ ๒ เหรียญพระรูปเหมือน ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี เนื้อผงพุทธคุณ

ลักษณะเป็นเหรียญรูปไข่ ขนาดสูง ๓.๒ เซนติเมตร เนื้อเหรียญบรรจุเส้นพระเกศาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และผงดอกมะลิพระราชทาน *ด้านหน้า* เป็นพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ครึ่งพระอุระ *ด้านหลัง* เป็นอักษรพระนาม **ญ.ส.ส.** ส่วนล่างมีข้อความว่า “**ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖**” โค้งตามแนวขอบเหรียญซึ่งเป็นวงรูปไข่ชั้นเดียว

เหรียญพระรูปเหมือน ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี เนื้อผงพุทธคุณ สร้างเป็นปฏิการะตอบแทนผู้บริจาคสมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร บริจาคเหรียญละ ๑๐๐ บาท

เหรียญพระรูปเหมือน ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี เนื้อผงพุทธคุณ

แบบที่ ๓ เหรียญพระรูปเหมือน ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ตรา ๑๐๐ ปี

ลักษณะเป็นเหรียญรูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง ๘ เซนติเมตร เนื้อเงิน และเนื้อทองแดง *ด้านหน้า* เป็นพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เต็มพระองค์ ในท่าประทับขัดสมาธิเพชร พระหัตถ์ขวาซ้อนบนพระหัตถ์ซ้าย ใต้พระรูปเหมือนมีข้อความว่า “**สมเด็จพระญาณสังวร**” *ด้านหลัง* เป็นตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ส่วนล่างมีข้อความว่า “**ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี วันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖**” โค้งตามแนวขอบเหรียญ ขอบเหรียญทั้งด้านหน้าและด้านหลังเป็นวงกลมซ้อน ๒ ชั้น ชั้นในเป็นจุดไข่ปลา

เหรียญพระรูปเหมือน ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ตรา ๑๐๐ ปี สร้างเป็นปฏิการะตอบแทนผู้บริจาคเพื่อการบูรณะพระอาราม เหรียญเนื้อเงิน น้ำหนัก ๓๕๐ กรัม สร้างจำนวน ๑๙ เหรียญ บริจาคเหรียญละ ๓๐,๐๐๐ บาท เหรียญเนื้อทองแดง สร้างจำนวน ๕๑๙ เหรียญ บริจาคเหรียญละ ๕,๐๐๐ บาท

เหรียญพระรูปเหมือน ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ตรา ๑๐๐ ปี

เหรียญพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ทั้ง ๓ แบบ ได้นำเข้าพิธีมังคลาภิเษก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร ในวันพุธ ที่ ๒๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และในวันจันทร์ ที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

(ดูรายละเอียดที่บันทึกไว้ในจดหมายเหตุ ภาคที่ ๒ ในหัวข้อ "พิธีพุทธาภิเษก มังคลาภิเษก สิ่งมงคลสักการะที่ระลึกในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖")

เหรียญพระบรมรูปเหมือนพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

วัดบวรนิเวศวิหารได้จัดสร้างเหรียญพระบรมรูปเหมือนพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ให้บริจาคบูชาเพื่อการบูรณะพระอาราม และสมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร

เหรียญพระบรมรูปเหมือนพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ลักษณะเป็นเหรียญรูปไข่ ขนาดสูง ๓.๒ เซนติเมตร *ด้านหน้า* เป็นพระบรมรูปเหมือนพระพักตร์เสี้ยว ครึ่งพระอุระ *ด้านหลัง* มีอักษรพระปรมาภิไธย ม.ป.ร. ส่วนบนมีข้อความว่า "**เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ๒๑ เมษ ๕๖**" ส่วนล่างมีข้อความว่า "**ที่รฤกพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์และห้องสมุด**" ชุดเหรียญเนื้อทองคำ น้ำหนัก ๒๕ กรัม ๑ เหรียญ เหรียญเนื้อเงิน ๑ เหรียญ เหรียญเนื้อทองแดง ๑ เหรียญ จัดสร้างจำนวน ๕๐ ชุด บริจาคบูชาชุดละ ๘๐,๐๐๐ บาท เฉพาะเหรียญเนื้อเงิน จัดสร้างจำนวน ๕๕๖ เหรียญ บริจาคบูชาเหรียญละ ๒,๕๐๐ บาท เหรียญเนื้อทองแดงจัดสร้างจำนวน ๑๐,๐๐๐ เหรียญ บริจาคบูชาเหรียญละ ๒๐๐ บาท

เหรียญพระบรมรูปเหมือนพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้นำเข้าพิธีพุทธาภิเษก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร ในวันจันทร์ ที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

(ดูรายละเอียดที่บันทึกไว้ในจดหมายเหตุ ภาคที่ ๒ ในหัวข้อ "พิธีมังคลาภิเษกเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และเหรียญพระรูปเหมือน ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ กับเหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร วันจันทร์ ที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๙ นาฬิกา")

เหรียญพระบรมรูปเหมือนพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พิธีพุทธาภิเษก มังคลาภิเษก สิ่งมงคลสักการะที่ระลึก ในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ของรัฐบาล ตลอดจนวัดบวรนิเวศวิหาร และหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ได้จัดสร้างสิ่งมงคลสักการะที่ระลึกในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และประกอบพิธีพุทธาภิเษก มังคลาภิเษก หลายรายการด้วยกัน อาทิ

พิธีพุทธาภิเษก มังคลาภิเษกพระพุทธชินสีห์จำลอง พระกริ่ง ๑ ศตวรรษ พระไพรีพินาศ พระนิรันตราย ครอบน้ำพระพุทธมนต์ ๑ ศตวรรษ เหรียญพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก สิ่งมงคลสักการะฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันพุธ ที่ ๒๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๓ นาฬิกา ๓๐ นาที

ในโอกาสที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ทรงเจริญพระชันษาครบ ๑๐๐ ปี ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ วัดบวรนิเวศวิหาร และศิษยานุศิษย์ได้สร้างสิ่งมงคลสักการะที่ระลึกถวายเป็นพระกุศลในการฉลองดังกล่าว และเพื่อเทิดพระเกียรติที่ทรงปฏิบัติศาสนกิจเป็นหิตานุหิตประโยชน์ต่อประเทศชาติ ศาสนา และศาสนิกชนทั้งหลาย ประกอบด้วย

พระพุทธชินสีห์จำลอง ขนาดหน้าตัก ๙ นิ้ว เนื้อทองเหลืองรมดำ จำนวนสร้าง ๑๙๙ องค์ บริจาคบูชาองค์ละ ๑๗,๐๐๐ บาท

พระกริ่ง ๑ ศตวรรษ เนื้อทองคำ จำนวนสร้าง ๒๕๖ องค์ บริจาคบูชาองค์ละ ๑๒๐,๐๐๐ บาท เนื้อนวโลหะ จำนวนสร้าง ๒,๕๕๖ องค์ บริจาคบูชาองค์ละ ๓,๕๐๐ บาท เนื้อเงิน จำนวนสร้าง ๙๐๐ องค์ บริจาคบูชาองค์ละ ๓,๕๐๐ บาท

พระผงไพรีพินาศ ๑ ศตวรรษ และพระผงนิรันตราย ๑ ศตวรรษ จำนวนสร้างรวม ๑๐,๐๐๐ องค์ บริจาคบูชาองค์ละ ๒๐๐ บาท

ครอบน้ำพระพุทธมนต์ ๑ ศตวรรษ เนื้อทองแดง จำนวนสร้าง ๑๙๙ องค์ บริจาคบูชาองค์ละ ๑๒,๐๐๐ บาท

เหรียญพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เนื้อทองคำ เนื้อเงิน เนื้อทองแดง เนื้อผงพุทธคุณ ที่วัดบวรนิเวศวิหารจัดสร้างขึ้น

(ดูรายละเอียดที่บันทึกไว้ในจดหมายเหตุ ภาคที่ ๒ ในหัวข้อ “เหรียญพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖”)

นอกจากนี้ โครงการบูรณปฏิสังขรณ์โบราณสถาน ศาสนสถาน พิพิธภัณฑสถานจังหวัดกำแพงเพชร เฉลิมพระเกียรติ ศูนย์จริยศึกษา ส.ธ. ได้จัดสร้างสิ่งมงคลสักการะที่ระลึกเนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ให้บริจาคบูชาเพื่อหารายได้ดำเนินโครงการดังกล่าว และได้นำเข้าพิธีพุทธาภิเษก มังคลาภิเษกครั้งนี้ด้วย

(ดูรายละเอียดที่บันทึกไว้ในจดหมายเหตุ ภาคที่ ๔ ในหัวข้อ "กิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ในส่วนภูมิภาค จังหวัดกำแพงเพชร")

วัดบวรนิเวศวิหารได้กำหนดพิธีพุทธาภิเษก มังคลาภิเษก ในวันพุธ ที่ ๒๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๓ นาฬิกา ๓๐ นาที ตามกำหนดการดังนี้

กำหนดการ
พิธีพุทธาภิเษก มังคลาภิเษก
พระพุทธชินสีห์จำลอง พระกริ่ง พระไพรีพินาศ พระนิรันตราย
ครอบน้ำพระพุทธมนต์ ๑ ศตวรรษ
เหรียญพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
สิ่งมงคลสักการะฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
วันพุธ ที่ ๒๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๓ นาฬิกา ๓๐ นาที
ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร[๑๒]

วันพุธ ที่ ๒๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (แรม ๗ ค่ำ เดือน ๙)

เวลา ๑๓ นาฬิกา ๓๐ นาที

- *คณะกรรมการ ศิษยานุศิษย์ พุทธศาสนิกชนพร้อม ณ มณฑลพิธีหน้าพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร*
- *พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ วิบูลย์เวทย์บรมหงส์ พรหมพงศ์ พฤฒาจารย์ หัวหน้าพราหมณ์เทวสถานโบสถ์พราหมณ์ ประกอบพิธีบวงสรวงสังเวยเทพยดาบูชาฤกษ์ในการประกอบพิธีพุทธาภิเษก มังคลาภิเษก พระพุทธชินสีห์จำลอง ๙ นิ้ว พระกริ่ง ๑ ศตวรรษ พระไพรีพินาศเนื้อผง พระนิรันตรายเนื้อผง ครอบน้ำพระพุทธมนต์ ๑ ศตวรรษ และเหรียญพระรูปเหมือนเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก*

---

[๑๒] ในการปฏิบัติ มีบางขั้นตอนที่ดำเนินงานต่างจากที่แจ้งไว้ในกำหนดการ ดังได้บันทึกไว้ในจดหมายเหตุ

สิ่งมงคลสักการะฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

เวลา ๑๔ นาฬิกา

- *เจ้าพระคุณสมเด็จพระวันรัต ประธานพิธีฯ จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย*
- *จุดธูปเทียนบูชาหน้าพระรูปสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ พระรูปสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส พระรูปสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์*
- *เปิดกรวยถวายสักการะที่หน้าพระรูปเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก*
- *เจ้าหน้าที่กรมการศาสนา อาราธนาศีล*
- *ประธานสงฆ์ให้ศีล*

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๑๙ นาที

- *เจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัต ประธานพิธีฯ เจิมเทียนชัย/เทียนวิปัสสี*
- *จุดเทียนชัย*
- *จุดเทียนวิปัสสี*
- *พระสงฆ์เจริญพระคาถาจุดเทียนชัย*
- *เจ้าหน้าที่กรมการศาสนา อาราธนาพระปริตร*
- *พระสงฆ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์*
- *เจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัต ประพรมน้ำพระพุทธมนต์ และโปรยข้าวตอกดอกไม้*
- *พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา*
- *เจ้าภาพถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์ที่เจริญพระพุทธมนต์*
- *พระสงฆ์อนุโมทนา*
- *พระมหานาค[๑๓] เข้าประจำอาสน์สงฆ์สวดพุทธาภิเษก*
- *เจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัต จุดเทียนกระบะมุกหน้าพระมหานาค*
- *พระภาวนาจารย์ ๑๐ รูป นั่งอธิษฐานจิต*

เวลา ๑๖ นาฬิกา ๔๕ นาที

- *พระภาวนาจารย์ดับเทียนชัย*
- *เจ้าภาพถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระภาวนาจารย์ และพระมหานาค*
- *พระสงฆ์อนุโมทนา*
- *เป็นเสร็จพิธี*

ครั้น ณ วันพิธี เจ้าหน้าที่เตรียมการตั้งแต่งตกแต่งพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร และมณฑลพิธีไว้พร้อม ดังนี้

---

[๑๓] พระมหานาค จากวัดสุทัศนเทพวราราม

ลานพระอุโบสถภายในกำแพงแก้ว ด้านซ้าย เป็นมณฑลพิธีบวงสรวงสังเวยเทพยดาบูชาฤกษ์ตั้งรั้วราชวัติประดับต้นกล้วยและต้นอ้อย ภายในราชวัติตั้งโต๊ะปูผ้าขาววางเครื่องสังเวย มีบัตรพระเกตุ บัตรเจ้ากรุงพาลี บัตรพระภูมิ พานผลไม้ มีส้ม องุ่นแดง แอปเปิล เมลอน กล้วยน้ำว้า ขนุน แก้วมังกร มะม่วง สับปะรด และมะพร้าว พานขนมหวาน มีฝอยทอง ข้าวเหนียวแก้ว พุทราเชื่อม ทองหยิบ ทองหยอด ทองเอก ขนมชั้น พานบายศรีปากชาม มีมันเชื่อม เผือกเชื่อม ขนมต้มขาว ขนมต้มแดง หมาก พลู พานเครื่องกระยาบวด มีงาขาว งาดำ ถั่วเขียว เนย นม น้ำเปล่า พานนมสด นมเปรี้ยวชนิดข้น นมเปรี้ยวชนิดเหลว น้ำผึ้ง แจกันดอกกุหลาบสีแดง ๑ คู่ กระทงดอกไม้ กระถางธูป แก้วน้ำ เทียนทอง เทียนเงิน พานข้าวตอกดอกไม้ พานพวงมาลัย เครื่องสังเวยทุกพานประดับด้วยพวงมาลัย ดอกดาวเรือง และดอกกุหลาบ

ภายในพระอุโบสถ บนฐานชุกชีพระพุทธชินสีห์พระประธานพระอุโบสถ ตั้งเครื่องสักการะสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ สำรับแก้ว ๓ สำรับ หน้าแท่นชั้นลดหน้าฐานชุกชี ด้านซ้ายประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมเครื่องสักการะมีพานพุ่มเงิน พานพุ่มทอง ๑ คู่ แจกันดอกไม้ ๑ คู่ และกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ ตรงกลางตั้งโต๊ะหมู่เครื่องประกอบพิธี แถวบนตั้งเทียนมหามงคลทอง เงิน พานทองประดับดอกบัวปักเทียนวิปัสสี แถวกลางตั้งเทียนนวหรคุณ แถวล่างตั้งเครื่องนมัสการพระรัตนตรัย สำรับแก้ว หน้าโต๊ะหมู่ปูผ้ากราบสีขาว

แนวเสาพระอุโบสถ ด้านซ้ายตั้งอาสน์สงฆ์สำหรับพระสงฆ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ ต้นอาสน์สงฆ์ตั้งครอบพระกริ่ง ด้านขวาตั้งเก้าอี้ประธานสงฆ์พร้อมโต๊ะเคียงสำหรับสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร และตั้งเก้าอี้สำหรับผู้ร่วมพิธี

กลางพระอุโบสถ ตั้งรั้วราชวัติประดับด้วยต้นกล้วย ต้นอ้อย ฉัตร ธง และโยงสายสิญจน์ โดยรอบทั้งสี่มุมราชวัติ ไปยังพระพุทธชินสีห์ พระประธานพระอุโบสถ วางม้วนสายสิญจน์ที่พานแก้วข้างเก้าอี้ประธานสงฆ์ที่สี่มุมราชวัติ และแนวราชวัติด้านซ้ายและด้านขวา ตั้งอาสน์สงฆ์สำหรับพระสงฆ์เจริญจิตตภาวนา ๘ รูป กลางราชวัติตั้งโต๊ะวางสิ่งมงคลที่ระลึกที่เข้าพิธีพุทธาภิเษกและมังคลาภิเษก มี พระพุทธชินสีห์จำลอง พระกริ่ง ๑ ศตวรรษ พระผงพระไพรีพินาศ ๑ ศตวรรษ พระผงพระนิรันตราย ๑ ศตวรรษ ครอบน้ำพระพุทธมนต์ ๑ ศตวรรษ เหรียญพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แนวราชวัติด้านทางเข้าพระอุโบสถตั้งตู้เทียนชัย เทียนวิปัสสี ขันสาคร ถัดไปชิดผนังระหว่างประตูพระอุโบสถตั้งอาสน์สงฆ์สำหรับพระสงฆ์เจริญจิตตภาวนา ๑ รูป และสำหรับพระมหานาคสวดพุทธาภิเษก ๔ รูป ด้านหน้าพระสวดพุทธาภิเษกตั้งเครื่องบูชากระบะมุก

พระสงฆ์ ๑๐ รูป ที่จะเจริญพระพุทธมนต์ มี สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม พระพรหมเมธาจารย์ (คณิศร์ เขมวโส) วัดบุรณศิริมาตยาราม พระพรหมเมธี (จำนงค์ ธมฺมจารี) วัดสัมพันธวงศาราม พระพรหมมุนี (สุชิน อคฺคชิโน) วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม พระธรรมกวี (ลือชัย คุณวุฑฺโฒ) วัดราชาธิวาส พระธรรมวราภรณ์ (มนตรี คณิสฺสโร) วัดเครือวัลย์ พระธรรมเมธาจารย์ (อิ่ม อรินฺทโม) วัดโสมนัสวิหาร พระธรรมธัชมุนี (อมร ญาโณทโย) วัดปทุมวนาราม พระธรรมบัณฑิต

(อภิพล อภิพโล) วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก และพระเทพปัญญามุนี (ทองดี จิตายุโก) วัดอาวุธวิกสิตาราม เข้าสู่พระอุโบสถ แล้วขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ด้านซ้าย

พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ วิบูลย์เวทย์บรมหงส์ พรหมพงศ์ พฤฒาจารย์ หัวหน้าพราหมณ์เทวสถานโบสถ์พราหมณ์ ประกอบพิธีบวงสรวงสังเวยเทพยดาบูชาฤกษ์ ในการประกอบพิธีพุทธาภิเษก มังคลาภิเษกฯ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช ประธานฝ่ายฆราวาส โปรยข้าวตอกดอกไม้ในพิธีบวงสรวงสังเวยเทพยดาบูชาฤกษ์

เวลา ๑๓ นาฬิกา ๓๕ นาที นายสวัสดิ์ โชติพานิช ประธานฝ่ายฆราวาส จุดธูปเทียนที่โต๊ะเครื่องสังเวย จุดธูปหางปักที่เครื่องสังเวย ผู้ร่วมพิธีร่วมกันปักธูปหางที่เครื่องสังเวยเสร็จแล้ว พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ วิบูลย์เวทย์บรมหงส์ พรหมพงศ์ พฤฒาจารย์ อ่านโองการบวงสรวงสังเวยเทพยดาบูชาฤกษ์ จบแล้ว ประธานและผู้ร่วมพิธีโปรยข้าวตอกดอกไม้ เจ้าหน้าที่พราหมณ์บันลือสังข์ ลั่นฆ้องชัย และไกวบัณเฑาะว์ เป็นเสร็จพิธีบวงสรวงสังเวยเทพยดาบูชาฤกษ์

เวลา ๑๓ นาฬิกา ๕๓ นาที พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ วิบูลย์เวทย์บรมหงส์ พรหมพงศ์ พฤฒาจารย์ และผู้ร่วมพิธีเข้าสู่พระอุโบสถ ถวายพวงมาลัยสักการะสิ่งมงคลทั้งหลายภายในรั้วราชวัติ กราบพระพุทธชินสีห์ พระประธานพระอุโบสถ พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ วิบูลย์เวทย์บรมหงส์ พรหมพงศ์ พฤฒาจารย์ เจิมใบมะตูมและใบพลูลอยลงในขันสาครทั้งคู่

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๑ นาที สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ประธานในพิธีเข้าสู่พระอุโบสถ กราบนมัสการพระพุทธชินสีห์ พระประธานพระอุโบสถ นั่งที่เก้าอี้ประธานสงฆ์ นายอภัย จันทนจุลกะ ถวายกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพแด่สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) จากนั้นสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย กราบราบ แล้วเดินไปยังฐานชุกชีพระประธานพระอุโบสถ จุดธูปเทียนสักการะพระรูปสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส และสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ ตามลำดับ แล้วกราบ จากนั้นไปยังที่ประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เปิดกรวยกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ กราบ แล้วกลับไปนั่งยังเก้าอี้ประธานสงฆ์ เจ้าหน้าที่กรมการศาสนา อาราธนาศีล

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๑๐ นาที สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) ให้ศีล จบแล้ว สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) เจิมเทียนชัยและเทียนวิปัสสีแล้วจุดเทียนชัยและเทียนวิปัสสี พระสงฆ์เจริญพระคาถาจุดเทียนชัย สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ออกจากพระอุโบสถไปประกอบพิธีเททองหล่อพระกริ่งอุดมสมบูรณ์ ที่สร้างเนื่องในวันเกิดของสมเด็จพระวันรัต เสร็จแล้ว สมเด็จพระวันรัตเข้าสู่พระอุโบสถนั่งยังที่เดิม

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) จุดธูปเทียนสักการะพระรูปสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส และสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) เจิมเทียนชัย

สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) จุดเทียนครอบพระกริ่ง

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๒๓ นาที เจ้าหน้าที่กรมการศาสนา อาราธนาพระปริตร พระสงฆ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ เมื่อสวดถึงบทเสกน้ำ สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) จุดเทียนครอบพระกริ่งที่ต้นอาสน์สงฆ์ ประธานสงฆ์เสกทำน้ำพระพุทธมนต์ เมื่อเสร็จการเจริญพระพุทธมนต์แล้ว เจ้าพนักงานเชิญครอบพระกริ่งพร้อมพานข้าวตอกดอกไม้ไปยังมณฑลราชวัติ

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๕๐ นาที สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ไปยังมณฑลราชวัติประพรมน้ำพระพุทธมนต์ และโปรยข้าวตอกดอกไม้ที่พระพุทธชินสีห์จำลอง พระกริ่ง ๑ ศตวรรษ พระผงพระไพรีพินาศ ๑ ศตวรรษ พระผงพระนิรันตราย ๑ ศตวรรษ ครอบน้ำพระพุทธมนต์ ๑ ศตวรรษ เหรียญพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก สิ่งมงคลสักการะฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ขณะนั้น

พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา จบแล้ว คณะกรรมการฝ่ายฆราวาสถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์ที่เจริญพระพุทธมนต์

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๕๑ นาที สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ประธานในพิธี กรวดน้ำ พระสงฆ์อนุโมทนา

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) และพระสงฆ์ที่เจริญพระพุทธมนต์ พร้อมด้วยศิษยานุศิษย์ คณะกรรมการฝ่ายฆราวาส ถ่ายรูปร่วมกันหน้าพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

พระมหานาค จากวัดสุทัศนเทพวราราม มี พระญาณโพธิ (ทองสุข สุวฑฺฒโน) พระสุธีรัตนาภรณ์ (สมเจตต์ อธิจิตฺโต) พระประสิทธิสุตคุณ (ฉลอง สุภาจาโร) และพระมหาคำแสน มงฺคลเสวี ที่จะเจริญจิตตภาวนาพุทธาภิเษกและมังคลาภิเษกเข้าสู่พระอุโบสถ ขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ พระภาวนาจารย์ ๙ รูป มี พระราชวิสุทธิโสภณ (ท่อน ฌาณธโร) วัดศรีอภัยวัน จังหวัดเลย พระราชภาวนาพินิจ (สนธิ์ อนาลโย) วัดพุทธบูชา พระครูภัทรคุณาธาร (ชดี ธมฺมวโร) วัดตาลนิมิต จังหวัดสกลนคร พระครูวิมลญาณอุดม (ธรรมนูญ จิตวฑฺฒโน) วัดมณีชลขัณฑ์ จังหวัดลพบุรี พระครูสังฆรักษ์ (เฉลิม เขมทสฺสี) วัดพระญาติการาม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พระครูวิบูลธรรมกิจ (บัวเกตุ ปทุมสิโร) วัดช่องลมนาเกลือ จังหวัดชลบุรี พระครูวิชัยกิจจารักษ์ (อุดม อุตฺตมปญฺโญ) วัดพิชัยสงคราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พระคำบ่อ จิตปญฺโญ วัดใหม่บ้านตาล จังหวัดสกลนคร และพระสิริ สิริวฑฺฒโน วัดตาล จังหวัดนนทบุรี ขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ในราชวัติ ๘ รูป และที่ใกล้ประตูพระอุโบสถด้านทิศตะวันออก ๑ รูป

พระภาวนาจารย์นั่งอธิษฐานจิต

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) กลับเข้าสู่ภายในพระอุโบสถ จุดธูปเทียนเครื่องบูชากระบะมุก หน้าพระมหานาคแล้วไปนั่งยังเก้าอี้ประธานสงฆ์ พระมหานาคเริ่มสวดพุทธาภิเษก เจ้าพนักงานพราหมณ์จุดเทียนที่ขันทองท้ายราชวัติ ต่อเทียนต่อเนื่องไม่ให้ขาดสาย สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) และพระภาวนาจารย์ทั้ง ๙ รูป นั่งอธิษฐานจิต

เวลา ๑๖ นาฬิกา ๔ นาที เสร็จสิ้นการเจริญจิตตภาวนาพุทธาภิเษก เจ้าหน้าที่พราหมณ์บันลือสังข์ไกวบัณเฑาะว์ พระราชวิสุทธิโสภณ (ท่อน ฌาณธโร) ประธานภาวนาจารย์ดับเทียนชัย

เวลา ๑๖ นาฬิกา ๑๓ นาที สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) กราบลาพระพุทธชินสีห์พระประธาน และกราบพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แล้วออกจากพระอุโบสถ เป็นเสร็จพิธี

พิธีมังคลาภิเษกเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และเหรียญพระรูปเหมือนฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ กับเหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร วันจันทร์ ที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๙ นาฬิกา

ในโอกาสที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ นอกจากคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ได้จัดทำ *เข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖* แล้ว วัดบวรนิเวศวิหารยังได้จัดทำเหรียญที่ระลึกเป็นวัตถุมงคลอนุสรณ์อีก ๒ ชนิด คือ *เหรียญพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖* กับ*เหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว* รายได้จากการจำหน่ายเข็มที่ระลึกและการให้เช่าบูชาเหรียญพระรูปเหมือนและเหรียญพระบรมรูปดังกล่าว นำเข้าสมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร

เฉพาะเหรียญพระรูปเหมือนฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ทั้งเหรียญเนื้อทองคำ เนื้อเงิน เนื้อทองแดง และเนื้อผงพุทธคุณ วัดบวรนิเวศวิหารได้ประกอบพิธีพุทธาภิเษก มังคลาภิเษก มาแล้วครั้งหนึ่ง เมื่อวันพุธ ที่ ๒๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เมื่อคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ กำหนดจัดพิธีมังคลาภิเษกเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ จึงได้ให้วัดบวรนิเวศวิหารนำเหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งยังมิได้ประกอบพิธีมังคลาภิเษก กับเหรียญพระรูปเหมือนฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ มาเข้าพิธีมังคลาภิเษกอีกครั้งหนึ่งด้วย

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาฯ ได้มอบหมายให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีหนังสือกราบบังคมทูลเชิญ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี องค์ที่ปรึกษาในคณะกรรมการจัดงานฉลองพระชันษาฯ เสด็จพระราชดำเนินไปในพิธีมังคลาภิเษกเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ เหรียญพระรูปเหมือนฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และเหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีความดังนี้

ที่ นร ๐๑๑๑/๓๙๐๔

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอพระราชทานพระราชานุญาตกราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีมังคลาภิเษกเหรียญที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรียน ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รูปแบบเหรียญที่ระลึก

ด้วยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จะทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ในวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ได้เห็นชอบให้จัดทำเหรียญที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อจำหน่ายโดยนำเงินรายได้สมทบมูลนิธิ “สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร”

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาฯ ได้หารือกับวัดบวรนิเวศวิหารและหน่วยงานรวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นสมควรจัดทำเหรียญที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ เหรียญ จำหน่ายราคาเหรียญละ ๓๐๐ บาท และเพื่อให้เหรียญที่ระลึกมีคุณค่าด้วยพุทธคุณทั้งปวงเหมาะกับการมีประดับไว้สำหรับบูชาและเป็นสิริมงคล จึงเห็นสมควรให้มีพิธีมังคลาภิเษกเหรียญที่ระลึก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร ซึ่งการจัดทำเหรียญที่ระลึกจะแล้วเสร็จในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖ และพร้อมที่จะนำเข้าพิธีมังคลาภิเษกได้ในเดือนกันยายน ๒๕๕๖ ต่อจากนั้นจะนำออกจำหน่ายจ่ายแจกได้ในช่วงงานฉลองพระชันษาฯ และเพื่อเป็นสิริมงคลในการจัดทำเหรียญที่ระลึกดังกล่าว จึงเห็นสมควรขอพระราชทานพระราชานุญาตกราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะประธานที่ปรึกษาการจัดงานฉลองพระชันษาฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีมังคลาภิเษกเหรียญที่ระลึกดังกล่าว

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอพระราชทานพระราชานุญาตกราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีมังคลาภิเษกเหรียญที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร ในเดือนกันยายน ๒๕๕๖ ส่วนจะเป็นวันและเวลาใดสุดแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระราชวโรกาส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำความกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองพระบาท และขอพระราชทานพระราชานุญาตต่อไป จักขอบคุณยิ่ง การจะควรมิควรประการใดสุดแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์พิเศษธงทอง จันทรางศุ)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักแผนงานและกิจการพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๗๒๒๔
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๗๔

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงรับเชิญเสด็จพระราชดำเนินในพิธีมังคลาภิเษกดังกล่าว กำหนดในวันจันทร์ ที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังหนังสือราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เชิญพระราชกระแสแจ้งต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ดังนี้

ที่ รล ๐๐๑๐/๕๓๔๗

สำนักราชเลขาธิการ
สวนจิตรลดา กทม. ๑๐๓๐๓

๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีมังคลาภิเษกเหรียญที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๑๑/๓๙๐๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ตามที่มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูล สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เชิญเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีมังคลาภิเษกเหรียญที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร ในเดือนกันยายน ๒๕๕๖ วันและเวลาใดสุดแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองพระบาทแล้ว ทรงรับเชิญเสด็จ ฯ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๐๐ น. ทั้งนี้ ขอได้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง (โทร. ๐๒ ๒๒๑ ๘๐๖๒) และเจ้าหน้าที่กรมราชองครักษ์ (โทร. ๐๒ ๒๘๓ ๒๓๔๕) เพื่อร่วมกันพิจารณาจัดทำกำหนดการโดยตรงต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงอารยา พิบูลนครินทร์)
ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

กองราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
โทร. ๐๒ ๒๘๐-๑๖๔๐-๑ ต่อ ๑๑๕ โทรสาร. ๐๒ ๒๘๐-๑๖๓๙
เว็บไซต์ : www.ohm.go.th

การพิธีมังคลาภิเษกดังกล่าว ประกอบด้วยพิธีบวงสรวงสังเวยเทพยดาบูชาฤกษ์ และพิธีมังคลาภิเษก มีกำหนดการดังนี้

กำหนดการ
พิธีบวงสรวงสังเวยเทพยดาบูชาฤกษ์
ในพิธีมังคลาภิเษกเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ
เหรียญพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
และเหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ณ วัดบวรนิเวศวิหาร
วันจันทร์ ที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา ๓๐ นาที	*ผู้ที่ได้รับเชิญเดินทางถึงวัดบวรนิเวศวิหาร*
เวลา ๗ นาฬิกา ๔๕ นาที	*ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายธงทอง จันทรางศุ) ประธานในพิธี เดินทางถึงวัดบวรนิเวศวิหาร แล้วเข้าประจำที่นั่ง*
เวลา ๘ นาฬิกา	- *ประธานในพิธีจุดธูปเทียน ณ โต๊ะเครื่องสังเวยและปักธูปหางที่เครื่องสังเวยเสร็จแล้วเข้าประจำที่นั่ง*
	- *พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ วิบูลย์เวทย์บรมหงส์ พรหมพงศ์ พฤฒาจารย์ อ่านโองการบวงสรวง “สังเวยเทพยดาบูชาฤกษ์”*
เวลา ๘ นาฬิกา ๔๕ นาที	*เสร็จพิธี*

กำหนดการ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินไปในพิธีมังคลาภิเษกเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
และ
เหรียญพระรูปเหมือนฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
กับ
เหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ที่ระลึกเปิดพิพิธภัณฑ์และห้องสมุดเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖
ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
วันจันทร์ ที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖[๑๔]

เวลา ๘ นาฬิกา ๕๐ นาที — *สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากวังสระปทุม ไปยังวัดบวรนิเวศวิหาร เขตพระนคร*

เวลา ๙ นาฬิกา

- *รถยนต์พระที่นั่งถึงวัดบวรนิเวศวิหาร*
  (วงดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัย)
- *นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รองนายกรัฐมนตรี*
  ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ รองราชเลขาธิการ
  และนายธงทอง จันทรางศุ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เฝ้าฯ รับเสด็จ
- *นางปราณี สริวัฒน์ หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ทูลเกล้าฯ ถวายพวงมาลัย*
- *เสด็จเข้าภายในพระอุโบสถ*
- *ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธชินสีห์ และทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยถวายราชสักการะพระบรมราชสรีรางคารรัชกาลที่ ๖*
- *ทรงกราบ*
- *ประทับพระราชอาสน์*
- *ทรงศีล*
  (ประธานสงฆ์ ถวายศีล จบ)
- *นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รองนายกรัฐมนตรี กราบบังคมทูลรายงาน*
- *เสด็จฯ ไปยังตู้เทียนชัย ทรงเจิมเทียนชัย ทรงรับเทียนชนวน ทรงจุดไฟจาก*

---

[๑๔] ในการปฏิบัติ มีบางขั้นตอนที่ดำเนินงานต่างจากที่แจ้งไว้ในกำหนดการ ดังได้บันทึกไว้ในจดหมายเหตุ

โคมไฟฟ้า แล้วถวายสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์

- *สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์รับเทียนชนวน บริกรรมคาถาจุดเทียนชัย แล้วถวายคืน*
- *สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงรับเทียนชนวนแล้วพระราชทานแก่เจ้าพนักงานพระราชพิธี*

    (ขณะสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์จุดเทียนชัย พระสงฆ์เจริญคาถาจุดเทียนชัย ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคมสังข์ แตร ดุริยางค์)

- *เสด็จฯ ไปยังหน้าฐานชุกชี ทรงเจิมเทียนพระมหามงคลทอง เงิน เทียนวิปัสสี แล้วทรงจุดเทียนชนวนจากโคมไฟฟ้า จุดเทียนพระมหามงคล เทียนวิปัสสี และเทียนนวหรคุณ*
- *ทรงคม*
- *เสด็จฯ ไปทรงพระสุหร่าย เข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และเหรียญพระรูปเหมือนฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ กับเหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ระลึกเปิดพิพิธภัณฑ์และห้องสมุดเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖*
- *ทรงโรยดอกมะลิในมณฑลราชวัติ*
- *ประทับพระราชอาสน์ ณ ที่เดิม*
- *โปรดเกล้าฯ ให้นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รองนายกรัฐมนตรี ไปประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมถวายพระสงฆ์*
- *ทรงหลั่งทักษิโณทก*

    (พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา)

- *เสด็จฯ ไปทรงกราบที่หน้าเครื่องนมัสการ*
- *เสด็จฯ ไปทรงจุดเทียนทอง เทียนเงิน และธูปเทียนเครื่องบูชากระบะมุก หน้าพระสวดภาณวาร แล้วทรงจุดเทียนมังคลาภิเษกที่ขันสาคร ข้างตู้เทียนชัย*
- *ทรงคม*
- *เสด็จออกจากพระอุโบสถ*
- *เสด็จฯ ไปประทับรถยนต์พระที่นั่ง*
- *เสด็จพระราชดำเนินกลับ*

    (วงดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัย)

แผนผังพิธีมังคลาภิเษก
เข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และเหรียญพระรูปเหมือนฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ
กับเหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ภายนอกพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันจันทร์ ที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

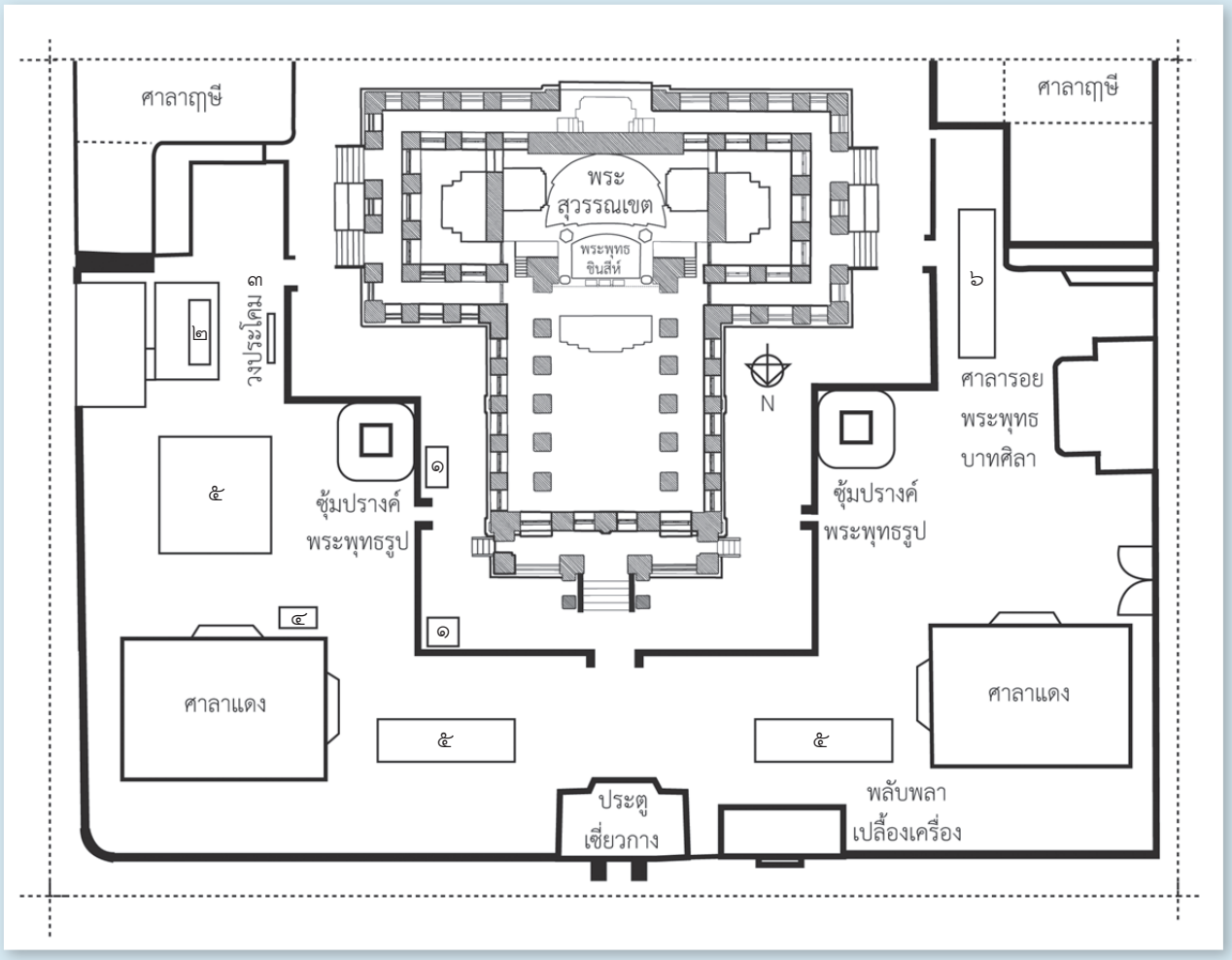

๑. โต๊ะบวงสรวง
๒. ศาลาไทยตั้งวงปี่พาทย์
๓. วงประโคม
๔. จุดลงทะเบียน
๕. ปะรำสำหรับผู้มาเฝ้า
๖. ปะรำสำหรับประชาชน

แผนผังพิธีมังคลาภิเษก
เข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และเหรียญพระรูปเหมือนฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ
กับเหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ภายในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันจันทร์ ที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

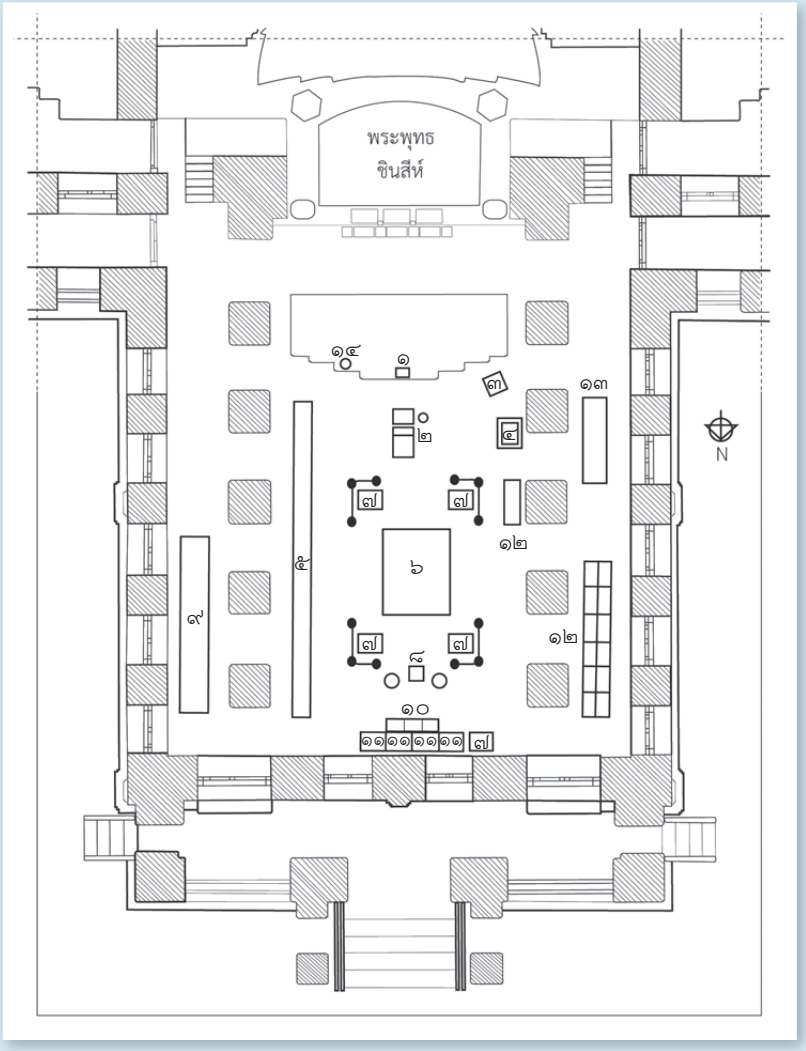

๑. เทียนมหามงคลทอง เงิน เทียนวิปัสสี และเทียนนวหรคุณ
๒. เครื่องนมัสการทองทิศ พร้อมพระแท่นทรงกราบ
และเครื่องทองน้อย
๓. อาสน์ประธานสงฆ์
๔. พระเก้าอี้
๕. อาสน์สงฆ์จริญพระพุทธมนต์ และเจริญชัยมงคลคาถา
๖. โต๊ะวางเทียนที่ระลึกฯ และสิ่งมงคลที่ระลึกฯ
แวดล้อมด้วยราชวัติฉัตรขาวยอดธง
ต้นกล้วย อ้อย มุมละ ๓ ต้น
๗. อาสน์สงฆ์นั่งปรกภายในราชวัติ
๘. ตู้เทียนขนาบข้างด้วยขันสาคร ๑ คู่
๙. โต๊ะวางผ้าไตร และจตุปัจจัยไทยธรรม
๑๐. เครื่องบูชากระบะมุก
ขนาบข้างด้วยเทียนทอง เงิน
๑๑. อาสน์สวดภาณวาร และนั่งปรก
๑๒. ผู้มาเฝ้าฯ
๑๓. ผู้ตามเสด็จ
๑๔. ธูปเทียนเครื่องนมัสการ

ครั้น ณ วันพิธี เจ้าพนักงานเตรียมการตั้งแต่งตกแต่งพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหารและมณฑลพิธีไว้พร้อม ดังนี้

บริเวณด้านหน้าพระอุโบสถ แนวกำแพงแก้วประดับด้วยผ้าสีขาวและสีม่วง บันไดทางขึ้นพระอุโบสถปูลาดพระบาทถึงประตูพระอุโบสถด้านขวา มุมบันไดตกแต่งด้วยพุ่มดอกไม้สด ๑ คู่ สองข้างทางเข้าพระอุโบสถภายในกำแพงแก้วด้านซ้ายและนอกแนวกำแพงแก้วตั้งปะรำสำหรับข้าราชการเฝ้าทูลละอองพระบาท ภายในศาลาไทยตั้งวงปี่พาทย์ของสำนักการสังคีต กรมศิลปากร ระหว่างศาลาไทยกับกำแพงแก้วเป็นวงประโคม ที่ย่อมุมกำแพงแก้วด้านนอกทั้ง ๒ ฝั่ง ตั้งพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และนอกแนวกำแพงแก้วด้านขวาตั้งปะรำสำหรับประชาชนเฝ้าทูลละอองพระบาท

ลานพระอุโบสถภายในกำแพงแก้วด้านทิศตะวันออก เป็นมณฑลพิธีบวงสรวงสังเวยเทพยดาบูชาฤกษ์ตั้งรั้วราชวัติประดับต้นกล้วยและต้นอ้อย ภายในราชวัติตั้งโต๊ะปูผ้าขาววางเครื่องสังเวย มีบัตรพระเกตุ บัตรเจ้ากรุงพาลี บัตรพระภูมิ พานผลไม้ มีส้มแมนดาริน องุ่นแดง แอปเปิล สาลี่ เมลอน กล้วยน้ำว้า ขนุน แก้วมังกร มะม่วงน้ำดอกไม้มัน สับปะรด และมะพร้าว พานขนมหวาน มีหนุมานคลุกฝุ่น ทองหยอด พุทราเชื่อม ข้าวเหนียวแก้ว ทองหยิบ ทองเอก ฝอยทอง พานบายศรีปากชาม มีมันเชื่อม เผือกเชื่อม ขนมต้มขาว ขนมต้มแดง หมาก พลู พานเครื่องกระยาบวด มีงาขาว งาดำ ถั่วเขียว เนย นม น้ำเปล่า นมสด นมเปรี้ยวชนิดข้น นมเปรี้ยวชนิดเหลว น้ำผึ้ง แจกันดอกกุหลาบสีแดง ๑ คู่ กระทงดอกไม้ กระถางธูป แก้วน้ำ เทียนทอง เทียนเงิน พานข้าวตอกดอกไม้ พานพวงมาลัย มีแผ่นภาพเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ตั้งอยู่ด้านหน้าพานบายศรีปากชาม พานเครื่องสังเวยทั้งหมดประดับด้วยพวงมาลัย ดอกดาวเรือง และดอกกุหลาบ

ภายในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร หน้าฐานชุกชีพระประธานพระอุโบสถ ด้านซ้ายตั้งเครื่องนมัสการสำหรับพิธีเจริญพระพุทธมนต์ก่อนเวลาเสด็จพระราชดำเนินถึง ตรงกลางแถวบนตั้งเทียนพระมหามงคลทอง เงิน ระหว่างคู่เทียนพระมหามงคลตั้งเทียนวิปัสสีปักบนพานซึ่งประดับด้วยดอกบัวขาว แถวล่างตั้งเทียนนวหรคุณ ถัดออกมาลาดสุจหนี่ตั้งโต๊ะจำหลักลายปิดทอง ทอดเครื่องนมัสการทองทิศพร้อมพระแท่นทรงกราบ ก่อนเวลาเสด็จพระราชดำเนินถึงจะได้ถวายคลุมด้วยเยียรบับ ถัดไปด้านขวาตั้งโต๊ะทอดเครื่องทองน้อย

ชิดผนังด้านซ้ายตั้งโต๊ะวางเครื่องจตุปัจจัยไทยธรรม มีผ้าไตรเต็มพร้อมใบปวารณา ๒๓ สำรับ ที่แนวเสาพระอุโบสถด้านซ้ายตั้งอาสน์สงฆ์ที่จะเจริญพระพุทธมนต์และเจริญชัยมงคลคาถา ๑๐ รูป พร้อมกระโถน ขันน้ำ และแท่นปักพัด

ตรงกลางพระอุโบสถตั้งราชวัติ ฉัตรขาวยอดธง ต้นกล้วย ต้นอ้อย มะพร้าว มุมละ ๓ ชุด ภายในราชวัติตรงกลางตั้งโต๊ะวางเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และเหรียญพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ กับเหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สี่มุมราชวัติตั้งอาสน์สงฆ์สำหรับพระสงฆ์นั่งปรกอธิษฐานจิตมุมละ ๑ ที่ แนวราชวัติ

ด้านประตูทางเข้าพระอุโบสถ ตรงกลางตั้งตู้เทียนชัย ขนาบด้วยขันสาคร ๑ คู่ ปักเทียนมังคลาภิเษก ลอยดอกบัว ใบมะตูม และใบพลู

ระหว่างประตูพระอุโบสถ ชิดแนวผนัง ตั้งอาสน์สงฆ์สำหรับพระสวดภาณวาร ๔ รูป ซึ่งจะนั่งปรกอธิษฐานจิตด้วย ถัดไปทางประตูด้านขวาตั้งอาสน์สงฆ์อีก ๑ ที่ สำหรับพระสงฆ์นั่งปรกอธิษฐานจิต รวมเป็นพระนั่งปรกอธิษฐานจิตนั่งชิดผนัง ๕ รูป และนั่งสี่มุมราชวัติ ๔ รูป หน้าอาสน์สงฆ์สำหรับพระสวดภาณวาร ตั้งโต๊ะเตี้ยปูเยียรบับทอดเครื่องนมัสการกระบะมุก ขนาบด้วยเทียนทองและเงิน

ที่แนวเสาพระอุโบสถด้านขวาใกล้ฐานชุกชี ตั้งอาสน์ประธานสงฆ์ ปูผ้าสันถัตสีแดง ตั้งกระโถน ขันน้ำ และแท่นปักพัดยศ ถัดมาปูพรม ลาดสุจหนี่ ทอดพระเก้าอี้ที่ประทับสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี หลังที่ประทับ ตั้งเก้าอี้ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และกรรมการ ผู้ตามเสด็จพระราชดำเนิน และผู้มาเฝ้าทูลละอองพระบาท

ที่ฐานชุกชีด้านอาสน์ประธานสงฆ์ ตั้งพานแก้ววางม้วนสายสิญจน์ที่โยงมาจากโต๊ะเข็มที่ระลึก ผ่านไปยังเครื่องประกอบพิธี อาสน์สงฆ์ จนถึงพระพุทธชินสีห์ พระประธานพระอุโบสถ ตามลำดับ โดยปล่อยชายเหนืออาสน์สงฆ์ในราชวัติและด้านผนังทางเข้าพระอุโบสถสำหรับพระสงฆ์ถือในระหว่างประกอบพิธี

ก่อนถึงเวลาพิธีบวงสรวงสังเวยเทพยดาบูชาฤกษ์ ในพิธีมังคลาภิเษกฯ ผู้ได้รับเชิญเดินทางถึงวัดบวรนิเวศวิหาร เจ้าหน้าที่เชิญนั่ง ณ ปะรำที่กำหนด พระสงฆ์ ๑๐ รูป ที่จะเจริญพระพุทธมนต์หลังพิธีบวงสรวงสังเวยเทพยดาบูชาฤกษ์และจะเจริญชัยมงคลคาถาในพิธีมังคลาภิเษก เข้าสู่พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหารขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ฝั่งตะวันออก มีสมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม พระพรหมเวที (สนิท ชวนปญฺโญ) วัดไตรมิตรวิทยาราม พระพรหมวชิรญาณ (ประสิทธิ์ เขมงฺกโร) วัดยานนาวา พระพรหมเมธี (จำนงค์ ธมฺมจารี) วัดสัมพันธวงศาราม พระพรหมมุนี (สุชิน อคฺคชิโน) วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม พระพรหมดิลก (เอื้อน หาสธมฺโม) วัดสามพระยา พระธรรมกวี (ลือชัย คุณวุฑฺโฒ) วัดราชาธิวาส พระธรรมรัตนวิสุทธิ์ (พลายงาม จนฺทสุวณฺโณ) วัดราชสิทธาราม พระธรรมสิทธิเวที (ถมยา อภิจโร) วัดสังเวชวิศยาราม และพระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) วัดพระราม ๙ กาญจนภิเษก

เวลา ๗ นาฬิกา ๔๐ นาที นายธงทอง จันทรางศุ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาฯ ประธานในพิธีบวงสรวงสังเวยเทพยดาบูชาฤกษ์จุดธูปเทียนที่โต๊ะพิธีบูชาฤกษ์ จุดธูปหาง และปักธูปหางที่เครื่องสังเวย ผู้มาร่วมพิธี อาทิ ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ รองราชเลขาธิการ และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปักธูปหางที่เครื่องสังเวย ขณะนั้นวงปี่พาทย์กรมศิลปากรบรรเลงเพลงสาธุการ

พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ วิบูลย์เวทย์บรมหงส์ พรหมพงศ์ พฤฒาจารย์
หัวหน้าพราหมณ์เทวสถานโบสถ์พราหมณ์ ประกอบพิธีบวงสรวงสังเวยเทพยดาบูชาฤกษ์
ในการประกอบพิธีมังคลาภิเษกเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

นายธงทอง จันทรางศุ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานในพิธีปักฐูปหางที่เครื่องสังเวย และโปรยข้าวตอกดอกไม้

พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์

เวลา ๗ นาฬิกา ๕๗ นาที พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ วิบูลย์เวทย์บรมหงส์ พรหมพงศ์ พฤฒาจารย์ อ่านโองการบวงสรวงสังเวยเทพยดาบูชาฤกษ์ ขณะนั้นเจ้าหน้าที่พราหมณ์บันลือสังข์ ลั่นฆ้องชัย และไกวบัณเฑาะว์ เมื่อพระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ วิบูลย์เวทย์บรมหงส์ พรหมพงศ์ พฤฒาจารย์ อ่านโองการบวงสรวงสังเวยเทพยดาบูชาฤกษ์จบแล้ว นายธงทอง จันทรางศุ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานในพิธี ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ รองราชเลขาธิการ และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ผู้มาร่วมพิธี โปรยข้าวตอกดอกไม้ ขณะนั้นเจ้าหน้าที่พราหมณ์บันลือสังข์ ลั่นฆ้องชัย และไกวบัณเฑาะว์ วงปี่พาทย์บรรเลงเพลงโปรยข้าวตอก เมื่อโปรยข้าวตอกดอกไม้เสร็จแล้ว ปี่พาทย์หยุดบรรเลง

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) เข้าสู่พระอุโบสถ พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ วิบูลย์เวทย์บรมหงส์ พรหมพงศ์ พฤฒาจารย์ นำนายธงทอง จันทรางศุ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานในพิธี เข้าสู่พระอุโบสถ ถวายพวงมาลัยสักการะสิ่งมงคลที่ระลึก เข็มที่ระลึก เหรียญพระรูป และเหรียญพระบรมรูปที่โต๊ะพิธีในราชวัติ จากนั้นกราบพระพุทธชินสีห์พระประธานพระอุโบสถ และกราบสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) ประธานฝ่ายสงฆ์ แล้วนั่งยังเก้าอี้ที่กำหนด

เวลา ๘ นาฬิกา นายธงทอง จันทรางศุ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานในพิธีจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการพระรัตนตรัยที่ฐานชุกชี กราบ แล้วกลับไปนั่งที่เดิม เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาอาราธนาพระปริตรพระสงฆ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ จบแล้ว นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติแทนนายกรัฐมนตรีมาถึงและเข้าสู่พระอุโบสถ

เวลา ๘ นาฬิกา ๓๕ นาที เจ้าพนักงานเชิญนายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รองนายกรัฐมนตรี นายธงทอง จันทรางศุ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ รองราชเลขาธิการ ออกจากพระอุโบสถไปประจำที่เตรียมรับเสด็จ ณ ประตูเชี่ยวกาง ทางเข้าวัดบวรนิเวศวิหารด้านหน้าพระอุโบสถ

เวลา ๘ นาฬิกา ๕๙ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ในฉลองพระองค์ชุดไทยจักรีสีน้ำตาลแกมม่วง เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากวังสระปทุมถึงวัดบวรนิเวศวิหาร วงดุริยางค์จากมณฑลทหารบกที่ ๑๑ บรรเลงเพลงมหาชัย นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รองนายกรัฐมนตรี นายธงทอง จันทรางศุ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ รองราชเลขาธิการ เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ นางปราณี สริวัฒน์ หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายมาลัยข้อพระกร

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จเข้าภายในพระอุโบสถ ผู้เฝ้าทูลละอองพระบาททั้งนั้นยืนถวายความเคารพ

เวลา ๙ นาฬิกา ๕ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธชินสีห์ และทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย ถวายราชสักการะ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี
ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธชินสีห์

พระบรมราชสรีรางคารพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงกราบ แล้วเสด็จไปทรงคมสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ทรงรับการถวายความเคารพจากผู้เฝ้าทูลละอองพระบาท แล้วประทับพระเก้าอี้ผู้เฝ้าทูลละอองพระบาททั้งนั้นนั่งที่เดิม

เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาอาราธนาศีล สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) ประธานสงฆ์ถวายศีล สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงศีล จบแล้ว นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รองนายกรัฐมนตรี กราบบังคมทูลรายงาน ความว่า

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้า นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รองนายกรัฐมนตรี ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี ในนามคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก๑๐๐ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และผู้ที่เฝ้าทูลละอองพระบาทอยู่ ณ ที่นี้ มีความสำนึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น ที่ใต้ฝ่าละอองพระบาทเสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีมังคลาภิเษกเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และเหรียญพระรูปเหมือนฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ กับเหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ระลึกเปิดพิพิธภัณฑ์และห้องสมุดเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ ในวันนี้

การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระมหากรุณาให้อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร กับใต้ฝ่าละอองพระบาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระมหากรุณาทรงรับเป็นประธานที่ปรึกษาของการจัดงาน ซึ่งการจัดงานประกอบด้วยการดำเนินงานต่าง ๆ อาทิ การบำเพ็ญพระราชกุศล พระกุศลพิธีทำบุญตักบาตร งานนิทรรศการ “พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร” งานประชุมเสวนาพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป งานปฏิบัติบูชา “ญาณสังวร” งานจัดสร้างหอจดหมายเหตุวชิรญาณ งานจัดสร้างอาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และงานจัดทำหนังสือที่ระลึก เป็นต้น

นอกจากนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดทำเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๒๕๑,๐๐๐ เข็มสำหรับจำหน่ายจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ เข็ม ราคาเข็มละ ๓๐๐ บาท นำรายได้สมทบมูลนิธิ “สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร” ซึ่งมูลนิธิฯ ได้ดำเนินงานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ สาธารณกุศล เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีอันดีงามของชาติไทย ตลอดจนการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนที่เกี่ยวเนื่องกับสมเด็จพระสังฆราช มอบทุนรักษาพยาบาลแก่ผู้ป่วยอนาถาและผู้ป่วยยากไร้ที่อยู่ในโรงพยาบาลที่ทรงสร้าง ส่วนเข็มที่ระลึกอีกจำนวน ๑,๐๐๐ เข็ม ใช้สำหรับการประชาสัมพันธ์และพระราชทานให้แก่ผู้มีอุปการคุณ

ในโอกาสนี้ วัดบวรนิเวศวิหารได้จัดสร้างเหรียญพระรูปเหมือนฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ กับเหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ระลึกเปิดพิพิธภัณฑ์และห้องสมุดเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ เพื่อให้เช่าบูชาอีกส่วนหนึ่งด้วย

สุดท้ายนี้ ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ให้แก่ผู้มีอุปการคุณจำนวน ๑๑ ราย โดยขอพระราชทานพระราชานุญาตให้สมเด็จพระวันรัต ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ปฏิบัติหน้าที่แทนพระองค์ ในการพระราชทานเข็มที่ระลึกให้แก่ผู้มีอุปการคุณ ภายหลังเสร็จสิ้นพิธีมังคลาภิเษกดังกล่าวแล้ว

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

เวลา ๙ นาฬิกา ๑๕ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังตู้เทียนชัย ทรงเจิมเทียนชัย ขณะนั้น ผู้เฝ้าทูลละอองพระบาทยืนถวายความเคารพสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) มายังหน้าตู้เทียนชัย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงรับเทียนชนวนที่เจ้าพนักงานเชิญมาทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ทรงจุดไฟจากโคมไฟฟ้า ทรงถวายเทียนชนวนที่ทรงจุดแด่สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) แล้วทรงยืนอยู่ ณ ที่นั้น สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) รับเทียนชนวนบริกรรมคาถาจุดเทียนชัย แล้วถวายคืน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงรับเทียนชนวนพระราชทานคืนแก่เจ้าพนักงาน ขณะนั้น พระสงฆ์ทั้ง ๑๐ รูป เจริญคาถาจุดเทียนชัย ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคมสังข์ แตร ดุริยางค์ วงปี่พาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงเจิมเทียนพระมหามงคลทองเงิน เทียนวิปัสสี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงจุดเทียนพระมหามงคล เทียนวิปัสสี และเทียนนวหรคุณ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังหน้าฐานชุกชี ทรงเจิมเทียนพระมหามงคลทอง เงิน เทียนวิปัสสี แล้วทรงรับเทียนชนวน ที่ทรงจุดจากโคมไฟฟ้า จุดเทียนพระมหามงคล เทียนวิปัสสี และเทียนนวหรคุณ แล้วพระราชทานคืนเทียนชนวนที่ทรงจุดแก่เจ้าพนักงาน ทรงคม

เวลา ๙ นาฬิกา ๑๗ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงพระสุหร่ายเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และเหรียญพระรูปเหมือนฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี

๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ กับเหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ระลึกเปิดพิพิธภัณฑ์และห้องสมุดเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ ขณะนั้น ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคมสังข์แตร ดุริยางค์ ทรงโปรยดอกมะลิที่โต๊ะพิธีในมณฑลราชวัติ แล้วเสด็จกลับไปประทับพระเก้าอี้ ณ ที่เดิม ผู้เฝ้าทูลละอองพระบาทนั่งที่เดิม

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี
ทรงพระสุหร่ายและทรงโปรยดอกมะลิเข็มที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ
เหรียญพระรูปเหมือนฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และเหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ที่ระลึกเปิดพิพิธภัณฑ์และห้องสมุดเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รองนายกรัฐมนตรี
ประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมถวายสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต)

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รองนายกรัฐมนตรี ประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมถวายสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ที่อาสนประธานสงฆ์ และประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมถวายพระสงฆ์ที่เจริญคาถาจุดเทียนชัย ๑๐ รูป ครบแล้ว นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รองนายกรัฐมนตรี ถวายความเคารพและกลับไปนั่งที่เดิม

เวลา ๙ นาฬิกา ๒๐ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงหลั่งทักษิโณทก พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา เจ้าพนักงานนิมนต์พระสงฆ์ทั้ง ๑๐ รูป ออกจากพระอุโบสถ

เจ้าพนักงานนิมนต์พระสงฆ์ที่จะนั่งปรกอธิษฐานจิต มี พระธรรมธีรราชมหามุนี (เที่ยง อคฺคธมฺโม) วัดระฆังโฆสิตาราม พระราชภาวนาพินิจ (สนธิ์ อนาลโย) วัดพุทธบูชา พระครูวิมลญาณอุดม (ธรรมนูญ จิตวฑฺฒโน) วัดมณีชลขันธ์ จังหวัดลพบุรี พระครูวิชัยกิจจารักษ์ (อุดม อุตฺตมปญฺโญ) วัดพิชัยสงคราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พระครูสังฆรักษ์ (เฉลิม เขมทสฺสี) วัดพระญาติการาม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พระสงฆ์จากวัดราชสิทธารามที่จะสวดภาณวาร พุทธาภิเษก และนั่งปรกอธิษฐานจิต มี พระมหามอง อินฺทปญฺโญ พระมหาอภิวัฒน์ อภิวฑฺฒโน พระมหาหล่อ ฐานุตฺตโร และพระครูใบฎีกาจักรกฤษณ์ จกฺกวโร เข้าสู่พระอุโบสถขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ในราชวัติและด้านผนังระหว่างประตูพระอุโบสถ ตามลำดับ ปี่พาทย์บรรเลงเพลงกราวรำ หยุดบรรเลงเมื่อพระสงฆ์นั่งพร้อมแล้ว

เวลา ๙ นาฬิกา ๒๖ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงกราบที่หน้าเครื่องนมัสการ แล้วเสด็จไปทรงนมัสการสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) และมีพระราชปฏิสันถารเป็นเวลาประมาณ ๕ นาที ขณะนั้นผู้เฝ้าทูลละอองพระบาทยืนถวายความเคารพ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี
ทรงจุดธูปเทียนเครื่องบูชากระบะมุกหน้าพระสวดภาณวาร

พระสงฆ์สวดภาณวารนั่งปรกบริกรรมเจริญสติอธิษฐานจิต

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงจุดเทียนทอง เทียนเงิน และธูปเทียนเครื่องบูชากระบะมุกหน้าพระสวดภาณวาร แล้วทรงจุดเทียนมังคลาภิเษกที่ขันสาครข้างตู้เทียนชัย ทรงคม พระเริ่มสวดภาณวารและบริกรรมเจริญสติอธิษฐานจิต เจ้าพนักงานพราหมณ์จุดเทียนพุทธมนต์ที่ขันสาคร ต่อเทียนต่อเนื่องไม่ให้ขาดสายจนกว่าจะเสร็จพิธี

เวลา ๙ นาฬิกา ๒๙ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จออกจากพระอุโบสถ เสด็จพระราชดำเนินไปประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ วงปี่พาทย์กรมศิลปากร และวงดุริยางค์มณฑลทหารบกที่ ๑๑ บรรเลงเพลงมหาชัย ผู้มาเฝ้าทูลละอองพระบาทถวายเคารพ

อนึ่ง สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ประธานสงฆ์ และพระสงฆ์สวดภาณวารนั่งปรกบริกรรมเจริญสติอธิษฐานจิตจนถึงเวลาเพล พระธรรมธีรราชมหามุนี (เที่ยง อคฺคธมฺโม) ดับเทียน สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ประพรมน้ำพระพุทธมนต์ เป็นเสร็จพิธี

ภาคที่ ๓

งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี

สมเด็จพระญาณสังวร

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ในพระบรมราชูปถัมภ์

ภาคที่ ๓

งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ในพระบรมราชูปถัมภ์

งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ในพระบรมราชูปถัมภ์ วันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณให้การจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร และวัดพระศรีรัตนศาสดาราม อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ทั้งของรัฐบาล และของวัดบวรนิเวศวิหาร จึงได้ร่วมกันจัดทำกำหนดการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

กำหนดการ[๑]
งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ในพระบรมราชูปถัมภ์
วันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖
ณ วัดบวรนิเวศวิหาร แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (แรม ๑๒ ค่ำ เดือน ๑๐)

เวลา ๖ นาฬิกา	ถวายภัตตาหารเช้า แด่พระสงฆ์ ๒๐๐ รูป ณ ที่รับรอง
เวลา ๗ นาฬิกา	ทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๒๐๐ รูป ณ ถนนพระสุเมรุ หน้าวัดบวรนิเวศวิหาร

---

[๑] ในการปฏิบัติ มีบางรายการที่ดำเนินงานต่างจากที่แจ้งไว้ในกำหนดการ ดังได้บันทึกไว้ในจดหมายเหตุหัวข้อนั้น ๆ

เวลา ๗ นาฬิกา ๑๕ นาที ทรงประทานยาและเวชภัณฑ์แก่ตำรวจตระเวนชายแดน ในโครงการน้ำพระทัย สมเด็จพระสังฆราชประทานแก่ตำรวจตระเวนชายแดน ณ ตำหนักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร

เวลา ๗ นาฬิกา ๓๐ นาที นายกรัฐมนตรี ลงนามถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ตำหนักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร

เวลา ๘ นาฬิกา นายกรัฐมนตรีชมพิพิธภัณฑ์และเปิดนิทรรศการ

(๑) ชมพิพิธภัณฑ์และห้องสมุดเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ณ อาคารมนุษยนาควิทยาทาน

(๒) เปิดนิทรรศการ “พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร” ณ อาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วัดบวรนิเวศวิหาร

เวลา ๘ นาฬิกา ๓๐ นาที นายกรัฐมนตรีกล่าวเปิดประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป เทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ตึก สว. ธรรมนิเวศ วัดบวรนิเวศวิหาร

เวลา ๑๖ นาฬิกา คณะสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระกุศลและถวายพระพร ณ พระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (แรม ๑๓ ค่ำ เดือน ๑๐)

เวลา ๑๔ นาฬิกา ทรงบำเพ็ญพระกุศลทักษิณานุปทาน ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

- สมเด็จพระราชาคณะ แสดงพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์
- พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์
- พระสงฆ์ ๓๙๑ รูป สดับปกรณ์

เวลา ๑๖ นาฬิกา ทอดผ้าป่าสมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (แรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๐)

เวลา ๑๐ นาฬิกา ทรงบำเพ็ญพระกุศลฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

- พระสงฆ์ ๒๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์

เวลา ๑๑ นาฬิกา ถวายภัตตาหารเพลแก่พระสงฆ์ที่เจริญพระพุทธมนต์ และพระภิกษุสามเณรอีก ๑,๑๑๙ รูป บริเวณพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร และอาคารวชิรญาณวงศ์ โรงเรียนวัดบวรนิเวศ

เวลา ๑๓ นาฬิกา ๓๐ นาที คณะสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์ ถวายพระกุศลและถวายพระพร ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

เวลา ๑๗ นาฬิกา ๓๐ นาที พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้บำเพ็ญพระราชกุศลฉลองในโอกาสที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เป็นกรณีพิเศษ ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (แรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐)

เวลา ๑๔ นาฬิกา พระภิกษุสามเณรวัดบวรนิเวศวิหารเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศลและถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

เวลา ๑๗ นาฬิกา กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม จัดกิจกรรมปฏิบัติธรรมสังฆราชบูชาตลอดพรรษากาล ๒๕๕๖ ณ สนามวัดบวรนิเวศวิหาร

วันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (ขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๑๑)

เวลา ๑๔ นาฬิกา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

วันอาทิตย์ ที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (ขึ้น ๒ ค่ำ เดือน ๑๑)

เวลา ๑๔ นาฬิกา สถาบันแม่ชีไทย มูลนิธิสถาบันแม่ชีไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ชมรมศิษย์เก่า พอ. มมร. และพุทธศาสนิกชน เจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศลและถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

วันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (ขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๑๑)

เวลา ๑๔ นาฬิกา มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ และพุทธศาสนิกชน เจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศลและถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

กิจกรรมพิเศษเนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

วันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันศุกร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๘ - ๑๖ นาฬิกา ลงนามถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เนื่องในการฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ณ ตำหนักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร

วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๘ - ๑๕ นาฬิกา พระภิกษุสามเณร อุบาสกอุบาสิกา สาธุชนร่วมบริจาคโลหิตถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ อาคารวชิรญาณวงศ์ โรงเรียนวัดบวรนิเวศ

วันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๙ - ๑๕ นาฬิกา ประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป เทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ตึก สว. ธรรมนิเวศ วัดบวรนิเวศวิหาร

วันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันศุกร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๙ - ๒๐ นาฬิกา
- ชมนิทรรศการ “พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร” ณ อาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วัดบวรนิเวศวิหาร
- ชมพิพิธภัณฑ์และห้องสมุดเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ณ อาคารมนุษยนาควิทยาทาน
- เปิดพุทธสถานสำคัญทางประวัติศาสตร์ของวัดบวรนิเวศวิหาร ๙ แห่ง ให้พุทธศาสนิกชนถวายสักการบูชา คือ (๑) พระอุโบสถ (๒) พระเจดีย์ (๓) พระไพรีพินาศ (๔) พระวิหารพระศาสดา (๕) พระวิหารเก๋ง (๖) ศาลารอยพระพุทธบาทศิลา (๗) พระปรางค์พระไวโรจนะ (๘) พระปรางค์พระพุทธรูปสมัยทวารวดี (๙) โพธิฆระ

ในการนี้ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงปฏิบัติพระศาสนกิจและโปรดให้ผู้แทนพระองค์ปฏิบัติศาสนกิจแทนพระองค์ ในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย และท่าวาสุกรี ตามกำหนดการดังนี้

กำหนดการ[๒]
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ทรงปฏิบัติพระศาสนกิจ
และโปรดให้ผู้แทนพระองค์ ปฏิบัติศาสนกิจแทนพระองค์ในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
วันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖
ณ วัดบวรนิเวศวิหาร แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
และอาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๖ นาฬิกา ๓๐ นาที โปรดให้อัญเชิญพระแก้วมรกต (จำลอง) จากตำหนักคอยท่า ปราโมช ไปประดิษฐาน ณ ตำหนักเพ็ชร ในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

เวลา ๗ นาฬิกา โปรดให้ พระเทพสารเวที ผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช เป็นผู้แทนพระองค์ ในพิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๒๐๐ รูป เนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

เวลา ๗ นาฬิกา ๑๕ นาที โปรดให้ สมเด็จพระวันรัต รักษาการเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช เป็นผู้แทนพระองค์ ในพิธีประทานยาและเวชภัณฑ์แก่ตำรวจตระเวนชายแดน ในโครงการน้ำพระทัยสมเด็จพระสังฆราชประทานแก่ตำรวจตระเวนชายแดน ณ ตำหนักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร

วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๖ นาฬิกา ๓๐ นาที โปรดให้ พระเทพสารเวที ผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช เป็นผู้แทนพระองค์ ในพิธีทรงบาตรพระสงฆ์ ๑๙ รูป เนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ หน้าตำหนักคอยท่า ปราโมช คณะเหลืองรังษี

เวลา ๘ นาฬิกา ๓๐ นาที โปรดให้ พระเทพสารเวที ผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช เป็นผู้แทนพระองค์ ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ซึ่งกรมประมงได้จัดถวาย ณ ท่าวาสุกรี

เวลา ๑๔ นาฬิกา โปรดให้ สมเด็จพระวันรัต รักษาการเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช เป็นผู้แทนพระองค์ ในพิธีบำเพ็ญพระกุศลทักษิณานุปทานอุทิศถวายสมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ๑๘ พระองค์ พระบูรพาจารย์ พระบุพการี ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

---

[๒] ในการปฏิบัติ มีบางรายการที่ดำเนินงานต่างจากที่แจ้งไว้ในกำหนดการ ดังได้บันทึกไว้ในจดหมายเหตุหัวข้อนั้น ๆ

เวลา ๑๖ นาฬิกา โปรดให้ สมเด็จพระวันรัต รักษาการเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช เป็นผู้แทนพระองค์ ในพิธีทอดผ้าป่าสามัคคีสมทบทุน "มูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร" ณ พระอุโบสถ วัดบวรนิเวศวิหาร

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๘ นาฬิกา โปรดให้พุทธศาสนิกชน ถวายภัตตาหารบิณฑบาต ณ ชั้นที่ ๖ อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

เวลา ๙ นาฬิกา ๓๐ นาที โปรดให้ พระเทพสารเวที ผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช เป็นผู้แทนพระองค์ ลงรับเครื่องสักการะจากคณะบุคคล องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ ณ ตำหนักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร

เวลา ๑๐ นาฬิกา ๓๐ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถ วัดบวรนิเวศวิหาร

เวลา ๑๓ นาฬิกา ๓๐ นาที พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เชิญผ้าไตร น้ำสรง และดอกไม้ ธูป เทียนแพ พระราชทานถวายแด่ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ชั้นพระมหากรุณาธิคุณ (ชั้นที่ ๖) อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ในการนี้ พระบรมวงศานุวงศ์ โปรดให้ผู้แทนพระองค์เชิญแจกันดอกไม้และเครื่องสักการะเข้าถวายในวาระเดียวกันนี้ด้วย

เวลา ๑๕ นาฬิกา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปในพิธีทอดผ้าป่าสามัคคีสมทบทุนการจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์ สำหรับพระภิกษุ สามเณรอาพาธและผู้ป่วยทั่วไปอาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ณ ชั้นพระมหากรุณาธิคุณ (ชั้นที่ ๖) อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

เวลา ๑๕ นาฬิกา ๔๕ นาที โปรดให้ พระศรีวิสุทธิกวี เชิญพระพุทธรูปประจำพระชนมวาร และพระพุทธรูปสำคัญประจำพระองค์ จากอาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ไปประดิษฐาน ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง ในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

เวลา ๑๗ นาฬิกา ๓๐ นาที พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

เวลา ๑๙ นาฬิกา ๓๙ นาที โปรดบำเพ็ญพระกุศลอุทิศถวาย พระบูรพาจารย์ พระบุพการี เป็นการส่วนพระองค์ ณ ชั้นพระมหากรุณาธิคุณ (ชั้นที่ ๖) อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

วันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๑๔ นาฬิกา โปรดให้ สมเด็จพระวันรัต รักษาการเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช เป็นผู้แทนพระองค์ รับการถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

อนึ่ง **ณ ตำหนักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร** ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ วัดบวรนิเวศวิหารเปิดให้ประชาชนลงนามถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และมอบของที่ระลึกเป็นวัตถุมงคลพระไพรีพินาศ ๑ องค์ พร้อมพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แก่ประชาชนคนละ ๑ ชุด พร้อมทั้งเปิดให้ประชาชนเข้าชมนิทรรศการ พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร ณ อาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ตลอดทั้งวัน

นอกจากนั้น ตั้งแต่เวลา ๙ นาฬิกา สภากาชาดไทย จัดหน่วยออกรับบริจาคโลหิตจากประชาชน และบริการตรวจสุขภาพ ที่บริเวณใต้อาคารวชิรญาณวงศ์ พร้อมรถทันตกรรมและรถเอกซเรย์เคลื่อนที่มาเปิดให้บริการแก่ประชาชนโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ผู้ที่ไปลงทะเบียนบริจาคโลหิตหรือตรวจสุขภาพ จะได้รับวัตถุมงคลพระไพรีพินาศ คนละ ๑ องค์ พร้อมพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก คนละ ๑ ชุด เช่นกัน

วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

พิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๒๐๐ รูป ถวายพระกุศล
แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ณ ถนนพระสุเมรุ หน้าวัดบวรนิเวศวิหาร
วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๗ นาฬิกา

ณ วันพิธี เจ้าพนักงานและวัดบวรนิเวศวิหารเตรียมการตั้งแต่งตกแต่งภายในพระอุโบสถ บริเวณวัดบวรนิเวศวิหาร และปริมณฑลถนนพระสุเมรุหน้าวัดบวรนิเวศวิหาร ไว้พร้อม

ภายในพระอุโบสถ ตั้งแต่งเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย จัดที่นั่งสำหรับคณะนักเรียน โรงเรียนชลกัลยานุกูล จังหวัดชลบุรี ที่ชนะการประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่จะสวดมนต์สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะระหว่างการทำบุญตักบาตร

ตลอดแนวถนนพระสุเมรุและถนนสิบสามห้าง เหนือถนนประดับริ้วธงราวสลับธงชาติ ธงสีเหลืองตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และธงสีเหลืองตราธรรมจักร แนวกำแพงวัดประดับผ้าสีเหลืองและสีขาวจับจีบเฟื่อง

บริเวณหน้าวัดบวรนิเวศวิหาร เริ่มแต่ประตูเซี่ยวกาง (เสี้ยวกาง) หน้าพระอุโบสถถึงประตูทางเข้าโรงเรียนวัดบวรนิเวศ ระยะทางยาวประมาณ ๒๐๐ เมตร สองฝั่งถนนตั้งสำหรับใส่บาตรปูผ้าสีขาว ยกเว้นฝั่งวัดบวรนิเวศวิหาร โต๊ะที่ตั้งระหว่างประตูเซี่ยวกางกับประตูถัดไปปูด้วยผ้าสีน้ำเงิน โต๊ะใส่บาตรแบ่งระยะเป็น ๕ ตอน ตามช่องประตูวัดบวรนิเวศวิหารซึ่งกำหนดให้พระสงฆ์เดินออกจากวัดเพื่อรับบิณฑบาตพร้อมกันทั้ง ๕ ประตู ประตูละ ๒ สาย ซ้าย - ขวา เมื่อรับบิณฑบาตแล้วให้เลี้ยวกลับเข้าวัดทางประตูถัดไป

แผนผังพิธีทำบุญตักบาตรพระ ๒๐๐ รูป
ถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ณ ถนนพระสุเมรุ หน้าวัดบวรนิเวศวิหาร
วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๗ นาฬิกา

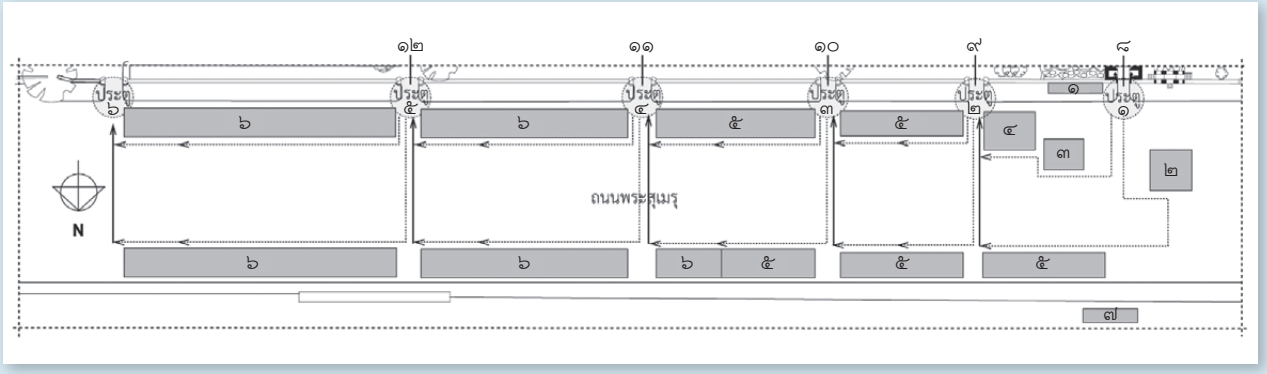

๑. พระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๒. ปะรำสำหรับพระเทพสารเวที (บุญยนต์ ปุญฺญาคโม) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช
๓. แท่นสำหรับนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี กราบทูลถวายพระพร
๔. ปะรำสำหรับนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ใส่บาตรพระสงฆ์
๕. หน่วยงาน องค์กร สถาบันต่างๆ ของภาครัฐและเอกชน
๖. ประชาชน
๗. วงปี่พาทย์สำนักการสังคีต กรมศิลปากร
๘. พระสงฆ์รับบิณฑบาต วัดบวรนิเวศวิหาร จำนวน ๓๘ รูป
๙. พระสงฆ์รับบิณฑบาต วัดบวรนิเวศวิหาร จำนวน ๓๘ รูป
๑๐. พระสงฆ์รับบิณฑบาต วัดบวรนิเวศวิหาร จำนวน ๓๘ รูป
๑๑. พระสงฆ์รับบิณฑบาต ๔ วัด
- วัดสามพระยา - วัดราชนัดดาราม
- วัดสังเวชวิศยาราม - วัดมหรรณพาราม
รวม ๔๕ รูป
๑๒. พระสงฆ์รับบิณฑบาต ๔ วัด
- วัดชนะสงคราม - วัดมกุฏกษัตริยาราม
- วัดนรนาถสุนทริการาม - วัดเทพธิดาราม
รวม ๔๕ รูป

นอกประตูเชี่ยวกาง ด้านซ้ายตั้งปะรำสำหรับพระเทพสารเวที (บุญยนต์ ปุณฺณาคโม) ประธานกรรมการวัดบวรนิเวศวิหาร ผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช เป็นผู้แทนพระองค์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ตักบาตรพระสงฆ์ ด้านขวาตั้งแท่นไม้สีขาวประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก หน้าพระรูปวางพานพุ่มสีขาวประดับดอกไม้หลากสี ๑ คู่ พร้อมกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพเครื่องสักการะ สองข้างแท่นประดับด้วยต้นไม้และธงชาติ ธงตราธรรมจักร และธงตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ หน้าแท่นปูพรมสีแดงตั้งไมโครโฟนสำหรับนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ประธานฝ่ายฆราวาส กราบทูลถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ริมถนนพระสุเมรุตรงข้ามประตูเชี่ยวกาง ตั้งวงปี่พาทย์สำนักการสังคีต กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ณ ตำหนักเพ็ชร ด้านหลังจัดเป็นที่ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์สามเณรที่จะรับบิณฑบาต จำนวน ๒๐๐ รูป ซึ่งนิมนต์จากวัดใกล้เคียง คือ วัดบวรนิเวศวิหาร วัดสามพระยา วัดราชนัดดาราม วัดสังเวชวิศยาราม วัดมหรรณพาราม วัดชนะสงคราม วัดมกุฏกษัตริยาราม วัดนรนาถสุนทริการาม และวัดเทพธิดาราม รวม ๙ วัด

เวลา ๖ นาฬิกา ๒๔ นาที นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ประธานกรรมการฝ่ายพิธี งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เดินทางมาถึงมณฑลพิธี พร้อมด้วย นายธงทอง จันทรางศุ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาฯ ผู้แทนจากหน่วยงาน องค์กร สถาบันต่าง ๆ ของภาครัฐ ภาคเอกชน พ่อค้า ประชาชน ทยอยกันนำข้าวสารอาหารแห้งมาร่วมพิธีตักบาตร

เวลา ๖ นาฬิกา ๕๐ นาที พระเทพสารเวที (บุญยนต์ ปุณฺณาคโม) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช ประธานฝ่ายสงฆ์ในพิธีตักบาตร เดินทางมาถึงและเข้านั่งเก้าอี้ภายในปะรำ ขณะนั้นวงปี่พาทย์เริ่มบรรเลงเพลงโหมโรงเช้า

เวลา ๗ นาฬิกา ๕ นาที นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ประธานฝ่ายฆราวาส และประธานกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ เดินทางมาถึงวัดบวรนิเวศวิหาร โดยเข้าทางประตูเชี่ยวกาง วงปี่พาทย์หยุดบรรเลง

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี จุดธูปเทียนบูชาพระพุทธชินสีห์ พระประธานในพระอุโบสถ

เปิดกรวยกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพเครื่องสักการะเบื้องหน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี กราบทูลถวายพระพรแด่
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

เวลา ๗ นาฬิกา ๖ นาที นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เข้าสู่พระอุโบสถ จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย กราบพระพุทธชินสีห์ พระประธานในพระอุโบสถ แล้วออกมายังบริเวณพิธีด้านหน้าวัดบวรนิเวศวิหาร ไปยังแท่นประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เปิดกรวยกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพเครื่องสักการะเบื้องหน้าพระรูป แล้วกราบทูลถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ดังนี้

กราบทูล ทราบฝ่าพระบาท

เกล้ากระหม่อมฉัน นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยพุทธศาสนิกชนที่มาพร้อมกัน ณ ที่นี้ รู้สึกปลื้มปีติเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มาน้อมถวายสักการะและถวายพระพรเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันประสูติของฝ่าพระบาทที่เวียนมาบรรจบอีกคำรบหนึ่ง ในวันที่ ๓ ตุลาคม ศกนี้

ตลอดระยะเวลากว่า ๘๐ ปี ในร่มพระบวรพุทธศาสนา ฝ่าพระบาทได้อุทิศพระองค์เพื่อการพระศาสนาด้วยพระวิริยอุตสาหะ ทรงเป็นพระมหาเถระที่ทรงภูมิธรรมทั้งด้านปริยัติและด้านปฏิบัติ ทรงปฏิบัติพระกรณียกิจทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเป็นอเนกประการ และทรงนิพนธ์ผลงานทางวิชาการเป็นจำนวนมาก ล้วนมีคุณค่าควรแก่การศึกษา พระกรณียกิจทั้งหลายก่อให้เกิดประโยชน์ต่อพระศาสนา ประเทศชาติ และประชาชนเป็นอย่างมาก

ณ ศุภวาระมหามงคลนี้ เกล้ากระหม่อมฉันขอประทานพระอนุญาตอัญเชิญอำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย พระกุศลบารมีที่ทรงปฏิบัติบำเพ็ญ ตลอดทั้งบุญกุศลที่พุทธศาสนิกชนทุกหมู่เหล่าได้พร้อมใจกันตั้งจิตอธิษฐานบำเพ็ญถวาย จงเป็นปัจจัยอำนวยให้ฝ่าพระบาททรงเจริญพระสิริสวัสดิ์พิพัฒนมงคล พระชนมายุจำเริญสุขทุกประการ เสด็จสถิตเป็นบุญฐานและเป็นธงธรรมแห่งพุทธบริษัททั้งปวงตลอดกาลนาน

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

หลังจบคำกล่าวถวายพระพร วงปี่พาทย์กรมศิลปากรบรรเลงเพลงมหาชัย นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เดินไปยังโต๊ะสำหรับใส่บาตร

เวลา ๗ นาฬิกา ๑๑ นาที พระสงฆ์ ๒๐๐ รูปเดินออกจากวัดบวรนิเวศวิหารพร้อมกันทั้ง ๕ ประตู ประตูละ ๒ สาย ทหารจำนวนหนึ่งเดินถือเข่งพลาสติกขนาดใหญ่ คอยถ่ายของในบาตรพระสงฆ์ออกใส่เข่งเมื่อบาตรเต็ม พระเทพสารเวที (บุญยนต์ ปุญฺญาคโม) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช ประธานฝ่ายสงฆ์ ใส่บาตรพระสงฆ์เป็นปฐม ขณะนั้นวงปี่พาทย์กรมศิลปากรบรรเลงเพลงเรื่อง ภายในพระอุโบสถ คณะนักเรียนโรงเรียนชลกัลยานุกูล จังหวัดชลบุรี เริ่มสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ และสวดต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการใส่บาตร

เวลา ๗ นาฬิกา ๑๕ นาที นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ใส่บาตรพระสงฆ์ จำนวน ๑๙ รูป เสร็จแล้ว เดินไปลงนามถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่ตำหนักเพ็ชร

เมื่อถึงตำหนักเพ็ชร นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ถวายพวงมาลัยบูชาพระแก้วมรกตจำลองที่อัญเชิญจากตำหนักคอยท่า ปราโมช มาประดิษฐานที่พระแท่นเศวตฉัตร ๕ ชั้น เป็นการชั่วคราว ถวายพวงมาลัยสักการะพระรูปสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส จากนั้นถวายพานพุ่มและเครื่องสักการะที่หน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก กราบนมัสการสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ประธานอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ของวัดบวรนิเวศวิหาร แล้วนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ลงนามถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระวันรัตมอบสิ่งมงคลสักการะและหนังสือที่ระลึกแก่นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี

ได้เวลาสมควร สมเด็จพระวันรัต และนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยคณะสงฆ์และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ออกมายังหน้าตำหนักเพ็ชร เพื่อประกอบพิธีประทานยาและเวชภัณฑ์แก่ตำรวจตระเวนชายแดน ในโครงการน้ำพระทัยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทานอุปถัมภ์ยาและเวชภัณฑ์ทั่วประเทศ

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี
ใส่บาตรพระสงฆ์

ลงนามถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ผู้แทนจากหน่วยงาน องค์กร สถาบันต่าง ๆ ของภาครัฐ เอกชน พ่อค้า ประชาชน ร่วมใส่บาตรพระสงฆ์

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี
รับมอบกล่องยาและเวชภัณฑ์จากสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต)
ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช

พิธีประทานยาและเวชภัณฑ์แก่ตำรวจตระเวนชายแดน ตามโครงการน้ำพระทัย สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทานอุปถัมภ์ยาและเวชภัณฑ์ทั่วประเทศ ณ ตำหนักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๗ นาฬิกา ๒๕ นาที

ณ วันพิธี เจ้าพนักงานและวัดบวรนิเวศวิหารเตรียมการตั้งแต่งและตกแต่งบริเวณหน้าตำหนักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร ไว้พร้อม

ที่ผนังอาคารด้านทิศเหนือของตำหนักจันทร์ ซึ่งเป็นตำหนักที่มีทางเดินเชื่อมกับตำหนักเพ็ชร ติดตั้งป้ายขนาดใหญ่ มีข้อความว่า *"ทีฆายุโก โหตุ มหาสังฆราชา น้ำพระทัยสมเด็จพระสังฆราชฯ มอบยา - เวชภัณฑ์ให้ตำรวจตระเวนชายแดน ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖"* ด้านซ้ายเป็นพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ด้านขวาเป็นตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ หน้าแผ่นป้ายมีแท่นไม้ยกพื้นปูด้วยพรมสีแดง ตั้งเก้าอี้พร้อมโต๊ะเคียงคลุมด้วยผ้าตาดสีทองสำหรับเป็นที่นั่งของสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) รักษาการเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช และประธานอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ของวัดบวรนิเวศวิหาร ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช ด้านขวาตั้งโต๊ะไม้วางกล่องพลาสติกสีเขียวผูกริบบิ้นสีทองบรรจุยาและเวชภัณฑ์สำหรับมอบให้แก่ตำรวจตระเวนชายแดน ด้านหลังแท่นตั้งเก้าอี้สำหรับพระสงฆ์ จำนวน ๔ ตัว

โครงการน้ำพระทัยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทานอุปถัมภ์ยาและเวชภัณฑ์ทั่วประเทศ คณะสงฆ์วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก มีพระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) เจ้าอาวาสวัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก ร่วมกับคณะศรัทธาญาติโยม มีนายอารักษ์ พรประภา เป็นหัวหน้าคณะจัดหายาและเวชภัณฑ์ตามความประสงค์ของหน่วยงานและโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่ขอประทานมา เป็นมูลค่า ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านบาทถ้วน) น้อมถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีพิธีประทานยาและเวชภัณฑ์แก่ตำรวจตระเวนชายแดน โดยนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับมอบกล่องยาและเวชภัณฑ์จากสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช

เวลา ๗ นาฬิกา ๒๕ นาที สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช พร้อมด้วยนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี คณะสงฆ์ และข้าราชการผู้ใหญ่ที่ร่วมพิธีพร้อมกัน ณ มณฑลพิธีหน้าตำหนักเพ็ชร สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช นั่งยังเก้าอี้ที่จัดไว้ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ยืนเบื้องหน้าแท่นที่นั่งของสมเด็จพระวันรัต ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องยืนเบื้องหลังนายกรัฐมนตรี

เวลา ๗ นาฬิกา ๒๖ นาที นายอารักษ์ พรประภา ผู้แทนของคณะสงฆ์วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก และคณะศรัทธาญาติโยม กล่าวรายงานโครงการน้ำพระทัยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทานอุปถัมภ์ยาและเวชภัณฑ์แก่ตำรวจตระเวนชายแดนทั่วประเทศ ความว่า

ขอประทานกราบเรียน เจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัต
ประธานอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

โดยที่ วันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เป็นวาระมงคลกาลที่เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี คณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม ปวงชนชาวไทยโดยรัฐบาล ได้กำหนดงานบำเพ็ญกุศลชื่อ "**งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖**" โดยกำหนดจัดงาน ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๗ ตุลาคม ณ วัดบวรนิเวศวิหาร อีกทั้งได้เชิญชวนให้คณะสงฆ์และปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า จัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณกุศล สาธารณประโยชน์ เพื่อเป็นเหตุให้เกิดความสันติสุขร่มเย็นในชาติบ้านเมือง น้อมถวายเป็นพระกุศล พระพรชัยมงคล แด่เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช

คณะสงฆ์วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก พร้อมด้วยคณะศรัทธาญาติโยม โดยมี นายอารักษ์ พรประภา ได้ร่วมกันจัดทำ **โครงการน้ำพระทัยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทานอุปถัมภ์ยาและเวชภัณฑ์ทั่วประเทศ** เป็นจำนวนเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ตำรวจตระเวนชายแดน ตามที่ทางหน่วยงานได้แจ้งความประสงค์ยาและเวชภัณฑ์ไว้ เพื่อนำไปแจกจ่ายประจำหน่วยงาน และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในท้องถิ่นป่าเขา และถิ่นทุรกันดาร เพื่อบรรเทาทุกข์อันเกิดจากการเจ็บไข้ได้ป่วยจากโรคภัยต่าง ๆ

อนึ่ง บริษัท อินเนอร์ แฟชั่น จำกัด และบริษัท ซี เอน ที การ์เม้นท์ จำกัด ได้ร่วมบริจาคชุดเครื่องอุปโภคชั้นในชาย จำนวน ๑๐,๐๐๐ ชิ้น เป็นจำนวนเงิน ๗๓๗,๓๖๕ บาท

คณะสงฆ์วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก อุบาสกอุบาสิกา ผู้มีจิตศรัทธาได้ร่วมกันสนับสนุนบริจาคสมทบ โครงการน้ำพระทัยสมเด็จพระสังฆราช ประทานอุปถัมภ์ยาและเวชภัณฑ์ทั่วประเทศครั้งนี้ มีความรู้สึกปลื้มปีติเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มีส่วนสนองพระเดชพระคุณเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช และขอประทานถวายส่วนอันเป็นกุศลกัลยาณกิจ อันเกิดแต่การนี้ ขอให้เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชันษายิ่งยืนนาน ทรงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย เจริญพระชนมสุขทุกประการ

เกล้ากระผม นายอารักษ์ พรประภา
ในนามของคณะสงฆ์วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก
พร้อมด้วยคณะศรัทธาญาติโยม

เวลา ๗ นาฬิกา ๒๘ นาที นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เข้าไปคุกเข่า รับมอบกล่องเวชภัณฑ์ยาจากสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช และมอบต่อให้แก่ พลตำรวจตรี เทพ อมรโสภิต รองผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

ในโอกาสนี้สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ได้มอบให้พระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) เจ้าอาวาสวัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก ปฏิบัติแทนในการมอบกล่องเวชภัณฑ์ยาอีกจำนวนหนึ่งแก่พลตำรวจตรี เทพ อมรโสภิต รองผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ในฐานะผู้แทนหน่วยตำรวจตระเวนชายแดนเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป จนครบ เป็นเสร็จพิธี

ได้เวลาสมควร สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช และนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยคณะสงฆ์และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เดินไปยังอาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อประกอบพิธีเปิดนิทรรศการ “**พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร**” ต่อไป

นิทรรศการ “พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร”
ณ อาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วัดบวรนิเวศวิหาร
วันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

โดยที่เมื่อพุทธศักราช ๒๕๕๕ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชันษา ๙๙ ปี วัดบวรนิเวศวิหารได้จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติเป็นบางส่วนไว้แล้ว ณ อาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วัดบวรนิเวศวิหาร ฉะนั้นในโอกาสที่ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ในพุทธศักราช ๒๕๕๖ คณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ของรัฐบาล ร่วมกับวัดบวรนิเวศวิหาร จัดนิทรรศการ “**พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร**” ขึ้นโดยมอบหมายให้วัดบวรนิเวศวิหารดำเนินการปรับปรุงนิทรรศการเดิมให้เต็มรูปแบบ โดยปรับปรุงและตกแต่งอาคารเพื่อจัดนิทรรศการ ปรับปรุงระบบปรับอากาศ ออกแบบและจัดทำนิทรรศการในอาคาร ๓ ชั้น พื้นที่ ๒,๐๐๐ ตารางเมตร เปิดให้ประชาชนเข้าชม ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ หลังจากนั้นให้จัดเป็นนิทรรศการถาวรต่อไป

ณ วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เจ้าพนักงานและวัดบวรนิเวศวิหารเตรียมการตั้งแต่งตกแต่งบริเวณด้านหน้าอาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วัดบวรนิเวศวิหาร

ณ บริเวณลานด้านหน้าอาคาร ขึงผ้าสีขาวกันแดด ประดับตกแต่งด้วยพุ่มดอกกุหลาบประดิษฐ์ ปูพรมสีแดงที่ระเบียงด้านหน้าอาคาร ประตูทางเข้าทั้ง ๒ ด้านตกแต่งด้วยผ้าสีเขียวและกอดอกบัวประดิษฐ์ติดผ้าม่านสีขาว

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ประธานอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ของวัดบวรนิเวศวิหาร และนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ของรัฐบาล พร้อมด้วยคณะที่ประกอบพิธีประทานยาและเวชภัณฑ์แก่ตำรวจตระเวนชายแดน ตามโครงการน้ำพระทัยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทานอุปถัมภ์ยาและเวชภัณฑ์ทั่วประเทศ เสร็จแล้ว เดินมายังอาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ขณะนั้น คณะละครอาภรณ์งามรำอวยพรที่บริเวณระเบียงทางเข้าสู่อาคาร เมื่อจบการแสดง สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี และคณะ เข้าสู่อาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เวลา ๗ นาฬิกา ๓๗ นาที นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เปิดกรวยกระทงดอกไม้สักการะที่หน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แล้วไหว้ จากนั้นพระอนิลมานธมฺมสากิโย อนุกรรมการและเลขานุการ คณะอนุกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ของวัดบวรนิเวศวิหาร นำนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี และคณะ ชมนิทรรศการ “**พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร**” นิทรรศการจัดแสดงทั้งหมด ๓ ชั้น ในโอกาสนี้นายกรัฐมนตรีและคณะชมเพียงชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เปิดกรวยกระทงดอกไม้สักการะ
ที่หน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
และชมนิทรรศการพระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร

นิทรรศการชั้นที่ ๑ แบ่งเป็น ๒ ห้อง ห้องที่ ๑ *“๑๐๐ ปี พระสังฆราชา ผู้เจริญพร้อม”* แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ โถงถวายพระพร พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร และภาพย้อนอดีต ๑๐๐ ปี รำลึกหนึ่งศตวรรษเหตุการณ์ประวัติศาสตร์สังคมตลอดช่วงพระชันษา ๑๐๐ ปี พุทธศักราช ๒๔๕๖ - ๒๕๕๖ ห้องที่ ๒ นิทรรศการสื่อผสมสี่มิติ *“ชีวิตนี้น้อยนัก”* แสดงเป็นเรื่องเล่าจากพระนิพนธ์และบันทึกส่วนพระองค์ ประกอบแสง สี เสียง และมีน้ำพระพุทธมนต์ประพรมลงมายังผู้เข้าชมเมื่อจบการแสดงแต่ละรอบ

นิทรรศการชั้นที่ ๒ แบ่งเป็น ๖ ห้อง ห้องที่ ๑ *"พระของประชาชน"* แสดงพระจริยวัตรอันงดงามของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในแต่ละช่วงพระชันษา ห้องที่ ๒ *"พระป่าในเมือง"* จำลองบรรยากาศห้องบรรทมและเครื่องอัฐบริขารของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก บนชั้น ๓ ของตำหนักคอยท่า ปราโมช ห้องที่ ๓ *"สุวัฑฒโนรฤก"* จัดแสดงสิ่งของส่วนพระองค์ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เช่น บัตรประจำพระองค์ พาสปอร์ต พระสุพรรณบัฏ รางวัล เบาะที่โยมแม่เย็บถวาย ห้องที่ ๔ *"สดุดีพระสังฆบิดร"* แสดงพระจริยวัตร พระกรณียกิจ และพระเกียรติคุณในฐานะพระสังฆบิดร ผ่านวีดิทัศน์ ห้องที่ ๕ *"การณานุกรม ๑๐๐ ปี"* แสดงพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ โดยเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ของชาติ ห้องที่ ๖ *"ประทานชื่อ"* สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีพระปรีชาในด้านอักษรศาสตร์ ทรงคิดผูกคำเป็นชื่อมงคลและสอดคล้องกับวงศ์ตระกูลตามหลักโหราศาสตร์ ซึ่งประชาชนต่างมาขอประทานชื่อและนามสกุลจากพระองค์ นิทรรศการนี้จึงรวบรวมชื่อที่พระองค์เคยตั้งประทานโดยคำนวณจากวันเดือนปีเกิดของผู้ขอประทานชื่อโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

แนวทางเดินชั้นที่ ๒ ประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก สำหรับให้ผู้เข้าชมถ่ายรูป

นิทรรศการชั้นที่ ๓ แบ่งเป็น ๕ ห้อง ห้องที่ ๑ *"พระธรรมทูตผู้เจริญพร้อม"* แสดงพระศาสนกิจด้านพระธรรมทูตที่ทรงริเริ่มจัดตั้งสำนักฝึกอบรมพระธรรมทูตตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๐๙ และการปฏิบัติองค์ให้เป็นแบบอย่างแก่พระธรรมทูต ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญของพระธรรมทูตไทยในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปยัง

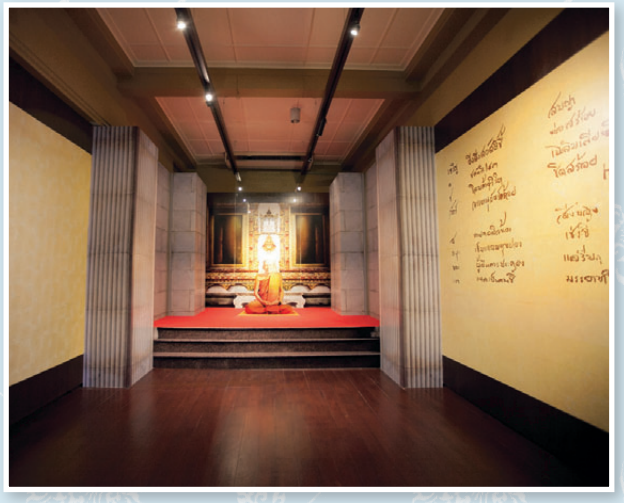

นานาประเทศทั่วโลก ห้องที่ ๒ *"จิตตนคร"* จัดฉายภาพจากบทพระนิพนธ์ จิตตนคร ซึ่งเรียบเรียงเรื่องราวและวาดภาพการ์ตูนประกอบโดยนายธีระพันธุ์ ลอไพบูลย์ ความยาวประมาณ ๑ ชั่วโมง ห้องที่ ๓ *"๑๐๐ ภาพ ๑๐๐ ปี สมเด็จพระสังฆราช"* แสดงภาพวาดสีน้ำซึ่งอ้างอิงจากจินตนาการและภาพถ่ายเรื่องราวพระประวัติตลอด ๑๐๐ ปี ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โดยนายธีระพันธุ์ ลอไพบูลย์ ห้องที่ ๔ *"หอจดหมายเหตุวชิรญาณ"* แสดงตัวอย่างเอกสารจดหมายเหตุของวัดบวรนิเวศวิหาร เช่น เอกสารลายพระหัตถ์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เพื่อนำเสนอโครงการจัดทำหอจดหมายเหตุวชิรญาณ ห้องที่ ๕ *"ต้นธารการศึกษา"* จำลองห้องเรียนของพระสงฆ์ในอดีต เพื่อสื่อให้เห็นถึงจุดกำเนิดของการศึกษาไทยในหลากหลายด้าน และสถาบันการศึกษาแห่งแรกของพระสงฆ์ในวัดบวรนิเวศวิหาร ซึ่งปัจจุบัน คือ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยให้ผู้เข้าชมทดลองทำข้อสอบธรรมศึกษาชั้นตรี

แนวทางเดินชั้นที่ ๓ แขวนพระรูปวาดสีน้ำสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และพระนิพนธ์ จิตตนคร วาดโดยนายธีระพันธุ์ ลอไพบูลย์ และหน้าห้องต้นธารการศึกษา มีการจัดกิจกรรมตามรอยพระจริยวัตร ได้แก่ การประกวดปั้นดินน้ำมัน ในหัวข้อ *"พระพุทธรูปของฉัน"* การประกวดวาดภาพระบายสี ในหัวข้อ *"วัดในฝัน"* และการประกวดเขียนเรียงความจากประสบการณ์ของตนเอง หรือความคิดจากการอ่านพระนิพนธ์ *"ชีวิตนี้น้อยนัก"*

ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๙ นาฬิกา มีการแสดงแสงสีที่อาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และพระสุรเสียงธรรมบรรยายของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

การประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (ศาลายา) วันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

งานเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศของพระธรรมทูตไทย เริ่มขึ้นเมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๙ โดยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ครั้งทรงอยู่ในสมณศักดิ์ที่ พระสาสนโสภณ ทรงเป็นประธานกรรมการฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ ของมหาเถรสมาคมพระองค์แรก ปัจจุบันกิจการพระธรรมทูตไทยได้ขยายไปใน ๔ ทวีป คือ ทวีปเอเชีย ทวีปอเมริกา ทวีปยุโรป และภาคพื้นโอเชียเนีย (เครือรัฐออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และหมู่เกาะต่าง ๆ) คณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ของรัฐบาล ร่วมกับคณะอนุกรรมการฝ่ายจัดเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป ของวัดบวรนิเวศวิหาร จึงจัดการประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป เพื่อเทิดพระเกียรติในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังกำหนดการต่อไปนี้

กำหนดการประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป[๓]
งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖
ณ วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (ศาลายา)

วันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ (แรม ๑๑ ค่ำ เดือน ๑๐)

พระธรรมทูตเดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ เข้าพัก ณ โรงแรมริเวอร์ไซด์ บางพลัด (เชิงสะพานซังฮี้)

วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (แรม ๑๒ ค่ำ เดือน ๑๐)

เวลา ๖ นาฬิกา	ฉันภัตตาหารเช้า ณ ที่พัก
เวลา ๖ นาฬิกา ๔๕ นาที	เดินทางไปวัดบวรนิเวศวิหารเพื่อร่วมพิธีเปิดนิทรรศการและประชุมเสวนาฯ
เวลา ๘ นาฬิกา	นายกรัฐมนตรี ลงนามถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เปิดนิทรรศการ และกล่าวเปิดประชุมวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป ณ วัดบวรนิเวศวิหาร - นายกรัฐมนตรีเปิดนิทรรศการ “พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร” ณ อาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย - ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกล่าวรายงาน - นายกรัฐมนตรีกล่าวเปิดประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป ณ ตึก สว. ธรรมนิเวศ (ชั้น ๒) - สมเด็จพระวันรัตกล่าวสัมโมทนียกถา - นายกรัฐมนตรีเดินทางกลับ
เวลา ๙ นาฬิกา	พระเทพปริยัติวิมล ประธานคณะอนุกรรมการฝ่ายจัดเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป กล่าวถวายการต้อนรับ

[๓] ในการปฏิบัติ มีบางรายการที่ดำเนินงานต่างจากที่แจ้งไว้ในกำหนดการ ดังได้บันทึกไว้ในจดหมายเหตุหัวข้อนั้น ๆ

เวลา ๙ นาฬิกา ๓๐ นาที	ชมนิทรรศการ “พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร” ชมพระตำหนักล่าง ซึ่งเคยเป็นที่ตั้งสำนักฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ ชมพิพิธภัณฑ์และห้องสมุดเจ้าอาวาส ณ อาคารมนุษยนาควิทยาทาน
เวลา ๑๐ นาฬิกา ๒๐ นาที	เดินทางไปมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (ศาลายา)
เวลา ๑๑ นาฬิกา	ฉันภัตตาหารเพล/รับประทานอาหาร
เวลา ๑๒ นาฬิกา ๓๐ นาที	ลงทะเบียน/รับเอกสารการประชุม ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (ศาลายา) อาคารสุชีพ ปุญญานุภาพ
เวลา ๑๓ นาฬิกา	ประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป - อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในฐานะกรรมการที่ปรึกษางานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ กล่าวถวายการต้อนรับ และนำเสนอวีดิทัศน์ประวัติของมหาวิทยาลัยฯ
เวลา ๑๓ นาฬิกา ๓๐ นาที	ปาฐกถาเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก “ศตวัสสาสังฆราชา: กึ่งศตวรรษพระธรรมทูตไทย” โดยพระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) กรรมการมหาเถรสมาคม
เวลา ๑๔ นาฬิกา	เสวนาวิชาการ “ยุทธศาสตร์การพัฒนางานพระธรรมทูตในต่างประเทศ: ในมิติของการบริหาร สร้างเครือข่าย พัฒนา และสนับสนุนส่งเสริมอุปถัมภ์” โดยผู้แทนพระธรรมทูต ๔ ทวีปและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เวลา ๑๖ นาฬิกา	ผู้แทนพระธรรมทูต ร่วมพิธีเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศลและถวายพระพร ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
เวลา ๑๗ นาฬิกา	เดินทางกลับที่พัก

วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (แรม ๑๓ ค่ำ เดือน ๑๐)

เวลา ๖ นาฬิกา	ฉันภัตตาหารเช้า ณ ที่พัก
เวลา ๗ นาฬิกา	เดินทางไปประชุมเสวนาวิชาการฯ ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
เวลา ๘ นาฬิกา	แบ่งกลุ่มเสวนา ๔ กลุ่ม (กลุ่มบริหาร กลุ่มสร้างเครือข่าย กลุ่มพัฒนา และกลุ่มสนับสนุนส่งเสริมอุปถัมภ์)
เวลา ๑๑ นาฬิกา	ฉันภัตตาหารเพล/รับประทานอาหาร
เวลา ๑๒ นาฬิกา ๓๐ นาที	เสวนากลุ่มต่อ
เวลา ๑๕ นาฬิกา	นำเสนอสรุปผลการเสวนากลุ่มโดยผู้แทนพระธรรมทูต
เวลา ๑๖ นาฬิกา	ถวายข้อคิดเห็นด้านการพัฒนางานพระธรรมทูตต่างประเทศ - ผู้แทนมหาเถรสมาคม: พระพรหมเมธี (จำนงค์ ธมฺมจารี) - มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย: พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย - มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย: พระครูปลัดสุวัฒนวชิรคุณ

- ผู้แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ: นายอำนาจ บัวศิริ
- ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ: นายรัชฎา จิวาลัย
- ผู้แทนกรมการศาสนา: นางศรีนวล ลัพภติกโร
- ผู้แทนคณะกรรมาธิการศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร: นายบำรุง พันธุ์อุบล

เวลา ๑๗ นาฬิกา นายนพรัตน์ เบญจวัฒนานันท์ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผู้แทนนายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ถวายข้อคิดเห็นและกล่าวปิดประชุม/ถ่ายรูปเป็นที่ระลึก

เวลา ๑๗ นาฬิกา ๓๐ นาที เดินทางกลับที่พัก

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (แรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๐)

เวลา ๗ นาฬิกา ฉันภัตตาหารเช้า ณ ที่พัก

เวลา ๘ นาฬิกา เดินทางไปวัดบวรนิเวศวิหาร (ครองผ้าสีพระราชนิยม)

เวลา ๘ นาฬิกา ๓๐ นาที ร่วมพิธีบำเพ็ญพระกุศลฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ พระอุโบสถ และถวายสักการะ/ลงนามถวายพระพร ณ ตำหนักเพ็ชร

เวลา ๑๐ นาฬิกา ฉันภัตตาหารเพลบริเวณวิหารพระศาสดา วัดบวรนิเวศวิหาร

เวลา ๑๒ นาฬิกา ประชุมผู้บริหารพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป ณ ตำหนักล่าง

เวลา ๑๓ นาฬิกา ๓๐ นาที เข้าร่วมเจริญนวัคคหายุสมธัมม์ ถวายพระกุศลและถวายพระพร ณ พระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

เวลา ๑๗ นาฬิกา กลับที่พัก

วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (แรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐)

เวลา ๗ นาฬิกา ฉันภัตตาหารเช้า ณ ที่พัก/ตามอัธยาศัย

เวลา ๑๑ นาฬิกา ฉันภัตตาหารเพล ณ ที่พัก/ตามอัธยาศัย

เวลา ๑๒ นาฬิกา ออกจากที่พัก เดินทางไปสนามบินสุวรรณภูมิ/ดอนเมือง

การประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๒๓๐ รูป/คน คือ พระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป จำนวน ๑๑๑ รูป จาก ๒๘ ประเทศ ได้แก่

ทวีปยุโรป ราชอาณาจักรเดนมาร์ก ราชอาณาจักรนอร์เวย์ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ราชอาณาจักรเบลเยียม สาธารณรัฐฟินแลนด์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สหพันธรัฐรัสเซีย ราชรัฐลักเซมเบิร์ก ราชอาณาจักรสเปน สมาพันธรัฐสวิส ราชอาณาจักรสวีเดน สหราชอาณาจักร เขตการปกครองสกอตแลนด์แห่งสหราชอาณาจักร สาธารณรัฐออสเตรีย สาธารณรัฐอิตาลี

ทวีปอเมริกา สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐอาร์เจนตินา

ทวีปออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ เครือรัฐออสเตรเลีย

ทวีปเอเชีย สาธารณรัฐเกาหลี เขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศญี่ปุ่น ไต้หวัน สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล ประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

พระเถรานุเถระ ผู้แทนพระธรรมทูตยุค/รุ่นต่าง ๆ และผู้แทนหน่วยงานองค์กรในประเทศไทย เป็นพระสงฆ์ จำนวน ๑๐๒ รูป ผู้แทนหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ จำนวน ๑๗ คน

ครั้น ณ วันประชุมเสวนาวิชาการ เจ้าพนักงานเตรียมการตั้งแต่งตกแต่งสถานที่ประกอบพิธีเปิดการประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป ณ อาคาร สว. ธรรมนิเวศ วัดบวรนิเวศวิหาร และสถานที่ประชุมเสวนาวิชาการ ณ อาคารสุชีพ ปุญญานุภาพ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (ศาลายา) อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ไว้พร้อม

ณ อาคาร สว. ธรรมนิเวศ ซึ่งเป็นสถานที่เปิดการประชุมเสวนาวิชาการฯ ที่ราวบันไดทางขึ้นด้านหน้าอาคารผูกผ้าสีฟ้าขาวจับจีบเฟื่อง ประตูกลางจัดทำเป็นซุ้มประดับตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ด้านซ้ายมีพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก อยู่เหนือข้อความว่า *"การประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ระหว่างวันที่ ๑ - ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร"* ด้านขวามีรูปตราธรรมจักร อยู่เหนือข้อความว่า *"Academic Conference on Thai Dhamaduta Monks in Four Continents The Celebration of the 100th Birthday Anniversary of His Holiness Somdet Phra Nyanasamvara the Supreme Patriarch of Thailand 3rd October 2013 Wat Bovoranives Vihara, Bangkok, Thailand 1 - 3 October 2013"* ด้านในอาคารชั้นล่าง บริเวณโถงกลางตั้งตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ตกแต่งด้วยพุ่มดอกไม้ บันไดทางขึ้นชั้น ๒ ปูด้วยพรมสีแดง ตกแต่งด้วยพุ่มดอกไม้ ภายในห้องประชุมชั้น ๒ พื้นห้องปูด้วยพรมสีแดง ด้านในสุดซึ่งเป็นส่วนเวทีติดป้ายข้อความว่า *"Academic Conference on Thai Dhammaduta Monks in Four Continents"* ตั้งโต๊ะหมู่ประดิษฐานพระพุทธรูปจำนวน ๔ องค์ พร้อมด้วยพานดอกไม้ธูปเทียนเครื่องนมัสการ ด้านซ้ายตั้งแท่นไม้สีขาว ประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พานพุ่มดอกไม้สักการะ ๑ คู่ กระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ และธงตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ด้านขวาประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ถัดออกมาตั้งแท่นไมโครโฟนประดับตกแต่งด้วยดอกไม้และชุดรับแขกสีขาว สำหรับนายกรัฐมนตรี ตรงข้ามวางโต๊ะและเก้าอี้สำหรับสมเด็จพระวันรัต ถัดออกมาตั้งเก้าอี้คลุมผ้าขาวสำหรับพระธรรมทูตไทยที่เข้าร่วมประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป

ณ อาคารสุชีพ ปุญญานุภาพ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (ศาลายา) ซึ่งเป็นสถานที่ประชุมเสวนาวิชาการฯ *ชั้นล่าง* เป็นห้องโถงใหญ่จัดนิทรรศการพระประวัติ พระกรณียกิจ และพระนิพนธ์ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมจอฉายวีดิทัศน์พระประวัติ ใกล้ประตูทางเข้า ตั้งโต๊ะลงทะเบียนสำหรับผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาวิชาการฯ ถัดไปทางด้านซ้าย ตั้งโต๊ะสำหรับลงนามถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ส่วนด้านขวา ตั้งชุดเก้าอี้สำหรับนั่งพัก *ชั้นที่ ๒* เป็นห้องประชุมสัมมนา บนเวทีตั้งโต๊ะหมู่บูชาประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ณ อาคารหอสมุดสมเด็จพระญาณวโรดม มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (ศาลายา) จัดเป็นที่สำหรับพระธรรมทูตและผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาวิชาการฉันภัตตาหารเพล/รับประทานอาหารกลางวัน

วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

มีพิธีเปิดการประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป ณ อาคาร สว. ธรรมนิเวศ วัดบวรนิเวศวิหาร และการประชุมเสวนาวิชาการ เรื่อง “**ยุทธศาสตร์การพัฒนางานพระธรรมทูตไทยในต่างประเทศ: ในมิติของการบริหาร สร้างเครือข่าย พัฒนา และสนับสนุนส่งเสริมอุปถัมภ์**” เป็นวันแรก ณ อาคารสุชีพ ปุญญานุภาพ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (ศาลายา)

พิธีเปิดการประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป
ณ ตึก สว. ธรรมนิเวศ ชั้น ๒ วัดบวรนิเวศวิหาร
วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๘ นาฬิกา ๑๕ นาที พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ประธานอนุกรรมการฝ่ายจัดเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป ของวัดบวรนิเวศวิหาร พระอนิลมานธมฺมสากิโย และนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ของรัฐบาล พร้อมด้วยคณะ ซึ่งประกอบพิธีเปิดนิทรรศการ “พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร” เรียบร้อยแล้ว เดินมาถึงอาคาร สว. ธรรมนิเวศ ชั้น ๒ เพื่อประกอบพิธีเปิด*การประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖*

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ประธานอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ของวัดบวรนิเวศวิหาร ประธานฝ่ายสงฆ์ และพระธรรมทูตผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีปพร้อม ณ ห้องประชุม นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี กราบพระที่โต๊ะหมู่บูชา แล้วนั่งยังเก้าอี้ที่จัดไว้ นายนพรัตน์ เบญจวัฒนานันท์ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กล่าวรายงานต่อนายกรัฐมนตรี ดังนี้

กราบบนมัสการ เจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัต
ประธานอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ที่เคารพอย่างยิ่ง
กราบเรียน นายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)

กระผม นายนพรัตน์ เบญจวัฒนานันท์ ในนามคณะกรรมการจัดงานเทิดพระเกียรติฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และในนามผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาฯ รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้กรุณามาเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป เทิดพระเกียรติงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

ในโอกาสที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จะทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ในวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ นี้ นับเป็นศุภวาระมงคลพิเศษยิ่ง เพื่อแสดงความกตัญญูกตเวทิตาสำนึกในพระเมตตาคุณ รัฐบาล คณะสงฆ์ วัดบวรนิเวศวิหาร ศิษยานุศิษย์ และพุทธศาสนิกชน จึงกำหนดจัดงานบำเพ็ญกุศลและกิจกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์เพื่อเทิดพระเกียรติและน้อมถวายพระกุศลแด่พระองค์ ระหว่างวันที่ ๒๑ เมษายน - ๓๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และในส่วนของคณะสงฆ์ไทยที่ไปปฏิบัติศาสนกิจในฐานะพระธรรมทูตในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ต่างสำนึกในพระเมตตาคุณและพระอุตสาหะ ในฐานะที่พระองค์ทรงเคยดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการอำนวยการฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศของมหาเถรสมาคมเป็นพระองค์แรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๙ จึงได้จัดให้มีประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทยทั้ง ๔ ทวีป ขึ้น เพื่อเป็นการร่วมเทิดพระเกียรติด้วยโดยการจัดประชุมเสวนาฯ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในฐานะที่พระองค์ทรงเป็นประธานกรรมการอำนวยการฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศพระองค์แรก

๒. เพื่อรายงานความก้าวหน้าและทบทวนงานเผยแผ่ของพระธรรมทูตในต่างประเทศซึ่งสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงริเริ่มไว้ตลอดถึงรับทราบแนวทางนโยบายการส่งเสริมสนับสนุนการเผยแผ่ของพระธรรมทูตในต่างประเทศจากมหาเถรสมาคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. เพื่อให้พระธรรมทูตไทยที่ไปปฏิบัติศาสนกิจด้านการเผยแผ่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลกได้มาปรึกษาหารือเสวนาแลกเปลี่ยนข้อมูลแนวคิดวิธีการต่าง ๆ เพื่อนำไปประยุกต์บูรณาการด้านเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔. เพื่อร่วมกันประกาศจุดยืนในการสืบทอดพระเจตนารมณ์ของเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในฐานะองค์พระประมุขแห่ง

คณะสงฆ์ไทย ในการเผยแผ่หลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นอารยธรรมสำคัญของโลกเพื่อสันติสุขแก่มนุษยชาติอย่างยั่งยืนผ่านกิจกรรมทางวิชาการและนิทรรศการต่าง ๆ

สำหรับหัวข้อการประชุมเสวนาฯ ในครั้งนี้คือ ***"ยุทธศาสตร์การพัฒนางานพระธรรมทูตในต่างประเทศ: ในมิติของการบริหาร สร้างเครือข่าย พัฒนา และสนับสนุนส่งเสริมอุปถัมภ์"*** *และปาฐกถา เทิดพระเกียรติ* ***"ศตวัสสาสังฆราชา: กึ่งศตวรรษพระธรรมทูตไทย"*** *โดยพระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) กรรมการมหาเถรสมาคม นอกจากนั้นการประชุมเสวนาฯ ในครั้งนี้ ยังเน้นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงยุทธศาสตร์ ระหว่างองค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น องค์กรคณะสงฆ์ พระธรรมทูตไทยใน ๔ ทวีป มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักกำกับดูแลพระธรรมทูตไปต่างประเทศ สำนักฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ กรมการศาสนา เป็นต้น เพื่อร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางการบริหาร การสร้างเครือข่าย การพัฒนา และการสนับสนุนส่งเสริมอุปถัมภ์ ให้บูรณาการสอดคล้องเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบในองค์รวมที่เชื่อมโยงมิติต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อนำเสนอและตอบสนองนโยบายรัฐบาลได้อย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ อย่างทั่วถึงและครอบคลุมในบริบทต่าง ๆ*

อนึ่ง ในการประชุมเสวนาฯ ครั้งนี้ มีคณะพระธรรมทูตไทยในทวีปต่าง ๆ คือ ทวีปเอเชีย ทวีปอเมริกาเหนือ ทวีปยุโรป และทวีปออสเตรเลีย จำนวน ๑๓๐ รูป และผู้แทนพระธรรมทูตหน่วยงานองค์กรทั้งภาคองค์กรสงฆ์ ภาครัฐ และเอกชนเข้าประชุม จำนวน ๘๐ รูป/คน และจะได้เข้าร่วมพิธีบำเพ็ญกุศลลงนามถวายพระพรถวายสักการะสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในวันที่ ๓ ตุลาคม ด้วย นับเป็นสิริมงคลอย่างยิ่ง

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว กระผมขอกราบเรียนเชิญนายกรัฐมนตรีกรุณาให้เกียรติกล่าวเปิดการประชุมเสวนาฯ ต่อไป

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี กล่าวเปิดประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป

เวลา ๘ นาฬิกา ๒๓ นาที นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี กล่าวเปิดประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป ความว่า

กราบนมัสการ เจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัต
ประธานอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ที่เคารพอย่างยิ่ง
ท่านพระเถรานุเถระ และพระธรรมทูตไทยจากประเทศต่าง ๆ ทั้ง ๔ ทวีป
ท่านรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
ท่านผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
และท่านผู้มีเกียรติทุกภาคส่วน

ดิฉัน มีความภาคภูมิใจและเป็นสิริมงคลอย่างยิ่ง ที่ได้มีโอกาสมาเปิดการประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทยใน ๔ ทวีป ณ วาระอันเป็นมหามงคลยิ่ง เนื่องในโอกาสแห่งการฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ของเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และในมหามงคลสมัยพิเศษยิ่งนี้ รัฐบาลในนามของพุทธศาสนิกชนชาวไทยทั้งปวง ได้ดำเนินการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ เพื่อเผยแพร่พระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณของพระองค์ในฐานะองค์ประมุขคณะสงฆ์ไทยให้สมพระเกียรติทุกประการ

ดิฉันขอโอกาสนมัสการพระคุณเจ้าทุกรูป ณ เวทีการประชุมเสวนาแห่งนี้ด้วยความเคารพว่า การไปปฏิบัติศาสนกิจด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างแดนของพระธรรมทูตนั้น นับเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งในการสืบทอดหลักธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นอกจากจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ทั้งทางโลกและทางธรรมเป็นอย่างดีแล้ว ยังต้องเป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ มีศีลาจารวัตรอันงดงาม อันจะนำมาซึ่งความเลื่อมใสศรัทธาของพุทธศาสนิกชนยิ่ง ๆ ขึ้นไป และจะเป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการรับการอบรมบ่มเพาะน้อมนำหลักพุทธธรรมมาพัฒนาคุณภาพชีวิต อันจะส่งผลต่อสันติสุขของมหาชนอย่างยั่งยืนถาวร จึงนับว่าการออกไปประกาศเผยแผ่หลักธรรมคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในฐานะพระธรรมทูตสายต่างประเทศนั้น ต้องอุทิศตน และต้องมีความอดทนอย่างสูง แต่ละท่านต่างเสียสละประโยชน์สุขส่วนตน เพื่อยังประโยชน์สุขของมหาชนหมู่มากให้บริบูรณ์ตามนัยพระบรมพุทโธวาท ที่ได้ทรงกำกับมอบหมายให้พระสาวกออกไปประกาศเผยแผ่หลักความจริงอันประเสริฐ ดังนั้น การปฏิบัติศาสนกิจของพระธรรมทูต จึงถือว่าเป็นหน้าที่ที่มีเกียรติอย่างสูงยิ่ง

ในนามของรัฐบาล ดิฉันขอนมัสการพระคุณเจ้า ณ โอกาสนี้ว่า รัฐบาลได้ตระหนักถึงภารกิจและผลงานที่พระธรรมทูตไทยได้ปฏิบัติในประเทศต่าง ๆ นั้นว่า มีความสำคัญและเป็นประโยชน์เกื้อกูลในมิติต่าง ๆ ทั้งแก่ประชาชนคนไทยและชาวท้องถิ่นในประเทศนั้น ๆ และตระหนักในความสำคัญของประเทศไทยที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาของโลก รวมถึงคุณค่าศาสนธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้

วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญของพุทธศาสนิกชนทั่วโลก เพราะเป็นวันที่พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ เสด็จดับขันธปรินิพพาน และโดยที่พระธรรมคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงสั่งสอนให้มวลมนุษย์มีเมตตาธรรม และขันติธรรมต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เพื่อให้เกิดสันติสุขในสังคมโลก อันเป็นแนวทางสูงสุดของสหประชาชาติ ซึ่งเท่ากับเป็นการรับรองความสำคัญของพุทธศาสนาในระดับสากล ในฐานะที่เป็นศาสนาแห่งการสร้างสรรค์สันติภาพอย่างแท้จริง จึงถือได้ว่าพระธรรมทูตไทยที่ไปปฏิบัติศาสนกิจยังต่างประเทศนั้น ได้ดำเนินปฏิปทาเพื่อจรรโลงความดีงาม ความสงบสุข ต่อเพื่อนมนุษย์และสรรพสัตว์ทั้งหลาย โดยไม่แบ่งแยกเพศ ผิวพรรณ วรรณะ เชื้อชาติ และศาสนาโดยแท้

ในส่วนของรัฐบาล ได้มอบหมายสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้การถวายความอุปถัมภ์และอำนวยความสะดวกแก่พระธรรมทูตทั้งในและต่างประเทศ โอกาสนี้ รัฐบาลมีความประสงค์ที่จะรับทราบปัญหาอุปสรรค และแนวทางดำเนินการแก้ไขจากทุกหน่วยงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดถึงรายละเอียดและข้อสรุป ในภาพรวมของบริบทต่าง ๆ ของงานการเผยแผ่ในต่างประเทศของพระธรรมทูตว่า ณ ปัจจุบัน เรามีความพร้อมเพียงใด ที่เป็นอยู่ขณะนี้เพียงพอหรือไม่ และควรจะทำอะไรเพิ่มเติม และแค่ไหนเพียงไร หรือว่าควรจะมีหน่วยงานไหนมาร่วมประสานดำเนินการในส่วนงานลักษณะใดบ้าง จึงจะสามารถสร้างความพร้อมให้แก่พระธรรมทูต ที่จะออกไปประกาศเผยแผ่ในต่างประเทศได้อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน เพื่อที่รัฐบาลจะได้มีข้อมูลองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ ครบถ้วนเป็นรูปธรรม จะได้นำไปบูรณาการในเชิงนโยบาย วางกลไกผลักดันขับเคลื่อนให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับหน่วยงานทุกภาคส่วนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ในนามของรัฐบาล ดิฉันมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของพระธรรมทูต และเคารพศรัทธาในคุณธรรมความรู้ความสามารถที่พระคุณเจ้าได้ศึกษาปฏิบัติและบ่มเพาะบำเพ็ญมาดีแล้วนั้น จะสามารถปฏิบัติศาสนกิจในฐานะทูตแห่งธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้บรรลุตามพระพุทธปณิธาน และจะได้แสวงหาข้อสรุปแนวทางร่วมกันในมิติต่าง ๆ เพื่อสะท้อนภาพแห่งความหวัง ความดีงาม ความถูกต้อง ที่จะต้องร่วมมือร่วมใจสืบสานวัฒนธรรมของชาติไทย และศาสนธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอันล้ำค่านี้ให้เจริญพัฒนาสถาพร เป็นที่พึ่งแก่มหาชนหมู่มากตราบนานเท่านานสืบไป ดิฉันขอเปิดการประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป เพื่อเทิดพระเกียรติเนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ บัดนี้

ขอนมัสการด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ประธานฝ่ายสงฆ์ กล่าวสัมโมทนียกถา

พระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป

จากนั้น สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ประธานอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ของวัดบวรนิเวศวิหาร ประธานฝ่ายสงฆ์ กล่าวสัมโมทนียกถาในพิธีเปิดการประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป ดังนี้

ขอเจริญพร ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี
ท่านรองนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐบาลทุกท่าน

อาตมภาพในนามของคณะสงฆ์ ขออนุโมทนาขอบคุณคณะรัฐบาลที่ได้สนับสนุนให้มีการประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูต ทั้ง ๔ ทวีป ซึ่งได้ไปปฏิบัติศาสนกิจ อำนวยประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่มหาชนชาวโลก การประชุมเสวนาพระธรรมทูตนั้น จะเกิดขึ้นพร้อมเพรียงดังปรากฏในที่นี่ได้ ก็ต้องอาศัยเหตุหลายประการ เหตุสำคัญประการหนึ่งก็คือ ได้ความสนับสนุนจากคณะรัฐบาล การสนับสนุนของคณะรัฐบาลนั้นได้บังเกิดพร้อมเพรียงกันดังที่ปรากฏนี้

อาตมาในนามของคณะสงฆ์ จึงขออนุโมทนาขอบพระคุณคณะรัฐบาล โดยเฉพาะ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย ขออนุโมทนาทุก ๆ ท่าน

เวลา ๘ นาฬิกา ๓๐ นาที นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี กราบลาสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) แล้วเดินทางกลับ

พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) ประธานอนุกรรมการฝ่ายจัดเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป
กล่าวต้อนรับพระเถรานุเถระและพระธรรมทูตในพิธีเปิดการประชุม

ต่อจากนั้น พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ประธานอนุกรรมการฝ่ายจัดเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป ของวัดบวรนิเวศวิหาร กล่าวต้อนรับพระเถรานุเถระผู้ร่วมพิธีเปิดการประชุมเสวนาวิชาการฯ และพระธรรมทูต ดังนี้

ขอโอกาสพระเถระทุกรูป ขอถวายความเคารพพระเถระ
และขอความนับถือต่อพระธรรมทูตทุกรูป

กระผมในนามของวัดบวรนิเวศวิหาร และในนามของประธานอนุกรรมการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ขอกราบขอบพระคุณ ขอบคุณ พระเถรานุเถระพระธรรมทูต และเจริญพรท่านผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน

งานเผยแผ่พระธรรมทูตไทยในต่างประเทศมีความสำคัญยิ่งนับตั้งแต่พุทธกาล ประเทศไทยได้รับอานิสงส์นี้จากงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาจากพระธรรมทูต สายที่ ๘ ใน ๙ สาย ที่เราทั้งหลายทราบกันดีแล้วก็จดจำกันว่าพระโสณะ พระอุตตระ เป็นต้น

นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นต้นมา ถึงปัจจุบันนี้ ๔๗ ปีแห่งการเผยแผ่พระพุทธศาสนาโดยประเทศไทย และก็ ๔๗ ปีนี้ เรามีวัดไทย ๔๔๕ วัดทั่วโลก ทั้ง ๔ ทวีป ต่างก็ยอมรับนับถือว่าประเทศไทยเป็นหนึ่งในจำนวนประเทศที่น้อมนำพระพุทธโอวาท น้อมนำพระธรรมไปเผยแผ่อย่างมาตุภูมิ คือประเทศอินเดีย และยังนานาประเทศตามพระพุทธโอวาท

กระผมมีความตั้งใจเป็นอย่างยิ่ง ในงานนี้เมื่อได้รับความมอบหมายจากคณะกรรมการวัด ให้ยกร่างดำเนินการ และรัฐบาล คณะสงฆ์ได้รับเป็นเจ้าภาพ กระผมก็มุ่งมั่นทั้งในฐานะที่เป็นอดีตพระธรรมทูต ณ วัดธรรมประทีป วอชิงตัน ดี.ซี. ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีพระเทพวราลังการ

ในขณะนั้นเป็นที่พระวิมลศีลาจาร เป็นเจ้าอาวาส มีความประสงค์จะนิมนต์พระเถรานุเถระพระธรรมทูตทั้ง ๔ ทวีป มาร่วมพิธีการในงานอันมงคลยิ่งในครั้งนี้ และให้ได้เห็นว่า งานนี้ระลึกถึงพระเถรานุเถระพระธรรมทูตที่ไปปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศ เราท่านทั้งหลายที่ไปอยู่ในต่างประเทศนั้น ต่างทราบตระหนักดีว่า มีความเสียสละประการใดมากมายขนาดไหน แต่เมื่อน้อมระลึกถึงพระพุทธโอวาท น้อมถึงพระพุทธบารมี ก็คงจะช่วยบรรเทาใจในความรู้สึกที่มีความทุกข์

ในการเสวนาครั้งนี้ กระผมปรารถนาที่จะให้ภาครัฐ คือรัฐบาล ภาคคณะสงฆ์ คือมหาเถรสมาคม และหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กระทรวงการต่างประเทศ กรมการศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และหน่วยงานของคณะสงฆ์ที่ทำงานร่วมกันมา อยากให้มีการพัฒนาให้เป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง อย่างมีระบบ จึงมุ่งหมายที่จะต่อเนื่องมาจากการประชุม ๒ ครั้งที่แล้ว ซึ่งเน้นหนักในด้านการบริหารและการแก้ปัญหา แต่ครั้งนี้จะเน้นหนักในเรื่องวิชาการและการพัฒนา ไปถึงการยกระดับการศึกษาของพระธรรมทูต ซึ่งเราก็มีการพัฒนาโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบร่วมกัน คือมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง ๒ สถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กระผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ใน ๒ - ๓ วันนี้มีเวลาน้อย แต่ด้วยศักยภาพแห่งความสามารถของพระเถรานุเถระพระธรรมทูตจะร่วมใจกันเสนอความคิดเห็นที่เป็นรูปธรรม เสนอการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมออกมาเป็นอักษร กระผมจะได้นำสรุปเสนอคณะกรรมการจัดงาน กรรมการวัด รัฐบาล และคณะสงฆ์ในนามของงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ นี้

โดยงานนี้รัฐบาลเป็นเจ้าภาพ และวัดบวรนิเวศวิหารกับองค์กรต่าง ๆ ร่วมปฏิบัติการ ฉะนั้น ในวาระที่หนึ่งวันนี้เป็นวันแรกได้ประกอบพิธีเปิดการเสวนาฯ หลังจากนี้แล้วก็ขอนิมนต์พระเถรานุเถระพระธรรมทูตไปชมนิทรรศการ และสิ่งหนึ่งที่อยากให้ชมเมื่อมีโอกาส คือตำหนักล่าง วัดบวรนิเวศวิหาร ที่เป็นสถานที่อบรมพระธรรมทูตไทยยุคแรกเป็นครั้งแรก ซึ่งเมื่อสักครู่นี้ก็มีพระเดชพระคุณพระสาสนโสภณ ผู้นั่งอยู่ตรงนี้ ผู้เป็นพระธรรมทูตในยุคแรก กระผมได้ทำทำเนียบพระธรรมทูตขึ้นมา ๓ ยุค ยุคแรก แล้วก็ยุคที่ ๒ เป็นยุคกลาง และยุคปัจจุบัน ยุคแรกนี้เรามีการอบรม ๑ ปีครึ่ง มียุคเดียว คือมีรุ่นเดียว ยุคที่ ๒ ไม่มีการอบรม และยุคปัจจุบันมีการอบรม ๑๙ รุ่น เท่ากับเลข ๑๙ แห่งสมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๙ พอดี มีการพัฒนา มีการศึกษา มีการปฏิบัติงานร่วมกัน แต่อย่างไรก็ตามในการปฏิบัติงานนั้นปัญหากับปัญญาคู่กัน กระผมใช้หลักว่า “ไม่มีปัญหาปัญญาไม่เกิด เมื่อมีปัญหาปัญญาจึงเกิด” ฉะนั้นเราทั้งหลายมีธรรมปัญญาก็จะใช้ธรรมปัญญานี้ไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาต่อไป

กระผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าในการเสวนาที่มีเวลาน้อยอย่างนี้ จะทำให้ก่อเกิดประโยชน์มากได้ด้วยศักยภาพของพระเถรานุเถระพระธรรมทูตและวิทยากรต่าง ๆ ที่จะให้ความกรุณาร่วมการประชุมร่วมกันได้ข้อคิดเห็น และในกิจกรรมอย่างอื่น เช่น การเจริญพระพุทธมนต์ถวาย

ในวันนี้ ภาคเย็นที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม จะขอนิมนต์ผู้แทนพระธรรมทูตไปร่วมพิธีการเจริญพระพุทธมนต์กับคณะสงฆ์ แล้วก็วันที่ ๓ คือเป็นวันคล้ายวันประสูติ ในวันนั้นวัดบวรนิเวศวิหารจะนิมนต์พระสงฆ์ไม่น้อยกว่า ๑,๑๑๙ รูปทั่วโลก รวมถึงพระธรรมทูตด้วย และมีสถานที่รองรับพระเถรานุเถระที่มาถวายสักการะรวมแล้วประมาณ ๒,๐๐๐ ในวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ฉะนั้น กระผมขอโอกาสในนามของวัดบวรนิเวศวิหาร ในนามของผู้รับดำเนินการในส่วนอื่น ๆ และในงานพระธรรมทูตนี้ ขอกราบขอบพระคุณพระเถรานุเถระพระธรรมทูตไทยทั้ง ๔ ทวีป หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ในการมาครั้งนี้แม้เป็นการรบกวนสัตตาหะ แต่เป็นกรณียะที่เป็นมงคลอย่างยิ่งที่เราทั้งหลายได้มาร่วมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ขอกราบขอบพระคุณครับ

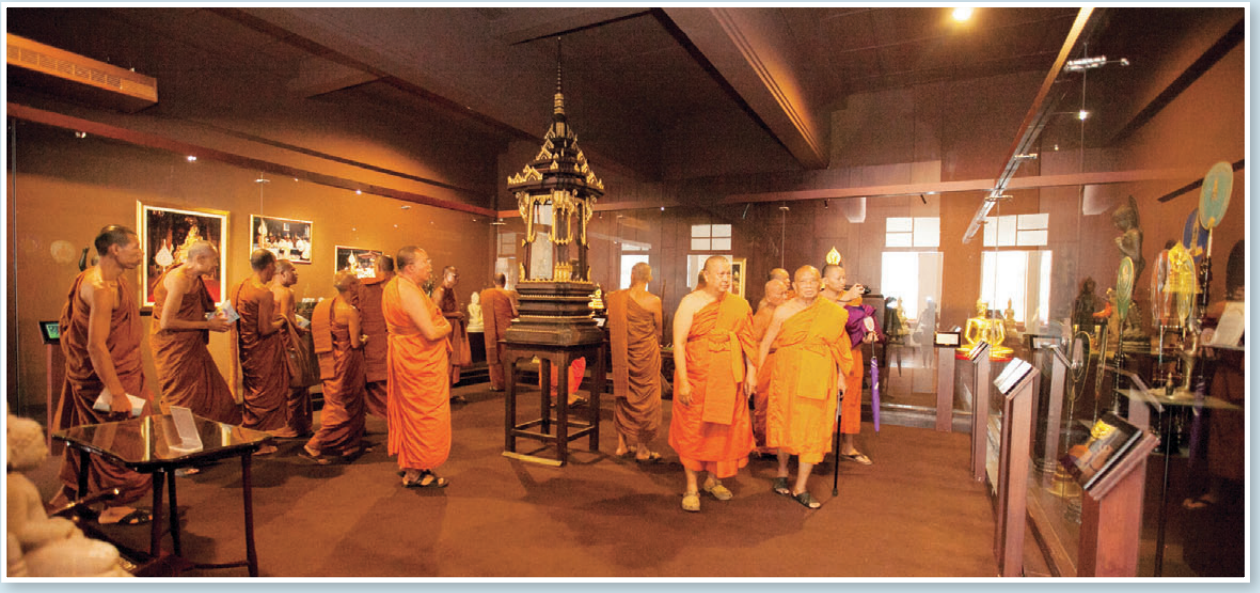

พระธรรมทูตและผู้เข้าประชุมเสวนาวิชาการฯ เข้าชมนิทรรศการพระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีสังฆบิดร

เมื่อเสร็จพิธีเปิดการประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีปแล้ว พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) นำคณะพระธรรมทูตไทยและผู้เข้าประชุมเสวนาวิชาการฯ ไปชมนิทรรศการ “พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร” ณ อาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ชมตำหนักล่าง ซึ่งเคยเป็นที่ตั้งสำนักฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ และชมพิพิธภัณฑ์และห้องสมุดเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ณ อาคารมนุษยนาควิทยาทาน เสร็จแล้ว

คณะพระธรรมทูตไทยและผู้เข้าประชุมเสวนาวิชาการฯ เดินทางไปยังมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (ศาลายา) เพื่อฉันภัตตาหารเพล/รับประทานอาหารกลางวัน แล้วลงทะเบียนรับเอกสารการประชุม ซึ่งเริ่มในภาคบ่าย

การประชุมเสวนาวิชาการเรื่อง "ยุทธศาสตร์การพัฒนางานพระธรรมทูตไทยในต่างประเทศ: ในมิติของการบริหาร สร้างเครือข่าย พัฒนา และสนับสนุนส่งเสริมอุปถัมภ์"

เวลา ๑๓ นาฬิกา เริ่มการประชุมเสวนาวิชาการฯ ณ อาคารสุชีพ ปุญญานุภาพ ชั้น ๒

พระราชบัณฑิต (ธรณิศ ชาคโร) อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมการประชุมเสวนาวิชาการ

พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) กรรมการมหาเถรสมาคม ปาฐกถานำเทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เรื่อง "**ศตวัสสาสังฆราชา: กึ่งศตวรรษพระธรรมทูตไทย**"

ต่อจากนั้น พระธรรมทูตและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการประชุมเสวนาวิชาการในหัวข้อ "**ยุทธศาสตร์การพัฒนางานพระธรรมทูตในต่างประเทศ: ในมิติของการบริหาร สร้างเครือข่าย พัฒนา และสนับสนุนส่งเสริมอุปถัมภ์**"

ได้เวลาสมควร พระธรรมทูตผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาวิชาการฯ เดินทางไปยังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เพื่อร่วมพิธีเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศลและถวายพระพร สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในเวลา ๑๖ นาฬิกา เสร็จพิธีแล้ว เดินทางกลับที่พัก ณ โรงแรมริเวอร์ไซด์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

(ดูรายละเอียดในหัวข้อ คณะสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศลและถวายพระพร สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๖ นาฬิกา)

วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๖ นาฬิกา คณะพระธรรมทูตผู้เข้าประชุมเสวนาวิชาการฯ ฉันภัตตาหารเช้า ณ ที่พักแล้วเดินทางไปยังอาคารสุชีพ ปุญญานุภาพ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (ศาลายา)

เวลา ๘ นาฬิกา เริ่มการประชุมเสวนาวิชาการฯ ณ อาคารสุชีพ ปุญญานุภาพ พระครูปลัดสุวัฒนวชิรคุณ (ไสว โชติโก) วัดอรุณราชวราราม รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นวิทยากรดำเนินการประชุม โดยแบ่งกลุ่มพระธรรมทูตเป็น ๔ กลุ่ม

กลุ่มที่ ๑ การบริหาร ประชุมที่อาคารสุชีพ ปุญญานุภาพ ห้องประชุมชั้น ๓
กลุ่มที่ ๒ การสร้างเครือข่าย ประชุมที่อาคารพระพรหมมุนี (B 7.2)
กลุ่มที่ ๓ การพัฒนา ประชุมที่อาคารสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ (B 7.3)
กลุ่มที่ ๔ การส่งเสริมสนับสนุนอุปถัมภ์ ประชุมที่อาคารสมเด็จพระวันรัต (B 7.4)

เวลา ๑๑ นาฬิกา ฉันภัตตาหารเพล/รับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๒ นาฬิกา ๑๕ นาที พระธรรมทูตและผู้เข้าประชุมเสวนาวิชาการฯ ร่วมกันถ่ายรูปหมู่ที่อัฒจันทร์หน้าอาคารสุชีพ ปุญญานุภาพ จากนั้นประชุมกลุ่มเสวนาต่อ

เวลา ๑๕ นาฬิกา พระธรรมทูตและผู้เข้าประชุมเสวนาวิชาการฯ ทุกกลุ่ม พร้อม ณ อาคารสุชีพ ปุญญานุภาพ ผู้แทนพระธรรมทูตแต่ละกลุ่มเสนอผลสรุปการประชุมเสวนาวิชาการฯ ดังนี้

ผลสรุปการประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป

กลุ่มที่ ๑ การบริหาร

๑. ขอให้มีการแต่งตั้งเจ้าคณะหนฝ่ายต่างประเทศเพื่อปกครองพระธรรมทูตสายต่างประเทศโดยตรง

๒. ขอให้มีการแต่งตั้งเจ้าคณะภาคโดยหัวหน้าองค์กรสงฆ์ในประเทศนั้น ๆ เช่น ประธานสมัชชาสงฆ์ไทย หรือประธานองค์กรพระธรรมทูตในประเทศและทวีปต่าง ๆ ประธานคณะกรรมการบริหารคณะสงฆ์ธรรมยุตในประเทศและทวีปต่าง ๆ และหัวหน้าพระธรรมทูตในประเทศต่าง ๆ เป็นระเบียบเดียวกัน

๓. ขอให้มีการแต่งตั้งรองเจ้าคณะภาคที่เป็นรองประธาน หรือรองหัวหน้าองค์กรพระธรรมทูตที่อยู่ในภูมิภาคนั้น ๆ ตามที่ระบุในข้อ ๒

๔. ขอให้มีองค์กรดูแลพระธรรมทูตไปต่างประเทศเพียงองค์กรเดียว ในการบริหารจัดการด้านการเผยแผ่ของพระธรรมทูต การบริหารหลักสูตรและการฝึกอบรม การขออนุมัติหนังสือเดินทาง และกฎระเบียบการไปปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศให้เป็นเอกภาพ

๕. ขอให้มีบัตรแสดงสถานภาพความเป็นพระธรรมทูตในต่างประเทศ เพื่อนำไปแสดงต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศเหมือนกับข้าราชการของรัฐ

๖. ขอให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นศูนย์ประสานงานการปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศของคณะสงฆ์ไทยโดยตรง โดยนำเสนอต่อมหาเถรสมาคมทุกครั้งในกิจการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของพระธรรมทูตในต่างประเทศ

๗. ให้จัดตั้งกองทุนกู้ยืมสนับสนุนการปฏิบัติศาสนกิจด้านการเผยแผ่ของพระธรรมทูต โดยให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นผู้จัดสรรไปยังองค์กรพระธรรมทูตในแต่ละภูมิภาคเป็นผู้บริหารดำเนินการต่อไป

๘. ให้มีการวางนโยบายด้านการบริหารกิจการเผยแผ่ของพระธรรมทูตให้ครอบคลุมทั้ง ๓ ระยะ โดยให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการบริหารกิจการพระธรรมทูตไทยขึ้น โดยมีแผนกหรือกองต่าง ๆ เช่น ด้านการปกครอง ด้านการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านการเผยแผ่ ด้านสาธารณูปการ ด้านสาธารณะสงเคราะห์ เป็นต้น เพื่อกลั่นกรองหลักการและวิธีการต่าง ๆ ในการบริหารจัดการการเผยแผ่งานพระธรรมทูตในต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพเหมือนกับเป็นคณะอนุกรรมการมหาเถรสมาคม เพื่อสนองงานมหาเถรสมาคม

๙. ขอให้ยกสถานะองค์กรพระธรรมทูตเป็นองค์กรทางการคณะสงฆ์ ที่หน่วยงานของรัฐบาลรับรองอย่างเป็นทางการถูกต้องตามกฎหมาย สามารถติดต่อกับต่างประเทศได้โดยตรง มีศักดิ์และสิทธิ์เทียบเท่าทูตทางศาสนา มีสำนักงานใหญ่กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของโลก

กลุ่มที่ ๒ การสร้างเครือข่าย

๑. ให้มีการจัดตั้งสำนักงานกลางประสานงานพระธรรมทูตสายต่างประเทศ โดยวัตถุประสงค์ คือ
- เพื่อประสานงานกับพระธรรมทูตทั้ง ๔ ทวีป
- เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศ
- เพื่อดูแลสวัสดิการให้แก่พระธรรมทูตสายต่างประเทศ
- เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้คำแนะนำปรึกษาปัญหาแก่พระธรรมทูต
- เพื่อติดตามรวบรวมข้อมูลของพระธรรมทูตทั้ง ๔ ทวีป

๒. รูปแบบโครงสร้างของสำนักงานกลาง มีผู้แทนหน่วยงานองค์กรในประเทศไทย เช่น มหาเถรสมาคม มหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง ๒ แห่ง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมการศาสนา และกระทรวงการต่างประเทศ เป็นต้น คณะผู้แทนในส่วนของพระธรรมทูตสายต่างประเทศทั้ง ๔ ทวีป เป็นคณะทำงาน

กลุ่มที่ ๓ การพัฒนา

๑. การพัฒนาในประเทศ
- ตั้งสถาบันพระธรรมทูตสายต่างประเทศ ฝึกอบรมฝึกภาวะผู้นำ เพื่อเตรียมบุคลากรให้มีการพัฒนาด้านความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี พุทธศาสนา จิตวิทยา จิตตภาวนา เป็นต้น
- ตั้งคณะกรรมาธิการทำงานเพื่อติดตามผลงานและกำหนดยุทธศาสตร์โดยมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง ๒ แห่ง
- ให้มีการประชุมพระธรรมทูตสายต่างประเทศทุกปี

๒. การพัฒนาในต่างประเทศ
- เพิ่มจำนวนพระธรรมทูตให้พอเพียงเหมาะสมกับจำนวนงานการเผยแผ่

- จัดนิตยภัตถวายพระธรรมทูตในต่างประเทศ
- ให้ตั้งงบประมาณช่วยเหลือด้านการเผยแผ่
- พัฒนาความรู้ด้านภาษาของประเทศนั้น ๆ ที่พระธรรมทูตอยู่
- พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างชาวพุทธนานาชาติกับศาสนาอื่น ๆ
- ให้มีคณะทำงานเพื่อประสานงานพระธรรมทูตในแต่ละทวีป
- สร้างบุคคลท้องถิ่นให้เป็นศาสนทายาท
- พัฒนาแลกเปลี่ยนสื่อการสอนและประสบการณ์ระหว่างพระธรรมทูต
- ให้มีคณะกรรมการเพื่อปกป้องคุ้มครองชาวพุทธ
- สร้างเครือข่าย online เพื่อเป็นศูนย์ประสานงาน

กลุ่มที่ ๔ การสนับสนุนส่งเสริมอุปถัมภ์

๑. มหาเถรสมาคม

- รับรองสถานะขององค์กร เช่น สมัชชาสงฆ์ไทยในต่างประเทศ ให้ถูกต้องตามกฎหมายของคณะสงฆ์ไทย
- รับรองสถานะของพระธรรมทูตต่างประเทศให้มีศักดิ์และสิทธิ์เทียบเท่าพระสังฆาธิการในประเทศไทย เช่น สมณศักดิ์และนิตยภัต เป็นต้น

๒. รัฐบาล

- ให้รัฐบาลออกเป็นนโยบายรับรองให้ความสำคัญกับงานพระธรรมทูตในฐานะศูนย์รวมใจคนไทยในต่างประเทศ และในฐานะที่เป็นองค์กรที่บำเพ็ญประโยชน์คุณูปการแก่ประเทศไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ประสานดำเนินการกับประเทศที่พระธรรมทูตเดินทางไปปฏิบัติศาสนกิจ
- จัดตั้งกองทุนสนับสนุนงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูต
- ออกนโยบายให้หน่วยงานรัฐ คือสถานเอกอัครราชทูตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนเป็นธุระในกิจการของพระธรรมทูต โดยควรมีผู้ช่วยทูตด้านศาสนา และวัฒนธรรม
- ทำความเข้าใจหรือลงนามความร่วมมือ (MOU) กับประเทศที่พระธรรมทูตเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ (เช่น กรณีเรื่องวีซ่า หนังสือเดินทางราชการขอวีซ่าไม่ได้ โดยเฉพาะประเทศปลายทางอย่างเบเนลักซ์ เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ ลักเซมเบิร์ก ไม่ยอมรับทำให้ได้วีซ่าคราวละ ๓ เดือน)

๓. กระทรวงการต่างประเทศ

- อำนวยความสะดวกเรื่องวีซ่า หนังสือเดินทางที่เหมาะสม
- ชื่อในหน้าหนังสือเดินทาง ควรเป็นชื่อ - นามสกุลเดิม กรณีเลื่อนสมณศักดิ์ให้กระทรวงใช้สมณศักดิ์เป็น First name ส่วน Family name คงเดิมไว้

- สำนักงานกำกับดูแลพระธรรมทูตเดินทางไปต่างประเทศ ลงนามความร่วมมือ (MOU) กับกระทรวงการต่างประเทศ ในการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติศาสนกิจของพระธรรมทูตในประเทศต่าง ๆ

๔. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

- ให้มีหน่วยงานระดับกองประสานงานพระธรรมทูตในประเทศต่าง ๆ

๕. กรมการศาสนา

- ให้การสนับสนุนงานวัฒนธรรม โรงเรียนภาษาไทย นาฏศิลป์ไทย ดนตรีไทย
- สนับสนุนรางวัลเสมาธรรมจักรให้แก่ชาวต่างชาติที่สนับสนุนกิจการของพระพุทธศาสนา

๖. มหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง ๒ แห่ง คือ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

- สนับสนุนทางวิชาการในการฝึกอบรมบุคลากรด้านการเผยแผ่ จัดทำ และบริหารหลักสูตรการฝึกอบรม

เวลา ๑๖ นาฬิกา ๕ นาที ผู้แทนหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ถวายข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป

นายบำรุง พันธุ์อุบล ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมาธิการศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถวายข้อคิดเห็นว่าควรเสนอร่างพระราชบัญญัติพระพุทธศาสนาพระธรรมทูตต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อที่จะได้ช่วยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และกรมการศาสนา

นางศรีนวล ลัภกิตโร ผู้อำนวยการกลุ่มเครือข่ายคุณธรรมจริยธรรม กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ถวายข้อคิดเห็นว่า กรมการศาสนายินดีจะส่งเสริมศาสนาด้านศิลปวัฒนธรรม และส่งเสริมสนับสนุนทุกบทบาททุกเรื่องที่จะเป็นประโยชน์เป็นผลดีกับทุกภาคส่วนจริง

นายรัฐฎา จิวาลัย ผู้อำนวยการกองหนังสือเดินทาง กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ ถวายข้อคิดเห็นเรื่องการขอวีซ่า พาสปอร์ต หนังสือเดินทาง และพาสปอร์ตทูต ควรเสนอรายงานต่อรัฐบาลเพื่อให้รัฐบาลกำหนดนโยบายออกมาให้ความสำคัญแด่พระธรรมทูต

พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถวายข้อคิดเห็นด้านการพัฒนางานพระธรรมทูตต่างประเทศ สนับสนุนทางวิชาการในการฝึกอบรมบุคลากรด้านการเผยแผ่ จัดทำ และบริหารหลักสูตรการฝึกอบรม

พระพรหมเมธี (จำนงค์ ธมฺมจารี) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดสัมพันธวงศ์ กรรมการมหาเถรสมาคม ถวายข้อคิดเห็นว่า พระธรรมทูตที่อยู่ต่างประเทศให้ยึดมั่นในหลักธรรม สามัคคี เผยแผ่พระศาสนา และต้องนำพระธรรมคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปสู่ชาวตะวันตกให้ได้มากที่สุด ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติตั้งกองทุนส่งเสริมพระพุทธศาสนา ให้มีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งโลก

พิธีปิดการประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป

เวลา ๑๗ นาฬิกา ๑๕ นาที พระพรหมเมธี (จำนงค์ ธมฺมจารี) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดสัมพันธวงศ์ กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะใหญ่หนตะวันออก กล่าวให้โอวาทแด่พระธรรมทูตไทยทั้ง ๔ ทวีป จากนั้น นายนพรัตน์ เบญจวัฒนานันท์ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ปฏิบัติหน้าที่แทนนายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รองนายกรัฐมนตรี กล่าวปิดการประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป เนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลาเช้า คณะพระธรรมทูตเข้าร่วมพิธีบำเพ็ญพระกุศลฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร และถวายสักการะลงนามถวายพระพร ณ ตำหนักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร

(ดูรายละเอียดในหัวข้อ การทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๐ นาฬิกา ๓๐ นาที)

เวลา ๑๑ นาฬิกา คณะพระธรรมทูตฉันภัตตาหารเพล ณ บริเวณวิหารพระศาสดา วัดบวรนิเวศวิหาร

การประชุมเสวนาผู้บริหารพระธรรมทูต ๔ ทวีป

เวลาบ่าย เป็นการประชุมเสวนาผู้บริหารพระธรรมทูต ๔ ทวีป ร่วมกับคณะอนุกรรมการฝ่ายจัดเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป ณ ตำหนักล่าง ที่ประชุมได้จัดทำข้อมูลสรุปผลการประชุมเสวนาวิชาการเพื่อประสานการดำเนินงานต่อไป ดังนี้

๑. สรุปผลรายงานการประชุมเบื้องต้นให้หน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องทราบ
- ตั้งคณะทำงานเพื่อปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมข้อสรุปผลการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
- จัดทำรายละเอียดเนื้อหาสาระสำคัญ หลักการเหตุผล ฯลฯ ให้มีความชัดเจน สอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายและภารกิจหน่วยงานองค์กรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒. ส่งผลการดำเนินงานการจัดประชุมเสวนาวิชาการฯ ให้คณะกรรมการอำนวยการจัดงาน ๑๐๐ ปีฯ เพื่อส่งต่อให้รัฐบาลและมหาเถรสมาคมทราบ และประสานดำเนินการต่อไป

๓. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อติดตามและผลักดันการดำเนินการตามมติข้อสรุปการประชุมเสวนาวิชาการฯ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ และรายงานให้ทราบต่อไป

คณะสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศลและถวายพระพร
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๖ นาฬิกา

ณ วันพิธี เจ้าพนักงานเตรียมการตั้งแต่งตกแต่งพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามและปริมณฑลไว้พร้อม

ภายในพระอุโบสถ หน้าฐานชุกชีที่ประดิษฐานพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร ตั้งม้าเตี้ยจำหลักลายปิดทอง วางเครื่องบูชากระบะมุก ปูผ้ากราบสีขาว สำหรับประธานสงฆ์บูชาพระรัตนตรัย ถัดออกมาลาดผ้าขาว วางอาสน์สงฆ์มีพนักพิงคลุมผ้าสันถัดสีชมพู ๕ ที่ สำหรับสมเด็จพระราชาคณะ นอกนั้นลาดพรมสีแดงเต็มพื้นพระอุโบสถสำหรับพระสงฆ์นั่งเจริญพระพุทธมนต์

พระระเบียงด้านหน้าพระอุโบสถ ตั้งโต๊ะหมู่บูชา ๒ ชุด ชุดที่ ๑ อยู่หน้าพระทวารกลาง ประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมด้วยแท่นจำหลักลายปิดทองรองรับโต๊ะหมู่เครื่องสักการะ แถวบนสุดวางแจกันดอกไม้สีฟ้า อันเป็นสีประจำวันศุกร์ วันประสูติของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๒ คู่ ถัดลงมาวางพานพุ่มดอกบานไม่รู้โรยสีม่วงและสีขาว ๑ คู่ แถวล่างสุดวางกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ สำหรับประธานฝ่ายฆราวาสถวายสักการะ ถัดไปทางเบื้องขวา ตั้งโต๊ะหมู่บูชาชุดที่ ๒ บนแท่นแดงขาสิงห์ วางแจกันดอกกุหลาบสีขาว ๔ คู่ลดหลั่นกัน แถวล่างสุดวางกระถางปักธูป ๓ ดอก เทียน ๑ คู่ พร้อมแท่นกราบ สำหรับประธานฝ่ายฆราวาสบูชาพระรัตนตรัย ถัดออกมาตั้งเก้าอี้พร้อมโต๊ะเคียงสำหรับประธานฝ่ายฆราวาส

พระระเบียงด้านซ้ายและด้านขวาตั้งเก้าอี้สำหรับพระสงฆ์นั่งเจริญพระพุทธมนต์ พระระเบียงด้านหลังลาดเสื่อสีแดงสำหรับพระสงฆ์นั่งเจริญพระพุทธมนต์เช่นกัน

พระระเบียงด้านหน้าและลานชั้นล่างภายในกำแพงแก้วด้านทิศตะวันออก ตั้งเก้าอี้สำหรับข้าราชการและประชาชนที่มาร่วมพิธี

ศาลารายด้านทิศใต้ จัดเป็นที่สำหรับพระสงฆ์ที่ร่วมเจริญพระพุทธมนต์นั่งหันหน้าเข้าสู่พระอุโบสถ ศาลารายด้านทิศเหนือ จัดเป็นที่สำหรับประชาชนที่มาร่วมพิธีนั่งหันหน้าเข้าสู่พระอุโบสถ

บันไดขึ้นสู่พระระเบียงพระอุโบสถด้านซ้ายและด้านขวา ตั้งโต๊ะวางของที่ระลึกสำหรับถวายพระสงฆ์ที่มาเจริญพระพุทธมนต์ มี (๑) หนังสือจิตรกรรมเล่าเรื่องจิตตนคร (๒) หนังสือรสแห่งความเมตตาชุ่มเย็นยิ่งนัก (๓) หนังสือพระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (๔) พระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (๕) เหรียญที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

แผนผังพิธีเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศลและถวายพระพร
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง
วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๖ นาฬิกา

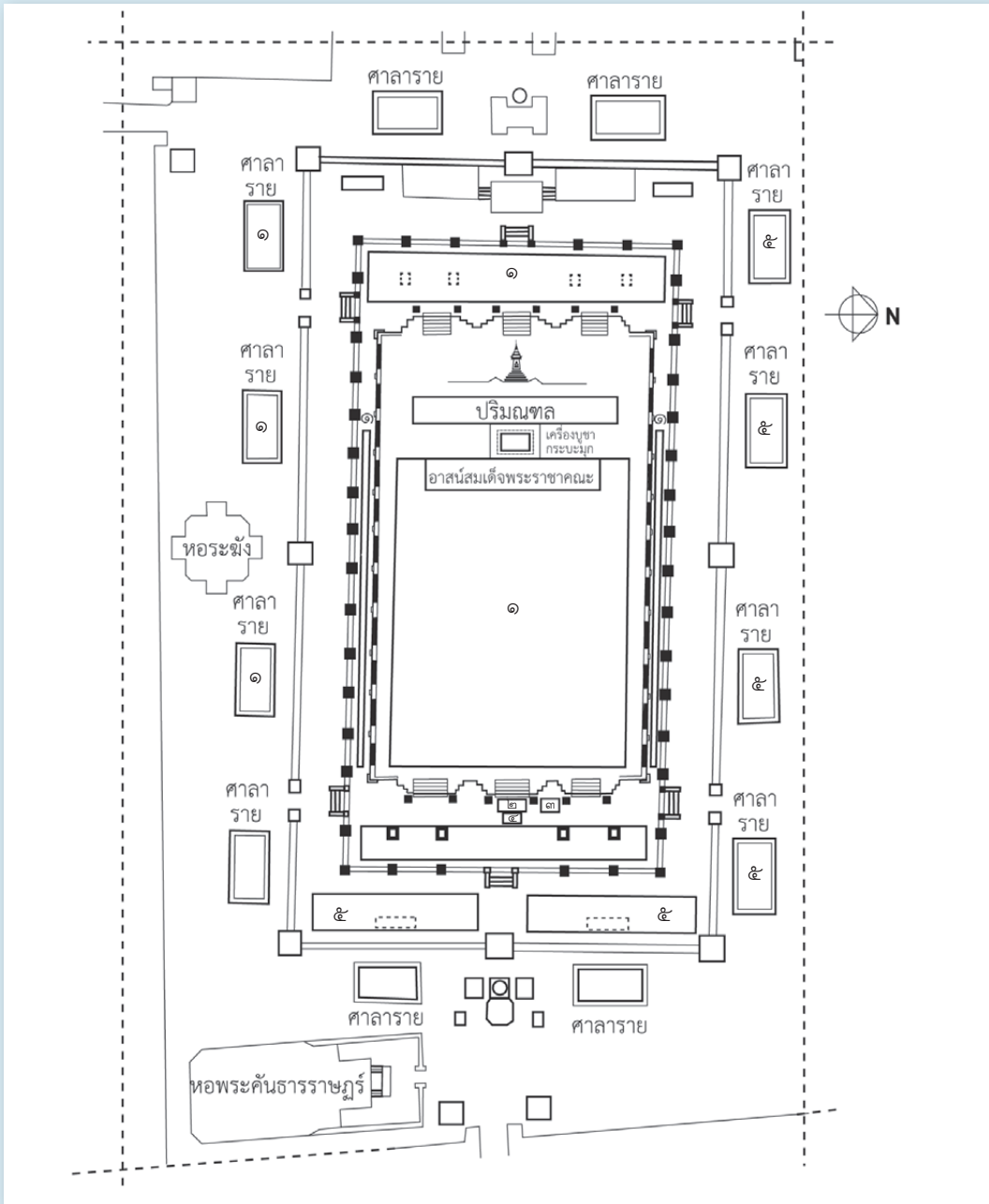

๑. พระสงฆ์นั่งเจริญพระพุทธมนต์
๒. พระรูปสมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
พร้อมโต๊ะหมู่เครื่องสักการะ
๓. โต๊ะหมู่สำหรับบูชาพระรัตนตรัยพร้อมแท่นกราบ
๔. ที่นั่งประธานฝ่ายฆราวาส
๕. ที่นั่งข้าราชการและประชาชน

ครั้นใกล้เวลาพิธี พระสงฆ์ที่จะเจริญพระพุทธมนต์ มีสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ เป็นประธาน พระสงฆ์จากวัดต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลที่ได้รับนิมนต์นั่งยังอาสน์สงฆ์ที่กำหนด พระธรรมทูตผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป ที่จะร่วมเจริญพระพุทธมนต์ นั่งยังเก้าอี้ที่จัดรับรอง

ฝ่ายฆราวาส มีนายวราเทพ รัตนากร รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานฝ่ายฆราวาส ข้าราชการในเครื่องแบบสีกากีคอพับ และประชาชน ซึ่งส่วนใหญ่แต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีขาว นั่งในมณฑลพิธีพร้อมแล้ว

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ประธานสงฆ์ จุดธูปเทียนเครื่องนมัสการกระบะมุก

นายวราเทพ รัตนากร รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
จุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย

นายวราเทพ รัตนากร รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
เปิดกรวยกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพถวายสักการะ
ที่หน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

เวลา ๑๖ นาฬิกา ๒ นาที สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ประธานสงฆ์ จุดธูปเทียนเครื่องนมัสการกระบะมุก กราบพระรัตนตรัย นายวราเทพ รัตนากร ประธานฝ่ายฆราวาส จุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย แล้วเปิดกรวยกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพถวายสักการะที่หน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประนมมือไหว้ แล้วกลับไปนั่งเก้าอี้ที่เดิม

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ประธานฝ่ายสงฆ์ นำคณะสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ พร้อมด้วย ข้าราชการ และประชาชน

คณะสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระกุศลถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมด้วยข้าราชการและประชาชน

เวลา ๑๗ นาฬิกา จบการเจริญพระพุทธมนต์ พระสงฆ์ ข้าราชการ และประชาชน นั่งเจริญสมาธิ เป็นเวลา ๕ นาที

จากนั้นสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ประธานสงฆ์ กล่าวถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จบแล้ว กราบพระรัตนตรัย ออกจากพระอุโบสถ เดินทางกลับ พระสงฆ์ทั้งนั้นรับหนังสือที่ระลึกที่บันไดหน้าพระอุโบสถ แล้วเดินทางกลับ

เวลา ๑๗ นาฬิกา ๒๒ นาที นายวราเทพ รัตนากร ประธานฝ่ายฆราวาส กราบลาพระ และเดินทางกลับ เป็นเสร็จพิธี

วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

การทรงบำเพ็ญพระกุศลส่วนพระองค์ ทรงบาตรพระสงฆ์ ๑๙ รูป
ณ ตำหนักคอยท่า ปราโมช และทรงปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ณ ท่าวาสุกรี
วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๖ นาฬิกา ๓๐ นาที

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงบำเพ็ญพระกุศลส่วนพระองค์ เป็นการเนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

เวลา ๖ นาฬิกา ๓๐ นาที โปรดให้พระเทพสารเวที (บุญยนต์ ปุญฺญาคโม) ผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช เป็นผู้แทนพระองค์ในพิธีทรงบาตรพระสงฆ์ ๑๙ รูป ณ บริเวณหน้าตำหนักคอยท่า ปราโมช คณะเหลืองรังษี วัดบวรนิเวศวิหาร

เวลา ๘ นาฬิกา ๓๐ นาที โปรดให้พระเทพสารเวที (บุญยนต์ ปุญฺญาคโม) ผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช เป็นผู้แทนพระองค์ไปปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำซึ่งกรมประมงจัดถวาย ณ ท่าวาสุกรี

ในการนี้ กรมประมงได้น้อมถวายพันธุ์สัตว์น้ำจำนวน ๙ ชนิด คือ ปลาตะเพียนขาว ปลาตะเพียนทอง ปลาสร้อยขาว ปลาโพง ปลากราย ปลาหมอไทย ปลากาดำ ปลากระแห และปลาบึก รวมจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัว

พิธีบำเพ็ญพระกุศลทักษิณานุปทานถวายแด่สมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทั้ง ๑๘ พระองค์ พระบูรพาจารย์ และพระบุพการี ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๔ นาฬิกา

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โปรดให้มีพิธีบำเพ็ญพระกุศลทักษิณานุปทานถวายแด่สมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทั้ง ๑๘ พระองค์ พระบูรพาจารย์ และพระบุพการีของพระองค์ เป็นการเนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ในการนี้ โปรดให้สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) รักษาการเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ประธานอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ของวัดบวรนิเวศวิหาร เป็นผู้แทนพระองค์ไปปฏิบัติศาสนกิจ มีกำหนดการดังนี้

กำหนดการ[๔]
พิธีบำเพ็ญพระกุศลทักษิณานุปทานอุทิศถวายแด่ สมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทั้ง ๑๘ พระองค์ พระบูรพาจารย์ และพระบุพการี เนื่องในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ในพระบรมราชูปถัมภ์ วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๔ นาฬิกา ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๓ นาฬิกา ๕๐ นาที ทุกฝ่ายพร้อมกัน ณ พระอุโบสถ

เวลา ๑๔ นาฬิกา สมเด็จพระวันรัต รักษาการเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช ถึงยังพระอุโบสถ

- จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- จุดธูปเทียนถวายสักการะหน้าพระรูป และรูปหล่อสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ และพระพรหมมุนี (สุวจเถร)
- ถวายพัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ แด่สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ องค์ถวายพระธรรมเทศนา
- จุดเทียนดูหนังสือเทศน์ หน้าพระเก้าอี้สมเด็จพระสังฆราช
- สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช องค์ถวายพระธรรมเทศนาขึ้นยังธรรมาสน์

---

[๔] ในการปฏิบัติ มีบางรายการที่ดำเนินงานต่างจากที่แจ้งไว้ในกำหนดการ ดังได้บันทึกไว้ในจดหมายเหตุหัวข้อนั้น ๆ

- เจ้าหน้าที่อาราธนาศีล
- สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ให้ศีล จบแล้ว

สมเด็จพระวันรัต ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช

- จุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยสำหรับทรงธรรม หน้าพระรูปสมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ๑๘ พระองค์ และพระบูรพาจารย์
- จุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยสำหรับทรงธรรม หน้าพระเก้าอี้สมเด็จพระสังฆราช
- โปรดให้ผู้แทนสกุลคชวัตร จุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยหน้ารูปพระบุพการี
- เจ้าหน้าที่อาราธนาธรรม
- สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ถวายพระธรรมเทศนา จบแล้ว ลงมานั่งยังอาสน์สงฆ์
- ถวายเครื่องไทยธรรมบูชากัณฑ์เทศน์
- เจ้าหน้าที่ลาดพระภูษาโยง
- สมเด็จพระวันรัต ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช ทอดผ้าไตร ๑ ไตร
- สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ สดับปกรณ์

พระสงฆ์สวดพระพุทธมนต์ ๑๐ รูป ขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์

- ถวายพัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ
- เจ้าหน้าที่อาราธนาพระปริตร
- พระสงฆ์สวดพระพุทธมนต์ เมื่อจบแล้ว
- ถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระสงฆ์สวดพระพุทธมนต์
- เจ้าหน้าที่ลาดพระภูษาโยง
- ทอดผ้าไตร ๑๐ ไตร
- พระสงฆ์สดับปกรณ์
- พระสงฆ์อนุโมทนา

สมเด็จพระวันรัต ผู้แทนพระองค์พระสมเด็จพระสังฆราช กรวดน้ำอุทิศพระกุศลถวายแด่สมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทั้ง ๑๘ พระองค์ พระบูรพาจารย์ และพระบุพการี

พระสงฆ์สดับปกรณ์ชุดแรก (๒๐ รูป) ขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์

- พระสงฆ์สวดมาติกา เมื่อจบแล้ว
- เจ้าหน้าที่ลาดพระภูษาโยง
- ทอดผ้าไตร
- พระสงฆ์สดับปกรณ์
- พระสงฆ์อนุโมทนา
- กรวดน้ำอุทิศพระกุศลถวายแด่สมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทั้ง ๑๘ พระองค์ พระบูรพาจารย์ และพระบุพการี

พระสงฆ์ ๔๑๑ รูป สดับปกรณ์ โดยลำดับ

เวลา ๑๖ นาฬิกา พิธีทอดผ้าป่าสามัคคีสมทบทุน มูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

แผนผังพิธีบำเพ็ญพระกุศลทักษิณานุปทานถวาย
แด่สมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทั้ง ๑๘ พระองค์ พระบูรพาจารย์ และพระบุพการี
ภายในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

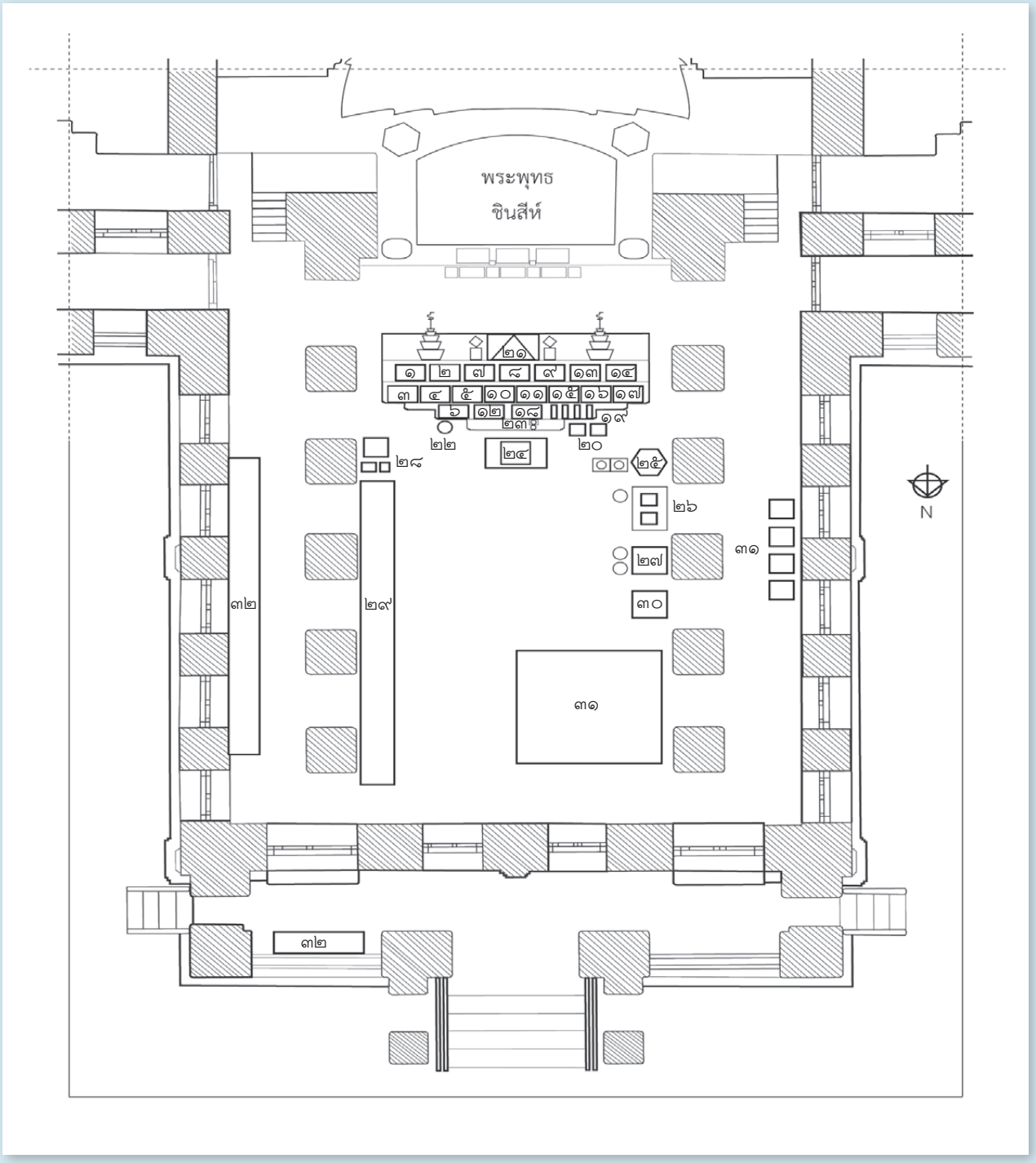

คำอธิบายแผนผังพิธีบำเพ็ญพระกุศลทักษิณานุปทานถวาย
แด่สมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทั้ง ๑๘ พระองค์ พระบูรพาจารย์ และพระบุพการี
ภายในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

๑ - ๑๘. สมเด็จพระสังฆราช ๑๘ พระองค์
๑๙. พระบูรพาจารย์
๒๐. พระบุพการี
๒๑. พระพุทธรูปปางประทานพร ภ.ป.ร.
๒๒. พานพระภูษาโยง
๒๓. เครื่องทองน้อยถวายสักการะ และเครื่องทองน้อยทรงธรรม
๒๔. เครื่องนมัสการกระบะมุกพร้อมผ้ากราบสีขาว
๒๕. พระบรมรูปหล่อ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมเครื่องทองน้อย ๒ สำรับ
๒๖. พระป้ายพระนาม พระสัมพันธวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมขุนอิศรานุรักษ์ และพระป้ายพระนาม สมเด็จพระบวรราชเจ้า กรมพระราชวังบวรมหาศักดิพลเสพ พร้อมเครื่องทองน้อย
๒๗. พระเก้าอี้สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมเครื่องทองน้อย และเทียนดูหนังสือเทศน์
๒๘. ธรรมาสน์
๒๙. อาสน์สงฆ์ พร้อมโต๊ะวางพานพระภูษาโยง
๓๐. เก้าอี้ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช
๓๑. เก้าอี้พระเถรานุเถระ และผู้มาร่วมพิธี
๓๒. โต๊ะวางจตุปัจจัยไทยธรรม

รูปขยายแผนผังพิธีบำเพ็ญพระกุศลทักษิณานุปทานถวาย
แด่สมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทั้ง ๑๘ พระองค์ พระบูรพาจารย์ และพระบุพการี
ภายในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

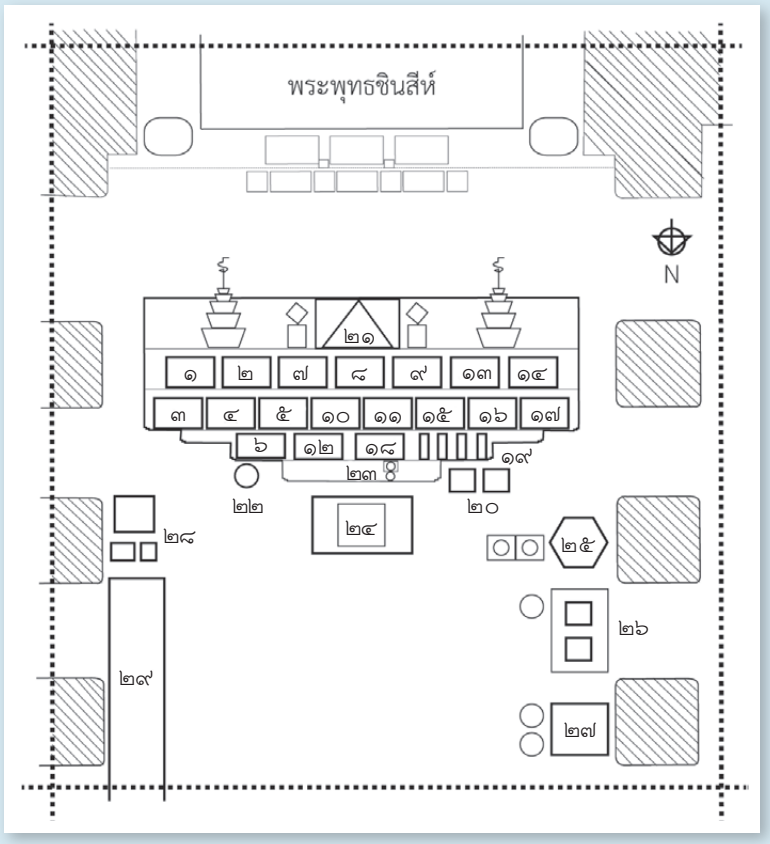

ณ วันพิธี เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง กรมการศาสนา และวัดบวรนิเวศวิหาร เตรียมการตั้งแต่งตกแต่งภายในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหารไว้พร้อม

ภายในพระอุโบสถ บนฐานชุกชีพระพุทธชินสีห์ พระประธานในพระอุโบสถ ประดิษฐานพระรูปหล่อ ๓ องค์ เรียงลำดับจากซ้ายไปขวา คือ พระรูปหล่อสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ สกลมหาสังฆปริณายก (หม่อมราชวงศ์ชื่น สุจิตฺโต) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๓ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ (พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าฤกษ์) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๘ และสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ามนุษยนาคมานพ) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๐ หน้าฐานชุกชีตั้งชั้นย่อมุมลดหลั่นกันเป็น ๕ ระดับ

แถวที่ ๑ ชั้นบนสุด ประดิษฐานพระพุทธรูปปางประทานพร ภ.ป.ร. ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานพระราชดำริให้ช่างปั้นขึ้น แล้วพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้วัดบวรนิเวศวิหารจัดสร้างเมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๘

แถวที่ ๒ ริมด้านซ้ายและขวา ตั้งพานทองรองรับฉัตร ๕ ชั้น ตรงกลางวางพุ่มดอกไม้สีขาวอักษรพระปรมาภิไธย ภ.ป.ร. และพุ่มดอกไม้สีขาวอักษรพระนามาภิไธย ส.ก. พร้อมเชิงเทียน ๑ คู่ และเทียนไฟฟ้า

แถวที่ ๓ ประดิษฐานพระรูปของสมเด็จพระสังฆราชเรียงลำดับจากซ้ายไปขวา ดังนี้
สมเด็จพระสังฆราช (ศรี) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑ สมเด็จพระสังฆราช (สุก) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๒ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส (พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวาสุกรี) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๗ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ (พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าฤกษ์) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๘ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราชมหาสงฆปรินายก (สา ปุสฺสเทโว) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๙ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ สกลมหาสังฆปรินายก (หม่อมราชวงศ์ชื่น สุจิตฺโต) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๓ และสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสงฆปรินายก (ปลด กิตฺติโสภโณ) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๔

แถวที่ ๔ ประดิษฐานพระรูป สมเด็จพระอริยวงษญาณ สมเด็จพระสังฆราช (มี) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๓ สมเด็จพระอริยวงษญาณ สมเด็จพระสังฆราช (สุก ญาณสังวร) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๔ สมเด็จพระอริยวงษญาณ สมเด็จพระสังฆราช (ด่อน) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๕ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ามนุษยนาคมานพ) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๐ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวรสิริวัฒน์ (หม่อมเจ้าภุชงค์ สิริวฑฺฒโน) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๑ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (อยู่ ฌาโณทโย) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๕ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสงฆปรินายก (จวน อุฏฺฐายี) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๖ และสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสงฆปริณายก (ปุ่น ปุณฺณสิริ) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๗ ระหว่างพระรูปสมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๕ กับพระองค์ที่ ๑๐ และสมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๑ กับพระองค์ที่ ๑๕ คั่นด้วยพานพุ่มดอกไม้สีเหลืองอักษรพระนาม ญ.ส.ส. รวม ๒ พาน

แถวที่ ๕ ประดิษฐานพระรูป สมเด็จพระอริยวงษญาณ สมเด็จพระสังฆราช (นาค) สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๖ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสงฆปรินายก (แพ ติสฺสเทโว) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๒ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสงฆปริณายก (วาสน์ วาสโน) สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๘ ถัดจากพระรูปสมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๘ ประดิษฐานรูปพระบูรพาจารย์ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๔ รูป เรียงลำดับจากซ้ายไปขวาคือ พระรัตนธัชมุนี (จู อิสฺสรญาโณ) พระเทพมงคลรังสี (ดี พุทฺธโชติ) พระปลัดหรุ่ง เขี่ยงฉี พระโสภณสมาจาร (เหรียญ สุวณฺณโชติ) ด้านซ้ายพระรูปสมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๖ และระหว่างพระรูปสมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๘ กับรูปพระรัตนธัชมุนี วางพานพุ่มดอกไม้สีเหลืองอักษรพระนาม ญ.ส.ส. รวม ๒ พาน

หน้าพระรูปสมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๒ ทอดเครื่องทองน้อยสำหรับถวายสักการะสมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ๑๘ พระองค์ และพระบูรพาจารย์ ๑ สำรับ เครื่องทองน้อยสำหรับทรงธรรม ๑ สำรับ

หน้าฐานชุกชี ด้านซ้ายตรงย่อมุม ตั้งเสาบัวกลุ่มรองรับพานพระภูษาโยงซึ่งโยงจากฐานชุกชีมาพักไว้ตรงกลางตั้งเครื่องนมัสการกระบะมุก ๑ สำรับ ลาดผ้ากราบสีขาวสำหรับประธานในพิธีบูชาพระรัตนตรัยด้านขวา ตั้งม้าเตี้ยจำหลักลายปิดทองประดิษฐานรูปพระบุพการีของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๒ รูป คือ นายน้อย คชวัตร พระชนก และนางกิมน้อย คชวัตร พระชนนี

ถัดออกมา ระหว่างมุมฐานชุกชีด้านขวากับเสาพระอุโบสถ ตั้งเสาบัวกลุ่มประดิษฐานพระบรมรูปหล่อครึ่งพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทอดเครื่องทองน้อยสำหรับถวายสักการะ ๑ สำรับ และเครื่องทองน้อยสำหรับทรงธรรม ๑ สำรับ

ถัดไปทางด้านขวา ตั้งโต๊ะปูผ้าขาว ประดิษฐานพระป้ายพระนาม พระสัมพันธวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมขุนอิศรานุรักษ์ และพระป้ายพระนาม สมเด็จพระบวรราชเจ้า กรมพระราชวังบวรมหาศักดิพลเสพ พร้อมม้าเตี้ยจำหลักลายปิดทอง ทอดเครื่องทองน้อย ๑ สำรับ สำหรับถวายสักการะ

ต้นแนวเสาพระอุโบสถด้านซ้าย ตั้งธรรมาสน์ พร้อมม้าสูงจำหลักลายปิดทองสำหรับวางเทียนดูหนังสือเทศน์ หน้าแนวเสาเป็นอาสน์สงฆ์ปูผ้าขาวสำหรับพระสงฆ์ที่จะเจริญพระพุทธมนต์และสดับปกรณ์ ๑๐ รูป ต้นอาสน์สงฆ์ตั้งม้าเตี้ยจำหลักลายปิดทองวางพานพระภูษาโยง

ต้นแนวเสาพระอุโบสถด้านขวา ตั้งพระเก้าอี้สำหรับสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ด้านหน้าพระเก้าอี้ตั้งม้าจำหลักลายปิดทอง ๑ คู่ ทอดเครื่องทองน้อยสำหรับทรงธรรม ๑ สำรับ และเทียนดูหนังสือเทศน์ ถัดออกมาหน้าแนวเสาพระอุโบสถตั้งเก้าอี้สำหรับสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช และพระเถรานุเถระที่มาร่วมพิธี ด้านหลังแนวเสาชิดกำแพงพระอุโบสถ ตั้งเก้าอี้สำหรับพระเถรานุเถระ และผู้มาร่วมพิธี

ตรงกลางพระอุโบสถตั้งเก้าอี้สำหรับประธานฝ่ายฆราวาส และผู้มาร่วมพิธี

หลังแนวเสาชิดผนังพระอุโบสถและหน้าพระอุโบสถ ตั้งโต๊ะวางเครื่องจตุปัจจัยไทยธรรมสำหรับถวาย

พระสงฆ์ที่แสดงพระธรรมเทศนา ๑ รูป พระสงฆ์ที่เจริญพระพุทธมนต์และสดับปกรณ์ ๑๐ รูป และผ้าไตร พร้อมย่ามที่ระลึกสำหรับพระสงฆ์สดับปกรณ์ ๔๑๑ รูป ที่ระเบียงหน้าพระอุโบสถตั้งโต๊ะปูผ้าขาววางพัดรองที่ระลึก ๔๒๒ ด้าม ส่วนหนังสือที่ระลึกจัดไว้ที่ปะรำด้านทิศตะวันตก

เครื่องจตุปัจจัยไทยธรรม สำหรับพระสงฆ์แสดงพระธรรมเทศนา ๑ รูป ประกอบด้วย พัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ๑ ด้าม ย่ามผ้าไหมที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ๑ ใบ ผ้าไตรเต็มสีพระราชนิยม ๑ ไตร หนังสือที่ระลึก ประกอบด้วย (๑) หนังสือพระมงคลวิเสสกถา (๒) หนังสือพระธรรมเทศนาในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลต่าง ๆ และในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล (๓) หนังสือพระธรรมเทศนาในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลพระชนมพรรษาและในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเฉลิมพระชนมายุ ๑ ชุด สิ่งมงคลสักการะ ๑ ชุด เครื่องไทยธรรม ๑ ชุด ชุดถ้วยน้ำชา ๑ ชุด ปวารณากัปปิยภัณฑ์ ๑ ใบ

เครื่องจตุปัจจัยไทยธรรมสำหรับพระสงฆ์ที่เจริญพระพุทธมนต์และสดับปกรณ์ ๑๐ รูป ประกอบด้วย พัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ๑๐ ด้าม ย่ามผ้าไหมที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ๑๐ ใบ ผ้าไตรเต็ม สีพระราชนิยม ๑๐ ไตร หนังสือที่ระลึก ๑๐ ชุด มี (๑) หนังสือพระมงคลวิเสสกถา (๒) หนังสือพระธรรมเทศนาในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลต่าง ๆ และในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล (๓) หนังสือพระธรรมเทศนาในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลพระชนมพรรษาและในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเฉลิมพระชนมายุ

เครื่องจตุปัจจัยไทยธรรมสำหรับพระสงฆ์ที่สดับปกรณ์ ๔๑๑ รูป ประกอบด้วย พัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ๔๑๑ ด้าม ย่ามผ้าไหมที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ๔๑๑ ใบ ผ้าไตรเต็มสีพระราชนิยม ๔๑๑ ไตร หนังสือที่ระลึก ประกอบด้วย (๑) หนังสือพระมงคลวิเสสกถา (๒) หนังสือพระธรรมเทศนาในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลต่าง ๆ และในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล (๓) หนังสือพระธรรมเทศนาในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลพระชนมพรรษาและในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเฉลิมพระชนมายุ ๔๑๑ ชุด

บริเวณลานรอบพระอุโบสถทั้ง ๓ ด้าน ตั้งปะรำสีขาวจัดเก้าอี้สำหรับผู้มาร่วมพิธี

บริเวณลานด้านทิศตะวันตกของตำหนักเพ็ชร ตั้งปะรำและจัดเก้าอี้สำหรับพระสงฆ์ ๔๑๑ รูป ที่จะสดับปกรณ์

ครั้นใกล้เวลาพิธี หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล ประธานฝ่ายฆราวาส เสด็จถึงวัดบวรนิเวศวิหาร ประทับ ณ พระเก้าอี้ในพระอุโบสถ

เวลา ๑๔ นาฬิกา สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) รักษาการเจ้าคณะใหญ่ คณะธรรมยุต คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช เข้าสู่พระอุโบสถ พร้อมด้วยผู้แทนคณะสงฆ์ มี พระพรหมมุนี (สุชิน อคฺคชิโน) พระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) พระเทพสารเวที (บุญยนต์ ปุญฺญาคโม) พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) พระเทพสิทธิโมลี (นิพนธ์ จิตสิริ) พระราชพุทธิมุนี (หม่อมหลวงคิวปิด ปิยโรจโน) พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย นั่งยังเก้าอี้ ที่กำหนด

เจ้าหน้าที่กรมการศาสนานิมนต์สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ ซึ่งลาดผ้าสันถัตสีชมพูไว้ ๑ ที่

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๒ นาที สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช จุดธูปเทียนเครื่องนมัสการกระบะมุกบูชาพระรัตนตรัย กราบ จุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยถวายสักการะพระรูปหล่อและพระรูปสมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทั้ง ๑๘ พระองค์ กราบ ถวายพัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ แด่สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ที่อาสน์สงฆ์แล้ว กลับไปนั่งเก้าอี้ที่เดิม

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช
จุดธูปเทียนเครื่องนมัสการกระบะมุกบูชาพระรัตนตรัย และจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยถวายสักการะพระรูปหล่อ
และพระรูปสมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทั้ง ๑๘ พระองค์

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช
ถวายพัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ แด่สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ)

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๕ นาที หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล ประธานฝ่ายฆราวาส เสด็จไปทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยถวายสักการะพระบรมรูปหล่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงคม ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยถวายสักการะที่หน้าพระป้ายพระนามพระสัมพันธวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมขุนอิศรานุรักษ์ และพระป้ายพระนามสมเด็จพระบวรราชเจ้า กรมพระราชวังบวรมหาศักดิพลเสพ ทรงคม แล้วกลับไปประทับพระเก้าอี้เดิม

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช จุดเทียนดูหนังสือเทศน์ที่หน้าพระเก้าอี้สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกแล้ว เจ้าพนักงานเชิญไปตั้งที่ม้าสูงข้างธรรมาสน์ สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) กลับไปนั่งที่เดิม

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๗ นาที เจ้าหน้าที่กรมการศาสนานิมนต์ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ขึ้นนั่งยังธรรมาสน์ เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาอาราธนาศีล สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ให้ศีลจบแล้ว สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช จุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยสำหรับทรงธรรมหน้าพระรูปสมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทั้ง ๑๘ พระองค์ และจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยสำหรับทรงธรรมหน้าพระเก้าอี้สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกแล้วกลับไปนั่งที่เดิม จากนั้น เจ้าหน้าที่กรมการศาสนา อาราธนาธรรม

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๑๐ นาที สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) แสดงพระธรรมเทศนา เรื่อง **กตัญญุตานิสังสกถา**

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ)
แสดงพระธรรมเทศนา เรื่อง กตัญญุตานิสังสกถา

หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล
ถวายเครื่องไทยธรรมบูชากัณฑ์เทศน์

หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล
ทรงทอดผ้าไตร

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๓๑ นาที จบการแสดงพระธรรมเทศนาแล้ว สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล ประธานฝ่ายฆราวาส และผู้ร่วมพิธี กรวดน้ำและทรงกรวดน้ำ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) อนุโมทนา แล้วลงจากธรรมาสน์นั่งยังอาสน์สงฆ์ หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล ถวายจตุปัจจัยไทยธรรมบูชากัณฑ์เทศน์และหนังสือที่ระลึกแด่สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) แล้วกลับไปประทับที่เดิม เจ้าหน้าที่ลาดพระภูษาโยงแล้วถวายความเคารพ หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล ทรงทอดผ้าไตร ๑ ไตร แล้วกลับไปประทับที่เดิม สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) สดับปกรณ์ เจ้าพนักงานเก็บพระภูษาโยงเข้าที่เดิม สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ให้พร กราบลาพระรัตนตรัย เจ้าหน้าที่กรมการศาสนานิมนต์สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ไปยังห้องรับรองพระสงฆ์ พระสงฆ์และผู้มาร่วมพิธียืนพนมมือไหว้ลา เจ้าหน้าที่จัดอาสน์สงฆ์เก็บผ้าสันถัตออก พร้อมแล้ว

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต)
ผู้แทนองค์สมเด็จพระสังฆราช กรวดน้ำ

หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล
ประธานฝ่ายฆราวาส ทรงกรวดน้ำ

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๔๐ นาที เจ้าหน้าที่กรมการศาสนานิมนต์พระสงฆ์ที่จะเจริญพระพุทธมนต์และสดับปกรณ์ ๑๐ รูป มี พระพรหมจริยาจารย์ (สงัด ปณฺณาวุโธ) วัดกะพังสุรินทร์ จังหวัดตรัง พระธรรมวโรดม (สมเกียรติ กิตฺติวฑฺฒโน) วัดทินกรนิมิต จังหวัดนนทบุรี พระสาสนโสภณ (พิจิตร จิตฺติวณฺโณ) วัดโสมนัสวิหาร พระพรหมโมลี (สุชาติ ธมฺมรตโน) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช) วัดราชโอรสาราม พระธรรมโสภณ (โกศล สิรินฺธโร) วัดสุทธจินดา จังหวัดนครราชสีมา พระธรรมกิตติมุนี (สาย ฐานมงฺคโล) วัดเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนนทบุรี พระธรรมกวี (ลือชัย คุณวุฑฺโฒ) วัดราชาธิวาส พระธรรมวราลังการ (ชลอ กิตฺติสาโร) วัดเพชรวราราม จังหวัดเพชรบูรณ์ และพระธรรมไตรโลกาจารย์ (พูนศักดิ์ วรภทฺทโก) วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม เข้าสู่พระอุโบสถ ขึ้นยังอาสน์สงฆ์ กราบพระรัตนตรัยแล้ว สมเด็จพระวันรัตถวายพัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ แด่พระสงฆ์ ๑๐ รูปที่อาสน์สงฆ์ แล้วกลับไปนั่งเก้าอี้ที่เดิม

คณะสงฆ์และอุบาสิกาจากสาธารณรัฐเกาหลี ที่มาร่วมพิธีบำเพ็ญพระกุศลทักษิณานุปทานอุทิศถวายแด่สมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทั้ง ๑๘ พระองค์ พระบูรพาจารย์ และพระบุพการี เนื่องในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เข้าสู่พระอุโบสถ ถวายของที่ระลึกแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในการนี้ สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช รับของที่ระลึกแทน หลังจากนั้นคณะสงฆ์และอุบาสิกาจากสาธารณรัฐเกาหลีออกจากพระอุโบสถไปพักยังห้องรับรอง

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ถวายพัดรองที่ระลึกฯ

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ทอดผ้าไตร

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๔๘ นาที พระสงฆ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ จบแล้ว ผู้ร่วมพิธีถวายจตุปัจจัยไทยธรรมและหนังสือที่ระลึกแด่พระสงฆ์ เจ้าพนักงานลาดพระภูษาโยง สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราชทอดผ้าไตร ๑๐ สำรับ ที่หน้าพระสงฆ์ แล้วกลับมานั่งที่เดิม พระสงฆ์สดับปกรณ์ จบแล้ว เจ้าพนักงานเก็บพระภูษาโยง สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) และผู้ร่วมพิธีกรวดน้ำถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระสังฆราช ๑๘ พระองค์ พระบูรพาจารย์ และพระบุพการี ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พระสงฆ์อนุโมทนา จบแล้ว พระสงฆ์ทั้ง ๑๐ รูป กราบลาพระรัตนตรัย ลงจากอาสน์สงฆ์ออกจากพระอุโบสถ

เวลา ๑๕ นาฬิกา ๑๘ นาที เจ้าหน้าที่กรมการศาสนานิมนต์พระสงฆ์ ๔๑๑ รูป ที่จะสดับปกรณ์ ขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ เที่ยวละ ๑๐ รูป พระสงฆ์ชุดแรกกราบพระรัตนตรัยแล้ว สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช มอบให้พระพรหมมุนี (สุชิน อคฺคชิโน) ถวายพัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ แด่พระสงฆ์ แล้วกลับไปนั่งที่เดิม พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดมาติกาจบ เจ้าพนักงานลาดพระภูษาโยง พระพรหมมุนี (สุชิน อคฺคชิโน) ทอดผ้าไตร ๑๐ สำรับ แล้วกลับไปนั่งที่เดิม พระสงฆ์สดับปกรณ์ จบ เจ้าพนักงานเก็บพระภูษาโยง พระพรหมมุนี (สุชิน อคฺคชิโน) กรวดน้ำ พระสงฆ์ทั้ง ๑๐ รูปอนุโมทนา กราบลาพระรัตนตรัย ลงจากอาสน์สงฆ์ ออกจากพระอุโบสถ รับเครื่องจตุปัจจัยไทยธรรมนอกนั้นและหนังสือที่ระลึกบริเวณปะรำด้านทิศตะวันตกของพระอุโบสถ แล้วกลับ

เวลา ๑๕ นาฬิกา ๓๗ นาที เจ้าหน้าที่กรมการศาสนานิมนต์พระสงฆ์ที่จะสดับปกรณ์ ชุดต่อไปเที่ยวละ ๑๐ รูป ขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ปฏิบัติเช่นเดียวกับครั้งก่อน (ไม่สวดมาติกา)

ทั้งนี้สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช มอบให้พระสงฆ์และผู้ร่วมพิธีในพระอุโบสถ ทำหน้าที่ถวายพัดรองที่ระลึกฯ และทอดผ้าไตรสลับกันไปจนถึงลำดับที่พระสงฆ์จีนนิกายและอนัมนิกายขึ้นสดับปกรณ์ สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) เป็นผู้ถวายพัดรองที่ระลึกฯ ทอดผ้าไตร และกรวดน้ำถวายเป็นพระกุศลแด่สมเด็จพระสังฆราช ๑๘ พระองค์ พระบูรพาจารย์ และพระบุพการีของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

เมื่อพระสงฆ์สดับปกรณ์ครบ ๔๑๑ รูปแล้ว สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช พระสงฆ์ และผู้ร่วมพิธี กราบลาพระรัตนตรัยแล้วกลับ เสร็จพิธีเมื่อเวลา ๑๘ นาฬิกา ๓๐ นาที

หลังจากนั้น สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช และพระเถรานุเถระไปยังลานพระอุโบสถด้านทิศตะวันออกเพื่อร่วมพิธีทอดผ้าป่าสามัคคีต่อไป

พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์

นายอภัย จันทนจุลกะ ทอดผ้าไตร

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ถวายพัดรองที่ระลึกฯ
แด่พระสงฆ์จีนนิกาย และอนัมนิกาย

พระธรรมเทศนา เรื่องกตัญญุตานิสังสกถา
อานิสงส์ของความกตัญญู
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์
พิธีบำเพ็ญพระกุศลทักษิณานุปทาน
อุทิศถวายสมเด็จพระบูรพาจารย์และพระบุพการี
งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
ถวาย วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส
นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส
นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส
กตญฺญุตา ธมฺมมูลา กตญฺญุตา ปธานตา
กตญฺญุตาย สนฺติยา สพฺพปุญฺญาภิวฑฺฒีติ.

บัดนี้ จักรับพระราชทานถวายพระธรรมเทศนา โดยอนุรูปแก่พระราชกุศลศรัทธา ซึ่งสมเด็จบรมบพิตรพระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ได้ทรงพระมหากรุณาธิคุณโปรดประทานพระบรมราชานุเคราะห์พิธีบำเพ็ญพระกุศลถวาย แด่สมเด็จพระบูรพาจารย์ และพระบุพการี เนื่องในอภิลักขิตกาล งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ให้เป็นไปด้วยน้ำพระทัยที่บริสุทธิ์ผุดผ่อง อันเป็นที่สรรเสริญยิ่ง

ด้วยบพิตรสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงบำเพ็ญเป็นนิพัทธกุศล ประจำปีติดต่อกันมามิได้ขาดสาย เป็นการทรงบำเพ็ญปฏิปทาสัมมาปฏิบัติ ที่เป็นประโยชน์ทั้งส่วนอัตตสมบัติ อันเป็นความดีส่วนพระองค์โดยตรง และเป็นประโยชน์ทั้งส่วนปรหิตปฏิบัติ อันเป็นความดีแก่ส่วนรวมโดยอ้อม กล่าวคือ ที่ชื่อว่าเป็นอัตตสมบัตินั้น เพราะการที่ทรงบำเพ็ญพระกุศลยัญพิธีเช่นนี้ นับเป็นการทรงสร้างพระกุศลที่ถูกต้อง ตรงตามคำสอนและคตินิยมในทางพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดี เพราะเหตุว่าการที่บุคคลผู้มีความกตัญญูกตเวที จะตอบสนองพระคุณแด่ท่านผู้ล่วงลับไปแล้วนั้น ไม่มีวิธีการอย่างใดอื่นที่จะเหมาะสมเสมอเหมือนกับการบำเพ็ญกุศลทักษิณานุปทาน ในข้อนี้สมด้วยพระบาลีพุทธภาษิตในติโรกุฑฑสูตร ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงแก่ พระเจ้าพิมพิสารบรมกษัตริย์ ซึ่งมีข้อความตอนหนึ่งว่า

เปตานำ ทกฺขิณำ ทชฺชา ปุพฺเพกตมนุสฺสรำ

แปลความว่า **สาธุชนคนดี เมื่อหวนระลึกถึงคุณงามความดี ที่ท่านผู้ล่วงลับไปแล้วได้เคยกระทำไว้แก่ตน พึงบำเพ็ญกุศลทักษิณาให้แก่ท่านทั้งหลายผู้ล่วงลับไปแล้ว ดังนี้**

ส่วนปรหิตปฏิบัติอันเป็นความดีส่วนรวมโดยอ้อมนั้น คือการที่บพิตรสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเอื้ออาทร เอาพระทัยใส่สมเด็จพระบูรพาจารย์และบุพการี ทั้งในสมัยที่ท่านเหล่านั้นยังดำรงชีวิตอยู่ และเมื่อล่วงลับดับขันธ์ไปแล้ว สม่ำเสมอตลอดมาจนถึงบัดนี้ เป็นการทรงทำพระองค์ให้เป็นสักขีพยานในความเป็นผู้ดำรงมั่นอยู่ในความกตัญญูกตเวที อันเป็นนามธรรม ให้ปรากฏเป็นรูปธรรมได้อย่างเด่นชัดว่า การแสดงความกตัญญูต่อสมเด็จพระบูรพาจารย์ และแก่พระบุพการีผู้บังเกิดเกล้าของตนนั้น เป็นเรื่องที่อยู่ในวิสัยสามารถทำได้ ถ้าตั้งใจทำจริง ไม่ใช่เรื่องสุดวิสัยของสาธุชนคนดีทั้งหลาย นับเป็นการทรงปลูกฝังความกตัญญูให้เป็นหลักใจ ทั้งให้เป็นหลักแห่งความประพฤติดีปฏิบัติชอบ เป็นต้นบุญต้นแบบแก่พุทธศาสนิกชนชาวไทย อันนับเป็นหลักรัฐประศาสโนบาย ที่จะช่วยป้องกัน และช่วยแก้ไขปัญหา เรื่องลูกอกตัญญู ไม่เลี้ยงดูพ่อแม่ผู้บังเกิดเกล้าของตน ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทยอยู่ในยุคนี้ ให้บรรเทาเบาบาง จางหายไปจากสังคมไทย เพื่อให้สังคมไทยดำรงมั่นอยู่ในความกตัญญู เช่นเดียวกับที่บรรพบุรุษได้เคยประพฤติปฏิบัติ เป็นมรดกตกทอดสืบต่อกันมา จนถึงปัจจุบันนี้

อนึ่ง พระกุศลทั้งปวงที่บพิตรสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงบำเพ็ญแล้วด้วยดี ในสมเด็จพระบูรพาจารย์และในพระบุพการีโดยสม่ำเสมอ ตลอดพระชนมชีพมิได้ขาดนั้น ด้วยทรงดำรงพระองค์หนักแน่นอยู่ในพระกตัญญุตาธรรม รักษาพระวาจาสัจ และเป็นผู้รักษาพระทัยมั่น ย่อมเป็นบุญราศี บุญนิธิ ให้บพิตรสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญด้วยพระคุณธรรมอย่างยิ่ง ข้อนี้ต้องด้วยพระบาลีว่า

โย มาตรं ปิตรं วา **คุรุं วา ปยิรุปาสติ**
กตญฺญุขนฺติโก นิจฺจं **สจฺจวาโท ขโม สทา**
มนุสฺเส เทวโลเก วา **ปปฺโปติ ปรมं สุขं.**

แปลความว่า **บุคคลใดจะเข้าไปใกล้มารดาบิดา หรือครูอาจารย์ จงเป็นผู้มีความหนักแน่นในความกตัญญูเป็นนิตย์ เป็นผู้กล่าววาจาเป็นสัจจะ และเป็นผู้อดใจแล้วทุกเมื่อ บุคคลนั้นย่อมได้ประสบความสุขอย่างยิ่ง ในมนุษยโลกและเทวโลก** ดังนี้ฯ

บัดนี้ จะรับพระราชทาน ถวายวิสัชนา **กตัญญุตานิสังสกถา** ตามพระบาลีที่ยกขึ้นเป็นนิกเขปบทณ เบื้องต้นว่า

กตญฺญุตา ธมฺมมูลา **กตญฺญุตา ปธานตา**
กตญฺญุตาย สนฺติยา **สพฺพปุญฺญาภิวฑฺฒติ.**

แปลความว่า **ความกตัญญูเป็นรากเหง้าของความดีความชอบ เป็นประธานอย่างยิ่งในโลก เมื่อความเป็นคนกตัญญู มีอยู่แล้ว สรรพกุศลทั้งปวงก็ย่อมเจริญรุ่งเรือง**

ขอพระราชทาน ถวายวิสัชนาไปตามลำดับ

ความกตัญญู คือ ความรู้คุณ หมายถึงความเป็นผู้มีใจกระจ่าง มีสติ มีปัญญาบริบูรณ์ รู้อุปการคุณที่ผู้อื่นกระทำแล้วแก่ตน ผู้ใดก็ตาม ที่ทำคุณแก่ตนแล้ว ไม่ว่าจะมากหรือน้อย แล้วตามระลึกนึกถึงด้วยความซาบซึ้งไม่ลืมเลือน อันเป็นคุณธรรมพื้นฐานของมนุษย์ในสังคมที่ต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ในด้านกายภาพ มนุษย์ดำรงอยู่ได้เพราะได้รับอุปการะเลี้ยงดูจากบุคคลต่าง ๆ มีมารดาบิดา ครูอุปัชฌาย์อาจารย์ ญาติพี่น้อง เป็นต้น นอกจากนั้น ต้องพึ่งอาศัยสิ่งเหล่าอื่นอีก เช่น ปัจจัย ๔ เป็นเครื่องเลี้ยงชีวิต จึงจะอยู่รอดได้ ส่วนในด้านจิตใจ มนุษย์ก็ได้รับการปลูกฝังอบรมคุณลักษณะคุณค่าทางจิตใจจากบุคคลอื่น มีมารดาบิดาเป็นต้น ให้มีทัศนคติ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม อันเป็นหลักสำคัญในการดำเนินชีวิตให้มีความเจริญรุ่งเรือง

กตญฺญุตา ธมฺมมูลา ความกตัญญูนี้ เป็นรากเหง้าของความดีความชอบ ข้อนี้มีสมเด็จพระบรมศาสดาเป็นแบบอย่าง ดังปรากฏในชินกาลมาลีปกรณ์ว่า สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญบารมีมา ๒๐ อสงไขยกับอีกแสนกัป คือ ปรารถนาด้วยใจ ๗ อสงไขย ปรารถนาด้วยวาจา ๙ อสงไขย ปรารถนาด้วยกายและวาจา ๔ อสงไขยแสนกัป ความปรารถนาจักเป็นพระพุทธเจ้า บังเกิดขึ้นในใจเป็นครั้งแรก ด้วยพระชาติที่ทรงเกิดเป็นคนยากจน มีจิตประกอบด้วยกตัญญู ยอมสละชีวิตเพื่อมารดา แบกมารดาว่ายน้ำข้ามมหาสมุทร ขณะที่เรือสำเภาอับปาง เรียกว่า ปฐมจิตตุปบาทกาล ตั้งแต่นั้นมา พระองค์ก็ได้ดำรงอยู่ในฐานะพระโพธิสัตว์ เลี้ยงดูมารดาตลอดอายุขัย จากนั้นได้ทรงบำเพ็ญบารมีที่ยิ่งยวดมาเป็นเวลานาน กระทั่งได้บรรลุพระสัมมาสัมโพธิญาณ นี้เป็นประจักษ์พยานยืนยันได้ว่า ความกตัญญู เป็นรากเหง้าของความดีสูงสุด คือพระโพธิญาณ

พระบาลีบาทที่สองว่า **กตญฺญุตา ปธานตา** ความกตัญญูเป็นประธานอย่างยิ่งในโลก ข้อนี้แสดงความว่า ความกตัญญู เป็นการกระทำความดีที่พึงปรารถนาของทุกคน ความกตัญญู ย่อมจะทำให้ตนและผู้อื่นมีความสุข เพราะบุคคลผู้มีความกตัญญูนั้น เป็นหนึ่งในบุคคลที่หาได้ยากในโลกสองจำพวก ได้แก่

๑. บุพการี ผู้ทำอุปการะก่อน
๒. กตัญญูกตเวที ผู้รู้อุปการะที่เขาทำแล้วตอบแทน

บุพการีบุคคล กับกตัญญูกตเวทีบุคคล คือบุคคลที่มาคู่กันเสมอ เพราะมีผู้ทำอุปการะก่อนจึงมีผู้รู้อุปการะที่ท่านทำแล้วและตอบแทน และเป็นบุคคลที่หาได้ยาก เพราว่าหมู่สัตว์ส่วนใหญ่ถูกอวิชชาครอบงำ ยากที่จะมองเห็นคุณค่าของบุคคลอื่นได้ ในคัมภีร์อรรถกถา ปรมัตถโชติกา ได้แสดงความหมายของความกตัญญูไว้ว่า ความรู้จักอุปการคุณที่ผู้ใดผู้หนึ่งทำมาแล้ว ไม่ว่ามากหรือน้อย โดยการระลึกถึงเนือง ๆ ชื่อว่า กตัญญุตากตเวที ได้แก่ การยังบุคคลให้รู้ซึ่งอุปการะอันบุคคลอื่นทำแล้วแก่ตน คือ ยังบุคคลให้รู้ซึ่งคุณอันบุคคลทำแล้วแก่ตน หรือประกาศซึ่งอุปการะอันบุพการีชนทำแล้ว อธิบายโดยง่ายได้ว่า ความรู้และยอมรับรู้ในบุญคุณของผู้อื่นที่มีอยู่เหนือตน เรียกว่า “กตัญญู” การพยายามทำตอบแทนบุญคุณนั้น ๆ เรียกว่า “กตเวที” ดังนั้น “กตัญญูกตเวทิตา” จึงหมายถึง ความรู้บุญคุณท่านแล้ว ทำตอบให้ปรากฏ นี่เป็นธรรมประคองโลกให้เป็นอยู่ได้ และอยู่ได้ด้วยความสงบสุข คำว่ากตัญญูกตเวที เป็นคำที่มาด้วยกัน เมื่อกล่าวถึงความกตัญญู ก็ต้องกล่าวถึงกตเวทีไปโดยปริยาย เพราะในทางปฏิบัติคุณธรรม ๒ ข้อนี้ไม่สามารถแยกจากกันได้

ในสองบาทพระคาถาสุดท้ายว่า **กตญฺญุตาย สนฺติยา สพฺพปุญฺญาภิวฑฺฒติ** แปลความว่า เมื่อความเป็นคนกตัญญูมีอยู่แล้ว สรรพกุศลทั้งปวงก็ย่อมเจริญรุ่งเรือง ข้อนี้ย่อมเป็นข้อสรุปได้ว่า เมื่อบุคคลประกอบด้วยคุณธรรม คือความกตัญญูอยู่ในกมลสันดานแล้ว บุญกุศล คุณความดีทุกอย่าง ย่อมเจริญไพศาล

“อันว่าบุคคล จะได้ความสำเร็จในชีวิต จะได้ความเจริญรุ่งเรือง จะได้ความเจริญในตำแหน่งหน้าที่การงาน จะได้ความเจริญด้วยลาภ ยศ สรรเสริญ สุข จะได้ความเคารพนับถือบูชา จะได้ความรักใคร่ จะได้มีชีวิตยั่งยืนนาน เห็นว่า เพราะกตัญญูเป็นสำคัญ ตามพระบาลีที่ตรัสไว้ว่า กตญฺญุตาย สนฺติยา สพฺพปุญฺญาภิวฑฺฒติ เมื่อมีกตัญญูย่อมเจริญ ด้วยบุญทุกอย่าง คือ ย่อมได้ความสำเร็จในชีวิตทุกประการ”

ข้อนี้ต้องด้วยพระจริยาวัตรของบพิตรสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่ทรงมั่นอยู่ด้วยพระกตัญญูธรรม จึงทรงเจริญรุ่งเรืองไพศาลในธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่เป็นนิตย์ ดังนี้

อิมินา กตปุญฺเญน ขออำนาจพระราชกุศลศรัทธาของสมเด็จบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้าผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ได้ทรงพระมหากรุณาธิคุณโปรดพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์พิธีบำเพ็ญพระกุศลถวายแด่สมเด็จพระบูรพาจารย์และพระบุพการี เนื่องในอภิลักขิตกาลงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ทรงบำเพ็ญให้เป็นไปแล้วนี้ ขอจงเป็นผลสำเร็จแด่สมเด็จพระบูรพาจารย์ พระบุพการี ของบพิตรสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ตามคติวิสัยในสัมปรายภพ ทุกประการ

รับพระราชทานถวายวิสัชนา ขอยุติลงคงไว้แต่เพียงนี้ เอวัง ก็มีด้วยประการฉะนี้

ขอถวายพระพร

พิธีทอดผ้าป่าสามัคคีสมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร
ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๘ นาฬิกา ๔๐ นาที

ในโอกาสฉลองวันคล้ายวันประสูติของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในวันที่ ๓ ตุลาคม ของทุกปี พระเถรานุเถระและคณะสงฆ์วัดบวรนิเวศวิหาร ศิษยานุศิษย์และพุทธศาสนิกชน ได้จัดทอดผ้าป่าสามัคคีเพื่อสมทบทุน มูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร เสมอมา ในโอกาสปีมหามงคลฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ในพุทธศักราช ๒๕๕๖ จึงจัดพิธีทอดผ้าป่าสามัคคีขึ้น ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๘ นาฬิกา ๓๐ นาที หลังจากเสร็จสิ้นพิธีบำเพ็ญพระกุศลทักษิณานุปทานอุทิศถวายแด่สมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทั้ง ๑๘ พระองค์ พระบูรพาจารย์ และพระบุพการี เป็นการเนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ในการนี้ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โปรดให้สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) รักษาการเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร เป็นผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช ประธานฝ่ายสงฆ์ ในพิธีทอดผ้าป่าสามัคคี

ครั้น ณ วันพิธี เจ้าหน้าที่เตรียมการตั้งแต่งตกแต่งองค์ผ้าป่าและเครื่องบริวารที่ลานพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร ด้านทิศตะวันออก บริเวณหลังพระปรางค์

เวลา ๑๘ นาฬิกา ๓๘ นาที สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช ประธานฝ่ายสงฆ์ในพิธีทอดผ้าป่าสามัคคีสมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร นายอภัย จันทนจุลกะ เจ้าภาพพิธีทอดผ้าป่าสามัคคีสมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร คณะกรรมการและผู้มีจิตศรัทธา มาถึงมณฑลพิธีทอดผ้าป่าสามัคคีแล้ว เจ้าหน้าที่นิมนต์และเชิญนั่งในปะรำ

นายอภัย จันทนจุลกะ นำกล่าวคำถวายผ้าป่าสามัคคี

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช ชักผ้าบังสุกุล

เวลา ๑๘ นาฬิกา ๔๐ นาที นายอภัย จันทนจุลกะ นำกล่าว

- บทสวดนมัสการนอบน้อมบูชาพระพุทธเจ้า
  นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (๓ จบ)

- คำถวายผ้าป่าสามัคคี
  อิมินา มะยัง ภันเต ปังสุกูละจีวะรานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ปังสุกูละจีวะรานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

เมื่อกล่าวคำถวายผ้าป่าสามัคคีจบแล้ว สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช ชักผ้าบังสุกุลและกล่าวคำปริกรรมว่า

อิมัง ปังสุกูละจีวะรัง อัสสามิกัง มัยหัง ปาปุณาติ

เจ้าหน้าที่รับผ้าบังสุกุล หลังจากนั้น สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช ให้โอวาท และให้พรแก่ผู้มาร่วมงานทอดผ้าป่า

เวลา ๑๘ นาฬิกา ๕๕ นาที เสร็จพิธีทอดผ้าป่าสามัคคี

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ทรงปฏิบัติพระศาสนกิจในวันคล้ายวันประสูติ
และโปรดให้ผู้แทนพระองค์ปฏิบัติศาสนกิจแทนพระองค์
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

ณ วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ อันเป็นวันคล้ายวันประสูติ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงปฏิบัติพระศาสนกิจ และโปรดให้ผู้แทนพระองค์ปฏิบัติศาสนกิจแทนพระองค์ ดังนี้

เวลา ๘ นาฬิกา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โปรดให้พุทธศาสนิกชนถวายภัตตาหารบิณฑบาต ณ ที่ประทับ ชั้นพระมหากรุณาธิคุณ (ชั้นที่ ๖) อาคารวชิรญาณสามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

เวลา ๙ นาฬิกา ๓๐ นาที สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โปรดให้พระเทพสารเวที (บุญยนต์ ปุญฺญาคโม) ผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช เป็นผู้แทนพระองค์ลงรับเครื่องสักการะจากคณะบุคคล องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ ณ ตำหนักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร

เวลา ๑๓ นาฬิกา ๓๐ นาที พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เชิญผ้าไตร น้ำสรง และดอกไม้ธูปเทียนแพ พระราชทานถวายแด่ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ที่ประทับ ชั้นพระมหากรุณาธิคุณ (ชั้นที่ ๖) อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ในการนี้ พระบรมวงศานุวงศ์ โปรดให้ผู้แทนพระองค์เชิญแจกันดอกไม้และเครื่องสักการะ เข้าถวายในวาระเดียวกันนี้ ด้วย

เวลา ๑๕ นาฬิกา ๓๐ นาที ถึง ๑๖ นาฬิกา ๔๕ นาที สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โปรดให้ศิษยานุศิษย์และพุทธศาสนิกชนทั่วไปเข้าเฝ้าถวายพระพร ณ ที่ประทับ ชั้นพระมหากรุณาธิคุณ (ชั้นที่ ๖) อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

เวลา ๑๕ นาฬิกา ๔๕ นาที สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โปรดให้พระศรีวิสุทธิกวี (ไฉน จิตฺตสุทฺโธ) เชิญพระพุทธรูปประจำพระชนมวาร และพระพุทธรูปสำคัญประจำพระองค์จากที่ประทับ ชั้นพระมหากรุณาธิคุณ (ชั้นที่ ๖) อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ไปประดิษฐาน ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เมื่อเสร็จพระราชพิธีแล้ว เชิญกลับ

เวลา ๑๙ นาฬิกา ๓๙ นาที สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โปรดบำเพ็ญพระกุศลอุทิศถวายพระบูรพาจารย์ พระบุพการี เป็นการส่วนพระองค์ ณ ที่ประทับ ชั้นพระมหากรุณาธิคุณ (ชั้นที่ ๖) อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

การทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา[๕]
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้บำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร และพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง ตามหมายรับสั่งของสำนักพระราชวัง ดังนี้

---

[๕] ชื่องานปรากฏตามหมายรับสั่งของสำนักพระราชวัง

หมายรับสั่งที่ ต้นหมาย สำนักพระราชวัง

๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

เนื่องด้วยในพุทธศักราช ๒๕๕๖ นี้ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน) ประมุขแห่งคณะสงฆ์ไทย จะทรงเจริญพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ นับเป็นศุภมงคลอันประเสริฐยิ่ง โดยที่ได้ทรงปฏิบัติศาสนกิจ และยังการคณะสงฆ์ให้เจริญรุ่งเรือง ทั้งภายในประเทศและนานาประเทศ อีกทั้งทรงดำรงตำแหน่ง สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก นานกว่าสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกที่มีมาในรัชกาลปัจจุบัน ในวาระอันเป็นศุภมงคลดังกล่าวนี้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้บำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก กำหนดดังนี้

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์

เวลา ๑๐.๓๐ น. เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งถึงวัดบวรนิเวศวิหาร เสด็จเข้าพระอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนถวายนมัสการพระพุทธชินสีห์ประธานพระอุโบสถ แล้วทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยถวายราชสักการะพระบรมราชสรีรางคารรัชกาลที่ ๖ เสด็จฯ ไปทรงประเคนพัดรองที่ระลึกงานบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แด่สมเด็จพระราชาคณะและพระราชาคณะ รวม ๒๐ รูปที่จะเจริญพระพุทธมนต์ ทรงศีล ประธานสงฆ์ถวายศีล พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ จบ ทรงประเคนภัตตาหารแด่สมเด็จพระราชาคณะ ประธานสงฆ์ สำรับภัตตาหาร นอกนั้น โปรดเกล้าฯ ให้พระราชวงศ์และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ประเคน พระสงฆ์รับพระราชทานฉันเสร็จ โปรดเกล้าฯ ให้พระราชวงศ์และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์ตามลำดับ ทรงหลั่งทักษิโณทก พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก เสด็จฯ ไปทรงกราบที่หน้าเครื่องนมัสการ ทรงลา พระสงฆ์ เสด็จออกจากพระอุโบสถ เสด็จพระราชดำเนินไปประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ

แต่งกายเครื่องแบบปกติขาว.

เวลา ๑๗.๓๐ น. เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งถึงวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง เสด็จเข้าพระอุโบสถ ทรงประเคนสัญญาบัตร พัดยศ ผ้าไตร แด่พระราชาคณะ ๒ รูปที่ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์และตั้งสมณศักดิ์ใหม่ พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ทรงหลั่งทักษิโณทก พระสงฆ์ที่ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์และตั้งสมณศักดิ์ใหม่ ถวายอนุโมทนา ประธานสงฆ์ถวายอดิเรก พระสงฆ์ที่ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์และตั้งสมณศักดิ์ใหม่ออกจากพระอุโบสถ แล้วทรงจุดเทียนมหามงคลเทียนเท่าพระองค์ และทรงจุดธูปเทียนถวายนมัสการพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร แล้วทรงประเคนพัดรองที่ระลึกงานบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แด่สมเด็จพระราชาคณะและพระราชาคณะ รวม ๒๑ รูปที่จะเจริญพระพุทธมนต์ และพระสงฆ์อีก ๕ รูปที่จะเจริญพระพุทธมนต์นวัคคหายุสมธัมม์ ทรงศีล ประธานสงฆ์ถวายศีล พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ฉลองพระชนมายุ จบแล้ว โปรดเกล้าฯ ให้พระราชวงศ์และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมและย่ามที่ระลึกฯ แด่พระสงฆ์ ทรงหลั่งทักษิโณทก พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ฉลองพระชนมายุออกจากพระอุโบสถ เจ้าหน้าที่กรมการศาสนานิมนต์พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์นวัคคหายุสมธัมม์ ๕ รูป ขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์เรียบร้อยแล้ว ทรงจุดเทียนที่หน้าพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์นวัคคหายุสมธัมม์ เสด็จออกจากพระอุโบสถ ทรงจุดเทียนที่แท่นมณฑลเทพดานพเคราะห์ เสด็จพระราชดำเนินไปประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ

แต่งกายเครื่องแบบครึ่งยศ.

การทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา
ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๐ นาฬิกา ๓๐ นาที

เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังและเจ้าหน้าที่วัดบวรนิเวศวิหารเตรียมการตั้งแต่งตกแต่งภายในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหารและปริมณฑล ดังนี้

ภายในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

ที่ฐานชุกชีพระพุทธชินสีห์ พระประธานในพระอุโบสถประดิษฐานรูปหล่อสมเด็จพระสังฆราชเจ้ากรมหลวงวชิรญาณวงศ์ สกลมหาสังฆปรินายก (หม่อมราชวงศ์ชื่น สุจิตฺโต) สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ (พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าฤกษ์) และสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ามนุษยนาคมานพ) ที่มุมฐานชุกชีซ้ายและขวาตั้งพานทองรองรับฉัตร ๙ ชั้น แวดล้อมด้วยเทียนไฟฟ้า

ถัดออกมาที่ชั้นลดหน้าฐานชุกชี ชั้นบนสุดประดิษฐานพระพุทธรูปปางประทานพร ภ.ป.ร.[๖]

แถวที่ ๒ ตั้งต้นไม้ทองและต้นไม้เงินในครอบแก้ว ขนาบด้วยเทียนไฟฟ้า

แถวที่ ๓ ริมด้านซ้ายและขวา ตั้งพุ่มดอกไม้อักษรพระนาม ญ.ส.ส. ด้านละ ๑ คู่ ตรงกลางด้านซ้ายตั้งพุ่มดอกไม้อักษรพระปรมาภิไธย ภ.ป.ร. ด้านขวาตั้งพุ่มดอกไม้อักษรพระนามาภิไธย ส.ก. ตรงกลางตั้งเชิงเทียนโบราณ

แถวที่ ๔ ตั้งแจกันดอกไม้สลับกับเชิงเทียนไฟฟ้า รวม ๓ ชุด ชุดด้านซ้ายและขวามีแจกันดอกไม้ ๑ คู่ เชิงเทียนไฟฟ้า ๑ ชุด ตรงกลางมีแจกันดอกไม้ ๑ คู่ เทียนไฟฟ้า ๑ คู่

แถวที่ ๕ ตรงกลางวางพานดอกดาวเรืองธูปเทียนแพ และพานพุ่มดอกไม้สีเหลือง ๑ คู่ ด้านซ้ายและขวาวางดอกไม้กระทงเจิมพร้อมธูปเทียนด้านละ ๑ สำรับ สำหรับสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) จุดนมัสการพระพุทธชินสีห์และสักการะพระรูปหล่อสมเด็จพระมหาสมณเจ้าและสมเด็จพระสังฆราชเจ้า หน้าพานพุ่มดอกไม้สีเหลืองตั้งตั่งเตี้ยทอดครอบเฟือง

หน้าชั้นลด ตรงกลางลาดพระสุจหนี่ทอดเครื่องนมัสการทองทิศ พร้อมพระแท่นทรงกราบสำหรับพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ด้านขวาทอดเครื่องทองน้อยสำหรับทรงสักการะพระบรมราชสรีรางคารพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ถัดไปทางขวาเยื้องออกมาด้านหน้าเล็กน้อยทอดพระแท่นทรงกราบสำหรับสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษาฯ

ต้นแนวเสาพระอุโบสถด้านขวา ลาดพระสุจหนี่ทอดพระราชอาสน์สำหรับพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ถวายคลุมด้วยผ้าเยียรบับ สองข้างพระราชอาสน์ทอดโต๊ะเคียง โต๊ะด้านขวาทอดพระเต้าทักษิโณทก ถัดออกมาลาดพระสุจหนี่ทอดพระเก้าอี้พร้อมโต๊ะเคียงสำหรับสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี หลังแนวเสาด้านหลังที่ประทับ ตั้งเก้าอี้สำหรับผู้ตามเสด็จ

ต้นแนวเสาพระอุโบสถด้านซ้ายและชิดผนังพระอุโบสถ ตั้งอาสน์สงฆ์ ๒ แถว สำหรับสมเด็จพระราชาคณะและพระราชาคณะที่จะเจริญพระพุทธมนต์ จำนวน ๒๐ รูป แถวหน้าสำหรับสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) วัดบวรนิเวศวิหาร สมเด็จพระธีรญาณมุนี (สมชาย วรชาโย) วัดเทพศิรินทราวาส สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (สมศักดิ์ อุปสโม) วัดพิชยญาติการาม พระพรหมเวที (สนิท ชวนปญฺโญ) วัดไตรมิตรวิทยาราม พระพรหมวชิรญาณ (ประสิทธิ์ เขมงฺกโร) วัดยานนาวา พระพรหมเมธาจารย์ (คณิศร์

---

[๖] พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระราชดำริให้ช่างปั้นขึ้นแล้วพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้วัดบวรนิเวศวิหารจัดสร้างเมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๘

เขมวโส) วัดบุรณศิริมาตยาราม พระพรหมสุธี (เสนาะ ปญฺญาวชิโร) วัดสระเกศ พระวิสุทธิวงศาจารย์ (วิเชียร อโนมคุโณ) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ แถวหลังสำหรับพระพรหมเมธี (จำนงค์ ธมฺมจารี) วัดสัมพันธวงศาราม พระพรหมมุนี (สุชิน อคฺคชิโน) วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม พระพรหมดิลก (เอื้อน หาสธมฺโม) วัดสามพระยา พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) วัดประยุรวงศาวาส พระพรหมวิสุทธาจารย์ (มนตรี คณิสฺสโร) วัดเครือวัลย์ พระธรรมธัชมุนี (อมร ถาโณทโย) วัดปทุมวนาราม พระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก พระเทพสารเวที (บุญยนต์ ปุญฺญาคโม) วัดบวรนิเวศวิหาร พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) วัดบวรนิเวศวิหาร พระราชวิสุทธิญาณ (จิรพล อธิจิตฺโต) วัดบวรนิเวศวิหาร

กลางพระอุโบสถและหลังแนวเสาด้านขวา ตั้งเก้าอี้จำนวน ๒๕ ที่นั่ง หันหน้าเข้าสู่พระประธานพระอุโบสถ สำหรับพระราชวงศ์ นายกรัฐมนตรี องคมนตรี รัฐมนตรี ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ และพลเรือนผู้มาเฝ้าทูลละอองพระบาท

ใกล้ประตูพระอุโบสถด้านซ้าย ตั้งกล้องบันทึกภาพวีดิทัศน์และภาพนิ่ง และตั้งโต๊ะจำหลักลายปิดทองคลุมผ้าเยียรบับสำหรับเจ้าพนักงานยกไปทอดถวายในการทรงถวายพัดรองที่ระลึกเนื่องในการบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษาฯ

ภายนอกพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

ที่ระเบียงด้านหน้าพระอุโบสถ ตั้งโต๊ะวางพัดรองที่ระลึกเนื่องในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษาฯ จำนวน ๒๐ สำรับ

ที่ย่อมุมนอกพระอุโบสถ ด้านซ้ายตั้งโต๊ะวางเครื่องจตุปัจจัยไทยธรรม จำนวน ๒๐ สำรับ ซึ่งจัดเป็น ๒ ชุด ชุดแรกเป็นของพระราชทานถวาย ประกอบด้วย ย่ามผ้าไหม ผ้าไตรเต็ม สีพระราชนิยม และเครื่องไทยธรรม มีช่อดอกคาเนชั่นสีเหลือง ธูปเทียน ไฟฉาย ร่ม นาฬิกาปลุก แปรงสีฟัน ยาสีฟัน สบู่ ยารักษาโรคชุดพื้นฐาน และใบชา พร้อมใบปวารณากัปปิยภัณฑ์ เป็นเงิน ๒๐,๑๑๙ บาท ชุดที่ ๒ เป็นส่วนของวัดบวรนิเวศวิหารถวาย ประกอบด้วย พระพุทธชินสีห์จำลอง ขนาดหน้าตักกว้าง ๙ นิ้ว ครอบน้ำพระพุทธมนต์ สิ่งมงคลสักการะ และหนังสือที่ระลึกมี (๑) หนังสือพระมงคลวิเสสกถา (๒) หนังสือพระธรรมเทศนาในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลต่าง ๆ และในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล (๓) หนังสือพระธรรมเทศนาในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเฉลิมพระชนมพรรษาและในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเฉลิมพระชนมายุ (๔) หนังสือโคลงสุภาษิตประจำภาพในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม (๕) หนังสือภาพพระผู้เจริญ: พระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในโอกาสทรงเจริญพระชันษาครบ ๑๐๐ ปี

แผนผังการทรงบำเพ็ญพระกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ภายในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

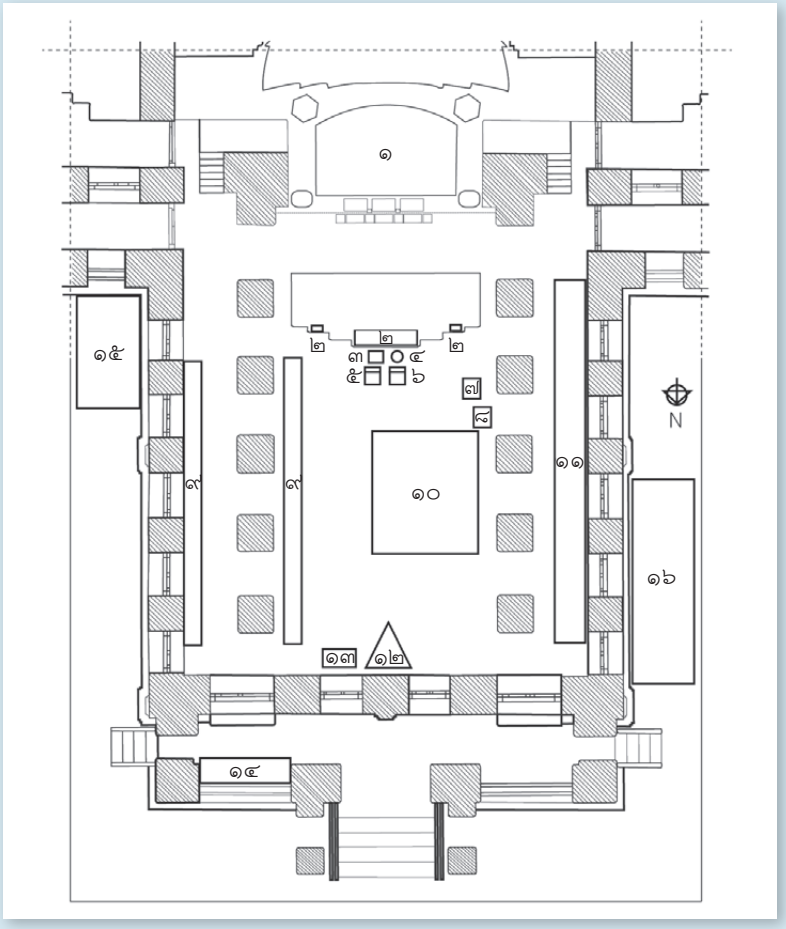

๑. พระพุทธชินสีห์ พระประธานพระอุโบสถ
๒. เครื่องนมัสการพระพุทธชินสีห์ และพระพุทธรูปสำคัญ สำหรับประธานสงฆ์จุดบูชา
๓. เครื่องนมัสการทองทิศ
๔. เครื่องทองน้อย
๕. พระแท่นทรงกราบ สำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๖. พระแท่นทรงกราบ สำหรับสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
๗. พระราชอาสน์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๘. พระเก้าอี้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
๙. อาสน์สงฆ์
๑๐. เก้าอี้ผู้มาเฝ้าทูลละอองพระบาท
๑๑. เก้าอี้ผู้ตามเสด็จ
๑๒. กล้องวีดิทัศน์ ถ่ายทอดภายใน
๑๓. โต๊ะจำหลักลายปิดทองคลุมเยียรบับ สำหรับทรงประเคนถวายพัดรองที่ระลึก
๑๔. โต๊ะวางพัดรองที่ระลึก
๑๕. โต๊ะวางจตุปัจจัยไทยธรรม
๑๖. ปะรำเตรียมภัตตาหาร และของที่ระลึก

ทางเสด็จพระราชดำเนินตั้งแต่หน้าประตูเสี่ยวกาง (เสี้ยวกาง) จนถึงทางขึ้นพระอุโบสถ ปูลาดพระบาทสีน้ำตาลอ่อน บันไดทางขึ้นพระอุโบสถลาดพรมสีแดง เสามุขด้านหน้าพระอุโบสถฝั่งขวาประดับผ้าสีเหลืองอักษรพระปรมาภิไธย ภ.ป.ร. ฝั่งซ้ายประดับผ้าสีม่วงอักษรพระนามาภิไธย ส.ธ. ภายในกำแพงแก้วและบริเวณนอกกำแพงแก้วด้านหน้าพระอุโบสถ ตั้งแท่นไม้สีขาวประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก กรอบพระรูปประดับมาลัยดอกไม้สดสีขาว ที่กำแพงแก้วผูกผ้าตาดสีทองและสีเงินจับจีบเฟื่อง

การตั้งปะรำสำหรับผู้มาเฝ้าทูลละอองพระบาท ที่ลานพระอุโบสถด้านหน้า นอกกำแพงแก้ว สองข้างทางลาดพระบาทตั้งปะรำ ๒ หลัง ตรงข้ามศาลาแดงหลังตะวันออก ตั้งปะรำ ๑ หลัง ในกำแพงแก้วตั้งปะรำสำหรับวงปี่พาทย์ ๑ หลัง ปะรำสำหรับเตรียมภัตตาหารและของที่ระลึก ๑ หลัง นอกกำแพงแก้วด้านตะวันตกตั้งปะรำสำหรับการถ่ายทอดเสียงของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ๑ หลัง มีรถถ่ายทอดสดของกรมประชาสัมพันธ์จอดที่ริมถนนบวรนิเวศน์ระหว่างประตูวัด

พระสงฆ์ที่ร่วมเจริญพระพุทธมนต์และจะรับพระราชทานฉันภัตตาหารเพลอีก ๑,๐๙๙ รูป และบรรพชิตจีนนิกาย ๑๐ รูป บรรพชิตอนัมนิกาย ๑๐ รูป นิมนต์ให้นั่งเป็นโต๊ะตามสถานที่ ดังนี้ ที่ศาลาแดงทั้ง ๒ หลัง จำนวน ๗ โต๊ะ ที่ปะรำหลังตำหนักเพ็ชร จำนวน ๓๐ โต๊ะ ที่ปะรำด้านข้างวิหารพระศาสดา จำนวน ๒๕ โต๊ะ ที่อาคารวชิรญาณวงศ์ จำนวน ๑๐๐ โต๊ะ และที่อาคารสมเด็จพระญาณสังวร โรงเรียนวัดบวรนิเวศ จำนวน ๗๐ โต๊ะ พร้อมทั้งจัดเตรียมเครื่องจตุปัจจัยไทยธรรมและกัปปิยภัณฑ์อันเป็นส่วนของวัดบวรนิเวศวิหาร จัดถวายไว้ตามจำนวนพระสงฆ์ในแต่ละสถานที่ เครื่องจตุปัจจัยไทยธรรม ๑ ชุด ประกอบด้วย ย่ามผ้าโทเร หนังสือที่ระลึกเนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ เหมือนเช่นที่ถวายในพระอุโบสถ สิ่งมงคลสักการะถ้วยน้ำชา และกัปปิยภัณฑ์ ๒,๐๐๐ บาท

เมื่อใกล้เวลาเสด็จพระราชดำเนิน หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล หม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล พลโท หม่อมเจ้าจุลเจิม ยุคล พลโท หม่อมเจ้าเฉลิมศึก ยุคล เสด็จถึงพระอุโบสถ นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกรัฐมนตรี นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รองนายกรัฐมนตรี องคมนตรี ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ รองราชเลขาธิการ และข้าราชการแต่งกายเครื่องแบบปกติขาวเข้านั่งในพระอุโบสถ

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร เข้ามายังพระอุโบสถจุดธูปเทียนที่ชั้นลดหน้าฐานชุกชีนมัสการพระพุทธชินสีห์พระประธานพระอุโบสถ และพระรูปหล่อของสมเด็จพระมหาสมณเจ้าและสมเด็จพระสังฆราชเจ้าทั้ง ๓ พระองค์ กราบ แล้วขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์

เจ้าพนักงานนิมนต์สมเด็จพระราชาคณะและพระราชาคณะจากที่พักรอเข้าสู่พระอุโบสถ ขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ และนิมนต์พระสงฆ์ไทย บรรพชิตจีนนิกายและอนัมนิกาย ที่จะร่วมเจริญพระพุทธมนต์เข้านั่งยังสถานที่ที่กำหนด

เวลา ๑๐ นาฬิกา ๓๐ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากวังสระปทุม ถึงวัดบวรนิเวศวิหาร เพื่อทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ

แทนพระองค์ ในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก รถยนต์พระที่นั่งเทียบที่ประตูเซี่ยวกาง (เสี้ยวกาง) นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกรัฐมนตรี นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รองนายกรัฐมนตรี ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ รองราชเลขาธิการ เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเข้าพระอุโบสถ ผู้มาเฝ้าทูลละอองพระบาททรงยืนและยืนถวายความเคารพ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการทองทิศนมัสการพระรัตนตรัย แล้วทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยถวายสักการะพระบรมราชสรีรางคารพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงกราบ ขณะนั้นวงปี่พาทย์กรมศิลปากรบรรเลงเพลงสาธุการ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังหน้าอาสน์สงฆ์ ทรงถวายพัดรองที่ระลึกงานบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แด่สมเด็จพระราชาคณะ ๕ รูป มี สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ผู้เป็นประธานสงฆ์ สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) วัดบวรนิเวศวิหาร สมเด็จพระธีรญาณมุนี (สมชาย วรชาโย) วัดเทพศิรินทราวาส สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (สมศักดิ์ อุปสโม) วัดพิชยญาติการาม จากนั้นเสด็จไปที่โต๊ะจำหลักลายปิดทองที่เจ้าพนักงานเชิญมาวางที่กลางพระอุโบสถ เพื่อทรงถวายพัดรองที่ระลึกฯ เจ้าพนักงานนิมนต์พระราชาคณะอีก ๑๕ รูป ลงจากอาสน์สงฆ์ เข้ารับพระราชทานพัดรองที่ระลึกฯ แล้วกลับไปนั่งยังอาสน์สงฆ์ที่เดิม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงถวายความเคารพพระราชอาสน์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงรับการถวายความเคารพของผู้เฝ้าทูลละอองพระบาท แล้วประทับพระเก้าอี้ ผู้เฝ้าทูลละอองพระบาทนั่งยังที่เดิม

เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาอาราธนาศีล สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ประธานสงฆ์ถวายศีล ทรงศีล เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาอาราธนาพระปริตร พระสงฆ์ทั้งในพระอุโบสถและนอกพระอุโบสถเจริญพระพุทธมนต์

เวลา ๑๐ นาฬิกา ๔๐ นาที พระสงฆ์สวดบทเสกน้ำพระพุทธมนต์ เจ้าพนักงานเชิญครอบเฟืองจากชั้นลดไปถวาย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงจุดเทียนที่ครอบเฟืองแล้วพระราชทานให้เจ้าพนักงานเชิญไปตั้งที่หน้าสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จไปทรงถวายครอบเฟืองแด่สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ผู้เฝ้าทูลละอองพระบาทยืนถวายความเคารพแล้วนั่งหลังจากเสด็จกลับไปประทับพระเก้าอี้แล้ว พระสงฆ์ทั้งนั้นเจริญพระพุทธมนต์จบแล้ว ถวายพรพระ

เจ้าหน้าที่กรมการศาสนานิมนต์พระราชาคณะที่อาสน์สงฆ์แถวหลังลงจากอาสน์สงฆ์ ออกจากพระอุโบสถไปฉันภัตตาหารที่ศาลาแดงหลังตะวันออก เจ้าพนักงานเชิญสำรับภัตตาหารตั้งที่หน้าพระสงฆ์ ๑๐ รูปที่ในพระอุโบสถ พร้อมแล้วถวายความเคารพ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี
ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการทองทิศนมัสการพระรัตนตรัย

ทรงประเคนสำรับภัตตาหาร
แด่สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ)

เวลา ๑๑ นาฬิกา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประเคนสำรับภัตตาหารแด่สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) แล้วเสด็จไปประทับพระเก้าอี้ที่เดิม สำรับภัตตาหารนอกนั้นทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล หม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล พลโท หม่อมเจ้าจุลเจิม ยุคล และพลโท หม่อมเจ้าเฉลิมศึก ยุคล ทรงประเคนพระสงฆ์รูปต่อไปตามลำดับ และทรงปฏิบัติสงฆ์อยู่ ณ ที่นั้น

ที่ศาลาแดง อาคาร และปะรำต่าง ๆ ที่พระสงฆ์นั่งเจริญพระพุทธมนต์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กรมวังเชิญข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทประเคนภัตตาหารและปฏิบัติสงฆ์ เฉพาะพระสงฆ์ที่นั่ง ณ ศาลาแดงนั้นถวายภัตตาหารมังสวิรัติ รวมพระสงฆ์ที่รับพระราชทานฉันเพล ๑,๑๑๙ รูป บรรพชิตจีนนิกาย ๑๐ รูป บรรพชิตอนัมนิกาย ๑๐ รูป รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑,๑๓๙ รูป

หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล หม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล
พลโท หม่อมเจ้าจุลเจิม ยุคล พลโท หม่อมเจ้าเฉลิมศึก ยุคล
และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ทรงปฏิบัติสงฆ์และปฏิบัติสงฆ์

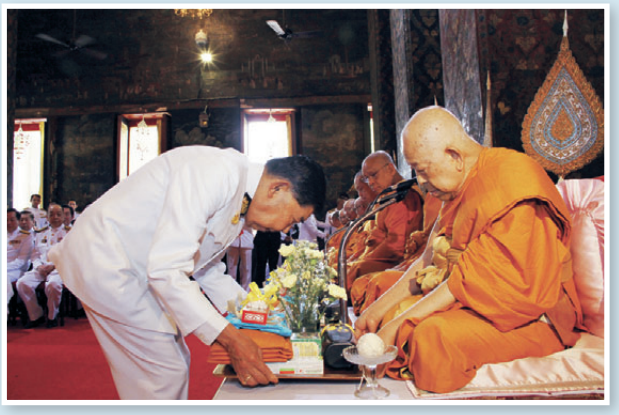

หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล ทรงถวายจตุปัจจัยไทยธรรม
แด่สมเด็จพระราชคณะและพระราชาคณะ

เวลา ๑๑ นาฬิกา ๓๕ นาที พระสงฆ์รับพระราชทานฉันแล้ว เจ้าพนักงานนิมนต์พระราชาคณะที่ศาลาแดงหลังตะวันออกเข้าสู่พระอุโบสถนั่งยังอาสน์สงฆ์ที่เดิม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล ทรงถวายจตุปัจจัยไทยธรรมชุดแรกแด่พระสงฆ์ ๒๐ รูป ในพระอุโบสถ พระสงฆ์นอกนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ถวาย ณ โต๊ะที่รับพระราชทานฉัน

เจ้าพนักงานเชิญพระเต้าทักษิโณทกจากโต๊ะข้างพระราชอาสน์มาถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงหลั่งทักษิโณทก พระสงฆ์ทั้งนั้นถวายอนุโมทนาถวายอดิเรกจบแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงกราบที่หน้าเครื่องนมัสการ ทรงคมลาพระสงฆ์ และทรงรับของที่ระลึกเนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ จากสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร แล้วมีพระราชปฏิสันถารกับสมเด็จพระวันรัต ขณะนั้น ผู้เฝ้าทูลละอองพระบาทยืนถวายความเคารพ

เวลา ๑๑ นาฬิกา ๕๒ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จออกจากพระอุโบสถ เสด็จพระราชดำเนินไปประทับรถยนต์พระที่นั่งที่หน้าประตูเซี่ยวกาง (เสี้ยวกาง) เสด็จพระราชดำเนินกลับ วงโยธวาทิตบรรเลงเพลงมหาชัย วงปี่พาทย์กรมศิลปากร บรรเลงเพลงมหาชัยทางไทย ผู้มาเฝ้าทูลละอองพระบาทถวายความเคารพ

ในพระอุโบสถ สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ถวายเครื่องไทยธรรมชุดที่ ๒ ซึ่งเป็นส่วนของวัดบวรนิเวศวิหาร แด่สมเด็จพระราชาคณะและพระราชาคณะ ๑๙ รูป เป็นเสร็จพิธี

อนึ่ง ณ วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลาบ่าย มีพิธี ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามในเวลาใกล้กัน ๒ พิธี คือ

พิธีเจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์ ถวายพระกุศลเทิดพระเกียรติ เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เนื่องในวันคล้ายวันประสูติ เจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ของคณะธรรมยุติกนิกาย เวลา ๑๓ นาฬิกา ถึง ๑๕ นาฬิกา

การทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา เวลา ๑๗ นาฬิกา๓๐ นาที ถึง ๑๙ นาฬิกา ๕๙ นาที ซึ่งเป็นการต่อเนื่องจากพระราชพิธีภาคเช้า ที่กระทำ ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

ในการนี้ จดหมายเหตุได้บันทึกแยกพิธีทั้งสอง แต่ภาพถ่ายที่ปรากฏอาจมีเครื่องตั้งแต่งตกแต่งของพิธีที่กระทำก่อนหน้าซึ่งยังมิได้ถอนออกแสดงอยู่บ้าง

การทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๗ นาฬิกา ๓๐ นาที

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง ในเวลาเย็น

เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง เตรียมการตั้งแต่งตกแต่งภายในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และปริมณฑล ดังนี้

ภายในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ที่ฐานชุกชีพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร ทอดเครื่องนมัสการท้ายที่นั่งดอกไม้กระทงเจิม ๑ กระทง สำหรับบูชาพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร พระสัมพุทธพรรณี พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกย์ และพระพุทธเลิศหล้านภาไลย ที่ธรรมาสน์ศิลาหน้าฐานชุกชีตั้งโต๊ะหมู่ แถวบนประดิษฐานพระพุทธรูปประจำพระชนมวารสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ปางรำพึง ด้านซ้ายและขวา วางแจกันดอกไม้สีฟ้า ซึ่งเป็นสีประจำวันประสูติ แถวที่ ๒ ตรงกลางประดิษฐานพระคันธารราษฎร์ ที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงบูชาเป็นประจำ ด้านซ้ายและขวาวางแจกันดอกไม้สีฟ้า และพุ่มดอกบานไม่รู้โรยสีม่วง ด้านหน้าโต๊ะหมู่วางเทียนมหามงคล ๑ คู่ ตรงกลางทอดครอบเฟือง เบื้องซ้ายและขวาของธรรมาสน์ศิลา ตั้งตู้เทียนเท่าพระองค์ด้านละ ๑ ตู้

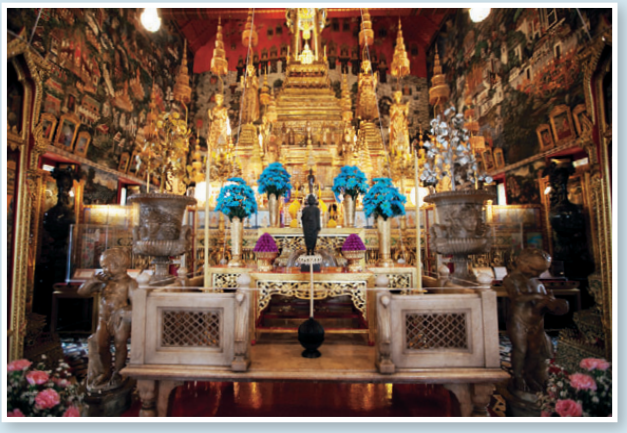

การตั้งแต่งภายในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

หน้าธรรมาสน์ศิลา ลาดพรมสีแดงทับด้วยพระสุจหนี่ ทอดเครื่องนมัสการทองใหญ่พร้อมพระแท่นทรงกราบ สำหรับพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และถัดไปทางขวา ลาดพระสุจหนี่ ทอดพระแท่นทรงกราบ สำหรับสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี

แนวผนังพระอุโบสถด้านซ้าย ลาดพรมสีแดงทับด้วยพระสุจหนี่ ทอดพระราชอาสน์ถวายคลุมเยียรบับ พร้อมเครื่องราชูปโภคและเครื่องราชศาสตราวุธ และทอดพระเต้าทักษิโณทกที่โต๊ะเคียง เบื้องขวาพระราชอาสน์ ลาดพระสุจหนี่ ทอดพระเก้าอี้สำหรับสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี พร้อมโต๊ะเคียง

แนวผนังพระอุโบสถด้านขวา ตั้งอาสน์สงฆ์ ๒ แถว แถวหน้า ๑๐ ที่ แถวหลัง ๑๑ ที่ พร้อมแท่นปักพัด กระโถน และหม้อน้ำ ต้นอาสน์สงฆ์ทั้งสองแถว ตั้งโต๊ะเตี้ยคลุมผ้าขาววางพานสายสิญจน์ที่โยงจากฐานชุกชี พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร ท้ายอาสน์สงฆ์แถวหน้า ตั้งโต๊ะจำหลักลายปิดทองคลุมเยียรบับ พร้อมผ้ากราบ ๑ ที่ และโต๊ะจำหลักลายปิดทอง ๑ ที่ สำหรับทรงถวายพัดยศ พัดรองที่ระลึก และทอดครอบเฟืองที่ทรงจุดหน้าอาสน์สงฆ์ลาดพรมสีแดง

ใกล้พระทวารด้านขวา ตั้งโต๊ะเตี้ยคลุมผ้าขาว ๓ ที่ วางบทเจริญพระพุทธมนต์นวัคคหายุสมธัมม์และเทียนบูชาเทวดานพเคราะห์ที่ละ ๑ สำรับ สำหรับเชิญไปตั้งที่หน้าอาสน์สงฆ์ในพิธีเจริญพระพุทธมนต์นวัคคหายุสมธัมม์

ใกล้พระทวารด้านซ้ายและพระทวารกลาง ตั้งเก้าอี้สำหรับผู้มาเฝ้าทูลละอองพระบาท

ชิดผนังพระอุโบสถระหว่างพระทวารด้านขวาและพระทวารกลาง ตั้งโต๊ะวางสัญญาบัตร พัดยศ และผ้าไตรเต็ม จำนวน ๒ สำรับ สำหรับพระสงฆ์ที่ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์และตั้งสมณศักดิ์ใหม่ พัดรองที่ระลึกงานบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษาฯ และผ้าไตรเต็มพร้อมใบปวารณาเป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๖ สำรับ สำหรับพระสงฆ์ที่มาเจริญพระพุทธมนต์ฉลองพระชนมายุ ครบ ๑๐๐ พรรษาฯ ๒๑ รูป เจริญพระพุทธมนต์นวัคคหายุสมธัมม์ ๕ รูป

ระเบียงพระอุโบสถ

ระเบียงด้านหน้าพระอุโบสถ เป็นมณฑลพิธีบูชาเทวดานพเคราะห์ ลาดพรมสีแดง ตั้งโต๊ะวางแท่นมณฑลเทวดานพเคราะห์ เครื่องบูชาเทวดานพเคราะห์เป็นบัตร ๙ ชั้น ๑ บัตร บัตร ๓ ชั้น ๘ บัตร ประดับดอกไม้ตามสีประจำเทวดานพเคราะห์แต่ละองค์ บัตรสามเหลี่ยมและบัตรสี่เหลี่ยมอย่างละ ๑ บัตร ธงฉัตรข้ออ้อยสีประจำเทวดานพเคราะห์จำนวนตามกำลังเทวดา ได้แก่ พระอาทิตย์ ๖ พระจันทร์ ๑๕ พระอังคาร ๘ พระพุธ ๑๗ พระพฤหัสบดี ๑๙ พระศุกร์ ๒๑ พระเสาร์ ๑๐ พระราหู ๑๒ พระเกตุ ๙ จัดวางตามทักษาโหราศาสตร์ พร้อมธูปเทียนสำหรับบูชาเทวดานพเคราะห์และสำหรับโหรจุดเทียนบูชาเทวดานพเคราะห์ อย่างละ ๑๑๗ ตั้งเก้าอี้สำหรับโหรหลวงนั่งประกอบพิธีบูชาเทวดานพเคราะห์

ด้านซ้ายและขวาของระเบียงหน้าพระอุโบสถ ตั้งเก้าอี้พร้อมโต๊ะเคียงปูผ้าขาว สำหรับข้าราชการแต่งกายเครื่องแบบครึ่งยศเฝ้า มุมพระอุโบสถด้านซ้ายและขวาปูพรมสีแดงตั้งเก้าอี้พร้อมโต๊ะเคียงสำหรับสมเด็จพระราชาคณะนั่งพัก ระเบียงด้านซ้ายพระอุโบสถตั้งโต๊ะวางหนังสือที่ระลึกสำหรับแจกผู้มาร่วมงานพระราชพิธี ระเบียงด้านขวาพระอุโบสถ ตั้งเก้าอี้พร้อมโต๊ะเคียงสำหรับพระราชาคณะนั่งพัก ระเบียงด้านหลังพระอุโบสถตั้งเก้าอี้สำหรับพระสงฆ์ บันไดทางขึ้นพระอุโบสถทั้งซ้ายและขวา และที่อัฒจันทร์ทางขึ้นสู่พระทวารซ้ายและขวาลาดพรมสีแดง

แผนผังการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๗ นาฬิกา ๓๐ นาที

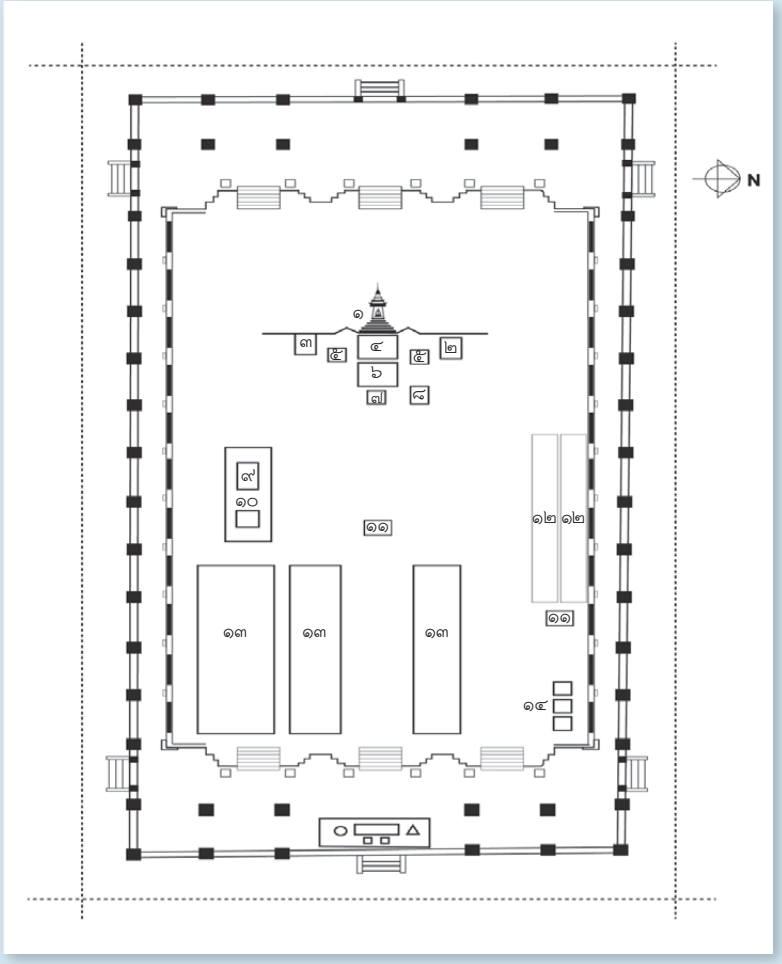

๑. พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร
๒. พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกย์
๓. พระพุทธเลิศหล้านภาไลย
๔. ธรรมาสน์ศิลา ประดิษฐานพระพุทธรูปประจำพระชนมวาร และพระคันธารราษฎร์
๕. ตู้เทียนเท่าพระองค์
๖. เครื่องนมัสการทองใหญ่
๗. พระแท่นทรงกราบ สำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๘. พระแท่นทรงกราบ สำหรับสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
๙. พระราชอาสน์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๑๐. พระเก้าอี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
๑๑. โต๊ะจำหลักลายปิดทอง คลุมเยียรบับ
๑๒. อาสน์สงฆ์
๑๓. โต๊ะวางบทเจริญพระพุทธมนต์นวัคคหายุสมธัมม์
๑๔. เก้าอี้ผู้มาเฝ้าทูลละอองพระบาท

ลานพระอุโบสถภายในกำแพงแก้ว

ลานพระอุโบสถด้านหน้าและด้านซ้ายตั้งเก้าอี้สำหรับข้าราชการแต่งกายเครื่องแบบครึ่งยศเฝ้า ส่วนด้านขวาเป็นที่ตั้งแถวของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ

ลานด้านนอกกำแพงแก้ว

ปูลาดพระบาทสีน้ำตาลอ่อนจากประตูเกยหลังวัดพระศรีรัตนศาสดารามมาจนถึงบันไดขึ้นพระอุโบสถด้านขวา ข้างลาดพระบาทฝั่งซ้ายและศาลารายเป็นที่ประชาชนเฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ

ศาลารายด้านหน้าพระอุโบสถ ตั้งปี่พาทย์พิธี กรมศิลปากร ด้านหลังศาลารายตั้งวงประโคมจากงานเครื่องสูงและกลองชนะ สำนักพระราชวัง ประกอบด้วยฆ้องชัย สังข์ แตร

เมื่อใกล้เวลาเสด็จพระราชดำเนิน พระบรมวงศานุวงศ์ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี องคมนตรี คณะรัฐมนตรี ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ และคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ผู้มาเฝ้าทูลละอองพระบาทเสด็จถึงและมาถึง เข้าประทับพระเก้าอี้และนั่งเก้าอี้ภายในพระอุโบสถ ตามตำแหน่งที่กำหนด การแต่งกายเครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบขอเฝ้าฯ ครึ่งยศ และชุดไทย

เจ้าหน้าที่กรมการศาสนานิมนต์พระสงฆ์เข้าสู่พระอุโบสถ ขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ สมเด็จพระราชาคณะและพระราชาคณะ ๑๙ รูป ประกอบด้วย สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) วัดบวรนิเวศวิหาร สมเด็จพระธีรญาณมุนี (สมชาย วรชาโย) วัดเทพศิรินทราวาส สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (สมศักดิ์ อุปสโม) วัดพิชยญาติการาม พระพรหมเวที (สนิท ชวนปญฺโญ) วัดไตรมิตรวิทยาราม พระพรหมวชิรญาณ (ประสิทธิ์ เขมงฺกโร) วัดยานนาวา พระพรหมเมธาจารย์ (คณิศร์ เขมวโส) วัดบุรณศิริมาตยาราม พระวิสุทธิวงศาจารย์ (วิเชียร อโนมคุโณ) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ พระสาสนโสภณ (พิจิตร จิตวณฺโณ) วัดโสมนัสวิหาร พระพรหมเมธี (จำนงค์ ธมฺมจารี) วัดสัมพันธวงศาราม พระพรหมมุนี (สุชิน อคฺคชิโน) วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม พระพรหมดิลก (เอื้อน หาสธมฺโม) วัดสามพระยา พระพรหมสิทธิ (ธงชัย สุขเขมาโน) วัดสระเกศ พระธรรมวราจารย์ (แบน กิตฺติสาโร) วัดบวรนิเวศวิหาร พระธรรมวราภรณ์ (มนตรี คณิสสโร) วัดเครือวัลย์ พระธรรมธัชมุนี (อมร ถาโณทโย) วัดปทุมวนาราม พระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก พระเทพสารเวที (บุญยนต์ ปุญฺญาคโม) วัดบวรนิเวศวิหาร และพระสงฆ์ที่จะได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์และตั้งสมณศักดิ์ใหม่ ๒ รูป คือ พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย วัดบวรนิเวศวิหาร และพระครูอนุกูลกาญจนกิจ (บุญเพิ่ม อานนฺโท) วัดเทวสังฆาราม จังหวัดกาญจนบุรี รวม ๒๑ รูป

เวลา ๑๗ นาฬิกา ๓๔ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งถึงวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง รถยนต์พระที่นั่งเทียบที่ประตูเกย หลังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระอุโบสถ ประชาชนที่เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ ถวายพระพรชัยมงคล ทรงพระเจริญ เสด็จเข้าสู่พระอุโบสถ ผู้เฝ้าทูลละอองพระบาททรงยืนและยืนถวายความเคารพ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จไปยังโต๊ะกลางพระอุโบสถ ที่เจ้าพนักงานยกจากท้ายอาสน์สงฆ์มาทอดถวาย ทรงถวายสัญญาบัตร พัดยศ และผ้าไตร แด่พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย วัดบวรนิเวศวิหาร **ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะในราชทินนามที่ พระศากยวงศ์วิสุทธิ์** และพระครูอนุกูลกาญจนกิจ (บุญเพิ่ม อานนฺโท) วัดเทวสังฆาราม จังหวัดกาญจนบุรี **ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะ ในราชทินนามที่ พระกิตติสุวัฒนาภรณ์** ขณะนั้นพระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา พระสงฆ์ที่ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์และตั้งสมณศักดิ์ใหม่กลับไปนั่งยังอาสน์สงฆ์ที่เดิม เจ้าพนักงานยกโต๊ะกลับไปวางที่ท้ายอาสน์สงฆ์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี
ทรงถวายสัญญาบัตร พัดยศ และผ้าไตร แด่พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย
วัดบวรนิเวศวิหาร

ทรงถวายสัญญาบัตร พัดยศ และผ้าไตร แด่พระครูอนุกูลกาญจนกิจ
(บุญเพิ่ม อานนฺโท) วัดเทวสังฆาราม จังหวัดกาญจนบุรี

ทรงหลั่งทักษิโณทก

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ)
ประธานสงฆ์ถวายอดิเรก

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงถวายความเคารพพระราชอาสน์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงรับการถวายความเคารพจากผู้เฝ้าทูลละอองพระบาท แล้วประทับพระเก้าอี้ ผู้เฝ้าทูลละอองพระบาทประทับและนั่งที่เดิม เจ้าพนักงานเชิญพระเต้าทักษิโณทกจากโต๊ะข้างพระราชอาสน์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชไปทอดถวาย ทรงหลั่งทักษิโณทก พระสงฆ์ที่ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์และตั้งสมณศักดิ์ใหม่ ถวายอนุโมทนา สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ประธานสงฆ์ถวายอดิเรก

เวลา ๑๗ นาฬิกา ๔๖ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จไปทรงจุดเทียนพระมหามงคลที่ธรรมาสน์ศิลา เทียนเท่าพระองค์ในตู้ข้างธรรมาสน์ศิลาด้านพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกย์ และด้านพระพุทธเลิศหล้านภาไลย ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการท้ายที่นั่งบูชาพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร พระสัมพุทธพรรณี พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกย์ พระพุทธเลิศหล้านภาไลย แล้วทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการทองใหญ่ที่หน้าธรรมาสน์ศิลา ทรงกราบ ขณะนั้นปี่พาทย์พิธีบรรเลงเพลงสาธุการ ชาวพนักงานประโคมลั่นฆ้องชัย เป่าสังข์ แตร ขณะนั้นผู้เฝ้าทูลละอองพระบาท ทรงยืนและยืนถวายความเคารพ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จไปยังอาสน์สงฆ์ ทรงถวายพัดรองที่ระลึกงานบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แด่สมเด็จพระราชาคณะ ๕ รูป ที่อาสน์สงฆ์ แล้วเสด็จไปยังโต๊ะที่เจ้าพนักงานยกจากท้ายอาสน์สงฆ์มาทอดถวายที่กลางพระอุโบสถ ทรงถวายพัดรองที่ระลึกฯ แด่พระราชาคณะที่ลงจากอาสน์สงฆ์เข้ารับพระราชทานตามลำดับ แล้วกลับไปนั่งยังอาสน์สงฆ์ที่เดิม

ทรงจุดเทียนพระมหามงคลที่ธรรมาสน์ศิลา

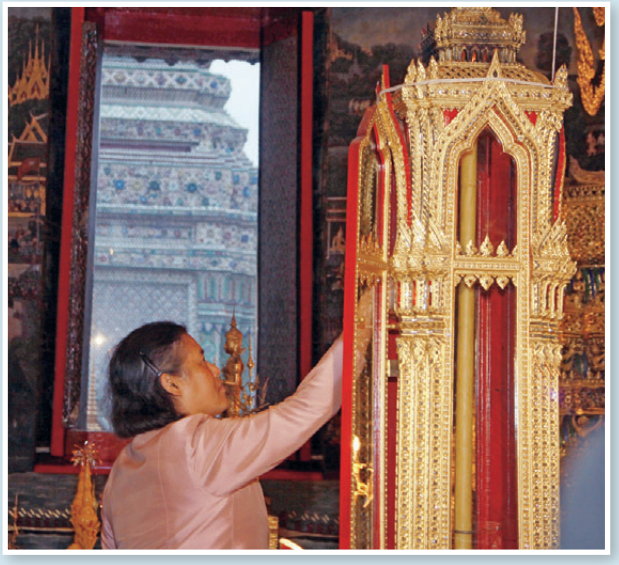

ทรงจุดเทียนเท่าพระองค์ในตู้ข้างธรรมาสน์ศิลา

ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการทองใหญ่ที่หน้าธรรมาสน์ศิลา

ทรงถวายพัดรองที่ระลึกงานบำเพ็ญพระราชกุศล
ฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แด่
สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) และสมเด็จพระราชาคณะ

จากนั้นเจ้าหน้าที่กรมการศาสนานิมนต์พระสงฆ์จากวัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมารามที่จะเจริญพระพุทธมนต์นวัคคหายุสมธัมม์ ๕ รูป มี พระราชวราภรณ์ (อนันต์ ฌาณวีโร) พระมงคลภาณกาจารย์ (สนิท คุณสินิทโธ) พระครูอุโฆษธรรมคุณ (นิยม คุณมโย) พระครูธรรมสารโกศล (สมรศักดิ์ ธมฺมสนฺติโก) และพระครูสถิตธรรมสโมธาน (สุคม สุคมโน) เข้าสู่พระอุโบสถ เข้ารับพระราชทานพัดรองที่ระลึกฯ จนครบแล้วเสด็จไปประทับพระเก้าอี้ พระสงฆ์ ๕ รูปที่จะเจริญพระพุทธมนต์นวัคคหายุสมธัมม์ออกจากพระอุโบสถไปนั่งพักที่ระเบียงพระอุโบสถที่เดิม ปี่พาทย์พิธีหยุดบรรเลง ผู้เฝ้าทูลละอองพระบาทประทับและนั่งที่เดิม เจ้าพนักงานยกโต๊ะออกไปนอกพระอุโบสถ

พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์

เวลา ๑๗ นาฬิกา ๕๐ นาที เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาอาราธนาศีล สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ประธานสงฆ์ ถวายศีล สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงศีล จบแล้ว เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาอาราธนาพระปริตร พระสงฆ์ทั้ง ๒๑ รูปเจริญพระพุทธมนต์ฉลองพระชนมายุฯ จนถึงบทเสกน้ำพระพุทธมนต์ เจ้าพนักงานเชิญครอบเฟืองจากธรรมาสน์ศิลามาทอดถวาย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงจุดเทียนที่ฝาครอบเฟือง แล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ เจ้าพนักงานเชิญไปตั้งที่โต๊ะเตี้ยต้นอาสน์สงฆ์แถวหน้า ซึ่งเจ้าพนักงานยกจากท้ายอาสน์สงฆ์มาทอดไว้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จไปทรงถวายครอบเฟืองแด่สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ประธานสงฆ์ ขณะนั้นผู้เฝ้าทูลละอองพระบาททรงยืนและยืนถวายความเคารพ เมื่อเสด็จกลับไปประทับพระเก้าอี้ ผู้เฝ้าทูลละอองพระบาทประทับและนั่งที่เดิม สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) เสกทำน้ำพระพุทธมนต์ พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ฉลองพระชนมายุฯ จบ เจ้าพนักงานเชิญครอบน้ำพระพุทธมนต์จากต้นอาสน์สงฆ์ไปประดิษฐานที่ธรรมาสน์ศิลาที่เดิม

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี
ทรงจุดเทียนที่ฝาครอบเฟือง และเสด็จไปทรงถวายครอบเฟืองแด่สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ)

หม่อมเจ้าปุสาณ สวัสดิวัตน์ ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม

หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม

เวลา ๑๘ นาฬิกา ๒๐ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ หม่อมเจ้าปุสาณ สวัสดิวัตน์ ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม มีผ้าไตรเต็มพร้อมใบปวารณา แด่พระสงฆ์ที่เจริญพระพุทธมนต์ที่อาสน์สงฆ์แถวหน้า และหม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์ที่เจริญพระพุทธมนต์ที่อาสน์สงฆ์แถวหลัง ครบแล้วถวายความเคารพ เสด็จกลับไปประทับพระเก้าอี้ที่เดิม เจ้าพนักงานเชิญพระเต้าทักษิโณทกมาทอดถวาย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงหลั่งทักษิโณทก พระสงฆ์ทั้งนั้นถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก จบแล้วเจ้าหน้าที่กรมการศาสนานิมนต์พระสงฆ์ทั้ง ๒๑ รูป ออกจากพระอุโบสถ ขณะนั้นปี่พาทย์บรรเลงเพลงกราวรำ

จากนั้น เจ้าพนักงานเชิญโต๊ะวางบทเจริญพระพุทธมนต์นวัคคหายุสมธัมม์และเทียนบูชาเทวดานพเคราะห์ ๓ สำรับ ตั้งยังหน้าอาสน์สงฆ์แถวหน้า ด้านปลายอาสน์สงฆ์ เจ้าหน้าที่กรมการศาสนานิมนต์พระสงฆ์ที่จะเจริญพระพุทธมนต์นวัคคหายุสมธัมม์ ๕ รูป ขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ ปี่พาทย์หยุดบรรเลง

เวลา ๑๘ นาฬิกา ๓๐ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงกราบที่หน้าเครื่องนมัสการ ผู้เฝ้าทูลละอองพระบาททรงยืนและยืนถวายความเคารพ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ถวายความเคารพพระราชอาสน์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงรับการถวายความเคารพของผู้เฝ้าทูลละอองพระบาท เสด็จไปยังหน้าอาสน์สงฆ์ ทรงจุดเทียนบูชาเทวดานพเคราะห์ ทั้ง ๓ สำรับ แล้วเสด็จพระราชดำเนินออกจากพระอุโบสถ พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์นวัคคหายุสมธัมม์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังโต๊ะตั้งเครื่องบัตรพลีเทวดานพเคราะห์ ที่ระเบียงหน้าพระอุโบสถ ทรงจุดเทียนบูชาเทวดานพเคราะห์ ขณะนั้นชาวพนักงานประโคมลั่นฆ้องชัย เป่าสังข์ แตร ไกวบัณเฑาะว์ ปี่พาทย์บรรเลง เมื่อสิ้นเสียงประโคม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี พระราชทานเงินบูชาฤกษ์แก่โหรหลวง แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี
ทรงจุดเทียนบูชาเทวดานพเคราะห์

พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์นวัคคหายุสมธัมม์

โหรหลวงกล่าวคำบูชาทำนองสรภัญญะ บูชาพระอาทิตย์ พระจันทร์ พระอังคาร
พระพุธ พระพฤหัสบดี พระศุกร์ พระเสาร์ พระราหู พระเกตุ

เวลา ๑๘ นาฬิกา ๓๓ นาที พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์นวัคคหายุสมธัมม์ จบแล้ว โหรหลวงกล่าวคำบูชาทำนองสรภัญญะ บูชาพระอาทิตย์ พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์นวัคคหายุสมธัมม์ โหรหลวงกล่าวคำบูชาพระจันทร์ พระอังคาร พระพุธ พระพฤหัสบดี พระศุกร์ พระเสาร์ พระราหู พระเกตุ สลับกันเช่นนี้จนครบ ๙ องค์

เวลา ๑๙ นาฬิกา ๕๙ นาที ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ถวายผ้าไตรพร้อมไปปวารณาแด่พระสงฆ์ทั้ง ๕ รูป พระสงฆ์อนุโมทนา เสร็จพิธี เมื่อเวลา ๒๐ นาฬิกา

พิธีเจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์ถวายพระกุศลเทิดพระเกียรติ
เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
เนื่องในวันคล้ายวันประสูติ เจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี[๗] ของคณะธรรมยุติกนิกาย
ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๓ นาฬิกา

คณะธรรมยุติกนิกาย ได้กราบทูลขอประทานจัด**พิธีเจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์ถวายพระกุศลเทิดพระเกียรติเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เนื่องในวันคล้ายวันประสูติ เจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี** ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง โดยมีสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ และนายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานฝ่ายฆราวาส ตามกำหนดการดังนี้

กำหนดการ
พิธีเจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์ถวายพระกุศลเทิดพระเกียรติ
เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
เนื่องในวันคล้ายวันประสูติ เจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี
ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๓ นาฬิกา

เวลา ๑๒ นาฬิกา ๔๕ นาที ทุกฝ่ายพร้อม ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
- พระสงฆ์ ๑๐๘ รูป ที่จะเจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์ ประจำอาสน์สงฆ์

เวลา ๑๓ นาฬิกา
- ประธานฝ่ายคฤหัสถ์ เข้าสู่พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และถวายพัดรองที่ระลึก
- เจ้าหน้าที่อาราธนาศีล
- ประธานสงฆ์ให้ศีล
- สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ จุดเทียนชัยมหามงคล
- พระสงฆ์เจริญพระคาถาจุดเทียนชัย
- สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์โปรยข้าวตอกดอกไม้ที่มณฑลพิธีบัตรพลีเทวดานพเคราะห์ ประธานฝ่ายคฤหัสถ์จุดเทียนประจำพระองค์ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และจุดเทียนที่เครื่องบัตรพลีเทวดานพเคราะห์
- เจ้าหน้าที่อาราธนาพระปริตร
- พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์

---

[๗] ชื่องานปรากฏตามกำหนดการของคณะธรรมยุติกนิกาย

- โหรกล่าวสรภัญญะ บูชาพระอาทิตย์ ฯลฯ (พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์สลับกับโหรไปจนครบเทวดานพเคราะห์ ทั้ง ๙ องค์)
- พระสงฆ์เจริญสุปุพฺพณฺหสุตฺตคาถา/โส อตฺถลทฺโธ/เทวตาอุยฺโยชนคาถา/ภวตุ สพฺพมงฺคลํ จบ
- ถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์
- พระสงฆ์อนุโมทนา/สพฺพโรควินิมุตฺโต/โพชฺฌงฺคปริตฺตคาถา/มงคลจักกวาฬใหญ่ (สิริธิติ ฯลฯ)
- ถวายอดิเรก

เป็นเสร็จพิธี

เจ้าพนักงานเตรียมการตั้งแต่งตกแต่งเครื่องประกอบพิธีเจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์ถวายเป็นพระกุศลเทิดพระเกียรติ ไว้พร้อมดังนี้

ภายในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ที่ธรรมาสน์ศิลาหน้าฐานชุกชีพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร ตั้งโต๊ะหมู่วางแจกันดอกไม้สีฟ้า ซึ่งเป็นสีประจำวันประสูติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แถวบน ๑ คู่ แถวกลาง ๑ คู่ แถวล่างวางพุ่มดอกบานไม่รู้โรยสีม่วง ๑ คู่ ด้านหน้าโต๊ะหมู่ ตรงกลางวางพุ่มดอกบานไม่รู้โรยสีขาวสลับม่วง ด้านซ้ายและขวาวางเทียนมหามงคล เบื้องซ้ายและขวาของธรรมาสน์ศิลาตั้งตู้เทียนเท่าพระองค์ด้านละ ๑ ตู้

หน้าธรรมาสน์ศิลา ปูพรมสีแดง ตั้งเครื่องนมัสการกระบะมุกบนม้าเตี้ยจำหลักลายปิดทอง ปูผ้ากราบสีน้ำเงิน

แนวผนังพระอุโบสถด้านซ้าย ปูพรมสีแดงตั้งเก้าอี้พร้อมโต๊ะเคียง สำหรับประธานฝ่ายสงฆ์และสมเด็จพระราชาคณะ หันหน้าเข้าสู่อาสน์สงฆ์ ถัดไปจนถึงหน้าพระทวารด้านซ้าย ตั้งเก้าอี้พร้อมโต๊ะเคียงสำหรับประธานฝ่ายฆราวาส และผู้มาร่วมพิธีหันหน้าเข้าสู่พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร

แนวผนังพระอุโบสถด้านขวา ตั้งอาสน์สงฆ์ ๔ แถว แถวละ ๑๐ ที่ สำหรับพระราชาคณะ ๔๐ รูปที่จะเจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์ ต้นอาสน์สงฆ์ตั้งโต๊ะปูผ้าขาววางพานสายสิญจน์ซึ่งโยงมาจากฐานชุกชีพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร และตั้งเก้าอี้สำหรับพระสงฆ์ ที่กลางพระอุโบสถ ๒๘ ที่ รอบฐานชุกชีพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร ด้านซ้าย ๑๐ ที่ ด้านขวา ๑๐ ที่ และด้านหลัง ๒๐ ที่ รวมพระราชาคณะและพระสงฆ์ที่จะเจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์ ๑๐๘ รูป

ระเบียงด้านหน้าพระอุโบสถ เป็นมณฑลพิธีบูชาเทวดานพเคราะห์ ลาดพรมสีแดง ตั้งโต๊ะวางแท่นมณฑลเทวดานพเคราะห์ เครื่องบัตรพลีมีเครื่องบูชาเทวดานพเคราะห์เป็นบัตร ๙ ชั้น ๑ บัตร บัตร ๓ ชั้น ๘ บัตร ประดับดอกไม้ตามสีประจำเทวดานพเคราะห์แต่ละองค์ บัตรสามเหลี่ยมและบัตรสี่เหลี่ยมอย่างละ ๑ บัตร ธงฉัตรข้ออ้อยสีประจำเทวดานพเคราะห์จำนวนตามกำลังเทวดา ได้แก่ พระอาทิตย์ ๖ พระจันทร์ ๑๕ พระอังคาร ๘ พระพุธ ๑๗ พระพฤหัสบดี ๑๙ พระศุกร์ ๒๑ พระเสาร์ ๑๐ พระราหู ๑๒ พระเกตุ ๙ จัดวางตามทักษา

แผนผังพิธีเจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์ถวายพระกุศลเทิดพระเกียรติ
เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
เนื่องในวันคล้ายวันประสูติ เจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ของคณะธรรมยุติกนิกาย
ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๓ นาฬิกา ๓๐ นาที

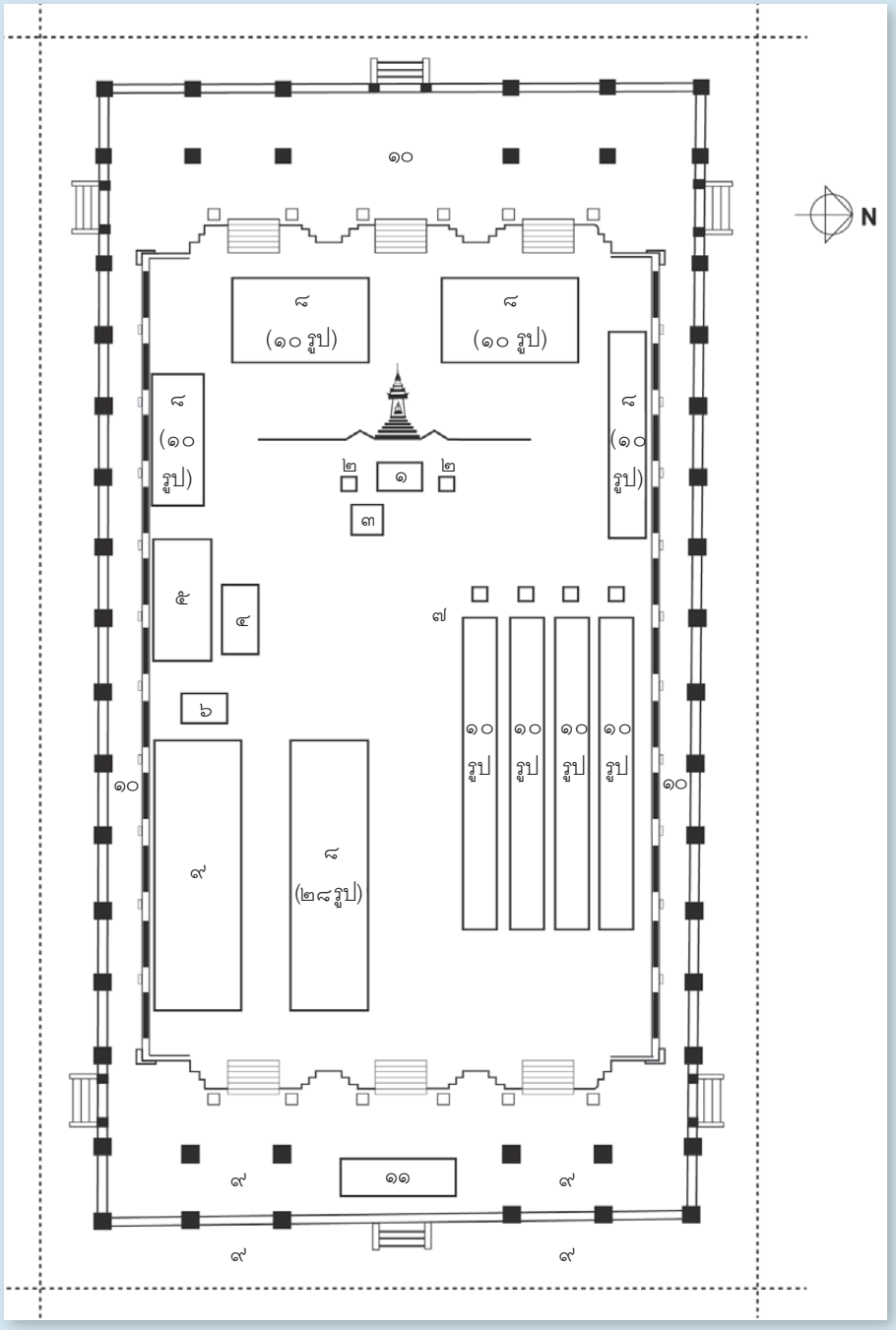

๑. ธรรมาสน์ศิลา
๒. ตู้เทียนเท่าพระองค์
๓. เครื่องนมัสการกระบะมุก พร้อมผ้ากราบสีน้ำเงิน
๔. เก้าอี้ประธานฝ่ายสงฆ์
๕. เก้าอี้สมเด็จพระราชาคณะ
๖. เก้าอี้ประธานฝ่ายฆราวาส
๗. อาสน์สงฆ์ ๔๐ ที่พร้อมโต๊ะวางพานสายสิญจน์
๘. เก้าอี้พระสงฆ์ ๖๘ ที่
๙. เก้าอี้ผู้มาร่วมพิธี
๑๐. เก้าอี้พระสงฆ์ที่มาร่วมพิธี
๑๑. มณฑลพิธีบูชาเทวดานพเคราะห์

โหราศาสตร์ พร้อมธูปเทียนสำหรับบูชาเทวดานพเคราะห์และสำหรับโหรจุดเทียนบูชาเทวดานพเคราะห์ อย่างละ ๑๑๗ ตั้งเก้าอี้สำหรับโหรหลวงนั่งประกอบพิธีบูชาเทวดานพเคราะห์

ระเบียงพระอุโบสถโดยรอบทั้ง ๓ ด้าน ตั้งเก้าอี้สำหรับพระสงฆ์ที่มาร่วมพิธี

ด้านซ้ายและขวาของระเบียงหน้าพระอุโบสถ ตั้งเก้าอี้พร้อมโต๊ะเคียงปูผ้าขาวจัดเป็นที่นั่งสำหรับข้าราชการแต่งกายเครื่องแบบปกติขาว และประชาชนแต่งกายสีขาว

ริมบันไดทางขึ้นระเบียงด้านขวา ตั้งโต๊ะวางหนังสือที่ระลึกสำหรับถวายพระสงฆ์ที่มาร่วมพิธี มีหนังสือจิตตนคร หนังสือที่นี่พระของประชาชน หนังสือ ๑๐๐ ปีพระผู้เจริญพร้อม และพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ลานพระอุโบสถภายในกำแพงแก้ว ด้านหน้าตั้งเก้าอี้สำหรับผู้มาร่วมพิธี

ลานนอกกำแพงแก้ว ศาลารายรอบพระอุโบสถ จัดเป็นที่นั่งสำหรับประชาชนผู้มาร่วมพิธี

เมื่อใกล้เวลาพิธี นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานฝ่ายฆราวาส มาถึงพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม นั่งยังที่ที่กำหนด เจ้าพนักงานนิมนต์พระสงฆ์ ๑๐๘ รูป ที่จะเจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์นั่งยังอาสน์สงฆ์และเก้าอี้ภายในพระอุโบสถ

เวลา ๑๓ นาฬิกา นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานฝ่ายฆราวาส จุดธูปเทียนเครื่องนมัสการ กระบะมุก กราบราบ แล้วถวายพัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ แด่พระสงฆ์ที่จะเจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์ถวายพระกุศลเทิดพระเกียรติภายในพระอุโบสถ ๑๐๘ รูป แล้วไปนั่งยังที่เดิม

เวลา ๑๓ นาฬิกา ๓๐ นาที เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาอาราธนาศีล พระพรหมเวที (สนิท ชวนปญฺโญ) ประธานสงฆ์ให้ศีล ผู้ร่วมพิธีรับศีล

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ)
จุดเทียนชัยมหามงคลและเทียนเท่าพระองค์ที่ธรรมาสน์ศิลาและตู้ข้างธรรมาสน์ศิลา

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานฝ่ายฆราวาส
จุดเทียนที่เครื่องบัตรพลีเทวดานพเคราะห์

โหรหลวงประกาศบูชาและอัญเชิญเทวดานพเคราะห์

เวลา ๑๓ นาฬิกา ๓๔ นาที เจ้าหน้าที่นิมนต์สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ประธานฝ่ายสงฆ์ จุดเทียนชัยมหามงคลที่ธรรมาสน์ศิลา และเทียนเท่าพระองค์ที่ตู้ข้างธรรมาสน์ศิลาทั้งสองข้าง ขณะนั้นพระสงฆ์ที่อาสน์สงฆ์เจริญพระคาถาจุดเทียนชัย ผู้ร่วมพิธี และพระสงฆ์รูปอื่นยืนขึ้น ประนมมือไหว้ จากนั้นสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ประธานฝ่ายสงฆ์ ออกไปยังระเบียงหน้าพระอุโบสถ

โปรยข้าวตอกดอกไม้ที่มณฑลพิธีบัตรพลีเทวดานพเคราะห์ แล้วกลับมานั่งยังเก้าอี้ที่เดิม นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานฝ่ายฆราวาส จุดเทียนประจำพระองค์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และจุดเทียนที่เครื่องบัตรพลีเทวดานพเคราะห์ ประนมมือไหว้ แล้วกลับไปนั่งที่เดิม โหรหลวงประกาศบูชาและอัญเชิญเทวดานพเคราะห์ ขณะนั้นชาวพนักงานลั่นฆ้อง เป่าสังข์ ไกวบัณเฑาะว์ ผู้ร่วมพิธีนั่งลงที่เดิม

พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์

โหรหลวงกล่าวคำทำนองสรภัญญะบูชาพระอาทิตย์ พระจันทร์ พระอังคาร
พระพุธ พระพฤหัสบดี พระศุกร์ พระเสาร์ พระราหู พระเกตุ

เวลา ๑๓ นาฬิกา ๔๘ นาที เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาอาราธนาพระปริตร พระสงฆ์ทั้ง ๑๐๘ รูป เจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์ จบแล้ว โหรหลวงกล่าวคำบูชาทำนองสรภัญญะ บูชาพระอาทิตย์ จบแล้ว พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์ โหรหลวงกล่าวคำบูชาพระจันทร์ พระอังคาร พระพุธ พระพฤหัสบดี พระศุกร์ พระเสาร์ พระราหู พระเกตุ สลับกันเช่นนี้จนครบ ๙ องค์แล้ว พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ สุปุพฺพสุตฺต คาถา/โส อตฺถลทฺโธ/เทวตาอุยฺโยชนคาถา/ภวตุ สพฺพมงฺคลํ จบ ขณะนั้น ผู้ร่วมพิธีประนมมือสดับพระพุทธมนต์

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๘ นาที นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานฝ่ายฆราวาส ถวายกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ พัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และจตุปัจจัยไทยธรรม แด่สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ประธานฝ่ายสงฆ์ แล้ว นายนพรัตน์ เบญจวัฒนานันท์ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ถวายกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ พัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และจตุปัจจัยไทยธรรมแด่สมเด็จพระราชาคณะที่มาร่วมพิธี

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี กรวดน้ำ

พระสงฆ์อนุโมทนา/สพฺพโรควินิมุตฺโต/
โพชฺฌงฺคปริตฺตคาถา/มงคลจักกวาฬใหญ่

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๕๙ นาที นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานฝ่ายฆราวาส กรวดน้ำ ถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พระสงฆ์ทั้งนั้นอนุโมทนา/สพฺพโรควินิมุตฺโต/โพชฺฌงฺคปริตฺตคาถา/มงคลจักกวาฬใหญ่ (สิริธิติ ฯลฯ) จากนั้น พระพรหมเวที (สนิท ชวนปญฺโญ) ประธานสงฆ์ ถวายอดิเรก เป็นเสร็จพิธี

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ประธานฝ่ายสงฆ์ กราบลาพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร รับการสักการะจากพระสงฆ์ในพระอุโบสถ และผู้มาร่วมพิธี แล้วเดินทางกลับ พระสงฆ์ทั้งนั้น และผู้มาร่วมพิธี กราบลาพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร ออกจากพระอุโบสถ เดินทางกลับ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี
ทรงเป็นประธานในการทอดผ้าป่าสามัคคี ๘๔,๐๐๐ กอง
ณ อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๕ นาฬิกา

เนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย อันเป็นที่ประทับรักษาพระองค์จะมีอายุครบ ๑๐๐ ปี ในวันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาสภากาชาดไทย มีพระกรุณาธิคุณทรงรับเป็นประธานจัดผ้าป่าสามัคคี ๘๔,๐๐๐ กอง เพื่อจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับพระภิกษุสามเณรอาพาธ และผู้ป่วยทั่วไปให้แก่อาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของนายแพทย์โศภณ นภาธร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และคณบดีคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีกำหนดการดังนี้

กำหนดการ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินไปในพิธีทอดผ้าป่าสามัคคี
เนื่องในพระราชกุศลฉลองพระชนมายุ ๑๐๐ พรรษา[๙]
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ณ ตึกวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร ชั้น ๖ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๑๕ นาฬิกา

- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งถึงโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย
  (รถยนต์พระที่นั่งเทียบที่ตึกวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร/ดนตรีบรรเลงเพลงมหาชัย)
- เลขาธิการสภากาชาดไทย ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย และคณะกรรมการ เฝ้าฯ รับเสด็จ
- หัวหน้าพยาบาลฯ ทูลเกล้าฯ ถวายพวงมาลัย
- เสด็จเข้าภายในตึกวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร
- เสด็จขึ้นชั้น ๖ (โดยลิฟต์)
- เสด็จเข้าภายในห้องพิธี
- ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย
- ทรงกราบ
- ประทับพระราชอาสน์
- ทรงศีล
  (ประธานสงฆ์ถวายศีล จบ)
- เสด็จไปยังที่ตั้งองค์ผ้าป่า
- ทรงรับผ้าไตรจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย
- ทรงพาดผ้าไตรระหว่างพระกร ประนมพระหัตถ์
- ทรงกล่าวคำถวายผ้าป่า
  (คำถวายผ้าป่าติดไว้บนหลังผ้าไตร)
- เมื่อจบคำถวายผ้าป่าแล้ว ทรงวางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า
- เจ้าคุณธรรมบัณฑิต (วัดพระราม ๙) พิจารณาผ้าป่า เสร็จแล้ว
- เสด็จออกจากห้องพิธี ไปยังห้องประทับขณะประชวร (สมเด็จพระสังฆราชฯ)
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

---

[๙] ชื่องานปรากฏตามกำหนดการของสำนักพระราชวัง

- ทรงกราบราบ
- เสด็จไปประทับราบ ณ พระสุจหนี่ที่จัดไว้
- ทรงหลั่งทักษิโณทก
  (พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา)
- เสด็จออกจากห้องประทับขณะประชวร (สมเด็จพระสังฆราชฯ) ไปยังห้องประชุมใหม่
- ประทับพระราชอาสน์
- ทรงฟังการแถลง และทรงติดตามอาการพระประชวรของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
- จบ
- เสด็จออกจากห้องประชุมใหม่ ไปยังห้องพิธี
- เสด็จไปทรงกราบที่หน้าเครื่องนมัสการ
- ทรงลาพระสงฆ์
- เสด็จออกจากห้องพิธี ลงชั้น ๑ (โดยลิฟต์)
- เสด็จไปประทับรถยนต์พระที่นั่ง
- เสด็จพระราชดำเนินกลับ
  (ดนตรีบรรเลงเพลงมหาชัย)
  การแต่งกาย แต่งเครื่องแบบปกติขาว

ณ วันพิธี เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทยเตรียมการตั้งแต่ง ณ อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร ดังนี้

บริเวณห้องโถง ชั้น ๖ อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร ซึ่งเป็นชั้นที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทับรักษาพระอาการประชวร จัดเป็นห้องประกอบพิธีทอดผ้าป่าสามัคคี

ใกล้ลิฟต์และบันไดทางขึ้น ตั้งองค์ผ้าป่า ตกแต่งด้วยผลส้มโอ กล้วย มะพร้าวอ่อน ดอกกล้วยไม้ และต้นกล้วยติดธนบัตรที่ม้วนเป็นรูปกรวย หน้าองค์ผ้าป่าตั้งโต๊ะจำหลักลายปิดทอง คลุมด้วยผ้าเยียรบับ วางพานแว่นฟ้าสำหรับรองรับผ้าไตรที่จะทรงทอดถวาย หน้าโต๊ะลาดพระสุจหนี่เป็นที่ประทับยืนขณะถวายผ้าป่า

ถัดจากองค์ผ้าป่าไปทางด้านขวา ตั้งแท่นประดิษฐานพระพุทธรูป ประดับด้วยแจกันดอกไม้ ด้านหน้าลาดพระสุจหนี่ทอดเครื่องนมัสการทองทิศพร้อมพระแท่นทรงกราบ ถัดไปทางมุมห้องตั้งแท่นประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมเครื่องสักการะ

หน้าประตูทางเข้าห้องทำงาน ลาดพรมแดงตั้งเก้าอี้พร้อมโต๊ะเคียงสำหรับพระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) เจ้าอาวาสวัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก ผู้พิจารณาผ้าป่า

ตรงข้ามที่ประดิษฐานพระพุทธรูป ชิดผนังห้องพยาบาล ติดผ้าฉากพื้นสีม่วงอ่อน ประดับอักษรพระนามาภิไธย ส.ธ. ขอบด้านบนชิดเพดานผูกผ้าสีม่วงและสีขาว ห้อยชายสองข้าง ด้านซ้ายและขวาประดับ

ธงชาติ หน้าฉากลาดพรมสีแดงปูทับด้วยพระสุจหนี่ ทอดพระเก้าอี้พร้อมโต๊ะเคียง สำหรับสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ด้านซ้ายของพระเก้าอี้ตั้งเก้าอี้ผู้ตามเสด็จ ถัดจากเก้าอี้ผู้ตามเสด็จเป็นทางเข้าห้องประชุมและห้องที่ประทับของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

หน้าบันไดทางขึ้น ข้างห้องประชุมใหม่ ตั้งเก้าอี้สำหรับผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย และผู้ที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาท หันหน้าสู่พระเก้าอี้ที่ประทับ

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๔๕ นาที พระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) เจ้าอาวาสวัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก ผู้พิจารณาผ้าป่า มาถึงห้องพิธี นั่งยังเก้าอี้ที่จัดไว้

แผนผังพิธีทอดผ้าป่าสามัคคี ๘๔,๐๐๐ กอง
ณ ตึกวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร ชั้น ๖ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

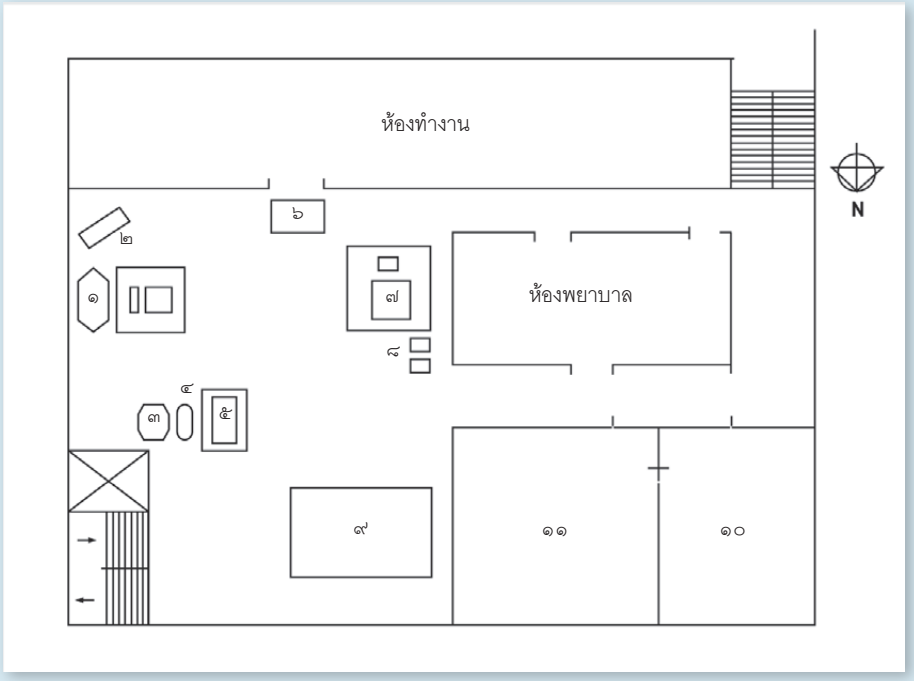

๑. พระพุทธรูป พร้อมเครื่องนมัสการทองทิศ และพระแท่นทรงกราบ
๒. พระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมเครื่องสักการะ
๓. องค์ผ้าป่า
๔. โต๊ะสำหรับทรงทอดผ้าไตร
๕. ลาดพระสุจหนี่ ที่ทรงยืนทรงประกอบพิธีทอดผ้าป่า
๖. เก้าอี้และโต๊ะเคียง สำหรับพระธรรมบัณฑิต
๗. พระเก้าอี้และโต๊ะเคียงที่ประทับ
๘. เก้าอี้ผู้ตามเสด็จ
๙. เก้าอี้ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และผู้มาเฝ้าทูลละอองพระบาท
๑๐. ห้องสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทับขณะประชวร
๑๑. ห้องประชุมใหญ่

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๕๕ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งถึงโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ดนตรีบรรเลงเพลงมหาชัย นายแผน วรรณเมธี เลขาธิการสภากาชาดไทย และคณะแพทย์พยาบาลเฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ หัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพวงมาลัยข้อพระกร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จขึ้นโดยลิฟต์ไปยังห้องพิธี ชั้นพระมหากรุณาธิคุณ (ชั้น ๖) ณ ที่นั้น นายแพทย์โศภณ นภาธร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ทรงกราบ แล้วประทับพระเก้าอี้

นางสาวกาญจนี โอภาสทิพากร หัวหน้าพยาบาล
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพวงมาลัยข้อพระกร

พระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) ถวายศีล

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี ทรงกล่าวคำถวายผ้าป่า

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี
ทรงวางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า

พระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) พิจารณาผ้าป่า

เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาอาราธนาศีล พระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) ถวายศีล ทรงศีล จบแล้ว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จไปยังที่ตั้งองค์ผ้าป่า ทรงรับผ้าไตรที่นายแพทย์โศภณ นภาธร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ทรงพาดผ้าไตรระหว่างพระกร ประนมพระหัตถ์ ทรงกล่าวคำถวายผ้าป่า

“นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (๓ จบ)

อิมานิ มะยัง ภันเต ปังสุกูละจีวะรานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ปังสุกูละจีวะรานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ”

เสร็จแล้วทรงวางผ้าไตรบนพานแว่นฟ้า แล้วกลับมาทรงยืนที่ข้างพระเก้าอี้ พระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) พิจารณาผ้าป่า เสร็จแล้ว พระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) เข้าไปยังห้องที่ประทับของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ที่นั้น พระสงฆ์ ๔ รูป จากวัดบวรนิเวศวิหาร มีพระราชพุทธิมุนี (หม่อมหลวงคิวปิด ปิยโรจโน) พระศรีวิสุทธิกวี (ไฉน จิตฺตสุทฺโธ) พระครูประสิทธิพุทธมนต์ (นัด ชุติโก) และพระมหา หม่อมราชวงศ์นันทวัฒน์ ชยวฑฺฒโน นั่งอยู่ในห้องที่ประทับพร้อมแล้ว

เวลา ๑๕ นาฬิกา ๓ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังห้องที่ประทับของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงกราบราบแล้วเสด็จไปประทับราบบนพระสุจหนี่ที่จัดไว้ เจ้าพนักงานเชิญพระเต้าทักษิโณทกหมอบถวาย ทรงหลั่งทักษิโณทก พระสงฆ์ทั้ง ๕ รูป ถวายอนุโมทนา จบแล้ว พระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) ออกจากห้องที่ประทับของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มานั่งเก้าอี้ที่เดิม

เวลา ๑๕ นาฬิกา ๑๐ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จออกจากห้องที่ประทับของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ไปยังห้องประชุมใหม่ ประทับพระราชอาสน์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้นายแพทย์โศภณ นภาธร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย เฝ้าทูลละอองพระบาท กราบบังคมทูลพระอาการประชวรของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

เวลา ๑๕ นาฬิกา ๑๕ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จออกจากห้องประชุมใหม่ มาประทับราบหน้าที่นั่งของพระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) ทรงกราบลา พระธรรมบัณฑิต (อภิพล อภิพโล) ถวายของที่ระลึกแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี จากนั้น เสด็จไปทรงกราบที่หน้าเครื่องนมัสการ เสด็จออกจากห้องพิธี เสด็จลงลิฟต์ไปยังชั้น ๑ ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ เมื่อเวลา ๑๕ นาฬิกา ๒๐ นาที ดนตรีบรรเลงเพลงมหาชัย

วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

พระภิกษุสามเณรวัดบวรนิเวศวิหาร เจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล
และถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๔ นาฬิกา

พระภิกษุสามเณรวัดบวรนิเวศวิหาร ซึ่งเป็นวัดที่สถิตของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้เจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศลและถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เป็นการเนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

เวลา ๑๔ นาฬิกา พระภิกษุสามเณรวัดบวรนิเวศวิหาร พร้อมกัน ณ พระอุโบสถ สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) รักษาการเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ประธานสงฆ์ นำเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศลและถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

(รูปซ้าย) สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร
นำพระสงฆ์วัดบวรนิเวศวิหารเจริญพระพุทธมนต์

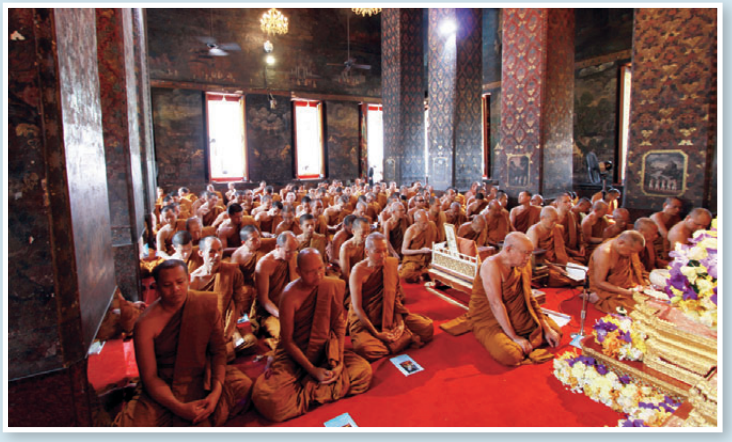

พระภิกษุสามเณรนั่งสมาธิอุทิศถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

เมื่อเจริญพระพุทธมนต์จบแล้ว พระภิกษุสามเณรนั่งสมาธิ เพื่ออุทิศถวายพระกุศล เป็นเวลา ๒๐ นาที

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๔๓ นาที พระสงฆ์ทั้งนั้นกราบพระพุทธชินสีห์ พระประธานในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร แล้วออกจากพระอุโบสถ เป็นเสร็จพิธี

การส่งเสริมปฏิบัติธรรมสังฆราชบูชา ตลอดพรรษากาล ๒๕๕๖ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ ลานหน้าอาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วัดบวรนิเวศวิหาร วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๗ นาฬิกา

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ร่วมกับวัดบวรนิเวศวิหาร และวัดสำคัญทั่วประเทศ จัดโครงการส่งเสริมปฏิบัติธรรมสังฆราชบูชา ตลอดพรรษากาล ๒๕๕๖ ฉลองพระชันษาครบ ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีกิจกรรมประกอบด้วย การปฏิบัติจิตตภาวนาและเจริญโพชฌงคปริตร กำหนดจัดพร้อมกันทั่วประเทศ ณ วัดต่าง ๆ และสถาบันอุดมศึกษา เริ่มตั้งแต่วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ไปตลอดพรรษา ซึ่งวันออกพรรษาตรงกับวันศุกร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ โดยมีศูนย์กลาง ณ วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร

กำหนดการจัดกิจกรรม[๙]
โครงการส่งเสริมปฏิบัติธรรมสังฆราชบูชา ตลอดพรรษากาล ๒๕๕๖
ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม
วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๗ นาฬิกา
ณ ศาลาการเปรียญ วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๖ นาฬิกา ๔๕ นาที	ผู้เข้าร่วมปฏิบัติธรรม พร้อมกัน ณ ศาลาการเปรียญ วัดบวรนิเวศวิหาร
เวลา ๑๗ นาฬิกา	อธิบดีกรมการศาสนา หรือผู้แทน ประธานพิธี ถึงยังบริเวณงาน
	- ประธานพิธี จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
	- ประธานพิธี เปิดกรวยสักการะหน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
	- พระราชวิสุทธิญาณ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร นำปฏิบัติภาวนาถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
	- ผู้เข้าร่วมพิธี ร่วมเจริญ “โพชฌงคปริตร”
	- ประธานพิธี ถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระสงฆ์
	- พระสงฆ์อนุโมทนา
	- ประธานพิธี พร้อมพุทธศาสนิกชน กรวดน้ำ รับพร
เวลา ๑๘ นาฬิกา	กราบลาพระรัตนตรัย เสร็จสิ้นกิจกรรม

ณ วันพิธี เจ้าหน้าที่เตรียมการตั้งแต่งตกแต่งสถานที่จัดกิจกรรมการส่งเสริมปฏิบัติธรรมสังฆราชบูชา ตลอดพรรษากาล ๒๕๕๖ บริเวณลานหน้าอาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งใช้เป็นสถานที่ดำเนินการแทนศาลาการเปรียญ ดังนี้

ด้านหน้าอาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปูพรมสีแดง ตั้งโต๊ะหมู่บูชา มีพระพุทธรูปปางรำพึง ๑ องค์ พานดอกบัวสีขาว ๗ พาน เชิงเทียน ๑ คู่ (คล้องพวงมาลัยที่เชิงเทียน) กระถางธูป พานปักเทียนชัย และแท่นกราบ ด้านขวาตั้งแท่นประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมแจกันดอกบัวสีชมพู ๑ คู่ และกรวยกระทงดอกไม้สักการะ ด้านซ้ายของโต๊ะหมู่บูชาตั้งไมโครโฟน

---

[๙] ในการปฏิบัติ สถานที่จัดและบางรายการดำเนินงานต่างจากที่แจ้งไว้ในกำหนดการ ดังที่ได้บันทึกไว้ในจดหมายเหตุ

การตั้งแต่งด้านหน้าอาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วัดบวรนิเวศวิหาร

บริเวณลานหน้าอาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ระหว่างวิหารคณะรังษีและอุโบสถคณะรังษี ที่มุมด้านอุโบสถคณะรังษีตั้งธรรมาสน์ กลางลานวางเก้าอี้ผู้มาร่วมกิจกรรม

ระหว่างอาคารกวีบรรณาลัยกับวิหารคณะรังษี ตั้งปะรำสำหรับวงปี่พาทย์เครื่องใหญ่ของศูนย์นันทนาการ กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ครั้นใกล้เวลาเริ่มกิจกรรม ผู้เข้าร่วมปฏิบัติธรรมแต่งกายด้วยสีขาว พร้อมกัน ณ บริเวณลานหน้าอาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วงดนตรีปี่พาทย์เครื่องใหญ่เริ่มบรรเลงเพลงกลม

เวลา ๑๗ นาฬิกา ๓ นาที นายอาชว์ภูริชญ์ น้อมเนียน กล่าวต้อนรับผู้ร่วมพิธีและอธิบายกำหนดการจัดกิจกรรมส่งเสริมปฏิบัติธรรมสังฆราชบูชา ตลอดพรรษากาล ๒๕๕๖ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จบแล้ว วงปี่พาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ

วงปี่พาทย์เครื่องใหญ่จากศูนย์นันทนาการ กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

แผนผังบริเวณจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมปฏิบัติธรรมสังฆราชบูชา ตลอดพรรษากาล ๒๕๕๖
ณ ลานหน้าอาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

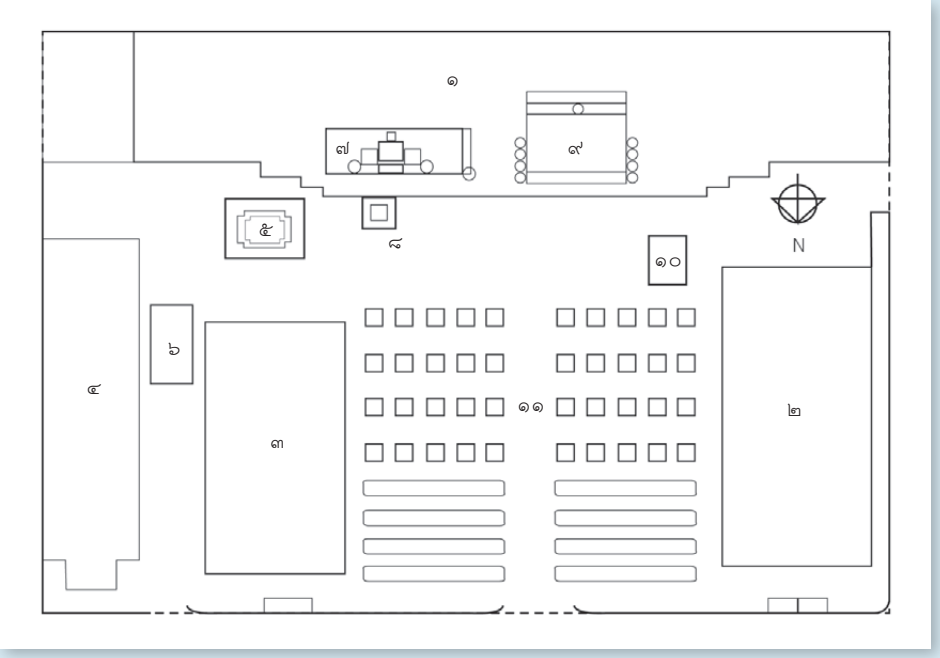

๑. อาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒. อุโบสถคณะรังษี
๓. วิหารคณะรังษี
๔. อาคารกวีบรรณาลัย
๕. เจดีย์
๖. ปะรำสำหรับวงปี่พาทย์เครื่องใหญ่
๗. โต๊ะหมู่บูชา
๘. แท่นกราบ
๙. พระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๑๐. ธรรมาสน์
๑๑. ที่นั่งผู้มาร่วมพิธี

เวลา ๑๗ นาฬิกา ๓๑ นาที นายสุเทพ เกษมพรมณี ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ผู้แทนอธิบดีกรมการศาสนา ประธานในพิธี จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยแล้ว เปิดกรวยกระทงดอกไม้สักการะหน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ประชาชนร่วมพิธีส่งเสริมปฏิบัติธรรมสังฆราชบูชา ตลอดพรรษากาล ๒๕๕๖

เวลา ๑๗ นาฬิกา ๓๓ นาที ผู้ร่วมพิธีเจริญพระพุทธมนต์ ตามหนังสือ “**บทเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศลและถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เนื่องในงานฉลองพระชนมายุครบ ๑๐๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖**” ซึ่งมหาเถรสมาคมและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจัดพิมพ์เผยแพร่ มีบทสวดตามลำดับ ดังนี้

- บทนมัสการพระรัตนตรัย
- บทนอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้า
- บทพระไตรสรณคมน์
- บทโพชฌงคปริตร ๑๙ จบ
- บทพุทธชัยมงคลคาถา (ถวายพระพร)

เสร็จสิ้นการเจริญพระพุทธมนต์แล้ว วงปี่พาทย์บรรเลงเพลงสาธุการ

เวลา ๑๘ นาฬิกา ๕ นาที พระราชวิสุทธิญาณ (จิรพล อธิจิตฺโต) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร มาถึงมณฑลพิธี กราบพระรัตนตรัย และพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แล้วขึ้นนั่งบนธรรมาสน์ นายสุเทพ เกษมพรมณี ประธานในพิธี ถวายพานกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพแด่พระราชวิสุทธิญาณ (จิรพล อธิจิตฺโต) วงปี่พาทย์หยุดบรรเลง

พระราชวิสุทธิญาณ (จิรพล อธิจิตฺโต) นำผู้ร่วมพิธีเจริญจิตตภาวนาและปฏิบัติภาวนา ถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เป็นเวลา ๔๐ นาที

พระราชวิสุทธิญาณ (จิรพล อธิจิตฺโต) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร
นำผู้ร่วมพิธีเจริญจิตตภาวนาและปฏิบัติภาวนา

เวลา ๑๘ นาฬิกา ๕๖ นาที นายสุเทพ เกษมพรมณี ถวายผ้าไตร จตุปัจจัยไทยธรรม และหนังสือที่ระลึกแด่พระราชวิสุทธิญาณ (จิรพล อธิจิตฺโต) พระสงฆ์อนุโมทนา นายสุเทพ เกษมพรมณี และผู้ร่วมพิธีกรวดน้ำและรับพร

เวลา ๑๙ นาฬิกา นายอาชว์ภูริชญ์ น้อมเนียน กล่าวขอบคุณผู้มาร่วมกิจกรรมและนำกราบลาพระรัตนตรัย เป็นเสร็จงาน

วันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยทูลถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๔ นาฬิกา

สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๖ เมื่อวันพุธ ที่ ๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ทูลถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และประกอบพิธีทูลถวายปริญญา ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร มีกำหนดการดังนี้

กำหนดการ
พิธีทูลถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา[๑๐]
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ทูลถวาย เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพฯ
วันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖
เวลา ๑๔ นาฬิกา

เวลา ๑๓ นาฬิกา	- นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัย อธิการบดี คณะผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้อง เดินทางออกจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
เวลา ๑๓ นาฬิกา ๓๐ นาที	- กรรมการสภามหาวิทยาลัย คณะผู้บริหาร เดินทางถึงวัดบวรนิเวศวิหาร
เวลา ๑๔ นาฬิกา	- เจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัต รักษาการแทนเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต ประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย - อธิการบดี ถวายเครื่องสักการะเจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัต

---

[๑๐] ชื่องานตามกำหนดการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

- อธิการบดี ถวายรายงาน อ่านประกาศพระเกียรติคุณ
- นายกสภามหาวิทยาลัย ทูลถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา พร้อมกับเครื่องประกอบปริญญาหน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
- พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๑๐ รูป เจริญชัยมงคลคาถา
- เจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัต กล่าวสัมโมทนียกถา
- เสร็จพิธี

ในการนี้ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โปรดให้สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) รักษาการเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร เป็นผู้แทนพระองค์

ณ วันพิธี เจ้าหน้าที่เตรียมการตั้งแต่งตกแต่งภายในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหารซึ่งใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีทูลถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา ไว้พร้อม ดังนี้

ชั้นลดหน้าฐานชุกชีพระพุทธชินสีห์ พระประธานในพระอุโบสถ ประดับตกแต่งด้วยแจกันดอกไม้สีขาว สีส้ม สีเหลือง และพานพุ่ม ชั้นลดแถวบนสุดประดิษฐานพระพุทธรูปปางประทานพร ภ.ป.ร. ถัดลงมาตรงกลางวางพานพุ่มสีขาว อักษรพระปรมาภิไธย ภ.ป.ร. และอักษรพระนามาภิไธย ส.ก. พร้อมฐูปเทียน ด้านซ้ายและด้านขวาวางพานพุ่มสีเหลือง อักษรพระนาม ญ.ส.ส. ชั้นลดแถวล่างสุดตั้งเครื่องนมัสการกระบะมุก พื้นหน้าชั้นลดปูผ้าสีขาวสำหรับกราบราบ

แผนผังพิธีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยทูลถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
สาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

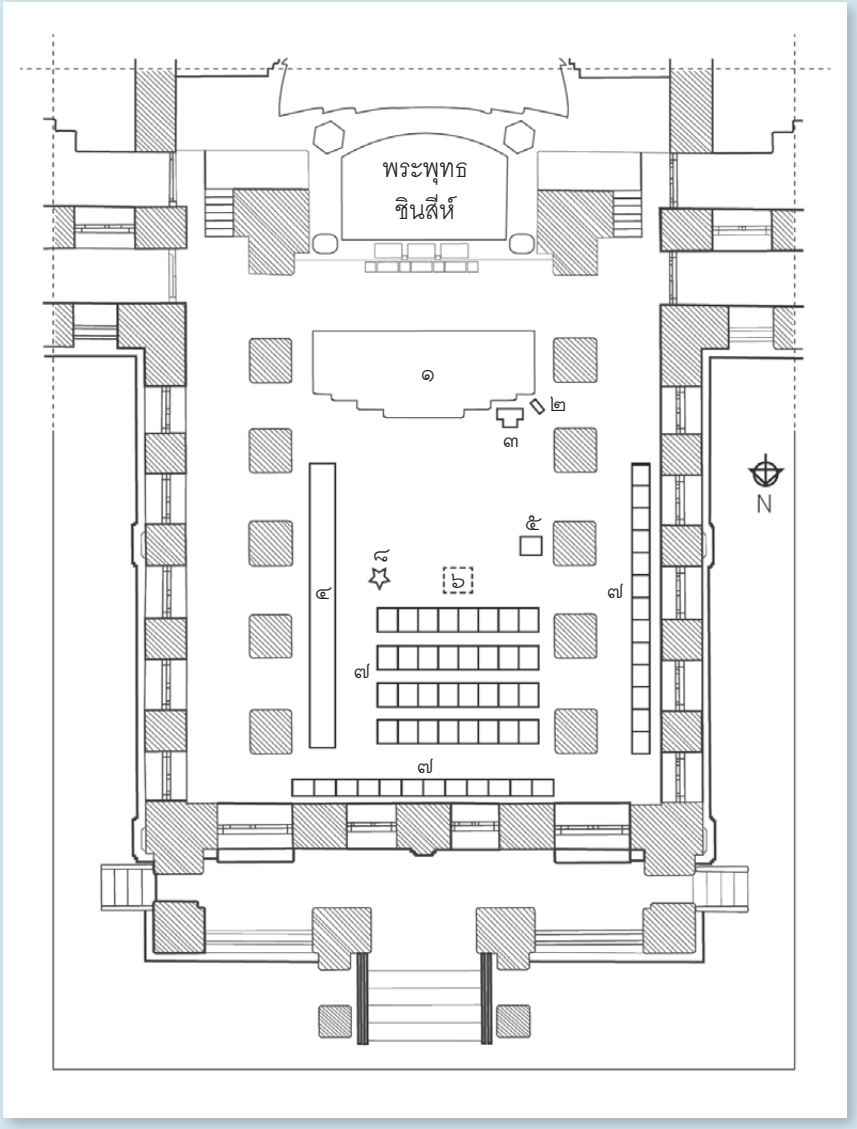

๑. ชั้นลดหน้าฐานชุกชีพระพุทธชินสีห์ พระประธานพระอุโบสถ
๒. พระรูปสมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓. โต๊ะหมู่ประดิษฐานปริญญาบัตร
และเครื่องประกอบปริญญาที่ทูลถวาย
๔. อาสน์สงฆ์
๕. เก้าอี้สำหรับสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต)
๖. เก้าอี้สำหรับสมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร)
๗. เก้าอี้สำหรับพระเถรานุเถระ
และผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๘. ไมโครโฟน

ด้านขวาของแท่นชั้นลดหน้าฐานชุกชีประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก หน้าพระรูปวางกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ ตกแต่งด้วยพวงมาลัยและแจกันดอกไม้ พื้นหน้าพระรูปปูผ้าสีเลือดหมูสำหรับกราบราบ

ระหว่างแท่นชั้นลดหน้าฐานชุกชีกับพระรูป ตั้งโต๊ะหมู่วางพานปริญญาบัตรและเครื่องประกอบปริญญาที่จะทูลถวายมีใบประกาศเกียรติคุณ ชุดครุย พัดรอง ผ้าไตร และย่ามที่ระลึกศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

หน้าแนวเสาพระอุโบสถด้านซ้าย ตั้งอาสน์สงฆ์สำหรับพระสงฆ์ที่จะเจริญพระพุทธมนต์ ๑๐ รูป พร้อมแท่นปักพัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐ สำรับ

หน้าแนวเสาพระอุโบสถด้านขวา ตั้งเก้าอี้ปูผ้าสันถัดสีชมพูพร้อมหมอนอิงและโต๊ะเคียงคลุมผ้าขาวสำหรับสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) รักษาการเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ชิดแนวผนังตั้งเก้าอี้สำหรับผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

กลางพระอุโบสถ ปูพรมสีแดงตั้งเก้าอี้ปูผ้าสันถัดสีชมพูและโต๊ะเคียงคลุมผ้าขาวสำหรับสมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) นายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถัดไปด้านหลังตั้งเก้าอี้สำหรับผู้บริหารและคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ระหว่างเก้าอี้สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) กับอาสน์สงฆ์ตั้งไมโครโฟน

เวลา ๑๓ นาฬิกา ๕๖ นาที สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย อธิการบดี และคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เดินทางถึงวัดบวรนิเวศวิหาร เข้าสู่พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร กราบพระพุทธชินสีห์และพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แล้วนั่งยังที่ที่กำหนด

พระสงฆ์ ๑๐ รูป จากวัดบวรนิเวศวิหาร ที่จะเจริญชัยมงคลคาถา มี พระธรรมวราจารย์ (แบน กิตฺติสาโร) พระเทพสิทธิโมลี (นิพนธ์ จิตสิริ) พระราชสุมนต์มุนี (ถาวร อธิวโร) พระราชวิสุทธิญาณ (จิรพล อธิจิตฺโต) พระโสภณคณาภรณ์ (สมจิตต์ อภิจิตฺโต) พระสุทธิสารเมธี (วงศ์ไทย สุภวโส) พระราชพุทธิมุนี (หม่อมหลวงคิวปิด ปิยโรจโน) พระครูวิสุทธิธรรมภาณ (สาโรจน์ ปิยโรจโน) พระครูพุทธมนต์ปรีชา (วิธาน อาวิธาโน) และพระครูพิศาลวินัยวาท (สังฆ์ อาภสฺสโร) ขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ในพระอุโบสถแล้ว กราบพระพุทธชินสีห์และพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

เวลา ๑๔ นาฬิกา สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) รักษาการเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เข้าสู่พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยที่เครื่องนมัสการกระบะมุก แล้วกราบ จากนั้นกราบพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก กราบนมัสการสมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) แล้วยืนอยู่ ณ ที่นั้น

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๘ นาที สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) นายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เดินไปเปิดกรวยกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพถวายสักการะพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พระสงฆ์ทั้งนั้นยืนประนมมือ สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) กราบราบแล้วกลับมานั่งยังที่เดิม สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ไปนั่งยังเก้าอี้ที่กำหนด พระสงฆ์ทั้งนั้นนั่งยังที่เดิม

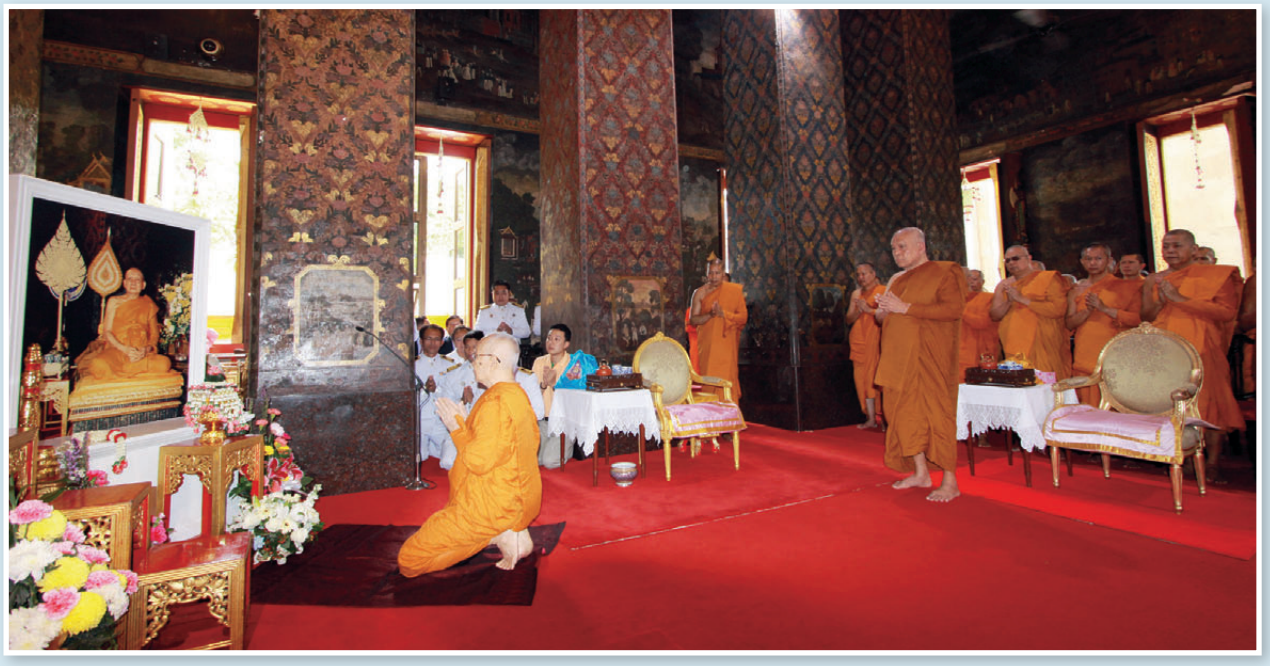

สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) นายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
กราบสักการะพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

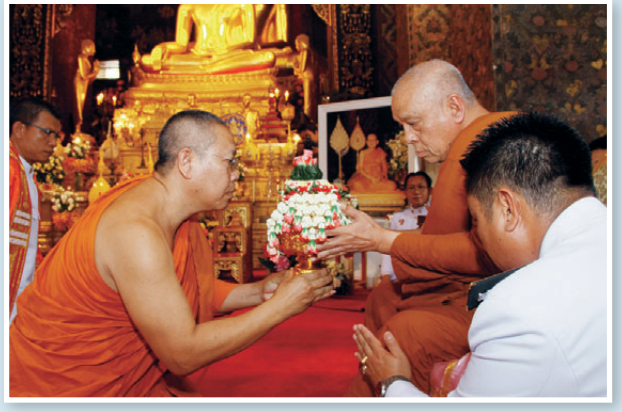

พระราชบัณฑิต (ธรณิศ ชาคโร)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ถวายกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพสักการะสมเด็จพระวันรัต
(จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

พระราชบัณฑิต (ธรณิศ ชาคโร)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ถวายรายงานและอ่านคำประกาศเกียรติคุณ

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๙ นาที พระราชบัณฑิต (ธรณิศ ชาคโร) อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยถวายกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพสักการะสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แล้วเดินไปที่ไมโครโฟน ถวายรายงานความว่า

ขอประทานกราบเรียน เจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัต
คณะผู้แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราช ที่เคารพอย่างยิ่ง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับความกรุณาอย่างสูงที่เจ้าประคุณสมเด็จฯ ได้มีเมตตามาเป็นประธานในพิธีทูลถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในวันนี้ เกล้าฯ ขอประทานโอกาสถวายรายงานโดยสังเขป ดังนี้

ด้วย สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๖ เมื่อวันพุธ ที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ พิจารณาผู้สมควรได้รับปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และปริญญาศาสนศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จำนวน ๑๗ รูป/คน ปริญญาศาสนศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จำนวน ๔ รูป/คน ดังความละเอียดทราบแล้วนั้น ในวันนี้เป็นวันมหามงคล กรรมการสภามหาวิทยาลัย คณะผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ได้เชิญปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาพุทธศาสน์ศึกษา มาทูลถวายเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแล้ว เกล้าฯ ขอประทานโอกาสเจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัต อ่านคำประกาศพระเกียรติคุณ และขอประทานความกรุณาเจ้าประคุณสมเด็จพระมหามุนีวงศ์ องค์นายกสภามหาวิทยาลัย ได้ประกอบพิธีทูลถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ พร้อมกับเครื่องประกอบปริญญา และขอประทานความกรุณาเจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัต ประทานสัมโมทนียกถาเพื่อเป็นสิริมงคลและแนวทางในการปฏิบัติสืบไป

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

จบแล้ว พระราชบัณฑิต (ธรณิศ ชาคโร) อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อ่านคำประกาศเกียรติคุณ ความว่า

ด้วยสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ได้พิจารณาเห็นว่า เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน) พระชนมายุ ๙๙ พรรษา ๗๙ เปรียญธรรม ๙ ประโยค วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร ทรงดำรงตำแหน่งพระประมุข

แห่งคณะสงฆ์ไทย เป็นพระมหาเถระผู้ทรงกอปรด้วยศีลาจารวัตรอันงดงาม มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส ทรงรับภารธุระพระพุทธศาสนา บำเพ็ญคุณูปการแก่คณะสงฆ์ สังคม และประเทศชาติ ดังนี้

ทรงดำรงตำแหน่งและพระกรณียกิจ *เป็นเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะใหญ่ธรรมยุต ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดสร้างพุทธมณฑลฝ่ายสงฆ์ และประธานคณะกรรมการจัดงานส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในเทศกาลวิสาขบูชา เป็นอาทิ*

ด้านการศึกษา *ทรงเป็นพระอาจารย์สอนปริยัติธรรมทั้งแผนกธรรมและบาลี เป็นพระอาจารย์สอนและนายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นกรรมการสังคายนาพระธรรมวินัย เป็นกรรมการอำนวยการศึกษาสำนักเรียนวัดบวรนิเวศวิหาร เป็นกรรมการตรวจชำระคัมภีร์ฎีกา ทรงอุปถัมภ์โรงเรียนญาณสังวร จังหวัดยโสธร โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี*

ด้านสาธารณูปการ *ได้ทรงบูรณะซ่อมแซมสร้างเสนาสนะ และถาวรวัตถุอันเป็นสาธารณประโยชน์เป็นจำนวนมาก กล่าวคือ พระอาราม ได้แก่ วัดสันติคีรี จังหวัดเชียงราย วัดรัชดาภิเษก วัดพุทธวิมุติวาราม (พุมุด) จังหวัดกาญจนบุรี วัดล้านนาญาณสังวราราม จังหวัดเชียงใหม่ และวัดญาณสังวราราม จังหวัดชลบุรี เป็นอาทิ โรงพยาบาล สร้างตึกวชิรญาณวงศ์ ตึกวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร ตึก ภ.ป.ร. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี โรงพยาบาลวัดญาณสังวราราม จังหวัดชลบุรี และโรงพยาบาลสกลมหาสังฆปริณายก ๑๙ แห่ง เพื่อถวายเป็นอนุสรณ์แด่สมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ๑๙ พระองค์ เป็นอาทิ*

หน้าที่พิเศษ *ร่วมประชุมฉลองพระบรมสารีริกธาตุและพระธาตุอัครสาวก ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา ร่วมประชุมสมัยที่ ๒ แห่งฉัฏฐสังคายนาพระไตรปิฎก ณ กรุงย่างกุ้ง ประเทศพม่า ประธานกรรมการมูลนิธิสังฆประชานุเคราะห์ ประธานกรรมการมูลนิธิสิรินธร ประธานกรรมการมูลนิธิมหาวชิราลงกรณ์ ประธานกรรมการมูลนิธิวัดญาณสังวราราม ในพระบรมราชูปถัมภ์ และเป็นพระอภิบาลของพระภิกษุพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ระหว่างทรงพระผนวชเป็นพระภิกษุและเสด็จประทับ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร*

งานพระนิพนธ์ *ทรงนิพนธ์เรื่องต่าง ๆ ไว้เป็นอันมาก ทั้งที่เป็นตำรา พระธรรมเทศนา และหนังสือทั่วไป อีกทั้งทรงริเริ่มและดำเนินการให้แปลตำราทางพระพุทธศาสนาจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการศึกษาพระพุทธศาสนา เช่น นวโกวาท วินัยมุข พุทธประวัติ ปาฏิโมกข์ อุปสมบทวิธี เป็นอาทิ*

ด้านต่างประเทศ *ทรงเป็นประธานอำนวยการฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ เสด็จไปเป็นประธานสงฆ์ในพิธีเปิดวัดพุทธปทีป ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ เสด็จดูการพระศาสนา วัฒนธรรม การศึกษา ในประเทศอินเดีย เนปาล บังกลาเทศ อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย และเสด็จไปเจริญศาสนสัมพันธ์ระหว่างไทย - จีน เป็นครั้งแรกที่สาธารณรัฐประชาชนจีน ตามคำกราบทูลอาราธนาของรัฐบาลจีน เป็นอาทิ*

ปริญญากิตติมศักดิ์ *พระองค์ได้รับการถวายปริญญากิตติมศักดิ์ จากสถาบันการศึกษา ดังนี้ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยมหิดล พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาปรัชญาและศาสนา จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยนเรศวร ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาปรัชญาและศาสนา จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นอาทิ*

นับได้ว่า สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน) ทรงเป็นพระมหาเถระที่ได้บำเพ็ญหิตานุหิตประโยชน์แก่พุทธศาสนา การศึกษา สังคม และประเทศชาติ เป็นอเนกประการ ควรแก่การยกย่องประกาศเกียรติคุณ สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงมีมติทูลถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา เพื่อประกาศเกียรติคุณให้ปรากฏไพศาล เป็นทิฏฐานุคติแก่อนุชนสืบไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) นายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ทูลถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา พร้อมเครื่องประกอบปริญญา

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๒๐ นาที จบคำประกาศเกียรติคุณแล้ว เจ้าหน้าที่นิมนต์สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) นายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทูลถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา พร้อมกับเครื่องประกอบปริญญา มีใบประกาศเกียรติคุณ ชุดครุยพัดรอง ผ้าไตร และย่ามที่ระลึกศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ โดยทอดถวายที่ม้าหมู่จำหลักลายปิดทองเบื้องหน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ตามลำดับแล้วกราบราบ ขณะนั้นพระเถรานุเถระและผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยยืนประนมมือพระสงฆ์ ๑๐ รูป เจริญชัยมงคลคาถา จบแล้ว

สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) นายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แล้วกลับมานั่งยังที่เดิม พระสงฆ์ทั้งนั้นนั่งที่เดิม

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๒๓ นาที คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์ ๑๐ รูป แล้วกลับมานั่งยังที่เดิม สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก กล่าวสัมโมทนียกถา จบแล้ว

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๓๐ นาที สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) กรวดน้ำ พระสงฆ์ ๑๐ รูป อนุโมทนา

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก กราบลาพระพุทธชินสีห์ พระประธานพระอุโบสถ กราบพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และกราบสมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) แล้วยืนอยู่ ณ ที่นั้น สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) กราบลาพระพุทธชินสีห์ พระประธานพระอุโบสถ และกราบพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ตามลำดับ เป็นเสร็จพิธีเมื่อเวลา ๑๔ นาฬิกา ๓๖ นาที

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร)
และคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คณะสงฆ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยนิมนต์สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) และสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) ถ่ายภาพที่ระลึกที่หน้าฐานชุกชีพระพุทธชินสีห์ เสร็จแล้ว พระสงฆ์และฆราวาสในพระอุโบสถกราบลาสมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) และสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) แล้วออกจากพระอุโบสถ เดินทางกลับ

วันอาทิตย์ ที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

สถาบันแม่ชีไทย มูลนิธิสถาบันแม่ชีไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์
ชมรมศิษย์เก่า พอ. มมร. และพุทธศาสนิกชน เจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล
ถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันอาทิตย์ ที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๔ นาฬิกา

สถาบันแม่ชีไทย มูลนิธิสถาบันแม่ชีไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ชมรมศิษย์เก่าศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (พอ. มมร.) และพุทธศาสนิกชน ร่วมกันเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล ถวายพระพร ในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

ครั้น ณ วันพิธี เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาและเจ้าหน้าที่วัดบวรนิเวศวิหารเตรียมการตั้งแต่งตกแต่งภายในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร และปริมณฑลไว้พร้อม

ภายในพระอุโบสถ ชั้นลดหน้าฐานชุกชีพระพุทธชินสีห์ พระประธานในพระอุโบสถ ประดับตกแต่งด้วยแจกันดอกไม้สีขาว สีส้ม สีเหลือง และพานพุ่ม ชั้นลดแถวบนสุดประดิษฐานพระพุทธรูปปางประทานพร ภ.ป.ร. ถัดลงมา ตรงกลางวางพานพุ่มสีขาวอักษรพระปรมาภิไธย ภ.ป.ร. และอักษรพระนามาภิไธย ส.ก. และตั้งพัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ด้านซ้ายและด้านขวาวางพานพุ่มสีเหลือง อักษรพระนาม ญ.ส.ส. ชั้นลดแถวล่างสุด ตรงกลางวางเครื่องนมัสการธูปเทียนสำหรับประธานในพิธีจุดบูชา พระรัตนตรัย

ด้านขวาของแท่นชั้นลดหน้าฐานชุกชีประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก หน้าพระรูปวางกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ ตกแต่งด้วยพวงมาลัยและแจกันดอกไม้ที่หน่วยงานและประชาชนนำมาถวาย

ด้านซ้ายปูอาสนะพร้อมไมโครโฟน สำหรับพระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ประธานในพิธี

ถัดไปด้านหลังเป็นที่นั่งราบสำหรับแม่ชีผู้มาร่วมพิธี เต็มพื้นพระอุโบสถ และจัดไมโครโฟน ๓ ตัว

แผนผังพิธีสถาบันแม่ชีไทย มูลนิธิสถาบันแม่ชีไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ชมรมศิษย์เก่า พอ.มมร. และพุทธศาสนิกชน เจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล ถวายพระพร แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร วันอาทิตย์ ที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

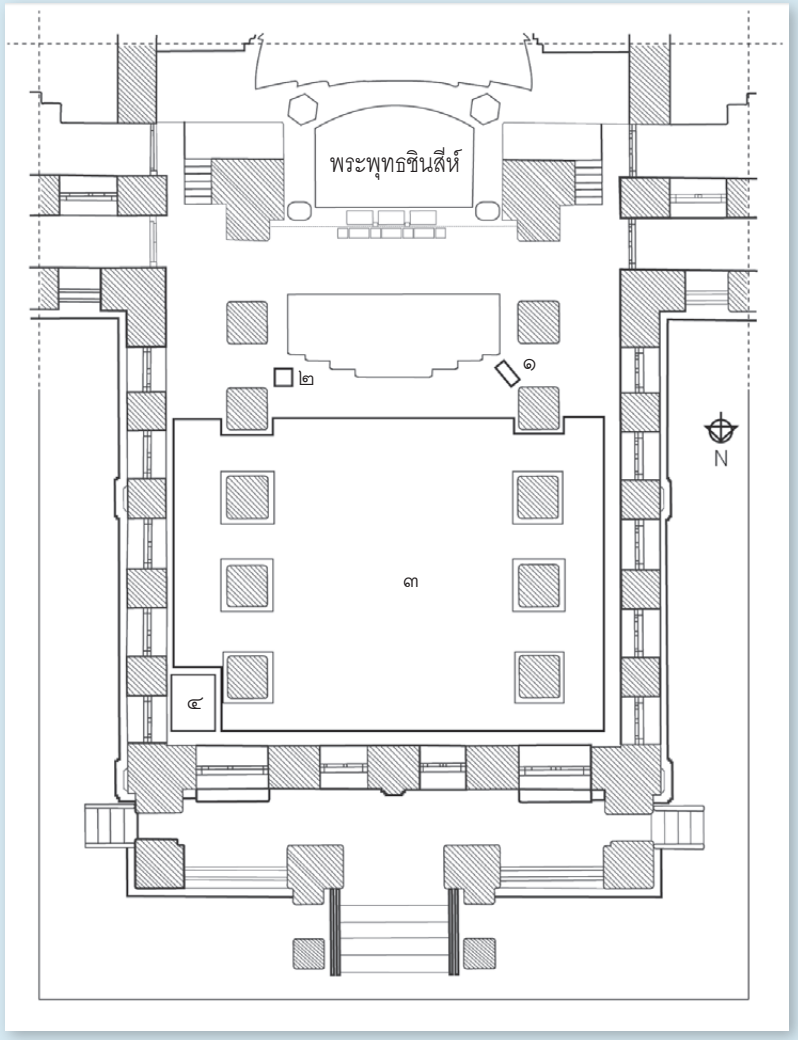

๑. พระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๒. ที่นั่งประธานฝ่ายสงฆ์
๓. ที่นั่งแม่ชี และผู้มาร่วมพิธี
๔. โต๊ะวางหนังสือที่ระลึก

ครั้นใกล้เวลาพิธี คณะแม่ชีจากสถาบันแม่ชีไทย มูลนิธิแม่ชีไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ชมรมศิษย์เก่าศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และพุทธศาสนิกชนพร้อมกัน ณ วัดบวรนิเวศวิหาร รับหนังสือบทเจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระพรและถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ จากเจ้าหน้าที่ แล้วเข้านั่งภายในพระอุโบสถและปะรำ ณ ลานพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร
จุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย และ นำคณะแม่ชีและพุทธศาสนิกชนเจริญพระพุทธมนต์

เวลา ๑๓ นาฬิกา ๕๐ นาที พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร เข้าสู่พระอุโบสถ กล่าวเปิดงานแล้ว เชิญแม่ชีและพุทธศาสนิกชนผู้ร่วมพิธีทำจิตใจให้สงบตั้งใจพร้อมที่จะปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เนื่องในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๑๓ นาฬิกา ๕๕ นาที เจ้าพนักงานนิมนต์พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) จุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัยแล้วนั่งยังอาสนะ นำคณะแม่ชีเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล ถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จบแล้ว

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๔๔ นาที พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) นำคณะแม่ชีและพุทธศาสนิกชนนั่งสมาธิถวายพระกุศลเป็นเวลา ๓ นาทีแล้ว ตั้งจิตอธิษฐานอุทิศบุญกุศลจากการเจริญพระพุทธมนต์และนั่งสมาธิถวายพระกุศล ถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แล้วกราบพระรัตนตรัย เป็นเสร็จพิธี หลังจากนั้นผู้ร่วมพิธีรับหนังสือและของที่ระลึกจากเจ้าหน้าที่แล้วทยอยออกจากพระอุโบสถ เดินทางกลับ

อนึ่ง หนังสือและของที่ระลึกที่แจกแก่ผู้มาร่วมพิธี คือ หนังสือพระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก หนังสือที่นี่พระของประชาชน หนังสือจิตตนคร และพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

วันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์
มูลนิธิหม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร และพุทธศาสนิกชน บำเพ็ญกุศลเจริญพระพุทธมนต์
ถวายพระกุศล ถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก ในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๔ นาฬิกา

ณ วันพิธี เจ้าหน้าที่เตรียมการตั้งแต่งตกแต่งภายในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหารไว้พร้อม ดังนี้

ชั้นลดหน้าฐานชุกชีพระพุทธชินสีห์ พระประธานในพระอุโบสถ ประดับตกแต่งด้วยแจกันดอกไม้สีขาว สีส้ม สีเหลือง และพานพุ่ม ชั้นลดแถวบนสุดประดิษฐานพระพุทธรูปปางประทานพร ภ.ป.ร. ถัดลงมา ตรงกลางตั้งพัดรองที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก วางพานพุ่มสีขาว อักษรพระปรมาภิไธย ภ.ป.ร. และอักษรพระนามาภิไธย ส.ก. ด้านซ้ายและด้านขวาวางพานพุ่มสีเหลือง อักษรพระนาม ญ.ส.ส. ชั้นลดแถวล่างสุด ตรงกลางตั้งเครื่องนมัสการกระบะมุกพร้อมแท่นกราบคลุมด้วยผ้าสีน้ำเงิน สำหรับผู้เป็นประธานในพิธี

ด้านขวาของแท่นชั้นลดหน้าฐานชุกชี ประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก หน้าพระรูปวางกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ มีพานพุ่มสีเหลืองอักษรพระนาม ญ.ส.ส. วางไว้ด้านซ้ายและด้านขวา มุมแท่นพระรูปด้านหน้าวางแจกันดอกไม้ ๑ คู่

หน้าแนวเสาพระอุโบสถด้านซ้ายและชิดผนังพระอุโบสถ ตั้งอาสน์สงฆ์ ๒ แถว สำหรับพระสงฆ์จากวัดบวรนิเวศวิหาร จำนวน ๑๙ รูป มี พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) พระราชวิสุทธิญาณ (จิรพล อธิจิตฺโต) พระราชพุทธิมุนี (หม่อมหลวงคิวปิด ปิยโรจโน) พระศรีวิสุทธิกวี (ไฉน จิตฺตสุทฺโธ) พระสุทธิสารเมธี (วงศ์ไทย สุภวโส) พระครูวิสุทธิธรรมภาณ (สาโรจน์ ปิยโรจโน) พระครูวินัยธรสท้าน จิตฺตวโร พระครูประสาทพุทธปริต (วิธาน อาวิธาโน) พระครูพิศาลวินัยวาท (สังฆ์ อาภสฺสโร) พระมหาบัณฑิต นิปโก พระมหาจินดา ฐานจินฺโต พระมหา หม่อมราชวงศ์นันทวัฒน์ ชยวฑฺฒโน พระมหาวรุธ ธมฺมคุตโต พระแครอล กนฺตสีโล พระเจริญ สุภวุฑฺฒิโก พระเอกพล จิตพโล พระวรชัย ทมวโร พระสรรพกิจ ถิรกิจฺโจ และพระมรุพงศ์ มรุวโส ที่ต้นอาสน์สงฆ์ตั้งโต๊ะปูผ้าขาววางสายสิญจน์ซึ่งโยงจากฐานชุกชี และตั้งโต๊ะจำหลักลายปิดทอง วางหม้อน้ำพระพุทธมนต์และครอบน้ำพระพุทธมนต์ ติดเทียนที่ฝาทั้ง ๒ ที่

หน้าแนวเสาพระอุโบสถด้านขวา ตั้งเก้าอี้พร้อมโต๊ะเคียงสำหรับนายสมพร เทพสิทธา รองประธานมูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ประธานฝ่ายฆราวาส

กลางพระอุโบสถจนถึงผนังพระอุโบสถด้านขวา ตั้งเก้าอี้ ๖ แถว แถวละ ๗ ตัว สำหรับสมาชิกมูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ มูลนิธิหม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร และคณะกรรมการสมาคมแม่บ้านมหาดไทย

ครั้นใกล้เวลาพิธี เจ้าหน้าที่เชิญผู้ร่วมพิธีนั่งภายในพระอุโบสถและปะรำ ณ ลานพระอุโบสถตามความเหมาะสม ผู้ร่วมพิธีส่วนใหญ่แต่งกายสีขาวและเครื่องแบบประจำองค์กรที่ตนสังกัด เจ้าหน้าที่วัดบวรนิเวศวิหารมอบหนังสือที่ระลึกแก่ผู้ร่วมพิธี ส่วนหนังสือ “บทเจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระพรและถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖” สำหรับผู้ร่วมพิธีตั้งไว้ที่หน้าพระอุโบสถ

นางอัจฉรา สงวนพงศ์ นายกสมาคมแม่บ้านมหาดไทย
จุดธูปเทียนเครื่องนมัสการกระบะมุกบูชาพระรัตนตรัย

เวลา ๑๓ นาฬิกา ๕๕ นาที เจ้าหน้าที่นิมนต์พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ประธานสงฆ์และพระสงฆ์รวม ๑๙ รูป ขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ พระสงฆ์และผู้ร่วมพิธีกราบพระพุทธชินสีห์พระประธานพระอุโบสถแล้ว

เวลา ๑๔ นาฬิกา นางอัจฉรา สงวนพงศ์ นายกสมาคมแม่บ้านมหาดไทย จุดธูปเทียนเครื่องนมัสการกระบะมุกบูชาพระรัตนตรัย กราบ แล้วกลับมานั่งยังที่เดิม

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๖ นาที เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาอาราธนาศีล พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) ประธานสงฆ์ให้ศีล ผู้ร่วมพิธีรับศีลแล้ว

นางอัจฉรา สงวนพงศ์ นายกสมาคมแม่บ้านมหาดไทย เปิดกรวยกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพที่หน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แล้วไหว้ ขณะนั้นผู้ร่วมพิธียืนขึ้นพร้อมกัน นางอัจฉรา สงวนพงศ์ กราบทูลถวายพระพร ความว่า

ขอประทานกราบทูลทราบฝ่าพระบาท

เกล้ากระหม่อมฉัน นางอัจฉรา สงวนพงศ์ นายกสมาคมแม่บ้านมหาดไทย พร้อมด้วยปวงพุทธศาสนิกชนที่ประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ ต่างรู้สึกปลื้มปีติโสมนัสและยินดียิ่ง ที่ฝ่าพระบาททรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ นี้

ตลอดระยะเวลากว่า ๘๐ พรรษา ที่ฝ่าพระบาทครองเพศบรรพชิต ได้ทรงดำรงมั่นอยู่ในพระธรรมวินัย ปฏิบัติพระองค์สมตามสมณสารูป มีพระปฏิปทาเป็นที่เลื่อมใสแก่หมู่พุทธศาสนิกชน ครั้นเมื่อได้รับพระราชทานสถาปนาให้ทรงดำรงสมณศักดิ์ที่ สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๑๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ก็ทรงปฏิบัติพระศาสนกิจในด้านต่าง ๆ ที่ล้วนเป็นคุณประโยชน์แก่พระพุทธศาสนา และประเทศชาติ บ้านเมืองเป็นอเนกประการ ยังพระเกียรติคุณให้ปรากฏแผ่ไพศาล ทั้งภายในพระราชอาณาจักร และนานาประเทศ อันเป็นเหตุให้พระพุทธศาสนาและคณะสงฆ์ของไทยเป็นที่รู้จักและแผ่ขยายไปสู่สากล จนประเทศไทยได้รับยกย่องนับถือให้เป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก

แผนผังพิธีคณะมูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชนฯ มูลนิธิหม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร และพุทธศาสนิกชน
บำเพ็ญกุศลเจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระกุศล ถวายพระพร
แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร
วันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

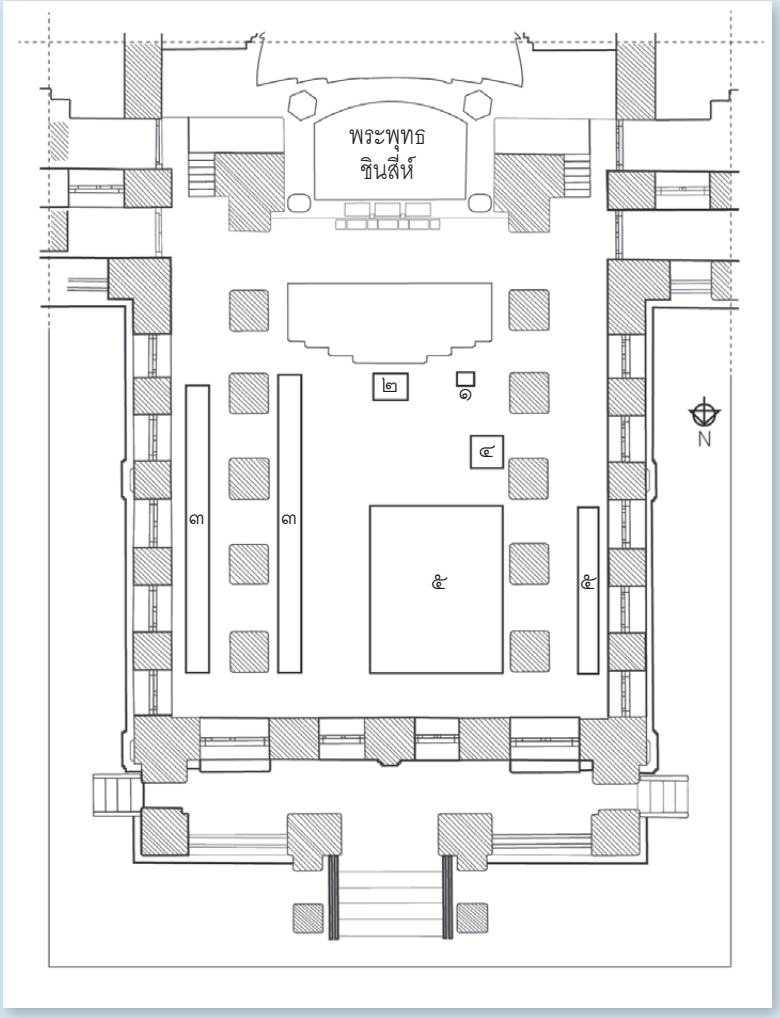

๑. พระรูปสมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๒. เครื่องนมัสการกระบะมุกพร้อมแท่นกราบ
๓. อาสน์สงฆ์
๔. ที่นั่งประธานฝ่ายฆราวาส
๕. ที่นั่งผู้ร่วมพิธี

เนื่องในศุภวโรกาสมหามงคลที่ฝ่าพระบาท ทรงเจริญพระชันษาครบ ๑๐๐ ปี ในวันที่ ๓ ตุลาคม ศกนี้ มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ และมูลนิธิหม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร ได้รับประทานพระกรุณาธิคุณ จากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ องค์ประธานมูลนิธิฯ โปรดให้จัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์ถวายเป็นพระกุศลแด่ฝ่าพระบาท โดยเสด็จพระราชกุศลขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสมงคลนี้ เกล้ากระหม่อมทั้งปวง ขอน้อมถวายพระพรชัยมงคลด้วยสำนึกในพระเมตตาคุณอย่างที่หาสุดมิได้

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และกุศลบารมีที่ฝ่าพระบาททรงปฏิบัติบำเพ็ญ รวมทั้งบุญกุศลที่ปวงพุทธศาสนิกชนทุกหมู่เหล่า ได้พร้อมใจกันตั้งจิตอธิษฐาน และบำเพ็ญถวายนี้ จงเป็นพลปัจจัยอภิบาลรักษาให้ฝ่าพระบาท ทรงเจริญพระสิริสวัสดิ์พิพัฒนมงคล พระชนมายุสุขทุกประการ เสด็จสถิตเป็นบุญญะฐานและเป็นธงธรรมแห่งพุทธบริษัททั้งปวงตลอดกาลนาน

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

นางอัจฉรา สงวนพงศ์ นายกสมาคมแม่บ้านมหาดไทย เปิดกรวยกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ
ที่หน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกและกราบทูลถวายพระพร

นางอัจฉรา สงวนพงศ์ นายกสมาคมแม่บ้านมหาดไทย
จุดเทียนที่หม้อน้ำพระพุทธมนต์

พระสงฆ์อนุโมทนา

นางอัจฉรา สงวนพงศ์ นายกสมาคมแม่บ้านมหาดไทย ไหว้พระรูปแล้วกลับไปนั่งที่เดิม ผู้ร่วมพิธีนั่งลงพร้อมกัน

จากนั้น เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาอาราธนาพระปริตร พระสงฆ์ทั้งนั้นเจริญพระพุทธมนต์

พระสงฆ์และผู้ร่วมพิธีเจริญพระพุทธมนต์

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๒๐ นาที เมื่อพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ถึงบทมงคลสูตร นางอัจฉรา สงวนพงศ์ นายกสมาคมแม่บ้านมหาดไทย ไปจุดเทียนที่หม้อน้ำพระพุทธมนต์และครอบน้ำพระพุทธมนต์แล้ว ยกถวายแด่พระราชสุมนต์มุนี (ถาวร อธิวโร) กราบ แล้วกลับมานั่งยังที่เดิม พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์จบแล้ว

นายสมพร เทพสิทธา รองประธานมูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ประธานฝ่ายฆราวาส นางอัจฉรา สงวนพงศ์ นายกสมาคมแม่บ้านมหาดไทย และคณะ ถวายเครื่องจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์ทั้ง ๑๙ รูป แล้วกลับมานั่งยังที่เดิม นายสมพร เทพสิทธา รองประธานมูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ประธานฝ่ายฆราวาส กรวดน้ำ พระสงฆ์ทั้งนั้นอนุโมทนา

เวลา ๑๔ นาฬิกา ๓๘ นาที พระสงฆ์และผู้ร่วมพิธีทั้งที่อยู่ในพระอุโบสถและที่ปะรำ ณ ลานพระอุโบสถ เจริญพระพุทธมนต์พร้อมกันเพื่อถวายพระกุศล ถวายพระพร แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แล้วนั่งสมาธิตั้งจิตอธิษฐานถวายพระกุศล ถวายพระพร เสร็จแล้ว กราบพระรัตนตรัย

เวลา ๑๕ นาฬิกา ๒๗ นาที พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมฺเมสโก) พรมน้ำพระพุทธมนต์แก่ผู้มาร่วมงานภายในพระอุโบสถเป็นสิริมงคล เป็นเสร็จพิธี

เวลา ๑๕ นาฬิกา ๓๙ นาที นางอัจฉรา สงวนพงศ์ และผู้มาร่วมพิธีไปลงนามถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ตำหนักเพ็ชร รับหนังสือที่ระลึก แล้วเดินทางกลับ

คณะสงฆ์ถวายพระกุศล ถวายพระพร และการประทานพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ

มหาสงฺฆราชวรชยมงฺคลทานคาถา บทสวดถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในมหามงคลสมัยที่ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

วัดบวรนิเวศวิหาร ได้จัดทำบทสวดถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในมหามงคลสมัยที่ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ **“มหาสงฺฆราชวรชยมงฺคลทานคาถา”** ที่ปรับปรุงจากบทสวดถวายพระพรเมื่อครั้งทรงเจริญพระชันษา ๙๖ ปี ในวันเสาร์ ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒ เพื่อให้วัดต่าง ๆ ใช้สวดถวายพระพรดังนี้

มหาสงฺฆราชวรชยมงฺคลทานคาถา

สุวฑฺฒโน มหาเถโร วิสฺสุโต ฌาณสวโร
สงฺฆราชา มหาสงฺฆ- สกลปริณายโก
ปวรนิเวสิโก จายํ คณาธิโป คณินฺทโร
สนฺตกาโย สนฺตวาโจ ฐานาจาเนสุ โกวิโท
สนฺโตโส สนฺติสนฺตาโน ธมฺมวินยเวทคู
สีลทิฏฺฐิสมาปนฺโน หิโรตฺตปฺปสมาคโม
เมตฺตาทีหิ จ สมฺปนฺโน วตฺถุธมฺมาทิทายโก
ชนหิตสุขมาเนติ ชนทุกฺขาปนีหโต
ทุกฺขวิมุตฺติสนฺเทสี สพฺพวิสุทฺธิเทสโก
มหาธมฺมกถิโกยํ มหาราชาทิมานิโต

โย โส สุสงฺโฆ วิมโล สุสาวโก
โย โส สุจารี วิรโต สุการโก
โย โส สุภาสี วิปุโล สุปณฺฑิโต
โย โส สุจินฺตี วินิโต สุญาณิโก
โย โส สุสกฺโก วิรโช สุนาถโก
โย โส สุธีโร วิคโต สุสญฺญิโต

สตวสฺสายุสมฺปนฺโน โส จายํทานิ กาลโต
เอกฉนฺทา มยํ เอตฺถ สมาคนฺตฺวาน เอกโต
ทสฺเสตุ์ โมทนํ ตสฺส ททาม วรมงฺคลํ
สพฺพพุทฺธาน เตเชน สพฺพธมฺมาน เตชสา
สพฺพสงฺฆาน เตเชน สพฺพปุญฺญานุภาวโต
สุขิโต อโรโค โหตุ สพฺพลาภาทิวฑฺฒโน
สุเขมี อเวรี โหตุ สพฺพอายูทิวฑฺฒโน
สุจิตฺโต อภโย โหตุ สพฺพสิทฺธาทิวฑฺฒโน
สุพโล โสตฺถิโก โหตุ สพฺพอิฏฺฐาทิวฑฺฒโน
สุวฑฺฒโน ญาณาทีหิ สพฺพสุทฺธิ ญาณสังวโรติ

มหาเถรสมาคมจัดกิจกรรมถวายพระกุศล ถวายพระพร และเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเป็นประมุขแห่งคณะสงฆ์ไทย ทรงปกครองบังคับบัญชาคณะสงฆ์ด้วยคุณธรรมที่สูงส่ง ยังความสงบเรียบร้อยและความเจริญรุ่งเรืองแก่พระพุทธศาสนาทั่วสังฆมณฑล ในการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ มหาเถรสมาคมได้มีมติให้จัดกิจกรรมถวายเป็นพระกุศล ถวายพระพร และเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ดังนี้

(๑) รับทราบการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ของรัฐบาล ซึ่งประกอบด้วยคณะที่ปรึกษาฝ่ายบรรพชิต คณะที่ปรึกษาฝ่ายคฤหัสถ์ และกรรมการอำนวยการจัดงาน ซึ่งประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

(๒) ให้คณะสงฆ์และรัฐบาลร่วมกันจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) ให้คณะสงฆ์ประกอบพิธีเจริญพระพุทธมนต์ถวายเป็นพระกุศลและถวายพระพร แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๖ นาฬิกา โดยอาราธนาพระสังฆาธิการทุกระดับทุกรูปในกรุงเทพมหานครไปเจริญพระพุทธมนต์ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว ทั้งนี้ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกราบทูลสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เพื่อทรงทราบ และแจ้งเจ้าคณะกรุงเทพมหานครทั้งฝ่ายธรรมยุตและมหานิกายเพื่อทราบและแจ้งพระสังฆาธิการทุกระดับทุกรูปในเขตกรุงเทพมหานครต่อไป

(๔) ให้ความเห็นชอบโครงการดำเนินงานในส่วนของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งแยกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

โครงการปกติ จำนวน ๓ กิจกรรม ประกอบด้วย

การจัดนิทรรศการของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดทุกจังหวัด

การทำบุญตักบาตรในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ทุกจังหวัด

การจัดปฏิบัติธรรม ณ วัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติธรรมและวัดไทยในต่างประเทศ

โครงการพิเศษ จำนวน ๑ โครงการ คือ การก่อสร้างอาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก วัดบวรนิเวศวิหาร งบประมาณจำนวน ๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยห้าสิบล้านบาทถ้วน)

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทานพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ เพื่อเชิญไปประดิษฐาน ณ วัดสำคัญของแต่ละอำเภอ ทั่วพระราชอาณาจักร

ในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ประทานพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอเพื่อเชิญไปประดิษฐาน ณ วัดสำคัญของแต่ละอำเภอทั่วพระราชอาณาจักร ให้พุทธศาสนิกชนได้สักการบูชาเพื่อความเป็นสิริมงคล รวมจำนวน ๙๒๘ วัด

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร รักษาการแทนเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต กรรมการมหาเถรสมาคม เป็นผู้แทนพระองค์ในพิธีมอบ ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อวันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๖

จากนั้น เจ้าคณะจังหวัดแต่ละจังหวัดได้จัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์เฉลิมฉลองพระบรมสารีริกธาตุ ณ พระอุโบสถวัดสำคัญประจำจังหวัด ก่อนมอบให้เจ้าคณะอำเภอและเจ้าอาวาสวัดที่ได้รับพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ อัญเชิญไปประดิษฐานไว้ ณ สถานที่ที่เหมาะสมของแต่ละวัด และจัดพิธีเฉลิมฉลองในส่วนของวัดและอำเภออีกครั้งหนึ่ง

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม จึงได้จัด**โครงการส่งเสริมศีลธรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖** ให้วัดซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุออกมาประดิษฐาน ณ สถานที่จัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ เพื่อให้ประชาชนได้สักการบูชาด้วย โดยจัดสรรงบประมาณอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ให้แก่วัดดังกล่าว อำเภอละ ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)

การอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอออกให้ประชาชนได้สักการบูชา เพื่อเทิดพระเกียรติและถวายเป็นพระกุศล จึงเป็นกิจกรรมสำคัญกิจกรรมหนึ่งของวัดในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ดังที่ได้จดหมายเหตุไว้ในภาคที่ ๔

กรุงเทพมหานคร

วัดกระทุ่มเสือปลา เขตประเวศ
วัดคลองเตยใน เขตคลองเตย
วัดชัยชนะสงคราม เขตสัมพันธวงศ์
วัดชำนิหัตถการ เขตปทุมวัน
วัดดอกไม้ เขตยานนาวา
วัดดิสหงษาราม เขตราชเทวี
วัดทุ่งครุ เขตทุ่งครุ
วัดเทพพล เขตตลิ่งชัน
วัดเทพลีลา เขตบางกะปิ
วัดเทพากร เขตบางพลัด
วัดนวลจันทร์ เขตบึงกุ่ม
วัดนางนอง เขตจอมทอง
วัดบัวแก้วศรัทธาธรรม เขตคลองสามวา
วัดบางนานอก เขตบางนา
วัดบางบอน เขตบางบอน
วัดบางโพโอมาวาส เขตบางซื่อ
วัดบำรุงรื่น เขตลาดกระบัง
วัดบุณยประดิษฐ์ เขตบางแค
วัดประสาทบุญญาวาส เขตดุสิต
วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ
วัดปากบ่อ เขตสวนหลวง
วัดปุรณาวาส เขตทวีวัฒนา
วัดไผ่ตัน เขตพญาไท
วัดพรพระร่วงประสิทธิ์ เขตสายไหม
วัดพรหมวงศาราม เขตดินแดง
วัดพระศรีมหาธาตุ เขตบางเขน
วัดพลับพลาชัย เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
วัดภาษี เขตวัฒนา
วัดยานนาวา เขตสาทร
วัดระฆังโฆสิตาราม เขตบางกอกน้อย
วัดราชสิทธาราม เขตบางกอกใหญ่
วัดราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ
วัดเรืองยศสุทธาราม เขตบางคอแหลม
วัดลาดบัวขาว เขตสะพานสูง
วัดลาดพร้าว เขตลาดพร้าว
วัดเลา เขตบางขุนเทียน
วัดวชิรธรรมสาธิต เขตพระโขนง
วัดเวฬุราชิน เขตธนบุรี
วัดเวฬุวนาราม เขตดอนเมือง
วัดเศวตฉัตร เขตคลองสาน
วัดสามัคคีธรรม เขตวังทองหลาง
วัดสุวรรณประดิษฐ์ เขตคันนายาว
วัดเสมียนนารี เขตจตุจักร
วัดแสนสุข เขตมีนบุรี
วัดหนองจอก เขตหนองจอก
วัดหลักสี่ เขตหลักสี่

วัดหัวลำโพง เขตบางรัก
วัดอินทรวิหาร เขตพระนคร
วัดอุดมรังสี เขตหนองแขม
วัดอุทัยธาราม เขตห้วยขวาง

จังหวัดกระบี่

วัดเกาะลันตา อำเภอเกาะลันตา
วัดเขาพนม อำเภอเขาพนม
วัดเจริญทรวงศ์ อำเภอลำทับ
วัดทรายขาว อำเภอคลองท่อม
วัดธรรมมาวุธสรณาราม อำเภอเหนือคลอง
วัดนาเหนือ อำเภออ่าวลึก
วัดบางเหียน อำเภอปลายพระยา
วัดโภคาจุฑามาตย์ อำเภอเมืองกระบี่

จังหวัดกาญจนบุรี

วัดเขาวัง อำเภอเลาขวัญ
วัดไชยชุมพลชนะสงคราม อำเภอเมืองกาญจนบุรี
วัดดงสัก อำเภอท่ามะกา
วัดดอนสว่าง อำเภอด่านมะขามเตี้ย
วัดทองผาภูมิ อำเภอทองผาภูมิ
วัดทิพย์สุคนธาราม อำเภอห้วยกระเจา
วัดทุ่งมะสัง อำเภอบ่อพลอย
วัดน้ำตก อำเภอไทรโยค
วัดบ้านถ้ำ อำเภอท่าม่วง
วัดพ่อขุนเณร อำเภอศรีสวัสดิ์
วัดรางหวาย อำเภอพนมทวน
วัดวังก์วิเวการาม อำเภอสังขละบุรี
วัดหนองไม้เอื้อย อำเภอหนองปรือ

จังหวัดกาฬสินธุ์

วัดกลางภูแล่นช้าง อำเภอนาคู
วัดกัลยาณบริหาร อำเภอสหัสขันธ์
วัดขอนแก่น อำเภอท่าคันโท
วัดใต้โพธิ์ค้ำ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
วัดบวรนิเวศบ้านโนนทัน อำเภอฆ้องชัย
วัดปฐมเกษาราม อำเภอกมลาไสย
วัดประจักษ์ธรรมภาวนาราม อำเภอสามชัย
วัดป่าธรรมพิทักษ์ อำเภอห้วยเม็ก
วัดโพธิ์ชัยบ้านโพน อำเภอคำม่วง
วัดโพนนาดี อำเภอเขาวง
วัดวิเศษไชยศรี อำเภอดอนจาน
วัดสว่างใต้ อำเภอร่องคำ
วัดสว่างหัวนาคำ อำเภอยางตลาด
วัดสิมนาโก อำเภอกุฉินารายณ์
วัดแสงสว่างโพธิ์ทอง อำเภอสมเด็จ
วัดหนองบัว อำเภอหนองกุงศรี
วัดหนองอีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง
วัดอโศการาม อำเภอนามน

จังหวัดกำแพงเพชร

วัดก้องประชาราษฎร์ อำเภอบึงสามัคคี
วัดกุฏิการาม อำเภอพรานกระต่าย
วัดแก้วสุริย์ฉาย อำเภอลานกระบือ
วัดถาวรวัฒนา (ใต้) อำเภอทรายทองวัฒนา
วัดเนินสำราญ อำเภอไทรงาม
วัดบุญมั่นศรัทธาราม อำเภอขาณุวรลักษบุรี
วัดมอสำราญ อำเภอคลองลาน
วัดศรีภิรมย์ อำเภอคลองขลุง
วัดสว่างอารมณ์ อำเภอเมืองกำแพงเพชร
วัดหนองไผ่ อำเภอปางศิลาทอง
วัดอมฤต อำเภอโกสัมพีนคร

จังหวัดขอนแก่น

วัดเกาะแก้ว อำเภอบ้านฝาง
วัดเขื่อนอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์
วัดจอมแจ้ง อำเภอกระนวน
วัดจันทรสิรินทราวาส อำเภอโคกโพธิ์ไชย

วัดแจ้งสว่างนอก อำเภอชุมแพ
วัดชัยศรี อำเภอหนองสองห้อง
วัดโชติการาม อำเภอเปือยน้อย
วัดไชโย อำเภอพระยืน
วัดท่ากระบือ อำเภอภูผาม่าน
วัดเทวราช อำเภอแวงน้อย
วัดนายมวราราม อำเภอเวียงเก่า
วัดบึงแก้ว อำเภอชนบท
วัดโพธิ์ชัย อำเภอซำสูง
วัดโพธิ์ทอง อำเภอหนองเรือ
วัดโพนแพง อำเภอหนองนาคำ
วัดมิ่งเมืองพลาราม อำเภอพล
วัดมิ่งเมืองพัฒนาราม อำเภอภูเวียง
วัดวุฒาราม อำเภอเมืองขอนแก่น
วัดศรีประชาสรรค์ อำเภอโนนศิลา
วัดศิริชัยมงคล อำเภอบ้านไผ่
วัดศิริพนปุญญาวาส อำเภอเขาสวนกวาง
วัดสระชัย อำเภอน้ำพอง
วัดสระทอง อำเภอแวงใหญ่
วัดสระบัว อำเภอมัญจาคีรี
วัดสวรรค์ อำเภอบ้านแฮด
วัดสีชมพู อำเภอสีชมพู

จังหวัดจันทบุรี

วัดโค้งสนามเป้า อำเภอสอยดาว
วัดบ้านอ่าง อำเภอมะขาม
วัดป่าเทพนิมิต อำเภอโป่งน้ำร้อน
วัดไผ่ล้อม อำเภอเมืองจันทบุรี
วัดพลับ อำเภอแหลมสิงห์
วัดวังหิน อำเภอนายายอาม
วัดสวนมะม่วง อำเภอขลุง
วัดสามผาน อำเภอท่าใหม่
วัดสุทธิวารี อำเภอแก่งหางแมว
วัดใหม่ อำเภอเขาคิชฌกูฏ

จังหวัดฉะเชิงเทรา

วัดเกตุสโมสร อำเภอบางน้ำเปรี้ยว
วัดท่าเกวียน อำเภอพนมสารคาม
วัดทุ่งยายดำ อำเภอท่าตะเกียบ
วัดไทรทอง อำเภอแปลงยาว
วัดบางกระเจ็ด อำเภอคลองเขื่อน
วัดบางปรงธรรมโชติการาม อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา
วัดบางพะเนียง อำเภอสนามชัยเขต
วัดไผ่ขวาง อำเภอราชสาส์น
วัดสนามจันทร์ อำเภอบ้านโพธิ์
วัดสุวรรณมาตร อำเภอบางคล้า
วัดโสธรวราราม อำเภอบางปะกง

จังหวัดชลบุรี

วัดเขาถ้ำ อำเภอบ้านบึง
วัดโคกท่าเจริญ อำเภอพานทอง
วัดจุฑาทิศธรรมสภาราม อำเภอเกาะสีชัง
วัดเชิดสำราญ อำเภอเกาะจันทร์
วัดนอก อำเภอเมืองชลบุรี
วัดเนินหลังเต่า อำเภอพนัสนิคม
วัดบางเสร่คงคาราม อำเภอสัตหีบ
วัดสุทธาวาส อำเภอบางละมุง
วัดหนองใหญ่ศิริธรรม อำเภอหนองใหญ่
วัดใหม่เนินพยอม อำเภอศรีราชา
วัดอมพนมวนาราม อำเภอบ่อทอง

จังหวัดชัยนาท

วัดดอนใหญ่ อำเภอหนองมะโมง
วัดตะกู อำเภอสรรพยา
วัดท่านจั่น อำเภอวัดสิงห์
วัดธรรมขันธ์ อำเภอมโนรมย์
วัดศรีวิชัยวัฒนาราม อำเภอเมืองชัยนาท

วัดสระไม้แดง อำเภอสรรคบุรี
วัดหนองยาง อำเภอเนินขาม
วัดอรัญญวาสี อำเภอหันคา

จังหวัดชัยภูมิ

วัดชัยภูมิวนาราม อำเภอเมืองชัยภูมิ
วัดชัยสามหมอ อำเภอแก้งคร้อ
วัดซับใหญ่สังฆาราม อำเภอซับใหญ่
วัดธาตุ อำเภอเกษตรสมบูรณ์
วัดนครบาล อำเภอภูเขียว
วัดบ้านโนนม่วง อำเภอหนองบัวระเหว
วัดบึงบริบูรณ์ อำเภอเนินสง่า
วัดบูรณ์ อำเภอบำเหน็จณรงค์
วัดป่าเรไร อำเภอคอนสาร
วัดวะตะแบก (ราษฎร์ศรัทธาธรรม) อำเภอเทพสถิต
วัดวิเชียรธรรมาราม อำเภอบ้านแท่น
วัดศรีมหาโพธิ์ อำเภอบ้านเขว้า
วัดศิริพงษาวาส อำเภอจัตุรัส
วัดหนองบัวลอย อำเภอคอนสวรรค์
วัดห้วยหินฝน อำเภอภักดีชุมพล
วัดใหม่ชัยมงคล อำเภอหนองบัวแดง

จังหวัดชุมพร

วัดเกาะแก้วดุษิยารังสฤษฎ์ อำเภอเมืองชุมพร
วัดชลธีพฤกษาราม อำเภอทุ่งตะโก
วัดบรรพตวารีเขต อำเภอสวี
วัดพระรักษ์ อำเภอพะโต๊ะ
วัดวาลุการาม อำเภอหลังสวน
วัดสุวรรณธาราราม อำเภอละแม
วัดแหลมยาง อำเภอท่าแซะ
วัดเอราวัณนันทิยาราม อำเภอปะทิว

จังหวัดเชียงราย

วัดเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย
วัดชัยมงคล อำเภอพาน
วัดดงชัย อำเภอเวียงเชียงรุ้ง
วัดบ่อกลาง อำเภอเวียงแก่น
วัดบุญเรือง อำเภอแม่ลาว
วัดป่าข่า อำเภอขุนตาล
วัดป่าแงะเมืองซุม อำเภอป่าแดด
วัดป่าม่วง อำเภอเวียงป่าเป้า
วัดฝั่งหมิ่น อำเภอเมืองเชียงราย
วัดพระธาตุดอยตุง อำเภอแม่สาย
(วัดมหาชินธาตุดอยตุง)
วัดพระธาตุผาเงา อำเภอเชียงแสน
วัดแม่บงใต้ อำเภอดอยหลวง
วัดราษฎร์ชุมพล อำเภอเวียงชัย
วัดศรีค้ำ อำเภอแม่จัน
วัดสบสม อำเภอเชียงของ
วัดสันหนองบัว อำเภอพญาเม็งราย
วัดห้วยน้ำขุ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง
วัดอำมาตย์ อำเภอเทิง

จังหวัดเชียงใหม่

วัดกองลม อำเภอเวียงแหง
วัดกู่ อำเภอแม่แจ่ม
วัดเขื่อนผาก อำเภอพร้าว
วัดโขงขาว อำเภอดอยหล่อ
วัดจันทร์ อำเภอกัลยาณิวัฒนา
วัดท่าครั่ง อำเภอดอยเต่า
วัดน้ำบ่อหลวง อำเภอสันป่าตอง
วัดพระธาตุดอยสะเก็ด อำเภอดอยสะเก็ด
วัดพระนอนป่าเก็ดถี่ อำเภอสารภี
วัดพระบาทอุดม อำเภอฝาง
วัดพระสิงห์ อำเภอเมืองเชียงใหม่
วัดพุทธนิมิตร อำเภอจอมทอง
วัดแม่ใจ้ อำเภอสันทราย

วัดแม่อายหลวง อำเภอแม่อาย
วัดร้องวัวแดง อำเภอสันกำแพง
วัดรังษีสุทธาราม อำเภอแม่วาง
วัดศรีชลธาร อำเภอแม่ริม
วัดสะเมิง (ห้วยคอก) อำเภอสะเมิง
วัดแสนทอง อำเภออมก๋อย
วัดหนองตอง อำเภอหางดง
วัดหนองหล่ม อำเภอแม่แตง
วัดเหล่าจันทรังสี อำเภอแม่ออน
วัดอรัญญวาสี อำเภอไชยปราการ
วัดอินทาราม อำเภอเชียงดาว
วัดอินทาราม อำเภอฮอด

จังหวัดตรัง

วัดกะพังสุรินทร์ อำเภอเมืองตรัง
วัดคลองเขาจันทร์ อำเภอรัษฎา
วัดเจริญร่มเมือง อำเภอสิเกา
วัดตรังคภูมิพุทธาวาส อำเภอกันตัง
วัดทุ่งยาว อำเภอปะเหลียน
วัดทุ่งหลวง อำเภอวังวิเศษ
วัดนิกรรังสฤษฎ์ อำเภอย่านตาขาว
วัดรัตนาภิมุข อำเภอนาโยง
วัดศรีรัตนาราม อำเภอห้วยยอด
วัดหนองสมาน อำเภอหาดสำราญ

จังหวัดตราด

วัดเทพนิมิต อำเภอเขาสมิง
วัดบ่อไร่ อำเภอบ่อไร่
วัดบางปิดบน อำเภอแหลมงอบ
วัดราษฎร์บำรุง อำเภอเกาะกูด
วัดสุวรรณมงคล อำเภอเมืองตราด
วัดห้วงโสม อำเภอคลองใหญ่
วัดแหลมมะขาม อำเภอเกาะช้าง

จังหวัดตาก

วัดชัยชนะสงคราม อำเภอเมืองตาก
วัดดอนแก้ว อำเภอแม่ระมาด
วัดดอนมูล อำเภอแม่สอด
วัดท่าตะคร้อ อำเภอวังเจ้า
วัดพระบรมธาตุ อำเภอบ้านตาก
วัดไพรสณฑ์สุนทร อำเภออุ้มผาง
วัดแม่ต้านเหนือ อำเภอท่าสองยาง
วัดราษฎร์เจริญธรรม อำเภอพบพระ
วัดสามเงาออก อำเภอสามเงา

จังหวัดนครนายก

วัดประสิทธิเวช อำเภอองครักษ์
วัดฝั่งคลอง อำเภอปากพลี
วัดโพธิ์งาม อำเภอเมืองนครนายก
วัดวังบัว อำเภอบ้านนา

จังหวัดนครปฐม

วัดเดชานุสรณ์ อำเภอสามพราน
วัดพระงาม อำเภอเมืองนครปฐม
วัดโพธิ์งาม อำเภอกำแพงแสน
วัดมะเกลือ อำเภอพุทธมณฑล
วัดลานคา อำเภอบางเลน
วัดลำลูกบัว อำเภอดอนตูม
วัดสำโรง อำเภอนครชัยศรี

จังหวัดนครพนม

วัดคณิศรธรรมิการาม อำเภอปลาปาก
วัดไตรภูมิ อำเภอท่าอุเทน
วัดธาตุศรีคุณ อำเภอนาแก
วัดปทุมาราม อำเภอบ้านแพง
วัดพระธาตุประสิทธิ์ อำเภอนาหว้า
วัดพระธาตุเรณู อำเภอเรณูนคร
วัดยอดแก้ว อำเภอนาทม

วัดวังโน อำเภอวังยาง
วัดศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม
วัดศรีสว่าง อำเภอโพนสวรรค์
วัดหัวบึงทุ่ง อำเภอธาตุพนม
วัดโอกาส อำเภอเมืองนครพนม

จังหวัดนครราชสีมา

วัดกระโตน อำเภอประทาย
วัดเขาภูหลวง อำเภอวังน้ำเขียว
วัดจระเข้หิน อำเภอครบุรี
วัดซับตะคร้อ อำเภอหนองบุญนาก
วัดด่านใน อำเภอด่านขุนทด
วัดเดิม อำเภอพิมาย
วัดตะกุดเครือปลอก อำเภอจักราช
วัดตะคร้อ อำเภอคง
วัดทองหลาง อำเภอพระทองคำ
วัดโนนแดง อำเภอโคกหนองแวง
วัดโนนไทย อำเภอโนนไทย
วัดโนนประดู่ อำเภอสีดา
วัดโนนลอย อำเภอเมืองยาง
วัดโนนหมัน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
วัดบ้านไร่ อำเภอบัวใหญ่
วัดบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม
วัดปทุมวนาราม อำเภอบัวลาย
วัดประชาคมาราม อำเภอห้วยแถลง
วัดโพธิ์นิมิตร อำเภอปักธงชัย
วัดมิตรภาพวนาราม อำเภอปากช่อง
วัดศาลาหนองขอน อำเภอแก้งสนามนาง
วัดศิริชัย อำเภอลำทะเมนชัย
วัดศิริโภคาภิรมย์ อำเภอชุมพวง
วัดสว่างวนาราม อำเภอเสิงสาง
วัดสะแก อำเภอเมืองนครราชสีมา
วัดสำนักตะคร้อ อำเภอเทพารักษ์
วัดสีจาน อำเภอขามทะเลสอ
วัดหนองหว้า อำเภอโนนสูง
วัดหนองหัวฟาน อำเภอขามสะแกแสง
วัดห้วยลุง อำเภอสีคิ้ว
วัดใหญ่สูงเนิน อำเภอสูงเนิน
วัดใหม่สระประทุม อำเภอโชคชัย

จังหวัดนครศรีธรรมราช

วัดกระดังงา อำเภอขนอม
วัดเกาะสระ อำเภอนาบอน
วัดขนาน อำเภอทุ่งใหญ่
วัดเขาปรีดี อำเภอทุ่งสง
วัดคงคาสวัสดิ์ อำเภอปากพนัง
วัดคีรีกันฑ์ อำเภอลานสกา
วัดดอนตรอ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
วัดดิษฐวราราม อำเภอชะอวด
วัดถ้ำทองพรรณรา อำเภอถ้ำพรรณรา
วัดเทพพนมเชือด อำเภอร่อนพิบูลย์
วัดบ่อล้อ อำเภอเชียรใหญ่
วัดประดู่พัฒนาราม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
วัดพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี
วัดพระอาสน์ อำเภอท่าศาลา
วัดโพธาราม อำเภอพิปูน
วัดมะนาวหวาน อำเภอช้างกลาง
วัดลำนาว อำเภอบางขัน
วัดวังม้อง อำเภอจุฬาภรณ์
วัดวังม่วง อำเภอฉวาง
วัดสโมสรสันนิบาต อำเภอสิชล
วัดสระเรียง อำเภอพระพรหม
วัดแหลม อำเภอหัวไทร
วัดใหม่ไทยเจริญ อำเภอนบพิตำ

จังหวัดนครสวรรค์

วัดเกยไชยเหนือ อำเภอชุมแสง
วัดเก้าเลี้ยว อำเภอเก้าเลี้ยว
วัดโกรกพระใต้ อำเภอโกรกพระ
วัดคลองบางเดื่อ อำเภอพยุหะคีรี
วัดโคกเดื่อ อำเภอไพศาลี
วัดจอมคีรีนาคพรต อำเภอแม่เปิน
วัดตาคลี อำเภอตาคลี
วัดถ้ำพรสวรรค์ อำเภอตากฟ้า
วัดท่าพระเจริญพรต อำเภอชุมตาบง
วัดโพธาราม อำเภอเมืองนครสวรรค์
วัดมฤคทายวัน อำเภอแม่วงก์
วัดศรีสุธรรมาราม อำเภอลาดยาว
วัดส้มเสี้ยว อำเภอบรรพตพิสัย
วัดสระโบสถ์ อำเภอท่าตะโก
วัดหนองกลับ อำเภอหนองบัว

จังหวัดนนทบุรี

วัดเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเมืองนนทบุรี
วัดเตย อำเภอปากเกร็ด
วัดบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง
วัดบางอ้อยช้าง อำเภอบางกรวย
วัดมะสง อำเภอไทรน้อย
วัดราษฎร์ประคองธรรม อำเภอบางใหญ่

จังหวัดนราธิวาส

ที่พักสงฆ์ไอร์บือแต อำเภอจะแนะ
วัดกำแพง อำเภอเมืองนราธิวาส
วัดโก-ลกเทพวิมล อำเภอสุไหงโก-ลก
วัดเขาเข็มทอง อำเภอแว้ง
วัดเจาะไอร้อง อำเภอเจาะไอร้อง
วัดชลภูผาวนาราม อำเภอสุคิริน
วัดตันหยงมัส อำเภอระแงะ
วัดทุ่งคา อำเภอยี่งอ
วัดโบราณสถิตย์ อำเภอสุไหงปาดี
วัดราษฎร์สโมสร อำเภอรือเสาะ
วัดศรีสาคร อำเภอศรีสาคร
วัดสิทธิสารประดิษฐ์ อำเภอตากใบ
วัดอุไรรัตนาราม อำเภอบาเจาะ

จังหวัดน่าน

วัดดอนมงคล อำเภอสันติสุข
วัดนาคา อำเภอแม่จริม
วัดนาแดง อำเภอนาน้อย
วัดนิโครธาราม อำเภอท่าวังผา
วัดบ่อหลวง อำเภอบ่อเกลือ
วัดบุญยืน อำเภอเวียงสา
วัดปิงหลวง อำเภอนาหมื่น
วัดพระธาตุแช่แห้ง อำเภอภูเพียง
วัดมิ่งเมือง อำเภอเมืองน่าน
วัดรัชดา อำเภอเชียงกลาง
วัดราษฎร์บำรุง อำเภอทุ่งช้าง
วัดสองแคว อำเภอสองแคว
วัดหนาด อำเภอปัว
วัดหลวง อำเภอบ้านหลวง
สำนักสงฆ์บ้านห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

จังหวัดบึงกาฬ

วัดทองอุทัยราษฎร์ อำเภอบุ่งคล้า
วัดบ้านเซกา อำเภอเซกา
วัดบุพพราชสโมสร อำเภอเมืองบึงกาฬ
วัดโพธิ์ศรีสร้อย อำเภอปากคาด
วัดสโมธานนิคม อำเภอบึงโขงหลง
วัดสุวรรณาราม อำเภอโซ่พิสัย
วัดอรัญญวิเวก อำเภอศรีวิลัย
วัดอรัญญานี อำเภอพรเจริญ

จังหวัดบุรีรัมย์

วัดกลาง (นางรอง) อำเภอนางรอง
วัดโคกกลาง อำเภอลำปลายมาศ
วัดจำปา อำเภอประโคนชัย
วัดโนนดินแดงใต้ อำเภอโนนดินแดง
วัดบ้านกะหาด อำเภอบ้านด่าน
วัดบ้านสนวนนอก อำเภอห้วยราช
วัดบ้านหนองแขม อำเภอกระสัง
วัดบุญช่วย อำเภอพลับพลาชัย
วัดโพธิ์ย้อย อำเภอปะคำ
วัดโพนทอง อำเภอพุทไธสง
วัดเย้ยปราสาท อำเภอหนองกี่
วัดละลวด อำเภอชำนิ
วัดสระจันทร์ อำเภอบ้านใหม่ชัยพจน์
วัดสว่างแคนทะเล อำเภอแคนดง
วัดสว่างโพธิ์ทองวราราม อำเภอโนนสุวรรณ
วัดสำโรง อำเภอละหานทราย
วัดสุขสำราญ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
วัดสุพลศรัทธาราม อำเภอคูเมือง
วัดหนองไผ่น้อย อำเภอเมืองบุรีรัมย์
วัดหนองหงส์ อำเภอหนองหงส์
วัดใหม่สายตะกู อำเภอบ้านกรวด
วัดอมราวาส อำเภอนาโพธิ์
วัดอัมพวัน อำเภอสตึก

จังหวัดปทุมธานี

วัดนพรัตนาราม อำเภอหนองเสือ
วัดบัวแก้วเกษตร อำเภอลาดหลุมแก้ว
วัดบ้านพร้าวนอก อำเภอสามโคก
วัดพิชิตปิตยาราม อำเภอธัญบุรี
วัดมงคลพุการาม อำเภอคลองหลวง
วัดลาดสนุ่น อำเภอลำลูกกา
วัดโสภาราม อำเภอเมืองปทุมธานี

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วัดเกาะหลัก อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์
วัดเขาน้อย อำเภอปราณบุรี
วัดเขาโบสถ์ อำเภอบางสะพาน
วัดดอนมะกอก อำเภอบางสะพานน้อย
วัดบุษยะบรรพต อำเภอหัวหิน
วัดวังยาว อำเภอกุยบุรี
วัดวิบูลธรรมมาวาส อำเภอทับสะแก
วัดสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด

จังหวัดปราจีนบุรี

วัดบางแตน อำเภอบ้านสร้าง
วัดไผ่งาม อำเภอศรีมโหสถ
วัดโพธิ์ศรี อำเภอนาดี
วัดมะกอกแก้ว อำเภอประจันตคาม
วัดสง่างาม อำเภอเมืองปราจีนบุรี
วัดใหม่กรงทอง อำเภอศรีมหาโพธิ
วัดอัมพวัน อำเภอกบินทร์บุรี

จังหวัดปัตตานี

ที่พักสงฆ์กะพ้อ อำเภอกะพ้อ
ที่พักสงฆ์ทุ่งยางแดง อำเภอทุ่งยางแดง
วัดควนนอก อำเภอปะนาเระ
วัดจุฬามณี อำเภอสายบุรี
วัดโชติรส อำเภอไม้แก่น
วัดบ้านดี อำเภอเมืองปัตตานี
วัดบุพนิมิต อำเภอแม่ลาน
วัดปิยาราม อำเภอยะหริ่ง
วัดมะกรูด อำเภอโคกโพธิ์
วัดมาลีนิเวศน์ อำเภอมายอ
วัดมุจลินทวาปีวิหาร อำเภอหนองจิก
วัดอัมพวนาราม อำเภอยะรัง

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วัดกระแซง อำเภอบางไทร
วัดโคกช้าง อำเภออุทัย
วัดโคกทอง อำเภอผักไห่
วัดเจ้าเจ็ดนอก อำเภอเสนา
วัดแจ้ง อำเภอมหาราช
วัดบางเคียนวิเชียรฉาย อำเภอบางปะอิน
วัดโบสถ์ อำเภอบ้านแพรก
วัดปทุมวัน อำเภอลาดบัวหลวง
วัดพนัญเชิงวรวิหาร อำเภอพระนครศรีอยุธยา
วัดพยอม อำเภอวังน้อย
วัดมาบโพธิ์ อำเภอภาชี
วัดวรนายกรังสรรค์ เจติยบรรพตาราม อำเภอบางปะหัน
วัดสะตือ อำเภอท่าเรือ
วัดสามไถ อำเภอนครหลวง
วัดสีกุก อำเภอบางบาล
วัดสุคนธาราม อำเภอบางซ้าย

จังหวัดพะเยา

วัดเชียงยืน อำเภอจุน
วัดเชียงหมั้น อำเภอภูกามยาว
วัดนาปรัง อำเภอปง
วัดบุญเกิด อำเภอดอกคำใต้
วัดป่าแขม อำเภอเชียงม่วน
วัดลี อำเภอเมืองพะเยา
วัดศรีดอนตัน อำเภอแม่ใจ
วัดสถาน อำเภอภูซาง
วัดหย่วน อำเภอเชียงคำ

จังหวัดพังงา

เจ้าคณะจังหวัดพิจารณา อำเภอเกาะยาว
วัดชนาธิการาม อำเภอเมืองพังงา
วัดดอน อำเภอตะกั่วทุ่ง
วัดนิคมสโมสร อำเภอท้ายเหมือง
วัดปาโมกข์ อำเภอกะปง
วัดพระธาตุคีรีเขต อำเภอตะกั่วป่า
วัดราษฎร์อุปถัมภ์ อำเภอทับปุด
วัดสามัคคีธรรม อำเภอคุระบุรี

จังหวัดพัทลุง

วัดกงหราใหม่ อำเภอกงหรา
วัดดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน
วัดตะโหมด อำเภอตะโหมด
วัดถ้ำ อำเภอศรีบรรพต
วัดท่าลาด อำเภอเขาชัยสน
วัดทุ่งนารี อำเภอป่าบอน
วัดบ้านสวน อำเภอควนขนุน
วัดป่าพะยอม อำเภอป่าพะยอม
วัดรัตนวราราม อำเภอบางแก้ว
วัดลำกะ อำเภอศรีนครินทร์
วัดอัมพวนาราม อำเภอเมืองพัทลุง

จังหวัดพิจิตร

วัดชัยมงคล อำเภอบางมูลนาก
วัดใดน้ำขุ่น อำเภอวังทรายพูน
วัดตะพานหิน อำเภอตะพานหิน
วัดถ้ำคะนอง อำเภอสากเหล็ก
วัดทะนง อำเภอโพทะเล
วัดท่าบัวทอง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง
วัดบึงนาราง อำเภอบึงนาราง
วัดมงคลทับคล้อ อำเภอทับคล้อ
วัดยางคอยเกลือ อำเภอเมืองพิจิตร
วัดวังแดง อำเภอสามง่าม
วัดสำนักขุนเณร อำเภอดงเจริญ
วัดหนองสะเดา อำเภอวชิรบารมี

จังหวัดพิษณุโลก

วัดกระบังมังคลาราม อำเภอพรหมพิราม
วัดเกาะแก้วประชานุรักษ์ อำเภอวังทอง
วัดบ้านพร้าว อำเภอนครไทย
วัดพรหมเกษร อำเภอบางระกำ
วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ อำเภอเมืองพิษณุโลก
วัดโพนไทรงาม อำเภอชาติตระการ
วัดศรีมงคล อำเภอเนินมะปราง
วัดเสนาสน์ อำเภอวัดโบสถ์
วัดห้วยแก้ว อำเภอบางกระทุ่ม

จังหวัดเพชรบุรี

วัดแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน
วัดชลธาราม อำเภอท่ายาง
วัดช่อม่วง อำเภอบ้านลาด
วัดบางลำภู อำเภอบ้านแหลม
วัดพระรูป อำเภอเมืองเพชรบุรี
วัดหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง
วัดห้วยทรายใต้ อำเภอชะอำ
วัดห้วยหลวง อำเภอเขาย้อย

จังหวัดเพชรบูรณ์

วัดโคกมน อำเภอน้ำหนาว
วัดชัยสมอทอด อำเภอบึงสามพัน
วัดน้ำวิ่ง อำเภอหนองไผ่
วัดบ้านนายาว อำเภอเขาค้อ
วัดป่าเรไรทอง อำเภอวิเชียรบุรี
วัดไพรสณฑ์ศักดาราม อำเภอหล่มสัก
วัดมหาธาตุ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์
วัดลาดแค อำเภอชนแดน
วัดศิริมงคล อำเภอศรีเทพ
วัดสระเกศ อำเภอหล่มเก่า
วัดสว่างสันติวรรณ อำเภอวังโป่ง

จังหวัดแพร่

วัดชัยมงคล อำเภอเมืองแพร่
วัดดงลาน อำเภอลอง
วัดทุ่งน้าว อำเภอสอง
วัดพงป่าหวาย อำเภอเด่นชัย
วัดแม่คำมี อำเภอหนองม่วงไข่
วัดวังขอน อำเภอวังชิ้น
วัดวังหม้อ อำเภอร้องกวาง
วัดศรีสว่าง อำเภอสูงเม่น

จังหวัดภูเก็ต

วัดเทพวนาราม อำเภอถลาง
วัดมงคลนิมิตร อำเภอเมืองภูเก็ต
วัดอนุภาษกฤษฎาราม อำเภอกะทู้

จังหวัดมหาสารคาม

วัดกลาง อำเภอวาปีปทุม
วัดกลางกุดรัง อำเภอกุดรัง
วัดกลางโกสุม อำเภอโกสุมพิสัย
วัดกุดรังสุทธาราม อำเภอนาเชือก
วัดปัจจิมเชียงยืน อำเภอเชียงยืน
วัดพยัคฆภูมิวาราม อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย
วัดพระธาตุนาดูน อำเภอนาดูน
วัดโพธิ์ศรีแกดำ อำเภอแกดำ
วัดโพธิ์ศรีเจริญ อำเภอชื่นชม
วัดยางสีสุราช อำเภอยางสีสุราช
วัดวรินทราวาส อำเภอบรบือ
วัดศรีสวัสดิ์ อำเภอเมืองมหาสารคาม
วัดสุวรรณมงคล อำเภอกันทรวิชัย

จังหวัดมุกดาหาร

วัดไตรภูมิ อำเภอหนองสูง
วัดป่าวิเวก อำเภอหว้านใหญ่
วัดโพธิ์ศรีแก้ว อำเภอดงหลวง

วัดศรีโพธิ์ไทร อำเภอคำชะอี
วัดศรีมงคลใต้ อำเภอเมืองมุกดาหาร
วัดศรีวิชัย อำเภอนิคมคำสร้อย
วัดสว่างอารมณ์ อำเภอดอนตาล

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วัดทรายขาว อำเภอปาย
วัดผาอ่าง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
วัดโพธาราม อำเภอขุนยวม
วัดแม่คะตวน อำเภอสบเมย
วัดแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย
วัดสบป่อง อำเภอปางมะผ้า
วัดสิทธิมงคล อำเภอแม่สะเรียง

จังหวัดยโสธร

วัดไทยเจริญ อำเภอไทยเจริญ
วัดนาโป่ง อำเภอทรายมูล
วัดบกน้อย อำเภอคำเขื่อนแก้ว
วัดโพธิ์ไทร อำเภอป่าติ้ว
วัดฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย
วัดศรีบุญเรือง อำเภอเลิงนกทา
วัดสว่าง อำเภอค้อวัง
วัดสามัคคีวนาราม อำเภอกุดชุม
วัดสิงห์ท่า อำเภอเมืองยโสธร

จังหวัดยะลา

วัดคอกช้าง อำเภอธารโต
วัดเนรัญชราวาส อำเภอเมืองยะลา
วัดบาละ อำเภอกาบัง
วัดปิยาราม อำเภอยะรัง
วัดพุทธภูมิ อำเภอบันนังสตา
วัดพุทธาธิวาส อำเภอเบตง
วัดวชิรปราการ อำเภอรามัน
วัดสิริปุณณาราม อำเภอยะหา

จังหวัดร้อยเอ็ด

วัดกลาง อำเภอสุวรรณภูมิ
วัดดงเย็นมหาวิหาร อำเภอหนองฮี
วัดดอนวิเวก อำเภอเชียงขวัญ
วัดใต้สูงยาง อำเภอเมืองสรวง
วัดโนนม่วง อำเภอพนมไพร
วัดบ่อแก้ว อำเภอโพนทราย
วัดบ้านดอนเกลือ อำเภอทุ่งเขาหลวง
วัดป่ายาง อำเภอเกษตรวิสัย
วัดโพธิการาม อำเภอปทุมรัตต์
วัดโพธิ์ร้อยต้น อำเภอโพนทอง
วัดสระทอง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด
วัดสว่างอรุณ อำเภอเมยวดี
วัดสังขนิวาส อำเภอธวัชบุรี
วัดสำราญนิวาส อำเภอจังหาร
วัดสุวรรณาราม อำเภอโพธิ์ชัย
วัดเสมาท่าค้อ อำเภออาจสามารถ
วัดแสงอรุณผดุงสันติ์ อำเภอหนองพอก
วัดหงส์สุวรรณาวาส อำเภอจตุรพักตรพิมาน
วัดหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ
วัดเหนือท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ

จังหวัดระนอง

วัดธรรมาวุธาราม อำเภอกะเปอร์
วัดปุญญาราม อำเภอละอุ่น
วัดสถิตย์ธรรมาราม อำเภอสุขสำราญ
วัดสุวรรณคีรี อำเภอกระบุรี
วัดอุปนันทาราม อำเภอเมืองระนอง

จังหวัดระยอง

วัดชุมแสง อำเภอวังจันทร์
วัดดอกกราย อำเภอปลวกแดง
วัดถนนกะเพรา อำเภอแกลง

วัดน้ำใส อำเภอเขาชะเมา
วัดบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย
วัดมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา
วัดลุ่ม อำเภอเมืองระยอง
วัดสุวรรณรังสรรค์ อำเภอบ้านฉาง

จังหวัดราชบุรี

วัดกลางวังเย็น อำเภอบางแพ
วัดแจ้งเจริญ อำเภอเพลง
วัดโบสถ์ อำเภอโพธาราม
วัดปากท่อ อำเภอปากท่อ
วัดโป่งกระทิงล่าง อำเภอบ้านคา
วัดวาปีสุทธาวาส อำเภอจอมบึง
วัดหนองหมี อำเภอสวนผึ้ง
วัดหนองหอย อำเภอเมืองราชบุรี
วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม อำเภอดำเนินสะดวก
วัดหุบกระทิง อำเภอบ้านโป่ง

จังหวัดลพบุรี

วัดจงโก อำเภอลำสนธิ
วัดซับจำปา อำเภอท่าหลวง
วัดท้องคุ้ง อำเภอบ้านหมี่
วัดทุ่งท่าช้าง อำเภอสระโบสถ์
วัดป่าธรรมโสภณ อำเภอเมืองลพบุรี
วัดพัฒนาธรรมาราม อำเภอพัฒนานิคม
วัดยวด อำเภอท่าวุ้ง
วัดลำนารายณ์ อำเภอชัยบาดาล
วัดสามัคคีประชาราม อำเภอโคกเจริญ
วัดสิงห์คูยาง อำเภอโคกสำโรง
วัดหนองตาแดง อำเภอหนองม่วง

จังหวัดลำปาง

วัดดงนั่งคีรีชัย อำเภอแจ้ห่ม
วัดทุ่งงามหลวง อำเภอเสริมงาม
วัดนาปราบ อำเภอสบปราบ
วัดบ้านเหมี้ยง อำเภอแม่ทะ
วัดบ้านใหม่ อำเภอวังเหนือ
วัดบุญยืน อำเภองาว
วัดบุญวาทย์วิหาร อำเภอเมืองลำปาง
วัดแพะก้อม อำเภอเมืองปาน
วัดแม่ตั๋ง อำเภอแม่พริก
วัดล้อมแรด อำเภอเถิน
วัดศาลาดงลาน อำเภอเกาะคา
วัดสันหลวง อำเภอห้างฉัตร
วัดห้วยคิง อำเภอแม่เมาะ

จังหวัดลำพูน

วัดทาผาตั้ง อำเภอแม่ทา
วัดบ้านกลาง อำเภอลี้
วัดบ้านดงหลวง อำเภอเวียงหนองล่อง
วัดป่าป๋วย อำเภอบ้านโฮ่ง
วัดป่าลาน อำเภอบ้านธิ
วัดมหาวัน อำเภอเมืองลำพูน
วัดหนองเงือก อำเภอป่าซาง
วัดห้วยห้าง อำเภอทุ่งหัวช้าง

จังหวัดเลย

วัดนาหงษ์ อำเภอปากชม
วัดเนรมิตวิปัสสนา อำเภอด่านซ้าย
วัดโพธิ์ชัย อำเภอท่าลี่
วัดวังสะพุงพัฒนาราม อำเภอวังสะพุง
วัดวีระราษฎร์บำรุง อำเภอนาด้วง
วัดศรีคุณเมือง อำเภอเชียงคาน
วัดศรีบุญเรือง อำเภอเมืองเลย
วัดศรีภูกระดึงพัฒนาราม อำเภอภูกระดึง
วัดศรีภูเรือ อำเภอภูเรือ
วัดศรีสุทธาพัฒนาราม อำเภอนาแห้ว

วัดศรีหนองหิน อำเภอหนองหิน
วัดสมศักดิ์พัฒนาราม อำเภอผาขาว
วัดสันติธรรมาราม อำเภอภูหลวง
วัดเอราวัณพัฒนาราม อำเภอเอราวัณ

จังหวัดศรีสะเกษ

วัดกระแซง อำเภอพยุห์
วัดกระมัล อำเภอขุนหาญ
วัดกัลยาโฆสิตาราม อำเภอราษีไศล
วัดเกียรติแก้วสามัคคี อำเภอศรีรัตนะ
วัดดวนใหญ่ อำเภอวังหิน
วัดทุ่งสว่าง อำเภออุทุมพรพิสัย
วัดโนนติ้ว อำเภอยางชุมน้อย
วัดบ้านเกิ้ง อำเภอศิลาลาด
วัดบ้านเขวา อำเภอกันทรลักษ์
วัดบ้านโดด อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ
วัดบ้านปลาซิว อำเภอเมืองจันทร์
วัดบ้านเพียนาม อำเภอเมืองศรีสะเกษ
วัดบ้านโพธิ์ อำเภอโนนคูณ
วัดปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่
วัดปรือคัน อำเภอขุขันธ์
วัดปรือใหญ่ อำเภอภูสิงห์
วัดไพรบึง อำเภอไพรบึง
วัดวิสุทธิโสภณ อำเภอบึงบูรพ์
วัดศรีห้วยทับทัน อำเภอห้วยทับทัน
วัดสระสิม อำเภอกันทรารมย์
วัดสว่างวารีรัตนาราม อำเภอน้ำเกลี้ยง
วัดหนองยาว อำเภอเบญจลักษ์

จังหวัดสกลนคร

วัดกุดแฮด อำเภอกุดบาก
วัดเจริญศรี อำเภอบ้านม่วง
วัดแจ้งแสงอรุณ อำเภอเมืองสกลนคร
วัดไตรแก้ว อำเภออากาศอำนวย
วัดทุ่งถาวร อำเภอคำตากล้า
วัดบูรพาภิรมย์ อำเภอส่องดาว
วัดโพธิ์คำ อำเภอพรรณานิคม
วัดโพธิ์ชัย อำเภอนิคมน้ำอูน
วัดโพธิ์ชัยวิทยาราม อำเภอวานรนิวาส
วัดโพธิ์ศรี อำเภอสว่างแดนดิน
วัดโพนธาราม อำเภอกุสุมาลย์
วัดศรีชมพู อำเภอโพนนาแก้ว
วัดศรีสุพรรณ อำเภอโคกศรีสุพรรณ
วัดศิริมงคล (สิริมงคล) อำเภอพังโคน
วัดสระแก้ววารีราม อำเภอวาริชภูมิ
วัดสามัคคีวาราม อำเภอเจริญศิลป์
วัดหลุมเลา อำเภอภูพาน
วัดเหนือ อำเภอเต่างอย

จังหวัดสงขลา

วัดกาญจนาวาส อำเภอจะนะ
วัดเขตตาราม อำเภอนาทวี
วัดควนเนียงใน อำเภอควนเนียง
วัดคูหา อำเภอสะบ้าย้อย
วัดโคกเหรียง อำเภอคลองหอยโข่ง
วัดจะทิ้งพระ อำเภอสทิงพระ
วัดท่าเมรุ อำเภอบางกล่ำ
วัดพังลา อำเภอสะเดา
วัดมงคลเทพาราม อำเภอหาดใหญ่
วัดแม่เปียะ อำเภอนาหม่อม
วัดราษฎร์บำรุง อำเภอระโนด
วัดโลการาม อำเภอสิงหนคร
วัดสุริยาราม อำเภอเทพา
วัดห้วยหลาด อำเภอรัตภูมิ
วัดหัวป้อมใน อำเภอเมืองสงขลา
วัดเอก อำเภอกระแสสินธุ์

จังหวัดสตูล
วัดทุ่งขมิ้น อำเภอทุ่งหว้า
วัดนิคมพัฒนาราม อำเภอมะนัง
วัดปากบารา อำเภอควนโดน
วัดปากบารา อำเภอท่าแพ
วัดปาล์มพัฒนาราม อำเภอควนกาหลง
วัดมงคลมิ่งเมือง อำเภอเมืองสตูล
วัดอาทรรังสฤษฎิ์ อำเภอละงู

จังหวัดสมุทรปราการ
วัดกิ่งแก้ว อำเภอบางพลี
วัดด่านสำโรง อำเภอเมืองสมุทรปราการ
วัดศิริเสาธง อำเภอบางเสาธง
วัดสวนส้ม อำเภอพระประแดง
วัดสุคันธาวาส อำเภอบางบ่อ
วัดใหญ่ อำเภอพระสมุทรเจดีย์

จังหวัดสมุทรสงคราม
วัดปราโมทย์ อำเภอบางคนที
วัดปากน้ำ อำเภออัมพวา
วัดเพชรสมุทร วรวิหาร อำเภอเมืองสมุทรสงคราม

จังหวัดสมุทรสาคร
วัดสุทธิวาตวราราม อำเภอเมืองสมุทรสาคร
วัดหนองพะอง อำเภอกระทุ่มแบน
วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว

จังหวัดสระแก้ว
วัดถ้ำเขาฉกรรจ์ อำเภอเขาฉกรรจ์
วัดเขาป่าแก้ว อำเภอวังน้ำเย็น
วัดคลองหาด อำเภอคลองหาด
วัดตาพระยา อำเภอตาพระยา
วัดนครธรรม อำเภอวัฒนานคร
วัดวังสมบูรณ์ อำเภอวังสมบูรณ์
วัดสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว
วัดหนองจาน อำเภอโคกสูง
วัดเหล่าอ้อย อำเภออรัญประเทศ

จังหวัดสระบุรี
วัดเขาแก้ว อำเภอเสาไห้
วัดเขาพระ อำเภอแก่งคอย
วัดเขาวง อำเภอพระพุทธบาท
วัดบัวลอย อำเภอหนองแค
วัดไผ่หลิ่ว (ดอนทองเหนือ) อำเภอดอนพุด
วัดมะขามเรียง อำเภอบ้านหมอ
วัดวังยาง อำเภอวังม่วง
วัดศรีบุรีรตนาราม อำเภอเมืองสระบุรี
วัดสร้างบุญ อำเภอวิหารแดง
วัดหนองโดน อำเภอหนองโดน
วัดหนองนกชุม อำเภอหนองแซง
วัดหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
วัดเหวลาดวนาราม อำเภอมวกเหล็ก

จังหวัดสิงห์บุรี
วัดแจ้งพรหมนคร อำเภอเมืองสิงห์บุรี
วัดทอง อำเภออินทร์บุรี
วัดโบสถ์ อำเภอท่าช้าง
วัดพระปรางค์ อำเภอบางระจัน
วัดโพธิ์เก้าต้น อำเภอค่ายบางระจัน
วัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี

จังหวัดสุโขทัย
วัดคลองเขนง อำเภอศรีสำโรง
วัดชัยสิทธาราม อำเภอศรีสัชนาลัย
วัดบ่อทองอุดมธรรม อำเภอศรีนคร
วัดบ้านกร่าง อำเภอกงไกรลาศ
วัดพิพัฒน์มงคล อำเภอทุ่งเสลี่ยม
วัดราชธานี อำเภอเมืองสุโขทัย
วัดลานหอย อำเภอบ้านด่านลานหอย

วัดศรีคีรีสุวรรณาราม อำเภอคีรีมาศ
วัดหนองโว้ง อำเภอสวรรคโลก

จังหวัดสุพรรณบุรี

วัดเขาดีสลัก อำเภออู่ทอง
วัดดอนบุบผาราม อำเภอศรีประจันต์
วัดท่าเตียน อำเภอเดิมบางนางบวช
วัดธัญญวารี อำเภอดอนเจดีย์
วัดบรรหารแจ่มใส อำเภอด่านช้าง
วัดบ้านสูตร อำเภอบางปลาม้า
วัดปราสาททอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
วัดวิมลโภคาราม อำเภอสามชุก
วัดสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง
วัดหนองหลวง อำเภอหนองหญ้าไซ

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วัดเกษตราราม อำเภอคีรีรัฐนิคม
วัดควนสามัคคี อำเภอเคียนซา
วัดจันทาราม อำเภอท่าฉาง
วัดชโลตตมาราม อำเภอบ้านนาเดิม
วัดดอนกะถิน อำเภอพุนพิน
วัดตาขุน อำเภอบ้านตาขุน
วัดถ้ำใหญ่ อำเภอท่าชนะ
วัดบางภาวนาราม อำเภอพระแสง
วัดบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ
วัดประเดิม อำเภอเกาะสมุย
วัดพัฒนาราม อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
วัดภูเขาน้อย อำเภอเกาะพะงัน
วัดวิภาวดีวนาราม อำเภอวิภาวดี
วัดวิเวการาม อำเภอบ้านนาสาร
วัดวิสุทธิชลาราม อำเภอดอนสัก
วัดเวียง อำเภอไชยา
วัดสมัยสุวรรณ อำเภอชัยบุรี
วัดสองพี่น้อง อำเภอพนม
วัดแสงประดิษฐ์ อำเภอกาญจนดิษฐ์

จังหวัดสุรินทร์

วัดจำปา อำเภอรัตนบุรี
วัดจุมพลสุทธาวาส อำเภอเมืองสุรินทร์
วัดบ้านกาบเชิง อำเภอกาบเชิง
วัดบึง อำเภอสนม
วัดประชาสังคม อำเภอซุมพลบุรี
วัดปราสาทขุมดิน อำเภอโนนนารายณ์
วัดป่าบ้านตรวจ อำเภอศรีณรงค์
วัดป่าพุทธนิมิต อำเภอจอมพระ
วัดโพธาราม อำเภอสังขะ
วัดโพธิ์รินทร์วิเวก อำเภอเขวาสินรินทร์
วัดโพธิ์ศรีสว่าง อำเภอท่าตูม
วัดศรีวิหารเจริญ อำเภอศีขรภูมิ
วัดศรีสวาย อำเภอพนมดงรัก
วัดสหมิตรบำรุง อำเภอสำโรงทาบ
วัดสุวรรณรัตน์โพธิยาราม อำเภอลำดวน
วัดแสงสว่างราษฎร์บำรุง อำเภอบัวเชด
วัดอมรินทราราม อำเภอปราสาท

จังหวัดหนองคาย

วัดกุดแคน อำเภอเฝ้าไร่
วัดแก่งศิลา อำเภอสังคม
วัดนิเวศคชสาร อำเภอสระใคร
วัดโพธิ์ชัย อำเภอเมืองหนองคาย
วัดรุกขาภิรมณ์ อำเภอโพธิ์ตาก
วัดสว่างธรรมาวาส อำเภอท่าบ่อ
วัดหนองคอน อำเภอรัตนวาปี
วัดหลวงพิสัยเจติยาราม อำเภอโพนพิสัย
วัดหาดประทุม อำเภอศรีเชียงใหม่

จังหวัดหนองบัวลำภู

วัดธาตุเมืองพิณ อำเภอนากลาง
วัดโพธิ์ทอง อำเภอสุวรรณคูหา
วัดศรีกลมประชาสามัคคี อำเภอนาวัง
วัดศรีแก้ว อำเภอโนนสัง
วัดศรีคูณเมือง อำเภอเมืองหนองบัวลำภู
วัดสามัคคีชัย อำเภอศรีบุญเรือง

จังหวัดอ่างทอง

วัดท่าโขลงกิติยาราม อำเภอโพธิ์ทอง
วัดป่าโมก วรวิหาร อำเภอป่าโมก
วัดมหานาม อำเภอไชโย
วัดสามโก้ อำเภอสามโก้
วัดห้วยโรง อำเภอวิเศษชัยชาญ
วัดหัวสะแกตก อำเภอแสวงหา
วัดอ่างทอง วรวิหาร อำเภอเมืองอ่างทอง

จังหวัดอำนาจเจริญ

วัดเชตวนาราม อำเภอปทุมราชวงศา
วัดปัจฉิมวัน อำเภอพนา
วัดพระศรีเจริญ อำเภอหัวตะพาน
วัดศรีใคร อำเภอเสนางคนิคม
วัดศรีบุญเรือง อำเภอชานุมาน
วัดอำนาจ อำเภอลืออำนาจ
วัดอำนาจ (หนองแซง) อำเภอเมืองอำนาจเจริญ

จังหวัดอุดรธานี

วัดจอมมะณีย์ อำเภอโนนสะอาด
วัดชัยภูมิ อำเภอศรีธาตุ
วัดไชยนาถวราราม อำเภอไชยวาน
วัดเทพสิงหาร อำเภอนายูง
วัดเทพสุรินทร์ อำเภอกุมภวาปี
วัดบ้านโนนหวาย อำเภอหนองวัวซอ
วัดพระแท่น อำเภอพิบูลย์รักษ์
วัดโพธิ์ชัยศรี อำเภอบ้านผือ
วัดโพธิ์ศรีทุ่ง อำเภอทุ่งฝน
วัดโพธิ์ศรีพัฒนาราม อำเภอกู่แก้ว
วัดลุมพินีวันวราราม อำเภอประจักษ์ศิลปาคม
วัดศรีคุณเมือง อำเภอเมืองอุดรธานี
วัดศรีชมชื่น อำเภอบ้านดุง
วัดสระแก้ว อำเภอเพ็ญ
วัดสระบัว อำเภอกุดจับ
วัดสว่างอัมพวัน อำเภอวังสามหมอ
วัดสะอาดเรืองศรี อำเภอหนองแสง
วัดสันติวนาราม อำเภอหนองหาน
วัดสามัคคีบำเพ็ญผล อำเภอสร้างคอม
วัดแสงนิมิตร อำเภอน้ำโสม

จังหวัดอุดรดิตถ์

วัดกกต้องสามัคคี อำเภอวัดฟากท่า
วัดเจดีย์ศรีวิหาร อำเภอลับแล
วัดนาลับแลง อำเภอทองแสนขัน
วัดท่าไม้เหนือ อำเภอพิชัย
วัดน้ำสิงห์ใต้ อำเภอท่าปลา
วัดโพธิ์ชัยศรี อำเภอบ้านโคก
วัดมงคลนิมิตร อำเภอตรอน
วัดส่องแดด อำเภอน้ำปาด
วัดหมอนไม้ อำเภอเมืองอุตรดิตถ์

จังหวัดอุทัยธานี

วัดทัพคล้าย อำเภอบ้านไร่
วัดลานสัก อำเภอลานสัก
วัดสว่างอารมณ์ อำเภอสว่างอารมณ์
วัดสามัคคีรังสรรค์ อำเภอหัวคต
วัดหนองกระดี่ อำเภอทัพหัน
วัดหนองขุนชาติ อำเภอหนองฉาง
วัดหนองหญ้านาง อำเภอเมืองอุทัยธานี
วัดหลุมเข้า อำเภอหนองขาหย่าง

จังหวัดอุบลราชธานี

วัดกลาง อำเภอเมืองอุบลราชธานี
วัดคำเขื่อนแก้ว อำเภอสิรินธร
วัดฉันทาราม อำเภอกุดข้าวปุ้น
วัดไชยมงคล อำเภอศรีเมืองใหม่
วัดท่าลาด อำเภอดอนมดแดง
วัดทุ่งศรีเจริญ อำเภอสว่างวีระวงศ์
วัดทุ่งศรีเมือง อำเภอเขื่องใน
วัดน้ำยืน อำเภอน้ำยืน
วัดโนนสนาม อำเภอทุ่งศรีอุดม
วัดบ้านหว้าน อำเภอสำโรง
วัดป่าก้าว อำเภอนาจะหลวย
วัดป่านาเยีย อำเภอนาเยีย
วัดพระโต อำเภอนาตาล
วัดโพธาราม อำเภอโขงเจียม
วัดโพธิ์ อำเภอเขมราฐ
วัดโพธิ์ตาก อำเภอพิบูลมังสาหาร
วัดมงคลใน อำเภอเหล่าเสือโก้ก
วัดวารินทราราม อำเภอวารินชำราบ
วัดเวตวันวิทยาราม อำเภอเดชอุดม
วัดศรีบุญเรือง อำเภอโพธิ์ไทร
วัดศรีมงคล อำเภอบุณฑริก
วัดหนองดุม อำเภอน้ำขุ่น
วัดหนองเป็ด อำเภอตาลสุม
วัดหนองหลัก อำเภอม่วงสามสิบ
วัดอุตตมผลาราม อำเภอตระการพืชผล

สาส์นจากผู้นำชาวพุทธและผู้นำศาสนาในต่างประเทศถวายพระพร สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

ผู้นำชาวพุทธและผู้นำศาสนาในต่างประเทศมีสาส์นถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ดังนี้

สมเด็จพระเทน ซิน เกียตโซ ทะไลลามะแห่งทิเบต
สำนักงานองค์ทะไลลามะ
เมืองลาซา ทิเบต

สาส์นถวายพระพรมีข้อความดังนี้

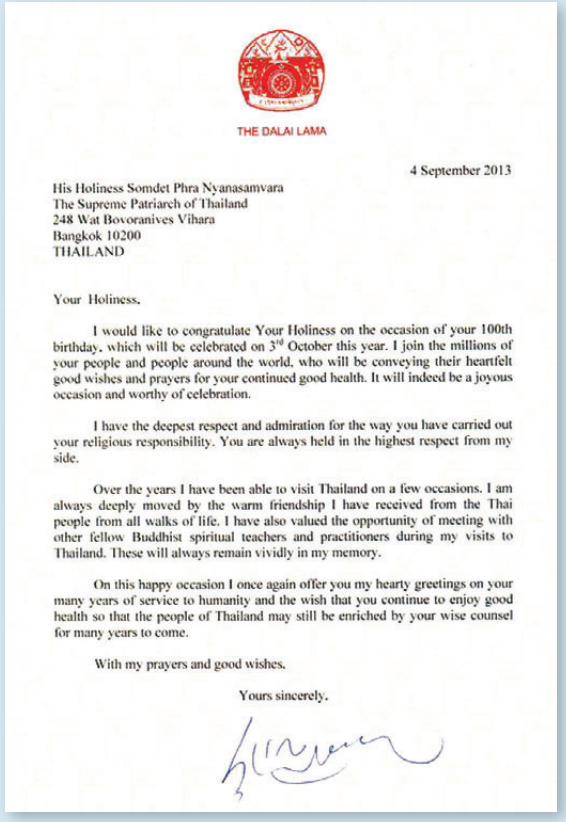

THE DALAI LAMA

4 September 2013

His Holiness Somdet Phra Nyanasamvara
The Supreme Patriarch of Thailand
248 Wat Bovoranives Vihara
Bangkok 10200
THAILAND

Your Holiness,

I would like to congratulate Your Holiness on the occasion of your 100th birthday, which will be celebrated on 3rd October this year. I join the millions of your people and people around the world, who will be conveying their heartfelt good wishes and prayers for your continued good health. It will indeed be a joyous occasion and worthy of celebration.

I have the deepest respect and admiration for the way you have carried out your religious responsibility. You are always held in the highest respect from my side.

Over the years I have been able to visit Thailand on a few occasions. I am always deeply moved by the warm friendship I have received from the Thai people from all walks of life. I have also valued the opportunity of meeting with other fellow Buddhist spiritual teachers and practitioners during my visits to Thailand. These will always remain vividly in my memory.

On this happy occasion I once again offer you my hearty greetings on your many years of service to humanity and the wish that you continue to enjoy good health so that the people of Thailand may still be enriched by your wise counsel for many years to come.

With my prayers and good wishes.

Yours sincerely,

THE DALAI LAMA

4 September 2013

His Holiness Somdet Phra Nyanasamvara
The Supreme Patriarch of Thailand
248 Wat Bovoranives Vihara
Bangkok 10200
THAILAND

Your Holiness.

I would like to congratulate Your Holiness on the occasion of your 100th birthday, which will be celebrated on 3rd October this year. I join the millions of your people and people around the world, who will be conveying their heartfelt good wishes and prayers for your continued good health. It will indeed be a joyous occasion and worthy of celebration.

I have the deepest respect and admiration for the way you have carried out your religious responsibility. You are always held in the highest respect from my side.

Over the years I have been able to visit Thailand on a few occasions. I am always deeply moved by the warm friendship I have received from the Thai people from all walks of life. I have also valued the opportunity of meeting with other fellow Buddhist spiritual teachers and practitioners during my visits to Thailand. These will always remain vividly in my memory.

On this happy occasion I once again offer you my hearty greetings on your many years of service to humanity and the wish that you continue to enjoy good health so that the people of Thailand may still be enriched by your wise counsel for many years to come.

With my prayers and good wishes.

Yours sincerely.

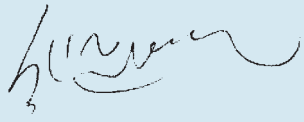

สาธุคุณ ดร. คิวเซ เอ็นชินโจห์ ประธานสุดยอดผู้นำชาวพุทธ การประชุมสุดยอดพุทธศาสนิกชนแห่งโลก ผู้ก่อตั้งนิกายพุทธศาสนาเน็นบุทซึโชแห่งญี่ปุ่น

สาธุคุณ ดร. คิวเซ เอ็นชินโจห์ (Most Venerable Dr. Kyuse Enshinjoh) ประธานสุดยอดผู้นำชาวพุทธ การประชุมสุดยอดพุทธศาสนิกชนโลก (President of Buddhist Summit, World Buddhist Supreme Conference) ผู้ก่อตั้งนิกายพุทธศาสนาเน็นบุทซึโช (Nenbutsusho Buddhist Sect) แห่งญี่ปุ่น มีสาส์นถวายพระพรดังนี้

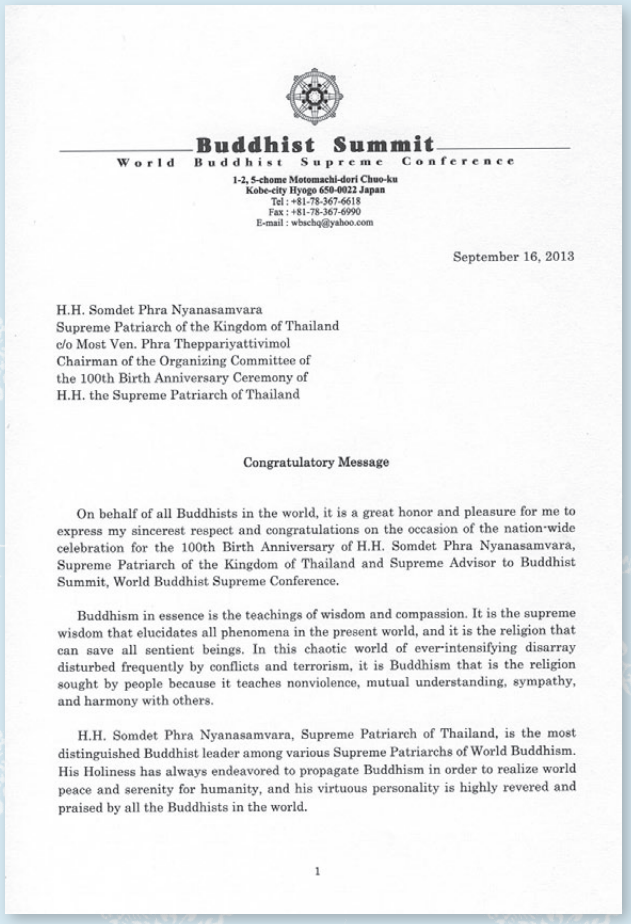

Buddhist Summit
World Buddhist Supreme Conference

1-2, 5-chome Motomachi-dori Chuo-ku
Kobe-city Hyogo 650-0022 Japan
Tel : +81-78-367-6618
Fax : +81-78-367-6990
E-mail : wbschq@yahoo.com

September 16, 2013

H.H. Somdet Phra Nyanasamvara
Supreme Patriarch of the Kingdom of Thailand
c/o Most Ven. Phra Thepariyattivimol
Chairman of the Organizing Committee of
the 100th Birth Anniversary Ceremony of
H.H. the Supreme Patriarch of Thailand

Congratulatory Message

On behalf of all Buddhists in the world, it is a great honor and pleasure for me to express my sincerest respect and congratulations on the occasion of the nation-wide celebration for the 100th Birth Anniversary of H.H. Somdet Phra Nyanasamvara, Supreme Patriarch of the Kingdom of Thailand and Supreme Advisor to Buddhist Summit, World Buddhist Supreme Conference.

Buddhism in essence is the teachings of wisdom and compassion. It is the supreme wisdom that elucidates all phenomena in the present world, and it is the religion that can save all sentient beings. In this chaotic world of ever-intensifying disarray disturbed frequently by conflicts and terrorism, it is Buddhism that is the religion sought by people because it teaches nonviolence, mutual understanding, sympathy, and harmony with others.

H.H. Somdet Phra Nyanasamvara, Supreme Patriarch of Thailand, is the most distinguished Buddhist leader among various Supreme Patriarchs of World Buddhism. His Holiness has always endeavored to propagate Buddhism in order to realize world peace and serenity for humanity, and his virtuous personality is highly revered and praised by all the Buddhists in the world.

1

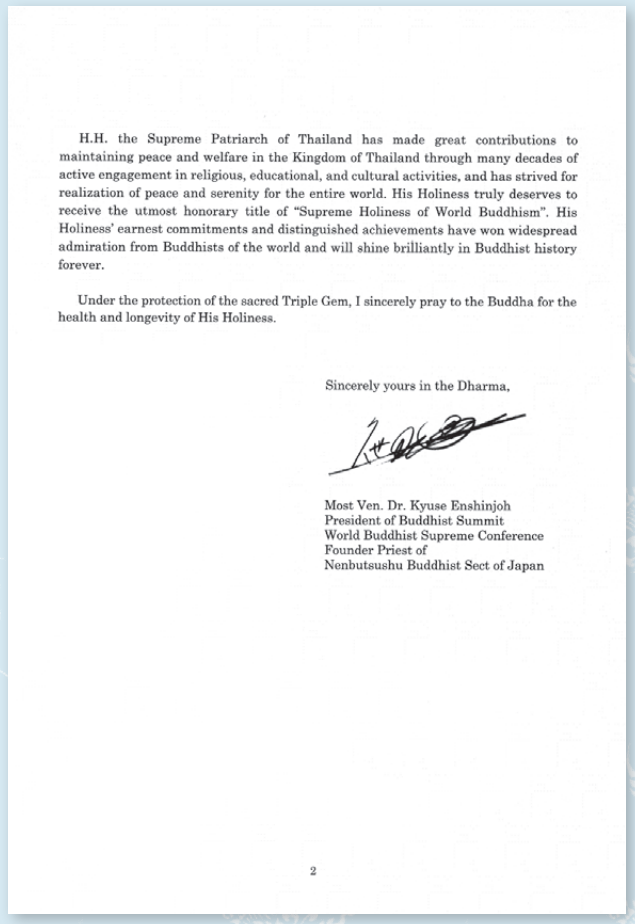

H.H. the Supreme Patriarch of Thailand has made great contributions to maintaining peace and welfare in the Kingdom of Thailand through many decades of active engagement in religious, educational, and cultural activities, and has strived for realization of peace and serenity for the entire world. His Holiness truly deserves to receive the utmost honorary title of "Supreme Holiness of World Buddhism". His Holiness' earnest commitments and distinguished achievements have won widespread admiration from Buddhists of the world and will shine brilliantly in Buddhist history forever.

Under the protection of the sacred Triple Gem, I sincerely pray to the Buddha for the health and longevity of His Holiness.

Sincerely yours in the Dharma,

Most Ven. Dr. Kyuse Enshinjoh
President of Buddhist Summit
World Buddhist Supreme Conference
Founder Priest of
Nenbutsushu Buddhist Sect of Japan

2

Buddhist Summit
World Buddhist Supreme Conference

September 16, 2013

H.H. Somdet Phra Nyanasamvara
Supreme Patriarch of the Kingdom of Thailand
c/o Most Ven. Phra Theppariyattivimol
Chairman of the Organizing Committee of
the 100th Birth Anniversary Ceremony of
H.H. the Supreme Patriarch of Thailand

Congratulatory Message

On behalf of all Buddhists in the world, it is a great honor and pleasure for me to express my sincerest respect and congratulations on the occasion of the nation-wide celebration for the 100th Birth Anniversary of H.H. Somdet Phra Nyanasamvara, Supreme Patriarch of the Kingdom of Thailand and Supreme Advisor to Buddhist Summit, World Buddhist Supreme Conference.

Buddhism in essence is the teachings of wisdom and compassion. It is the supreme wisdom that elucidates all phenomena in the present world, and it is the religion that can save all sentient beings. In this chaotic world of ever-intensifying disarray disturbed frequently by conflicts and terrorism, it is Buddhism that is the religion sought by people because it teaches nonviolence, mutual understanding, sympathy, and harmony with others.

H.H. Somdet Phra Nyanasamvara, Supreme Patriarch of Thailand, is the most distinguished Buddhist leader among various Supreme Patriarchs of World Buddhism.

His Holiness has always endeavored to propagate Buddhism in order to realize world peace and serenity for humanity, and his virtuous personality is highly revered and praised by all the Buddhists in the world.

H.H. the Supreme Patriarch of Thailand has made great contributions to maintaining peace and welfare in the Kingdom of Thailand through many decades of active engagement in religious, educational, and cultural activities, and has strived for realization of peace and serenity for the entire world. His Holiness truly deserves to receive the utmost honorary title of “Supreme Holiness of World Buddhism”. His Holiness’ earnest commitments and distinguished achievements have won widespread admiration from Buddhists of the world and will shine brilliantly in Buddhist history forever.

Under the protection of the sacred Triple Gem, I sincerely pray to the Buddha for the health and longevity of His Holiness.

Sincerely yours in the Dharma,

Most Ven. Dr. Kyuse Enshinjoh
President of Buddhist Summit
World Buddhist Supreme Conference
Founder Priest of Nenbutsushu
Buddhist Sect of Japan

เอ็ส. เอ็น. โกเอ็นกา
สถาบันวิปัสสนานานาชาติ
มุมไบ สาธารณรัฐอินเดีย

เอ็ส. เอ็น. โกเอ็นกา (S.N. Goenka) ครูใหญ่ ณ สถาบันวิปัสสนานานาชาติ (Vipassana International Academy) มุมไบ สาธารณรัฐอินเดีย มีสาส์นถวายพระพรดังนี้

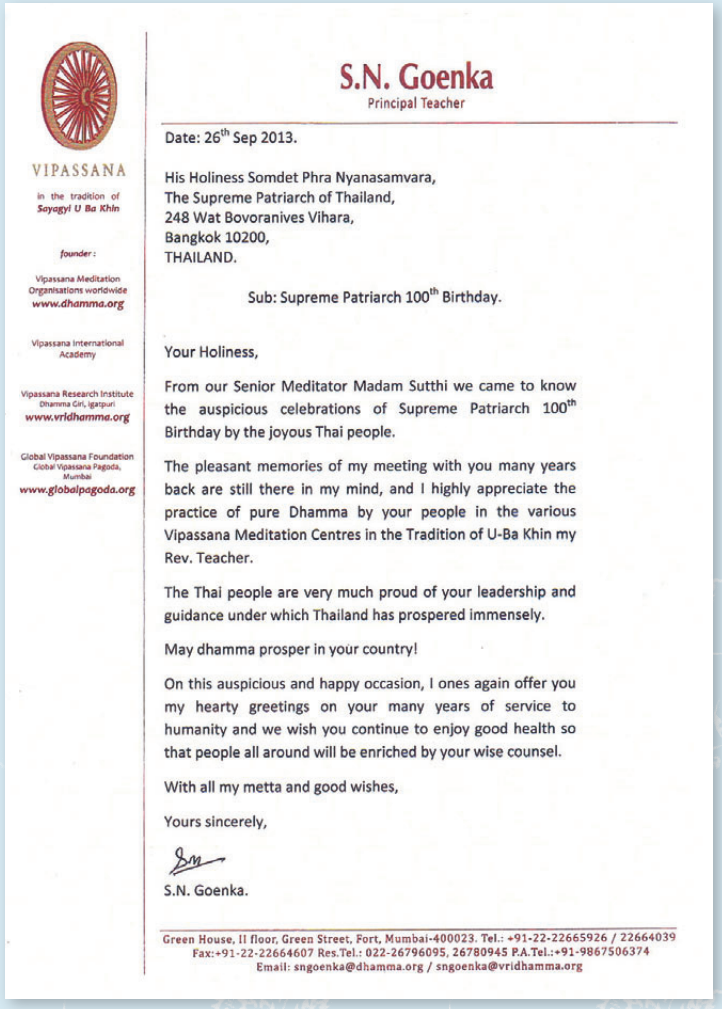

VIPASSANA
in the tradition of
Sayagyi U Ba Khin

founder:
Vipassana Meditation Organisations worldwide
www.dhamma.org

Vipassana International Academy

Vipassana Research Institute
Dhamma Giri, Igatpuri
www.vridhamma.org

Global Vipassana Foundation
Global Vipassana Pagoda, Mumbai
www.globalpagoda.org

S.N. Goenka
Principal Teacher

Date: 26th Sep 2013.

His Holiness Somdet Phra Nyanasamvara,
The Supreme Patriarch of Thailand,
248 Wat Bovoranives Vihara,
Bangkok 10200,
THAILAND.

Sub: Supreme Patriarch 100th Birthday.

Your Holiness,

From our Senior Meditator Madam Sutthi we came to know the auspicious celebrations of Supreme Patriarch 100th Birthday by the joyous Thai people.

The pleasant memories of my meeting with you many years back are still there in my mind, and I highly appreciate the practice of pure Dhamma by your people in the various Vipassana Meditation Centres in the Tradition of U-Ba Khin my Rev. Teacher.

The Thai people are very much proud of your leadership and guidance under which Thailand has prospered immensely.

May dhamma prosper in your country!

On this auspicious and happy occasion, I ones again offer you my hearty greetings on your many years of service to humanity and we wish you continue to enjoy good health so that people all around will be enriched by your wise counsel.

With all my metta and good wishes,

Yours sincerely,

S.N. Goenka.

Green House, II floor, Green Street, Fort, Mumbai-400023. Tel.: +91-22-22665926 / 22664039
Fax:+91-22-22664607 Res.Tel.: 022-26796095, 26780945 P.A.Tel.:+91-9867506374
Email: sngoenka@dhamma.org / sngoenka@vridhamma.org

S.N. Goenka
Principal Teacher

Date: 26th Sep 2013.

His Holiness Somdet Phra Nyanasamvara,
The Supreme Patriarch of Thailand,
248 Wat Bovoranives Vihara,
Bangkok 10200,
THAILAND.

Sub: Supreme Patriarch 100th Birthday.

Your Holiness,

From our Senior Meditator Madam Sutthi we came to know the auspicious celebrations of Supreme Patriarch 100th Birthday by the joyous Thai people.

The pleasant memories of my meeting with you many years back are still there in my mind, and I highly appreciate the practice of pure Dhamma by your people in the various Vipassana Meditation Centres in the Tradition of U-Ba Khin my Rev. Teacher.

The Thai people are very much proud of your leadership and guidance under which Thailand has prospered immensely.

May dhamma prosper in your country!

On this auspicious and happy occasion, I ones again offer you my hearty greetings on your many years of service to humanity and we wish you continue to enjoy good health so that people all around will be enriched by your wise counsel.

With all my metta and good wishes,

Yours sincerely,

S.N. Goenka.

ภาคที่ ๔

การจัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี

สมเด็จพระญาณสังวร

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ในต่างประเทศ ในส่วนกลาง

และในส่วนภูมิภาค

ภาคที่ ๔

การจัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ในต่างประเทศ ในส่วนกลาง และในส่วนภูมิภาค

กิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่ประมวลไว้ในจดหมายเหตุภาคที่ ๔ นี้ เป็นกิจกรรมที่คณะสงฆ์ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ได้จัดทำถวายเป็นการเทิดพระเกียรติ ถวายพระกุศล และถวายพระพร ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๑ เมษายน ถึงวันอังคาร ที่ ๓๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ซึ่งมิได้อยู่ในกำหนดการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ที่ได้ประมวลไว้ในจดหมายเหตุ ภาคที่ ๓ แล้ว

การจัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ในจดหมายเหตุ ภาคที่ ๔ จำแนกเป็น

กิจกรรมในต่างประเทศ

กิจกรรมในส่วนกลาง และ

กิจกรรมในส่วนภูมิภาค

ทั้งนี้ มิได้จำแนกประเภทและลักษณะของกิจกรรม หากใช้ชื่อหน่วยงานผู้จัดกิจกรรมเป็นหลัก ด้วยมีหลายหน่วยงานที่จัดกิจกรรมรวมหลายประเภทและหลายลักษณะ

การจัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ในต่างประเทศ

หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน วัดไทย และพุทธศาสนิกชนชาวไทย ร่วมกันจัดกิจกรรม อาทิ

สหรัฐอเมริกา

วัดแคโรไลนาพุทธจักรวนาราม เมืองโบลิเวีย รัฐนอร์ทแคโรไลนา

วัดแคโรไลนาพุทธจักรวนาราม เป็นวัดที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเป็นประธานกรรมการอุปถัมภ์ ตั้งขึ้นเมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๑ ต่อมาในพุทธศักราช ๒๕๓๖ วัดแคโรไลนาพุทธจักรวนารามได้สร้างศาลาอเนกประสงค์เป็นที่ระลึกในโอกาสที่ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชันษา ๘๐ ปี ได้ประทานนามว่า “**ศาลาอเนกประสงค์ ญ.ส.ส. ๘๐ พรรษา**”[๑] ในโอกาสที่ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ในพุทธศักราช ๒๕๕๖ นี้ พระครูวิฐูรธรรมากรณ์ เจ้าอาวาสวัดแคโรไลนาพุทธจักรวนารามได้รับอนุญาตให้เชิญ**ตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ** ประดิษฐานที่ศาลาดังกล่าว และวัดได้จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติแสดงพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ให้พุทธศาสนิกชนได้ศึกษาหาความรู้ที่ศาลาอเนกประสงค์ดังกล่าวด้วย

วัดธรรมประทีป วอชิงตัน ดี.ซี.

วัดธรรมประทีป วอชิงตัน ดี.ซี. ได้ดำเนินการก่อสร้าง**อุโบสถศาลาอเนกประสงค์ ญ.ส.ส. ๑๐๐ ปี** เป็นโครงการเนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในฐานะที่ทรงเคยเป็นประธานกรรมการอำนวยการสำนักฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศเป็นพระองค์แรก ในการนี้ พระครูโสภณธรรมวิเทศ เจ้าอาวาสวัดธรรมประทีปได้รับอนุญาตให้เชิญ**ตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ** ประดิษฐานที่อุโบสถศาลาอเนกประสงค์ดังกล่าว และให้จัดพิมพ์พระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ขนาด ๘.๕ × ๑๑ นิ้ว จำนวน ๓๐,๐๐๐ แผ่น เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้สักการบูชา ในกิจกรรมทางศาสนาที่วัดธรรมประทีปจัดถวายพระกุศลและถวายพระพร ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ด้วย

---

[๑] ชื่อศาลาอเนกประสงค์ ญ.ส.ส. ๘๐ พรรษา ใช้ตามข้อมูลของวัดแคโรไลนาพุทธจักรวนาราม

อุโบสถศาลาอเนกประสงค์ ญ.ส.ส. ๑๐๐ ปี สร้างเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ เป็นอุโบสถสำหรับพระสงฆ์ทำสังฆกรรม ประชุมสงฆ์ และสำหรับให้พุทธศาสนิกชนปฏิบัติธรรม เจริญสมาธิภาวนา ส่วนที่ ๒ เป็นศาลาอเนกประสงค์ใช้จัดงานบุญ และงานวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

สาธารณรัฐอินเดีย

การหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ ณ วัดมหาโพธิมหาวิหาร พุทธคยา สาธารณรัฐอินเดีย

พระมหาโพธิเจดีย์ ณ วัดมหาโพธิมหาวิหาร พุทธคยา สาธารณรัฐอินเดีย หรือที่ชาวไทยเรียกกันว่า **พระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา** เป็นหนึ่งในสี่ของบริโภคเจดีย์ของพระพุทธเจ้า อันได้แก่สถานที่ประสูติ ณ ลุมพินีวันสหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล สถานที่ตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ณ พระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา สถานที่ทรงแสดงปฐมเทศนาณธัมเมกขสถูป เมืองราชคฤห์และสถานที่เสด็จดับขันธปรินิพพาน ณ มหาปรินิพพานวิหาร เมืองกุสินารา สาธารณรัฐอินเดียบริโภคเจดีย์ทั้ง ๔ แห่งนี้ล้วนเป็นสถานที่ที่นักแสวงบุญชาวพุทธทั่วโลกนิยมไปนมัสการโดยเฉพาะพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา อันนับเป็นจุดเริ่มต้นของพระพุทธศาสนา ที่องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก (United Nations for Educational Scientific andCultural Organization: UNESCO) ได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกประเภทมรดกทางวัฒนธรรมเมื่อพุทธศักราช ๒๕๔๕

พุทธคยา (Bodhgaya หรือ Mahābodhi Temple) เป็นคำเรียกกลุ่มพุทธสถานสำคัญของอำเภอคยา รัฐพิหาร สาธารณรัฐอินเดีย หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า วัดมหาโพธิ อยู่ในความดูแลของคณะกรรมการร่วมชาวพุทธและชาวฮินดู ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันตกของแม่น้ำเนรัญชลา ไกลจากฝั่งแม่น้ำประมาณ ๓๕๐ เมตร โบราณวัตถุสถานที่สำคัญของพุทธคยาประกอบด้วย

พระมหาโพธิเจดีย์ เป็นองค์เจดีย์รูปสี่เหลี่ยมสูงใหญ่ มีความสูง ๕๑ เมตร ฐานวัดโดยรอบได้ ๑๒๑.๒๙ เมตร

ต้นพระศรีมหาโพธิ[๒] อยู่ติดกับองค์พระเจดีย์ ต้นพระศรีมหาโพธิต้นแรก เป็นต้นที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ต้นปัจจุบันนับเป็นรุ่นที่ ๔ ซึ่งเป็นต้นกล้าที่เพาะจากเมล็ดของพระศรีมหาโพธิรุ่นที่ ๓

---

[๒] ต้นพระศรีมหาโพธิ หรือต้นโพธิ์ ในพระพุทธศาสนา ใช้เรียกเฉพาะต้นที่เป็นหน่อเนื้อเชื้อไขของต้นอัสสัตถโพธิที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้เท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นหน่อ กิ่งตอน หรือเมล็ด ที่มาจากต้นพระศรีมหาโพธิ ที่พระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา หรืออานันทโพธิ ณ วัดเชตวันวิหาร เมืองสาวัตถี สาธารณรัฐอินเดีย หรือพระศรีมหาโพธิลังกา ณ มหาเมฆวันอุทยาน เมืองอนุราธปุระ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา

ส่วนต้นโพตามธรรมชาติ มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Ficus religosa* Linn. อยู่ในวงศ์ไทร (Moraceae) ต้นพระศรีมหาโพธิ หรือต้นโพธิ์ คือต้นไม้จำพวกโพ และไม่ว่าต้นโพตามธรรมชาติจะไปขึ้นอยู่ที่ใดตามศาสนสถาน ชาวพุทธก็ยังคงนิยมเรียกรวมเป็น ต้นโพธิ์

ได้นำมาปลูกไว้เมื่อพุทธศักราช ๒๔๒๓ ณ ตำแหน่งเดิมของต้นพระศรีมหาโพธิทั้ง ๓ รุ่น นับถึงพุทธศักราช ๒๕๕๖ จึงมีอายุได้ ๑๓๔ ปี

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงนำกล้าต้นพระศรีมหาโพธิ พุทธคยา มาปลูกในประเทศไทย เป็นครั้งแรก โปรดให้ปลูกไว้ ณ วัดเบญจมบพิตร กรุงเทพมหานคร และวัดอัษฎางคนิมิต เกาะสีชัง

พระแท่นวัชรอาสน์ คือที่ประทับนั่งตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า อยู่ระหว่างพระมหาโพธิเจดีย์กับต้นพระศรีมหาโพธิ สร้างด้วยวัสดุหินทรายเป็นรูปหัวเพชรสี่เหลี่ยม กว้าง ๔ ฟุต ๑๐ นิ้ว ยาว ๗ ฟุต ๖ นิ้ว หนา ๕.๕ นิ้ว ตั้งอยู่บนฐานก่ออิฐฉาบปูนสูงจากพื้น ๓ ฟุต พื้นผิวด้านบนแกะสลักเหมือนหัวแหวนเพชรและมีเพชรประดับอยู่โดยรอบเรือนแหวน ด้านข้างแต่ละด้านแกะสลักเป็นรูปดอกบัว รูปพญาหงส์ และรูปดอกบัวมณฑารพ สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช ปัจจุบันมีอายุ ๒,๓๐๐ ปีเศษ

พระพุทธเมตตา พระพุทธรูปพระประธานในพระมหาโพธิเจดีย์ ศิลปะปาละ สร้างด้วยหินแกรนิตสีดำ มีอายุกว่า ๑,๔๐๐ ปี

พุทธศาสนิกชนชาวไทย ร่วมกับวัดไทยในสาธารณรัฐอินเดีย คือวัดเมตตาพุทธาราม ซึ่งมีพระกฤษฎา สิริวฑฺฒโน เป็นประธานสงฆ์ และเป็นวัดที่อยู่ในความอุปถัมภ์ของสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) วัดบวรนิเวศวิหาร ดำเนินการทำนุบำรุงพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา มาแต่พุทธศักราช ๒๕๔๗ สืบมาจนปัจจุบัน อาทิ การทอดกฐินใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ การบูรณะพระมหาโพธิเจดีย์ การสร้างบุษบกซุบทองคำครอบพระแท่นวัชรอาสน์ การถวายพระรัศมีคริสตัล ตาลปัตรคริสตัล และเทวดาทองคำประดับด้วยหยกและทับทิม แด่พระพุทธเมตตา ร่วมเป็นเจ้าภาพในการสร้างกำแพงแกะสลักภาพพุทธประวัติรอบวัดมหาโพธิมหาวิหาร การติดตั้งระบบไฟฟ้าทั้งหมด ณ พระมหาโพธิเจดีย์ และเป็นผู้ประสานดำเนินงานนำกังหันน้ำชัยพัฒนาพระราชทาน ของมูลนิธิชัยพัฒนา ไปติดตั้งเพื่อพัฒนาคุณภาพน้ำ ณ สระมุจลินทร์ เป็นต้น ในโอกาสงานฉลองพุทธชยันตี ๒๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ซึ่งรัฐบาลไทยเป็นเจ้าภาพจัดการเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่ ในพุทธศักราช ๒๕๕๕ ประจวบกับงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในพุทธศักราช ๒๕๕๖ ด้วยทรงเคยเป็นประธานกรรมการอำนวยการสำนักฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศเป็นพระองค์แรก พระกฤษฎา สิริวฑฺฒโน ประธานสงฆ์วัดเมตตาพุทธาราม และนายปรีชา เลาหพงศ์ชนะ จึงมีความดำริร่วมกันที่จะบูรณะด้วย **การหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา** และได้ติดต่อขออนุญาตจากคณะกรรมการผู้บริหารวัดมหาโพธิมหาวิหาร (Bodhgaya Temple Management Committee: BTMC) และหน่วยงานโบราณคดีฝ่ายมรดกโลกแห่งอินเดีย (Archaeological Survey of India, World Heritage Section) ตลอดจนรัฐบาลสาธารณรัฐอินเดียอย่างครบถ้วนถูกต้อง ในปลายปีพุทธศักราช ๒๕๕๕

หลังจากนั้นคณะผู้ดำเนินการประสานงานได้อาราธนา สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) วัดบวรนิเวศวิหาร เป็นประธานโครงการ นายเกษม วัฒนชัย เป็นประธานที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ เป็นประธานคณะอำนวยการ และขอความอุปถัมภ์จากมูลนิธิหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต จังหวัดอุบลราชธานี เป็นองค์กรเจ้าภาพในการดำเนินโครงการ

โครงการหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

(๑) เพื่อให้พุทธศาสนิกชนชาวไทยและพุทธศาสนิกชนทั่วโลก ได้ร่วมน้อมถวายปัจจัยเพื่อจัดซื้อและจัดสร้างทองคำบุหุ้มฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา อันเป็นหนึ่งในสี่ของบริโภคเจดีย์ของพระพุทธเจ้า ที่เป็นอนุสรณ์แห่งอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ณ พุทธคยา

(๒) เพื่อน้อมถวายกุศล และน้อมรำลึกถึงมหาธัมมาภิสมัยพุทธชยันตี ๒๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้

(๓) เพื่อถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

(๔) เพื่อร่วมเทิดพระเกียรติฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ในฐานะที่พระองค์ทรงเป็นประธานกรรมการอำนวยการสำนักฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศเป็นพระองค์แรก

(๕) เพื่อส่งเสริมและกระชับสัมพันธไมตรีด้านพระพุทธศาสนา ระหว่างพุทธศาสนิกชนไทยและพุทธศาสนิกชนทั่วโลก

(๖) เพื่อส่งเสริมและกระชับสัมพันธไมตรีและมิตรภาพระหว่างประชาชนชาวไทยและประชาชนชาวอินเดีย ที่มีมายาวนานตั้งแต่ครั้งโบราณกาล และสืบสานมาสู่สัมพันธภาพยุคปัจจุบัน

(๗) เพื่อเผยแผ่พระปัญญาธิคุณ พระบริสุทธิคุณ พระมหากรุณาธิคุณของพระพุทธเจ้า ที่ได้ตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ณ พุทธคยา สาธารณรัฐอินเดีย จนรู้แจ้งถึง “อริยสัจ” คือ ความจริงอันประเสริฐ ๔ ประการ และเผยแผ่หนทางแห่งการหลุดพ้นจากวัฏสงสารแก่ชาวโลก

พิธีบวงสรวงและเปิดโครงการฯ ในสาธารณรัฐอินเดีย และประเทศไทย

ณ วันจันทร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) วัดบวรนิเวศวิหาร ประธานโครงการฯ พร้อมด้วยคณะกรรมการโครงการฯ และผู้มีจิตศรัทธาจากประเทศไทย ประกอบพิธีบวงสรวงพระมหาโพธิเจดีย์ ณ ลานต้นพระศรีมหาโพธิ วัดมหาโพธิมหาวิหาร พุทธคยา สาธารณรัฐอินเดีย

ณ วันจันทร์ ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๖ อันตรงกับวันมาฆบูชา นายเกษม วัฒนชัย ประธานที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ฝ่ายฆราวาส เป็นประธานประกอบพิธีบวงสรวงและเปิดโครงการหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง กรุงเทพมหานคร

การอนุรักษ์ฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา

ณ วันอาทิตย์ ที่ ๑๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ คณะกรรมการโครงการฯ และผู้มีจิตศรัทธาจากประเทศไทย ประกอบพิธีบวงสรวงพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา ณ ลานต้นพระศรีมหาโพธิ วัดมหาโพธิมหาวิหาร พุทธคยา

จากนั้น ดำเนินการตั้งนั่งร้านขึ้นสำรวจยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา การสำรวจภาคสนาม เริ่มดำเนินการระหว่างวันอังคาร ที่ ๒ ถึงวันพุธ ที่ ๑๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ คณะสำรวจประกอบด้วย พระกฤษฎา สิริวฑฺฒโน ประธานสงฆ์วัดเมตตาพุทธาราม และคณะผู้เชี่ยวชาญจากประเทศไทย เช่น วิศวกร สถาปนิก นายช่างผู้ชำนาญการด้านการอนุรักษ์งานโลหะและเครื่องประดับทองคำ ดำเนินการสำรวจรังวัด บันทึกภาพ เขียนแบบฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ วิเคราะห์ลักษณะและโครงสร้าง ความชำรุดเสียหาย พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางเพื่อการอนุรักษ์ฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ให้มีความมั่นคงแข็งแรงและมีความงดงามดังเดิม

การรับบริจาคทองคำและเงิน

คณะกรรมการโครงการฯ ได้รับบริจาคทองคำและเงินรวม ๑๓ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ เมื่อวันพฤหัสบดี ที่ ๒๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร

ครั้งที่ ๒ เมื่อวันศุกร์ ที่ ๑๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร

ครั้งที่ ๓ เมื่อวันศุกร์ ที่ ๒๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ สถานที่ปฏิบัติธรรมเสถียรธรรมสถาน

ครั้งที่ ๔ เมื่อวันพุธ ที่ ๒๙ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร

ครั้งที่ ๕ เมื่อวันเสาร์ ที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมอุทยานหลวงราชพฤกษ์ จังหวัดเชียงใหม่

ครั้งที่ ๖ เมื่อวันพฤหัสบดี ที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร

ครั้งที่ ๗ เมื่อวันเสาร์ ที่ ๒๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดหลวง จังหวัดอุบลราชธานี

ครั้งที่ ๘ เมื่อวันอาทิตย์ ที่ ๒๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร

ครั้งที่ ๙ เมื่อวันเสาร์ ที่ ๑๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี

ครั้งที่ ๑๐ เมื่อวันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร

ครั้งที่ ๑๑ เมื่อวันอาทิตย์ ที่ ๑๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดพระธาตุศรีจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ครั้งที่ ๑๒ เมื่อวันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดโคกสมานคุณ จังหวัดสงขลา

ครั้งที่ ๑๓ เมื่อวันอาทิตย์ ที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ ศูนย์ประชุมไบเทคบางนา กรุงเทพมหานคร

อนึ่ง ณ วันอังคาร ที่ ๒๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีพระกรุณาประทานทองคำจำนวน ๑๑๙ บาท สมทบในโครงการดังกล่าว โดยนายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ เป็นผู้แทนเข้าเฝ้ารับทองคำประทาน ณ ตึกวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

รวมทองคำและเงินที่ได้รับบริจาค ดังนี้

(๑) ทองคำที่ได้รับบริจาค มี ๓ ประเภท คือ

ทองรูปพรรณ จำนวน ๕๖,๖๑๔.๖๒ กรัม

ทองคำแท่ง ๙๙.๙๙% จำนวน ๔๘,๗๔๔.๖๑ กรัม

ทองคำแท่ง ๙๖.๕๐% จำนวน ๑๑๑,๕๓๑.๖๑ กรัม

รวมทองคำที่ได้รับบริจาค ๒๑๖,๘๙๐.๘๔ กรัม

(๒) ทองคำที่ซื้อโดยเงินบริจาค คือ

ทองคำแท่ง ๙๙.๙๙% จำนวน ๗๒,๔๖๗.๖๖ กรัม

ทองคำแท่ง ๙๖.๕๐% จำนวน ๒,๐๐๐.๐๐ กรัม

รวมทองคำที่จัดซื้อ ๗๔,๖๔๗.๖๖ กรัม

(๓) รวมทองคำทั้งหมด

ทองรูปพรรณ จำนวน ๕๖,๖๑๔.๖๒ กรัม

ทองคำแท่ง ๙๙.๙๙% จำนวน ๑๒๑,๒๑๒.๒๗ กรัม

ทองคำแท่ง ๙๖.๕๐% จำนวน ๑๑๓,๕๓๖.๖๑ กรัม

รวมเป็นทองคำทั้งสิ้น ๒๙๑,๓๕๘.๕๐ กรัม

(๔) นำทองคำที่ได้รับบริจาค และทองคำที่ซื้อจากเงินบริจาคมาหลอมรวมเป็นทองคำ ๙๖.๕๐% ได้ทองคำหนัก ๒๙๐,๓๓๖.๘๔ กรัม นำมาใช้ผลิตทองคำหุ้มฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ ดังนี้

ทองคำที่ใช้ในการทำฉัตรยอด ๒๘๒,๘๖๓.๐๗ กรัม

ทองคำสึกหรอจากการทำงาน ๕๕๐.๒๑ กรัม

เหลือทองคำในโครงการ ๖,๙๒๓.๕๖ กรัม

(๕) ทองคำเหลือ ๖,๙๒๓.๕๖ กรัม (ทองคำ ๙๖.๕๐%) นำไปหลอมและปรับให้เป็นทองคำ ๙๙.๙๙% ได้ทองคำหนัก ๖,๖๘๑.๒๔ กรัม ทองคำส่วนนี้คณะกรรมการโครงการฯ ได้เก็บไว้เพื่อรอขายเมื่อราคาทองคำในตลาดสูงกว่าราคาที่จัดซื้อจากเงินบริจาคเมื่อเริ่มโครงการ เพื่อนำเงินที่ได้ไปสมทบกับเงินสดที่ยังคงเหลือซึ่งสำรองไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการฉลองและสมโภชปิดโครงการ หากยังมีเงินเหลือจะมอบให้มูลนิธิในพระบรมราชูปถัมภ์ที่เกี่ยวข้องกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนาต่อไป

การสร้างแผ่นทองคำหุ้มฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา

คณะช่างได้จัดสร้างแผ่นทองคำหุ้มฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์พุทธคยา ณ วิทยาลัยช่างทองกาญจนาภิเษก ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ เริ่มด้วยการจัดทำแบบหุ่นจำลองฉัตรด้วยโฟมผิวปูนปลาสเตอร์เพื่อใช้ในการขึ้นรูปทองคำ จากนั้นจัดสร้างแผ่นทองคำหุ้มฉัตรตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ นำทองคำที่จะใช้ทำงานมาชั่งน้ำหนักและลงบันทึกโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทุกครั้ง

ขั้นตอนที่ ๒ จัดทำแบบกระดาษแข็งที่วัดจากชิ้นส่วนประกอบฉัตร และหุ่นจำลองฉัตรโฟมผิวปูนปลาสเตอร์ซึ่งถอดได้ สำหรับให้ช่างทองใช้เป็นแบบในการขึ้นรูปฉัตรแต่ละชิ้น

ขั้นตอนที่ ๓ นำแผ่นทองคำมายืดและเชื่อมต่อกันเป็นผืนใหญ่ เพื่อนำไปตัดตามขนาดชิ้นส่วนต่าง ๆ ของฉัตร หากเป็นชิ้นส่วนขนาดเล็กอาจนำไปตัดตามแบบกระดาษที่เตรียมไว้

ขั้นตอนที่ ๔ ขึ้นรูปด้วยการลนไฟบนแผ่นทองคำที่ตัดได้รูปตามที่ต้องการแล้วให้อ่อนตัว เพื่อนำไปขึ้นรูปตามแนวโค้งของผิวฉัตรแต่ละชิ้น แล้วนำแผ่นทองคำมาลองทาบบนหุ่นจำลองเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง จนได้แผ่นทองคำที่ตรงกับสภาพชิ้นส่วนจริงของฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา

ขั้นตอนที่ ๕ ขัดผิวแผ่นทองคำให้เรียบและเป็นเงางาม

ในการนี้ *สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี* ได้ทรงอธิษฐานพร้อมทั้งทรงพระสุหร่าย ทรงเจิมแผ่นทองคำสำหรับนำไปจัดทำปลายปลียอดสุดของฉัตรทองคำ

ลักษณะแผ่นทองคำหุ้มฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา เป็นฉัตร ๘ ชั้น มีแกนฉัตรคั่นระหว่างฉัตรแต่ละชั้น ใต้แกนฉัตรชั้นที่ ๑ ซึ่งเป็นชั้นล่างสุดเป็นเฟืองจักร หรือฐานจักร ระหว่างฉัตรชั้นที่ ๗ กับแกนฉัตรชั้นที่ ๘ คั่นด้วยแกนกลีบมะเฟืองและกลีบมะเฟือง เฉพาะฉัตรชั้นที่ ๑ และฉัตรชั้นที่ ๘ มีระบายฉัตรเป็นฟันปลา และระบายฉัตรชั้นที่ ๘ มีใบโพธิ์แขวนเป็นระยะ เหนือฉัตรชั้นที่ ๘ เป็นบัวคว่ำ ต่อไปเป็นยอดดอกบัวจำหลักลายรูปกลีบบัวซ้อน ๓ ชั้น ปลายสุดคือปลียอด มีขนาดและรายละเอียดจากฐานล่างสุดถึงปลายปลียอดดังนี้

เฟืองจักรหรือฐานจักร มี ๒ ระดับ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑.๔๑๖ เมตร สูง ๐.๒๓๘ เมตร และขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑.๓๔๔ เมตร สูง ๐.๐๗๐ เมตร หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๑๙.๘๗๘ กรัม

แกนฉัตรชั้นที่ ๑ มี ๓ ระดับ สูง ๐.๑๗๑ เมตร ๐.๐๗๖ เมตร และ ๐.๒๑๕ เมตร รวม ๐.๔๖๒ เมตร หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๑๘.๘๒๗ กรัม

ฉัตรชั้นที่ ๑ มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑.๗๓๓ เมตร สูง ๐.๒๙๗ เมตร ระบายฉัตรผายออกเล็กน้อย ติดฟันปลา ฉัตรและฟันปลาหุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๗๐.๗๐๕ กรัม

แกนฉัตรชั้นที่ ๒ มี ๒ ระดับ สูง ๐.๑๖๗ เมตร และ ๐.๐๘๕ เมตร รวม ๐.๒๕๒ เมตร หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๗.๕๙๐ กรัม

ฉัตรชั้นที่ ๒ มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑.๔๕๐ เมตร สูง ๐.๑๘๘ เมตร ระบายฉัตรผายออกเล็กน้อย หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๓๓.๒๕๖ กรัม

แกนฉัตรชั้นที่ ๓ มี ๒ ระดับ สูง ๐.๑๒๘ เมตร และ ๐.๑๓๘ เมตร รวม ๐.๒๖๖ เมตร หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๓.๙๕๓ กรัม

ฉัตรชั้นที่ ๓ มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑.๒๓๐ เมตร สูง ๐.๑๕๕ เมตร ระบายฉัตรผายออกเล็กน้อย หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๒๑.๗๘๑ กรัม

แกนฉัตรชั้นที่ ๔ มี ๒ ระดับ สูง ๐.๑๐๑ เมตร และ ๐.๑๐๒ เมตร รวม ๐.๒๐๓ เมตร หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๒.๒๖๘ กรัม

ฉัตรชั้นที่ ๔ มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑.๐๕๐ เมตร สูง ๐.๑๔๑ เมตร ระบายฉัตรผายออกเล็กน้อย หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๑๖.๖๑๒ กรัม

แกนฉัตรชั้นที่ ๕ มี ๒ ระดับ สูง ๐.๑๐๑ เมตร และ ๐.๐๔๑ เมตร รวม ๐.๑๔๒ เมตร หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๑.๓๙๕ กรัม

ฉัตรชั้นที่ ๕ มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๘๙๕ เมตร สูง ๐.๑๔๒ เมตร ระบายฉัตรผายออกเล็กน้อย หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๑๒.๕๐๑ กรัม

แกนฉัตรชั้นที่ ๖ มี ๒ ระดับ สูง ๐.๐๖๒ เมตร และ ๐.๐๗๑ เมตร รวม ๐.๑๓๓ เมตร หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๑.๑๔๘ กรัม

ฉัตรชั้นที่ ๖ มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๗๘๖ เมตร สูง ๐.๑๑๑ เมตร ระบายฉัตรผายออกเล็กน้อย หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๘.๙๙๕ กรัม

แกนฉัตรชั้นที่ ๗ มี ๑ ระดับ สูง ๐.๘๑ เมตร หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก .๔๔๔ กรัม

ฉัตรชั้นที่ ๗ มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๖๕๗ เมตร สูง ๐.๑๐๗ เมตร ระบายฉัตรผายออกเล็กน้อย หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๖.๔๙๐ กรัม

ระหว่างฉัตรชั้นที่ ๗ กับแกนฉัตรชั้นที่ ๘ เป็นแกนกลีบมะเฟือง และกลีบมะเฟือง

แกนกลีบมะเฟือง มี ๒ ระดับ สูง ๐.๐๔๖ เมตร และ ๐.๐๓๗ เมตร รวม ๐.๐๘๓ เมตร หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๑.๑๒๘ กรัม

กลีบมะเฟือง สูง ๐.๑๕๒ เมตร กลางป่องออกเล็กน้อย หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๓.๔๖๒ กรัม

แกนฉัตรชั้นที่ ๘ มี ๒ ระดับ สูง ๐.๐๕๐ เมตร และ ๐.๐๙๕ เมตร รวม ๐.๑๔๕ เมตร หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๑.๘๔๖ กรัม

ฉัตรชั้นที่ ๘ มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๘๙๕ เมตร สูง ๐.๑๔๕ เมตร ระบายฉัตรผายออกเล็กน้อย ติดฟันปลา หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๑๕.๔๔๙ กรัม

ปลายฉัตรประกอบด้วย บัวคว่ำ ยอดดอกบัว และปลียอด

บัวคว่ำ มี ๓ ระดับ สูง ๐.๐๔๐ เมตร ๐.๐๕๔ เมตร และ ๐.๐๓๘ เมตร รวม ๐.๑๓๒ เมตร

ยอดดอกบัว จำหลักลายกลีบบัวซ้อน ๓ ชั้น ส่วนปลียอดสูง ๐.๑๐๐ เมตร ความสูงรวมยอดดอกบัวถึงปลายปลียอด รวม ๐.๘๕๕ เมตร

บัวคว่ำ ยอดดอกบัว และปลียอด หุ้มด้วยแผ่นทองคำหนัก ๘.๐๕๓ กรัม

ใบโพธิ์ที่แขวนระบายฉัตรชั้นที่ ๘ ใช้ทองคำหนัก ๓.๑๗๓ กรัม ใบโพธิ์ติดพลอยใช้ทองคำหนัก ๙๐.๘๖๐ กรัม ดอกจิกและขายึด ใช้ทองคำหนัก ๒๐.๐๕๔ กรัม นอตและรีเวทใช้ทองคำหนัก ๕.๐๙๖ กรัม แผ่นทองจารึกใช้ทองคำหนัก ๔๐๑ กรัม ลวด 22k ใช้ทองคำหนัก ๔,๐๗๒ กรัม ลวด ๙๖.๕ % ใช้ทองคำหนัก ๒๒๖ กรัม

ฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา ที่หุ้มด้วยแผ่นทองคำนี้ มีความสูงรวมทั้งสิ้น ๔.๕๐๐ เมตร หุ้มด้วยแผ่นทองคำรวม ๒๘๘,๘๙๔ กรัม ความหนาของแผ่นทองคำที่ใช้หุ้มหลังคาฉัตร ท้องฉัตร แกนฉัตร หนา ๐.๕ มิลลิเมตร และที่ใช้หุ้มผิวยอดดอกบัวตูม หนา ๐.๓ มิลลิเมตร[๓]

ณ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๙ สิงหาคม ถึงวันอาทิตย์ ที่ ๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ คณะกรรมการโครงการฯ ได้จัด*งานสมโภชฉัตรยอดทองคำ* ที่สร้างทำแล้วเสร็จ ณ สวนอัมพร กรุงเทพมหานคร เพื่อให้ประชาชนผู้ร่วมบริจาคทองคำและเงิน ตลอดจนผู้สนใจได้สักการะ ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ เสด็จไปทรงสักการบูชาด้วย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงตั้งสัตยาธิษฐานถวายบัวยอดฉัตรพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา เป็นพุทธบูชา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงครองแผ่นดินโดยธรรมอย่างบริสุทธิ์บริบูรณ์ ทั้งทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภกที่พระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์เกื้อกูลการพระพุทธศาสนาด้านต่าง ๆ เป็นอเนกประการ อีกทั้งโครงการหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายพระราชกุศลอีกส่วนหนึ่งด้วย คณะกรรมการโครงการฯ จึงได้มีหนังสือถึงราชเลขาธิการ เมื่อวันอังคาร ที่ ๑๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ขอพระราชทานพระมหากรุณา ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย**บัวยอดฉัตรพระมหาโพธิเจดีย์ (นพรัตนบงกช)** ซึ่งทำด้วยทองคำประดับเพชรและนพเก้า เพื่อทรงตั้งสัตยาธิษฐานถวายเป็นพุทธบูชา ก่อนจะอัญเชิญไปประดิษฐาน ณ พระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา ซึ่งก็ได้มีพระมหากรุณา ทรงตั้งสัตยาธิษฐานถวายบัวยอดฉัตรมหาโพธิเจดีย์ (นพรัตนบงกช) เป็นพุทธบูชาร่วมกับพสกนิกรชาวไทยทั้งปวงผู้มีศรัทธาร่วมจัดทำทองคำหุ้มยอดฉัตรพระมหาโพธิเจดีย์

---

[๓] จำนวนทองคำและเงินที่ได้รับบริจาค และที่ใช้ในการสร้างฉัตรทองคำหุ้มฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา อ้างอิงจาก สถาบันพระปกเกล้า, คณะ KPISE. **ประวัติศาสตร์มหากุศลโครงการหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา**. ปทุมธานี: Do my best Its, ๒๕๕๖.

อนึ่ง ในการนี้ คณะกรรมการโครงการฯ ได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย พระพุทธเมตตา (จำลอง) ซึ่งแกะสลักจากกิ่งต้นพระศรีมหาโพธิ ๑ องค์ พร้อมฉัตรทองคำยอดพระมหาโพธิเจดีย์ (จำลอง) แด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ด้วย

ณ วันอาทิตย์ ที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ คณะกรรมการโครงการฯ ได้อัญเชิญบัวยอดฉัตรพระมหาโพธิเจดีย์ (นพรัตนบงกช) และปลียอดทองคำไปประกอบพิธีสมโภช ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

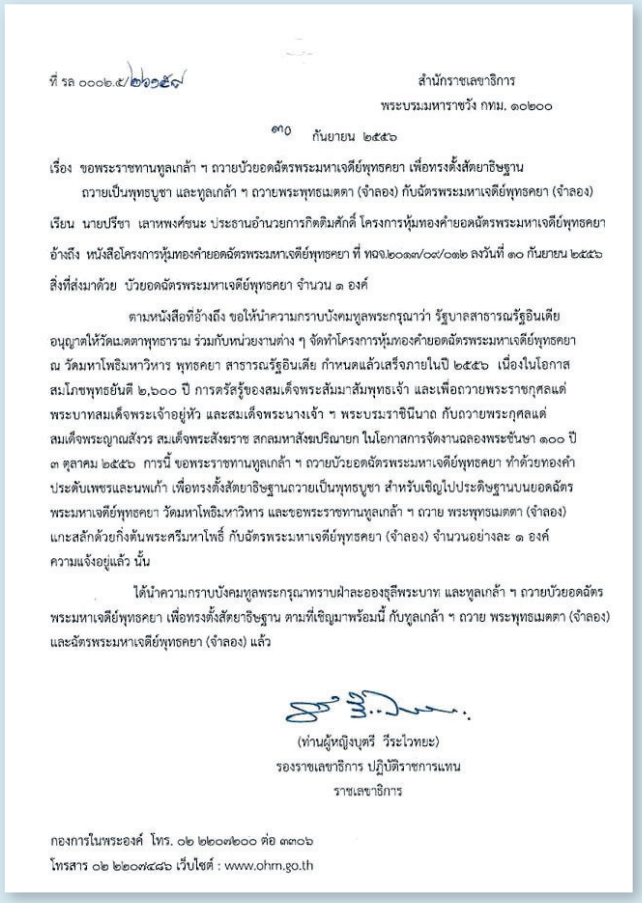

ที่ รล ๐๐๐๖.๕/๒๖๕๙ สำนักราชเลขาธิการ
พระบรมมหาราชวัง กทม. ๑๐๒๐๐
๓๐ กันยายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอพระราชทานทูลเกล้า ฯ ถวายบัวยอดฉัตรพระมหาเจดีย์พุทธคยา เพื่อทรงตั้งสัตยาธิษฐาน ถวายเป็นพุทธบูชา และทูลเกล้า ฯ ถวายพระพุทธเมตตา (จำลอง) กับฉัตรพระมหาเจดีย์พุทธคยา (จำลอง)

เรียน นายบรีชา เลาหพงศ์ชนะ ประธานอำนวยการกิตติมศักดิ์ โครงการหุ้มทองคำยอดฉัตรพระมหาเจดีย์พุทธคยา

อ้างถึง หนังสือโครงการหุ้มทองคำยอดฉัตรพระมหาเจดีย์พุทธคยา ที่ ทจจ.๒๐๑๓/๐๙/๐๓๒ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัวยอดฉัตรพระมหาเจดีย์พุทธคยา จำนวน ๓ องค์

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาว่า รัฐบาลสาธารณรัฐอินเดีย อนุญาตให้วัดเมตตาพุทธาราม ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ จัดทำโครงการหุ้มทองคำยอดฉัตรพระมหาเจดีย์พุทธคยา ณ วัดมหาโพธิมหาวิหาร พุทธคยา สาธารณรัฐอินเดีย กำหนดแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๖ เนื่องในโอกาสสมโภชพุทธยันตี ๒,๖๐๐ ปี การตรัสรู้ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และเพื่อถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ กับถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในโอกาสการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ การนี้ ขอพระราชทานทูลเกล้า ฯ ถวายบัวยอดฉัตรพระมหาเจดีย์พุทธคยา ทำด้วยทองคำประดับเพชรและนพเก้า เพื่อทรงตั้งสัตยาธิษฐานถวายเป็นพุทธบูชา สำหรับเชิญไปประดิษฐานบนยอดฉัตรพระมหาเจดีย์พุทธคยา วัดมหาโพธิมหาวิหาร และขอพระราชทานทูลเกล้า ฯ ถวาย พระพุทธเมตตา (จำลอง) แกะสลักด้วยกิ่งต้นพระศรีมหาโพธิ์ กับฉัตรพระมหาเจดีย์พุทธคยา (จำลอง) จำนวนอย่างละ ๓ องค์ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท และทูลเกล้า ฯ ถวายบัวยอดฉัตรพระมหาเจดีย์พุทธคยา เพื่อทรงตั้งสัตยาธิษฐาน ตามที่เชิญมาพร้อมนี้ กับทูลเกล้า ฯ ถวาย พระพุทธเมตตา (จำลอง) และฉัตรพระมหาเจดีย์พุทธคยา (จำลอง) แล้ว

(ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ)
รองราชเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
ราชเลขาธิการ

กองการในพระองค์ โทร. ๐๒ ๒๒๐๗๒๐๐ ต่อ ๓๓๐๖
โทรสาร ๐๒ ๒๒๐๗๔๘๖ เว็บไซต์ : www.ohm.go.th

หนังสือตอบรับการทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระพุทธเมตตา (จำลอง)
และฉัตรทองคำยอดพระมหาโพธิเจดีย์ (จำลอง) แด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

การหุ้มแผ่นทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา

การสร้างทำแผ่นทองคำหุ้มฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา ได้ดำเนินไปอย่างรวดเร็วปราศจากอุปสรรคใด ๆ และได้ขนส่งไปยังพระมหาโพธิเจดีย์ วัดมหาโพธิมหาวิหาร พุทธคยา เพื่อดำเนินการติดตั้ง โดยได้รับความอนุเคราะห์จากรัฐบาลสาธารณรัฐอินเดียงดเว้นภาษีการนำเข้าทองคำ

การดำเนินงานหุ้มแผ่นทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา คณะกรรมการโครงการฯ ได้จัดเตรียมงานและสถานที่การตั้งนั่งร้าน ลิฟต์ขนของ ไฟฟ้าสำหรับอุปกรณ์การเจาะและบัดกรีทองคำ สถานที่

จัดเก็บทองคำที่ขึ้นรูปแล้ว และอุปกรณ์ประกอบต่างๆ ตลอดจนการเตรียมการรักษาความปลอดภัย ได้แก่ ระบบกล้องวงจรปิด ระบบตรวจค้นผู้ผ่านเข้าออกบริเวณสถานที่ทำการ และการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องถิ่น

การหุ้มแผ่นทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา ดำเนินการระหว่างวันจันทร์ ที่ ๑๓ ถึงวันพุธ ที่ ๒๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

การติดตั้งแผ่นทองคำที่ขึ้นรูปไว้แล้ว เริ่มจากชั้นบนลงมายังชั้นล่าง โดยในส่วนของหลังคาฉัตรแต่ละชั้นได้พับขอบหลังคาหุ้มทับขอบด้านข้าง รวมทั้งพับขอบท้องฉัตรให้คลุมทับส่วนที่จะหุ้มแกนฉัตร เพื่อป้องกันน้ำฝนไหลย้อนหรือซึมเข้าภายใน

ในการหุ้มแผ่นทองคำส่วนหลังคาฉัตร ใช้วิธีตัดแบ่งแผ่นทองคำที่ขึ้นรูปสำเร็จแล้วออกเป็น ๒ ชิ้น แล้วหุ้มทับประกบเข้าหากัน จากนั้นจึงบัดกรีทองคำให้ติดกันโดยใช้ความร้อนจากเปลวไฟแก๊สอากอนละลายเชื้อบัดกรี คือลวดทองคำที่มีส่วนผสมของน้ำยาประสานทอง เชื่อมแผ่นทองคำให้สนิทเป็นเนื้อเดียว

การเก็บรายละเอียดส่วนประกอบอื่นๆ เช่น การติดตั้งใบโพธิ์ที่แขวนอยู่บริเวณส่วนปลายของกระจังที่ขอบข้างฉัตร เสริมความแข็งแรงด้วยการพับขอบกระจังบริเวณปลายแหลมให้มีความหนามากขึ้นเป็นพิเศษ ตะขอห่วงที่แขวนใบโพธิ์ใช้การบัดกรีทองคำให้ติดเป็นเนื้อเดียวกันป้องกันการบิดอ้า การติดตั้งส่วนตกแต่งหลังคาฉัตรรูปดอกจิกและขายึดดอกจิก ใช้การยึดแผ่นดอกจิกเข้ากับขาด้วยการรีเวท และยึดขาของดอกจิกเข้ากับโครงสร้างของขอบและหลังคาฉัตรด้วยนอตทองคำ การเก็บรายละเอียดงานติดตั้งนี้ใช้วิธีการบัดกรีทองคำอุดรูของรีเวทด้วยลวดทองคำ บัดกรีปิดบริเวณขอบริมโดยรอบของหัวนอต และรีเวทเพื่อป้องกันน้ำฝนซึมเข้าภายในและป้องกันการหลุดของชิ้นส่วนงาน

การขัดแต่งรอยต่อและการทำความสะอาดพื้นผิวทองคำ รอยต่อและรอยบัดกรีทั้งหมดขัดแต่งผิวให้เรียบสนิทจนแน่ใจว่าไม่มีรูรั่วซึม มีความมั่นคงแข็งแรง มีความประณีตงดงามดีแล้ว จึงเก็บงานในขั้นตอนสุดท้ายด้วยการทำความสะอาดผิวด้วยน้ำยาทำความสะอาดผิวทองคำ เพื่อให้ได้ชิ้นงานที่มีความงดงามสมบูรณ์เรียบร้อย

บัวยอดฉัตรพระมหาโพธิเจดีย์ (นพรัตนบงกช) ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงตั้งสัตยาธิษฐานถวายเป็นพุทธบูชา ได้อัญเชิญขึ้นประดิษฐาน ณ จุดสูงสุดของฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ เมื่อวันอังคาร ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๙ นาฬิกา ๙ นาที

จารึกแผ่นป้ายการหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา

คณะกรรมการโครงการฯ ได้จัดทำจารึกแผ่นป้ายอนุสรณ์ในการดำเนินโครงการหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา ของพุทธศาสนิกชนชาวไทย จำนวน ๒ ชุด ชุดแรกเป็นจารึกแผ่นป้ายทองคำประดิษฐาน ณ หลังคาฉัตรชั้นที่ ๘ ซึ่งเป็นชั้นบนสุดของฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา มีข้อความเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ดังนี้

**“พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี
จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร พระมหากษัตริย์แห่งประเทศไทย
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
และสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
มีพระราชศรัทธาทรงนำประชาชาวไทยทั้งชาติร่วมกันสร้างทองคำบริสุทธิ์ ๒๘๙ กิโลกรัม
นำมาประดิษฐาน ณ ยอดพระมหาโพธิเจดีย์นี้ ณ ปีพุทธศักราช ๒๕๕๖ เพื่อเป็นพุทธกตเวทิตบูชา
แด่สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกพระองค์ที่ตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ณ ที่แห่งนี้
ขออานุภาพแห่งการบูชาสูงสุดนี้บันดาลให้ชาติไทยรุ่งเรืองด้วยพุทธศาสนาตลอดกาลนิรันดร์
ให้คนไทยและมวลมนุษยชาติ มีความสามัคคีกัน มีความสงบ สันติ และสุขสถาพรตลอดไปเทอญ
บันทึกไว้เมื่อ วันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ในโอกาสฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก”**

“His Majesty King Bhumibol Adulyadej, the King of Thailand,
Her Majesty Queen Sirikit, and His Holiness Somdet Phra Nyanasamvara,
the Supreme Patriarch, graciously and faithfully led the people of Thailand
dedicating 289 kilograms rams of pure gold plated on the spire of the Mahabodhi
Temple their profound veneration and gratitude for all the Buddhas who attained
supreme enlightenment at this sacred site.
May the virtue of this highest worship inspire the Thai nation
to prosper with Buddhism and peace in perpetuity.
3 October 2013
Birthday Anniversary of His Holiness the Supreme Patriarch of Thailand”

ชุดที่ ๒ เป็นจารึกแผ่นป้ายทองเหลือง ประดิษฐาน ณ ด้านหน้าพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา เป็นจารึกภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีความเหมือนกับจารึกแผ่นป้ายทองคำ

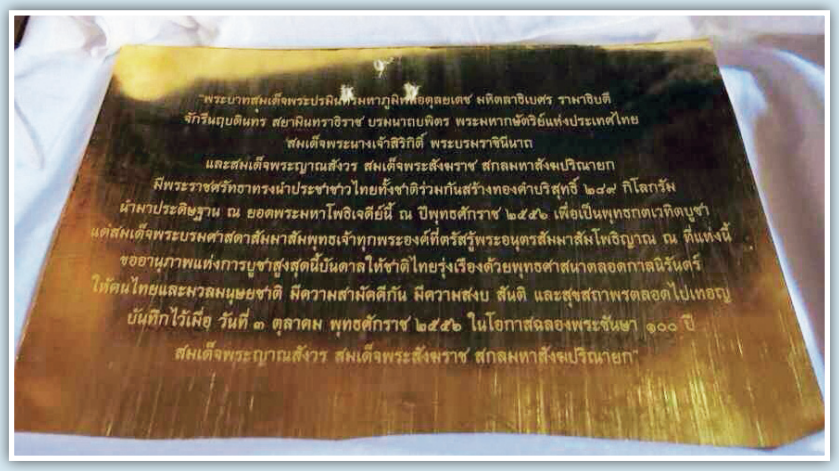

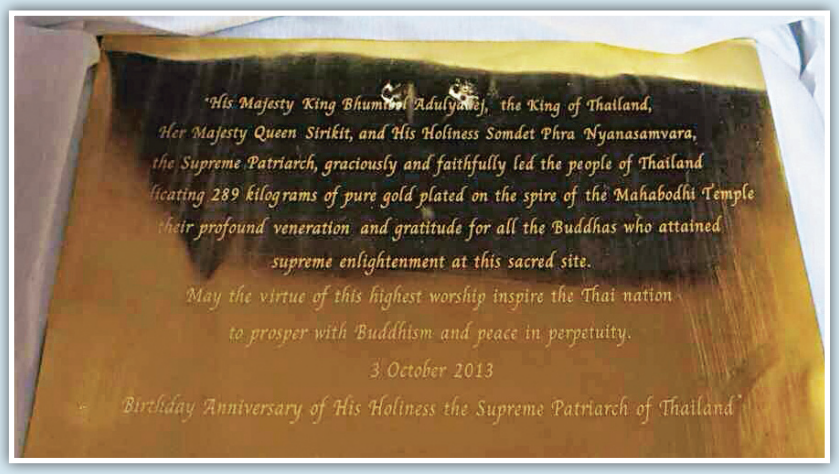

แผ่นป้ายทองคำจารึกการหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในพิธีสมโภช
การหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา
วันอาทิตย์ ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๗
เวลา ๑๕ นาฬิกา ๓๐ นาที

ในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยือนสาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๓ ถึงวันศุกร์ ที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๗ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในพิธีสมโภชการหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา วัดมหาโพธิมหาวิหาร รัฐพิหาร ตามคำกราบบังคมทูลเชิญเสด็จของคณะกรรมการโครงการหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๗

เวลา ๑๕ นาฬิกา ๔๐ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากที่ประทับแรมถึงลานหน้าวัดมหาโพธิมหาวิหาร ณ ที่นั้น คณะกรรมการ

วัดมหาโพธิมหาวิหาร คณะกรรมการโครงการฯ และพุทธศาสนิกชนชาวไทยเฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ ทรงพระดำเนินไปยังห้องรับรองพิเศษ ทรงเปลี่ยนฉลองพระบาทแล้ว ทรงพระดำเนินลงบันไดไปยังพระมหาโพธิเจดีย์ เสด็จเข้าไป ณ ที่ประดิษฐานพระพุทธเมตตา ทรงถวายพวงมาลัย ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการพระพุทธเมตตา ทรงกราบ แล้วเสด็จออกจากพระมหาโพธิเจดีย์ไปยังต้นพระศรีมหาโพธิซึ่งอยู่ด้านหลังพระเจดีย์ ทรงวางพวงมาลัย ทรงจุดธูปเทียนบูชาต้นพระศรีมหาโพธิและพระแท่นวัชรอาสน์พุทธบัลลังก์ภายใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ ทรงกราบ ทรงห่มผ้ารอบรั้วล้อมต้นพระศรีมหาโพธิ ทรงถวายเงินบำรุงวัดมหาโพธิมหาวิหารแก่ประธานสงฆ์ประจำวัดมหาโพธิมหาวิหาร ทรงรับของที่ระลึกที่ประธานสงฆ์ประจำวัดมหาโพธิมหาวิหารถวายแล้ว เสด็จไปยังมณฑลพิธีสมโภชการหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ ทรงรับพวงมาลัยที่มีผู้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายแล้ว ประทับพระเก้าอี้

นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ ประธานอำนวยการโครงการหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา กราบบังคมทูลรายงานโครงการหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ และกราบบังคมทูลเชิญทรงประกอบพิธีสมโภช

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จไปยังแผ่นป้ายจารึกข้อความโครงการหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา ซึ่งติดตั้งไว้ ณ ด้านหน้าพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา ทรงเปิดแพรคลุมแผ่นป้าย ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิม และทรงโปรยดอกไม้ที่แผ่นป้าย ระหว่างนั้นพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ จากนั้นเสด็จไปทรงพระสุหร่ายพระพุทธเมตตาองค์จำลองแล้วประทับพระเก้าอี้ที่เดิม พระสงฆ์นำพุทธศาสนิกชนชาวไทยเจริญพระพุทธมนต์บูชาสังเวชนียสถาน ใช้บทสวด อิติปิโสฯ ชยปริตร คาถา จบแล้ว คณะนาฏศิลป์ กรมศิลปากร ฟ้อนถวายเป็นพุทธบูชา

จากนั้น นายวิบูลย์ เลาหพงศ์ชนะ กรรมการโครงการฯ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายหนังสือ “ประวัติศาสตร์มหากุศลโครงการหุ้มทองคำฉัตรยอดพระมหาโพธิเจดีย์ พุทธคยา” และนำคณะผู้จัดพิธีสมโภชฯ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทรงมีพระปฏิสันถารตามพระราชอัธยาศัยแล้ว พระกฤษฎา สิริวฑฺฒโน ประธานสงฆ์วัดเมตตาพุทธาราม ผู้ริเริ่มโครงการฯ และเลขานุการโครงการฯ ถวายฉัตรยอดจำลอง และพระพุทธเมตตาองค์จำลอง

เวลา ๑๖ นาฬิกา ๑๐ นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เสด็จออกจากมณฑลพิธี ทรงพระดำเนินรอบพระมหาโพธิเจดีย์ และทอดพระเนตรสถานที่สำคัญ อาทิ อนิมิสเจดีย์ รัตนจงกรมเจดีย์ และรัตนฆรเจดีย์แล้ว เสด็จไปยังสระมุจลินทร์เพื่อทอดพระเนตรกังหันน้ำชัยพัฒนา ซึ่งคณะกรรมการบริหารวัดมหาโพธิมหาวิหาร ได้ขอรับพระราชทานมาติดตั้งไว้เพื่อบำบัดน้ำเสียและรักษาสภาพแวดล้อม เมื่อพุทธศักราช ๒๕๕๔

จากนั้น เสด็จไปยังห้องรับรองพิเศษ ประทับพักพระราชอิริยาบถ ทรงเปลี่ยนฉลองพระบาท ทรงลงพระนามาภิไธยในสมุดเยี่ยมแล้ว ทรงพระดำเนินไปยังบริเวณหน้าบันไดทางลงสู่พระมหาโพธิเจดีย์ ทรงฉายพระฉายาลักษณ์ แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับเวลา ๑๖ นาฬิกา ๒๕ นาที

การจัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ในส่วนกลาง

หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน ที่จัดกิจกรรม อาทิ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร่วมกับชมรมแม่บ้านกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัด *บรรพชาสามเณร* บุตรหลานข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเทิดพระเกียรติและถวายพระกุศล ถวายพระพร แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๑๓ ถึงวันอาทิตย์ ที่ ๒๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร และศูนย์ปฏิบัติธรรม วชิรญาณ ๒๐๐ ปี วัดบวรนิเวศวิหาร เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร มีผู้บรรพชาเป็นสามเณร จำนวน ๕๙ คน มีอายุระหว่าง ๑๒ - ๑๙ ปี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัด*บรรพชาอุปสมบท*อาจารย์ นิสิต บุคลากร และเจ้าหน้าที่ เพื่อถวายพระกุศล แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ระหว่างวันจันทร์ ที่ ๑ ถึง

วันอังคาร ที่ ๑๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร และศูนย์ปฏิบัติธรรมวชิรญาณ ๒๐๐ ปี วัดบวรนิเวศวิหาร เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ในการนี้ มีผู้ร่วมอุปสมบทเป็นภิกษุและบรรพชาเป็นสามเณร รวม ๒๗ คน มีอายุระหว่าง ๒๐ ถึง ๖๐ ปี และได้เข้าเฝ้าถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ที่ประทับที่อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย เมื่อวันอังคาร ที่ ๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ด้วย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หน่วยงานในสังกัด และคณะต่าง ๆ จัดกิจกรรมเทิดพระเกียรติฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ดังนี้

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การประดับพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่หน้ามหาวิทยาลัย และประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ และจอแอลซีดี ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๑ กันยายน ถึงวันอังคาร ที่ ๓๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ จัดนิทรรศการและลงนามถวายพระพร

การจัดพิมพ์หนังสือ “ที่ระลึกฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ พระกรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” จำนวนพิมพ์ ๑,๐๐๐ เล่ม

สำนักทะเบียนและประมวลผล

การจัดกิจกรรม “อิ่มบุญสุขใจไปกับสำนักทะเบียนและประมวลผล” ในวันพุธ ที่ ๑๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

สถาบันภาษาศาสตร์และวัฒนธรรมศึกษาราชนครินทร์ คณะมนุษยศาสตร์

การจัดกิจกรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และตามรอยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑๐ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๒๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

สำนักหอสมุด

การจัดนิทรรศการ “หนังสือพระนิพนธ์ในสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก” ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

คณะสัตวแพทยศาสตร์

การจัดกิจกรรม “ปลูกต้นกล้าคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน” สำหรับนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ ชั้นปีที่ ๔ ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๒๙ สิงหาคม ถึงวันอาทิตย์ ที่ ๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

คณะวิทยาการจัดการ

การประดับธงตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ บริเวณที่ทำการคณะ

สำนักวิทยบริการ

การจัดนิทรรศการฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ การลงนามถวายพระพร และการตอบคำถามองค์ความรู้จากนิทรรศการ

สำนักบริการคอมพิวเตอร์

การจัดกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

คณะอุตสาหกรรมเกษตร

การจัดโต๊ะหมู่บูชาประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และประดับธงตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ อาคารที่ทำการของคณะ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๑ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้จัด*โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน* โดยจัดพระสงฆ์ในแต่ละท้องถิ่นเข้าไปช่วยสอนศีลธรรมในโรงเรียนทั่วประเทศ จำนวน ๑๘,๐๐๐ รูป จากการประเมินโครงการพบว่า ผลจากการสอนศีลธรรมของพระสงฆ์ นักเรียนนำหลักธรรมคำสอนมาใช้ตัดสินแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ตั้งใจฟังครูสอนและมีสมาธิในการเรียน วิชาพระพุทธศาสนาทำให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในเรื่องต่างๆ ได้รวดเร็ว

ในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงได้จัด*งานมหกรรมส่งเสริมศีลธรรมและประกวดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านพระพุทธศาสนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ* โดยให้พระสอนศีลธรรม นักเรียน และสถานศึกษานำเสนอผลงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และร่วมจัดกิจกรรมวิชาการทางด้านพระพุทธศาสนาเพื่อเทิดพระเกียรติคุณฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

กิจกรรมที่ดำเนินการได้แก่

- การคัดเลือกโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ โดยการตรวจเอกสารเชิงประจักษ์
- การคัดเลือกพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนดีเด่นประจำจังหวัด โดยการตรวจเอกสารเชิงประจักษ์
- การประกวดสื่อการสอนศีลธรรม (วีดิทัศน์เรื่องสั้น) ประเภททีม ๕ คน
- การประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ ประเภททีม ๙ คน
- การประกวดการบรรยายธรรม ประเภทเดี่ยว และประเภททีม ๒ คน
- การประกวดตอบปัญหาธรรมะ ประเภททีม ๒ คน
- การประกวดคำกล่าวอาราธนาและคำถวายทานในพุทธศาสนพิธี ประเภททีม ๕ คน
- การประกวดขับร้องเพลงลูกทุ่งไทยส่งเสริมศีลธรรม ประเภทเดี่ยว

การประกวดในส่วนภูมิภาค รอบคัดเลือกระดับจังหวัด และรอบคัดเลือกระดับภาค คณะสงฆ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้พิจารณาวัดในเขตคณะภาคสงฆ์ทั้ง ๑๘ ภาค เป็นสถานที่จัดกิจกรรม ทั้งนี้ การประกวดรอบคัดเลือกระดับจังหวัด กำหนดในวันศุกร์ ที่ ๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และการประกวดรอบคัดเลือกระดับคณะภาคสงฆ์ กำหนดในวันศุกร์ ที่ ๒๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

การประกวดรอบชิงชนะเลิศแต่ละกิจกรรม ยกเว้นกิจกรรมตรวจผลงานเชิงประจักษ์ ผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศได้รับรางวัลโล่พระราชทานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี และทุนการศึกษาประเภทละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ได้รับรางวัลรองชนะเลิศและรางวัลชมเชย ได้รับโล่เกียรติคุณและทุนการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำหนดการคัดเลือกรอบชิงชนะเลิศและรับรางวัลโล่พระราชทาน ระหว่างวันจันทร์ ที่ ๑๖ ถึงวันพุธ ที่ ๑๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สำนักหอสมุดกลาง และสถาบันศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ร่วมกันจัด*นิทรรศการเทิดพระเกียรติ* ถวายพระกุศล ถวายพระพร แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ห้องนิทรรศการ อาคารสำนักหอสมุดกลาง และจัดป้ายประชาสัมพันธ์ ณ อาคารหอประชุมพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เพื่อเผยแพร่พระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณ พระปฏิปทา ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่เป็นแบบอย่างพระสงฆ์ไทย ตลอดจนตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และความหมาย

สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน จัด*การทำบุญตักบาตร*ถวายพระกุศล ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และจัด*ทำป้ายถวายพระพร* ณ ที่ทำการสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จัดกิจกรรมพิเศษ นอกเหนือจากการร่วมปฏิบัติในพระราชพิธีและพิธีต่าง ๆ ในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ดังนี้

(๑) *การจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ*

ณ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ทุกจังหวัด

(๒) *การทำบุญตักบาตร*

ณ วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ จัดพิธีทำบุญตักบาตรทุกจังหวัดพร้อมกันทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

(๓) *การจัดปฏิบัติธรรม*

ณ วัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติธรรมในประเทศไทย และวัดไทยในต่างประเทศ

วัดบวรนิเวศวิหาร

วัดบวรนิเวศวิหาร จัดกิจกรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ เป็นการนอกเหนือจากที่ปรากฏในกำหนดการพิธี ซึ่งจดหมายเหตุไว้ในภาคที่ ๓ แล้ว ดังนี้

มูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร

มูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร ได้คัดเลือกสำนักศาสนศึกษาที่มีวิริยอุตสาหะ จัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ปรากฏผลดีเด่น ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๖ จำนวน ๑๕ สำนักศาสนศึกษา เข้ารับทุนประทานจากสมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุรหฺมคุตฺโต) ประธานมูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อวันเสาร์ ที่ ๒๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

สำนักศาสนศึกษาวัดต่าง ๆ จำนวน ๑๕ แห่ง ที่ได้รับทุนพระสังฆราชูปถัมภ์ส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ มีดังนี้

สำนักศาสนศึกษาวัดบางนาใน กรุงเทพมหานคร
สำนักศาสนศึกษาวัดจากแดง จังหวัดสมุทรปราการ
สำนักศาสนศึกษาวัดพระนอนจักรสีห์ จังหวัดสิงห์บุรี

สำนักศาสนศึกษาวัดสังฆานุภาพ จังหวัดกำแพงเพชร
สำนักศาสนศึกษาวัดคลองโพธิ์ จังหวัดอุตรดิตถ์
สำนักศาสนศึกษาวัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา
สำนักศาสนศึกษาวัดบ้านขุน จังหวัดเชียงใหม่
สำนักศาสนศึกษาวัดไวกูลฐาราม จังหวัดอุดรธานี
สำนักศาสนศึกษาวัดชัยศรี จังหวัดขอนแก่น
สำนักศาสนศึกษาวัดเกียรติแก้วสามัคคี จังหวัดศรีสะเกษ
สำนักศาสนศึกษาวัดพราหมณี จังหวัดนครนายก
สำนักศาสนศึกษาวัดพระประโทณเจดีย์ จังหวัดนครปฐม
สำนักศาสนศึกษาวัดอาวุธวิกสิตาราม กรุงเทพมหานคร
สำนักศาสนศึกษาวัดป่าหินสูงเจริญธรรม จังหวัดราชบุรี
สำนักศาสนศึกษาวัดโพธิสมภรณ์ จังหวัดอุดรธานี

สำนักงานเลขานุการสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย

การสร้างพระอุโบสถดิน ๔ ภาค ๙ แห่ง ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง พระอุโบสถดิน ๔ ภาค ๙ แห่ง จัดสร้างเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๖ พรรษา และเพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในโอกาสที่ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี โดยคัดเลือกวัดที่ยังไม่มีโบสถ์ใน ๔ ภาค รวม ๙ วัด ได้แก่

ภาคเหนือ วัดป่านันทบุรีญาณสังวราราม อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน วัดป่าห้วยปางเม็งเฉลิมพระเกียรติ อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

ภาคกลาง วัดตอยาง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี วัดพระธาตุโป่งนก อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วัดป่าพุทธนิมิตสถิตสีมาราม อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร วัดบุเจ้าคุณ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา วัดสิงห์ทอง อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

ภาคตะวันออก วัดทับทิมสยาม อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด

ภาคใต้ วันสันติวรคุณ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

พระอุโบสถดินที่จัดสร้าง มีขนาด กว้าง ๗ เมตร ยาว ๑๕ เมตร ใช้งบประมาณจัดสร้างหลังละไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านบาทถ้วน)

การตั้งหอจดหมายเหตุวชิรญาณ วัดบวรนิเวศวิหาร

โดยที่วัดบวรนิเวศวิหารเป็นพระอารามหลวงสำคัญ และเป็นศูนย์กลางการพัฒนากิจการพระพุทธศาสนาทั้งด้านการศึกษา การปฏิบัติ การสั่งสอนเผยแผ่ และการปกครอง รวมถึงการพัฒนาการศึกษาของชาติ ต่อเนื่องมาเป็นเวลากว่า ๑๕๐ ปี ทั้งเป็นที่ประทับของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า ๒ พระองค์ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า ๑ พระองค์ และสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก อีก ๑ พระองค์ รวม ๔ พระองค์ วัดบวรนิเวศวิหารจึงมีเอกสารสำคัญเป็นจำนวนมาก ในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ วัดบวรนิเวศวิหารจึงจัดตั้ง *หอจดหมายเหตุวชิรญาณ วัดบวรนิเวศวิหาร* เป็นอนุสรณ์เทิดพระเกียรติสมเด็จพระสังฆราชทุกพระองค์ที่เคยครองวัดบวรนิเวศวิหาร รวมทั้งเป็นพระอนุสรณ์เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงมีพระสมณนามว่า “วชิรญาโณ” อันเป็นมงคลนามที่ปรากฏในพระนามกรมของ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ และพระนามของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก รวมถึง ๓ พระองค์

หอจดหมายเหตุวชิรญาณ วัดบวรนิเวศวิหาร ได้อนุรักษ์และปรับปรุงอาคารในวัดบวรนิเวศวิหารเป็นที่ทำการ ๒ อาคาร คือ

อาคารกวีบรรณาลัย ชั้น ๑ เป็นสำนักงานของหอจดหมายเหตุวชิรญาณ และห้องทำงานนักจดหมายเหตุ ชั้น ๒ เป็นห้องเก็บเอกสารต้นฉบับตัวเขียนและพิมพ์ดีด ต้นฉบับแถบบันทึกเสียง ต้นฉบับหนังสือเล่ม ต้นฉบับคัมภีร์โบราณ และต้นฉบับภาพเก่า

อาคารสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย ชั้น ๑ เป็นบริเวณติดต่อสอบถาม ห้องทำงานผู้อำนวยการหอจดหมายเหตุ ห้องทำงานนักจดหมายเหตุ ห้องเก็บพัสดุ ห้องประชุม ชั้น ๒ เป็นพิพิธภัณฑ์วัดบวรนิเวศวิหาร ห้องสมุด ห้องคลัง ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ ชั้น ๓ เป็นพิพิธภัณฑ์วัดบวรนิเวศวิหาร และห้องทำงานเจ้าหน้าที่

นอกจากนี้จะได้ปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบอาคารทั้ง ๒ หลัง และทำทางเดินเชื่อมกับแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ภายในวัดบวรนิเวศวิหาร

อาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

คณะสงฆ์วัดบวรนิเวศวิหารและรัฐบาล ร่วมกับพุทธศาสนิกชน และศิษยานุศิษย์ จัดสร้างอาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เป็นอนุสรณ์ในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ สถานที่ก่อสร้างอยู่ในบริเวณวัดบวรนิเวศวิหารด้านหลัง หันหน้าอาคารสู่ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นอาคารอเนกประสงค์ส่งเสริมการปฏิบัติธรรมตามหลักคำสอนในพระพุทธศาสนาและเป็นห้องประชุม งบประมาณเฉพาะการก่อสร้างอาคาร ๓๙๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามร้อยเก้าสิบเก้าล้านบาทถ้วน)

อาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ลักษณะเป็นอาคารทรงไทยคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น และชั้นใต้ดิน ๑ ชั้น

ชั้นใต้ดิน มีพื้นที่ ๑,๔๐๐ ตารางเมตร เป็นที่จอดรถ ห้องปั๊มน้ำ ห้องเก็บของ ห้องไฟฟ้า โถงลิฟต์และบันได

ชั้นที่ ๑ มีพื้นที่ ๑,๔๐๐ ตารางเมตร เป็นห้องอเนกประสงค์ สุดปีกอาคารทั้ง ๒ ด้านเป็นห้องรับรอง ห้องอเนกประสงค์และห้องรับรองพื้นไม้สัก ห้องเตรียมอาหารและห้องน้ำพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กปูแกรนิตโต โถงทางเข้า บันได และโถงหน้าห้องรับรองพื้นปูหินอ่อนสีขาว ระเบียงพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กปูหินแกรนิตพ่นไฟสีเทาเข้ม ผนังก่ออิฐฉาบปูนเรียบทาสี

ชั้นที่ ๒ มีพื้นที่ ๑,๔๐๐ ตารางเมตร เป็นห้องประชุมขนาด ๒๘๘ ที่นั่ง มีฐานพระประธาน ฉาก และอาสน์สงฆ์ สุดปีกอาคารทั้ง ๒ ด้านเป็นห้องรับรอง ห้องประชุมและห้องรับรองพื้นไม้สัก ห้องเตรียมอาหารและห้องน้ำพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กปูแกรนิตโต ระเบียงหน้าห้องประชุมและโถงหน้าห้องรับรองพื้นปูหินอ่อนสีขาว ระเบียงและบันได ๒ ข้างพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กปูหินแกรนิตพ่นไฟสีเทาเข้ม ผนังก่ออิฐฉาบปูนเรียบทาสี

หลังคา ประกอบด้วยรวยระกาและช่อฟ้าปูนปั้นปิดทอง กระเบื้องมุงเป็นกระเบื้องดินเผาลอนกาบกล้วยปูบนโครงหลังคาเหล็ก ปั้นปูนทับสันหลังคา หน้าบันเป็นปูนปั้นปิดทองประดับกระจก เชิงกลอนและสะพานหนูเป็นปูนปั้นทาสี

เสาอาคารเป็นเสาคอนกรีตเสริมเหล็ก ย่อมุมบัว ฉาบปูนเรียบทาสี หัวเสาปูนปั้นปิดทอง ฐานเสาเป็นบัวปูนปั้นทาสี คันทวยเป็นปูนปั้นปิดทอง

ผนังภายนอกอาคาร ชั้นฐานเป็นผนังก่ออิฐกรุหินอ่อนสีขาว ชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒ เป็นผนังก่ออิฐฉาบปูนเรียบทาสีขาว ช่องระบายอากาศชั้นฐานอาคารเป็นลวดลายเหล็กหล่อทาสี เสาระเบียง พนักระเบียงและลูกกรงเป็นหินอ่อนสีขาวแกะสลัก แผงราชวัติเป็นไม้สักแกะสลักฉลุโปร่งทาสีปิดทองบางส่วน ลวดลายประดับเหนือช่องหน้าต่างเป็นลวดลายปูนปั้นถอดพิมพ์ทาสีปิดทองบางส่วน ประตูหน้าต่างมีวงกบและบานกรอบเป็นไม้สัก บานประตูเป็นไม้สักทึบแกะลวดลายบางส่วนทาสี บานหน้าต่างเป็นลูกฟักกระจกใสเจียรปลี

ถนนภายในบริเวณเป็นแอสฟัลติกคอนกรีต (ลาดยาง) พื้นลานปูกระเบื้องคอนกรีต สนามและสวนปูหญ้านวลน้อย ปลูกไม้พุ่มตัดแต่งและไม้ยืนต้น ส่วนต้นไม้เดิมที่รักษาไว้ตัดแต่งกิ่งทำกระบะรอบ

อาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เริ่มก่อสร้างในเดือนธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ กำหนดแล้วเสร็จเดือนเมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๘

การประกวดภาพถ่ายงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

วัดบวรนิเวศวิหารร่วมกับมูลนิธิภาพถ่ายแห่งประเทศไทย จัดประกวดภาพถ่ายงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ เป็นภาพที่เข้ากับแนวคิดและตอบสนองต่องานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ถ่ายในช่วงเวลาระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ถ่ายด้วยกล้องดิจิตัลเท่านั้น สามารถปรับสี

ตกแต่งแก้ไขในด้านเทคนิคเพื่อให้ภาพมีคุณภาพดีขึ้น แต่ทั้งนี้ภาพจะยังต้องดูเป็นธรรมชาติเหมือนภาพถ่ายปกติ ไม่เกินเลยตามความเป็นจริง เกณฑ์การตัดสินพิจารณาจากแนวคิดและจินตนาการสร้างสรรค์ ความยาก - ง่าย และเทคนิคการถ่ายภาพ มุมมองใหม่และความสวยงามของภาพ ผู้เข้าประกวดมีสิทธิได้รับรางวัลสูงสุดรางวัลเดียว ปรากฏมีผู้ส่งภาพถ่ายเข้าประกวดทั้งสิ้น ๑,๐๙๙ ภาพ

ผลการตัดสินมีดังนี้

รางวัลที่ ๑ ได้แก่ นายกรพจน์ สุวรรณประเสริฐ ได้รับพระรูปหล่อลอยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ขนาดหน้าตักกว้าง ๓.๕ นิ้ว เหรียญที่ระลึก หนังสือพระประวัติ และเงินรางวัล ๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมใบประกาศเกียรติบัตร

รางวัลที่ ๒ ได้แก่ นายณภัทร ศรีนามฉ่ำ ได้รับพระรูปหล่อลอยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ขนาดหน้าตักกว้าง ๓.๕ นิ้ว เหรียญที่ระลึก หนังสือพระประวัติ และเงินรางวัล ๓๐,๐๐๐ บาท พร้อมใบประกาศเกียรติบัตร

รางวัลที่ ๓ ได้แก่ นายวรินทร์ แก้วฐกุล ได้รับพระรูปหล่อลอยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ขนาดหน้าตักกว้าง ๓.๕ นิ้ว เหรียญที่ระลึก หนังสือพระประวัติ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท พร้อมใบประกาศเกียรติบัตร

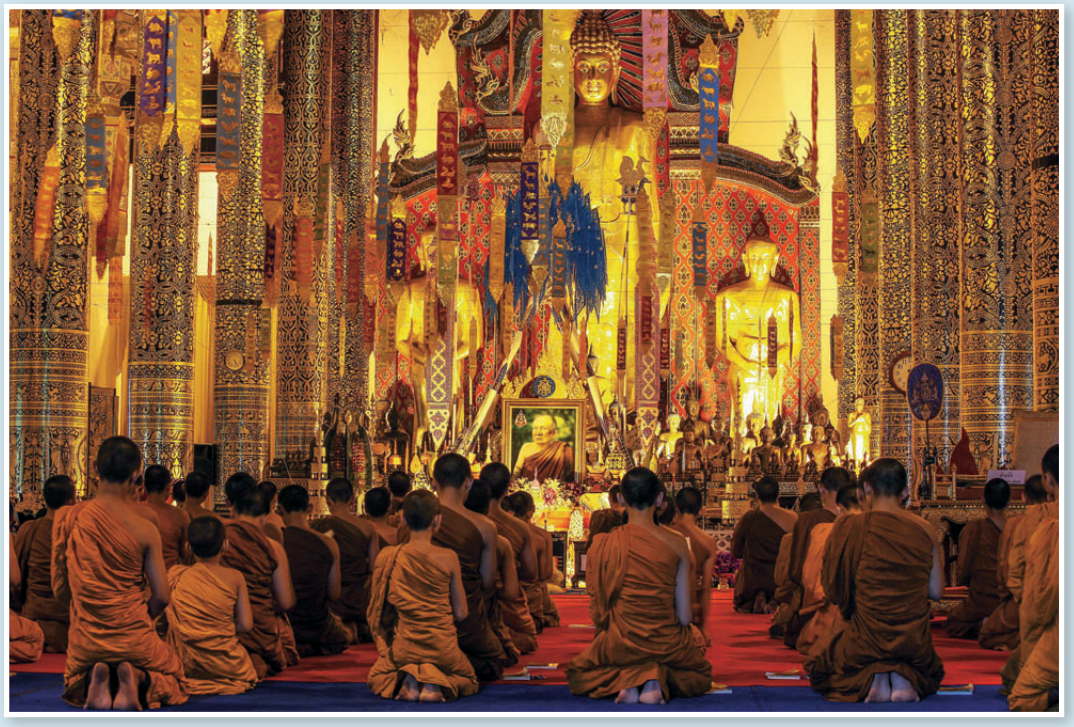

รางวัลที่ ๑ นายกรพจน์ สุวรรณประเสริฐ

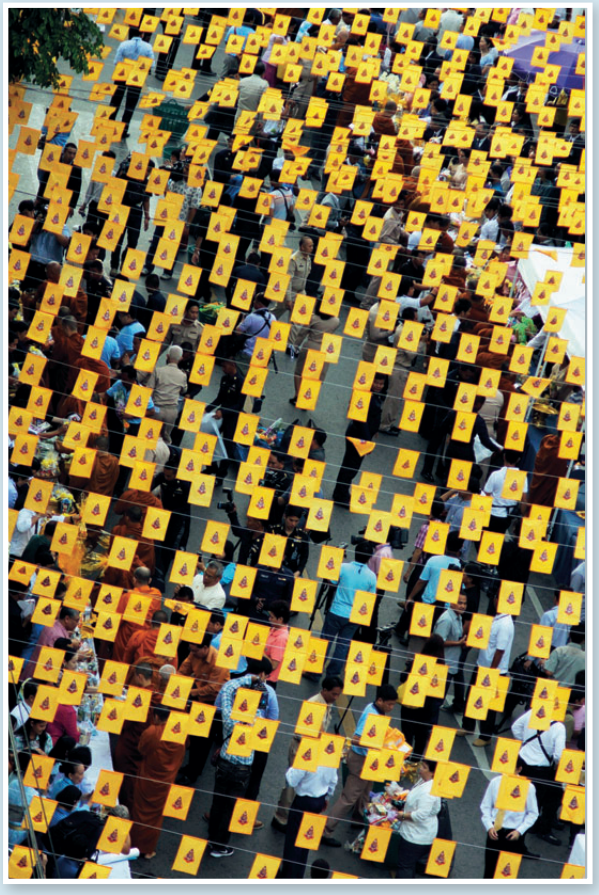

รางวัลที่ ๒ นายณภัทร ศรีนามฉ่ำ

รางวัลที่ ๓ นายวรินทร์ แก้วซูกุล

*รางวัลเทคนิคสร้างสรรค์ดีเด่น จำนวน ๒ รางวัล ได้แก่ นายทรงวุฒิ กลางนุรักษ์ และนายปกรณ์ ชุณหสวัสดิกุล*เป็นรางวัลพิเศษที่คณะกรรมการผู้ตัดสินเพิ่มให้แก่ผู้ถ่ายภาพ ได้รับเหรียญที่ระลึก หนังสือพระประวัติ และเงินรางวัล ๕,๐๐๐ บาท พร้อมใบประกาศเกียรติบัตร

รางวัลชมเชย ๒๕ รางวัล ได้แก่

นายกัมพล คุ้มวงษ์
นายชยทัต หลักดี
นายชาญวิทย์ อิสราสุวิภากร
นายฐิติพงศ์ สุขไพบูลย์วัฒน์
นายณัฐพล เลิศธิติพฤทธิ์
นายดำริห์ วงษ์สุนา
นายเทพฤทธิ์ ชัยกิจ
นายนริศ เกตุอำพันธ์
นายประพันธ์ ไกรศักดาวัฒน์
นายประพันธ์ อัศวแก้วฟ้า
นายประเสริฐ ไกรนุกูล
นายพจนารถ สุพรรณกูล
นายไพโรจน์ จำนาญศิลป์
นายภานุวัฒน์ จิตติวุฒิการ
นายเริ่มชาย เวศมาพร
นายวรรณพงษ์ สุรโรจน์ประจักษ์
นายวินนิวัตร ไตรตรงสัตย์
นายวิรัตน์ไชย วันสามงาม
นายวิสรุจน์ สิงหกลางพล
นายสัญชัย บุญทรง
นายสัญชัย ลุงรุ่ง
นายสัณหกช เทพโยธิน
นายแสงชัย เตชะสถาพร
นายเอกรินทร์ เอกอัจฉริยะวงศ์
นายอนุพงศ์ ทองจันทร์

ได้รับเหรียญที่ระลึก หนังสือพระประวัติ และเงินรางวัล ๒,๐๐๐ บาท พร้อมใบประกาศเกียรติบัตร

รางวัลเทคนิคสร้างสรรค์ดีเด่น นายทรงวุฒิ กลางนุรักษ์

รางวัลเทคนิคสร้างสรรค์ดีเด่น นายปกรณ์ ชุณหสวัสดิกุล

รางวัลชมเชย

นายกัมพล คุ้มวงษ์

นายชยทัต หลักดี

นายชาญวิทย์ อิสราสุวิภากร

นายฐิติพงศ์ สุขไพบูลย์วัฒน์

นายณัฐพล เลิศธิติพฤทธิ์

นายดำริห์ วงษ์สุนา

นายเทพฤทธิ์ ชัยกิจ

นายประพันธ์ ไกรศักดาวัฒน์

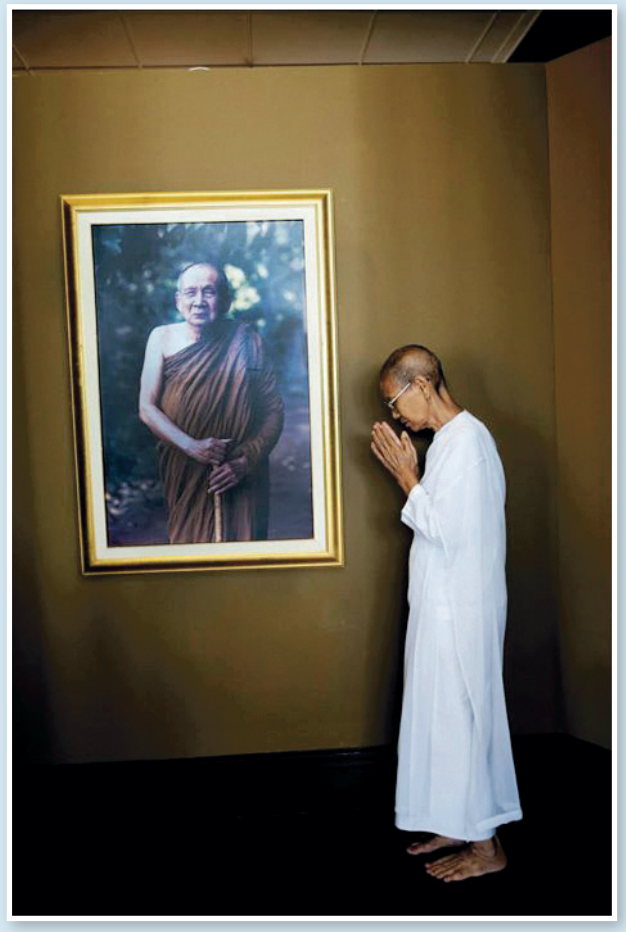

นายนริศ เกตุอำพันธ์

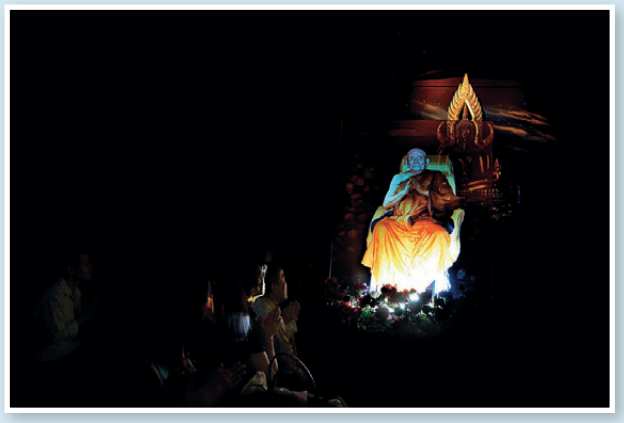

นายประพันธ์ อัศวแก้วฟ้า

นายประเสริฐ ไกรนุกูล

นายพจนารถ สุพรรณกูล

นายไพโรจน์ จำนาญศิลป์

นายภานุวัฒน์ จิตติวุฒิการ

นายเริ่มชาย เวศมาพร

นายวรรณพงษ์ สุรโรจน์ประจักษ์

นายวินนิวัตร ไตรตรงสัตย์

นายวิรัตน์ไชย วันสามงาม

นายวิสรุจน์ สิงหกลางพล

นายสัญชัย บุญทรง

นายสัญชัย ลุงรุ่ง

นายสัณหกช เทพโยธิน

นายแสงชัย เตชะสถาพร

นายเอกรินทร์ เอกอัจฉริยะวงศ์

นายอนุพงศ์ ทองจันทร์

สภากาชาดไทย และโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

สภากาชาดไทย และโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย จัดกิจกรรมต่าง ๆ น้อมถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เป็นการเนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ดังนี้

การอุปสมบทหมู่ ๑๐๑ รูป ถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๖ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ และฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ร่วมกับคณะกรรมการจัดหาและส่งเสริมผู้ให้โลหิตแห่งสภากาชาดไทย และชมรมผู้บริจาคโลหิต ๑๐๐ ครั้ง จัดให้ผู้บริจาคโลหิตและประชาชนทั่วไปร่วมแสดงความจงรักภักดีและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และพระกรุณา ด้วยการร่วมอุปสมบทถวายพระราชกุศลและพระกุศล และเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสศึกษาหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ทั้งยังเป็นการสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามในพระพุทธศาสนา กำหนดจัดพิธีปลงผมนาคและเทศน์สอนนาค ในวันเสาร์ ที่ ๒๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ประกอบพิธีอุปสมบทในวันอาทิตย์ ที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ตั้งแต่เวลา ๖ นาฬิกา ณ วัดสระเกศ จากนั้นเดินทางไปปฏิบัติธรรม ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๒ ถึงวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ รวม ๙ วัน ณ วัดบัวงาม อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ผู้ร่วมอุปสมบทไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

การบริจาคโลหิต

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย จัดโครงการ *"พุทธศาสนิกชนชาวไทย ร่วมใจบริจาคโลหิต ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เนื่องในวันคล้ายวันประสูติ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖"* โดยร่วมบริจาคโลหิตถวายพระกุศลและร่วมลงนามถวายพระพร สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ตลอดเดือนตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ พร้อมรับของที่ระลึก ณ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ได้รับบริจาคโลหิตเคลื่อนที่ ณ วัดต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร ๔ แห่ง ได้แก่ วัดบวรนิเวศวิหาร เขตพระนคร วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๙ นาฬิกา ถึง ๑๕ นาฬิกา วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ วันศุกร์ ที่ ๑๑ ถึงวันอาทิตย์ ที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๘ นาฬิกา ๓๐ นาที ถึง ๑๔ นาฬิกา ๓๐ นาที วัดสังฆราชา เขตคลองสาน วันอาทิตย์ ที่ ๒๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๘ นาฬิกา ๓๐ นาที ถึง ๑๒ นาฬิกา และวัดพุทธบูชา เขตทุ่งครุ วันพุธ ที่ ๒๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๙ นาฬิกา ถึง ๑๕ นาฬิกา ในส่วนภูมิภาครับบริจาคโลหิต ณ ภาคบริการโลหิตแห่งชาติ ๙ แห่ง คือ ที่จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชลบุรี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดภูเก็ต จังหวัดราชบุรี จังหวัดสงขลา จังหวัดอุบลราชธานี งานบริการโลหิต สถานีกาชาดหัวหินเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และสาขาบริการโลหิต โรงพยาบาลประจำจังหวัดทั่วประเทศ

งานแสดงมุทิตาจิตของสภากาชาดไทย

สภากาชาดไทย ร่วมกับโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย องค์กรภาคเอกชน และพุทธศาสนิกชน จัดงานแสดงมุทิตาจิตของสภากาชาดไทย เพื่อถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

การบำเพ็ญกุศล

เวลา ๙ นาฬิกา ศิลปิน ดารา นักร้องที่มาร่วมรณรงค์รับบริจาคเงินสมทบทุนการดำเนินงานของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย โดยเสด็จพระกุศล สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เข้าเฝ้าถวายพระพรและรับเกียรติบัตร หลังจากนั้น บรรดาศิลปิน ดารา นักร้อง ออกรับบริจาคเงินจากประชาชน ณ อาคารต่าง ๆ ภายในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ อาทิ คลินิกผู้ป่วยนอก หอผู้ป่วยพิเศษ ธนาคาร ร้านค้า ฯลฯ

เวลา ๑๑ นาฬิกา คณะแพทย์และพยาบาลถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์วัดบวรนิเวศวิหาร ที่มาปฏิบัติหน้าที่ถวายสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ชั้น ๕ อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

เวลา ๑๗ นาฬิกา ถึง ๑๙ นาฬิกา โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์จัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์แสดงมุทิตาจิต และพิธีลาสิกขาเนกขัมมบารมี ๑๐๑ คน เนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และถ่ายทอดเสียงไปยังอาคารต่าง ๆ ภายในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

งานวิชาการ

เวลา ๘ นาฬิกา ถึง ๑๗ นาฬิกา จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และลงนามถวายพระพร ณ บริเวณอาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

เวลา ๑๓ นาฬิกา บรรยายพิเศษ เรื่อง “ใส่บาตรอย่างไร ได้บุญ ไกลโรค” โดยนางจงจิตร อังคทะวานิช อาจารย์คณะสหเวชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ ห้องประชุมเฉลิม พรมมาส อาคาร อปร. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

การบริจาคโลหิต

เวลา ๘ นาฬิกา ถึง ๑๕ นาฬิกา ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติรับบริจาค ณ บริเวณหน้าอาคาร อปร. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

การบริจาคทาน

เวลา ๘ นาฬิกา ถึง ๑๘ นาฬิกา โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ มูลนิธิ องค์กร และบุคคลที่มีจิตศรัทธา

บริจาคทานถวายพระกุศล โดยการออกร้านอาหารเลี้ยงประชาชน ประมาณ ๓๐๐ ร้าน บริเวณรอบ ๆ อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร ลานพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร และถนนหน้าอาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครและหน่วยงานในสังกัด สำนักงานเขต ตลอดจนโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้จัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ดังนี้

การประดับธงชาติและธงตราสัญลักษณ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

กรุงเทพมหานคร จัดประดับธงชาติและธงตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ที่ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร เสาชิงช้า และดินแดง ตลอดจนที่ทำการสำนักงานในสังกัด สำนักงานเขต โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ถนน สะพาน และสถานที่สาธารณะต่าง ๆ ที่อยู่ในความดูแลของกรุงเทพมหานคร

การประดิษฐานพระรูปและการลงนามถวายพระพร

กรุงเทพมหานคร ได้ติดตั้งป้ายพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมด้วยข้อความถวายพระพร หน้าอาคารที่ทำการสำนักงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตลอดจนการตั้งโต๊ะหมู่บูชาประดิษฐานพระรูปพร้อมด้วยเครื่องสักการะ และการลงนามถวายพระพร

การส่งเสริมการศึกษาพระพุทธศาสนาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร กิจกรรมเทิดพระเกียรติและถวายพระกุศลต่าง ๆ

สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวได้ประสานงานกับโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาพระพุทธศาสนา กิจกรรมเทิดพระเกียรติ ตลอดจนกิจกรรมที่น้อมถวายพระกุศล อาทิ

เขตคลองสามวา โรงเรียนที่จัดกิจกรรม อาทิ

โรงเรียนคลองสามวา จัดการทำบุญตักบาตร น้อมถวายพระกุศล

โรงเรียนวัดศรีสุก (แย้มเยื้อนอุปถัมภ์) จัดการทำบุญตักบาตร นิมนต์พระสงฆ์วัดศรีสุขสถาพร มาเจริญพระพุทธมนต์ และถวายภัตตาหารเพล ถวายพระกุศล

เขตทวีวัฒนา โรงเรียนที่จัดกิจกรรม อาทิ

โรงเรียนคลองทวีวัฒนา (ทองน่วมอนุสรณ์) จัดการลงนามถวายพระพร จัดนิทรรศการพระประวัติและพระศาสนกิจของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก การประกวดวาดภาพและคัดลายมือ การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในบริเวณโรงเรียน

โรงเรียนคลองบางพรหม จัดโต๊ะหมู่บูชาประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมด้วยเครื่องสักการะ จัดนิทรรศการพระประวัติและพระศาสนกิจ

โรงเรียนคลองมหาสวัสดิ์ จัดนิทรรศการพระประวัติและพระศาสนกิจของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และจัดกิจกรรมถาม - ตอบปัญหาต่างๆ จากการชมนิทรรศการ

โรงเรียนตั้งพิรุฬห์ธรรม จัดโต๊ะหมู่บูชาประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมด้วยเครื่องสักการะ และการลงนามถวายพระพร จัดนิทรรศการพระประวัติและพระศาสนกิจ จัดการทำบุญตักบาตร การถวายภัตตาหารเพลพระสงฆ์ ๙ รูป ถวายพระกุศล

โรงเรียนมัธยมปุรณาวาส จัดโต๊ะหมู่บูชาประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมด้วยเครื่องสักการะ นักเรียนสวดมนต์ถวายพระกุศล

โรงเรียนวัดปุรณาวาส จัดนิทรรศการพระประวัติและพระศาสนกิจของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย และจัดทำแผ่นพับเผยแพร่ความรู้แก่นักเรียน จัดฉายวีดิทัศน์พระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณทุกวันศุกร์ ให้นักเรียนสวดมนต์ถวายพระกุศลทุกวันศุกร์ จัดการตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งที่วัดปุรณาวาสทุกวันพระ กิจกรรมดังกล่าวเริ่มตั้งแต่วันศุกร์ที่ ๑๓ กันยายน ถึงวันอังคาร ที่ ๓๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เขตบางกอกใหญ่ โรงเรียนที่จัดกิจกรรม อาทิ

โรงเรียนวัดท่าพระ จัดนิทรรศการแสดงพระประวัติและพระศาสนกิจของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จัดโต๊ะหมู่บูชาประดิษฐานพระรูปพร้อมเครื่องสักการะ จัดการตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง และการนั่งสมาธิของนักเรียน

โรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี จัดนิทรรศการแสดงพระประวัติและพระศาสนกิจของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และมีการตั้งคำถามเกี่ยวกับนิทรรศการให้นักเรียนตอบที่หน้าเสาธงเพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจ ให้นักเรียนนั่งสมาธิบริหารจิตในตอนเช้าก่อนเข้าเรียนทุกวัน ให้ครูและนักเรียนเข้าวัดทำบุญตักบาตร สวดมนต์ และฟังเทศน์ในวันธรรมสวนะ ให้นักเรียนทำกิจกรรมจิตอาสาช่วยทำความสะอาดบริเวณวัดและดูแลต้นไม้ภายในวัด ให้นักเรียนเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม ระดับประถมเข้าค่ายนอกสถานที่ โดยมีพระสงฆ์ทำหน้าที่วิทยากร ระดับอนุบาลเข้าค่ายในโรงเรียนโดยมีครูทำหน้าที่วิทยากร จัดกิจกรรม “คติธรรมหน้าเสาธง พระสงฆ์พบนักเรียน” โดยนิมนต์พระสงฆ์มาเทศน์ให้คติธรรมที่หน้าเสาธงในตอนเช้า เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และการนำคติธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

โรงเรียนวัดราชสิทธาราม จัดโต๊ะหมู่บูชาประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมด้วยเครื่องสักการะ จัดนิทรรศการแสดงพระประวัติ พระศาสนกิจ พร้อมการบรรยายให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับพระศาสนกิจที่สำคัญ คณะครู นักเรียน ร่วมนั่งสมาธิเพื่อถวายพระกุศล และเชิญผู้ปกครองร่วมตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง

เขตบางกะปิ โรงเรียนที่จัดกิจกรรม อาทิ

โรงเรียนไขศรีปราโมชอนุสรณ์ จัดนิทรรศการพระประวัติและพระศาสนกิจของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๑ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เข้าร่วมการแข่งขันสวดมนต์ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดราชบุรณ ในวันศุกร์ ที่ ๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ จัดการตักบาตรและปฏิบัติธรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ โรงเรียนไขศรีปราโมชอนุสรณ์ ในวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

โรงเรียนบ้านบางกะปิ จัดนิทรรศการพระประวัติและพระศาสนกิจของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

โรงเรียนวัดเทพลีลา (สิงหประสิทธิวิทยา) จัดนิทรรศการพระประวัติและพระศาสนกิจของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จัดการทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารเพล และปฏิบัติธรรมนั่งสมาธิถวายพระกุศล

โรงเรียนวัดบึงทองหลาง (พิทักษ์วิทยาคาร) จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในโรงเรียน การทำบุญเลี้ยงพระ การเข้าค่ายพุทธบุตร การฟังธรรมในวันสำคัญ การไถ่ชีวิตโคกระบือ ถวายพระกุศล ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือนตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

- การทำบุญตักบาตรอาหารคาวหวานและข้าวสารอาหารแห้ง ทุกวันพระ ให้แต่ละสายชั้นเรียนหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพนิมนต์พระสงฆ์มารับบิณฑบาต ณ บริเวณลานธรรมของโรงเรียน ระหว่างเวลา ๗ นาฬิกา ๔๕ นาที ถึง ๘ นาฬิกา

- การทำบุญเลี้ยงพระ กำหนดเดือนละ ๑ ครั้ง ให้แต่ละสายชั้นเรียนหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ นิมนต์พระสงฆ์มาแสดงธรรม ระหว่างเวลา ๙ นาฬิกา ๓๐ นาที ถึง ๑๐ นาฬิกา ๓๐ นาที แล้วถวายภัตตาหารเพล โดยเน้นให้นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ เช่น การรับพระ การอาราธนาศีล การถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์

- การเข้าค่ายพุทธบุตร ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดปากบ่อ กำหนดให้นักเรียนระดับสายชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เป็นผู้ปฏิบัติ ระหว่างเวลา ๑๓ นาฬิกา ๓๐ นาที ถึง ๑๕ นาฬิกา ๓๐ นาที มีปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิเดินจงกรม บริหารจิต แลกเปลี่ยนเรียนรู้ธรรม และทำวัตรเย็น

- การฟังธรรมในวันสำคัญ หมุนเวียนเป็นสายชั้นเรียน มีครูคณะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาดูแล

- การไถ่ชีวิตโคกระบือ ให้นักเรียนระดับสายชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประสานงานกับวัดต่างจังหวัดและประชาสัมพันธ์การทำบุญกับสายชั้นอื่นๆ เพื่อรวบรวมปัจจัยไปไถ่ชีวิตโคกระบือต่อไป

โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง จัดนิทรรศการพระประวัติและพระศาสนกิจของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และจัดกิจกรรมตอบคำถามโดยใช้ข้อมูลจากนิทรรศการ จัดการทำบุญตักบาตรทุกวันจันทร์หลังกิจกรรมหน้าเสาธง โดยนิมนต์พระจากวัดศรีบุญเรือง จำนวน ๓ รูป รับบาตร รวม ๙ ครั้ง และจัดสวดมนต์ทุกวันศุกร์ เวลา ๑๒ นาฬิกา ๓๐ นาที ที่สนามโรงเรียน รวม ๙ ครั้ง เพื่อถวายพระกุศล

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และมูลนิธิหอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และมูลนิธิหอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ จัดทำโครงการ **ปฏิบัติบูชา "ญาณสังวร" ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พุทธศักราช ๒๕๕๖** โดยมีวัตถุประสงค์ว่า สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเป็นผู้ได้รับการยอมรับจากสกลมหาสังฆะ หรือวงการสงฆ์ทั้งมวลและมหาชนว่าทรงเป็น "สังฆบิดร" สมดังพระนาม "สมเด็จพระญาณสังวร" อันหมายถึง สมเด็จพระผู้มีสังวรธรรม คือธรรมเป็นเครื่องระวังอันประกอบด้วยพระปรีชาญาณ มีพระปฏิปทา พระจริยาวัตร ผลงานเป็นที่ประจักษ์มากมายล้วนแสดงว่าทรงเป็น "พระผู้เจริญที่สำรวมพร้อม" จึงควรที่พุทธศาสนิกชนชาวไทยทั้งมวล จะได้ร่วมกันจัดเฉลิมฉลองอย่างกว้างขวาง ร่วมกับรัฐบาล คณะสงฆ์ มหาเถรสมาคม และองค์กรชาวพุทธทั่วประเทศ ด้วยการปฏิบัติบูชา "ญาณสังวร: สำรวมพร้อม" และการขยายงานธรรมะของสมเด็จพระญาณสังวร ด้วยการจัดทำเป็นระบบฐานข้อมูล เพื่อการเผยแผ่ สืบค้น และเข้าถึง ในระบบงานจดหมายเหตุตามมาตรฐานสากลและเครือข่ายสื่อสารออนไลน์

กิจกรรมที่ดำเนินการประกอบด้วย

การปฏิบัติบูชาครั้งใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ในลักษณะงานวัดลอยฟ้า ณ ศูนย์การค้าสยามพารากอน กรุงเทพมหานคร

จัดงาน "**ญาณสังวร ๑๐๑ จิตตนคร** The Hidden Capital" ร่วมกับเครือข่ายภาคีองค์กรพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ๑๐๐ องค์กร ณ พารากอนฮอลล์ ศูนย์การค้าสยามพารากอน กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ นับเป็นมหกรรมครั้งสำคัญของชาวพุทธทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศต่อเนื่องจากงานฉลองพระพุทธชยันตี เมื่อพุทธศักราช ๒๕๕๕ เป็นเทศกาลที่เน้นส่งเสริมการเรียนรู้และทดลองฝึกฝนปฏิบัติภาวนาในหมู่คนรุ่นใหม่ เยาวชน นักเรียนนักศึกษา และเป็นการริเริ่มพัฒนารูปแบบงานธรรมร่วมสมัยแก่สังคมไทยและชาวพุทธทั่วไป กิจกรรมประกอบด้วยการนำเค้าโครงเรื่องราวพระนิพนธ์ "จิตตนคร" นครหลวงของโลก มาจัดแสดงเป็นนิทรรศการสื่อประสมหลายทิศทาง (Interactive Multimedia) ประกอบด้วย ไตรภูมิโลก จิตตนิทรรศน์ กองทัพมรรค โรงแสดงธรรม และห้องบริหารจิต พร้อมทั้งกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และการบริหารจิตหลากหลายรูปแบบ ทั้งการบรรยาย เสวนา อภิปราย สวดมนต์ และจิตตภาวนา

การปฏิบัติบูชา เพ็ญภาวนา Full Moon Meditation Night

จัดขึ้นในทุกคืนวันเพ็ญ ตลอดปีพุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ สวนปทุมวนานุรักษ์ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร คือ

วันเสาร์ ที่ ๒๖ มกราคม
วันจันทร์ ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ (มาฆบูชา)
วันจันทร์ ที่ ๒๒ กรกฎาคม (อาสาฬหบูชา)
วันพุธ ที่ ๒๑ สิงหาคม

วันอังคาร ที่ ๒๖ มีนาคม
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ เมษายน
วันศุกร์ ที่ ๒๔ พฤษภาคม (วิสาขบูชา)
วันอาทิตย์ ที่ ๒๓ มิถุนายน
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๙ กันยายน
วันเสาร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม (ออกพรรษา)
วันอาทิตย์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน
วันอังคาร ที่ ๑๗ ธันวาคม

กรอบกำหนดการในแต่ละครั้ง ประกอบด้วย

เวลา ๑๕ นาฬิกา สถานที่ ระบบ และหน่วยกิจกรรม ตลอดจนบริการต่าง ๆ พร้อม
เวลา ๑๖ นาฬิกา เริ่มกิจกรรมดนตรี มีธรรมกับศิลปินอาสา และกิจกรรมสนทนาตามความเหมาะสม
เวลา ๑๘ นาฬิกา สวดมนต์ทำวัตรเย็น แล้วเจริญสติภาวนา
เวลา ๑๙ นาฬิกา ธรรมบรรยาย แล้วร่วมภาวนากับครูบาอาจารย์
เวลา ๒๑ นาฬิกา สิ้นสุดกิจกรรม

นิทรรศการพิเศษ และละคร ตลอดจนการแสดงพิเศษ จากบทพระนิพนธ์เรื่อง “จิตตนคร” ของ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

จัดขึ้น ณ งานวัดลอยฟ้า ตลอดจนจัดทำเป็นสื่อรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำเสนอผ่านช่องทางสื่อสารมวลชน ละคร วิทยุโทรทัศน์ ตลอดจนภาพยนตร์

โครงการ “ธรรมวาที” สำหรับพระภิกษุผู้อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา

เป็นการสนับสนุนส่งเสริมพระภิกษุรุ่นใหม่ผู้อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนาในการเรียนรู้ เจริญในศีล สมาธิ ปัญญา ศรัทธา ตามแบบอย่างปฏิปทาแห่งสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จำนวน ๒๐ - ๓๐ รูป ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดพุทธศักราช ๒๕๕๖

งานระบบจดหมายเหตุพระพุทธศาสนาและงานธรรมอื่น ๆ

เป็นการรวบรวมงานธรรมะต่าง ๆ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของพุทธศาสนิกชนทั่วไป ตลอดจนการประสานจัดการต่าง ๆ การพัฒนา สร้างและดูแลระบบจดหมายเหตุพระพุทธศาสนา เพื่อการเข้าถึงและเผยแผ่งานพุทธธรรมอย่างเป็นระบบ เริ่มด้วยการรวบรวมงานธรรมะของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) และขยายสู่งานธรรมะของพระสงฆ์รูปอื่น ๆ

การจัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ในส่วนภูมิภาค

หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชนในจังหวัดต่าง ๆ ที่จัดกิจกรรม อาทิ

จังหวัดกระบี่

อำเภอเมืองกระบี่

วัดกระบี่น้อย *ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกระบี่ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกระบี่ เทศบาลตำบลกระบี่น้อย ครู นักเรียนจากโรงเรียนกระบี่น้อย ส่วนราชการ และพุทธศาสนิกชน* จัดการเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล ณ วัดกระบี่น้อย ในวันพฤหัสบดี ที่ ๑๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมพิธี ๒๕๐ คน

จังหวัดกาญจนบุรี

โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๙

กระทรวงสาธารณสุข ได้ขอประทานพระอนุญาตจากสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เปลี่ยนชื่อโรงพยาบาลท่าม่วง อำเภอท่าม่วง ซึ่งเป็นโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเป็น *"โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๙"* เพื่อเทิดพระเกียรติในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และแสดงความสำนึกในพระกรุณาที่ทรงมีคุณูปการด้านการก่อสร้าง และมีพระสังฆราชูปถัมภ์แก่กิจการของโรงพยาบาลมาโดยตลอด สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ประทานพระอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อโรงพยาบาลได้ตั้งแต่วันพุธ ที่ ๑๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๙ ได้จัดกิจกรรมเทิดพระเกียรติและถวายพระกุศล ดังนี้

(๑) การรณรงค์ตรวจคัดกรองภาวะแทรกซ้อนทางตา ไต เท้า ในผู้ป่วยเบาหวาน ผลปรากฏว่าพบความผิดปกติระดับเล็กน้อย ปานกลาง สูง และสูงมากหรือรุนแรง ในผู้ป่วยทางตา ๗๖๔ ราย ทางเท้า ๕๖๑ ราย ทางไต ๗๖๓ ราย ซึ่งจะได้รักษาพยาบาลต่อไป

(๒) การเดิน/วิ่งเทิดพระเกียรติ ๑๐๐ ปี สมเด็จพระสังฆราช จัดในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ สวนรุกขชาติ อำเภอท่าม่วง มีผู้ร่วมเดิน/วิ่งเทิดพระเกียรติ ๒,๘๓๐ คน ผู้เข้าเส้นชัย ๕๐ คนแรก

ได้รับเหรียญพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เนื้อทองแดง เป็นที่ระลึก

(๓) งานเปิดป้ายและเจิมป้ายโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๙ พระเทพสารเวที (บุญยนต์ ปุญฺญาคโม) ผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช เป็นผู้แทนพระองค์ประกอบพิธี ในงานนี้ได้รับบริจาคเงินเพื่อรักษาพยาบาลผู้ป่วยยากไร้เป็นเงิน ๓๔๐,๐๐๐ บาท

(๔) นิทรรศการเทิดพระเกียรติ ๑๐๐ ปี สมเด็จพระสังฆราช จัดที่บริเวณชั้น ๑ อาคารผู้ป่วยนอก และการลงนามถวายพระพรโดยเขียนลงในใบโพธิ์เงินโพธิ์ทองประดับไว้ที่ต้นไม้

(๕) การบริการตรวจรักษาระบบกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น ด้วยเครื่องคลื่นกระแทก (Shock Wave) แก่ผู้ป่วย ๑๓๘ ราย บริการตรวจความหนาแน่นของมวลกระดูก ๒๕๐ ราย ระหว่างวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

(๖) การบริจาคโลหิตเพื่อถวายพระกุศล ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และได้มอบเหรียญพระรูปเหมือนฯ เนื้อทองแดง เป็นที่ระลึกแก่ผู้บริจาค จำนวน ๑๔๔ ราย

(๗) การบริการทางทันตกรรม โดยทีมทันตแพทย์พระราชทาน ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย มีผู้รับการรักษา ๕๐๔ ราย

(๘) การบริการงานแพทย์แผนไทย โดยให้ความรู้เกี่ยวกับธาตุเจ้าเรือน และการบริโภคอาหารให้เหมาะสมเพื่อความสมดุลในร่างกาย บริการน้ำดื่มสมุนไพรประจำธาตุ ระหว่างวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้ารับบริการประมาณ ๕๐๐ คน

(๙) การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง ถวายพระภิกษุจำนวน ๑๑๙ รูป ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ที่บริเวณหน้าโรงพยาบาล มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมประมาณ ๕๐๐ คน

(๑๐) การจำหน่ายสินค้าโอท็อปและสินค้าอื่น ๆ ในวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๑๑) การสร้างเหรียญพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และเข็มกลัดที่ระลึก จัดทำขึ้นเป็นที่ระลึกในโอกาสเปลี่ยนชื่อโรงพยาบาลเป็น โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๙ ให้เช่าบูชาเพื่อหารายได้ซื้อเครื่องมือแพทย์ใช้ในระบบงานต่าง ๆ ของโรงพยาบาล

จังหวัดกำแพงเพชร

พิพิธภัณฑสถานจังหวัดกำแพงเพชร เฉลิมพระเกียรติ และศูนย์จริยศึกษา ส.ธ.

โครงการบูรณปฏิสังขรณ์โบราณสถาน ศาสนสถาน พิพิธภัณฑสถานจังหวัดกำแพงเพชร เฉลิมพระเกียรติ และศูนย์จริยศึกษา ส.ธ. ได้รับพระสังฆราชูปถัมภ์ในการบูรณะและก่อสร้าง เพื่อน้อมถวายพระกุศลเทิดพระเกียรติในโอกาสสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชันษา ๙๙ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๕ ดังนั้นในโอกาสที่ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงได้จัดสร้างสิ่งมงคลสักการะที่ระลึกเนื่องในการฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ตุลาคม ๒๕๕๖ ให้บริจาคบูชาเพื่อหารายได้ดำเนินโครงการดังกล่าว โดยเฉพาะงานบูรณปฏิสังขรณ์โบราณสถานวัดช้าง และศาสนสถานต่าง ๆ ในจังหวัดกำแพงเพชร สิ่งมงคลสักการะที่ระลึกที่จัดสร้างขึ้นได้แก่

(๑) เหรียญพระรูปเหมือน สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ลักษณะเป็นเหรียญรูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง ๓.๒ เซนติเมตร ด้านหน้าเป็นรูปพระพักตร์ด้านข้างขวา ครึ่งพระอุระ ด้านหลัง เป็นอักษรพระนาม ญ.ส.ส. ใต้อักษรพระนามมีข้อความว่า “ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี วันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖” โค้งตามแนวขอบเหรียญจัดสร้างเป็นเหรียญชุด เหรียญเนื้อทองคำ เหรียญเนื้อเงิน เหรียญเนื้อทองแดง และเหรียญเนื้อชินตะกั่ว

ชุดเหรียญเนื้อทองคำ น้ำหนัก ๓๕ กรัม ๑ เหรียญ เนื้อเงิน ๑ เหรียญ เนื้อทองแดง ๑ เหรียญ เนื้อชินตะกั่ว ๑ เหรียญ สร้างจำนวน ๙๙ ชุด บริจาคบูชาชุดละ ๑๑๑,๐๐๐ บาท

เหรียญเนื้อเงิน สร้างจำนวน ๕๕๖ เหรียญ บริจาคบูชาเหรียญละ ๓,๐๐๐ บาท

เหรียญเนื้อทองแดง สร้างจำนวน ๒๐,๐๐๐ เหรียญ บริจาคบูชาเหรียญละ ๒๕๐ บาท

เหรียญเนื้อชินตะกั่ว สร้างจำนวน ๕,๕๐๐ เหรียญ บริจาคบูชาเหรียญละ ๘๐๐ บาท

(๒) พระสมเด็จพิมพ์ใหญ่ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ขนาดสูง ๓.๘ เซนติเมตร ด้านหน้า เป็นรูปพระสมเด็จพิมพ์ใหญ่ ด้านหลัง เป็นตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ใต้ตราสัญลักษณ์เป็นพระนาม “สมเด็จพระญาณสังวร” สร้างจำนวน ๒๕,๕๕๖ องค์ บริจาคบูชาองค์ละ ๑๐๐ บาท

สิ่งมงคลสักการะดังกล่าว ได้นำเข้าพิธีพุทธาภิเษก มังคลาภิเษก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อวันพุธ ที่ ๒๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และเมื่อวันจันทร์ ที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

จึงหวัดขอนแก่น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ขอนแก่น

การจัดทำ*โครงการเครือข่ายแกนนำคนดีศรีอีสาน* ประจำปี ๒๕๕๖ เพื่อถวายพระราชกุศล แด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๖ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๑ พรรษา และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร ในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุ ๖๑ พรรษา และถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในโอกาสที่ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี โครงการนี้ได้รับความร่วมมือจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ และหน่วยงานอื่นๆ ในการจัดพระนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ขอนแก่น จำนวน ๑๓๐ รูป เป็นวิทยากรบรรยายธรรมอบรมนักเรียนโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเพื่อสร้างเครือข่ายแกนนำคนดีศรีอีสาน ปรากฏมีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการได้รับโล่เชิดชูเกียรติ รวม ๘๒ โรงเรียน และนักเรียนผู้ได้รับคัดเลือกให้เป็นแกนนำโรงเรียนละ ๓ ราย ได้รับกิตติบัตร รวม ๒๔๖ ราย พิธีมอบโล่และกิตติบัตรจัดขึ้น ณ ห้องประชุมศูนย์วิทยบริการสิรินธร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ขอนแก่น เมื่อวันพุธ ที่ ๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดจันทบุรี

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดจันทบุรี

การจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ที่ทำการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดจันทบุรี และร่วมกับวัดสำคัญของจังหวัดและอำเภอ จัดกิจกรรม เช่น

(๑) การเจริญพระพุทธมนต์และปฏิบัติเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตรในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การจัดบวชสามเณร และบวชเนกขัมมบารมีชีพราหมณ์

จังหวัดฉะเชิงเทรา

อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

วัดบางปรงธรรมโชติการาม *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ* ให้พุทธศาสนิกชนเข้าสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ทำบุญตักบาตร แสดงพระธรรมเทศนา ปฏิบัติธรรม ณ ศาลาการเปรียญวัดบางปรงธรรมโชติการาม ระหว่างวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอคลองเขื่อน

วัดบางกระเจ็ด *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ็ด* ให้พุทธศาสนิกชนเข้าสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน และทำบุญตักบาตร ณ ศาลาการเปรียญวัดบางกระเจ็ด ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอท่าตะเกียบ

วัดทุ่งยายดำ *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตะเกียบ* ให้พุทธศาสนิกชนเข้าสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ แสดงพระธรรมเทศนา บรรยายธรรม ทำบุญตักบาตร นั่งสมาธิปฏิบัติธรรม ณ วัดทุ่งยายดำ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึง วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอบางคล้า

วัดหัวสวน *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้* ให้พุทธศาสนิกชนเข้าค่ายปฏิบัติธรรม ณ ศาลาการเปรียญวัดหัวสวน ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอบางน้ำเปรี้ยว

วัดเกตุสโมสร *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางขนาก* ติดธงตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ในบริเวณวัด ตลอดพุทธศักราช ๒๕๕๖ ให้พุทธศาสนิกชนสักการะพระบรมสารีริกธาตุ ประจำอำเภอ ทำบุญตักบาตรทุกวัน แสดงพระธรรมเทศนา ปฏิบัติธรรมศีลจาริณี ณ ศาลาการเปรียญวัดเกตุสโมสร ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอบางปะกง

วัดท่าสะอ้าน *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะอ้าน* ให้พุทธศาสนิกชนเข้าสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ ศาลาการเปรียญวัดท่าสะอ้าน ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอบ้านโพธิ์

วัดสนามจันทร์ *ร่วมกับเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์* ติดธงตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ในบริเวณวัดตลอดพุทธศักราช ๒๕๕๖ ให้พุทธศาสนิกชนเข้าสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน แสดงพระธรรมเทศนา จัดแข่งขันตอบปัญหาธรรมะ ณ ศาลาการเปรียญวัดสนามจันทร์ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอแปลงยาว

วัดไทรทอง *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลวังเย็น* จัดปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน อบรมธรรมะสัญจร แสดงพระธรรมเทศนา ทำบุญตักบาตรทุกวัน จัดสาธยายพระไตรปิฎก บำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน และอาสาทำความดี ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอพนมสารคาม

วัดท่าเกวียน *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลพนมสารคาม* ให้พุทธศาสนิกชนเข้าสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ แสดงพระธรรมเทศนา ณ ศาลาการเปรียญวัดท่าเกวียน ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอราชสาส์น

วัดไผ่ขวาง *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองใหม่* ให้พุทธศาสนิกชนเข้าสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน แสดงพระธรรมเทศนา ทำบุญตักบาตรทุกวัน บำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนและอาสาทำความดี ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอสนามชัยเขต

วัดแปลงไผ่วิปัสสนาราม *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลลาดกระทิง* ติดธงตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ในบริเวณวัด ตลอดพุทธศักราช ๒๕๕๖ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน แสดงพระธรรมเทศนา และบรรยายธรรม ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดชลบุรี

อำเภอเมืองชลบุรี

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชลบุรี *ร่วมกับคณะสงฆ์จังหวัดชลบุรี* จัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และกล่าวถวายพระพรโดยมีพระเทพชลธารมุนี เจ้าคณะจังหวัดชลบุรี เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ นายคมสัน เอกชัย ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี เป็นประธานฝ่ายฆราวาส ณ ศาลาเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเมืองชลบุรี ในวันจันทร์ ที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ในการนี้ มีพระสงฆ์ ข้าราชการ นักเรียนนักศึกษา และประชาชนที่แต่งกายด้วยชุดสีขาว เข้าร่วมพิธีเป็นจำนวนมาก

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดชลบุรี จัดการลงนามถวายพระพร และนิทรรศการฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ห้องเจริญธรรม ศาลากลางจังหวัดชลบุรี ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ โดยมีนายคมสัน เอกชัย ผู้ว่าราชการจังหวัด

ชลบุรีเป็นประธานในพิธี พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดชลบุรี ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ เข้าร่วมพิธี จำนวน ๑๐๐ คน การลงนามถวายพระพร และนิทรรศการดังกล่าว เปิดให้ประชาชน และข้าราชการร่วมลงนามและชมนิทรรศการจนถึงสิ้นเดือนธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

สำนักงานเทศบาลเมืองบ้านสวน จัดทำป้ายถวายพระพรและประชาสัมพันธ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และป้ายอักษรไฟวิ่ง (LED) ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๕ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอเกาะจันทร์

กองบัญชาการช่วยรบที่ ๑ ค่ายพนัสบดีศรีอุทัย จัดพิธีถวายพระพรและปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ณ อาคารพระพุทธอิทธิคุณากร ในวันพฤหัสบดี ที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอเกาะสีชัง

วัดจุฑาทิศธรรมสภาราม จัดให้พุทธศาสนิกชนเข้าสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ปฏิบัติธรรม เข้าค่ายปฏิบัติธรรม การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน และการแสดงพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศล ณ วัดจุฑาทิศธรรมสภาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอบ่อทอง

วัดอมพนมวนาราม จัดให้พุทธศาสนิกชนเข้าสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การแสดงพระธรรมเทศนา และการสาธยายพระไตรปิฎกถวายพระกุศล โดยมีพระภิกษุสามเณรและประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๒๖ กันยายน ถึงวันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอบางละมุง

สำนักงานเทศบาลเมืองหนองปรือ จัดกิจกรรมวันเข้าพรรษาประจำปี ๒๕๕๖ และวางพานพุ่มถวายเครื่องสักการะหน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เนื่องในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ โดยมีนายมาย ไชยนิตย์ นายกเทศมนตรีเมืองหนองปรือ เป็นประธาน ณ สนามกีฬากลางเทศบาลเมืองหนองปรือ ในวันศุกร์ ที่ ๑๙ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

วัดญาณสังวราราม *ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดชลบุรี หน่วยงานโครงการพระราชดำริฯ โรงพยาบาลบางละมุง ภาคบริการโลหิตแห่งชาติ ที่ ๓ สภากาชาดไทย หน่วยทันตกรรมพระราชทาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงพยาบาลวัดญาณสังวราราม* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๑๐๑ รูป การลงนามถวายพระพร และนิทรรศการฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระบรมธาตุเจดีย์ วัดญาณสังวราราม ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ โดยมีนายพงษ์ศักดิ์ ปรีชาวิทย์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี เป็นประธานในพิธี มีข้าราชการและประชาชนเข้าร่วมพิธีจำนวน ๖๐๐ คน

(๒) โรงพยาบาลวัดญาณสังวราราม จัดกิจกรรมการรักษาพยาบาล ถวายพระกุศล ณ ศาลาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ อาทิ การรับบริจาคโลหิต โดยโรงพยาบาลบางละมุง ภาคบริการโลหิตแห่งชาติ ที่ ๓ สภากาชาดไทย การบริการทันตกรรม โดยหน่วยทันตกรรมพระราชทาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(๓) การอุปสมบทพระภิกษุจำนวน ๑๐๑ รูป ถวายพระกุศล ระหว่างวันอังคาร ที่ ๒๒ ตุลาคม ถึงวันอังคาร ที่ ๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ รวมเวลา ๑๕ วัน

วัดสุทธาวาส จัดการทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนา การปฏิบัติธรรม ถวายพระกุศล ณ วัดสุทธาวาส ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอบ้านบึง

วัดท่อใหญ่ จัดให้พุทธศาสนิกชนเข้าถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และถวายภัตตาหารเพลพระสงฆ์ ๑๐๐ รูป สวดคาถาชินบัญชร ๑๐๐ จบ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ โดยมีพระภิกษุสามเณรและประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม

อำเภอพนัสนิคม

วัดหน้าพระธาตุ จัดให้มีขบวนเวียนพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอประทักษิณรอบพระอุโบสถ การแสดงพระธรรมเทศนาฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ การรักษาอุโบสถศีล ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ โดยมีพระภิกษุสามเณร และประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม

อำเภอพานทอง

วัดโป่งตามุข จัดให้พุทธศาสนิกชนเข้าถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนา การบรรยายพระไตรปิฎกฉลองพระเกียรติคุณ การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ โดยมีพระภิกษุสามเณร พุทธศาสนิกชน คณะครูและนักเรียนโรงเรียนวัดโป่งตามุข เข้าร่วมกิจกรรม

อำเภอศรีราชา

วัดเขาดินวนาราม จัดให้พุทธศาสนิกชนเข้าถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ทุกวันพระ และในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ การทำบุญตักบาตร การถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ การเจริญพระพุทธมนต์และแสดงพระธรรมเทศนา การปฏิบัติธรรมถืออุโบสถศีล ณ วัดเขาดินวนาราม เพื่อถวายพระกุศล

อำเภอสัตหีบ

วัดบางเสร่คงคาราม จัดให้พุทธศาสนิกชนเข้าถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ

การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์และแสดงพระธรรมเทศนา การปฏิบัติธรรมและปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ถวายพระกุศล ณ วัดบางเสร่คงคาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอหนองใหญ่

วัดหนองใหญ่ศิริธรรม จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การบวชศีลจาริณีถวายพระกุศล ณ วัดหนองใหญ่ศิริธรรม ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การเจริญพระพุทธมนต์และปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ณ วัดหนองใหญ่ศิริธรรม ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งถวายพระกุศล ณ ตลาดหนองใหญ่ ตำบลหนองใหญ่ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดชัยนาท

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดชัยนาท

จัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง แด่พระสงฆ์สามเณร จำนวน ๑๐๑ รูป ณ บริเวณเขื่อนเรียงหิน หน้าศาลากลางจังหวัดชัยนาท ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การถวายพระพร ลงนามถวายพระพร และพระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถาถวายพระพร โดยมี นายกำธร ถาวรสถิตย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาทเป็นประธาน ณ อาคารวิมลคุณากร บริเวณศาลากลางจังหวัดชัยนาท ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ แต่งเครื่องแบบปกติขาว ประชาชนทั่วไปแต่งชุดผ้าไทย ชุดสุภาพ หรือเครื่องแบบตามสังกัด

(๓) นิทรรศการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ อาคารวิมลคุณากร บริเวณศาลากลางจังหวัดชัยนาท และบริเวณห้องโถง ชั้น ๑ ศาลากลางจังหวัดชัยนาท (หลังใหม่)

(๔) การอบรมปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ สำนักปฏิบัติธรรมทุกแห่งในจังหวัดชัยนาท

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชัยนาท

จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ และพิธีสวดนพเคราะห์

อำเภอสรรพยา

วัดสรรพยาวัฒนาราม จัดประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ การประกวดการบรรยายธรรม - ธรรมทอล์กโชว์ การประกวดตอบปัญหาธรรมะ การประกวดกล่าวคำอาราธนาและคำถวายทานในพุทธศาสนพิธี การประกวดขับร้องเพลงลูกทุ่งไทยส่งเสริมศีลธรรม และการประกวดสื่อการสอนศีลธรรม (วีดิทัศน์เรื่องสั้น) ณ วัดสรรพยาวัฒนาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาแก้ว จัดป้ายนิเทศพระประวัติและพระกรณียกิจสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

จังหวัดชัยภูมิ

อำเภอเมืองชัยภูมิ

วัดชัยภูมิวนาราม *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ และอำเภอเมืองชัยภูมิ* จัดการทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ให้ประชาชนเข้าสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ลงนามถวายพระพร บรรยายธรรมเทิดพระเกียรติคุณ และปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ณ วัดชัยภูมิวนาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอเกษตรสมบูรณ์

วัดบริบูรณ์ *ร่วมกับสภาวัฒนธรรมอำเภอเกษตรสมบูรณ์ เทศบาลตำบล ส่วนราชการต่างๆ และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมด้วยเครื่องสักการะ และโต๊ะลงนามถวายพระพร ณ วัดบริบูรณ์ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล และการบรรยายธรรมเทิดพระเกียรติคุณ ณ วัดบริบูรณ์ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การทำบุญตักบาตรถวายพระกุศล ณ วัดบริบูรณ์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอแก้งคร้อ

วัดชัยสามหมอ *ร่วมกับเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล โรงเรียน และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำวัตรสวดมนต์ถวายพระกุศล ของพระภิกษุสามเณร ๑๑๐ รูป อุบาสกอุบาสิกา ๑๐๐ คน ณ ศาลาการเปรียญวัดชัยสามหมอ ระหว่างวันพุธ ที่ ๒ และวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุสามเณรถวายพระกุศล และการลงนามถวายพระพร ณ ศาลาการเปรียญวัดชัยสามหมอ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีพระภิกษุสามเณรร่วมพิธี ๑๑๐ รูป ประชาชน ๓๐๐ คน

อำเภอคอนสวรรค์

วัดหนองบัวลอย *ร่วมกับโรงเรียนสหราษฎร์นุเคราะห์ ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์วัดหนองบัวลอย อุบาสกอุบาสิกาวัดหนองบัวลอย และประชาชนบ้านหนองเหมือดแอ่* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสวดมนต์ถวายพระพร และการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานถวายพระกุศล ณ วัดหนองบัวลอย ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

(๒) การบำเพ็ญประโยชน์อาสาทำความดีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดหนองบัวลอย ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอคอนสาร

วัดป่าเรไร *ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยราชการ สถานศึกษา ผู้นำชุมชน และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ ศาลาการเปรียญวัดป่าเรไร ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๘๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร ณ ศาลาการเปรียญวัดป่าเรไร ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมพิธี ๕๐๐ คน

(๓) การบรรยายธรรมเทิดพระเกียรติคุณ ณ ศาลาการเปรียญวัดป่าเรไร ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๓ และวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๒๐ คน

(๔) การปฏิบัติธรรมเป็นพุทธบูชาและถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดป่าเรไร ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน

อำเภอจัตุรัส

วัดศิริพงษาวาส *ร่วมกับโรงเรียนจัตุรัสวิทยานุกูล หน่วยราชการในอำเภอจัตุรัส และอุบาสกอุบาสิกาวัดศิริพงษาวาส* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสวดมนต์ถวายพระพร ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ถวายพระกุศล ณ วัดศิริพงษาวาส ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

(๒) การบำเพ็ญประโยชน์อาสาทำความดีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ถวายพระกุศล ณ วัดศิริพงษาวาส ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอซับใหญ่

วัดซับใหญ่สังฆาราม *ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การลงนามถวายพระพร การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนา และการปฏิบัติธรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ถวายพระกุศล ณ วัดซับใหญ่สังฆาราม มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๒) การบำเพ็ญประโยชน์เก็บกวาดสถานที่จัดกิจกรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ในวัดซับใหญ่สังฆารามและสถานที่สาธารณะในชุมชน มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

อำเภอเทพสถิต

วัดวะตะแบก *ร่วมกับประชาชนอำเภอเทพสถิต* จัดการถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตร การปฏิบัติธรรม และการบรรยายธรรมเทิดพระเกียรติคุณ ณ วัดวะตะแบก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอเนินสง่า

วัดบึงบริบูรณ์ *ร่วมกับโรงเรียนตาเนินราษฎร์วิทยาคาร และองค์การบริหารส่วนตำบลตาเนิน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมเครื่องสักการะ และจัดให้ประชาชนลงนามถวายพระพร ณ วัดบึงบริบูรณ์ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติคุณ การปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา การเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล การทำวัตรเย็นถวายพระกุศล ณ วัดบึงบริบูรณ์ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมพิธี ๑๐๐ คน

อำเภอบ้านเขว้า

วัดศรีมหาโพธิ์ *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชน* จัดการทำบุญตักบาตร การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การปฏิบัติธรรม และการบรรยายธรรมเทิดพระเกียรติคุณ ณ วัดศรีมหาโพธิ์ ในวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมพิธี ๒๐๐ คน

อำเภอบ้านแท่น

วัดวิเชียรธรรมาราม *ร่วมกับเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กำนันผู้ใหญ่บ้าน โรงเรียน และประชาชน* จัดให้ประชาชนเข้าถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ และการแสดงพระธรรมเทศนาถวายพระกุศล ณ วัดวิเชียรธรรมาราม ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ถึงวันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมพิธี ๑๕๐ คน

อำเภอบำเหน็จณรงค์

วัดบูรณ์ *ร่วมกับองค์กรภาครัฐภาคเอกชน วัดอื่น ๆ ในอำเภอบำเหน็จณรงค์ โรงเรียน ชุมชน และผู้นำท้องถิ่น* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การปฏิบัติธรรม ทำวัตรเช้า - เย็น สวดมนต์เจริญจิตตภาวนา นั่งสมาธิ ถวายพระกุศล ณ วัดบูรณ์ ในวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ และระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

(๒) การถวายผ้าป่าเพื่อการศึกษาคณะสงฆ์อำเภอบำเหน็จณรงค์ ระหว่างวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

(๓) การลงนามถวายพระพร และการปาฐกถาธรรม ในหัวข้อ “สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ผู้ทรงมีคุณูปการต่อการศึกษาสงฆ์”

(๔) การปล่อยปลาคืนสู่แหล่งน้ำธรรมชาติถวายพระกุศล นายอำเภอบำเหน็จณรงค์ เป็นผู้แทนถวายพันธุ์ปลาแด่พระครูพินิจสมณวัตร เจ้าคณะอำเภอบำเหน็จณรงค์

อำเภอภักดีชุมพล

วัดห้วยหินฝน *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลวังทอง* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การปฏิบัติธรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ พระอุโบสถวัดห้วยหินฝน ระหว่างวันจันทร์ ที่ ๒๒ กรกฎาคม ถึงวันเสาร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ รวม ๙๐ วัน โดยในวันปกติ มีสวดมนต์ ทำวัตรเย็น เจริญจิตตภาวนา แสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติคุณ มีผู้เข้าร่วมพิธีวันละ ๓๐ คน วันธรรมสวนะ ๘ ค่ำ และ ๑๕ ค่ำ มีสวดมนต์ ทำวัตรเช้า กลางวัน และเย็น เจริญจิตตภาวนา แสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติคุณ จัดพิธี ๒ วัน ๑ คืน มีผู้เข้าร่วมพิธีครั้งละ ๕๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง พระสงฆ์ ๑๐๐ รูป ณ ตลาดห้วยหินฝน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ รูป/คน

(๓) การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน อาสาทำความดีถวายพระกุศล เช่น การทำความสะอาด ตัดหญ้า พัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ วัดห้วยหินฝน และบ้านห้วยหินฝน ทุกวันเสาร์ ตลอดเดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๑๐๐ รูป/คน

อำเภอภูเขียว

วัดนครบาล *ร่วมกับสภาวัฒนธรรมอำเภอภูเขียว เทศบาลตำบลภูเขียว หน่วยราชการต่าง ๆ และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมด้วยเครื่องสักการะ และการลงนามถวายพระพร ณ วัดนครบาล ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การปฏิบัติธรรม และการบรรยายธรรมเทิดพระเกียรติคุณ ณ วัดนครบาล ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การทำบุญตักบาตรถวายพระกุศล ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอหนองบัวแดง

วัดใหม่ชัยมงคล *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแดง กำนันผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการ ครู นักเรียน และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ถวายพระกุศล และการแสดงพระธรรมเทศนา ณ วัดใหม่ชัยมงคล ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๑๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมพิธี ๓๕๐ รูป/คน

(๒) การทำบุญตักบาตรถวายพระกุศล ณ วัดใหม่ชัยมงคล ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมพิธี ๒๐๐ รูป/คน

อำเภอหนองบัวระเหว

วัดบ้านโนนม่วง *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอหนองบัวระเหว อำเภอหนองบัวระเหว องค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเฆ่ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ประชาชน และเยาวชนตำบลวังตะเฆ่* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีนายสมภพ ณีศะนันท์ นายอำเภอหนองบัวระเหว เป็นประธานในพิธี ณ วัดบ้านโนนม่วง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีพระสงฆ์ ข้าราชการ ประชาชน และเยาวชน เข้าร่วมกิจกรรม ๕๕๐ คน

(๒) การถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ ๑๐๑ รูป และการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ถวายพระกุศล ณ วันบ้านโนนม่วง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมพิธี ๔๔๙ คน

(๓) การบำเพ็ญประโยชน์อาสาทำความดีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ที่วัดบ้านโนนม่วง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดเชียงราย

อำเภอเมืองเชียงราย

วัดพระสิงห์ *ร่วมกับคณะสงฆ์ จังหวัดเชียงราย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงราย และเทศบาลนครเชียงราย* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และการลงนามถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การเจริญพระพุทธมนต์ แสดงพระธรรมเทศนา และถวายจตุปัจจัยไทยธรรมบูชากัณฑ์เทศน์และพระสงฆ์ที่เจริญพระพุทธมนต์ ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ จำนวน ๑๐๑ รูป เริ่มจากถนนข้างวัดมิ่งเมืองไปตามถนนบรรพปราการจนถึงหอนาฬิกาเฉลิมพระเกียรติ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

วัดฝั่งหมิ่น *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอเมืองเชียงราย และองค์กรภาครัฐภาคเอกชนในอำเภอเมืองเชียงราย* จัดการถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และแสดงพระธรรมเทศนาถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอขุนตาล

วัดป่าใต้ขุนตาล *ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ และโรงเรียนในอำเภอขุนตาล* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การจัดขบวนอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอออกให้ประชาชนสักการะ พร้อมการทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งพระสงฆ์ ๑๐๐ รูป ในพื้นที่หมู่บ้านป่าตาล อำเภอขุนตาล ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การจัดให้นักเรียนเข้าค่ายปฏิบัติธรรม และฟังพระธรรมเทศนาเกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดเขาแก้วอภัย วัดป่าตาลใต้ และวัดธาตุขุนตาล ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอเชียงของ

วัดศรีดอนชัย *ร่วมกับอำเภอเชียงของ องค์กรภาครัฐภาคเอกชนในอำเภอเชียงของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม ๓ แห่ง ตลอดจนโรงเรียนประถมและโรงเรียนมัธยมในอำเภอเชียงของ* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การบรรยายธรรมเกี่ยวกับพระเกียรติคุณของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดศรีดอนชัย ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การประกวดเล่านิทานชาดก การประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ และการประกวดตอบปัญหาธรรมะ ในหมวดพุทธประวัติ หมวดธรรมะ และหมวดพระวินัย ของพระสงฆ์สามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ๓ แห่ง โรงเรียนประถมและโรงเรียนมัธยมในอำเภอเชียงของ ณ วัดศรีดอนชัย ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) พิธีสืบพระชาตา เจริญพระพุทธมนต์ และปฏิบัติธรรม มีพระสงฆ์สามเณร จำนวน ๑๐๐ รูป พร้อมด้วยพุทธศาสนิกชนเข้าร่วมพิธี ณ วัดศรีดอนชัย ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอเชียงแสน

วัดพระธาตุผาเงา *ร่วมกับอำเภอเชียงแสน และหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชนในอำเภอเชียงแสน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) นิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดพระธาตุผาเงา ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติธรรม ณ วัดพระธาตุผาเงา ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การจัดขบวนแห่อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอออกให้ประชาชนสักการะ พร้อมทั้งทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ จำนวน ๑๐๑ รูป เริ่มแต่หน้าวัดผ้าขาวป้านจนถึงลานอเนกประสงค์หน้าที่ว่าการอำเภอเชียงแสน ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๔) การสาธยายพระไตรปิฎก โดยให้พุทธศาสนิกชนร่วมกันอ่านพระไตรปิฎก เป็นเวลา ๑ วัน ณ วัดพระธาตุผาเงา ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๕) การเจริญพระพุทธมนต์ เจริญจิตตภาวนา และนั่งสมาธิ ณ วัดพระธาตุผาเงา ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๖) การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ โดยส่วนราชการต่าง ๆ และนักเรียนโรงเรียนมัธยม ร่วมทำความสะอาดลานหน้าที่ว่าการอำเภอเชียงแสน และบริเวณโดยรอบตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๒,๐๐๐ คน

อำเภอดอยหลวง

วัดปงสนุก *ร่วมกับอำเภอดอยหลวง และองค์กรภาครัฐภาคเอกชน ประชาชนบ้านปงน้อย หมู่ ๒ และหมู่ ๑๐* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์พัฒนาวัดปงสนุก ระหว่างวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน ถึงวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม ๘๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๙ รูป ซึ่งนิมนต์จากวัด ๙ วัด ณ วัดปงสนุก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๓) การแสดงเทศนาธรรมล้านนา ณ วัดปงสนุก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

อำเภอเทิง

วัดอุธราราม *ร่วมกับอำเภอเทิง องค์กรภาครัฐภาคเอกชน โรงเรียนบ้านร่องแซ่ โรงเรียนกิตติคุณเทิงวิทยาคม และสภาวัฒนธรรมอำเภอเทิง* จัดกิจกรรมอบรมจริยธรรม คุณธรรม ณ วัดอุธราราม ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ โดยพระวิทยากร ๖ รูป คณะครูและนักเรียน เข้าร่วมกิจกรรม ๑๑๕ คน

วัดอำมาตย์ *ร่วมกับอำเภอเทิง องค์กรภาครัฐภาคเอกชน โรงเรียนบ้านร่องแซ่ โรงเรียนกิตติคุณเทิงวิทยาคม และสภาวัฒนธรรมอำเภอเทิง* จัดปฏิบัติธรรม ณ วัดอำมาตย์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีพุทธศาสนิกชนเข้าร่วมกิจกรรม ๖๐ คน

อำเภอป่าแดด

วัดป่าแงะเมืองชุม *ร่วมกับอำเภอป่าแดด องค์กรภาครัฐภาคเอกชน และประชาชนอำเภอป่าแดด* จัดการเจริญพระพุทธมนต์ ปฏิบัติธรรม และนั่งสมาธิ ณ วัดป่าแงะเมืองชุม ตำบลป่าแงะ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีพระสงฆ์เข้าร่วมกิจกรรม ๑๕๐ รูป ประชาชน ๓๕๐ คน

อำเภอพญาเม็งราย

วัดสันหนองบัว *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอพญาเม็งราย ครูนักเรียนวัดสันหนองบัววิทยา เทศบาลส่วนราชการ และประชาชนอำเภอพญาเม็งราย* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง และการเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล ณ วัดสันหนองบัว ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๒๕๐ รูป/คน

(๒) การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และพัฒนาวัดสันหนองบัว และโรงเรียนวัดสันหนองบัว ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๒๒๐ รูป/คน

อำเภอพาน

วัดชัยมงคล *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอพาน องค์กรภาครัฐภาคเอกชนในอำเภอพาน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การจัดให้พุทธศาสนิกชนเข้าสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และปฏิบัติธรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดชัยมงคล ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๕๐๐ รูป/คน

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์และแสดงพระธรรมเทศนาถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดชัยมงคล ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๕๐๐ รูป/คน

(๓) การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และพัฒนาวัด ณ วัดชัยมงคล ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๕๐๐ รูป/คน

อำเภอแม่จัน

วัดศรีค้ำ *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอแม่จัน และองค์กรภาครัฐภาคเอกชนในอำเภอแม่จัน* ให้พุทธศาสนิกชนเข้าสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ปฏิบัติธรรม และฟังพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศลการเจริญพระพุทธมนต์และสืบพระชาตาถวายสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดศรีค้ำ ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๕๐๐ รูป/คน

อำเภอแม่ฟ้าหลวง

วัดห้วยน้ำขุ่น *ร่วมกับอำเภอแม่ฟ้าหลวง และองค์กรภาครัฐภาคเอกชนในอำเภอแม่ฟ้าหลวง* จัดขบวนแห่และสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ทำบุญตักบาตร เจริญพระพุทธมนต์ และปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล ณ วัดห้วยน้ำขุ่น ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

อำเภอแม่ลาว

วัดบุญเรือง *ร่วมกับอำเภอแม่ลาว เทศบาลตำบลป่าก่อดำ และโรงเรียนชุมชนบ้านป่าก่อดำ ๔ ชุมชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตรถวายพระกุศล ณ วัดบุญเรือง ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๕๓๙ คน

(๒) การเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล และปฏิบัติธรรม ณ วัดบุญเรือง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๔๕๐ คน

อำเภอแม่สรวย

วัดพระธาตุจอมแจ้ง *ร่วมกับประชาชนตำบลแม่สรวย และโรงเรียนอนุบาลแม่สรวย* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การบรรยายธรรมเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระธาตุจอมแจ้ง ในวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๗๑ รูป/คน

(๒) การปฏิบัติธรรม ทำวัตร สวดมนต์ นั่งสมาธิแผ่เมตตา ๓ วัน ณ พระธาตุจอมแจ้ง ระหว่างวันเสาร์ ที่ ๒๘ ถึงวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๗๑ รูป/คน

(๓) การทำบุญตักบาตรถวายพระกุศล และแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ ๓ วัน ณ พระธาตุจอมแจ้ง ในวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๖๑ รูป/คน

(๔) การประกวดตอบปัญหาธรรมะเทิดพระเกียรติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนอนุบาลแม่สรวย ณ พระธาตุจอมแจ้ง ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม พระภิกษุ ๑ รูป นักเรียน ๕๐ คน

(๕) การอบรมคุณธรรมจริยธรรมเทิดพระเกียรติ แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ ๖ โรงเรียนอนุบาลแม่สรวย ณ พระธาตุจอมแจ้ง ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม พระภิกษุ ๓ รูป นักเรียน ๕๐ คน

อำเภอแม่สาย

วัดพระธาตุดอยตุง *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอแม่สาย และชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่สาย* จัดอบรมปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔ แก่พระสังฆาธิการ ๖๐ รูป ฆราวาส ๖๐ คน ถวายพระกุศล เป็นเวลา ๓ วัน ณ วัดพระธาตุดอยตุง ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๑ ถึงวันอังคาร ที่ ๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอเวียงแก่น

วัดปอกลาง *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอเวียงแก่น และองค์กรภาครัฐภาคเอกชนในอำเภอเวียงแก่น* จัดให้พุทธศาสนิกชนเข้าสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และแสดงพระธรรมเทศนาถวายพระกุศล ณ วัดปอกลาง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๕๐๐ รูป/คน

อำเภอเวียงชัย

วัดราษฎร์ชุมพล *ร่วมกับองค์กรภาครัฐภาคเอกชนในอำเภอเวียงชัย* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การแห่พระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ให้พุทธศาสนิกชนได้สักการบูชา ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ทำบุญตักบาตร ทอดผ้าป่าสามัคคี และจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระญาณสังวร ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

อำเภอเวียงเชียงรุ้ง

วัดดงชัย *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอเวียงเชียงรุ้ง สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย อำเภอเวียงเชียงรุ้ง สภาวัฒนธรรมอำเภอเวียงเชียงรุ้ง องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งก่อ ตำบลดงมหาวัน ตำบลป่าซาง เทศบาลตำบลบ้านเหล่า ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน และกลุ่มแม่บ้าน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร ปฏิบัติธรรม แสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ ณ วัดดงชัย ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๙ ถึงวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๓๐๐ รูป/คน

(๒) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ลงนามถวายพระพร จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ เป็นเวลา ๕ วัน ณ วัดดงชัย มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๕๐๐ รูป/คน

(๓) การเจริญพระพุทธมนต์ นั่งสมาธิ ถวายพระกุศล เป็นเวลา ๓ วัน ณ วัดดงชัย มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๓๐๐ รูป/คน

(๔) การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งพระสงฆ์จำนวน ๑๐๑ รูป ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๕๐๐ รูป/คน

อำเภอเวียงป่าเป้า

วัดป่าม่วง *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอเวียงป่าเป้า และองค์กรภาครัฐภาคเอกชนในอำเภอเวียงป่าเป้า* จัดการทำบุญตักบาตร แสดงพระธรรมเทศนา ปฏิบัติธรรม ทอดผ้าป่าสามัคคี ถวายพระกุศล ณ วัดป่าม่วง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๕๐๐ รูป/คน

จังหวัดเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(๑) นักศึกษาอาสาสมัคร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ชมรมเด็กดีมีที่เรียน ส.มช. นักศึกษาแลกเปลี่ยนจากสาธารณรัฐประชาชนจีน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาวิทยาเขตภาคพายัพ ช่วยสร้างอุโบสถดิน ณ วัดป่าห้วยปางเม็งเฉลิมพระเกียรติ ตำบลดอนเปา อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

(๒) ชมรมพุทธศิลป์ สโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดการทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ จำนวน ๑๐๑ รูป ถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โดยมีคณาจารย์ ข้าราชการ พนักงาน นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และประชาชนทั่วไปร่วมพิธี ณ ศาลาธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) เจ้าหน้าที่และนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมขบวนแห่เครื่องสักการะฉลอง ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก บริเวณข่วงประตูท่าแพสู่วัดเจดีย์หลวง วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๘ นาฬิกา

จังหวัดตรัง

อำเภอเมืองตรัง

วัดกะพังสุรินทร์ *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดตรัง และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดตรัง* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนา และการอบรมปฏิบัติธรรม ณ ศาลาธรรมสภา วัดกะพังสุรินทร์ ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

(๒) การเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล ณ ศาลาธรรมสภา วัดกะพังสุรินทร์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

อำเภอกันตัง

วัดตรังคภูมิพุทธาวาส *ร่วมกับอำเภอกันตัง เทศบาลเมืองกันตัง โรงเรียนวิเศษกาญจน์ และโรงเรียนเทศบาลบ้านคลองภาษี* จัดอบรมธรรมศึกษานักเรียน ณ วัดตรังคภูมิพุทธาวาส ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ถึงวันอังคาร ที่ ๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๗๐ คน

อำเภอนาโยง

วัดรัตนาภิมุข *ร่วมกับส่วนราชการอำเภอนาโยงทุกส่วนราชการ เทศบาลตำบลนาโยงเหนือ องค์การ*

บริหารส่วนตำบลนาโยงเหนือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขานาโยง สำนักงานการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอนาโยง และโรงเรียนบ้านหนองไทร จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนา ณ ศาลาการเปรียญวัดรัตนาภิมุข ในวันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน

(๒) การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน อาสาทำความดีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี โดยการพัฒนาวัดรัตนาภิมุข บริเวณหน้าศาลาการเปรียญ หน้ากุฏิเจ้าอาวาส กุฏิพระสงฆ์ เมรุ และศาลาโรงอาหาร ในวันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐ คน

อำเภอปะเหลียน

วัดทุ่งยาว *ร่วมกับโรงเรียน กำนันผู้ใหญ่บ้าน และชุมชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การเจริญพระพุทธมนต์ประจำอำเภอ การแสดงพระธรรมเทศนา การเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ณ พระอุโบสถและศาลาการเปรียญวัดทุ่งยาว ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๒) การจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ศาลาการเปรียญวัดทุ่งยาว

อำเภอย่านตาขาว

วัดนิกรรังสฤษฎ์ จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และปฏิบัติธรรม ณ วัดนิกรรังสฤษฎ์ ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน

(๒) การแสดงพระธรรมเทศนา และปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ณ วัดนิกรรังสฤษฎ์ ในวันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๗๐๐ คน

อำเภอรัษฎา

วัดคลองเขาจันทร์ *ร่วมกับอำเภอรัษฎา สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอรัษฎา โรงเรียนบ้านลำช้าง โรงเรียนบ้านทอนเหรียน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ วัดคลองมวน และวัดทอนเหรียน* จัดกิจกรรมการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การแสดงพระธรรมเทศนา การปฏิบัติธรรม การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานถวายพระกุศล ณ วัดคลองเขาจันทร์ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๕๐ คน

อำเภอวังวิเศษ

วัดทุ่งหลวง *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลวังมะปราง โรงเรียนบ้านช่องลอม และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ พระอุโบสถวัดทุ่งหลวง ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๑๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร การทำวัตรเช้า - เย็น เจริญจิตตภาวนาถวายพระกุศล ณ วัดทุ่งหลวง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ และวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ คน

(๓) การบรรยายธรรมเทิดพระเกียรติ โดยพระมหาเฉลิมพงษ์ กตปญฺโญ ณ วัดทุ่งหลวง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ คน

อำเภอสิเกา

วัดเจริญร่มเมือง *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมอำเภอสิเกา เทศบาลตำบลควนกุน องค์การบริหารส่วนตำบลกะลาเส โรงเรียนวัดเจริญร่มเมือง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลควนกุน* จัดกิจกรรมการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ การปฏิบัติธรรม และการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานถวายพระกุศล ณ วัดเจริญร่มเมือง ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน

อำเภอห้วยยอด

วัดศรีรัตนาราม (วัดหนองช้างแล่น) *ร่วมกับอำเภอห้วยยอด สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอห้วยยอด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองช้างแล่น สภาวัฒนธรรมตำบลหนองช้างแล่น และกำนันผู้ใหญ่บ้านตำบลหนองช้างแล่น* จัดกิจกรรมการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ การปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ณ พระอุโบสถวัดศรีรัตนาราม (วัดหนองช้างแล่น) ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๖๐๐ คน

อำเภอหาดสำราญ

วัดหนองสมาน จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ ณ วัดหนองสมาน ระหว่างวันพุธ ที่ ๒ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๘๐๐ คน

(๒) การจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรม และการเจริญพระพุทธมนต์ (เย็น) ณ วัดหนองสมาน ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๖๐ คน

จังหวัดตาก

อำเภอเมืองตาก

ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดโคกพลู จัดกิจกรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตรและถวายพระพร ณ ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดโคกพลู ในวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ข้าราชการ พ่อค้าประชาชน นักเรียนนักศึกษา พร้อมกัน ณ มณฑลพิธี ประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย พระประสิทธิศีลคุณ รองเจ้าคณะจังหวัดตาก ประธานสงฆ์ ให้ศีล รับศีล แล้วประธานในพิธีถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่ประธานสงฆ์ ประธานสงฆ์กล่าวสัมโมทนียกถาเทิดพระเกียรติแล้ว พระสงฆ์อนุโมทนา ประธานในพิธีกรวดน้ำ รับพร จากนั้นผู้ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งแด่พระภิกษุสามเณร จำนวน ๑๐๑ รูป

(๒) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และการเจริญพระพุทธมนต์ “มหาสงฺฆราชวรชยมงฺคลทานคาถา” ณ ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดโคกพลู ในวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ เป็นการต่อเนื่องจากพิธีทำบุญตักบาตร ประธานในพิธีจุดธูปเทียนถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอแล้ว เปิดกรวยกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพถวายสักการะที่หน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แล้วกล่าวถวายพระพร พระสงฆ์ ๑๐ รูป เจริญชัยมงคลคาถา เจริญพระพุทธมนต์ “มหาสงฺฆราชวรชยมงฺคลทานคาถา” เสร็จ ประธานในพิธีและผู้ร่วมพิธีถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์ พระสงฆ์อนุโมทนา ผู้ร่วมพิธีกรวดน้ำ รับพร

จากนั้น พระปลัดเขตฐวัชร์ วชิรญาโณ รองเจ้าอาวาสวัดท่าช้าง ตำบลไม้งาม อำเภอเมืองตาก แสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ จบแล้ว ประธานในพิธีถวายกัณฑ์เทศน์ กรวดน้ำ รับพร เป็นเสร็จพิธี

ในการนี้ ข้าราชการแต่งชุดเครื่องแบบกากีแขนยาวคอพับ ประชาชน กลุ่มพลังมวลชน นักเรียนนักศึกษาแต่งเครื่องแบบตามสังกัด หรือชุดสุภาพ

อำเภอท่าสองยาง

วัดแม่ต้านเหนือ จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตร และการเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล การเข้าค่ายปฏิบัติธรรมและอบรมคุณธรรมเทิดพระเกียรติ ณ วัดแม่ต้านเหนือ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอบ้านตาก

วัดพระบรมธาตุ จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตรและการเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล การอบรมปฏิบัติธรรมเทิดพระเกียรติ และจัดโครงการธรรมะสัญจร ณ วัดพระบรมธาตุ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอพบพระ

วัดราษฎร์เจริญธรรม จัดขบวนแห่และการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตรและการเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล การเข้าค่ายปฏิบัติธรรมและอบรมคุณธรรมเทิดพระเกียรติ ณ วัดราษฎร์เจริญธรรม ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอแม่ระมาด

วัดดอนแก้ว จัดขบวนแห่และการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตรและการเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล การเข้าค่ายปฏิบัติธรรมและอบรมคุณธรรมเทิดพระเกียรติ ณ วัดดอนแก้ว ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอแม่สอด

วัดดอนมูล จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตรและการเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ การอบรมปฏิบัติธรรมเทิดพระเกียรติ และการบำเพ็ญประโยชน์อาสาทำความดีเทิดพระเกียรติ ณ วัดดอนมูล ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอวังเจ้า

วัดแก้ววิเศษ จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตรและการเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล การปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล และการสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัย ทำนองสรภัญญะ ณ วัดแก้ววิเศษ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอสามเงา

วัดสามเงาออก จัดขบวนแห่และการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตรและการเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล การเข้าค่ายปฏิบัติธรรมและอบรมคุณธรรมเทิดพระเกียรติ ณ วัดสามเงาออก ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภออุ้มผาง

โรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญอุ้มผาง จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตรและการเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล การเข้าค่ายปฏิบัติธรรมและอบรมคุณธรรมเทิดพระเกียรติ ณ โรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญอุ้มผาง ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดนครนายก

อำเภอเมืองนครนายก

วัดโพธิ์งาม *ร่วมกับสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครนายก* จัดทำป้ายอิเล็กทรอนิกส์ เชิญชวนพุทธศาสนิกชนสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ เพื่อร่วมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดโพธิ์งาม ระหว่างวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

วัดโพธิ์งาม *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครนายก* จัดโครงการ “ส่งเสริมศีลธรรม ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก” มีกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดโพธิ์งาม ระหว่างวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

(๒) การจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติเกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดโพธิ์งาม ระหว่างวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

(๓) พิธีเปิดโครงการ “ส่งเสริมศีลธรรม ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก” ณ วัดโพธิ์งาม ในวันจันทร์ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ประกอบด้วย

- พิธีถวายพระพร โดยนายสุขวัฒน์ สุขสวัสดิ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก
- ประธานสงฆ์กล่าวสัมโมทนียกถา
- การบรรยายธรรมเทิดพระเกียรติ เรื่องความกตัญญูกตเวที ความเมตตากรุณา และพระพรหมของบุตร โดยพระมหาสิริสวัสดิ์ ธีรปภาโส ป.ธ. ๙ รองเจ้าคณะอำเภอเมืองนครนายก เจ้าอาวาสวัดหนองโพธิ์

- การชี้แจงเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในเรื่องความรู้พื้นฐานในการนั่งสมาธิ การฝึกจิต การนั่งสมาธิเจริญจิตตภาวนา โดยพระครูสาทรสันติวัฒน์ และพระครูปริยัติโพธิสุนทร มีนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีวีรพัฒน์ ครูอาจารย์ และประชาชน ร่วมปฏิบัติธรรม ๒๐๐ คน

- การบำเพ็ญประโยชน์อาสาทำความดีถวายพระกุศล ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีวีรพัฒน์ ข้าราชการ และประชาชน ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

อำเภอบ้านนา

วัดช้าง *ร่วมกับคณะสงฆ์จังหวัดนครนายก และอุบาสกอุบาสิกา* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดช้าง ในวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๕๐ รูป/คน

(๒) การถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์ถวายพระกุศล ณ วัดช้าง ในวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๕๐ รูป/คน

(๓) การเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพรและถวายพระกุศล ณ วัดช้าง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ รูป/คน

(๔) การเทศน์มหาชาติ ๑๓ กัณฑ์ ถวายพระกุศล ณ วัดช้าง ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๖๐๐ คน

อำเภอปากพลี

วัดฝั่งคลอง *ร่วมกับส่วนราชการในอำเภอปากพลี โรงเรียนปากพลีวิทยาคาร โรงเรียนอนุบาลอำเภอปากพลี และอุบาสกอุบาสิกา* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดฝั่งคลอง ระหว่างศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนา การปฏิบัติธรรมนั่งสมาธิ ณ วัดฝั่งคลอง ในวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

อำเภอองครักษ์

วัดประสิทธิเวช จัดกิจกรรมการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การแสดงพระธรรมเทศนา การปฏิบัติธรรม ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานถวายพระกุศล และการบำเพ็ญประโยชน์อาสาทำความดีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ระหว่างวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดนครปฐม

จังหวัดนครปฐม ร่วมกับคณะสงฆ์จังหวัดนครปฐม สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครปฐม สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครปฐม และสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม

จัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ดังนี้

ณ วันศุกร์ ที่ ๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ศูนย์ประสานงานพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนประจำจังหวัดนครปฐม จัดกิจกรรม ณ บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ ประกอบด้วย

(๑) การประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ หมู่ละ ๙ คน แบ่งเป็นระดับประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

(๒) การประกวดการบรรยายธรรม แบ่งเป็นระดับ ประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

(๓) การประกวดตอบปัญหาธรรมะ แบ่งเป็นระดับ ประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

(๔) การประกวดคำกล่าวอาราธนาและคำถวายทานในพุทธศาสนพิธี แบ่งเป็นระดับ ประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

(๕) การประกวดขับร้องเพลงลูกทุ่งไทยส่งเสริมศีลธรรม แบ่งเป็นระดับ ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

ณ วันศุกร์ ที่ ๒๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ จังหวัดนครปฐมเป็นเจ้าภาพการประกวดเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านพระพุทธศาสนาในระดับภาค โดยคัดเลือกนักเรียนนักศึกษาซึ่งเป็นตัวแทนจากจังหวัดกาญจนบุรี นครปฐม สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี ไปประกวดในระดับประเทศ ประกอบด้วย

(๑) การประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ ทีมละ ๙ คน แบ่งเป็นระดับประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

(๒) การประกวดการบรรยายธรรม แบ่งเป็นระดับ ประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

(๓) การประกวดตอบปัญหาธรรมะ แบ่งเป็นระดับ ประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

(๔) การประกวดคำกล่าวคำอาราธนาและคำถวายทานในพุทธศาสนพิธี แบ่งเป็นระดับ ประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

(๕) การประกวดขับร้องเพลงลูกทุ่งไทยส่งเสริมศีลธรรม แบ่งเป็นระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ณ วันอังคาร ที่ ๒๔ กันยายน ถึงวันอาทิตย์ ที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ จังหวัดนครปฐม โดยสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม ร่วมกับวัดที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ๗ แห่ง คือ วัดพระงาม อำเภอเมืองนครปฐม วัดโพธิ์งาม อำเภอกำแพงแสน วัดลำลูกบัว อำเภอดอนตูม วัดสำโรง อำเภอนครชัยศรี วัดลานคา อำเภอบางเลน วัดมะเกลือ อำเภอพุทธมณฑล และวัดเดชานุสรณ์ อำเภอสามพราน จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนา การอบรมธรรมสัญจร การอบรมคุณธรรมจริยธรรม การเข้าค่ายปฏิบัติธรรม (๓ วัน ๒ คืน) การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ทำความสะอาดและปลูกต้นไม้ การจัดพิมพ์เผยแพร่พระประวัติและพระศาสนกิจของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก การประดับธงตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดดังกล่าว

ณ วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ จังหวัดนครปฐม ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในจังหวัดนครปฐม จัดการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การทอดผ้าป่าการศึกษา การตรวจสุขภาพพระสงฆ์สามเณร การจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ การปลูกต้นไม้ การปล่อยปลา การฉีดวัคซีนป้องกันโรคสุนัขบ้า การทำหมันสุนัขและแมว และการทำความสะอาดบริเวณวัด ณ วัดเสนหา อำเภอเมืองนครปฐม เพื่อถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ณ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ อำเภอดอนตูม ร่วมกับหน่วยราชการและภาคเอกชนในพื้นที่ ออกให้บริการช่วยเหลือประชาชนในด้านต่างๆ ณ วัดลำลูกบัว อำเภอดอนตูม

ณ วันอาทิตย์ ที่ ๒๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ วัดพระปฐมเจดีย์

จัดการตักบาตรเทโวโรหณะ ณ ลานหน้าพระร่วงโรจนฤทธิ์ พระปฐมเจดีย์ พระธรรมปริยัติเวที (สุเทพ ผุสฺสธมฺโม) เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์ แสดงพระธรรมเทศนาเพื่อถวายพระกุศล

พุทธมณฑล

คณะปฏิบัติธรรมประจำเดือนพุทธมณฑล ได้ดำเนินการจัดสร้างอาคารปฏิบัติธรรม ณ พุทธมณฑล เพื่อเป็นอนุสรณ์เทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในโอกาสที่ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ในการนี้ได้ขอประทานใช้ชื่ออาคารว่า “อาคารปฏิบัติธรรมสมเด็จพระญาณสังวร นริศรมงคลสตมายุวัฒนเกษมสุขรังสรรค์” และขอประทานอนุญาตเชิญตรางานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ประดิษฐานที่หน้าจั่วอาคาร นอกจากนี้ได้ขอประทานอนุญาตจัดสร้างเหรียญพระรูปเหมือนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และเชิญตรางานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ประดิษฐานด้านหลังเหรียญดังกล่าว จำนวนที่สร้าง ๕๐,๐๐๐ เหรียญ เพื่อมอบแก่ผู้สนับสนุนทุนก่อสร้างอาคาร ซึ่งคณะกรรมการอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ วัดบวรนิเวศวิหาร ได้อนุญาตให้ตามที่ขอ

อาคารปฏิบัติธรรมสมเด็จพระญาณสังวร นริศรมงคลสตมายุวัฒนเกษมสุขรังสรรค์ สร้างขึ้นทางทิศเหนือของพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เพื่อใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมสำหรับภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา เยาวชน นักเรียนนักศึกษา และพุทธศาสนิกชนทั่วไป เป็นอาคาร ๒ ชั้น ชั้นบนเป็นที่ปฏิบัติธรรม และเป็นที่พักของพระสงฆ์สามเณร วิทยากร และผู้ปฏิบัติธรรม ชั้นล่างใช้เป็นที่พักค้างคืนของผู้ปฏิบัติธรรม และใช้งานอเนกประสงค์อื่นๆ มูลค่าการก่อสร้าง ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าสิบล้านบาทถ้วน) กำหนดแล้วเสร็จในเดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศาลายา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศาลายา จัดกิจกรรมเทิดพระเกียรติ ดังนี้

(๑) การขอประทานถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร วันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เป็นกิจกรรมหนึ่งในการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(ดูรายละเอียดในจดหมายเหตุ ภาคที่ ๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยทูลถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร วันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖)

(๒) การประชุมสมาคมมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาเถรวาทนานาชาติ ครั้งที่ ๓ ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศาลายา ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๑๖ ถึงวันเสาร์ ที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

ด้วยในพุทธศักราช ๒๕๕๖ เป็นปีครบรอบ ๑๒๐ ปี แห่งการสถาปนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และมหามงคลกาลแห่งงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ผู้เคยทรงดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ระหว่างพุทธศักราช ๒๕๐๔ - ๒๕๔๗ ประกอบกับการก่อตั้งสมาคมมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาเถรวาทนานาชาติ ย่างเข้าสู่ปีที่ ๗ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยจึงได้จัดประชุมวิชาการทางพระพุทธศาสนานานาชาติ ในหัวข้อ **"พุทธศาสน์ศึกษา คือชีวิตศึกษา (Buddhist Education, Life Education)"** เป็นการจัดประชุมที่เน้นเรื่องหลักสูตรการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาเถรวาทสากลเป็นครั้งแรกของโลก โดยเฉพาะในหมู่ประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนาเถรวาทเป็นหลัก และเพื่อความร่วมมือในการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาเถรวาทในกลุ่มประชาคมอาเซียน + ๕ คือ ยูนนานแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา และสาธารณรัฐอินเดีย ซึ่งเป็นประเทศที่มีการเรียนการสอนพระพุทธศาสนเถรวาทอย่างชัดเจน

การประชุมครั้งนี้มีมหาวิทยาลัย วิทยาลัย และสถาบันการศึกษาพระพุทธศาสนา เข้าร่วมประชุมรวม ๔๐ สถาบันจาก ๑๖ ประเทศ มีผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่จากสถาบันดังกล่าวรวม ๑๔๐ รูป/คน และมีผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศไทยกว่า ๔๐๐ รูป/คน

ณ วันพุธ ที่ ๑๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๙ นาฬิกา เป็นการประชุมคณะกรรมการบริหารสมาคมมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาเถรวาท ณ โรงแรมสามพรานริเวอร์ไซด์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ประชุมมีมติให้เปลี่ยนชื่อสมาคมเป็น **สมาคมมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาเถรวาทนานาชาติ** (International Association of Theravada Buddhist University) เพิ่มจำนวนผู้บริหารสมาคมเป็น ๑๐ รูป/คน และให้พระญาณปุณณิกะ ผู้อำนวยการสภาการศึกษาพระพุทธศาสนาเถรวาท มหาวิทยาลัยพุทธศาสนาลุมพินี สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล เป็นกรรมการบริหารสมาคม เพิ่มเติม และกำหนดจัดการประชุมครั้งที่ ๔ ที่เมืองยอร์กจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ในอีก ๒ ปีข้างหน้า

ณ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ พิธีเปิดการประชุม ณ ห้องประชุมสุชีพ ปุญญานุภาพ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศาลายา เวลา ๙ นาฬิกา นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย พระสงฆ์ทั้งปวงในห้องประชุมสวดคุณพระรัตนตรัยและภิกขุอปริหานิยธรรม พระสูตรที่ว่าด้วยการประชุมเนืองๆ ของพระภิกษุสงฆ์

จากนั้น พระราชบัณฑิต (ธรณิศ ชาคโร) รักษาการอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กล่าวรายงานต่อที่ประชุมเกี่ยวกับการจัดประชุมวิชาการทางพระพุทธศาสนานานาชาติ ในหัวข้อ **"พุทธศาสน์ศึกษา คือชีวิตศึกษา"** นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวเปิดการประชุม สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) กล่าวสัมโมทนียกถา พระอชิน ญาณิสสระ อธิการบดีสภาการศึกษาสีตาคูนานาชาติ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ประธานสมาคมมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนานานาชาติ กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม แล้ว

นายแสง จันทร์งาม ศาสตราจารย์เกียรติคุณแห่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กล่าวปาฐกถานำ ในหัวข้อพุทธศาสน์ศึกษา คือชีวิตศึกษา

เวลา ๑๑ นาฬิกา ถ่ายภาพหมู่แล้วฉันภัตตาหารเพล/รับประทานอาหารกลางวัน ณ อาคารสมเด็จพระญาณวโรดม

เวลา ๑๓ นาฬิกา นายติตัส ลอแบร์ (Dr.Titus Leber) ชาวออสเตรีย เสนอเรื่อง “บรมพุทโธ มรรคาแห่งการตรัสรู้” (Borobudur - Paths to Enlightenment) เป็นการสร้างสื่อการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาผ่าน interactive technology มีเนื้อหาตามพุทธประวัติที่แกะสลักไว้ ณ บรมพุทโธ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

เวลา ๑๔ นาฬิกา นายจัสติน แมคเดเนียล (Justin McDaniel) คณบดีคณะศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย สหรัฐอเมริกา กล่าวปาฐกถานำเรื่อง “การสอนพระพุทธศาสนาในอัสดงคตประเทศ (Teaching Buddhism in the West) ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการใช้หลักพุทธธรรมแก้ปัญหาสังคมและเศรษฐกิจ มากกว่าที่จะศึกษาในเชิงทฤษฎีอย่างเดียว ที่สำคัญคือ การสอนให้อยู่ในสังคมอย่างมีคุณภาพ มากกว่าที่จะหาความสุขส่วนตนโดยปฏิบัติสมาธิอย่างเดียว

เวลา ๑๕ นาฬิกา ๓๐ นาที การอภิปรายกลุ่มเรื่อง “การสร้างหลักสูตรพระพุทธศาสนามาตรฐานสำหรับอาเซียน” (Creating Open ASEAN Buddhist Syllabi) จนถึงเวลา ๑๘ นาฬิกา

ณ วันศุกร์ ที่ ๑๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๙ นาฬิกา พระสงฆ์ทั้งปวงสวดมนต์ถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เนื่องในโอกาสฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี

เวลา ๙ นาฬิกา ๑๕ นาที การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ แบ่งผู้เข้าประชุมเป็น ๕ กลุ่ม ๕ เรื่อง ใช้ภาษาบาลีเป็นภาษากลาง คือ

กลุ่มที่ ๑ การจัดทำหลักสูตรมาตรฐานสาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา เป็นการสร้างหลักสูตรพุทธศาสน์ศึกษาสำหรับประชาคมอาเซียน อันประกอบด้วย วิชาบังคับ วิชาแกนกลาง วิชาเลือก โดยเฉพาะวิชาแกนกลาง ได้แก่ ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา การศึกษาคัมภีร์ ภาษาศาสตร์ (ตัวอักษรโบราณและภาษาท้องถิ่น) พุทธศาสน์ศึกษา (เถรวาท มหายาน วัชรยาน) อาเซียน และวิทยาศาสตร์ จิตวิทยา/สังคมวิทยา ความพยายามทางความยั่งยืน/เกื้อโลก

กลุ่มที่ ๒ การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในการสอนพระพุทธศาสนา การอบรมครูอาจารย์ที่สอนพระพุทธศาสนาให้มีศักยภาพในการสื่อสารและการสอนโดยนำหลักการประสาทวิทยาทางภาษา (Neuro - Linguistic Programming - NLP) มาประยุกต์ใช้ โดยสร้างหลักสูตรการพูดในที่สาธารณะ ประกอบด้วยแบบต่าง ๆ ของการสื่อสาร การสื่อสารทางวาจา การสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูด การพัฒนาทักษะของการสนทนา เทคโนโลยีการสื่อสาร ปัญหาของการสื่อสาร การวิพากย์เชิงสร้างสรรค์ และการแสดงธรรม

กลุ่มที่ ๓ การจัดทำหลักสูตรการสอนสมาธิในพระพุทธศาสนา การอบรมสมาธิกรรมฐานควรนำความรู้ทางจิตวิทยาและวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ เพื่อก่อให้เกิดความสนุกในการทำสมาธิกรรมฐาน โดยสร้าง

หลักสูตรการสอนสมาธิ ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของสมาธิกรรมฐาน นิยามความหมายของสมาธิภาวนา กรรมฐาน สมาธิแบบอื่นๆ สมาธิแบบดั้งเดิม สมาธิตามภูมิภาค เป้าหมายของสมาธิ กระบวนการของสมาธิ เทคนิคต่างๆ ในการทำสมาธิ ประโยชน์ของการทำสมาธิ และการประเมินการทำสมาธิ

กลุ่มที่ ๔ พระพุทธศาสนากับประชาคมอาเซียน พื้นฐานของประชาคมอาเซียนได้รับอิทธิพลจากพุทธและพราหมณ์ พระพุทธศาสนาจึงเป็นรากฐานอารยธรรมของความเป็นอาเซียน ควรสร้างหลักสูตรที่ก่อให้เกิดความเข้าใจพื้นฐานอัตลักษณ์ของอาเซียน การนำไปประยุกต์ใช้ในประชาคมอาเซียนตามวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ ตลอดจนการอนุรักษ์โบราณสถาน ศิลปะ สถาปัตยกรรม และประเพณีต่างๆ

กลุ่มที่ ๕ การศึกษาพระไตรปิฎกภาษาบาลี อดีตและปัจจุบัน โดยที่ภาษาบาลีเป็นภาษารากของกลุ่มประเทศอาเซียน จึงได้พิจารณาสร้างหลักสูตร ๒ หลักสูตร คือ หลักสูตรวรรณกรรมบาลี และหลักสูตรบาลีไวยากรณ์

เวลา ๑๗ นาฬิกา พิธีปิดการประชุม มีสมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) นายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นประธานปิดการประชุม ณ ห้องสุชีพ ปุญญานุภาพ

ณ วันเสาร์ ที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๑๓ นาฬิกา การเสนอรายงานกลุ่มการสัมมนาเชิงปฏิบัติการทั้ง ๕ กลุ่มต่อที่ประชุม ได้มีการอภิปรายแสดงความเห็น และมีมติเห็นชอบในการนำหลักสูตรเหล่านั้นไปใช้ดำเนินการ

เวลา ๑๖ นาฬิกา การประชุมของคณะกรรมการบริหารสมาคมมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาเถรวาทนานาชาติ เกี่ยวกับเรื่องการประชุมในสมัยต่อไป ที่ประชุมมีมติให้ต่อยอดจากการประชุมครั้งนี้ เพื่อให้เกิดหลักสูตรแกนกลางสากลที่เป็นรูปธรรมชัดเจน

มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

ชมรมพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล

(๑) ชมรมพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับกองกิจการนักศึกษา และพุทธสมาคม จังหวัดนครปฐม จัดงานเทิดพระเกียรติฉลองพระชันษา *"๑๐๐ ปี สมเด็จพระสังฆราช"* ถวายพระกุศล ตลอดพุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา ดังนี้

- การจัดโต๊ะหมู่บูชาประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ตลอดพุทธศักราช ๒๕๕๖ ที่บริเวณหน้าศาลาองค์พระประจำมหาวิทยาลัยมหิดล ตึกสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา ห้องชมรมพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา และจัดทำป้ายถวายพระพร ๑ แผ่น บริเวณตึกสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

- การลงนามถวายพระพร ถวายสักการะ ตลอดพุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ บริเวณสถานที่จัดนิทรรศการ

"๑๐๐ ปี สดุดีสังฆบิดร" ณ อาคารศูนย์การเรียนรู้มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา และจะได้รวบรวมรายชื่อขึ้นถวายสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ต่อไป

- การจัดกองผ้าป่าเพื่อสมทบทุนสร้างโรงพยาบาล โรงเรียน ถวายพระกุศล

(๒) ชมรมพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล จัดกิจกรรม *"สืบสานพุทธธรรม ดั่งพุทธกาล"* โดยนิมนต์พระป่ากรรมฐาน ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ จำนวน ๒๓ รูป รับบิณฑบาตข้าวสุก ถวายจังหันเช้า และเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ลานดอกกันภัยมหิดล มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา นิมนต์หลวงปู่สาคร ธมฺมาวุโธ วัดเวฬุวัน จังหวัดกาญจนบุรี แสดงพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์ ร่วมถวายผ้าป่าสมทบทุนสร้างเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุซึ่งสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทานให้แก่วัดป่าโนนสงเปลือย จังหวัดหนองบัวลำภู รวม ๑๕,๐๐๐ บาท และร่วมกันถวายมหาสังฆทานแด่พระสงฆ์ผู้ออกปฏิบัติในเขตทุ่งใหญ่นเรศวร จังหวัดกาญจนบุรี ในวันจันทร์ ที่ ๑๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๖๐๐ คน

(๓) ชมรมพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับคณะกรรมการบ้านมหิดล จัดกิจกรรม *"ปฏิบัติบูชาญาณสังวร ฟังเทศน์ธรรมคำสอนพระป่า ภาวนาคืนวันเพ็ญ"* ทุกวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เริ่มจัดกิจกรรมในวันเพ็ญเดือนสาม เป็นครั้งแรก จนถึงวันเพ็ญเดือนอ้าย รวม ๑๑ ครั้ง ตลอดพุทธศักราช ๒๕๕๖ ประกอบด้วย การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง ณ ลานองค์พระพุทธมหิดลมิ่งมงคลวรญาณ ทำวัตรเย็นเวลา ๑๘ นาฬิกา แสดงพระธรรมเทศนาโดยอาจารย์สายวัดป่าพระกรรมฐาน ๑ กัณฑ์ ปฏิบัติภาวนาเจริญสมาธิกรรมฐานถวายเป็นสังฆบูชา มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒,๐๐๐ คน

(๔) ชมรมพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับวัดป่ามณีกาญจน์ จัดกิจกรรมบรรพชาอุปสมบทหมู่ถวายพระกุศล โดยความดำริของหลวงปู่สาคร ธมฺมาวุโธ วัดเวฬุวัน จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบพิธีบรรพชาอุปสมบท ณ วัดป่ามณีกาญจน์ จังหวัดนนทบุรี และแบ่งปฏิบัติภาวนา จำนวน ๓ วัด ได้แก่ วัดป่ามณีกาญจน์ จังหวัดนนทบุรี วัดเวฬุวัน จังหวัดกาญจนบุรี วัดป่าสิริธโร จังหวัดนครราชสีมา พิธีประกอบด้วยการทำบุญตักบาตรข้าวสุก ถวายจังหันเช้า ณ ลานหน้าศาลาอาจาริยอนุสรณ์ พิธีบรรพชาอุปสมบทหมู่ เวลา ๑๐ นาฬิกา มีผู้ร่วมบรรพชาอุปสมบทรวม ๓๐๐ รูป ทำวัตรเย็น เวลา ๑๘ นาฬิกา แสดงพระธรรมเทศนาโดยอาจารย์สายวัดป่าพระกรรมฐาน ๑ กัณฑ์ ปฏิบัติภาวนาเจริญสมาธิกรรมฐานถวายเป็นสังฆบูชา ณ วันจันทร์ ที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมปฏิบัติธรรมตลอดกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๕) ชมรมพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล จัดกิจกรรม *"๑๐๐ ปี สังฆราชา ปลูกต้นไม้ สร้างวัดป่า ปลูกศรัทธา ปลูกป่าในใจคน"* โดยเชิญชวนนักศึกษาและประชาชนทั่วไปร่วมกันปลูกต้นไม้ ณ วัดป่าสติปัฏฐานญาณสัมปันโน จังหวัดนครปฐม ในวันเสาร์ ที่ ๘ มิถุนายน วันอาทิตย์ที่ ๑๖ มิถุนายน และวันอาทิตย์ ที่ ๑๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ รวม ๓ ครั้ง ปลูกต้นไม้ รวม ๑,๑๑๑ ต้น มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน ทั้งนี้เพื่อเป็นสถานที่สัปปายะ เหมาะแก่การปฏิบัติภาวนาของพระภิกษุสงฆ์สามเณร และผู้มาปฏิบัติธรรม

(๖) ชมรมพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับกองกิจการนักศึกษา จัด *"นิทรรศการ ๑๐๐ ปี สดุดีสังฆบิดร ญาณสังวร"* เกี่ยวกับพระจริยวัตร พระศาสนกิจ การศึกษา พระกรุณาธิคุณในองค์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก รวม ๕๒ เรื่อง จัดระหว่างวันจันทร์ ที่ ๑๖ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ หอจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยมหิดล มีผู้เข้าชมนิทรรศการประมาณ ๒,๐๐๐ คน

(๗) ชมรมพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล จัดกิจกรรม *"วันมหิดล"* ถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประกอบด้วย การตักบาตรข้าวสุก ถวายจังหันเช้า แด่พระป่ากรรมฐาน ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ จำนวน ๒๔ รูป ณ ลานดอกกันภัยมหิดล มหาวิทยาลัยมหิดล การเจริญพระพุทธมนต์ การทอดผ้าป่าสามัคคี ในวันอังคาร ที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓,๐๐๐ คน

(๘) ชมรมพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล จัดกิจกรรม *"ทำบุญคล้ายวันประสูติปีที่ ๑๐๐ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก"* พิธีประกอบด้วย การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งแด่พระสงฆ์ ๙ รูป จากวัดมหาสวัสดิ์นาคพุฒาราม เวลาเย็น พระสงฆ์วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก เจริญพระพุทธมนต์ และสวดมนต์บท "มหาสงฺฆราชยมงฺคลทานคาถา" ถวายสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก การทำวัตรเย็น การแสดงพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์ โดยพระอาจารย์ไชยา สิริธมฺโม การปฏิบัติภาวนาเจริญสมาธิกรรมฐานถวายเป็นสังฆบูชา และการลงนามถวายพระพร ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๙) ชมรมพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับผู้มีจิตศรัทธา จัดสร้าง *"พระพุทธรูปประจำพระชนมวาร ๑๐๐ ปี สังฆบิดร ญาณสังวร"* เป็นพระพุทธรูปปางรำพึง ศิลปะสุโขทัย ครองผ้าแบบธรรมยุต ขนาดความสูง ๙ นิ้ว หล่อด้วยเทคนิคพิเศษ เนื้อทองแดงชุบเงินบริสุทธิ์ ประทับภายใต้ฉัตรทอง กำหนดถวายแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในเดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๗

(๑๐) ชมรมพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับเยาวชนเครือข่ายละอ่อนต้นน้ำนครลำปางและคณะสงฆ์จังหวัดลำปาง จัดบวชป่าเทิดพระเกียรติอนุสรณ์ ๑๐๐ ปี ญาณสังวร ณ ป่าต้นน้ำ จังหวัดลำปาง บริเวณบ้านทุ่งโป่ง เมืองปาน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน เนื้อที่ที่จัดบวชป่า ๙๐ ไร่ กำหนดในเดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ศูนย์ข้อมูลภาคตะวันตก หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง รวบรวมและเรียบเรียงบทความพระประวัติและพระจริยาวัตรของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ตลอดจนจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติในอาคารหอสมุด และเผยแพร่ออนไลน์

จังหวัดนครราชสีมา

อำเภอโนนแดง

วัดโคกหนองแวง *ร่วมกับอำเภอโนนแดง องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาเถร องค์การบริหารส่วนตำบลโนนแดง องค์การบริหารส่วนตำบลวังหิน องค์การบริหารส่วนตำบลดอนยาวใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลสำพะเนียง สภาวัฒนธรรมอำเภอและสภาวัฒนธรรมตำบลทุกตำบล สาธารณสุขอำเภอ พัฒนาการอำเภอ เกษตรอำเภอ เทศบาลตำบลโนนแดง โรงเรียน และพุทธศาสนิกชนชาวอำเภอโนนแดง* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดโคกหนองแวง ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๒) การตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง พระสงฆ์ ๑๐๑ รูป ณ วัดโคกหนองแวง มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๓) การปฏิบัติธรรม ณ วัดโคกหนองแวง มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๔) การอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่พุทธศาสนิกชนชาวอำเภอโนนแดง ณ วัดโคกหนองแวง ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๘๐ คน

อำเภอบัวใหญ่

วัดบ้านไร่ *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอบัวใหญ่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ สถานศึกษา กำนันผู้ใหญ่บ้าน ประชาชนตำบลโนนทองหลางและตำบลใกล้เคียง* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การเวียนเทียนรอบพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดบ้านไร่ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การปฏิบัติธรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประกอบด้วย การถวายสักการะพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก การทำบุญตักบาตร การบรรยายธรรม การอบรมปฏิบัติธรรม ณ วัดบ้านไร่ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ รูป/คน

(๓) การอบรมพระนวกวุฑฒบรรพชิต ไวยาวัจกร และกรรมการวัด จัดอบรมพระให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ เพื่อเตรียมตัวสอบนักธรรมตรี โท เอก ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของพระสงฆ์ ความรู้เกี่ยวกับ

ศาสนพิธีต่างๆ อบรมให้ความรู้แก่ไวยาวัจกรและกรรมการวัดในการดูแลบำรุงรักษาศาสนสถาน ความรู้เกี่ยวกับศาสนพิธีต่างๆ ณ วัดบ้านไร่ ระหว่างวันเสาร์ ที่ ๕ ถึงวันอาทิตย์ ที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๕๐ รูป/คน

อำเภอลำทะเมนชัย

วัดศิริโภคาภิรมย์ (วัดเจ้าคณะอำเภอชุมพวง) *ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนชาวอำเภอลำทะเมนชัยและอำเภอชุมพวง* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) ขบวนช้างแห่อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ออกให้ประชาชนได้สักการะ ณ วัดศิริโภคาภิรมย์

(๒) การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง และถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ จำนวน ๑๐๙ รูป ถวายพระกุศล ณ วัดศิริโภคาภิรมย์

(๓) การจัดนิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และการถวายสักการะพระรูป ณ วัดศิริโภคาภิรมย์

(๔) การแสดงพระธรรมเทศนา การเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล การแผ่เมตตานั่งสมาธิเจริญจิตตภาวนา การทอดผ้าป่าสามัคคี การจัดทำโรงทาน ถวายพระกุศล ณ วัดศิริโภคาภิรมย์

อำเภอห้วยแถลง

วัดประชาคมาราม *ร่วมกับอำเภอห้วยแถลง กรมการศาสนา สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การจัดทำป้ายถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่หน้าวัดประชาคมาราม ระหว่างวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การลงนามถวายพระพร และการจัดนิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ศาลาการเปรียญวัดประชาคมาราม ระหว่างวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๓) การทำบุญตักบาตร และการเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญ วัดประชาคมาราม ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๕๐ คน

จังหวัดนครสวรรค์

อำเภอเมืองนครสวรรค์

วัดนครสวรรค์ *ร่วมกับหน่วยราชการภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน* จัดการถวายสักการะพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก การลงนามถวายพระพร การเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดนครสวรรค์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดนนทบุรี

อำเภอเมืองนนทบุรี

วัดบัวขวัญ จัดการอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอเวียนรอบพระอุโบสถ การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๑๐๑ รูป การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ การสาธยายพระไตรปิฎก และการปฏิบัติธรรมสังฆราชบูชา การนั่งสมาธิเจริญจิตตภาวนา ณ วัดบัวขวัญ

อำเภอไทรน้อย

วัดมะสง จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๗๐ รูป การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ การสาธยายพระไตรปิฎก และการอบรมคุณธรรมจริยธรรมถวายพระกุศล ณ วัดมะสง

อำเภอบางกรวย

วัดบางอ้อยช้าง จัดการอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอเวียนรอบพระอุโบสถ การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๒๑ รูป การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ การปฏิบัติธรรมสังฆราชบูชา การนั่งสมาธิ

เจริญจิตตภาวนา การอบรมคุณธรรมจริยธรรมถวายพระกุศล และการจัดนิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดบางอ้อยช้าง

อำเภอบางบัวทอง

วัดบางรักใหญ่ จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๗๐ รูป การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ การปฏิบัติธรรมสังฆราชบูชา การนั่งสมาธิเจริญจิตตภาวนา ณ วัดบางรักใหญ่

อำเภอบางใหญ่

วัดราษฎร์ประคองธรรม จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๒๐ รูป การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ การสาธยายพระไตรปิฎก การปฏิบัติธรรมสังฆราชบูชา การนั่งสมาธิเจริญจิตตภาวนา และการอบรมคุณธรรมจริยธรรม ถวายพระกุศล ณ วัดราษฎร์ประคองธรรม

อำเภอปากเกร็ด

วัดเตย จัดการอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอเวียนรอบพระอุโบสถ และให้ประชาชนสักการบูชา การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๗๐ รูป การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ การสาธยายพระไตรปิฎก การปฏิบัติธรรมสังฆราชบูชา การนั่งสมาธิเจริญจิตตภาวนา และการอบรมคุณธรรมจริยธรรม ถวายพระกุศล

เรือนจำจังหวัดนนทบุรี

เรือนจำจังหวัดนนทบุรี *ร่วมกับวัดสังฆทาน* จัดบวชเนกขัมมบารมีถวายพระกุศล ระหว่างวันจันทร์ที่ ๓๐ กันยายน ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๐ คน

จังหวัดน่าน

อำเภอเมืองน่าน

วัดมิ่งเมือง *ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน คณะสงฆ์จังหวัดน่าน เจ้าคณะอำเภอทุกอำเภอ วัดทุกวัดในจังหวัดน่าน และวิทยาลัยเทคนิคน่าน* จัดกิจกรรมดังนี้

วันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

- การทอดผ้าป่าสามัคคี บูชาธรรม ๑๐๐ ปี เพื่อสร้างอุโบสถดินและสร้างวัดใหม่ถวายพระกุศล ณ วัดป่านันทบุรีญาณสังวราราม ตำบลผาสิงห์ อำเภอเมืองน่าน

- การอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอเมืองน่านออกประดิษฐานให้พุทธศาสนิกชนสักการบูชา ณ วัดมิ่งเมือง

- การจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดมิ่งเมือง

- การจัดพิธีโกนผมนาค ๕๙ คน ซึ่งเป็นนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคน่าน ที่จะบรรพชาสามเณรถวายพระกุศล ณ วัดคอวัง อำเภอเมืองน่าน

- อุบาสกอุบาสิกาจากชุ้มวัดต่าง ๆ นักเรียนนักศึกษา พุทธศาสนิกชน และนาค ๕๙ คน ปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดมิ่งเมือง

กำหนดการปฏิบัติธรรมแต่ละวันประกอบด้วย *เวลาเช้า* การบรรยายเกี่ยวกับวิถีชีวิต ประเพณี และศาสนา โดยพระวิทยากร การสวดมนต์ ทำวัตรเช้า การเจริญสมาธิ เดินจงกรม *เวลาเที่ยง* พักรับประทานอาหาร/น้ำปานะ *เวลาบ่าย* การบรรยายธรรมหัวข้อต่าง ๆ โดยพระวิทยากร การแลกเปลี่ยนความรู้ธรรมะถาม - ตอบ *เวลาเย็น* การสวดมนต์ ทำวัตรเย็น

วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

- อุบาสกอุบาสิกาจากชุ้มวัดต่าง ๆ นักเรียนนักศึกษา พุทธศาสนิกชน และนาค ๕๙ คน ปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดมิ่งเมือง

- การประกวดสวดมนต์ ณ พระอุโบสถวัดมิ่งเมือง

วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

- การประกวดตอบปัญหาธรรมะ ณ วัดมิ่งเมือง

- การบรรยายธรรม ณ วัดมิ่งเมือง

- อุบาสกอุบาสิกาจากชุ้มวัดต่าง ๆ นักเรียนนักศึกษา พุทธศาสนิกชน และนาค ปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดมิ่งเมือง

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

- การทำบุญตักบาตร ณ พระอุโบสถวัดมิ่งเมือง

- การมอบเกียรติบัตรแก่ผู้ชนะเลิศการประกวดสวดมนต์ และผู้บำเพ็ญประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ณ พระอุโบสถวัดมิ่งเมือง

- พระสงฆ์จำนวน ๑๐๑ รูป เจริญพระพุทธมนต์สืบพระชาตาหลวง น้อมถวายพระกุศล การกล่าวคำถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในนามของคณะสงฆ์และประชาชนชาวน่าน และการถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ ณ พระอุโบสถวัดมิ่งเมือง

- การประกอบพิธีบรรพชาสามเณร ๕๙ รูป ณ พระอุโบสถวัดมิ่งเมือง ถวายพระกุศล ณ พระอุโบสถวัดมิ่งเมือง

- อุบาสกอุบาสิกาจากชุ้มวัดต่าง ๆ นักเรียนนักศึกษา และพุทธศาสนิกชนปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดมิ่งเมือง

มีผู้ร่วมกิจกรรมทั้งสิ้นประมาณ ๒,๐๐๐ รูป/คน

วัดป่านันทบุรีญาณสังวราราม จัดกิจกรรมเทิดพระเกียรติถวายพระกุศล ดังนี้ การสร้างอุโบสถดิน การประกวดภาพวาดในหัวข้อ “อุโบสถในฝันที่เมืองนันทบุรี” การยกย่องเยาวชนต้นแบบประจำหมู่บ้าน การยกย่องผู้สูงอายุต้นแบบประจำหมู่บ้าน การยกย่องนักเรียนต้นแบบประจำโรงเรียน การยกย่องครูต้นแบบประจำโรงเรียน การปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ การบรรพชาอุปสมบทเทิดพระเกียรติ การสร้างฝายอนุรักษ์เทิดพระเกียรติ และการปลูกต้นไม้เทิดพระเกียรติ

อำเภอภูเพียง

วัดก้อดแก้ว จัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์สืบพระชาตาหลวง ถวายสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ระหว่างวันจันทร์ที่ ๓๐ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดยิงกาฟ

อำเภอเมืองบึงกาฬ

วัดโชติรสธรรมาภรณ์ *ร่วมกับจังหวัดบึงกาฬ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดบึงกาฬ ส่วนราชการและข้าราชการของจังหวัด นักเรียนนักศึกษา และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ ศาลาการเปรียญวัดโชติรสธรรมาภรณ์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน และจัดต่อเนื่องไปตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๑๐๑ รูป การเจริญพระพุทธมนต์ ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬกล่าวถวายพระพรและสดุดีพระเกียรติคุณ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ศาลาการเปรียญวัดโชติรสธรรมาภรณ์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๒๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

(๓) การปฏิบัติธรรมของอุบาสก อุบาสิกา นักเรียนนักศึกษา ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดโชติรสธรรมาภรณ์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๒๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้มาร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน และจัดต่อเนื่องไปตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอเซกา

วัดเซกาเจติยาราม *ร่วมกับคณะครูนักเรียนและผู้ปกครองโรงเรียนจินตนา และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การถวายภัตตาหารเพลพระภิกษุสงฆ์ การแสดงพระธรรมเทศนา รักษาศีล ถวายพระกุศล ณ วัดเซกาเจติยาราม ในวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน และจัดต่อเนื่องตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตร รักษาศีล การทำวัตรสวดมนต์เย็นและเจริญสมาธิภาวนา ถวายพระกุศล ณ วัดเซกาเจติยาราม ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน และจัดต่อเนื่องตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอโซ่พิสัย

วัดสุวรรณาราม *ร่วมกับนักเรียนและผู้ปกครองโรงเรียนในอำเภอโซ่พิสัย และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ออกประดิษฐานให้พุทธศาสนิกชนได้สักการบูชา ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และจัดต่อเนื่องตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารพระภิกษุสงฆ์ ทำวัตร สวดมนต์ และอบรมศีลธรรมแก่นักเรียน ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดสุวรรณาราม ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และจัดต่อเนื่องตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

(๓) การเวียนเทียนรอบพระอุโบสถวัดสุวรรณารามของคณะนักเรียน ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และจัดต่อเนื่องตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

อำเภอบึงโขงหลง

วัดสว่างวารี *ร่วมกับผู้ใหญ่บ้านและพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การจัดโต๊ะหมู่บูชาประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้สักการบูชา ณ วัดสว่างวารี ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และจัดต่อเนื่องตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตร สวดมนต์แสดงมุทิตาสักการะ ถวายพระกุศล ณ วัดสว่างวารี ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และจัดต่อเนื่องตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๔๐ คน

(๓) การพัฒนาวัดสว่างวารี โดยให้พุทธศาสนิกชนมีส่วนร่วมในการก่อสร้างถนนคอนกรีตภายในวัด เพื่อสร้างความสามัคคีภายในชุมชน และระหว่างวัดกับชุมชน ถวายพระกุศล ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และจัดต่อเนื่องตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๔๐ คน

อำเภอบุ่งคล้า

วัดจันทราราษฎร์ *ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การติดป้ายประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมของวัดจันทราราษฎร์ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และจัดต่อเนื่องตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์สามเณร การแสดงพระธรรมเทศนา และการนั่งสมาธิปฏิบัติธรรม ถวายพระกุศล ณ วัดจันทราราษฎร์ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และจัดต่อเนื่องตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

อำเภอปากคาด

วัดโพธิ์ศรีสร้อย *ร่วมกับผู้นำองค์กรชุมชน กำนันผู้ใหญ่บ้าน และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอมาประดิษฐาน ณ ศาลาการเปรียญวัดโพธิ์ศรีสร้อย เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้สักการบูชา ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตร รักษาศีล ๘ อบรมศีลธรรม ไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิและอธิษฐานจิตถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดโพธิ์ศรีสร้อย ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๗๐ คน

อำเภอพรเจริญ

วัดอรัญญานี *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลดอนหญ้านาง ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดอรัญญานี และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอมาประดิษฐาน ณ ศาลาการเปรียญวัดอรัญญานี เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้สักการบูชา และการเวียนเทียนรอบพระบรมสารีริกธาตุ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และจัดต่อเนื่องตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารพระสงฆ์สามเณร และการปฏิบัติธรรม ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดอรัญญานี ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และจัดต่อเนื่องตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

อำเภอศรีวิไล

วัดอรัญญวิเวก *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุออกประดิษฐาน ณ ศาลาการเปรียญวัดอรัญญวิเวก เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้สักการบูชา ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และจัดต่อเนื่องตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนา การทำวัตรสวดมนต์ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดอรัญญวิเวก ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และจัดต่อเนื่องตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๓) การฉายวีดิทัศน์พระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ศาลาการเปรียญวัดอรัญญวิเวก ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และจัดต่อเนื่องตลอดพรรษากาล พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

จังหวัดบุรีรัมย์

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

วัดสุขสำราญ *ร่วมกับข้าราชการ สถาบันการศึกษา และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอออกประดิษฐาน ณ วัดสุขสำราญ เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้สักการบูชา ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๕๐ รูป/คน

(๒) การสวดมนต์ เจริญวิปัสสนากรรมฐานถวายพระกุศล ณ วัดสุขสำราญ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ รูป/คน

(๓) การแสดงธรรมบรรยายถวายพระกุศล ณ วัดสุขสำราญ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ รูป/คน

(๔) การทำบุญตักบาตรถวายพระกุศล ณ วัดสุขสำราญ ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ รูป/คน

อำเภอชำนิ

วัดละลวด *ร่วมกับส่วนราชการ สถานศึกษา กำนันผู้ใหญ่บ้าน และประชาชน* จัดกิจกรรม การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนา พระสงฆ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ ถวายภัตตาหารเพลและถวายจตุปัจจัยไทยธรรม ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดละลวด ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอบ้านด่าน

วัดบ้านกะหาด *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอบ้านด่าน องค์การบริหารส่วนตำบลวังเหนือ กำนันผู้ใหญ่บ้านตำบลวังเหนือ ที่ว่าการอำเภอบ้านด่าน โรงเรียนวัดบ้านกะหาด และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดบ้านกะหาด ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๒๙ รูป ถวายพระกุศล ณ วัดบ้านกะหาด ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๓๐ รูป/คน

(๓) การเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนา การถวายภัตตาหารเพล ถวายปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์ ถวายพระกุศล ณ วัดบ้านกะหาด ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ รูป/คน

(๔) การปฏิบัติธรรม สวดมนต์ ทำวัตรเช้า - เย็น เจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล ณ วัดบ้านกะหาด ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐ รูป/คน

อำเภอปะคำ

วัดโพธิ์ย้อย *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมอำเภอปะคำ* จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์และสามเณร การทำบุญถวายผ้าป่า การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ การถือศีลและปฏิบัติธรรม การอบรมคุณธรรมจริยธรรมถวายพระกุศล และการบำเพ็ญประโยชน์ในวัดในชุมชน อาสาทำความดีเทิดพระเกียรติ

อำเภอพุทไธสง

วัดโพนทอง จัดโต๊ะหมู่บูชาประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ให้พระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนได้สักการบูชา เจริญพระพุทธมนต์ ถวายภัตตาหารเพล ปฏิบัติธรรม ถวายพระกุศล ณ วัดโพนทอง ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอละหานทราย

วัดป่าละหานทราย *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอละหานทราย ที่ทำการปกครองอำเภอละหานทราย สถานีตำรวจภูธรอำเภอละหานทราย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอละหานทราย สำนักงานเทศบาลตำบลละหานทราย องค์การบริหารส่วนตำบลละหานทราย สาธารณสุขอำเภอ ปศุสัตว์อำเภอ พัฒนาการอำเภอ สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอละหานทราย กำนันผู้ใหญ่บ้าน และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสวดสาธยายพระไตรปิฎก การแสดงพระธรรมเทศนา การปฏิบัติธรรม ถวายพระกุศล ณ วัดป่าละหานทราย ระหว่างวันพุธ ที่ ๒ และวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตรถวายพระกุศล ณ วัดป่าละหานทราย ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

จังหวัดปัตตานี

อำเภอเมืองปัตตานี

วัดตานีนรสโมสร *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี สำนักงานเทศบาลเมืองปัตตานี โรงเรียนเทศบาล ๒ วัดตานีนรสโมสร ข้าราชการ เหล่ากาชาดจังหวัดปัตตานี และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรม ณ วัดตานีนรสโมสร ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๕๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร ถวายพระกุศล มีผู้ร่วมกิจกรรม ๖๐ คน

(๓) การเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนา มีผู้ร่วมกิจกรรม ๖๐ คน

(๔) การปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ ถวายพระกุศล มีผู้ร่วมกิจกรรม ๖๐ คน

(๕) การจัดนิทรรศการพระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีผู้เข้าชมนิทรรศการ ๑๒๐ คน

อำเภอโคกโพธิ์

วัดมะกรูด *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลมะกรูด โรงเรียนวัดมะกรูด สภาวัฒนธรรมตำบลมะกรูด ข้าราชการ พุทธศาสนิกชน* จัดการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ และการแสดงพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศล ณ วัดมะกรูด ในวันอาทิตย์ ที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐ รูป ๘๗ คน

อำเภอปะนาเระ

วัดควนนอก *ร่วมกับสภาวัฒนธรรมตำบลควน อำเภอปะนาเระ หน่วยเฉพาะกิจทหารพราน และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การเจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระกุศล ณ วัดควนนอก ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

(๒) การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ ณ วัดควนนอก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ คน

วัดหงสาราม *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม โรงเรียนต่าง ๆ ในพื้นที่ และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ณ วัดหงสาราม ระหว่างวันเสาร์ ที่ ๒๘ และวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การเจริญพระพุทธมนต์และการแสดงพระธรรมเทศนา มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน
(๒) การพัฒนาวัด มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐ คน

อำเภอมายอ

วัดมาลีนิเวศน์ *ร่วมกับสถานีตำรวจภูธรอำเภอมายอ อำเภอมายอ หน่วยเฉพาะกิจทหารพราน และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ณ วัดมาลีนิเวศน์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐ คน
(๒) การทำบุญตักบาตร มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน
(๓) การเจริญพระพุทธมนต์ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐ คน
(๔) การพัฒนาบริเวณวัดและศาสนสถาน มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐ คน

อำเภอแม่ลาน

วัดบุพนิมิต *ร่วมกับอำเภอแม่ลาน โรงเรียนต่างๆ ในอำเภอแม่ลาน และพุทธศาสนิกชน* จัดการทำบุญตักบาตร เจริญพระพุทธมนต์ แสดงพระธรรมเทศนา และเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล ณ วัดบุพนิมิต ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

อำเภอไม้แก่น

วัดโชติรส *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลตะโละไกรทอง โรงเรียนต่าง ๆ ในอำเภอไม้แก่น สภาวัฒนธรรมตำบล และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ณ วัดโชติรส ในวันศุกร์ ที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน
(๒) การทำบุญตักบาตร และการแสดงพระธรรมเทศนา มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน
(๓) การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๓๐ คน

อำเภอยะรัง

วัดอัมพวนาราม *ร่วมกับโรงเรียนวัดอัมพวนาราม สภาวัฒนธรรมตำบลเมาะมาวี หน่วยงานในท้องถิ่น ข้าราชการ และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ณ วัดอัมพวนาราม ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐ คน

(๒) การปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐ คน

(๓) การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน และอาสาทำความดีเทิดพระเกียรติ ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐ คน

อำเภอยะหริ่ง

วัดปิยาราม *ร่วมกับกองร้อยทหารพราน ๔๔๐๔ และพุทธศาสนิกชน* จัดการทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนา การปฏิบัติธรรมนั่งสมาธิ และการบำเพ็ญประโยชน์ปลูกต้นไม้ ถวายพระกุศล ณ วัดปิยาราม ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๐ คน

อำเภอสายบุรี

วัดจุฬามณี *ร่วมกับโรงเรียนต่าง ๆ ในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลแป้น ผู้นำท้องถิ่น และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดจุฬามณี ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนาถวายพระกุศล ณ วัดจุฬามณี ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๓) การทอดผ้าป่า ถวายพระกุศล ณ วัดจุฬามณี ในวันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๘๐ คน

อำเภอหนองจิก

วัดโคกสมานประชาราม *ร่วมกับโรงเรียนต่างๆ ในพื้นที่และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันเสาร์ ที่ ๒๘ วันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน และวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน

(๓) การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๙๐ คน

วัดมุจลินทวาปีวิหาร *ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดปัตตานี อำเภอหนองจิก เทศบาลตำบลหนองจิก โรงเรียนวัดมุจลินทวาปีวิหาร ข้าราชการ และพุทธศาสนิกชน* จัดการเจริญพระพุทธมนต์ การบำเพ็ญกุศลฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และการบำเพ็ญกุศลทักษิณานุปทาน ถวายภัตตาหารเพล ถวายพระกุศล ณ วัดมุจลินทวาปีวิหาร ในวันอาทิตย์ ที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๕๐ คน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

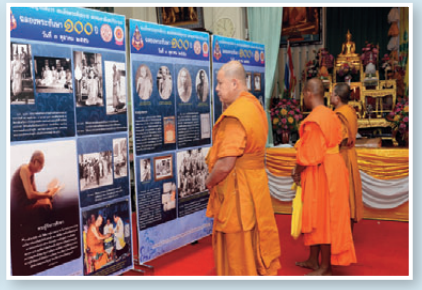

อำเภอพระนครศรีอยุธยา

วัดพนัญเชิงวรวิหาร *ร่วมกับคณะสงฆ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และส่วนราชการภาครัฐ ภาคเอกชน ภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การประดับธงตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๑ เมษายน ถึงวันอังคาร ที่ ๓๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การปฏิบัติธรรม ถวายพระกุศล ณ วัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติธรรม ระหว่างวันพุธ ที่ ๒ ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การทำบุญตักบาตรถวายพระกุศล ณ วัดพนัญเชิงวรวิหาร ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๔) การจัดนิทรรศการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดพะเยา

คณะสงฆ์จังหวัดพะเยา ร่วมกับจังหวัดพะเยา และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพะเยา

จัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ดังนี้

(๑) การสวดมนต์ถวายพระกุศล ณ วัดทุกวัดในจังหวัดพะเยา จำนวน ๔๖๐ วัด ระหว่างเวลา ๑๘ นาฬิกา ถึง ๒๐ นาฬิกา ทุกวัน ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๑ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การจัดกิจกรรมของทุกวัดในแต่ละอำเภอ ได้ดำเนินการตามความพร้อมของแต่ละวัด

(๓) การปฏิบัติธรรมและส่งเสริมจริยธรรมของข้าราชการ ถวายพระกุศล ณ ห้องเบญจรงค์ โรงแรมพะเยาเกทเวย์ รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑๘ ถึงวันพุธ ที่ ๑๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ รุ่นที่ ๒ ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ ถึงวันศุกร์ ที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้ารับการอบรม รวม ๒๕๕ คน

(๔) การสวดมนต์ถวายพระพรของคณะสงฆ์จังหวัดพะเยา-น่าน (ธรรมยุต) ณ วัดรัตนวนาราม ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา โดยพระปัญญาพิศาลเถร (วิ) เจ้าคณะจังหวัดพะเยา-น่าน (ธรรมยุต) เป็นประธาน ในวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๕) การถวายพระพรและทำบุญตักบาตรถวายพระกุศล โดยคณะสงฆ์จังหวัดพะเยา ร่วมกับจังหวัดพะเยา มีนายชูชาติ กีฬาแปง ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา เป็นประธาน ณ บริเวณท่าเรือวัดติโลกอาราม กว๊านพะเยา ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอแม่ใจ

คณะสงฆ์อำเภอแม่ใจ จัดการเจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระกุศล มีพระโสภณพัฒโนดม รองเจ้าคณะจังหวัดพะเยา เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ นายอำเภอแม่ใจ และผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพะเยา เป็นประธานฝ่ายฆราวาส ณ วัดศรีดอนตัน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดพังงา

จังหวัดพังงา จัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ดังนี้

วันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๘ นาฬิกา ถึง ๑๖ นาฬิกา ๓๐ นาที จัดให้มีการลงนามถวายพระพร สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ห้องโถงศาลากลางจังหวัดพังงา (หลังใหม่) ชั้นที่ ๑

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๓๙ รูป ถวายพระกุศล ณ บริเวณวัดประชุมโยธี อำเภอเมืองพังงา

เวลา ๑๐ นาฬิกา การเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพร ณ ศาลาการเปรียญวัดประชุมโยธี อำเภอเมืองพังงา โดยผู้ว่าราชการจังหวัดพังงาจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ประธานสงฆ์ให้ศีล รับศีลแล้ว ผู้ว่าราชการ

จังหวัดพังงาเปิดกรวยดอกไม้ธูปเทียนถวายสักการะพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จากนั้น พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพร จบ ถวายจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์อนุโมทนา กรวดน้ำ รับพร เป็นเสร็จพิธี

ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมพิธีดังกล่าวแต่งกายชุดสีขาวหรือชุดไทยสุภาพ

นอกจากนี้ มีนิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ จัดแสดง ณ ศาลาการเปรียญวัดประชุมโยธีด้วย

อำเภอเมืองพังงา

วัดชนาธิการาม *ร่วมกับโรงเรียนวัดชนาธิการาม กำนันผู้ใหญ่บ้าน และพุทธศาสนิกชนในตำบลนบปริง* จัดการแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ การไหว้พระสวดมนต์ และการบำเพ็ญประโยชน์พัฒนาวัด ถวายพระกุศล ณ วัดชนาธิการาม ในวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน และวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

อำเภอกะปง

วัดปาโมกข์ *ร่วมกับสภาวัฒนธรรมตำบลท่านา โรงเรียนบ้านปากพู่ หน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน กำนันผู้ใหญ่บ้าน และพุทธศาสนิกชนตำบลท่านา* จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ และการไหว้พระสวดมนต์ ถวายพระกุศล ณ วัดปาโมกข์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

อำเภอตะกั่วทุ่ง

วัดดอน *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย อำเภอตะกั่วทุ่ง หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน กำนันผู้ใหญ่บ้าน และพุทธศาสนิกชนในตำบลโคกกลอย* จัดการทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ และการไหว้พระสวดมนต์ ถวายพระกุศล ณ วัดดอน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๑๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๘๐ คน

อำเภอตะกั่วป่า

วัดพระธาตุคีรีเขต *ร่วมกับอำเภอตะกั่วป่า ชมรมผู้สูงอายุ สภาวัฒนธรรมอำเภอตะกั่วป่า เทศบาลเมืองตะกั่วป่า โรงเรียนเทศบาลบ้านเสนารังสรรค์ และพุทธสมาคมตะกั่วป่า* จัดการแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ การไหว้พระสวดมนต์ และการบำเพ็ญสมาธิภาวนา ถวายพระกุศล ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๕๐ คน

อำเภอท้ายเหมือง

วัดนิคมสโมสร จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การแสดงพระธรรมเทศนา

เทิดพระเกียรติ และการปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ณ วัดนิคมสโมสร ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

จังหวัดพัทลุง

คณะสงฆ์จังหวัดพัทลุง ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพัทลุง

จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การจัดนิทรรศการพระประวัติของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และความหมายของตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ ศูนย์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาประจำจังหวัดพัทลุง และ ณ วัดภูผาภิมุข อำเภอเมืองพัทลุง ตลอดพุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตร ถวายพระกุศล ณ วัดคูหาสวรรค์ อำเภอเมืองพัทลุง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ร่วมกับสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดพัทลุง จัดโครงการปฏิบัติธรรมครอบครัวอบอุ่นด้วยพระธรรมถวายพระกุศล โดยจัดอบรมปฏิบัติธรรมแก่นักเรียน เยาวชน ครู และประชาชน ณ สำนักปฏิบัติธรรมจังหวัดพัทลุง ที่ตั้งอยู่ ณ อำเภอต่าง ๆ ระหว่างเดือนตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ ถึงเดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าอบรมรวม ๖ รุ่น ๗ โรงเรียน จำนวน ๑,๐๒๒ คน

อำเภอเมืองพัทลุง

วัดอัมพวนาราม จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ณ วัดอัมพวนาราม ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์สามเณร ๙ รูป
(๒) การเจริญพระพุทธมนต์สมโภชพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๘๙ รูป/คน
(๓) การแสดงพระธรรมเทศนาฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๘๙ รูป/คน
(๔) การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๗๘ คน
(๕) การบำเพ็ญประโยชน์พัฒนาวัด มีผู้ร่วมกิจกรรม พระสงฆ์สามเณร ๙ รูป ประชาชน ๓๗ คน

อำเภอป่าพะยอม

วัดคลองใหญ่ จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ณ วัดคลองใหญ่ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๒) การนั่งวิปัสสนาสมาธิ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๕ คน

(๓) การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์พัฒนาวัด มีผู้ร่วมกิจกรรม ๙๐ คน

จังหวัดพิจิตร

อำเภอเมืองพิจิตร

วัดยางคอยเกลือ *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิจิตร* จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ณ ศาลาอเนกประสงค์ วัดยางคอยเกลือ ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) ภาคเช้า จัดการทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๙ รูป การถวายดอกบัวสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การกล่าวสดุดีพระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ ถวายภัตตาหารเพล มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ รูป/คน

(๒) ภาคเย็น ชมวีดิทัศน์พระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก “พระผู้เจริญพร้อม” พระสงฆ์สมาทานศีล ทำวัตร สวดมนต์ นำปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล คณะผู้ปฏิบัติธรรมร่วมเจริญพระพุทธมนต์พระธัมมจักกัปปวัตนสูตร มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ รูป/คน

อำเภอดงเจริญ

วัดสำนักขุนเณร จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา เจริญพระพุทธมนต์ พุทธศาสนิกชนร่วมปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ณ วัดสำนักขุนเณร ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การจัดนิทรรศการและถวายสักการะพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดสำนักขุนเณร ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การเทศน์มหาชาติเนื่องในวันสารทไทย ถวายพระกุศล ณ วัดสำนักขุนเณร ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอตะพานหิน

วัดตะพานหิน จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การเทศน์คาถาพัน ถวายพระกุศล หลังจากนั้นพุทธศาสนิกชนทำวัตร สวดมนต์เย็น ณ วัดตะพานหิน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดตะพานหิน ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การทำบุญตักบาตร ฟังธรรม การเทศน์มหาชาติเนื่องในวันสารทไทย ถวายพระกุศล ณ วัดตะพานหิน ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอทับคล้อ

วัดมงคลทับคล้อ จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ สวดธัมมจักกัปปวัตนสูตร ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดมงคลทับคล้อ ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม พระสงฆ์ ๙ รูป พุทธศาสนิกชน ๓๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ ณ ศาลาการเปรียญวัดมงคลทับคล้อ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ คน

(๓) การแสดงพระธรรมเทศนามหาเวสสันดรชาดก เนื่องในวันสารทไทย ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดมงคลทับคล้อ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

อำเภอบางมูลนาก

วัดชัยมงคล จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตรและถวายภัตตาหารเช้า การลงนามถวายพระพร การเจริญพระพุทธมนต์โพชฌังคปริตร ถวายพระพร การแสดงพระธรรมเทศนา การบวชเนกขัมมบารมีถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดชัยมงคล ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอโพธิ์ประทับช้าง

วัดท่าบัวทอง จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ และถวายสักการะพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดท่าบัวทอง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การเจริญชัยมงคลคาถา การเจริญพระพุทธมนต์ และการปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดท่าบัวทอง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) พิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ๙ องค์ และยกฉัตรมณฑปวิหารหลวงพ่อศรีบัวทอง ถวายพระกุศล ณ วิหารหลวงพ่อศรีบัวทอง วัดท่าบัวทอง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๔) การเทศน์มหาชาติเนื่องในวันสารทไทย เพื่อถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดท่าบัวทอง ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดพิษณุโลก

จังหวัดพิษณุโลกร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ๙ อำเภอ ซึ่งมีวัดสำคัญประจำอำเภอที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ สำนักงานวัฒนธรรมประจำอำเภอ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิษณุโลก และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพิษณุโลก

จัดกิจกรรมดังนี้

อำเภอเมืองพิษณุโลก

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การจัดนิทรรศการฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ บริเวณหน้าพระวิหารหลวงพ่อพระพุทธชินราช ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ชมนิทรรศการไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน

(๒) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ซึ่งอัญเชิญออกมาให้พุทธศาสนิกชนได้สักการะ ณ บริเวณหน้าพระวิหารหลวงพ่อพระพุทธชินราช ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน

อำเภอชาติตระการ

วัดโพนไทรงาม จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดโพนไทรงาม ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติเกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดโพนไทรงาม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การปฏิบัติธรรม สวดมนต์ นั่งสมาธิ ถวายพระกุศล ณ วัดโพนไทรงาม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอนครไทย

วัดบ้านพร้าว จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดบ้านพร้าว ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอเนินมะปราง

วัดวังไทรย้อย จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดวังไทรย้อย ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติเกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดวังไทรย้อย ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การทำบุญตักบาตร ปฏิบัติธรรม สวดมนต์ นั่งสมาธิ การลด ละ เลิกอบายมุข ถวายพระกุศล ณ วัดวังไทรย้อย ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอบางกระทุ่ม

วัดห้วยแก้ว จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดห้วยแก้ว ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตร ลด ละ เลิก อบายมุข ถวายพระกุศล ณ วัดห้วยแก้ว ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอบางระกำ

วัดหนองพยอม จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดหนองพยอม ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติเกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดหนองพยอม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การทำบุญตักบาตร การปฏิบัติธรรม สวดมนต์ นั่งสมาธิ การลด ละ เลิกอบายมุข ถวายพระกุศล ณ วัดหนองพยอม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอพรหมพิราม

วัดป่าสัก จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การจัดนิทรรศการฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดป่าสัก ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดป่าสัก ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติเกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดป่าสัก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๔) การปฏิบัติธรรม สวดมนต์ นั่งสมาธิ การลด ละ เลิกอบายมุข ถวายพระกุศล ณ วัดป่าสัก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอวังทอง

วัดเกาะแก้วประชานุรักษ์ จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดเกาะแก้วประชานุรักษ์ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติเกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดเกาะแก้วประชานุรักษ์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การปฏิบัติธรรม สวดมนต์ นั่งสมาธิ การลด ละ เลิกอบายมุข ถวายพระกุศล ณ วัดเกาะแก้ว ประชานุรักษ์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอวัดโบสถ์

วัดเนินมะครึด จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดเนินมะครึด ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติเกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดเนินมะครึด ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การทำบุญตักบาตร การปฏิบัติธรรม สวดมนต์ นั่งสมาธิ การลด ละ เลิกอบายมุข ถวายพระกุศล ณ วัดเนินมะครึด ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดเพชรบุรี

วัดเจ้าคณะจังหวัด วัดเจ้าคณะอำเภอ และวัดเจ้าคณะตำบล

ร่วมกันจัดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ทั่วทุกอำเภอและตำบล

จังหวัดเพชรบุรีและสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเพชรบุรี

ร่วมกันจัดกิจกรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ประกอบด้วย การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง พระสงฆ์ ๑๐๑ รูป การลงนามถวายพระพร การจัดนิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณ

ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ลานรัฐพิธีหน้าศาลากลางจังหวัดเพชรบุรี ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี เป็นประธานฝ่ายฆราวาส รองเจ้าคณะจังหวัดเพชรบุรี เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ มีผู้ร่วมกิจกรรมประมาณ ๑,๐๐๐ คน

จังหวัดเพชรบุรีและสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี

ร่วมกันจัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ที่ได้รับมอบหมายจากกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรมคือ **การอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอออกประดิษฐานให้พุทธศาสนิกชนได้สักการบูชา** ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ หรือตามระยะเวลาและกิจกรรมที่เหมาะสมของแต่ละวัด ซึ่งในจังหวัดเพชรบุรี มีวัดเจ้าคณะอำเภอ หรือวัดที่เจ้าคณะอำเภอมอบหมายให้เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุประทานจากสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จำนวน ๘ วัด ร่วมกับกิจกรรมของวัด ดังนี้

อำเภอเมืองเพชรบุรี

วัดใหญ่สุวรรณาราม *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด คณะสงฆ์จังหวัดเพชรบุรี เจ้าคณะอำเภอเมืองเพชรบุรี และคณะสงฆ์ในเขตอำเภอเมืองเพชรบุรี* จัดกิจกรรมการเวียนเทียนและสักการะพระบรมสารีริกธาตุ การกล่าวถวายพระพร การเจริญพระพุทธมนต์ของคณะสงฆ์ในเขตอำเภอเมืองเพชรบุรี การสวดมนต์สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ การบรรยายธรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และการปฏิบัติภาวนาเจริญสมาธิ ณ วัดใหญ่สุวรรณาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีเจ้าคณะจังหวัดเพชรบุรี เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี เป็นประธานฝ่ายฆราวาส

อำเภอแก่งกระจาน

วัดแก่งกระจาน *ซึ่งได้รับมอบให้เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ จากเจ้าคณะอำเภอแก่งกระจาน วัดเขาปากช่อง ร่วมกับคณะสงฆ์ในเขตอำเภอแก่งกระจาน และอำเภอแก่งกระจาน* จัดกิจกรรม โดยมีเจ้าคณะอำเภอแก่งกระจาน เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ นายอำเภอแก่งกระจานเป็นฝ่ายฆราวาส ดังนี้

(๑) การอัญเชิญพระพุทธปฏิมาฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ แกะสลักจากหินทราย หนัก ๒๒ ตัน ประดิษฐาน ณ วัดแก่งกระจาน ระหว่างวันศุกร์ ที่ ๑๓ ถึงวันอาทิตย์ ที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การเทศน์มหาชาติ เนื่องในโอกาสมหามงคลฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดแก่งกระจาน ในวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การเวียนเทียนและสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และการเจริญพระพุทธมนต์ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดแก่งกระจาน ในวันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอเขาย้อย

วัดห้วยหลวง *ร่วมกับคณะสงฆ์ในเขตอำเภอเขาย้อย และเทศบาลตำบลเขาย้อย* จัดกิจกรรม การเวียนเทียนและสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การเจริญพระพุทธมนต์ของคณะสงฆ์ในเขตอำเภอเขาย้อย การแสดงพระธรรมเทศนาฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ การบรรยายธรรม การปฏิบัติธรรม ๕ วัน การอบรมคุณธรรมจริยธรรม ถวายพระกุศล ณ วัดห้วยหลวง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีเจ้าคณะอำเภอเขาย้อย เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ นายอำเภอเขาย้อย เป็นประธานฝ่ายฆราวาส

อำเภอชะอำ

วัดห้วยทรายใต้ *ร่วมกับคณะสงฆ์ในเขตอำเภอชะอำ และอำเภอชะอำ* จัดกิจกรรม การเวียนเทียนและสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การเจริญพระพุทธมนต์ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ของคณะสงฆ์ในเขตอำเภอชะอำ การกล่าวถวายพระพร ณ วัดห้วยทรายใต้ ในวันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีเจ้าคณะอำเภอชะอำ เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ นายอำเภอชะอำ เป็นประธานฝ่ายฆราวาส

อำเภอท่ายาง

วัดชลธาราม (ท่าชิก) *ร่วมกับคณะสงฆ์ในเขตอำเภอท่ายาง และเทศบาลตำบลท่ายาง* จัดกิจกรรม การเวียนเทียนและสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ของคณะสงฆ์ในเขตอำเภอท่ายาง การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน การบรรยายธรรม การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน อาสาทำความดี และการอบรมธรรมสัญจร ถวายพระกุศล ณ วัดชลธาราม ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๓ และวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีเจ้าคณะอำเภอท่ายาง เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ นายอำเภอท่ายาง เป็นประธานฝ่ายฆราวาส

อำเภอบ้านลาด

วัดช่อม่วง *ร่วมกับคณะสงฆ์ในเขตอำเภอบ้านลาด และอำเภอบ้านลาด* จัดกิจกรรม การเวียนเทียนและสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การเจริญพระพุทธมนต์ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และการกล่าวถวายพระพร ณ วัดช่อม่วง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีเจ้าคณะอำเภอบ้านลาด เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ นายอำเภอบ้านลาด เป็นประธานฝ่ายฆราวาส

อำเภอบ้านแหลม

วัดบางลำภู *ร่วมกับคณะสงฆ์ในเขตอำเภอบ้านแหลม และอำเภอบ้านแหลม* จัดกิจกรรมการเวียนเทียนและสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การเจริญพระพุทธมนต์ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ของคณะสงฆ์ในเขตอำเภอบ้านแหลม การกล่าวถวายพระพร ณ วัดบางลำภู ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีเจ้าคณะอำเภอบ้านแหลม เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ นายอำเภอบ้านแหลม เป็นประธานฝ่ายฆราวาส

อำเภอหนองหญ้าปล้อง

วัดหนองหญ้าปล้อง *ร่วมกับคณะสงฆ์ในเขตอำเภอหนองหญ้าปล้อง และอำเภอหนองหญ้าปล้อง* จัดกิจกรรมการเวียนเทียนและสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ของคณะสงฆ์ในเขตอำเภอหนองหญ้าปล้อง การแสดงพระธรรมเทศนา การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน การเข้าค่ายปฏิบัติธรรม ๕ วัน ถวายพระกุศล ณ วัดหนองหญ้าปล้อง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีเจ้าคณะอำเภอหนองหญ้าปล้อง เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ นายอำเภอหนองหญ้าปล้อง เป็นประธานฝ่ายฆราวาส

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี *ร่วมกับคณะสงฆ์จังหวัดเพชรบุรี และมูลนิธิพระเทพสุวรรณมุนี* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ จัด ณ ห้องประชุมอาคารอเนกประสงค์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ กิจกรรมประกอบด้วย การถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์ ๑๐๑ รูป การตักบาตรพระสงฆ์ ๑๐๑ รูป การเปิดนิทรรศการ *“พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร”* การแข่งขันพูดสุนทรพจน์ หัวข้อ *“หลักธรรมทางพระพุทธศาสนากับการดำเนินชีวิตในโลกสมัยใหม่”* การตอบคำถามปัญหาเกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก การวาดภาพระบายสี *“พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร”* การนำเสนอผลงานโครงการด้านคุณธรรม จริยธรรม จากโรงเรียนกองทุนการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช คือ โรงเรียนบ้านหุบกะพง โรงเรียนบ้านป่าเด็ง โรงเรียนป่าเด็งวิทยา โรงเรียนบ้านพุพลู โรงเรียนบ้านแม่คะเมย โรงเรียนบ้านหนองปืนแตก โรงเรียนบ้านดอนขุนห้วย โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ และโรงเรียนบ้านท่าตะคร้อมิตรภาพที่ ๑๙๒

(๒) การประชุมและถวายความรู้พระสังฆาธิการจากจังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร ถวายพระกุศล ดังนี้

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ หัวข้อเรื่อง “พุทธศาสนากับแนวทางการดำเนินชีวิตในยุคโลกาภิวัตน์”

วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ หัวข้อเรื่อง “แนวปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดเพชรบุรี” และปาฐกถาเรื่อง “คณะพระสงฆ์กับการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในโลกยุคปัจจุบัน”

(๓) การปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล

จังหวัดเพชรบูรณ์

อำเภอเมืองเพชรบูรณ์

วัดเพชรวราราม *ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนใกล้วัด* จัดการทำบุญตักบาตรอาหารสดและข้าวสารอาหารแห้ง การเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนา การปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล และการจัดนิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดเพชรวราราม ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๑๐๐ คน

วัดสามัคคีชัย *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาป่า ชมรมผู้สูงอายุตำบลนาป่า ผู้นำชุมชน หน่วยงานองค์กร และข้าราชการ* จัดการทำบุญตักบาตรอาหารสดและข้าวสารอาหารแห้ง การเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนา การปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล และการจัดนิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดสามัคคีชัย ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

อำเภอเขาค้อ

วัดบ้านนายาว *ร่วมกับหน่วยงานราชการในพื้นที่ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้นำชุมชน* จัดการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การบรรยายธรรม การปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล และการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ณ วัดบ้านนายาว ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๕๐ คน

อำเภอชนแดน

วัดลาดแค *ร่วมกับผู้นำชุมชน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ* จัดการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การบรรยายธรรม การปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล และการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ณ วัดลาดแค ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๑๕๐ คน

อำเภอน้ำหนาว

วัดโคกมน *ร่วมกับหน่วยราชการในพื้นที่ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้นำชุมชน* จัดการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การบรรยายธรรม การปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล และการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ณ วัดโคกมน ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๙๕๐ คน

อำเภอบึงสามพัน

วัดซับสมอทอด *ร่วมกับหน่วยราชการในพื้นที่ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้นำชุมชน* จัดการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การบรรยายธรรม การปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล และการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ณ วัดซับสมอทอด ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๑๐๐ คน

อำเภอวังโป่ง

วัดสว่างสันติวรรณ *ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ องค์กรภาคเอกชน ผู้นำชุมชน กลุ่มแม่บ้าน* จัดการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การบรรยายธรรม การปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล และการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ณ วัดสว่างสันติวรรณ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๕๐ คน

อำเภอวิเชียรบุรี

วัดป่าเรไรทอง *ร่วมกับหน่วยราชการในพื้นที่ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้นำชุมชน* จัดการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การบรรยายธรรม การปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล และการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ณ วัดป่าเรไรทอง ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๒๐๐ คน

อำเภอศรีเทพ

วัดศิริมงคล *ร่วมกับหน่วยราชการในพื้นที่ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้นำชุมชน* จัดการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การบรรยายธรรม การปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล และการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ณ วัดศิริมงคล ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๒๐๐ คน

อำเภอหนองไผ่

วัดน้ำวิ่ง *ร่วมกับหน่วยราชการในพื้นที่ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้นำชุมชน* จัดการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การบรรยายธรรม การปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล และ

การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ณ วัดน้ำวิ่ง ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๒๐๐ คน

อำเภอหล่มเก่า

วัดสระเกศ *ร่วมกับหน่วยงานและองค์กรในพื้นที่ ผู้นำชุมชน* จัดการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การบรรยายธรรม การปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล และการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ณ วัดสระเกศ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๓๐๐ คน

อำเภอหล่มสัก

วัดโฆษา *ร่วมกับชมรมผู้สูงอายุตำบลห้วยไร่ ผู้นำชุมชน และกลุ่มแม่บ้าน* จัดการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การบรรยายธรรม การปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล และการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ณ วัดโฆษา ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๓๐๐ คน

จังหวัดแพร่

อำเภอเมืองแพร่

วัดชัยมงคล *ร่วมกับคณะสงฆ์วัดชัยมงคล สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแพร่ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยมงคล มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ และคณะศรัทธาวัดชัยมงคล* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) กิจกรรมธรรมสัญจรฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ โดยคณะสงฆ์วัดชัยมงคล เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาแก่นักเรียน โรงเรียน และชุมชน ถวายพระกุศล ณ วัดชัยมงคล ทุกวันศุกร์ของเดือนตลอดปี พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๒) การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ โดยคณะสงฆ์วัดชัยมงคล เพื่อให้ความรู้ด้านแนวทางการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน แก่คณะศรัทธาวัดชัยมงคล ประชาชนทั่วไป และนักเรียน ถวายพระกุศล ณ วัดชัยมงคล มีการอบรมหนึ่งวันกับหนึ่งคืน ทุกวันพระในพรรษา ๓ เดือน ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๒๐ คน

(๓) การแสดงพระธรรมเทศนาฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ โดยคณะสงฆ์วัดชัยมงคล เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาแก่คณะศรัทธาวัดชัยมงคล ประชาชนทั่วไป และนักเรียน ถวายพระกุศล ณ วัดชัยมงคล ทุกวันพระตลอดปีพุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

(๔) การตรวจสุขภาพพระสงฆ์สามเณร ผู้สูงอายุ และประชาชนในชุมชน ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ โดยคณะสงฆ์วัดชัยมงคลและอาสาสมัครชุมชนชัยมงคล ถวายพระกุศล ทุกวันพระในพรรษา ๓ เดือน ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๒๐ คน

อำเภอเด่นชัย

คณะสงฆ์อำเภอเด่นชัย *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแพร่ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดแพร่ อำเภอเด่นชัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในอำเภอเด่นชัย ผู้นำชุมชน กำนันผู้ใหญ่บ้านทุกตำบลในอำเภอเด่นชัย โรงเรียนทุกโรงเรียนในอำเภอเด่นชัย โรงเรียนศรีคิรินทร์วิทยา พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่ และพ่อค้าประชาชนทุกหมู่เหล่าในอำเภอเด่นชัย* จัดกิจกรรมดังนี้

วัดพงป่าหวาย จัดการเจริญพระพุทธมนต์ บำเพ็ญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล การประกวดสวดมนต์หมู่ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ ช่วงชั้นปีที่ ๒ - ๓ ของนักเรียนทุกโรงเรียนในอำเภอเด่นชัย การประกวดตอบปัญหาธรรมะ ประเภททีม ทีมละ ๓ คน ช่วงชั้นปีที่ ๒ - ๓ ของนักเรียนทุกโรงเรียนในอำเภอเด่นชัย การประกวดแข่งขันวาดภาพระบายสีหัวข้อ *"ในหลวงกับเศรษฐกิจพอเพียง"* ช่วงชั้นปีที่ ๒ - ๓ ของนักเรียนทุกโรงเรียนในอำเภอเด่นชัย และการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบ้านบ่อแก้ว การจัดนิทรรศการฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ของโรงเรียนศรีคิรินทร์วิทยา พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ณ วัดพงป่าหวาย ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ รูป/คน

วัดศรีคิรินทราราม จัดการเจริญพระพุทธมนต์ บำเพ็ญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล และการจัดนิทรรศการของโรงเรียนวิไลเกียรติอุปถัมภ์ โรงเรียนเด่นไชยวิทยา โรงเรียนเด่นไชยประชานุกูล วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่ และโรงเรียนศรีคิรินทร์วิทยา พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ณ วัดศรีคิรินทราราม ในวันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ รูป/คน

อำเภอร้องกวาง

วัดวังหม้อ *ร่วมกับเทศบาลตำบลร้องกวาง โรงเรียนผารางวังหม้อ และประชาชนในตำบลทุ่งศรี* จัดการแสดงพระธรรมเทศนา การปฏิบัติธรรม ถวายพระกุศล การตอบปัญหาธรรมะ ณ วัดวังหม้อ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอลอง

วัดดงลาน *ร่วมกับคณะศรัทธาวัดดงลาน พุทธศาสนิกชนในเขตตำบลบ้านปินและอำเภอลอง นักเรียนและข้าราชการในอำเภอลอง* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ โดยเชิญออกประดิษฐาน ณ มณฑป พร้อมเครื่องสักการะ และประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมเครื่องสักการะ ให้พุทธศาสนิกชนสักการบูชา ณ วัดดงลาน ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ภาคเช้า เวลา ๕ นาฬิกา ถึง ๖ นาฬิกา ภาคค่ำ เวลา ๑๗ นาฬิกา ถึง ๑๘ นาฬิกา ณ วัดดงลาน ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐ คน

(๓) การอบรมธรรมสัญจร ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ โดยแสดงธรรม และพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดดงลาน และวัดในเขตอำเภอลอง ๑๘ วัด รวม ๑๙ วัด ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรมวัดละประมาณ ๒๐๐ คน

(๔) การทำบุญตักบาตรถวายพระกุศล ณ วัดดงลาน ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน และวันพฤหัสบดี ที่ ๓ กับวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๘๐ คน

(๕) การแสดงพระธรรมเทศนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ เกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดดงลาน ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน และวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๖) การเจริญพระพุทธมนต์และปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล ณ วัดดงลาน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอวังชิ้น

คณะสงฆ์อำเภอวังชิ้น *ร่วมกับวัดใหม่กลาง หน่วยราชการ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สภาวัฒนธรรมอำเภอและตำบล และประชาชนอำเภอวังชิ้น* จัดกิจกรรมดังนี้

วัดใหม่กลาง จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ถวายพระกุศล ณ วัดใหม่กลาง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๑๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

วัดนาใหม่ จัดการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ พิธีสืบพระชาตาเนื่องในวันครบรอบ ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก การทอดผ้าป่าถวายวัดและถวายคณะสงฆ์อำเภอวังชิ้น ถวายพระกุศล ณ วัดนาใหม่ ในวันพุธ ที่ ๒ และวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

วัดบางสนุก จัดการทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และการทำวัตรเย็น ณ วัดบางสนุก ในวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

วัดสัมฤทธิบุญ จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การเข้าค่ายปฏิบัติธรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ถวายพระกุศล ณ วัดสัมฤทธิบุญ และโรงเรียนวังชิ้นวิทยา ในวันเสาร์ ที่ ๑๔ และวันอาทิตย์ ที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๙๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนาฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และการทำวัตรเย็น ในวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

อำเภอสอง

วัดทุ่งน้าว *ร่วมกับอำเภอสอง โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓๑ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งน้าว กำนันผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนตำบลทุ่งน้าว* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) “แสดงตนเป็นพุทธมามกะ เพื่อเข้าถึงพระรัตนตรัย” มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๒) “ใจใส ๆ ใส่บาตรทำบุญ” มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๓) “แจกทุนการศึกษา เพื่ออนาคตของชาติ” มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๔) “ฟังธรรมนำชีวาให้สว่าง” มีผู้ร่วมกิจกรรม ๘๐ คน

(๕) “จิตอาสาพัฒนาวัด” มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐ คน

(๖) “เจริญพระพุทธมนต์ และเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล แด่สมเด็จพระสังฆราช” มีพระสงฆ์ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ รูป

อำเภอสูงเม่น

วัดปงท่าข้าม *ร่วมกับอำเภอสูงเม่น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้างปง โรงเรียนบ้านปงท่าข้าม องค์กรในพื้นที่ กำนันผู้ใหญ่บ้าน และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การเจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระกุศล ณ วัดปงท่าข้าม ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ คน

(๒) การปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ของนักเรียนโรงเรียนบ้านปงท่าข้าม ณ วัดปงท่าข้าม ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๓) การทำบุญตักบาตรถวายพระกุศล ณ วัดปงท่าข้าม ทุกวันพระ เป็นเวลา ๑๒ วัน มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

อำเภอหนองม่วงไข่

วัดแม่คำมีรัตนปัญญา *ร่วมกับนักเรียนนักศึกษา ประชาชนในอำเภอหนองม่วงไข่ และอำเภอใกล้เคียง* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๖๕๐ รูป/คน

(๒) การทำบุญตักบาตรถวายพระกุศล มีผู้ร่วมกิจกรรม ๖๕๐ รูป/คน

(๓) การแสดงพระธรรมเทศนาถวายพระกุศล มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

(๔) การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานถวายพระกุศล มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๖๐ รูป/คน

จังหวัดภูเก็ต

อำเภอเมืองภูเก็ต

วัดเจริญสมณกิจ *ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดภูเก็ต* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทอดผ้าป่ามหากุศล ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ เพื่อจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับพระสงฆ์สามเณรอาพาธและผู้ป่วยทั่วไปให้อาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์สภากาชาดไทย ณ วัดเจริญสมณกิจ ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การจัดนิทรรศการ *“พระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร”* ณ วัดเจริญสมณกิจ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๑๐๘ รูป การแสดงพระธรรมเทศนา การบำเพ็ญกุศลทักษิณานุปทาน ถวายพระกุศล การบวชเนกขัมมบารมี และการสวดมนต์ทำวัตรเช้า-เย็น ณ วัดเจริญสมณกิจ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอกะทู้

วัดอนุภาษกฤษฎาราม *ร่วมกับคณะสงฆ์จังหวัดภูเก็ต และศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช* จัดงานมหกรรมส่งเสริมศีลธรรมและการประกวดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านพระพุทธศาสนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ประกอบด้วย การประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ การประกวดการบรรยายธรรม/ธรรมทอล์กโชว์ การประกวดแข่งขันตอบปัญหาธรรมะ การประกวดคำกล่าวอาราธนาและคำถวายทานในพุทธศาสนพิธี การประกวดการร้องเพลงลูกทุ่งไทยส่งเสริมศีลธรรม ณ อาคารวิชิตสังฆไพโรจน์ วัดอนุภาษกฤษฎาราม ในวันจันทร์ ที่ ๑๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดมหาสารคาม

อำเภอเมืองมหาสารคาม

วัดศรีสวัสดิ์ *ร่วมกับหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ* จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตรถวายพระกุศล และการแสดงพระธรรมเทศนาพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดศรีสวัสดิ์ ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๙๐๐ คน

อำเภอกันทรวิชัย

วัดสุวรรณาวาส *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอกันทรวิชัย สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอกันทรวิชัย สภาวัฒนธรรมอำเภอกันทรวิชัย เทศบาลตำบลโคกพระ หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอกันทรวิชัย* จัดกิจกรรมดังนี้

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และการถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดสุวรรณาวาส มีนายอำเภอกันทรวิชัย เป็นประธานในพิธี

จากนั้นเป็นการแสดงพระธรรมเทศนา การเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพร การถวายภัตตาหารเช้า และถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล พระสงฆ์อนุโมทนา ผู้ร่วมพิธีกรวดน้ำ รับพร

เวลา ๙ นาฬิกา เจ้าคณะจังหวัดมหาสารคาม มอบทุนการศึกษาพระสงฆ์สามเณรที่สอบเปรียญธรรมและนักธรรม แล้วกล่าวสัมโมทนียกถา จากนั้นถวายภัตตาหารเพล ถวายพระกุศล

เวลา ๑๕ นาฬิกา ถึง ๒๑ นาฬิกา การปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์ นั่งสมาธิ เจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล

วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล เป็นเสร็จพิธี มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๒๐๐ คน

อำเภอกุดรัง

วัดกลางกุดรัง *ร่วมกับหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำนันผู้ใหญ่บ้าน* จัดกิจกรรมดังนี้

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และการถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดกลางกุดรัง

จากนั้นเป็นการแสดงพระธรรมเทศนา การเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพร ผู้ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรถวายภัตตาหารเช้า ถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระสงฆ์ พระสงฆ์อนุโมทนา ผู้ร่วมพิธีกรวดน้ำ รับพร

เวลา ๙ นาฬิกา เจ้าคณะอำเภอกุดรังกล่าวสัมโมทนียกถา ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล

เวลา ๑๕ นาฬิกา ถึง ๒๑ นาฬิกา การปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์ นั่งสมาธิเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล

วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล เป็นเสร็จพิธี มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๖๐ คน

อำเภอแกดำ

วัดป่าแดง *ร่วมกับหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำนันผู้ใหญ่บ้าน* จัดกิจกรรมดังนี้

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และการถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดป่าแดง มีนายอำเภอแกดำ เป็นประธานในพิธี

จากนั้นเป็นการแสดงพระธรรมเทศนา และเจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระพร ผู้ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรถวายภัตตาหารเช้า และถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระสงฆ์ ถวายพระกุศล พระสงฆ์อนุโมทนา ผู้ร่วมพิธีกรวดน้ำ รับพร

เวลา ๙ นาฬิกา เจ้าคณะอำเภอแกดำกล่าวสัมโมทนียกถา แล้วถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล

เวลา ๑๕ นาฬิกา ถึง ๒๑ นาฬิกา การปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์ นั่งสมาธิเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล

วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล เป็นเสร็จพิธี มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

อำเภอโกสุมพิสัย

วัดกลางโกสุม *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอโกสุมพิสัย สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอโกสุมพิสัย สภาวัฒนธรรมอำเภอโกสุมพิสัย หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน และประชาชน*

จัดกิจกรรมดังนี้

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และการถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดกลางโกสุม มีนายอำเภอโกสุมพิสัย เป็นประธานในพิธี

จากนั้นเป็นการแสดงพระธรรมเทศนา การเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพร ผู้ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรถวายภัตตาหารเช้า ถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระสงฆ์ ถวายพระกุศล พระสงฆ์อนุโมทนา ผู้ร่วมพิธีกรวดน้ำ รับพร

เวลา ๑๕ นาฬิกา ถึง ๒๑ นาฬิกา การปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์ นั่งสมาธิเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล

วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล เป็นเสร็จพิธี มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๒๐๐ คน

อำเภอชื่นชม

วัดธรรมรังสี *ร่วมกับหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำนันผู้ใหญ่บ้าน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร ถวายพระกุศล ๑ วัน มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

(๒) การปฏิบัติธรรม ถวายพระกุศล ๑ สัปดาห์ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

(๓) การจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ เกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๒ สัปดาห์ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

อำเภอเชียงยืน

วัดป่าทัพม้า *ร่วมกับหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำนันผู้ใหญ่บ้าน* จัดกิจกรรมดังนี้

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และการถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดป่าทัพม้า มีนายอำเภอเชียงยืน เป็นประธาน

จากนั้นเป็นการแสดงพระธรรมเทศนา และเจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระพร ผู้ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรถวายภัตตาหารเช้า ถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระสงฆ์ ถวายพระกุศล พระสงฆ์อนุโมทนา ผู้ร่วมพิธีกรวดน้ำ รับพร

เวลา ๙ นาฬิกา เจ้าคณะอำเภอเชียงยืนกล่าวสัมโมทนียกถา แล้วถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล

เวลา ๑๕ นาฬิกา ถึง ๒๑ นาฬิกา การปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์ นั่งสมาธิเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล

วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล เป็นเสร็จพิธี มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

อำเภอนาเชือก

วัดกุดรังสุทธาราม *ร่วมกับอำเภอนาเชือก สถานศึกษา ประชาชนทั่วไป และกำนันผู้ใหญ่บ้าน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ โดยอัญเชิญไปประดิษฐาน ณ วัดต่าง ๆ ในอำเภอนาเชือก เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้สักการบูชา คือ วัดกุดรังสุทธาราม วัดทักษิณาราม วัดหนองกุง วัดบูรพา (หัวช้าง) วัดหนองเม็ก วัดหนองเลา วัดหนองบัวแดง วัดสำโรงรัตนาราม วัดเหล่าค้อ วัดป่าโพธิ์เงิน วัดเก่าใหญ่ วัดตลาดม่วง และวัดไทรทองป่าตอง รวม ๑๓ วัด ระหว่างวันเสาร์ ที่ ๒๐ กรกฎาคม ถึงวันเสาร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

(๒) การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และการปฏิบัติธรรม เจริญจิตตภาวนา นั่งสมาธิ เดินจงกรม ทำวัตรสวดมนต์เช้า เย็น ถวายพระกุศล ณ วัดกุดรังสุทธาราม ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๓) การจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ เกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดกุดรังสุทธาราม ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ คน

(๔) การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง และข้าวสุกอาหารคาวหวาน ถวายพระกุศล ณ วัดกุดรังสุทธาราม ในวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

วัดไทรทองป่าตอง *ร่วมกับอำเภอนาเชือก วัดกุดรังสุทธาราม สถานศึกษา ประชาชนทั่วไป และกำนันผู้ใหญ่บ้าน* จัดกิจกรรมการตอบปัญหาธรรมะ เกี่ยวกับพระประวัติของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และปัญหาธรรมะทางพระพุทธศาสนา ในวันจันทร์ ที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๒๐ คน ผู้ชนะการแข่งขันได้รับทุนการศึกษาและประกาศนียบัตร

อำเภอนาดูน

วัดนาดูนพัฒนาราม *ร่วมกับหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำนันผู้ใหญ่บ้าน* จัดกิจกรรมดังนี้

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และการถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดนาดูนพัฒนาราม มีนายอำเภอนาดูน เป็นประธานในพิธี

จากนั้นเป็นการแสดงพระธรรมเทศนา และเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพร ผู้ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรถวายภัตตาหารเช้า ถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระสงฆ์ ถวายพระกุศล พระสงฆ์อนุโมทนา ผู้ร่วมพิธีกรวดน้ำรับพร

เวลา ๙ นาฬิกา เจ้าคณะอำเภอนาดูนกล่าวสัมโมทนียกถา ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล

เวลา ๑๕ นาฬิกา ถึง ๒๑ นาฬิกา การปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์ นั่งสมาธิเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล

วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล เป็นเสร็จพิธี มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

พุทธมณฑลพระบรมธาตุนาดูน *ร่วมกับหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา วัด และมูลนิธิอนุรักษ์พระบรมธาตุนาดูน* จัดการทำบุญทอดเทียนโฮม ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ถวายพระกุศล ในวันเสาร์ ที่ ๑๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

อำเภอบรบือ

วัดบรบือสราราม *ร่วมกับหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำนันผู้ใหญ่บ้าน* จัดกิจกรรมดังนี้

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และการถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดบรบือสราราม มีนายอำเภอบรบือ เป็นประธานในพิธี

จากนั้นเป็นการแสดงพระธรรมเทศนา และเจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระพร ผู้ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรถวายภัตตาหารเช้า ถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระสงฆ์ ถวายพระกุศล พระสงฆ์อนุโมทนา ผู้ร่วมพิธีกรวดน้ำรับพร

เวลา ๙ นาฬิกา เจ้าคณะอำเภอบรบือกล่าวสัมโมทนียกถา ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล

เวลา ๑๕ นาฬิกา ถึง ๒๑ นาฬิกา การปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์ นั่งสมาธิเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล

วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล เป็นเสร็จพิธี มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย

วัดพยัคฆภูมิวราราม *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สภาวัฒนธรรมอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย เทศบาลตำบลพยัคฆภูมิพิสัย หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนทั่วไป* จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตร และจัดนิทรรศการพระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดพยัคฆภูมิวราราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมพิธี ๕๐๐ คน

วัดราษฎร์เจริญ *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สภาวัฒนธรรมอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย เทศบาลตำบลพยัคฆภูมิพิสัย หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนทั่วไป* จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และจัดนิทรรศการพระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

อำเภอวาปีปทุม

วัดโสมนัสประดิษฐ์ *ร่วมกับหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำนันผู้ใหญ่บ้าน* จัดกิจกรรมดังนี้

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ และการถวายพระพร ถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดโสมนัสประดิษฐ์ มีนายอำเภอวาปีปทุม เป็นประธานในพิธี

จากนั้นเป็นการแสดงพระธรรมเทศนา และเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพร ผู้ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรถวายภัตตาหารเช้า ถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระสงฆ์ ถวายพระกุศล พระสงฆ์อนุโมทนา ผู้ร่วมพิธีกรวดน้ำรับพร

เวลา ๙ นาฬิกา เจ้าคณะอำเภอวาปีปทุมกล่าวสัมโมทนียกถา ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล

เวลา ๑๕ นาฬิกา ถึง ๒๑ นาฬิกา การปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์ นั่งสมาธิเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล

วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เวลา ๗ นาฬิกา การทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล เป็นเสร็จพิธี มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

จังหวัดยโสธร

จังหวัดยโสธร คณะสงฆ์ พุทธศาสนิกชนในจังหวัดยโสธรและพระวรชัย ทมวโร วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร

จังหวัดยโสธร คณะสงฆ์ และพุทธศาสนิกชนในจังหวัดยโสธร ร่วมกับพระวรชัย ทมวโร วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร ดำเนินการจัดสร้าง**พระพุทธศิริศตพรรษ สุวัฑฒนมงคลบพิตร** (แปลว่า พระพุทธรูปอันเป็นสิริมงคลเจริญพร้อม สร้างในสมัยเจริญพระชันษาครบ ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก) ประดิษฐาน ณ วัดป่าสุจิตตะสังขะวนาราม ตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

พระพุทธศิริศตพรรษ สุวัฑฒนมงคลบพิตร เป็นพระพุทธรูปปูนปั้น ปางมารวิชัย ขนาดความกว้างพระเพลา ๒ เมตร สูงจากฐานถึงพระรัศมี ๔ เมตร พระวรชัย ทมวโร เลขานุการเจ้าคณะแขวงบวรนิเวศ วัดบวรนิเวศวิหาร เป็นผู้อุปถัมภ์และเป็นประธานในการจัดสร้าง เพื่อน้อมถวายเป็นพุทธบูชา และถวายพระกุศลเทิดพระเกียรติ เนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ โดยได้รับพระเมตตาจากสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทานนามพระพุทธรูป ประทานเส้นพระเกศา และประทานอิฐทองนาคเงินที่ทรงอธิษฐาน เพื่อเชิญไปบรรจุเป็นปฐมฤกษ์ในองค์พระ เมื่อวันอาทิตย์ ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๖ พระฤกษ์พิธีเทองค์พระตามสมณฤกษ์ เวลา ๑๒ นาฬิกา ๓๙ นาที มีพระครูสุมนสารคุณ (ประสาร สุมโน) วัดป่าหนองไคร้ เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ นายประวัติ ถีถะแก้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธร เป็นประธานฝ่ายฆราวาส พร้อมด้วยคณะสงฆ์จังหวัดยโสธร ข้าราชการ และพุทธศาสนิกชน ร่วมพิธีเป็นจำนวนมาก

ต่อมาในวันเสาร์ ที่ ๒๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โปรดให้พระเทพสารเวที (บุญยนต์ ปุญฺญาคโม) ผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช เป็นผู้แทนพระองค์ไปประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุบนพระเกตุโมลี เบิกพระเนตร และสมโภช “พระพุทธศิริศตพรรษ สุวัฑฒนมงคลบพิตร”

สิริเวลาที่ใช้ในการก่อสร้างจวบจนสมโภชเป็นเวลา ๑๐๐ วันบริบูรณ์

จังหวัดระนอง

อำเภอเมืองระนอง

วัดสุวรรณคีรีวิหาร *ร่วมกับหน่วยราชการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดระนอง ครู นักเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง ถวายพระกุศล ณ วัดสุวรรณคีรีวิหาร ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๐๐ คน

(๒) การปฏิบัติธรรมเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ตามหลักมหาสติปัฏฐาน ๔ ถวายพระกุศล ณ วัดสุวรรณคีรีวิหาร ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๓) การอบรมให้ความรู้ด้านศีลธรรมสำหรับเยาวชนในสถานศึกษา เพื่อถวายพระกุศลโดยพระวิทยากร ณ วัดสุวรรณคีรีวิหาร ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๔) การอบรมการไหว้ การกราบ และมรรยาทไทยเบื้องต้น เป็นกิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมถวายพระกุศล ณ วัดสุวรรณคีรีวิหาร ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

วัดอุปนันทาราม *ร่วมกับหน่วยราชการ นักเรียน และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร ถวายพระกุศล ณ วัดอุปนันทาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๗๐๐ คน

(๒) การเจริญพระพุทธมนต์ และการปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล ณ วัดอุปนันทาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ คน

อำเภอกระบุรี

วัดสุวรรณคีรี *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลปากจั่น ครูนักเรียนโรงเรียนปากจั่นวิทยา และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การเจริญพระพุทธมนต์ และถวายภัตตาหารเพล ถวายพระกุศล ณ วัดสุวรรณคีรี ในวันจันทร์ ที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๐๐ คน

(๒) การสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ ของนักเรียนโรงเรียนปากจั่นวิทยา ขณะที่พระสงฆ์กำลังฉันเพล ณ วัดสุวรรณคีรี ในวันจันทร์ ที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๐๐ คน

(๓) การทำบุญตักบาตร ถวายพระกุศล ณ วัดสุวรรณคีรี ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

อำเภอกะเปอร์

วัดธรรมาวุธาราม *ร่วมกับประชาชน ครู นักเรียน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* จัดการเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนา และการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ถวายพระกุศล ณ วัดธรรมาวุธาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

อำเภอละอุ่น

วัดปุญญาราม *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว หน่วยราชการ ครู นักเรียน และประชาชน* จัดการเจริญพระพุทธมนต์ และการปฏิบัติธรรมเจริญวิปัสสนากรรมฐานตามแนวมหาสติปัฏฐาน ๔ ถวายพระกุศล ณ วัดปุญญาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

อำเภอสุขสำราญ

วัดสถิตย์ธรรมาราม *ร่วมกับคณะสงฆ์วัดสถิตย์ธรรมาราม ครู นักเรียน ประชาชน และองค์การบริหารส่วนตำบลกำพวน องค์การบริหารส่วนตำบลนาคา* จัดการเจริญพระพุทธมนต์และปฏิบัติธรรม ถวายพระกุศล ณ วัดสถิตย์ธรรมาราม มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

จังหวัดลพบุรี

จังหวัดลพบุรี และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลพบุรี วัดถนนแค ตำบลถนนใหญ่ อำเภอเมืองลพบุรี โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตำบลท่าหิน อำเภอเมืองลพบุรี

จัดกิจกรรมถวายพระกุศล โดยแบ่งเป็น ๒ ช่วง

ช่วงที่ ๑ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

วัดถนนแค จัดการทำบุญตักบาตร การบรรยายธรรม และการฝึกปฏิบัติธรรม มีพระครูสุวัฒน์จันทโชติ เจ้าคณะอำเภอโคกเจริญ เป็นพระวิทยากรบรรยายธรรม เพื่อถวายพระกุศล ณ วัดถนนแค ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน

โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดการประกวดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๘ กิจกรรม คือ การคัดเลือกโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ การคัดเลือกพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนดีเด่นประจำจังหวัด การประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ การประกวดการบรรยายธรรม การประกวดตอบปัญหาธรรมะ การประกวดคำกล่าวอาราธนาและคำถวายทานในพุทธศาสนพิธี การประกวดขับร้องเพลงลูกทุ่งไทยส่งเสริมศีลธรรม และการประกวดสื่อการสอนศีลธรรม (วีดิทัศน์เรื่องสั้น) มีผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี เป็นประธาน ณ โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในวันอาทิตย์ ที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๙๐๐ คน

ช่วงที่ ๒ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันประสูติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดการทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๑๐๑ รูป ถวายพระกุศล มีผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี เป็นประธานในพิธี จากนั้นเป็นการบรรยายธรรม โดยพระครูโสภิตนิมมานการ รองเจ้าคณะอำเภอเมืองลพบุรี ณ โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๒๐๐ คน

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลพบุรี จัดการปฏิบัติธรรมวิปัสสนากรรมฐาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ถวายพระกุศล จัดขึ้นเป็นจำนวน ๗ รุ่น รุ่นที่ ๑ เป็นผู้บริหารหน่วยงาน รุ่นที่ ๒ - ๗ เป็นหัวหน้ากลุ่มงาน ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และประชาชน ณ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลพบุรี ระหว่างวันพุธ ที่ ๓๑ กรกฎาคม ถึงวันพุธ ที่ ๑๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ โดยในวันพุธ ที่ ๓๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ พิธีเปิดโครงการ มีพระราชพุทธิวราภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดลพบุรี เป็นพระวิทยากรบรรยายธรรม มีผู้ร่วมกิจกรรมรุ่นละ ๑๐๐ คน รวม ๗๐๐ คน

จังหวัดลำปาง

จังหวัดลำปาง และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม ตำบลเวียงเหนือ อำเภอเมืองลำปาง

ร่วมกันจัดโครงการนำพุทธศาสนิกชนสร้างกุศลวันมาฆบูชา ประจำปี ๒๕๕๖ โครงการวิสาขบูชาวันสำคัญสากลของโลก ประจำปี ๒๕๕๖ และโครงการนำพุทธศาสนิกชนสร้างกุศลวันอาสาฬหบูชา และทำบุญในวันธรรมสวนะระหว่างเข้าพรรษา ประจำปี ๒๕๕๖ ถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และถวายพระกุศลแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ดังนี้

โครงการนำพุทธศาสนิกชนสร้างกุศลวันมาฆบูชา พุทธศักราช ๒๕๕๖ ตรงกับวันจันทร์ ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีการจัดนิทรรศการวันมาฆบูชา การทำบุญตักบาตร สมาทานศีล

การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ การแสดงพระธรรมเทศนา และการเวียนเทียน ณ วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม มีพระจินดารัตนาภรณ์ รองเจ้าคณะจังหวัดลำปาง เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง เป็นประธานฝ่ายฆราวาส มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

โครงการวิสาขบูชา วันสำคัญสากลของโลก ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๖ ตรงกับวันศุกร์ ที่ ๒๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ จัดงานประเพณีสรงน้ำพระบรมธาตุดอนเต้า ไหว้สาพระเจ้าทองทิพย์ และพระเจ้าสีหะเชียงแสน การจัดนิทรรศการวันวิสาขบูชา การสมาทานศีล การทำบุญตักบาตร การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ การแสดงพระธรรมเทศนา การตอบปัญหาธรรม และการเวียนเทียน ณ วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม มีพระมหาศรีวรรณ โสวณฺณสิริ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง เป็นประธานฝ่ายฆราวาส มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

โครงการนำพุทธศาสนิกชนสร้างกุศลวันอาสาฬหบูชา และทำบุญในวันธรรมสวนะระหว่างเข้าพรรษา ประจำปี ๒๕๕๖ ระหว่างวันจันทร์ ที่ ๒๒ กรกฎาคม ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

วันอาสาฬหบูชา วันจันทร์ ที่ ๒๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ นำเด็ก เยาวชน และพุทธศาสนิกชนทั่วไปทำบุญตักบาตร สมาทานศีล ฟังพระธรรมเทศนา บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ และเวียนเทียน ณ วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม อำเภอเมืองลำปาง

วันธรรมสวนะระหว่างเข้าพรรษา ทำบุญตักบาตร สมาทานศีล ฟังพระธรรมเทศนา ดังนี้
วันอังคาร ที่ ๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดบ้านกวาง อำเภอวังเหนือ
วันพุธ ที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดยางอ้อย อำเภอห้างฉัตร
วันพุธ ที่ ๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดร่มโพธิ์ทอง อำเภอแม่พริก
วันเสาร์ ที่ ๑๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดแม่ไฮ อำเภอเกาะคา
วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดแม่วะกลาง อำเภอเถิน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง วัดบุญวาทย์วิหาร ตำบลหัวเวียง อำเภอเมืองลำปาง และหน่วยงานองค์กรเครือข่ายทางพระพุทธศาสนา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง จัดงานมหกรรมส่งเสริมศีลธรรมและประกวดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านพระพุทธศาสนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดบุญวาทย์วิหาร ในวันศุกร์ ที่ ๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีการคัดเลือกโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ การคัดเลือกพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนดีเด่นประจำจังหวัด การประกวดสื่อการสอนศีลธรรม (วีดิทัศน์เรื่องสั้น) ประเภททีม ๕ คน การประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ ประเภททีม ๙ คน การประกวดการบรรยายธรรม ประเภทเดี่ยว และประเภททีม ๒ คน การประกวดตอบปัญหาธรรมะ ประเภททีม ๒ คน การประกวดคำกล่าวอาราธนาและคำถวายทานในพุทธศาสนพิธี ประเภททีม ๕ คน และการประกวดขับร้องเพลงลูกทุ่งไทยส่งเสริมศีลธรรม ประเภทเดี่ยว งานมหกรรมดังกล่าว มีพระราชธรรมาลังการ ที่ปรึกษา

เจ้าคณะจังหวัดลำปาง เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง เป็นประธานฝ่ายฆราวาส เป็นการประกวดรอบคัดเลือกระดับจังหวัด เพื่อส่งผู้ชนะการประกวดแต่ละกิจกรรมไปประกวดรอบคัดเลือกระดับภาคคณะสงฆ์ต่อไป

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง จัดพิธีมอบ***ทุนการศึกษา น้ำพระทัยสมเด็จพระสังฆราช*** ซึ่งสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทานอุปถัมภ์ทุนเพื่อการศึกษาเยาวชนของชาติผู้ตั้งใจเรียนดีแต่ขัดสนทุนทรัพย์ เริ่มแต่ในการบำเพ็ญพระกุศลวันคล้ายวันประสูติ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ประทานทุนการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา จังหวัดละ ๑๐ ทุน ทุนละ ๓,๐๐๐ บาท และระดับมัธยมศึกษา จังหวัดละ ๙ ทุน ทุนละ ๓,๐๐๐ บาท ใช้เงินจากมูลนิธิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร และการบริจาคร่วมของผู้มีจิตศรัทธา

ในโอกาสงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ มีผู้มีจิตศรัทธาบริจาคร่วมโดยเสด็จพระกุศล สามารถมอบทุนการศึกษาเพิ่มขึ้นได้เป็นจำนวน ๒๗ ทุน ทุนละ ๓,๐๐๐ บาท คือ ทุนการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ๑๐ ทุน ทุนการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา ๑๗ ทุน จัดพิธีมอบทุนการศึกษา ณ ห้องประชุมสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง ในวันพุธ ที่ ๑๙ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

นอกจากนั้น สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง ได้จัดนิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ศาลากลางจังหวัดลำปาง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอเมืองลำปาง

วัดเชตวัน *ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง* จัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์สืบพระชาตาหลวงฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดเชตวัน ในวันเสาร์ ที่ ๒๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

วัดบุญวาทย์วิหาร *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอเมืองลำปาง อำเภอเมืองลำปาง และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง* จัดการเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล ณ วัดบุญวาทย์วิหาร ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

วัดพระเจดีย์ซาวหลัง *ร่วมกับคณะสงฆ์จังหวัดลำปาง สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง และส่วนราชการต่าง ๆ* จัดการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระพรและถวายพระกุศล และนิทรรศการพระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดพระเจดีย์ซาวหลัง ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

วัดศรีบุญเรือง *ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง* จัดโครงการปฏิบัติธรรมครอบครัวอบอุ่นด้วยพระธรรมถวายพระกุศล ณ วัดศรีบุญเรือง ในวันอาทิตย์ ที่ ๑๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภองาว

วัดเมืองมูล *ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง* จัดโครงการปฏิบัติธรรมครอบครัวอบอุ่นด้วยพระธรรม ถวายพระกุศล ณ วัดเมืองมูล ในวันพุธ ที่ ๒๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดลำพูน

อำเภอเมืองลำพูน

วัดมหาวัน *ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ สถานศึกษา คณะสงฆ์อำเภอเมืองลำพูน คณะศรัทธาวัดมหาวันและชุมชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) พิธีสืบพระชาตาฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ นิมนต์พระสงฆ์ ๙ รูปเจริญพระพุทธมนต์ พิธีสืบพระชาตา การถวายสักการะพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดมหาวัน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์สามเณร ๒๙ รูป การทำบุญอุทิศส่วนบุญกุศล และการถวายภัตตาหารถวายพระกุศล ณ วัดมหาวัน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๓) การแสดงพระธรรมเทศนา การบรรยายธรรมเทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดมหาวัน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๔) การเจริญพระพุทธมนต์ บำเพ็ญกุศล ปฏิบัติธรรมเจริญสมาธิภาวนา ณ วัดมหาวัน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

อำเภอทุ่งหัวช้าง

วัดห้วยห้าง *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอทุ่งหัวช้าง หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา องค์กรสตรี กลุ่มแม่บ้าน และคณะศรัทธาวัดห้วยห้าง* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์สามเณร ๕๐ รูป การทำบุญอุทิศส่วนบุญกุศล การถวายภัตตาหารถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดห้วยห้าง ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

(๒) การแสดงพระธรรมเทศนา การบรรยายธรรมเทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ศาลาการเปรียญวัดห้วยห้าง ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

(๓) การเจริญพระพุทธมนต์ และถวายพระพร การบำเพ็ญกุศล ปฏิบัติธรรมเจริญสมาธิภาวนา ณ ศาลาการเปรียญวัดห้วยห้าง ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

อำเภอบ้านธิ

วัดป่าลาน *ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา องค์กรเอกชน องค์กรสตรี กลุ่มแม่บ้าน* จัดการทำบุญตักบาตรพระสงฆ์สามเณร ๑๐๑ รูป บริเวณตำบลห้วยยาบ การทำบุญอุทิศส่วนบุญกุศล การถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดป่าลาน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

อำเภอบ้านโฮ่ง

วัดม่วงโตน *ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน สถานศึกษา องค์กรสตรี และกลุ่มแม่บ้าน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การบรรยายและฉายวีดิทัศน์พระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ในวันอังคาร ที่ ๑๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีนิสิตนักศึกษาวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน พระสงฆ์และสามเณร ร่วมกิจกรรม ๑๑๐ คน

(๒) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ศาลาการเปรียญวัดม่วงโตน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

(๓) การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์สามเณร ๕๐ รูป การทำบุญอุทิศส่วนบุญกุศล การถวายภัตตาหาร ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดม่วงโตน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

นอกจากนี้ กลุ่มมวลชนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรสตรี และกลุ่มแม่บ้าน ได้เข้าร่วมกิจกรรมการถวายพระพรและการบำเพ็ญศาสนพิธี เพื่อถวายพระกุศล ณ วัดป่าพลู วัดทุ่งโป่ง ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลศรีเตี้ย อีกด้วย

อำเภอป่าซาง

วัดหนองเงือก *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอป่าซาง หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา องค์กรสตรี กลุ่มแม่บ้าน และคณะศรัทธาตำบลแม่แรง* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดหนองเงือก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์สามเณร ๙๙ รูป การทำบุญอุทิศส่วนบุญกุศล การถวายภัตตาหาร ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดหนองเงือก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

(๓) การแสดงพระธรรมเทศนา การบรรยายธรรมเทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ศาลาการเปรียญวัดหนองเงือก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

อำเภอแม่ทา

วัดผาตั้ง *ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา องค์กรสตรี และกลุ่มแม่บ้าน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การเจริญพระพุทธมนต์ การปฏิบัติธรรมเจริญสมาธิภาวนา ถวายพระกุศล ณ พระอุโบสถวัดผาตั้ง ในวันพุธ ที่ ๒ ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์สามเณร ๒๐๐ รูป การทำบุญอุทิศส่วนบุญกุศล การถวายภัตตาหาร ถวายพระกุศล ณ วัดผาตั้ง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

(๓) การแสดงพระธรรมเทศนา การบรรยายธรรมเทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดผาตั้ง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน

อำเภอลี้

วัดบ้านกลาง *ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา องค์กรสตรี กลุ่มแม่บ้าน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การเจริญพระพุทธมนต์ การปฏิบัติธรรมเจริญสมาธิภาวนา ถวายพระกุศล ณ พระอุโบสถวัดบ้านกลาง ในวันพุธ ที่ ๒ ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

(๒) พิธีสืบพระชาตาฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ พระสงฆ์ ๙ รูปเจริญพระพุทธมนต์ พิธีสืบพระชาตา การถวายสักการะพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดบ้านกลาง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

(๓) การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์สามเณร ๒๐๐ รูป พิธีทำบุญอุทิศส่วนบุญกุศล การถวายภัตตาหาร ถวายพระกุศล ณ วัดบ้านกลาง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

(๔) การแสดงพระธรรมเทศนา การบรรยายธรรมเทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดบ้านกลาง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

อำเภอเวียงหนองล่อง

วัดบ้านดงหลวง *ร่วมกับหน่วยราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และศรัทธาวัดบ้านดงหลวง* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตรและพิธีสืบพระชาตาถวายสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดบ้านดงหลวง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

(๒) การแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ ถวายพระกุศล ณ วัดบ้านดงหลวง มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

จังหวัดเลย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยจัดโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษาเชิงประสิทธิภาพโดยการสอบธรรมศึกษาสนามหลวงเทิดพระเกียรติและถวายพระกุศลในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ดังนี้

วันเสาร์ ที่ ๒๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

การอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม โดยพระปลัดยง นิติสาโร ความรู้เกี่ยวกับวิชาธรรม โดยนายสาคร พรหมโคตร ความรู้เกี่ยวกับวิชาพุทธประวัติ โดยนายจิรกิตต์ภณ พิริยสุวัฒน์ และความรู้เกี่ยวกับวิชาวินัย โดยนายชิต จุลราช

วันอาทิตย์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

การสอบวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม วิชาธรรม วิชาพุทธ และวิชาวินัย

จังหวัดสกลนคร

จังหวัดสกลนคร คณะสงฆ์จังหวัดสกลนคร องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสกลนคร สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสกลนคร และกรมการศาสนา

จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งพระสงฆ์ ๑๐๑ รูป มีพระเทพสิทธิโสภณ เจ้าคณะจังหวัดสกลนคร เจ้าอาวาสวัดพระธาตุเชิงชุม เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร เป็นประธานฝ่ายฆราวาส ณ วัดพระธาตุเชิงชุม ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๕๐๐ คน

(๒) การถวายสักการะพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก การลงนามถวายพระพร และการเจริญพระพุทธมนต์ มีพระเทพสิทธิโสภณ เจ้าคณะจังหวัดสกลนคร เจ้าอาวาสวัดพระธาตุเชิงชุม เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร เป็นประธานฝ่ายฆราวาส ณ วัดพระธาตุเชิงชุม ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม พระสงฆ์ ๑,๑๐๑ รูป พุทธศาสนิกชน ๓,๐๐๐ คน

อำเภอเมืองสกลนคร

วัดสะพานศรี จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดสะพานศรี
(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์
(๓) การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน
(๔) การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนอาสาทำความดี ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

อำเภอกุดบาก

วัดกุดแฮด จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดกุดแฮด
(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๓) การสวดมนต์ ทำวัตร เจริญกรรมฐาน

(๔) การบรรพชาสามเณร และบวชชีพราหมณ์ ๗ วัน

(๕) การอบรมธรรมะนักเรียน บรรยายธรรม ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ

(๖) การเวียนเทียน

(๗) การปลูกป่า พัฒนาวัด ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

วัดเทพวิสุทธาราม จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๒) การสวดมนต์ ทำวัตร เจริญกรรมฐาน

(๓) การบรรพชาสามเณร และบวชชีพราหมณ์ ๗ วัน

(๔) การอบรมธรรมะนักเรียน บรรยายธรรม ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ

(๕) การเวียนเทียน

(๖) การปลูกป่า พัฒนาวัด ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

วัดนาขาม จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๒) การสวดมนต์ ทำวัตร เจริญกรรมฐาน

(๓) การบรรพชาสามเณร และบวชชีพราหมณ์ ๗ วัน

(๔) การอบรมธรรมะนักเรียน บรรยายธรรม ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ

(๕) การเวียนเทียน

(๖) การปลูกป่า พัฒนาวัด ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

วัดโนนทรายคำ จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๒) การสวดมนต์ ทำวัตร เจริญกรรมฐาน

(๓) การบรรพชาสามเณร และบวชชีพราหมณ์ ๗ วัน

(๔) การอบรมธรรมะนักเรียน บรรยายธรรม ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ

(๕) การเวียนเทียน

(๖) การปลูกป่า พัฒนาวัด ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

อำเภอกุสุมาลย์

วัดศรีลำดวน จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดศรีลำดวน

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๓) ธรรมสัญจร

(๔) การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน อาสาทำความดี ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

อำเภอคำตากล้า

วัดทุ่งถาวร จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดทุ่งถาวร

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๓) ธรรมสัญจร

(๔) การสวดมนต์ ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ

อำเภอโคกศรีสุพรรณ

วัดศรีสุพรรณ จัดการทำบุญตักบาตร เจริญพระพุทธมนต์ แสดงพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศล ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอเจริญศิลป์

วัดสามัคคีวราราม จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดสามัคคีวราราม

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๓) การบวชชีพราหมณ์ สวดมนต์ ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ

อำเภอเต่างอย

วัดศิริมังคละ จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดศิริมังคละ

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๓) การสวดมนต์ ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ

(๔) ธรรมสัญจร

(๕) การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน อาสาทำความดีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

อำเภอนิคมน้ำอูน

วัดโพธิ์ชัย จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึง วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดโพธิ์ชัย

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๓) การสวดมนต์ ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ

(๔) ธรรมสัญจร

อำเภอบ้านม่วง

วัดเจริญศรี จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดเจริญศรี

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๓) การสวดมนต์ ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ

(๔) ธรรมสัญจร

(๕) การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน อาสาทำความดีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

อำเภอพรรณานิคม

วัดโพธิ์คำ จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดโพธิ์คำ

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๓) ธรรมสัญจร

อำเภอพังโคน

วัดศิริมงคล จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดศิริมงคล

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๓) การสวดมนต์ ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ

(๔) ธรรมสัญจร

(๕) การเวียนเทียน

อำเภอโพนนาแก้ว

วัดสวรรค์นิมิต จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดสวรรค์นิมิต

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๓) การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๔) ธรรมสัญจร

(๕) การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน อาสาทำความดีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

อำเภอภูพาน

วัดหลุบเลา จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดหลุบเลา

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๓) การสวดมนต์ ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ

(๔) ธรรมสัญจร

อำเภอวานรนิวาส

วัดโพธิ์ชัยวิทยาราม จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดโพธิ์ชัยวิทยาราม

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๓) ธรรมสัญจร

(๔) การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน อาสาทำความดีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

อำเภอวาริชภูมิ

วัดสระแก้ววารีราม จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดสระแก้ววารีราม

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๓) การสวดมนต์ ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ

(๔) ธรรมสัญจร

(๕) การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน อาสาทำความดีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

อำเภอสว่างแดนดิน

วัดโพธิ์ศรี จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดโพธิ์ศรี

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๓) การสวดมนต์ ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ

(๔) ธรรมสัญจร

อำเภอส่องดาว

วัดบูรพาภิรมย์ จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดบูรพาภิรมย์

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๓) การสวดมนต์ ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ

(๔) ธรรมสัญจร

อำเภออากาศอำนวย

วัดไตรแก้ว จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดไตรแก้ว

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์

(๓) การสวดมนต์ ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ

(๔) ธรรมสัญจร

จังหวัดสตูล

อำเภอเมืองสตูล

วัดมงคลมิ่งเมือง *ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสตูล พระสงฆ์ แม่ชี สามเณรวัดมงคลมิ่งเมือง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ประชาชนหมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๗ ตำบลคลองขุด* จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ดังนี้

(๑) การอบรมพระสงฆ์และแม่ชี เพื่อถวายความรู้เรื่องโภชนาการ ณ วัดมงคลมิ่งเมือง ในวันอาทิตย์ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๖๔ คน

(๒) การอบรมครูสอนศาสนาในโรงเรียน เพื่อให้ความรู้แก่ครูผู้สอนพระพุทธศาสนาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ณ วัดมงคลมิ่งเมือง ระหว่างวันพุธ ที่ ๒ และวันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๘๖ คน

(๓) การเทศนาให้ความรู้ด้านธรรมะแก่ผู้มาปฏิบัติธรรมในวันพระ การฝึกปฏิบัติตนในการถือศีล การนั่งสมาธิ การเดินจงกรม ณ วัดมงคลมิ่งเมือง จัดเดือนละ ๔ วัน มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๒ คน

อำเภอควนกาหลง

วัดกุมภีลบรรพต *ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล อำเภอควนกาหลง องค์การบริหารส่วนตำบลควนกาหลง ตำบลอุไดเจริญ และตำบลทุ่งนุ้ย สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสตูล สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสตูล สำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัดสตูล โรงพยาบาลควนกาหลง หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถานศึกษา กำนันผู้ใหญ่บ้าน หน่วยทหารพัฒนาการเคลื่อนที่ ๔๕ วัด ที่พักสงฆ์ และสำนักสงฆ์ในพื้นที่อำเภอควนกาหลง* จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ดังนี้

(๑) การปฏิบัติธรรมเทิดพระเกียรติ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐ คน

(๒) การจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันอังคาร ที่ ๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งพระสงฆ์สามเณร ๕๙ รูป การเจริญพระพุทธมนต์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๔) การบริจาคโลหิต ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๕) การปลูกต้นไม้มงคลในบริเวณวัดกุมภีลบรรพต โดยพุทธศาสนิกชน ตำรวจ ทหาร พระสงฆ์ สามเณร ร่วมกันปลูกในวันเสาร์ ที่ ๒๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ จำนวน ๙๑ ต้น และในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ จำนวน ๙ ต้น

วัดวังผาสามัคคี *ร่วมกับโรงเรียนบ้านกลุ่ม ๕ ประชารัฐ และประชาชน* จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ดังนี้

(๑) การแสดงธรรมภาคกลางคืน เกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ และวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ รวม ๓ คืน มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๔๐ คน

(๒) จัดให้พระสงฆ์สามเณรไปรับบิณฑบาต ในการทำบุญตักบาตรของวัดกุมภีลบรรพต และประชาสัมพันธ์ให้พุทธศาสนิกชนไปร่วมกิจกรรม ณ วัดกุมภีลบรรพต ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การทำบุญตักบาตร ถวายพระกุศล ร่วมกับการทำบุญตักบาตรงานวันสารทเดือนสิบตามประเพณี ณ วัดวังผาสามัคคี ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๔) การส่งเสริมคุณธรรมโรงเรียนวิถีพุทธ โดยให้นักเรียนสวดมนต์ ไหว้พระ เจริญสมาธิ และฟังบรรยายธรรม ณ โรงเรียนบ้านกลุ่ม ๕ ประชารัฐ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๕) การปลูกป่าฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดวังผาสามัคคี มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐ คน

อำเภอท่าแพ

วัดทุ่งริ้น *ร่วมกับกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มประมง ส่วนราชการ และประชาชน* จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดทุ่งริ้น มีผู้ร่วมกิจกรรมวันละ ๑๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนาฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ การสาธยายพระไตรปิฎก มีผู้ร่วมกิจกรรมวันละ ๑๐๐ คน

อำเภอทุ่งหว้า

วัดชมภูนิมิตร *ร่วมกับอำเภอทุ่งหว้า สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน* จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ ศาลาการเปรียญวัดชมภูนิมิตร ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตรในเขตชุมชนอำเภอทุ่งหว้า ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนา ณ ศาลาการเปรียญวัดชมภูนิมิตร ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๔) การทำวัตรเช้า - เย็น การบรรยายธรรม การปฏิบัติภาวนา

(๕) การบำเพ็ญประโยชน์ทำความดี พัฒนาวัด การปลูกต้นไม้ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ บริเวณวัดชมภูนิมิตร

อำเภอมะนัง

วัดนิคมพัฒนาราม (ผัง ๗) จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรมรวม ๑,๔๒๓ คน ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดนิคมพัฒนาราม (ผัง ๗)

(๒) การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนาฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ

(๓) การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๔) การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน อาสาทำความดีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ พัฒนาวัดนิคมพัฒนาราม (ผัง ๗)

อำเภอละงู

วัดปากบารา *ร่วมกับโรงเรียนบ้านปากบารา โรงเรียนบ้านตะโละใส โรงเรียนละงูพิทยาคม โรงเรียนสายเพชรศึกษา โรงเรียนบ้านทุ่งเสม็ด วิทยาลัยเทคนิคสตูล องค์การบริหารส่วนตำบลละงู ตำบลกำแพง และตำบลปากน้ำปากบารา* จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดปากบารา ทุกวันธรรมสวนะ และระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๓ และวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๒) การแสดงพระธรรมเทศนาฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ทุกวันธรรมสวนะ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และวันสารทไทย ณ ศาลาการเปรียญวัดปากบารา มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๓) การอบรมธรรมสัญจรฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ แก่นักเรียนโรงเรียนละงูพิทยาคม โรงเรียนสายเพชรศึกษา โรงเรียนบ้านทุ่งเสม็ด มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๔) การเข้าค่ายคุณธรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ของนักเรียนโรงเรียนละงูพิทยาคม โรงเรียนบ้านปากบารา โรงเรียนบ้านตะโละใส ณ วัดปากบารา ระหว่างวันศุกร์ ที่ ๒๗ ถึงวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๕) การบำเพ็ญประโยชน์พัฒนาศาสนสถาน อาสาทำความดีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ของนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคสตูล โรงเรียนบ้านปากบารา โรงเรียนบ้านตะโละใส และพุทธศาสนิกชนบ้านปากบารา ณ วัดปากบารา ในเดือนกรกฎาคม สิงหาคม และวันศุกร์ ที่ ๒๗ ถึงวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ รวม ๖ วัน มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

วัดอาทรรังสฤษฎ์ *ร่วมกับกลุ่มพุทธศาสนิกชนวันพระ ครู นักเรียน นักศึกษา* จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ดังนี้

(๑) การฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ มีการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ คน

(๒) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุ มีการบรรยายเกี่ยวกับความเป็นมาของพระบรมสารีริกธาตุ สถานที่ประดิษฐาน และวิธีบูชาพระบรมสารีริกธาตุ และงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ และวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ คน

จังหวัดสมุทรปราการ

อำเภอเมืองสมุทรปราการ

วัดด่านสำโรง *ร่วมกับเทศบาล ชุมชน และประชาชน* จัดกิจกรรมถวายพระกุศล ดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การถวายภัตตาหารเพล และการแสดงพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์ ถวายพระกุศล ณ วัดด่านสำโรง ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ถึงวันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

(๒) การเทศน์มหาชาติชาดก ๑๓ กัณฑ์ ถวายพระกุศล และเนื่องในวันสารทไทย ณ ศาลาสามัคคีรังสรรค์ วัดด่านสำโรง ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒,๐๐๐ คน

(๓) การบวชเนกขัมมบารมี ถวายพระกุศล การบรรยายธรรม ปฏิบัติธรรม เวลาเย็น มีการทำวัตรเย็น การเจริญพระพุทธมนต์ เวลาค่ำ มีการแสดงพระธรรมเทศนา ณ ศาลาสามัคคีรังสรรค์ วัดด่านสำโรง ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ถึงวันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

จังหวัดสมุทรสงคราม

จังหวัดสมุทรสงคราม

จัดการทำบุญตักบาตร ณ บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดสมุทรสงคราม เริ่มเวลา ๗ นาฬิกา ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม ประธานในพิธี จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ประธานสงฆ์กล่าวสัมโมทนียกถา แล้วถวายจตุปัจจัยไทยธรรม กรวดน้ำ รับพร จากนั้นผู้ร่วมพิธีตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งพระสงฆ์ ๑๐๑ รูป เป็นเสร็จพิธี

จังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาคร

จัดการทำบุญตักบาตร การอบรมคุณธรรมจริยธรรม การเทศน์มหาชาติและการจัดนิทรรศการเทศน์มหาชาติ การแจกทุนการศึกษาเด็กนักเรียน และการตั้งโรงทาน ถวายพระกุศล ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรมรวม ๓,๕๐๐ คน ณ วัดสำคัญในอำเภอต่างๆ ดังนี้

วัดเจษฎาราม อำเภอเมืองสมุทรสาคร
วัดสุทธิวาตวราราม (ช่องลม) อำเภอเมืองสมุทรสาคร
วัดหนองพะอง อำเภอกระทุ่มแบน
วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว

จังหวัดสระแก้ว

อำเภอเมืองสระแก้ว

วัดสระแก้ว *ร่วมกับจังหวัดสระแก้ว ส่วนราชการ สถานศึกษา ประชาชน เยาวชน นักเรียนนักศึกษา และพระสงฆ์สามเณร* จัดกิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ ศาลาการเปรียญวัดสระแก้ว ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๒) การจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ศาลาการเปรียญวัดสระแก้ว ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๓) การจัดนิทรรศการเฉลิมฉลองปีพุทธชยันตี ณ ศาลาการเปรียญวัดสระแก้ว ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๔) การปฏิบัติธรรมเทิดพระเกียรติ ระหว่างวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน ถึงวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ ศาลาการเปรียญวัดสระแก้ว มีนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดสระแก้ว โรงเรียนสระแก้ว โรงเรียนอนุบาลบ้านจันทร์ โรงเรียนเทศบาล ๑ (หนองกะพ้ออนุสรณ์) วิทยาลัยเทคโนโลยีสระแก้ว เข้าร่วมกิจกรรม ๔๐๐ คน

(๕) การบำเพ็ญประโยชน์ อาสาทำความดีเทิดพระเกียรติในพื้นที่วัดสระแก้วและพื้นที่สาธารณะ ระหว่างวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน ถึงวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดสระแก้ว โรงเรียนอนุบาลบ้านจันทร์ โรงเรียนเทศบาล ๑ (หนองกะพ้ออนุสรณ์) วิทยาลัยเทคโนโลยีสระแก้ว เข้าร่วมกิจกรรม ๔๐๐ คน

(๖) การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง พระสงฆ์ ๑๐๑ รูป การถวายสักการะและถวายพระพรสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดสระแก้ว ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมพิธี ๑,๐๐๐ คน

(๗) การประกวดตอบปัญหาธรรมะ ของนักเรียนระดับประศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ณ ศาลา

การเปรียญวัดสระแก้ว ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดสระแก้ว โรงเรียนบ้านหน้าสถานี โรงเรียนบ้านหินกอง โรงเรียนเขาสิงโต โรงเรียนบ้านแก่งสีเสียด โรงเรียนเทศบาล ๑ (หนองกะพ้ออนุสรณ์) โรงเรียนสระแก้ว โรงเรียนหนองข่า โรงเรียนบ้านเนินสะอาด โรงเรียนบ้านศาลาลำดวน วิทยาลัยเทคโนโลยีสระแก้ว วิทยาลัยไฮเทคโนโลยี และโรงเรียนบ้านหนองเตียน เข้าร่วมการแข่งขันรวม ๕๐ คน ทั้งนี้ ก่อนเริ่มการแข่งขัน พระวิทยากร ครู นักเรียน นั่งปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล

(๘) การประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ณ ศาลาหน้าวิหารหลวงพ่อทอง และพระอุโบสถวัดสระแก้ว ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีนักเรียนโรงเรียนบ้านหน้าสถานี โรงเรียนบ้านเนินสะอาด โรงเรียนอนุบาลวัดสระแก้ว โรงเรียนเขาสิงโต โรงเรียนหนองข่า โรงเรียนบ้านหินกอง โรงเรียนบ้านศาลาลำดวน เข้าร่วมการแข่งขันรวม ๖๐ คน ทั้งนี้ ก่อนเริ่มการแข่งขัน พระวิทยากร ครู นักเรียน นั่งปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล

จังหวัดสระบุรี

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสระบุรี

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสระบุรี จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การจัดนิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสระบุรี

(๒) การทำบุญตักบาตร ลงนามถวายพระพร การเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพรและถวายพระกุศล ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การปฏิบัติธรรม ณ วัดศรีบุรีรตนาราม ตำบลปากเพรียว อำเภอเมืองสระบุรี ซึ่งเป็นศูนย์ปฏิบัติธรรม

อำเภอแก่งคอย

วัดจำศีล ร่วมกับหน่วยราชการภาครัฐ ภาคเอกชน กำนันผู้ใหญ่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง การปล่อยปลา และการปลูกต้นไม้ ถวายพระกุศล ณ วัดจำศีล ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอวิหารแดง

วัดเกาะแก้วอรุณคาม *ร่วมกับประชาชนชาวตำบลหนองหมู อำเภอวิหารแดง* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล และการถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุสงฆ์ ณ วัดเกาะแก้วอรุณคาม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การบวชเนกขัมมชีพราหมณ์ ปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล ณ วัดเกาะแก้วอรุณคาม ระหว่างวันพุธ ที่ ๒ ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดสิงห์บุรี

อำเภอเมืองสิงห์บุรี

วัดแจ้งพรหมนคร *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสิงห์บุรี ส่วนราชการ และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดแจ้งพรหมนคร ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตรอาหารคาวหวาน ณ ศาลาการเปรียญวัดแจ้งพรหมนคร จากนั้นเป็นการถวายพระพรที่หน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก นางสาวนภัสสร เจริญอินทร์ นักเรียนโรงเรียนสิงห์บุรี อ่านบทอาเศียรวาทสังฆราชสดุดี ณ ศาลาการเปรียญวัดแจ้งพรหมนคร ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การบำเพ็ญกุศลฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ *ภาคเช้า* มีการเจริญพระพุทธมนต์ ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ พระครูวิธานปริยัติคุณ เจ้าคณะอำเภอเมืองสิงห์บุรี เจ้าอาวาสวัดแจ้งพรหมนคร แสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ ผู้ร่วมพิธีถวายจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์อนุโมทนา ผู้ร่วมพิธีทำวัตร สวดมนต์ เจริญจิตตภาวนาแผ่เมตตา ถวายพระกุศล แล้วรับประทานอาหารร่วมกัน *ภาคบ่าย* มีการปฏิบัติธรรม เจริญจิตตภาวนา แผ่เมตตา พระศรีปริยัติโยดม ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระนอนจักรสีห์ แสดงพระธรรมเทศนาเกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จากนั้นเป็นการปฏิบัติธรรม เจริญจิตตภาวนา ทำวัตร แผ่เมตตา ถวายพระกุศลอีกครั้งหนึ่ง เป็นเสร็จพิธี ณ ศาลาการเปรียญวัดแจ้งพรหมนคร ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอค่ายบางระจัน

วัดโพธิ์เก้าต้น *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสิงห์บุรี และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การตกแต่งประดับธงตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ทั่วบริเวณวัดโพธิ์เก้าต้น

(๒) พระครูวิชิตวุฒิคุณ เจ้าอาวาสวัดโพธิ์เก้าต้น เป็นประธานในพิธีทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพร การบรรยายธรรม การถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดโพธิ์เก้าต้น ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การจัดขบวนแห่เชิญพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ของวัดโพธิ์เก้าต้น ออกให้ประชาชนสักการะ ในวันเสาร์ ที่ ๓๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอท่าช้าง

วัดโบสถ์ *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสิงห์บุรี และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดโบสถ์ ในวันอังคาร ที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) พระครูนาคดิตถ์คณาภิรักษ์ เจ้าคณะอำเภอท่าช้าง เจ้าอาวาสวัดโบสถ์ เป็นประธานในพิธีทำบุญตักบาตร การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน การบรรยายธรรมถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดโบสถ์ ในวันอังคาร ที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การเทศน์มหาชาติเนื่องในวันสารทไทย ถวายพระกุศล ณ วัดโบสถ์ ในวันอังคาร ที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอบางระจัน

วัดม่วงชุม *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสิงห์บุรี และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การบรรยายธรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดม่วงชุม ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) พระมหาจินตวัฒน์ จารุวฑฺฒโน เจ้าอาวาสวัดม่วงชุม จัดโครงการอบรมธรรมสัญจร ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ นำพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนไปสักการะพระพุทธมหานวมินทร์ศากยมุนีศรีวิเศษชัยชาญและอุทยานหลวงปู่ทวด จังหวัดอ่างทอง ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอพรหมบุรี

วัดอัมพวัน *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสิงห์บุรี และประชาชน* จัดการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานถวายพระกุศล มีพระครูปัญญาประสิทธิคุณ เจ้าคณะอำเภอพรหมบุรี เป็นประธานในพิธี ณ ศาลาการเปรียญวัดอัมพวัน ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภออินทร์บุรี

วัดโพธิ์ศรี *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสิงห์บุรี และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดโพธิ์ศรี ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตร การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน และการบรรยายธรรม ถวายพระกุศล ณ วัดโพธิ์ศรี ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดสุโขทัย

อำเภอเมืองสุโขทัย

วัดราชธานี *ร่วมกับจังหวัดสุโขทัย เทศบาลเมืองสุโขทัย และสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การประกวดตอบปัญหาธรรมะพระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทางสถานีวิทยุ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐,๕๐๐ คน

(๒) การแห่พระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอออกให้ประชาชนสักการบูชา พร้อมการตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง พระสงฆ์ ๒๐๒ รูป ถวายพระกุศล ณ สนามหน้าเทศบาลเมืองสุโขทัย ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๘๖ คน

(๓) การเจริญพระพุทธมนต์ ถวายภัตตาหารเพล และปาฐกถาธรรม ถวายพระกุศล ณ วัดราชธานี ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ รูป/คน

(๔) การสวดมนต์ ปฏิบัติธรรม ถวายพระกุศล ณ วิหารหลวงพ่อเป๋า วัดราชธานี ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐ รูป/คน

(๕) การจัดนิทรรศการพระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ โรงเรียนราชธานีวิทยาลัย วัดราชธานี ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๒๐ รูป/คน

อำเภอกงไกรลาศ

วัดบ้านกร่าง *ร่วมกับอำเภอกงไกรลาศ เทศบาลตำบลกงไกรลาศ และสำนักงานวัฒนธรรมอำเภอกงไกรลาศ* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตรอาหารคาวหวาน ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์สามเณร การแสดงพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดบ้านกร่าง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

(๒) การบรรยายธรรม พระมาลัยสูตร ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดบ้านกร่าง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การเทศน์มหาเวสสันดรชาดก ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ ศาลาการเปรียญวัดบ้านกร่าง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๔) การทำความสะอาดวัดถวายพระกุศล ณ วัดบ้านกร่าง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอคีรีมาศ

วัดศรีคีรีสุวรรณาราม *ร่วมกับอำเภอคีรีมาศ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีคีรีมาศ โรงเรียนคีรีมาศพิทยาคม และสำนักงานวัฒนธรรมอำเภอคีรีมาศ* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดศรีคีรีสุวรรณาราม โดยพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชน ๖๕๐ รูป/คน พร้อมกันกล่าวคำบูชาพระบรมสารีริกธาตุ ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การเจริญพระพุทธมนต์ของพระสงฆ์อำเภอคีรีมาศ ๑๕๐ รูป ถวายพระกุศล ณ วัดศรีคีรีสุวรรณาราม ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๕๐ รูป

(๓) การปฏิบัติธรรม เจริญจิตตภาวนา การบรรยายธรรม ณ วัดศรีคีรีสุวรรณาราม ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

(๔) การทอดผ้าป่าถวายพระกุศล ณ วัดศรีคีรีสุวรรณาราม ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

อำภอทุ่งเสลี่ยม

วัดพิพัฒน์มงคล *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมอำเภอทุ่งเสลี่ยม* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร และการแสดงพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศล เป็นเวลา ๓ วัน ณ วัดพิพัฒน์มงคล มีนักเรียนและประชาชนร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๒) การสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ ถวายพระกุศล เป็นเวลา ๓ วัน ณ วัดพิพัฒน์มงคล มีนักเรียนและประชาชนร่วมกิจกรรม ๕๐ คน

(๓) การปฏิบัติธรรม เจริญจิตตภาวนา ทำวัตร สวดมนต์ ถวายพระกุศล เป็นเวลา ๓ วัน ณ วัดพิพัฒน์มงคล มีนักเรียนและประชาชนร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน

อำเภอบ้านด่านลานหอย

วัดสังฆาราม *ร่วมกับอำเภอบ้านด่านลานหอย เทศบาลตำบลบ้านด่าน และสำนักงานวัฒนธรรม*

อำเภอบ้านด่านลานหอย จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ และการแสดงพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดสังฆาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

(๒) การปฏิบัติธรรม และการบรรยายธรรม ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดสังฆาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

อำเภอศรีนคร

วัดบ่อทองอุดมธรรม *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอศรีนคร และคณะกรรมการวัดบ่อทองอุดมธรรม* มีพระครูวีรธรรมวิจารณ์ เจ้าคณะอำเภอศรีนครเป็นประธานสงฆ์ จัดการเจริญพระพุทธมนต์ของพระสงฆ์ในอำเภอศรีนคร ๑๐๑ รูป ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดบ่อทองอุดมธรรม มีผู้ร่วมกิจกรรม พระสงฆ์ ๑๐๑ รูป ประชาชน ๕๐ คน

อำเภอศรีสัชนาลัย

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ (พระปรางค์) *ร่วมกับ ครู นักเรียน และประชาชน* จัดกิจกรรมทำบุญตักบาตร แสดงพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ (พระปรางค์) ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ และวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม พระสงฆ์ ๑๖ รูป ประชาชน ครู และนักเรียน ๓๕๐ คน

อำเภอศรีสำโรง

วัดคลองเขนง *ร่วมกับอำเภอศรีสำโรง องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะตาเลี้ยง กำนันผู้ใหญ่บ้านตำบลเกาะตาเลี้ยง โรงเรียนบ้านหนองยาว โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ และสถานีใบยาหนองยาว* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การปฏิบัติบูชาสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ถวายเป็นพุทธบูชา และการสวดพระปาติโมกข์ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ถวายพระกุศล โดยพระสงฆ์ ๕๖ รูปจากวัดต่าง ๆ ในเขตอำเภอศรีสำโรง ร่วมกับประชาชนและนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองยาว และผู้ถืออุโบสถศีล ๓๕ คนร่วมปฏิบัติบูชาพระบรมสารีริกธาตุ มีพระสงฆ์เป็นผู้นำในการปฏิบัติ รวม ๒ วัน ณ พระอุโบสถวัดคลองเขนง ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๓ และวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตร การถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์ ๑๔ รูป มีนายอำเภอศรีสำโรงเป็นประธาน และการแสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ โดยพระครูโสภิตธรรมสุนทร เจ้าคณะอำเภอศรีสำโรงและเจ้าอาวาสวัดคลองเขนง ณ ศาลาการเปรียญวัดคลองเขนง ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การบำเพ็ญประโยชน์ อาสาทำความดี ถวายพระกุศล การพัฒนาบริเวณวัดคลองเขนง ในวันพุธที่ ๒ และวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอสวรรคโลก

วัดหนองโว้ง *ร่วมกับเทศบาลเมืองสวรรคโลก โรงเรียนเทศบาลสวรรคโลกประชาสรรค์ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๑๐๙ รูป ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ บริเวณโรงเรียนเทศบาลสวรรคโลกประชาสรรค์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๖๐๐ คน

(๒) การเทศน์มหาชาติเนื่องในวันสารทเดือน ๑๐ ถวายพระกุศล โดยนิมนต์พระรูปเดียวเทศน์มหาชาติทั้ง ๑๓ กัณฑ์ ๑,๐๐๐ พระคาถา ณ โรงเรียนเทศบาลสวรรคโลกประชาสรรค์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๗๐๐ คน

(๓) พระพิศาลพัฒโนดม เจ้าคณะอำเภอสวรรคโลก เป็นประธานมอบประกาศนียบัตรธรรมศึกษาชั้นตรี ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ โรงเรียนเทศบาลสวรรคโลกประชาสรรค์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ คน

(๔) การจัดนิทรรศการเรื่อง พระบรมสารีริกธาตุ ณ โรงเรียนเทศบาลสวรรคโลกประชาสรรค์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี* จัดการตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง และการเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพร แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และการสมโภชพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ในวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

อำเภอกาญจนดิษฐ์

วัดเกษตราราม จัดการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

วัดท่าไทร จัดการแสดงพระธรรมเทศนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ถวายพระกุศล ในวันอาทิตย์ที่ ๒๙ และวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

อำเภอเกาะพะงัน

วัดเจดีย์ธาตุน้อย จัดการทำบุญตักบาตร และแสดงพระธรรมเทศนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

อำเภอเกาะสมุย

วัดประเดิม จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การแสดงพระธรรมเทศนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดประเดิม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๒) การบำเพ็ญประโยชน์ อาสาทำความดีถวายพระกุศล ณ วัดประเดิม มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕ คน

โรงเรียนวัดประเดิม *โรงเรียนคุณาราม และเรือนจำอำเภอเกาะสมุย* จัดการอบรมธรรมสัญจร เทิดพระเกียรติ ทุกวันพระ มีผู้ร่วมกิจกรรมครั้งละ ๒๐ - ๖๐ คน

อำเภอคีรีรัฐนิคม

วัดเกษตราราม จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดเกษตราราม ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนาฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ถวายพระกุศล ณ วัดเกษตราราม ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๓) การจัดนิทรรศการสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดเกษตราราม ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

อำเภอเคียนซา

วัดควนสามัคคี จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดควนสามัคคี ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๒) การแสดงพระธรรมเทศนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดควนสามัคคี ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๓) การปฏิบัติธรรม ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ถวายพระกุศล ณ วัดควนสามัคคี ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอชัยบุรี

วัดนิคมคณาราม จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศล ณ วัดนิคมคณาราม ในวันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ รูป/คน

(๒) การบำเพ็ญประโยชน์ อาสาทำความดี ถวายพระกุศล ณ วัดนิคมคณาราม มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐ คน

อำเภอไชยา

วัดเวียง จัดการทำบุญตักบาตร ถวายพระกุศล และจัดสวนหย่อมเทิดพระเกียรติ ณ วัดเวียง มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

อำเภอดอนสัก

จัดการทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง การสวดปาติโมกข์ พระสงฆ์ ๑๕๙ รูป การปฏิบัติธรรม ถวายพระกุศล การประกวดหมฺรับ ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

อำเภอท่าฉาง

วัดจันทาราม มีการปฏิบัติธรรมในช่วงเข้าพรรษา ถวายพระกุศล และจัดพิมพ์เผยแพร่เอกสารพระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

อำเภอท่าชนะ

วัดถ้ำใหญ่ มีการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ถวายพระกุศล ณ วัดถ้ำใหญ่ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

อำเภอบ้านตาขุน

วัดตาขุน มีการบรรยายธรรมเกี่ยวกับพระเกียรติคุณของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดตาขุน ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๖๖ คน

อำเภอบ้านนาเดิม

วัดชโลตตมาราม มีการตักบาตรปัจจัย การเจริญพระพุทธมนต์สวดพระปริตร การบรรยายธรรมและปฏิบัติธรรม ถวายพระกุศล ณ วัดชโลตตมาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๐๐ คน

อำเภอบ้านนาสาร

วัดวิเวการาม มีกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตรทุกเช้าวันพระ ถวายพระกุศล

(๒) การแสดงพระธรรมเทศนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน

(๓) การอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชน ถวายพระกุศล ณ โรงเรียนในสังกัดอำเภอบ้านนาสาร และสภาวัฒนธรรมตำบล ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอพนม

วัดสองพี่น้อง มีกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดสองพี่น้อง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ รูป/คน

(๒) การลอยโคมไฟ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ จำนวน ๑๐๐ ลูก ณ วัดสองพี่น้อง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ รูป/คน

อำเภอพระแสง

วัดย่านดินแดง มีการสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนา และการเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล ณ วัดย่านดินแดง ระหว่างวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

อำเภอวิภาวดี

คณะสงฆ์อำเภอวิภาวดี จัดการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ถวายพระกุศล ณ โรงเรียนสหกรณ์นิคม ในวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

วัดวิภาวดีวนาราม จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ทำความสะอาดบริเวณวัดวิภาวดีวนาราม ถวายพระกุศล ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐ คน

อำเภอเวียงสระ

โรงเรียนบ้านพรุแซง จัดกิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรมนักเรียน ถวายพระกุศล ณ โรงเรียนบ้านพรุแซง ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันอาทิตย์ ที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๗๖ คน

จังหวัดสุรินทร์

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัดจุมพลสุทธาวาส และวัดเจ้าคณะอำเภอทุกอำเภอ

จัดการทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนา การสวดมนต์นั่งสมาธิ ถวายพระกุศล ในวันอาทิตย์ที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

จังหวัดอุตรดิตถ์

อำเภอเมืองอุตรดิตถ์

วัดหมอนไม้ *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ วัดม่อนหินขาว วัดยางโทน วัดขุนฝาง สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุตรดิตถ์ อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ โรงเรียนอนุบาลอุตรดิตถ์ โรงเรียนสาธิตสวนหลวง เทศบาลตำบลป่าเซ่า และศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดหมอนไม้* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การปฏิบัติธรรมสัญจร ณ วัดม่อนหินขาว ในวันพฤหัสบดี ที่ ๑๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ วัดยางโทน ในวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ และวัดขุนฝาง โดยนำพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนสวดมนต์ ไหว้พระ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ถวายพระกุศล วัดละ ๑ วัน มีผู้ร่วมกิจกรรมพระสงฆ์ ๑๗ รูป พุทธศาสนิกชน ๒๖๘ คน

(๒) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดหมอนไม้ ในวันเสาร์ ที่ ๒๑ และวันอาทิตย์ที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๕๐ คน

(๓) การเทศน์มหาชาติ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ เป็นการเทศน์มหาชาติทรงเครื่อง มีการแสดงสมมติเป็นพระเวสสันดร นางมัทรี ชูชก กัณหา ชาลี และมีวงมโหรีบรรเลงประกอบการแสดง ณ วัดหมอนไม้ ในวันเสาร์ ที่ ๒๑ และวันอาทิตย์ ที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ทั้งนี้ ได้จัดทำหนังสือพระประวัติ

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และประวัติเทศน์มหาชาติ แจกแก่ผู้มาร่วมกิจกรรม มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๕๐ คน

(๔) การทำบุญตักบาตร การถวายพระพร มีเปิดกรวยดอกไม้ถวายสักการะ ร่วมกันกล่าวคำถวายพระพร และลงนามถวายพระพร การเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และการปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล ณ วัดหมอนไม้ ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ คน

(๕) การบำเพ็ญประโยชน์ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ พัฒนาวัดหมอนไม้ ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

วัดท้ายตลาด *ร่วมกับศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดท้ายตลาด* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร การถวายพระพร มีเปิดกรวยดอกไม้ถวายสักการะ ร่วมกันกล่าวคำถวายพระพร และลงนามถวายพระพร การเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนาฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และการปฏิบัติธรรมเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล ณ วัดท้ายตลาด ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๒) การบำเพ็ญประโยชน์ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ พัฒนาวัดท้ายตลาด ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอตรอน

วัดมงคลนิมิตร *ร่วมกับเทศบาลตำบลบ้านแก่ง โรงเรียนตรอนตรีสินธุ์ โรงเรียนชุมชนบ้านแก่ง โรงเรียนหมู่ห้าสามัคคี โรงเรียนหมู่สี่พัฒนา โรงเรียนบ้านร้องประดู่ โรงพยาบาลตรอน สถานีตำรวจภูธรตรอน และชมรมปฏิบัติธรรมเทศบาลตำบลบ้านแก่ง* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร ถวายพระกุศล ณ วัดมงคลนิมิตร ในวันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ รูป/คน

(๒) การเทศน์มหาชาติทรงเครื่อง ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดมงคลนิมิตร ในวันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอทองแสนขัน

วัดนาลับแลง จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ พระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนร่วมสวดมนต์และนั่งสมาธิ ณ วัดนาลับแลง ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๙๓ คน

(๒) การบรรพชาสามเณร ถวายพระกุศล ณ วัดนาลับแลง ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การบรรยายธรรม ถวายพระกุศล โดยนิมนต์พระสงฆ์ผู้มีความรู้มาบรรยายธรรม ณ วัดนาลับแลง ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๔) การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถวายพระกุศล ณ วัดนาลับแลง ในวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๘๗ คน

(๕) การแสดงพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศล โดยนำหลักธรรมที่ผู้ฟังเข้าใจได้ง่ายและนำไปปฏิบัติได้ ณ วัดนาลับแลง ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๑๕ คน

อำเภอท่าปลา

วัดน้ำสิงห์โต้ *ร่วมกับหน่วยราชการ และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ โดยอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุออกประดิษฐาน จัดงานสมโภช และเปิดให้พุทธศาสนิกชนได้สักการะ ณ วัดน้ำสิงห์โต้ รวม ๒ วัน มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศล ในเดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ คน

(๓) พระสงฆ์ ๓๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดน้ำสิงห์โต้ ในเดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๔) การปฏิบัติธรรมเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ถวายพระกุศล ณ วัดน้ำสิงห์โต้ ในเดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

อำเภอน้ำปาด

วัดชุมพล *ร่วมกับอำเภอน้ำปาด เทศบาลตำบลน้ำปาด สำนักงานการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอน้ำปาด และสภาวัฒนธรรมอำเภอน้ำปาด* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ โดยอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุออกประดิษฐาน ณ โต๊ะหมู่บูชาให้พุทธศาสนิกชนได้สักการะ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๒) การถวายพระพร มีการเปิดกรวยดอกไม้หน้าที่ประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก การวางพานดอกไม้หน้าพระรูป และกล่าวถวายพระพร ณ วัดชุมพล ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และการถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ ณ วัดชุมพล ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๔) การประกวดก่อเจดีย์ทราย ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ โดยใช้รูปสัญลักษณ์หรือสิ่งประดับสื่อ

ความหมายแฝงด้วยคติธรรม เช่น บันได ๕ ขั้นขึ้นสู่เจดีย์หมายถึง ศีล ๕ ณ วัดชุมพล ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๕) การประกวดร้องเพลงคุณธรรม ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดชุมพล ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอบ้านโคก

วัดโพธิ์ชัยศรี *ร่วมกับอำเภอบ้านโคก องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านโคก สถานศึกษา ประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ โดยอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุออกมาประดิษฐาน ให้พุทธศาสนิกชนถวายสักการะ ณ ศาลาการเปรียญวัดโพธิ์ชัยศรี ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ และวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ และการแสดงพระธรรมเทศนาฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ ศาลาการเปรียญวัดโพธิ์ชัยศรี ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๓) การปฏิบัติธรรม สวดมนต์ นั่งสมาธิเจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญ วัดโพธิ์ชัยศรี ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๐ คน

อำเภอพิชัย

วัดขวางชัยภูมิ *ร่วมกับวัดมหาธาตุ สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอพิชัย คณะสงฆ์อำเภอพิชัย ที่ว่าการอำเภอพิชัย สถานศึกษา หน่วยราชการในอำเภอพิชัย คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมอำเภอพิชัย และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ จัดขบวนแห่พระบรมสารีริกธาตุ จากวัดมหาธาตุ ไปฉลองสมโภช ณ วัดขวางชัยภูมิ ในวันจันทร์ ที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) พิธีเปิดโครงการส่งเสริมศีลธรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ มีการถวายพระพร เปิดกรวยดอกไม้ ถวายสักการะที่หน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เจ้าคณะอำเภอพิชัย กล่าวสัมโมทนียกถา จากนั้นเป็นการประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน การประกวดมัคนายกน้อย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐ คน ประกาศผลผู้ชนะเลิศ มอบรางวัลเงินสดพร้อมเกียรติบัตร ณ วัดขวางชัยภูมิ ในวันจันทร์ ที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การแสดงพระธรรมเทศนาคาถาพัน มหาเวสสันดรชาดก ๑,๐๐๐ พระคาถา ณ วัดขวางชัยภูมิ ในวันอังคาร ที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๔) การจัดนิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดขวางชัยภูมิ ระหว่างวันจันทร์ ที่ ๒๓ ถึงวันอังคาร ที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

วัดมหาธาตุ *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมอำเภอพิชัย คณะสงฆ์อำเภอพิชัย ที่ว่าการอำเภอพิชัย สถานศึกษา ส่วนราชการในอำเภอพิชัย คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมอำเภอพิชัย และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การแห่เชิญพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ จากวัดมหาธาตุไปฉลองสมโภชและให้พุทธศาสนิกชนสักการะ ณ วัดขวางชัยภูมิ ในวันจันทร์ ที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การเจริญพระพุทธมนต์ของพระสงฆ์ ๑๐๘ รูป ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดมหาธาตุ ในวันจันทร์ ที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอฟากท่า

วัดกกต้อง *ร่วมกับอำเภอฟากท่า องค์การบริหารส่วนตำบลฟากท่า และกำนันผู้ใหญ่บ้าน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง และถวายภัตตาหารพระสงฆ์ ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดกกต้อง ในวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ รูป/คน

(๒) การเจริญพระพุทธมนต์ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี การแสดงพระธรรมเทศนาพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ศาลาการเปรียญวัดกกต้อง ในวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ รูป/คน

อำเภอลับแล

วัดเจดีย์คีรีวิหาร *ร่วมกับอำเภอลับแล สภาวัฒนธรรมอำเภอลับแล และสภาวัฒนธรรมตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลฝายหลวง กำนันผู้ใหญ่บ้าน และโรงเรียน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดเจดีย์คีรีวิหาร ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร การถวายภัตตาหาร และการแสดงพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศล ณ วัดเจดีย์คีรีวิหาร ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๓) การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ฟังธรรม ถวายพระกุศล ณ วัดเจดีย์คีรีวิหาร ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

จังหวัดอุทัยธานี

จังหวัดอุทัยธานี คณะสงฆ์จังหวัดอุทัยธานี สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุทัยธานี ส่วนราชการ สถานศึกษา และพ่อค้าประชาชน

จัดการเจริญพระพุทธมนต์ ผู้เข้าร่วมพิธีสวดมนต์พร้อมกับพระสงฆ์ ถวายพระกุศล การนั่งสมาธิเจริญจิตตภาวนา ณ วัดมณีสถิตกปิฏฐาราม อำเภอเมืองอุทัยธานี ในวันอังคาร ที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๘๕ คน

อำเภอเมืองอุทัยธานี

วัดอมฤตวารี *ร่วมกับโรงเรียนเทศบาลวัดอมฤตวารี ผู้นำชุมชน กำนันผู้ใหญ่บ้าน และพุทธศาสนิกชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญฉลองสมโภชพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ การสวดมนต์ การทำบุญตักบาตร ฟังธรรม ทำสมาธิ ถวายพระกุศล ณ วัดอมฤตวารี มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๑๕ คน

(๒) การประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ชาย หญิง รวม ๖ ทีม คัดเลือกให้เหลือทีมที่ได้รับรางวัลที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ ณ วัดอมฤตวารี ในวันจันทร์ที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน

(๓) การทำบุญ ๙ วัด การทำบุญตักบาตร ปฏิญาณตนเป็นพุทธมามกะ การเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนา การปฏิบัติธรรมเจริญสมถะกรรมฐาน ถวายพระกุศล ณ วัดอมฤตวารี ในวันอาทิตย์ที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

อำเภอทัพทัน

วัดหนองกระดี่ใน *ร่วมกับนักเรียน และประชาชน* จัดการทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ การจัดกิจกรรมชุมชนพัฒนาสามัคคี ถวายพระกุศล ณ วัดหนองกระดี่ใน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

อำเภอบ้านไร่

วัดทัพคล้าย *ร่วมกับคณะสงฆ์ อุบาสกอุบาสิกา และพุทธศาสนิกชนทั่วไป* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญ ถวายภัตตาหาร บรรพชาอุปสมบทพระสงฆ์สามเณร ถวายพระกุศล ณ วัดทัพคล้าย ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๕ รูป/คน

(๒) การจัดกิจกรรมศีลธรรมนำชีวิต การทำบุญตักบาตร ถวายสังฆทาน ทำวัตร สวดมนต์ เจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล ณ วัดทัพคล้าย ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ รูป/คน

(๓) การทอดผ้าป่า เพื่อบูรณปฏิสังขรณ์วัดทัพคล้าย ถวายพระกุศล ณ วัดทัพคล้าย ในวันศุกร์ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ รูป/คน

อำเภอลานสัก

วัดลานสัก *ร่วมกับนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งสามสิบ เทศบาลตำบลลานสัก และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การเข้าค่ายปฏิบัติธรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งสามสิบ โดยอบรมความรู้เรื่องศีล ๕ หน้าที่ ๖ การเดินจงกรม การนั่งวิปัสสนากรรมฐาน การทำวัตรสวดมนต์ ณ วัดลานสัก ระหว่างวันพุธ ที่ ๒๕ ถึงวันศุกร์ ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

(๒) การปฏิบัติธรรมวิปัสสนากรรมฐาน ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมรักษาศีล ๘ นุ่งขาวห่มขาว อบรมวิธีเดินจงกรม การนั่งเจริญสติวิปัสสนากรรมฐาน มีพระวิปัสสนาจารย์คอยดูแลให้คำแนะนำ และมีการสอบอารมณ์ของการปฏิบัติธรรม การบรรยายธรรม โดยพระครูอุทัยสุตกิจ เจ้าคณะอำเภอลานสัก ณ วัดลานสัก ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันเสาร์ ที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๒๓๕ คน

(๓) การอบรมธรรมสัญจร ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ มีการอบรมธรรมบรรยาย และความรู้เกี่ยวกับพระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โดยพระครูอุทัยสุตกิจ เจ้าคณะอำเภอลานสัก ณ วัดลานสัก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๒๒๐ คน

อำเภอสว่างอารมณ์

วัดสว่างอารมณ์ *ร่วมกับเทศบาล โรงเรียน ชุมชน* จัดการเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล นิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และกิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ส่งเสริมการปฏิบัติสมาธิ ณ วัดสว่างอารมณ์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

อำเภอหนองขาหย่าง

วัดหลุมเข้า *ร่วมกับสถานศึกษา และประชาชน* จัดการทำบุญตักบาตร การปฏิบัติธรรม ฟังธรรม

เจริญจิตตภาวนา ถวายพระกุศล เจ้าคณะอำเภอบรรยายธรรมเกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดหลุมเข้า ในวันศุกร์ที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๐๐ คน

อำเภอห้วยคต

วัดสามัคคีรังสรรค์ *ร่วมกับข้าราชการ และประชาชน* จัดการทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนา การรักษาศีล ๕ ศีล ๘ ฟังธรรม ณ วัดสามัคคีรังสรรค์ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ และวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม พระสงฆ์ ๒๐ รูป ประชาชน ๒๕๐ คน

จังหวัดอุบลราชธานี

อำเภอเมืองอุบลราชธานี

วัดศรีอุบลรัตนาราม *ร่วมกับคณะสงฆ์ หน่วยราชการ สถานศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดศรีอุบลรัตนาราม ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒,๐๐๐ รูป/คน

(๒) การจัดนิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดศรีอุบลรัตนาราม ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การถวายพระพร และถวายสักการะพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งพระสงฆ์ ๑๐๑ รูป และการเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระกุศล ณ วัดศรีอุบลรัตนาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๕๐๐ รูป/คน

อำเภอกุดข้าวปุ้น

วัดบ้านโนนสังข์ *ร่วมกับวัดประจำหมู่บ้านทุกวัด องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ทุกองค์กรในอำเภอกุดข้าวปุ้น* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดบ้านโนนสังข์ ตลอดปีพุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ การเจริญพระพุทธมนต์ และการแสดงพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศล ณ วัดโนนสังข์ และวัดประจำหมู่บ้านทุกวัดในอำเภอกุดข้าวปุ้น ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การจัดนิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดบ้านโนนสังข์ ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๕๐ คน

(๔) การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน ถวายพระกุศล จัดขึ้นทุกชุมชนในอำเภอกุดข้าวปุ้น ตลอดปีพุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอเขมราฐ

วัดโพธิ์ *ร่วมกับวัดประจำหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ทุกองค์กรในอำเภอเขมราฐ* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดโพธิ์ ตลอดปีพุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ และการแสดงพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศล ณ วัดโพธิ์ และวัดประจำหมู่บ้านทุกหมู่บ้านในอำเภอเขมราฐ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การจัดนิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดโพธิ์ ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๕๐ คน

(๔) การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน ถวายพระกุศล จัดขึ้นทุกชุมชนในอำเภอเขมราฐ ตลอดปีพุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอเขื่องใน

วัดป่าบึงเขาหลวง *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอเขื่องใน หน่วยราชการ สถานศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดป่าบึงเขาหลวง ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ รูป/คน

(๒) การทำบุญถวายมหาสังฆทานประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๖ ถวายพระกุศล มีการถวายจตุปัจจัยไทยธรรม และถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ ณ วัดป่าบึงเขาหลวง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ รูป/คน

(๓) การเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศล ณ วัดป่าบึงเขาหลวง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ รูป/คน

อำเภอโขงเจียม

วัดโพธาราม *ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมอำเภอโขงเจียม สำนักงานเจ้าคณะสงฆ์อำเภอโขงเจียม หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ ข้าราชการ กำนันผู้ใหญ่บ้าน สถานศึกษา และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การทำบุญตักบาตร ถวายพระกุศล ณ วัดโพธาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

(๒) การเจริญพระพุทธมนต์ การปฏิบัติธรรม ถวายพระกุศล ณ วัดโพธาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒,๐๐๐ คน

(๓) การจัดนิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดโพธาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒,๐๐๐ คน

อำเภอเดชอุดม

วัดเวตวันวิทยาราม *ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชน* จัดกิจกรรม ณ วัดเวตวันวิทยาราม ในวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) เวลา ๙ นาฬิกา ๙ นาที การถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ประธานในพิธีกล่าวคำบูชาพระบรมสารีริกธาตุ ผู้ร่วมพิธีกล่าวตาม มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน หลังจากนั้นได้เปิดให้พุทธศาสนิกชนเข้าสักการะพระบรมสารีริกธาตุได้ตลอดปีพุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) เวลา ๘ นาฬิกา การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๑๐๑ รูป ถวายพระกุศล มีผู้ร่วมกิจกรรม ๘๐๐ คน

(๓) เวลา ๙ นาฬิกา ๒๙ นาที การถวายพระพรหน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประธานในพิธีนำกล่าวคำสังฆราชสดุดีถวายพระพร ผู้ร่วมพิธีกล่าวตาม มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

(๔) เวลา ๑๐ นาฬิกา ๒๙ นาที การเจริญพระพุทธมนต์ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ พระครูเกษมวิริยะคุณ รองเจ้าคณะจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวสัมโมทนียกถา การแสดงพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศล การถวายภัตตาหารเพล มีผู้ร่วมกิจกรรม ๗๐๐ คน

อำเภอตระการพืชผล

วัดอุตตมผลาราม *ร่วมกับคณะอำเภอตระการพืชผล หน่วยราชการ สถานศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดอุตตมผลาราม ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๒๐๐ คน

(๒) การปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล ณ วัดอุตตมผลาราม ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งพระสงฆ์ ๗๕ รูป เพื่อนำไปช่วยเหลือวัดที่ประสบอุทกภัยในพื้นที่อำเภอตระการพืชผล ถวายพระกุศล ณ วัดอุตตมผลาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ รูป/คน

(๔) การทำบุญถวายมหาสังฆทานประจำปี ๒๕๕๖ ถวายพระกุศล โดยถวายจตุปัจจัยไทยธรรม ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์สามเณร การเจริญพระพุทธมนต์ การแสดงพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์ เสร็จพิธีแล้วพุทธศาสนิกชนร่วมนั่งสมาธิ ณ วัดอุตตมผลาราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

อำเภอตาลสุม

วัดหนองเป็ด *ร่วมกับประชาชนในหมู่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ* จัดกิจกรรม ณ วัดหนองเป็ด ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังนี้

(๑) เวลา ๘ นาฬิกา การทำบุญตักบาตร พระสงฆ์ ๑๐๑ รูป ถวายพระกุศล มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

(๒) เวลา ๙ นาฬิกา ๙ นาที การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ นายอำเภอตาลสุม ประธานในพิธี ถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุแล้วนำกล่าวคำบูชาพระบรมสารีริกธาตุ ผู้ร่วมพิธีกล่าวตาม มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน หลังจากนั้นได้เปิดให้พุทธศาสนิกชนเข้าสักการะพระบรมสารีริกธาตุได้ตลอดปีพุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) เวลา ๙ นาฬิกา ๒๙ นาที การถวายพระพรหน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประธานในพิธีนำกล่าวสังฆราชสดุดีถวายพระพร ผู้ร่วมพิธีกล่าวตาม พระครูสุนทรปริยัติเมธี เจ้าคณะอำเภอตาลสุม เจ้าอาวาสวัดหนองเป็ด กล่าวสัมโมทนียกถา เนื่องในวันฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

(๔) การจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดหนองเป็ด ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๗๐๐ คน

อำเภอทุ่งศรีอุดม

วัดโนนสนาม *ร่วมกับองค์กรเครือข่ายรัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดโนนสนาม ระหว่างวันพุธ ที่ ๒ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๕๐ คน

(๒) การถวายพระพรหน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โดยประธานในพิธีเปิดกรวยถวายสักการะ และกล่าวถวายพระพร ณ วัดโนนสนาม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๕๐ คน

(๓) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ และการปฏิบัติธรรม ถวายพระกุศล ณ วัดโนนสนาม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๕๐ คน

อำเภอนาจะหลวย

วัดป่าก้าว *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอนาจะหลวย ประชาชนทุกหมู่บ้าน ตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ โดยอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ ประดิษฐาน ณ โต๊ะหมู่บูชา นายอำเภอนาจะหลวย ประธานในพิธีกล่าวคำบูชาพระบรมสารีริกธาตุ ผู้ร่วมพิธีกล่าวตาม ณ วัดป่าก้าว ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน ทั้งนี้ เปิดให้พุทธศาสนิกชนเข้าสักการะพระบรมสารีริกธาตุได้ตลอดปีพุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การถวายพระพร สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โดยประดิษฐานพระรูปที่โต๊ะหมู่บูชา ประธานในพิธีกล่าวคำสังฆราชสดุดีถวายพระพร ณ วัดป่าก้าว ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

(๓) การทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารเพล พระสงฆ์สามเณร ๒๐๐ รูป การเจริญพระพุทธมนต์ พระครูสารจันทวิมล เจ้าคณะอำเภอนาจะหลวย เจ้าอาวาสวัดป่าก้าว แสดงพระธรรมเทศนาเกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดป่าก้าว ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

(๔) การจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดป่าก้าว ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

อำเภอนาตาล

วัดพระโต *ร่วมกับคณะสงฆ์ ส่วนราชการ สถานศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดพระโต ระหว่างวันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ รูป/คน

(๒) การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง พระสงฆ์ ๓๓ รูป ถวายพระกุศล ณ วัดพระโต ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม พระสงฆ์ ๓๓ รูป พุทธศาสนิกชน ๕๕๐ คน

(๓) การเจริญพระพุทธมนต์ พระครูพุทธวราธิคุณ เจ้าคณะอำเภอนาตาล เจ้าอาวาสวัดพระโต แสดงพระธรรมเทศนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ การปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ ถวายพระกุศล ณ วัดพระโต ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ คน

อำเภอน้ำขุ่น

วัดหนองดุม *ร่วมกับคณะสงฆ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยราชการ สถานศึกษา กำนันผู้ใหญ่บ้าน และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดหนองดุม ในวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร ถวายพระกุศล ณ วัดหนองดุม ในวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

(๓) การกล่าวถวายพระพร สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จากนั้น พระสงฆ์ ๑๒๘ รูปเจริญพระพุทธมนต์ พระครูสุทธิพัฒนกิจ เจ้าคณะอำเภอน้ำขุ่น เจ้าอาวาสวัดหนองดุม แสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ พุทธศาสนิกชนปฏิบัติธรรมนั่งสมาธิถวายพระกุศล ณ วัดหนองดุม ในวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

อำเภอน้ำยืน

วัดวารีอุดม *ร่วมกับประชาชนในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดวารีอุดม ประธานในพิธีนำกล่าวคำบูชาพระบรมสารีริกธาตุ ผู้ร่วมพิธีกล่าวตาม ในวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน ทั้งนี้ เปิดให้พุทธศาสนิกชนสักการะพระบรมสารีริกธาตุได้ตลอดปีพุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๑๐๑ รูป ถวายพระกุศล ณ วัดวารีอุดม ในวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

(๓) การเจริญพระพุทธมนต์ เจ้าคณะอำเภอกล่าวสัมโมทนียกถา ถวายพระพร การแสดงพระธรรมเทศนา การถวายภัตตาหารเพล ถวายพระกุศล ณ วัดวารีอุดม ในวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๗๐๐ คน

อำเภอบุณฑริก

วัดศรีมงคล *ร่วมกับหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน และประชาชน* จัดการเจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระพร โดยพระสมณศักดิ์ทุกรูปในเขตอำเภอบุณฑริก การแสดงพระธรรมเทศนา การถวายภัตตาหารเพล ถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดศรีมงคล ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

อำเภอพิบูลมังสาหาร

วัดโพธิ์ตาก *ร่วมกับองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดโพธิ์ตาก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ คน

(๒) การถวายพระพรที่หน้าพระรูปสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ซึ่งประดิษฐาน ณ โต๊ะหมู่บูชา ประธานในพิธีเปิดกรวยดอกไม้เครื่องสักการะ แล้วกล่าวคำถวายพระพร ณ วัดโพธิ์ตาก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ คน

(๓) การทำบุญตักบาตร การเจริญพระพุทธมนต์ และการปฏิบัติธรรม ถวายพระกุศล ณ วัดโพธิ์ตาก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๕๐ คน

อำเภอโพธิ์ไทร

วัดศรีบุญเรือง *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอโพธิ์ไทร ที่ว่าการอำเภอโพธิ์ไทร สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอโพธิ์ไทร โรงเรียน ชุมชน และผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในเขตอำเภอโพธิ์ไทร* จัดการเจริญพระพุทธมนต์ สวดโพชฌังคปริตร ถวายพระกุศล จากนั้นมีการแสดงพระธรรมเทศนาเกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จบ ผู้ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรถวายมหาสังฆทานน้อมถวายพระกุศล ถวายภัตตาหารเพล ณ วัดศรีบุญเรือง ในวันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๕๐ คน

อำเภอม่วงสามสิบ

วัดหนองหลัก *ร่วมกับหน่วยราชการภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน สถานศึกษา และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดหนองหลัก ระหว่างวันพฤหัสบดี ที่ ๓ และวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๐๐ คน

(๒) การสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดหนองหลัก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๐๐ คน

(๓) การเจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระกุศล การสวดโพชฌังคปริตร ถวายพระพร และการแสดงพระธรรมเทศนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดหนองหลัก ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๐๐ คน

(๔) การทำบุญสังฆทานสัญจร ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ บริเวณหน้าวัดหนองหลัก ในวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

(๕) การปลูกต้นมเหสักข์ - สักสยามินทร์ ถวายพระกุศล ณ วัดหนองหลัก มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๐ คน

อำเภอวารินชำราบ

วัดวารินทราราม *ร่วมกับคณะสงฆ์ ส่วนราชการ สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดวารินทราราม ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๒) การถวายพระพรแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก นายอำเภอวารินชำราบ ประธานในพิธีกล่าวคำถวายพระพร พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ พุทธศาสนิกชนนั่งสมาธิ ถวายพระกุศล ณ วัดวารินทราราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ รูป/คน

(๓) การเจริญพระพุทธมนต์ธัมมจักกัปปวัตนสูตร และโพชฌังคปริตร ถวายพระพร ณ วัดวารินทราราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ รูป/คน

(๔) การปฏิบัติธรรมถวายพระกุศล พระมหาสุริโย อุตตมเมธี เจ้าคณะอำเภอวารินชำราบ เจ้าอาวาสวัดวารินทราราม แสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ ณ วัดวารินทราราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เวลา ๑๘ นาฬิกา ถึง ๒๐ นาฬิกา มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ รูป/คน

(๕) การทอดผ้าป่าสร้างศาลาน้อย ๑๐๐ ปี สมเด็จพระสังฆราช ณ วัดวารินทราราม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ รูป/คน

อำเภอสว่างวีระวงศ์

วัดสว่างพิมพ์ธรรม *ร่วมกับส่วนราชการภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สถานศึกษา และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดสว่างพิมพ์ธรรม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ และวันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตรทุกวันพระ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ บริเวณหน้าวัดสว่างพิมพ์ธรรม และการทำบุญตักบาตรทุกวัน ณ ศาลากลางบ้านทุกหมู่บ้าน เริ่มแต่วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ ไปตลอดพุทธศักราช ๒๕๕๖

(๓) การกล่าวคำถวายพระพร สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีนายอำเภอสว่างวีระวงศ์ เป็นประธานในพิธี จากนั้นพุทธศาสนิกชนสวดมนต์หมู่สรรเสริญคุณพระรัตนตรัย ทำนองสรภัญญะ ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ ศาลาการเปรียญวัดสว่างพิมพ์ธรรม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๔๐๐ คน

(๔) การเจริญพระพุทธมนต์ และสวดโพชฌังคปริตร ถวายพระพร และการแสดงพระธรรมเทศนา การปฏิบัติธรรมนั่งสมาธิถวายพระกุศล ณ ศาลาการเปรียญวัดสว่างพิมพ์ธรรม ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอสำโรง

วัดบ้านหว้าน *ร่วมกับคณะสงฆ์ ส่วนราชการ สถานศึกษา และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดบ้านหว้าน ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(๒) การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง พระสงฆ์ ๕๙ รูป ถวายพระกุศล และนำสิ่งของไปช่วยเหลือวัดที่ประสบอุทกภัยในพื้นที่อำเภอสำโรง ณ วัดบ้านหว้าน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ รูป/คน

(๓) การกล่าวคำถวายพระพรของฝ่ายฆราวาส พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระพร พุทธศาสนิกชนร่วมนั่งสมาธิถวายพระกุศล ณ วัดบ้านหว้าน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑,๐๐๐ รูป/คน

(๔) การจัดนิทรรศการพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดบ้านหว้าน ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อำเภอสิรินธร

วัดคำเขื่อนแก้ว *ร่วมกับโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ โรงเรียนเบ็ตตี้ดูเมน ๒ ช่องเม็ก โรงเรียนนิคม ๒ อนุบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ และกำนันผู้ใหญ่บ้าน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) “การสวดมนต์ทำนองสรภัญญะ สวดมนต์ยกชั้น และสาธยายพระไตรปิฎกได้บุญยกทีม” ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ของคณะนักเรียนที่เข้าร่วมการประกวดระดับจังหวัด เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ โรงเรียนเบ็ตตี้ดูเมน ๒ ช่องเม็ก และโรงเรียนนิคม ๒ อนุบาล ณ วัดคำเขื่อนแก้ว ในวันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม นักเรียน ๑๕๐ คน ครู ๑๐ คน และคณะสงฆ์

(๒) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดคำเขื่อนแก้ว ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๓) การทำบุญตักบาตร ถวายพระกุศล พระมหาบุญเฮง ปญฺญาสิริ เจ้าคณะอำเภอสิรินธร เจ้าอาวาสวัดคำเขื่อนแก้ว แสดงพระธรรมเทศนาเทิดพระเกียรติ ณ วัดคำเขื่อนแก้ว ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

(๔) การจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ เกี่ยวกับพระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ระหว่างวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๕๐๐ คน

(๕) “ร่วมใจภักดิ์ ปลูกมเหสักข์ - สักสยามินทร์” ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ณ วัดคำเขื่อนแก้ว ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๒๐๐ คน

อำเภอเหล่าเสือโก้ก

วัดมงคลใน *ร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอเหล่าเสือโก้ก หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชน สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาวัฒนธรรมอำเภอและตำบล ผู้นำชุมชน และประชาชน* จัดกิจกรรมดังนี้

(๑) การสักการะพระบรมสารีริกธาตุประจำอำเภอ ณ วัดมงคลใน ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๘๐๐ คน

(๒) การทำบุญตักบาตร ถวายพระกุศล โดยนิมนต์พระสงฆ์ทุกวัดในอำเภอเหล่าเสือโก้กรับบิณฑบาต การถวายภัตตาหารเช้า การแสดงพระธรรมเทศนา ถวายพระกุศล การถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ ณ วัดมงคลใน ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๘๐๐ คน

(๓) การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ โดยประชาชนในพื้นที่อำเภอเหล่าเสือโก้ก และนักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าเสือโก้ก ร่วมปฏิบัติธรรม ณ วัดมงคลใน ในวันอาทิตย์ ที่ ๒๙ ถึงวันจันทร์ ที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีผู้ร่วมกิจกรรม ๑๐๑ คน

อนึ่ง ในช่วงการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ถวายพระกุศล นั้น สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ซึ่งประทับรับการรักษาพระองค์อยู่ ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ได้สิ้นพระชนม์เมื่อวันพฤหัสบดี ที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

พระสันนชา
๑๐๐ปี
สดุดีพระสังฆนิคร

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ ๑๙๙ /๒๕๕๕
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ด้วยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงมีพระชันษา ๑๐๐ ปี ในวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ นับเป็นมหามงคลสมัยพิเศษยิ่ง รัฐบาลจึงเห็นสมควรดำเนินการจัดงานฉลองพระชันษา เพื่อเผยแพร่พระประวัติ พระศาสนกิจ และพระเกียรติคุณ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ คณะที่ปรึกษาฝ่ายบรรพชิต

(๑)	สมเด็จพระพุฒาจารย์ วัดสระเกศ	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๒)	สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ วัดปากน้ำ	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๓)	สมเด็จพระมหาวีรวงศ์ วัดสัมพันธวงศาราม	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๔)	สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๕)	สมเด็จพระวันรัต วัดบวรนิเวศวิหาร	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๖)	สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ วัดสุทัศนเทพวราราม	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๗)	สมเด็จพระธีรญาณมุนี วัดเทพศิรินทราวาส	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๘)	สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ วัดพิชยญาติการาม	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๙)	พระพรหมเวที วัดไตรมิตรวิทยาราม	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๑๐)	พระพรหมวชิรญาณ วัดยานนาวา	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๑๑)	พระพรหมเมธาจารย์ วัดบุรณศิริมาตยาราม	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๑๒)	พระพรหมสุธี วัดสระเกศ	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๑๓)	พระวิสุทธิวงศาจารย์ วัดปากน้ำ	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๑๔)	พระพรหมเมธี วัดสัมพันธวงศาราม	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๑๕)	พระพรหมมุนี วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๑๖)	พระพรหมดิลก วัดสามพระยา	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๑๗)	พระธรรมวราภรณ์ วัดเครือวัลย์	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๑๘)	พระธรรมธัชมุนี วัดปทุมวนาราม	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๑๙)	พระธรรมบัณฑิต วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๒๐)	พระธรรมโกศาจารย์ วัดประยุรวงศาวาส	ที่ปรึกษาและกรรมการ

(๒๑)	เจ้าคณะภาคทุกภาค (ทั้ง ๒ นิกาย)	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๒๒)	เจ้าคณะจังหวัดทุกจังหวัด (ทั้ง ๒ นิกาย)	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๒๓)	อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๒๔)	อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษาและกรรมการ

๑.๒ คณะที่ปรึกษาฝ่ายฆราวาส

(๑)	พลเรือเอก หม่อมเจ้าปุสาณ สวัสดิวัตน์	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๒)	หม่อมเจ้ามงคลเฉลิม ยุคล	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๓)	นายเชาวน์ ณศีลวันต์	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๔)	นายเกษม วัฒนชัย	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๕)	นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๖)	พลตรี หม่อมราชวงศ์ศุภวัฒย์ เกษมศรี	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๗)	นายอภัย จันทนจุลกะ	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๘)	นายชัช ชลวร	ที่ปรึกษาและกรรมการ
(๙)	นายวีระ โรจน์พจนรัตน์	ที่ปรึกษาและกรรมการ

๑.๓ คณะกรรมการอำนวยการจัดงาน

(๑)	นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
(๒)	รองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ)	รองประธานกรรมการ
(๓)	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล)	กรรมการ
(๔)	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
(๕)	ราชเลขาธิการ	กรรมการ
(๖)	เลขาธิการพระราชวัง	กรรมการ
(๗)	เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
(๘)	ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
(๙)	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
(๑๐)	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
(๑๑)	ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
(๑๒)	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
(๑๓)	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
(๑๔)	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	กรรมการ
(๑๕)	เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	กรรมการ
(๑๖)	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
(๑๗)	ปลัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
(๑๘)	ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	กรรมการ
(๑๙)	ผู้บัญชาการทหารบก	กรรมการ
(๒๐)	ผู้บัญชาการทหารเรือ	กรรมการ
(๒๑)	ผู้บัญชาการทหารอากาศ	กรรมการ
(๒๒)	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
(๒๓)	รองราชเลขาธิการ (ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ)	กรรมการ

(๒๔) ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	กรรมการ
(๒๕) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	กรรมการ
(๒๖) อธิบดีกรมธนารักษ์	กรรมการ
(๒๗) อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
(๒๘) อธิบดีกรมการศาสนา	กรรมการ
(๒๙) อธิบดีกรมศิลปากร	กรรมการ
(๓๐) นายกพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
(๓๑) ประธานองค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก	กรรมการ
(๓๒) ประธานสภายุวพุทธิกสมาคมแห่งชาติ ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
(๓๓) ผู้จัดการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
(๓๔) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ และเลขานุการ
(๓๕) รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
(๓๖) ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
(๓๗) ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
(๓๘) ผู้อำนวยการสำนักแบบพิธีและรับรอง สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ พิจารณาแนวทางการดำเนินงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๒.๒ พิจารณามอบหมายภารกิจตามแผนงาน โครงการ และกิจกรรมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ

๒.๓ แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๒.๔ ดำเนินการอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ ๔๗ /๒๕๕๖
เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาและกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ
ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพิ่มเติม

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๙๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีคณะที่ปรึกษาฝ่ายบรรพชิต ได้แก่ พระธรรมโกศาจารย์ วัดประยุรวงศาวาส เป็นที่ปรึกษาและกรรมการ และมีคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน ได้แก่ รองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ) เป็นรองประธานกรรมการ และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) เป็นกรรมการ นั้น

เนื่องจากพระธรรมโกศาจารย์ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระพรหมบัณฑิต และรองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ) ได้พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี ตลอดจนได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงให้ดำเนินการดังนี้

๑. ยกเลิกองค์ประกอบในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ข้อ ๑.๑ (๒๐) และข้อ ๑.๓ (๒) และ (๓)

๒. แต่งตั้งที่ปรึกษาและกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพิ่มเติม ดังนี้

๒.๑ คณะที่ปรึกษาฝ่ายบรรพชิต	
(๑) พระพรหมบัณฑิต วัดประยุรวงศาวาส	ที่ปรึกษาและกรรมการ
๒.๒ คณะกรรมการอำนวยการจัดงาน	
(๑) รองนายกรัฐมนตรีทุกท่าน	รองประธานกรรมการ
(๒) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีทุกท่าน	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ที่ ๑/๒๕๕๖
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายพิธี งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๙๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๔๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาและกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพิ่มเติม ซึ่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ มีอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร นั้น

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖ ได้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ

ดังนั้น อาศัยอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี และมติที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ ดังกล่าว จึงให้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายพิธี งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล)	ประธานกรรมการ
๑.๒	เลขาธิการพระราชวัง	รองประธานกรรมการ
๑.๓	ราชเลขาธิการ	รองประธานกรรมการ
๑.๔	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	กรรมการ
๑.๕	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๑.๖	ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๑.๗	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑.๘	ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
๑.๙	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑.๑๐	ปลัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑.๑๑	รองราชเลขาธิการ (ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ)	กรรมการ

๑.๑๒	สมุหราชองครักษ์	กรรมการ
๑.๑๓	ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	กรรมการ
๑.๑๔	ผู้บัญชาการทหารบก	กรรมการ
๑.๑๕	ผู้บัญชาการทหารเรือ	กรรมการ
๑.๑๖	ผู้บัญชาการทหารอากาศ	กรรมการ
๑.๑๗	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๑๘	อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๑.๑๙	อธิบดีกรมการศาสนา	กรรมการ
๑.๒๐	อธิบดีกรมศิลปากร	กรรมการ
๑.๒๑	ผู้อำนวยการกองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง	กรรมการ
๑.๒๒	เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช	กรรมการ
๑.๒๓	ผู้แทนวัดบวรนิเวศวิหาร	กรรมการ
๑.๒๔	ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ
๑.๒๕	ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๖	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม กรมการศาสนา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ ดำเนินการจัดงานพระราชพิธี รัฐพิธี ศาสนพิธี และพิธีการต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๒.๒ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๒.๓ รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ เพื่อทราบ

๒.๔ ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ที่ ๗/๒๕๕๖
เรื่อง แต่งตั้งประธานกรรมการฝ่ายพิธี งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ตามคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ ๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายพิธี งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) เป็นประธานกรรมการ นั้น

โดยที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีและแต่งตั้งรัฐมนตรีตามประกาศลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยนายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี และแต่งตั้งนายนิวัฒน์ธำรง์ บุญทรงไพศาล เป็นรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๕๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) ได้รับมอบหมายและมอบอำนาจให้กำกับการบริหารราชการและสั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีสำหรับส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และได้รับมอบหมายและมอบอำนาจให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีสำหรับส่วนราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและกรมประชาสัมพันธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการฝ่ายพิธี งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงให้ดำเนินการดังนี้

๑. ยกเลิกองค์ประกอบข้อ ๑.๑ ในคณะกรรมการฝ่ายพิธี งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ตามคำสั่งฯ ที่ ๑/๒๕๕๖

๒. แต่งตั้งประธานกรรมการฝ่ายพิธี งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ดังนี้

"รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ"
(นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ที่ ๒/๒๕๕๖
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา
งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๙๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๔๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาและกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพิ่มเติม ซึ่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ มีอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร นั้น

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖ ได้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ

ดังนั้น อาศัยอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี และมติที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ ดังกล่าว จึงให้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล)	ประธานกรรมการ
๑.๒	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	กรรมการ
๑.๓	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑.๔	ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
๑.๕	ปลัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑.๖	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
๑.๗	เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา	กรรมการ
๑.๘	ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๙	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๑๐	อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๑.๑๑	อธิบดีกรมศิลปากร	กรรมการ

๑.๑๒	เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช	กรรมการ
๑.๑๓	อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	กรรมการ
๑.๑๔	อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ
๑.๑๕	ผู้แทนวัดบวรนิเวศวิหาร	กรรมการ
๑.๑๖	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ และเลขานุการ
๑.๑๗	รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายกมล สุขสมบูรณ์)	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๘	ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ ดำเนินการจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๒.๒ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๒.๓ รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ เพื่อทราบ

๒.๔ ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ที่ ๘/๒๕๕๖
เรื่อง แต่งตั้งประธานกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา งานฉลองพระชันษา
๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ตามคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ ๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) เป็นประธานกรรมการ นั้น

โดยที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีและแต่งตั้งรัฐมนตรีตามประกาศลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยนายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี และแต่งตั้งนายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล เป็นรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๕๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) ได้รับมอบหมายและมอบอำนาจให้กำกับการบริหารราชการและสั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีสำหรับส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และได้รับมอบหมายและมอบอำนาจให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีสำหรับส่วนราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและกรมประชาสัมพันธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงให้ดำเนินการดังนี้

๑. ยกเลิกองค์ประกอบข้อ ๑.๑ ในคณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ตามคำสั่งฯ ที่ ๒/๒๕๕๖

๒. แต่งตั้งประธานกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ดังนี้

"รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ"
(นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ที่ ๓/๒๕๕๖
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๙๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๔๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาและกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพิ่มเติม ซึ่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ มีอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร นั้น

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖ ได้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ

ดังนั้น อาศัยอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี และมติที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ ดังกล่าว จึงให้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นางสาวศันสนีย์ นาคพงศ์)	ประธานกรรมการ
๑.๒	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	รองประธานกรรมการ
๑.๓	ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๔	เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๕	เลขานุการบริหารโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑.๖	ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓	กรรมการ
๑.๗	กรรมการผู้อำนวยการใหญ่สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก	กรรมการ
๑.๘	ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗	กรรมการ
๑.๙	ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี	กรรมการ
๑.๑๐	ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑.๑๑	ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑.๑๒	อธิบดีกรมศิลปากร	กรรมการ

๑.๑๓ ผู้แทนวัดบวรนิเวศวิหาร	กรรมการ
๑.๑๔ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	กรรมการ และเลขานุการ
๑.๑๕ รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ (นายประวิน พัฒนะพงษ์)	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๖ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ ดำเนินการจัดทำแผนและประชาสัมพันธ์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๒.๒ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๒.๓ รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ เพื่อทราบ

๒.๔ ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ที่ ๕/๒๕๕๖
เรื่อง แต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติม ในคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ตามคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ ๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติม ในคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ดังนี้

๑. พระโสภณคณาภรณ์	วัดบวรนิเวศวิหาร	กรรมการ
๒. พระพรพล ปสันโน	วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ที่ ๖/๒๕๕๖
เรื่อง แต่งตั้งประธานกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ตามคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ ๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นางสาวศันสนีย์ นาคพงศ์) เป็นประธานกรรมการ นั้น

โดยที่นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๑๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง ปรับปรุงคำสั่งมอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรีกำกับการบริหารราชการแทนนายกรัฐมนตรี และให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีสั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีและกำกับดูแลแทนนายกรัฐมนตรีสำหรับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานของรัฐ โดยมอบหมายและมอบอำนาจให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีในส่วนของกรมประชาสัมพันธ์เพิ่มเติม

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงให้ดำเนินการดังนี้

๑. ยกเลิกองค์ประกอบข้อ ๑.๑ ในคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ตามคำสั่งฯ ที่ ๓/๒๕๕๖

๒. แต่งตั้งประธานกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ดังนี้

"รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ"
(นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ที่ ๙/๒๕๕๖
เรื่อง แต่งตั้งประธานกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ตามคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ ๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และที่ ๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งประธานกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยข้อ ๑. ยกเลิกองค์ประกอบข้อ ๑.๑ ในคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ฯ ตามคำสั่งฯ ที่ ๓/๒๕๕๖ และข้อ ๒. แต่งตั้งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) เป็นประธานกรรมการ นั้น

โดยที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีและแต่งตั้งรัฐมนตรีตามประกาศลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยนายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี และแต่งตั้งนายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล เป็นรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๕๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) ได้รับมอบหมายและมอบอำนาจให้กำกับการบริหารราชการและสั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีสำหรับส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และได้รับมอบหมายและมอบอำนาจให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีสำหรับส่วนราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและกรมประชาสัมพันธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงให้ดำเนินการดังนี้

๑. ยกเลิกข้อ ๒. ตามคำสั่งฯ ที่ ๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖

๒. แต่งตั้งประธานกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ดังนี้

“รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ”
(นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ที่ ๔/๒๕๕๖
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๙๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๔๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาและกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพิ่มเติม ซึ่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ มีอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร นั้น

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖ ได้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ

ดังนั้น อาศัยอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี และมติที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ ดังกล่าว จึงให้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุ งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม	ประธานกรรมการ
๑.๒	ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	รองประธานกรรมการ
๑.๓	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๑.๔	ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๕	อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๑.๖	ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๑.๗	นางสายไหม จบกลศึก	กรรมการ
๑.๘	นางสาวทรงสรรค์ นิลกำแหง	กรรมการ
๑.๙	นายประสพโชค อ่อนกอ	กรรมการ
๑.๑๐	ผู้แทนวัดบวรนิเวศวิหาร	กรรมการ
๑.๑๑	อธิบดีกรมศิลปากร	กรรมการและเลขานุการ

๑.๑๒ ผู้อำนวยการสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๓ ผู้อำนวยการสำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ ดำเนินการจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๒.๒ กำหนดหลักเกณฑ์และพิจารณากลั่นกรองหนังสือที่ระลึกของหน่วยงานที่เสนอขอร่วมจัดทำ

๒.๓ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๒.๔ รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ เพื่อทราบ

๒.๕ ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คำสั่งวัดบวรนิเวศวิหาร
ที่ ๐๐๔/๒๕๕๕
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ด้วยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ในวันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ จึงนับเป็นศุภวาระอันเป็นมงคลยิ่ง คณะสงฆ์วัดบวรนิเวศวิหาร คณะรัฐบาล พุทธศาสนิกชน และศิษยานุศิษย์ จึงกำหนดจัดงานบำเพ็ญกุศลและกิจกรรมเพื่อเทิดพระเกียรติน้อมถวายเป็นพระกุศลแด่ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

เพื่อให้การดำเนินการจัดงานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก ประกอบด้วย

๑.	สมเด็จพระวันรัต	ประธานอำนวยการ
๒.	พระธรรมวราจารย์	รองประธานอำนวยการ
๓.	พระธรรมบัณฑิต	รองประธานอำนวยการ
๔.	พระเทพสิทธิโมลี	กรรมการ
๕.	พระราชวิสุทธิญาณ	กรรมการ
๖.	พระราชสุมนต์มุนี	กรรมการ
๗.	พระประกาศพุทธกิจ	กรรมการ
๘.	พระครูวิสุทธิธรรมภาณ	กรรมการ
๙.	พระครูพิศาลวินัยวาท	กรรมการ
๑๐.	พระครูประสาทพุทธปริต	กรรมการ
๑๑.	พระมหาพีรเดช ฐิตเตโช	กรรมการ
๑๒.	พระเทพปริยัติวิมล	กรรมการและเลขานุการ
๑๓.	พระราชพุทธิมุนี	กรรมการและเลขานุการ
๑๔.	พระศรีวิสุทธิกวี	กรรมการและเลขานุการ
๑๕.	พระโสภณคณาภรณ์	กรรมการและเลขานุการ
๑๖.	พระสุทธิสารเมธี	กรรมการและเลขานุการ
๑๗.	พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย	กรรมการและเลขานุการ

มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑. อำนวยความสะดวกให้คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินการจัดงานฉลอง พระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๒. พิจารณาและให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ แก่หน่วยงาน องค์กรหรือคณะบุคคลที่ประสงค์ขอรับการสนับสนุนเพื่อดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ให้เป็นไปอย่างถูกต้องพิจารณาอนุมัติและกำกับการขออนุญาตนำตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๙๙ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๕ และตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ไปใช้ในการต่างๆ ให้เป็นไปด้วยความถูกต้องและสมพระเกียรติฯ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการวัดบวรนิเวศวิหารทราบเป็นคราว ๆ ไป

๓. รับทราบและแก้ไขอุปสรรคปัญหาในการดำเนินงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ

๔. ให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

๕. ประสานงานกับคณะกรรมการหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยสมพระเกียรติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕

(พระเทพสารเวที)
ประธานกรรมการวัดบวรนิเวศวิหาร

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการ
ที่ ๑ /๒๕๕๕
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ด้วยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงมีพระชันษา ๑๐๐ ปี ในวันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ นี้ จึงนับเป็นศุภวาระอันเป็นมงคลยิ่ง คณะสงฆ์ วัดบวรนิเวศวิหาร คณะรัฐบาล พุทธศาสนิกชน และศิษยานุศิษย์ จึงกำหนดจัดงานบำเพ็ญพระกุศลและกิจกรรมเพื่อเทิดพระเกียรติแด่ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก วันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เพื่อให้การดำเนินการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ คณะกรรมการอำนวยการ จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการด้านพระราชพิธีและบำเพ็ญพระกุศล

๑.๑	ราชเลขาธิการ	ที่ปรึกษา
๑.๒	เลขาธิการสำนักพระราชวัง	ที่ปรึกษา
๑.๓	ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ	ที่ปรึกษา
๑.๔	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๑.๕	ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	ที่ปรึกษา
๑.๖	อธิบดีกรมการศาสนา	ที่ปรึกษา
๑.๗	ประธานกรรมการผู้จัดการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๑.๘	พระราชวิสุทธิญาณ	ประธานอนุกรรมการ
๑.๙	พระราชสุมนต์มุนี	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๑๐	พระราชพุทธิมุนี	อนุกรรมการ
๑.๑๑	พระสุทธิสารเมธี	อนุกรรมการ
๑.๑๒	พระครูพิศาลวินัยวาท	อนุกรรมการ
๑.๑๓	พระครูวินัยธร สท้าน จิตตฺวโร	อนุกรรมการ
๑.๑๔	พระมหา ม.ร.ว. นันทวัฒน์ ชยวฑฺฒโน	อนุกรรมการ
๑.๑๕	พระมหาจินดา จานจินฺโต	อนุกรรมการ
๑.๑๖	พระมหาจรัญ สุจารโณ	อนุกรรมการ
๑.๑๗	พระศรีวิสุทธิกวี	อนุกรรมการและเลขานุการ

๑.๑๘	พระวรชัย ทมวโร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๙	นายสุรชัย ฉายินทุ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๐	นายคณิสรณ์ โปธิตานนท์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๑	นายศิริชัย ศักดิ์เพชร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๒	นายสมิทธิ์ สุขเชย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๓	นายชง ชาวระหาญ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑. ดำเนินการจัดพระราชพิธี ศาสนพิธี และพิธีการต่าง ๆ ให้ถูกต้องตามประเพณีและสมพระเกียรติ

๒. ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไป ด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

๓. ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. คณะอนุกรรมการด้านประชาสัมพันธ์

๒.๑	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๒.๒	ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	ที่ปรึกษา
๒.๓	ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ที่ปรึกษา
๒.๔	ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	ที่ปรึกษา
๒.๕	อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	ที่ปรึกษา
๒.๖	อธิบดีกรมการศาสนา	ที่ปรึกษา
๒.๗	ประธานกรรมการผู้จัดการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๒.๘	พระธรรมบัณฑิต	ประธานอนุกรรมการ
๒.๙	พระโสภณคณาภรณ์	รองประธานอนุกรรมการ
๒.๑๐	พระอรรถกิจโกศล	รองประธานอนุกรรมการ
๒.๑๑	พระครูวิสุทธิธรรมภาณ	อนุกรรมการ
๒.๑๒	พระครูวินัยธร สท้าน จิตฺตวโร	อนุกรรมการ
๒.๑๓	พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒.๑๔	พระครูสังฆสิทธิกร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑๕	พระพรพล ปสนฺโน	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑๖	พระทศพร คุณวโร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑๗	นายสุรชัย ฉายินทุ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑๘	นายคณิสรณ์ โปธิตานนท์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑๙	นายศศิพงศ์ รอดเกษม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๒๐	นายทัชพล พิลาจันทร์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑. ประชาสัมพันธ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และเชิญชวนให้พุทธศาสนิกชนมามีส่วนร่วมในการฉลองตามช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง

๒. ประชาสัมพันธ์ เชิญชวน และประสานงานให้ภาครัฐ และภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมในการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี รวมถึงถ่ายทอดสดงานพระราชพิธีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๓. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ประชาชนเข้าถึงข้อมูลโดยง่ายประเภทต่าง ๆ
๔. ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน
๕. ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
๖. ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. คณะอนุกรรมการด้านเผยแพร่ พระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณ และผลงาน สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๓.๑	อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๓.๒	อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๓.๓	ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	ที่ปรึกษา
๓.๔	ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	ที่ปรึกษา
๓.๕	อธิบดีกรมศิลปากร	ที่ปรึกษา
๓.๖	อธิบดีกรมการศาสนา	ที่ปรึกษา
๓.๗	ประธานกรรมการผู้จัดการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๓.๘	พระเทพปริยัติวิมล	ประธานอนุกรรมการ
๓.๙	พระโสภณคณาภรณ์	รองประธานอนุกรรมการ
๓.๑๐	พระอรรถกิจโกศล	อนุกรรมการ
๓.๑๑	พระครูวินัยธร สท้าน จิตฺตวโร	อนุกรรมการ
๓.๑๒	พระมหาไชยวัฒน์ ชยวฑฺฒโน	อนุกรรมการ
๓.๑๓	พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย	อนุกรรมการ
๓.๑๔	พระมหาจินดา ฐานจินฺโต	อนุกรรมการ
๓.๑๕	พระมหาธวัชชัย ปญฺญาชโย	อนุกรรมการ
๓.๑๖	ดร.บรรจบ บรรณรุจิ	อนุกรรมการ
๓.๑๗	ดร.ปฐมพงษ์ โพธิ์ประสิทธิ์นันท์	อนุกรรมการ
๓.๑๘	นายแพทย์บัญชา พงษ์พานิช	อนุกรรมการ
๓.๑๙	รศ. สุเชาวน์ พลอยชุม	อนุกรรมการ
๓.๒๐	พระราชพุทธิมุนี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๓.๒๑	พระมหา พีรเดช จิตเตโช	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๒๒	นายพจนารถ สุพรรณกูล	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๒๓	นายคณิสรณ์ โปธิตานนท์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๒๔	นายศศิพงศ์ รอดเกษม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๒๕	นายทัชพล พิลาจันทร์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณากลั่นกรองแล้วนำเสนอตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๒. รวบรวม เรียบเรียง พระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เพื่อการจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก เพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์และสื่ออิเลคทรอนิคส์ต่าง ๆ
๓. จัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๔. พิจารณากำหนดรูปแบบกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๕. ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

๖. ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

7. ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔. คณะอนุกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี พระสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระญาณสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๔.๑	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๔.๒	ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	ที่ปรึกษา
๔.๓	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	ที่ปรึกษา
๔.๔	ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	ที่ปรึกษา
๔.๕	อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๔.๖	อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๔.๗	ประธานกรรมการผู้จัดการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๔.๘	พระเทพปริยัติวิมล	ประธานอนุกรรมการ
๔.๙	พระโสภณคณาภรณ์	รองประธานอนุกรรมการ
๔.๑๐	พระครูวิสุทธิธรรมภาณ	อนุกรรมการ
๔.๑๑	พระครูพิศาลวินัยวาท	อนุกรรมการ
๔.๑๒	พระครูวินัยธร สท้าน จิตฺตวโร	อนุกรรมการ
๔.๑๓	พระมหาฉัตรชัย สุฉตฺตชโย	อนุกรรมการ
๔.๑๔	พระเจริญ สุภาวุฑฺฒิโก	อนุกรรมการ
๔.๑๕	นายแพทย์บัญชา พงษ์พานิช	อนุกรรมการ
๔.๑๖	รศ. สุเชาวน์ พลอยชุม	อนุกรรมการ
๔.๑๗	พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๔.๑๘	พระมหาพีรเดช จิตเตโช	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๑๙	พระกฤษณะ ชุติกณฺโห	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๒๐	นายสุรชัย ฉายินทุ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๒๑	นายคณิสรณ์ โปธิตานนท์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๒๒	นายชนากร ธรรมรงค์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณา และนำเสนอรูปแบบการจัดนิทรรศการ และกิจกรรมต่าง ๆ ในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี พระสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระญาณสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๒. ดำเนินการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้จัดตามความเหมาะสม

๓. จัดกิจกรรมงานวิชาการ และกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๔. ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

๕. ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๖. ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๕. คณะอนุกรรมการฝ่ายสถานที่และปฏิคม

๕.๑	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ที่ปรึกษา
๕.๒	แม่ทัพภาค ๑	ที่ปรึกษา
๕.๓	ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล	ที่ปรึกษา
๕.๔	ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ	ที่ปรึกษา
๕.๕	ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรือ	ที่ปรึกษา
๕.๖	ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศ	ที่ปรึกษา
๕.๗	ผู้บังคับการโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๕.๘	อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	ที่ปรึกษา
๕.๙	ประธานกรรมการผู้จัดการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๕.๑๐	พระราชสุมนต์มุนี	ประธานอนุกรรมการ
๕.๑๑	พระราชวิสุทธิญาณ	รองประธานอนุกรรมการ
๕.๑๒	พระศรีวิสุทธิกวี	อนุกรรมการ
๕.๑๓	พระสุทธิสารเมธี	อนุกรรมการ
๕.๑๔	พระครูพิศาลวินัยวาท	อนุกรรมการ
๕.๑๕	พระครูประสาทพุทธปริต	อนุกรรมการ
๕.๑๖	พระมหาประเสริฐ ปสิฏโฐ	อนุกรรมการ
๕.๑๗	พระมหาทรงวุฒิ ฐิตวุฑฺฒิโก	อนุกรรมการ
๕.๑๘	พระปฏิภาณ ปญฺญธีโร	อนุกรรมการ
๕.๑๙	พระมหาจินดา จานจินฺโต	อนุกรรมการ
๕.๒๐	พระมหาจรัญ สุจารโณ	อนุกรรมการ
๕.๒๑	พระมหาบัณฑิต นิปโก	อนุกรรมการ
๕.๒๒	พระดีฮัน ฐานวโร	อนุกรรมการ
๕.๒๓	พระมหากรุงรัตนะ ธชรตโน	อนุกรรมการ
๕.๒๔	พระวันสรรค์ ชุติสโร	อนุกรรมการ
๕.๒๕	ผู้แทนมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๕.๒๖	ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๕.๒๗	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบวรนิเวศ	อนุกรรมการ
๕.๒๘	พระครูวิสุทธิธรรมภาณ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๕.๒๙	พระวรชัย ทมวโร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕.๓๐	นายสุรชัย ฉายินทุ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕.๓๑	นายคณิสรณ์ โปธิตานนท์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕.๓๒	นายชนากร ธรรมรงค์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕.๓๓	นายวชิรญาณ วงศ์ปทุม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕.๓๔	นายสหรัฐ นกทอง	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕.๓๕	นายณัฐดนัย ณ ระนอง	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดเตรียมสถานที่พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ พระสงฆ์ฉันภัตตาหารเพล สถานที่ลงนาม ถวายพระพร รวมทั้งสถานที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๒. ต้อนรับพระเถรานุเถระ และบุคคลสำคัญต่าง ๆ ที่เข้าร่วมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๓. ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไป ด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

๔. ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๕. ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖. คณะอนุกรรมการฝ่ายดำเนินการและประสานงาน

๖.๑	พลตรีหม่อมราชวงศ์ศุภวัฒย์ เกษมศรี	ที่ปรึกษา
๖.๒	ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ	ที่ปรึกษา
๖.๓	นายพลากร สุวรรณรัตน์	ที่ปรึกษา
๖.๔	นายเชาวน์ ณ ศีลวันต์	ที่ปรึกษา
๖.๕	นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา	ที่ปรึกษา
๖.๖	นายชัช ชลวร	ที่ปรึกษา
๖.๗	นายเสนาะ อูนากูล	ที่ปรึกษา
๖.๘	นายเกษม วัฒนชัย	ที่ปรึกษา
๖.๙	นายภูธร ภูมะธน	ที่ปรึกษา
๖.๑๐	นายทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา	ที่ปรึกษา
๖.๑๑	พระเทพปริยัติวิมล	ประธานอนุกรรมการ
๖.๑๒	พระโสภณคณาภรณ์	รองประธานอนุกรรมการ
๖.๑๓	พระสุทธิสารเมธี	อนุกรรมการ
๖.๑๔	พระครูวิสุทธิธรรมภาณ	อนุกรรมการ
๖.๑๕	พระครูวินัยธร สท้าน จิตฺตวโร	อนุกรรมการ
๖.๑๖	พระมหาพีรเดช จิตเตโช	อนุกรรมการ
๖.๑๗	พระราชพุทธิมุนี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๖.๑๘	พระศรีวิสุทธิกวี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๖.๑๙	พระครูพิศาลวินัยวาท	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๖.๒๐	พระ อนิลมาน ธมฺมสากิโย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๖.๒๑	พระวรชัย ทมวโร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๖.๒๒	นายสุรชัย ฉายินทุ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๖.๒๓	นายคณิสรณ์ โปธิตานนท์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๖.๒๔	นายศศิพงศ์ รอดเกษม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๖.๒๕	นายประจักษ์ เสาอึ่งอง	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณาบรรจุโครงการ แผนงาน หรือกิจกรรมเพื่อร่วมเฉลิมฉลองวาระ ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๒. ประสานเรื่องการจัดทำงบประมาณ และประสานงานกับคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ในงานเฉลิมฉลองวาระ ๑๐๐ ปีสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๓. แต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติงานตามสมควร

๔. ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
๕. ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

สมเด็จพระวันรัต

(สมเด็จพระวันรัต)
ประธานอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ที่ ๑ /๒๕๕๖
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
(เพิ่มเติม)

ด้วยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จะทรงเจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี ในวันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ นี้ จึงนับเป็นศุภวาระอันเป็นมงคลพิเศษยิ่ง เพื่อแสดงความกตัญญูกตเวทิตาสำนึกในพระเมตตาคุณ รัฐบาล คณะสงฆ์ วัดบวรนิเวศวิหาร ศิษยานุศิษย์ และพุทธศาสนิกชน จึงกำหนดจัดงานบำเพ็ญกุศลและกิจกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์ เพื่อเทิดพระเกียรติและน้อมถวายเป็นพระกุศลแด่ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ระหว่างวันที่ ๒๑ เมษายน - ๓๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ และได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ตามคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ที่ ๑ /๒๕๕๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ ไปแล้วนั้น

บัดนี้ เพื่อให้การดำเนินการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ คณะกรรมการอำนวยการฯ จึงแก้ไขเพิ่มเติมและแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตลอดจนอำนาจหน้าที่เพิ่มเติม ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการดำเนินงาน

๑. สมเด็จพระวันรัต	ประธานอนุกรรมการ
๒. พระธรรมวราจารย์	อนุกรรมการ
๓. พระธรรมบัณฑิต	อนุกรรมการ
๔. พระธรรมเมธาภรณ์	อนุกรรมการ
๕. พระเทพสารเวที	อนุกรรมการ
๖. พระเทพสิทธิโมลี	อนุกรรมการ
๗. พระราชรัตนมงคล	อนุกรรมการ
๘. พระราชกวี	อนุกรรมการ
๙. พระราชวิสุทธิญาณ	อนุกรรมการ
๑๐. พระราชสุมนต์มุนี	อนุกรรมการ
๑๑. พระมหานายก	อนุกรรมการ
๑๒. พระประกาศพุทธกิจ	อนุกรรมการ
๑๓. พระครูพุทธมนต์ปรีชา	อนุกรรมการ
๑๔. พระครูวิสุทธิธรรมภาณ	อนุกรรมการ

๑๕. พระครูพิศาลวินัยวาท	อนุกรรมการ
๑๖. พระครูประสาทพุทธปริต	อนุกรรมการ
๑๗. พระครูประสิทธิพุทธมนต์	อนุกรรมการ
๑๘. พระมหาไชยวัฒน์ ชยวฑฺฒโน	อนุกรรมการ
๑๙. พระมหาพีรเดช ฐิตเตโช	อนุกรรมการ
๒๐. พระมหาจินดา ฐานจินฺโต	อนุกรรมการ
๒๑. พระเทพปริยัติวิมล	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๒. พระราชพุทธิมุนี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓. พระศรีวิสุทธิกวี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. พระโสภณคณาภรณ์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๕. พระสุทธิสารเมธี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณาเตรียมการ และดำเนินการจัดงานบำเพ็ญพระกุศลเนื่องในโอกาสฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเหมาะสมและสมพระเกียรติทุกประการ

๒. พิจารณากำหนดการ มาตรการ แนวทาง และขอบข่ายร่วมกับคณะอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ

๓. ดำเนินการติดตามผลการปฏิบัติงานของแผนกต่างๆ ให้คำปรึกษาและประเมินผลการดำเนินงาน

๒. คณะอนุกรรมการด้านการถวายงานสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๑. พระเทพสารเวที	ประธานอนุกรรมการ
๒. พระประกาศพุทธกิจ	รองประธานอนุกรรมการ
๓. พระสุทธิสารเมธี	อนุกรรมการ
๔. พระศรีวิสุทธิกวี	อนุกรรมการ
๕. พระครูวิสุทธิธรรมภาณ	อนุกรรมการ
๖. พระครูพิศาลวินัยวาท	อนุกรรมการ
๗. พระครูประสาทพุทธปริต	อนุกรรมการ
๘. พระครูประสิทธิพุทธมนต์	อนุกรรมการ
๙. พระมหาประเสริฐ ปสิฏฺโฐ	อนุกรรมการ
๑๐. พระมหาจรัญ สุจารโณ	อนุกรรมการ
๑๑. พระมหา ม.ล.ทวีลาภ เขมลาโภ	อนุกรรมการ
๑๒. พระชิตบหาดูร์ ปญฺญาชิโต	อนุกรรมการ
๑๓. พระสุชาติ อภิชาโต	อนุกรรมการ
๑๔. สำนักพระราชวัง	อนุกรรมการ
๑๕. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑๖. สำนักเลขานุการสมเด็จพระสังฆราช	อนุกรรมการ
๑๗. แพทย์ พยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	อนุกรรมการ
๑๘. พระราชพุทธิมุนี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๙. พระครูวินัยธร สท้าน จิตฺตวโร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. พระครูธรรมธร เชิดวงศ์ เตวโส	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. พระมหา ม.ร.ว. นันทวัฒน์ ชยวฑฺฒโน	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. รับเรื่อง / จัด วัน เวลา สถานที่ รับรองพระเถระและประชาชนที่มาถวายพระพร และดำเนินกิจกรรม ที่เกี่ยวเนื่องในการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ ตึกวชิรญาณ สามัคคีพยาบาร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

๒. ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

๓. คณะอนุกรรมการฝ่ายพิธีการและบำเพ็ญพระกุศล

คณะที่ปรึกษา

๑. ราชเลขาธิการ	ที่ปรึกษา
๒. เลขาธิการสำนักพระราชวัง	ที่ปรึกษา
๓. ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ	ที่ปรึกษา
๔. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๕. ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	ที่ปรึกษา
๖. อธิบดีกรมการศาสนา	ที่ปรึกษา
๗. ประธานกรรมการผู้จัดการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา

คณะอนุกรรมการ

๑. พระราชวิสุทธิญาณ	ประธานอนุกรรมการ
๒. พระราชสุมนต์มุนี	รองประธานอนุกรรมการ
๓. พระราชพุทธิมุนี	อนุกรรมการ
๔. พระสุทธิสารเมธี	อนุกรรมการ
๕. พระครูพิศาลวินัยวาท	อนุกรรมการ
๖. พระครูวินัยธร สท้าน จิตฺตวโร	อนุกรรมการ
๗. พระมหา ม.ร.ว. นันทวัฒน์ ชยวฑฺฒโน	อนุกรรมการ
๘. พระมหาจินดา ฐานจินฺโต	อนุกรรมการ
๙. พระมหาจรัญ สุจารโณ	อนุกรรมการ
๑๐. พระศรีวิสุทธิกวี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. พระวรชัย ทมวโร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นายสุรชัย ฉายินทุ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นายคณิสรณ์ โปธิตานนท์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นายศิริชัย ศักดิ์เพชร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นายสมิทธิ์ สุขเชย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. นายชง ชาวระหาญ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ดำเนินการจัดพิธีบำเพ็ญพระราชกุศล พระกุศล ศาสนพิธี และพิธีการต่าง ๆ ให้ถูกต้องตามประเพณีปฏิบัติให้เรียบร้อย และสมพระเกียรติ

๒. ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

๓. ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
๔. ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔. คณะอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์

คณะที่ปรึกษา

๑. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๒. ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	ที่ปรึกษา
๓. ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ที่ปรึกษา
๔. ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	ที่ปรึกษา
๕. อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	ที่ปรึกษา
๖. อธิบดีกรมการศาสนา	ที่ปรึกษา
๗. ประธานกรรมการผู้จัดการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา

คณะอนุกรรมการ

๑. พระธรรมบัณฑิต	ประธานอนุกรรมการ
๒. พระโสภณคณาภรณ์	รองประธานอนุกรรมการ
๓. พระอรรถกิจโกศล	รองประธานอนุกรรมการ
๔. พระสุทธิสารเมธี	อนุกรรมการ
๕. พระครูวิสุทธิธรรมภาณ	อนุกรรมการ
๖. พระครูวินัยธร สท้าน จิตฺตวโร	อนุกรรมการ
๗. พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๘. พระพรพล ปสนฺโน	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๙. พระทศพร คุณวโร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๐. นายสุรชัย ฉายินทุ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑. นายคณิสรณ์ โปธิตานนท์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นายศศิพงศ์ รอดเกษม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นายทัชพล พิลาจันทร์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ประชาสัมพันธ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และเชิญชวนให้พุทธศาสนิกชนมามีส่วนร่วมในการฉลองตามช่องทางการสื่อสารมวลต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง
๒. ประชาสัมพันธ์ เชิญชวน และประสานงานให้ภาครัฐ และภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมในการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี รวมถึงถ่ายทอดสดงานพิธีฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ประชาชนเข้าถึงข้อมูลโดยง่ายประเภทต่าง ๆ
๔. ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน
๕. ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
๖. ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๕. คณะอนุกรรมการฝ่ายเผยแพร่ พระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณ และผลงานสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

คณะที่ปรึกษา

๑. อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๒. อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๓. ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	ที่ปรึกษา
๔. ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	ที่ปรึกษา
๕. อธิบดีกรมศิลปากร	ที่ปรึกษา
๖. อธิบดีกรมการศาสนา	ที่ปรึกษา
๗. ประธานกรรมการผู้จัดการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา

คณะอนุกรรมการ

๑. พระเทพปริยัติวิมล	ประธานอนุกรรมการ
๒. พระโสภณคณาภรณ์	รองประธานอนุกรรมการ
๓. พระอรรถกิจโกศล	อนุกรรมการ
๔. พระครูวินัยธร สท้าน จิตฺตวโร	อนุกรรมการ
๕. พระมหาไชยวัฒน์ ชยวฑฺฒโน	อนุกรรมการ
๖. พระมหาพีรเดช ฐิตเตโช	อนุกรรมการ
๗. พระมหาจินดา ฐานจินฺโต	อนุกรรมการ
๘. พระมหาธวัชชัย ปญฺญาชโย	อนุกรรมการ
๙. พระทศพร คุณวโร	อนุกรรมการ
๑๐. พระปริญญา อภิชาโน	อนุกรรมการ
๑๑. ดร.บรรจบ บรรณรุจิ	อนุกรรมการ
๑๒. ดร.ปฐมพงษ์ โพธิ์ประสิทธิ์นันท์	อนุกรรมการ
๑๓. นายแพทย์บัญชา พงษ์พานิช	อนุกรรมการ
๑๔. นายพจนารถ สุพรรณกูล	อนุกรรมการ
๑๕. พระราชพุทธิมุนี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๖. พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗. รศ. สุเชาวน์ พลอยชุม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๘. นายศศิพงศ์ รอดเกษม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙. นายทัชพล พิลาจันทร์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณากลั่นกรองแล้วนำเสนอตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

๒. พิจารณากลั่นกรองการขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๓. รวบรวม เรียบเรียง พระประวัติ พระศาสนกิจ พระเกียรติคุณ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เพื่อการจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก เพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์และสื่ออิเลคทรอนิคส์ต่าง ๆ

๔. จัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระ

สังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๕. พิจารณากำหนดรูปแบบกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๖. ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

๗. ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๘. ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖. คณะอนุกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการและกิจกรรมฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี พระสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระญาณสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

คณะที่ปรึกษา

๑. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๒. ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	ที่ปรึกษา
๓. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	ที่ปรึกษา
๔. ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	ที่ปรึกษา
๕. อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๖. อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๗. ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	ที่ปรึกษา
๘. ประธานกรรมการผู้จัดการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา

คณะอนุกรรมการ

๑. พระเทพปริยัติวิมล	ประธานอนุกรรมการ
๒. พระโสภณคณาภรณ์	รองประธานอนุกรรมการ
๓. พระครูวิสุทธิธรรมภาณ	อนุกรรมการ
๔. พระครูพิศาลวินัยวาท	อนุกรรมการ
๕. พระครูวินัยธร สท้าน จิตฺตวโร	อนุกรรมการ
๖. พระมหาพิสิฐพงษ์ ปวิสิฏฺโฐ	อนุกรรมการ
๗. พระมหาบัณฑิต นิปโก	อนุกรรมการ
๘. พระมหาวิรุฒิ อภินาโท	อนุกรรมการ
๙. พระมหาสันติชัย อภิสนฺติ	อนุกรรมการ
๑๐. พระกฤษณะ ชุติกณฺโห	อนุกรรมการ
๑๑. พระเจริญ สุภวุฑฺฒิโก	อนุกรรมการ
๑๒. พระธีรเมธ ฐิตเมธี	อนุกรรมการ
๑๓. พระศักดิ์สิทธิ์ สมิทฺธิโก	อนุกรรมการ
๑๔. พระสรรพกิจ ถิรกิจฺโจ	อนุกรรมการ
๑๕. นายแพทย์บัญชา พงษ์พานิช	อนุกรรมการ
๑๖. รศ. สุเชาวน์ พลอยชุม	อนุกรรมการ
๑๗. พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๘. พระครูสังฆสิทธิกร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙. พระมหาฉัตรชัย สุฉตฺตชโย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒๐. พระมหาพีรเดช ฐิตเตโช	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. พระมหาวรุธ ธมฺมคุตฺโต	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. นายสุรชัย ฉายินทุ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓. นายชนากร ธรรมรงค์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณา และนำเสนอรูปแบบการจัดนิทรรศการ และกิจกรรมต่าง ๆ ในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี พระสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระญาณสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๒. ดำเนินการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้จัดตามความเหมาะสม
๓. จัดกิจกรรมงานวิชาการ และกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ
๔. ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน
๕. ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
๖. ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๗. คณะอนุกรรมการฝ่ายสถานที่

คณะที่ปรึกษา

๑. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ที่ปรึกษา
๒. อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ที่ปรึกษา
๓. อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	ที่ปรึกษา
๔. แม่ทัพภาคที่ ๑	ที่ปรึกษา
๕. ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล	ที่ปรึกษา
๖. ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	ที่ปรึกษา
๗. ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า	ที่ปรึกษา
๘. ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรือ	ที่ปรึกษา
๙. ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศ	ที่ปรึกษา
๑๐. ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ	ที่ปรึกษา
๑๑. ผู้อำนวยการวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า	ที่ปรึกษา
๑๒. เจ้ากรมยุทธโยธาทหารบก	ที่ปรึกษา
๑๓. ผู้บังคับการโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๑๔. ประธานกรรมการผู้จัดการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา

คณะอนุกรรมการ

๑. พระราชสุมนต์มุนี	ประธานอนุกรรมการ
๒. พระราชวิสุทธิญาณ	รองประธานอนุกรรมการ
๓. พระศรีวิสุทธิกวี	อนุกรรมการ
๔. พระโสภณคณาภรณ์	อนุกรรมการ
๕. พระสุทธิสารเมธี	อนุกรรมการ
๕. พระครูพุทธมนต์ปรีชา	อนุกรรมการ
๖. พระครูพิศาลวินัยวาท	อนุกรรมการ
๗. พระมหาประเสริฐ ปสิฏโฐ	อนุกรรมการ

๘. พระมหาทรงวุฒิ ฐิตวุฑฺฒิโก	อนุกรรมการ
๙. พระมหาจรัญ สุจารโณ	อนุกรรมการ
๑๐. พระมหาบัณฑิต นิปโก	อนุกรรมการ
๑๑. พระมหากรุงรัตนะ ธชรตโน	อนุกรรมการ
๑๒. พระปฏิภาณ ปุญญธีโร	อนุกรรมการ
๑๓. พระสมภพ ภวสโม	อนุกรรมการ
๑๔. พระสุภาวี ธมฺมชาโต	อนุกรรมการ
๑๕. คณะกรรมการนวกภิกษุพรรษกาล ๒๕๕๖	อนุกรรมการ
๑๖. ผู้แทนสำนักพระราชวัง	อนุกรรมการ
๑๗. ผู้แทนกรมการศาสนา	อนุกรรมการ
๑๘. ผู้แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑๙. ผู้แทนเขตพระนคร	อนุกรรมการ
๒๐. ผู้แทนสถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม	อนุกรรมการ
๒๑. ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๒๒. ผู้แทนมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๒๓. ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบวรนิเวศ	อนุกรรมการ
๒๔. ผู้แทนหน่วยบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการ
๒๕. พระครูวิสุทธิธรรมภาณ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๖. พระมหาจินดา ฐานจินฺโต	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๗. พระวันสรรค์ ชุติสโร	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๘. พระวรชัย ทมวโร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๙. นายสุรชัย ฉายินทุ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๐. นายคณิสรณ์ โปธิตานนท์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๓๑. นายชนากร ธรรมรงค์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๒. นายสหรัฐ นกทอง	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดเตรียมสถานที่ในการทำบุญตักบาตรพระภิกษุสามเณร ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เวลา ๐๗.๐๐ น. บริเวณถนนพระสุเมรุ และสถานที่การรับบริจาคโลหิต ณ อาคารวชิรญาณวงศ์ โรงเรียนวัดบวรนิเวศ

๒. จัดเตรียมสถานที่บำเพ็ญพระกุศลทักษิณานุประทาน ในวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๔.๐๐ น. ณ พระอุโบสถ และสถานที่รับรองพระเถระ

๓. จัดเตรียมสถานที่บำเพ็ญพระกุศล ในวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ พระอุโบสถ และจัดเตรียมสถานที่พระสงฆ์ฉันภัตตาหารเพล ณ อาคารวชิรญาณวงศ์ โรงเรียนวัดบวรนิเวศ

๔. จัดเตรียมสถานที่ลงนามถวายพระพร ณ พระตำหนักเพ็ชร ระหว่างวันที่ ๑-๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ และสถานที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการจัดกิจกรรมงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๕. ดูแลและกำกับการติดตั้งเต้นท์ตามจุดต่างๆ

๖. ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไป ด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

๗. ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๘. ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๘. คณะอนุกรรมการฝ่ายจัดเตรียมเครื่องไทยธรรม

๑. พระราชวิสุทธิญาณ	ประธานอนุกรรมการ
๒ พระราชพุทธิมุนี	รองประธานอนุกรรมการ
๓. พระสุทธิสารเมธี	อนุกรรมการ
๔. พระครูวิสุทธิธรรมภาณ	อนุกรรมการ
๕. พระครูพิศาลวินัยวาท	อนุกรรมการ
๖. พระครูสมุห์ วิชัย ปิยชโย	อนุกรรมการ
๗. พระมหาจินดา ฐานจินฺโต	อนุกรรมการ
๘. พระมหาจรัญ สุจารโณ	อนุกรรมการ
๙. พระสุภาวี ธมฺมชาโต	อนุกรรมการ
๑๐. พระณัฐพงษ์ ปิยณฐโฐ	อนุกรรมการ
๑๑. พระเฉลิมพร ธมฺมวโร	อนุกรรมการ
๑๒. พระศุภฤกษ์ สุภวชิโร	อนุกรรมการ
๑๓. พระวราวิชญ์ อภิวิชฺโช	อนุกรรมการ
๑๔. พระกรกฎ ชุติเตโช	อนุกรรมการ
๑๕. พระศักดิ์สิทธิ์ สมิทฺธิโก	อนุกรรมการ
๑๖. พระวิทยา สุวิชาโน	อนุกรรมการ
๑๗. พระธนบดี สิริธโน	อนุกรรมการ
๑๘. พระนวกภิกษุ พรรษกาล ๒๕๕๖	อนุกรรมการ
๑๙. พระศรีวิสุทธิกวี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๐. พระเจริญ สุภวุฑฺฒิโก	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. พระมหาบัณฑิต นิปโก	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒ พระวันสรรค์ ชุติสโร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓.พระวรชัย ทมวโร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. นายคณิสรณ์ โปธิตานนท์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๕. นายประจักษ์ เสาอิ่งอง	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดเตรียมเครื่องไทยธรรมสำหรับถวายพระสงฆ์ตามกำหนดการฯ วันที่ ๑-๗ ตุลาคม ๒๕๕๖
๒. จัดเตรียมเครื่องไทยธรรม สำหรับถวายพระสงฆ์ที่นิมนต์ฉันภัตตาหารเพล รวม ๑,๑๑๙ รูป และสำรองอีก ๓๐๐ รูป ณ อาคารฉลองพระชันษา ๘ รอบ ๙๖ ปีฯ คณะสูง (นานาชาติ) และมอบเครื่องไทยธรรม (พระฉันเพล) ให้เจ้าหน้าที่แต่ละจุด ในคืนวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ เวลา ๒๑.๐๐ น.
๓. จัดเตรียมหนังสือที่ระลึกงานบำเพ็ญพระกุศลฯ ให้เรียบร้อยก่อนวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖
๔. ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

๙. คณะอนุกรรมการฝ่ายจัดเตรียมน้ำดื่ม

๑. พระครูพุทธมนต์ปรีชา	ประธานอนุกรรมการ
๒. พระดีฮัน ฐานวโร	รองประธานอนุกรรมการ
๓. พระมหาภัทร ฐิตภทฺโท	อนุกรรมการ

๔. พระสมชาย สุชาโต	อนุกรรมการ
๕. พระฮุเซ่น ธมฺมหุโต	อนุกรรมการ
๖. พระณัฐพงศ์ ปิยณฐโฐ	อนุกรรมการ
๗. พระธีรเมธ ฐิตเมธี	อนุกรรมการ
๘. สามเณรชัยรัตน์ คงสุขแก้ว	อนุกรรมการ
๙. สามเณรจตุพล บุญมานพ	อนุกรรมการ
๑๐. สามเณรธัชพล คชแพทย์	อนุกรรมการ
๑๑. เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง	อนุกรรมการ
๑๒. เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑๓. เจ้าหน้าที่มูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัยฯ	อนุกรรมการ
๑๔. เจ้าหน้าที่วัดพระศรีมหาธาตุ	อนุกรรมการ
๑๕. คณะครูและนักเรียนโรงเรียนวัดบวรนิเวศ	อนุกรรมการ
๑๖. พระเอกพล จิตพโล	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๗. พระมรุพงษ์ มรุวโส	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดเตรียมน้ำปานะ-น้ำดื่ม ถวายพระเถรานุเถระที่มาในงานวันที่ ๑-๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ ตามกำหนดการ
๒. ตระเตรียมจัดบริการน้ำดื่มแก่ผู้มาร่วมงานวันที่ ๑-๗ ตุลาคม ๒๕๕๖
๓. ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

๑๐. คณะอนุกรรมการฝ่ายปฏิคม

๑. พระธรรมวราจารย์	ประธานอนุกรรมการ
๒. พระธรรมบัณฑิต	รองประธานอนุกรรมการ
๓. พระธรรมเมธาภรณ์	อนุกรรมการ
๔. พระเทพสารเวที	อนุกรรมการ
๕. พระเทพสิทธิโมลี	อนุกรรมการ
๖. พระเทพปริยัติวิมล	อนุกรรมการ
๗. พระราชรัตนมงคล	อนุกรรมการ
๘. พระราชกวี	อนุกรรมการ
๙. พระราชวิสุทธิญาณ	อนุกรรมการ
๑๐. พระราชสุมนต์มุนี	อนุกรรมการ
๑๑. พระราชพุทธิมุนี	อนุกรรมการ
๑๒. พระมหานายก	อนุกรรมการ
๑๓. พระศรีวิสุทธิกวี	อนุกรรมการ
๑๔. พระโสภณคณาภรณ์	อนุกรรมการ
๑๕. พระประกาศพุทธกิจ	อนุกรรมการ
๑๖. พระครูพุทธมนต์ปรีชา	อนุกรรมการ
๑๗. พระครูวิสุทธิธรรมภาณ	อนุกรรมการ
๑๘. พระมหาไชยวัฒน์ ชยวฑฺฒโน	อนุกรรมการ

๑๙. พระมหาพีรเดช จิตเตโช	อนุกรรมการ
๒๐. พระสุทธิสารเมธี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๑. พระครูพิศาลวินัยวาท	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. พระมหา ม.ร.ว.นันทวัฒน์ ชยวฑฺฒโน	นุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓. พระมหาจินดา ฐานจินฺโต	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. พระมหาจรัญ สุจารโณ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ต้อนรับพระเถรานุเถระที่มาในงานพิธีวันที่ ๑-๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ พระอุโบสถ และสถานที่ที่จัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ตามกำหนดการ

๒. ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

๑๑. คณะอนุกรรมการฝ่ายจัดทำสิ่งมงคลสักการะและของที่ระลึก

๑. สมเด็จพระวันรัต	ประธานอนุกรรมการ
๒. พระโสภณคณาภรณ์	อนุกรรมการ
๓. พระครูสมุห วิชัย ปิยชโย	อนุกรรมการ
๔. พระมหาพีรเดช ฐิตเตโช	อนุกรรมการ
๕. พระเอกพล จิตพโล	อนุกรรมการ
๖. พระณัฐพงษ์ ปิยณฺโช	อนุกรรมการ
๗. พระสุทธิสารเมธี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๘. พระครูพิศาลวินัยวาท	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๙. พระมหาจินดา ฐานจินฺโต	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๐. พระมหาจรัญ สุจารโณ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑. นายสุรชัย ฉายินทุ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นายไพโรจน์ สุพาณิชยวงศ์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นางสาวอภิญญา อนุกูลอำไพ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ดำเนินการจัดทำสิ่งมงคลสักการะที่ระลึกเนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

๒. ดำเนินการประสานงานกับสำนักนายกรัฐมนตรี ในการจัดทำเข็มที่ระลึกเนื่องในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

๓. ประสานงานกับคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกัน

๑๒. คณะอนุกรรมการฝ่ายจัดเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๙ ทวีป

๑. พระเทพปริยัติวิมล วัดบวรนิเวศวิหาร	ประธานอนุกรรมการ
๒. พระครูปลัดสุวัฒนวชิรคุณ วัดอรุณราชวราราม	รองประธานอนุกรรมการ
๓. ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ

๔.	ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๕.	ผู้แทนสำนักฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ (ธ)	อนุกรรมการ
๖.	ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	อนุกรรมการ
๗.	ผู้แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๘.	ผู้แทนกรมการศาสนา	อนุกรรมการ
๙.	พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย วัดบวรนิเวศวิหาร	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๐.	พระมหาสุเทพ สุปณฺฑิโต วัดราชบุรณราชวรวิหาร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑.	พระมหาอรุณ อรุโณ วัดบุปผาราม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒.	พระมหาบุญไทย ปุญฺญมโน วัดมัชฌันติการาม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓.	พระครูปลัด ณัฐพงศ์ ยโส วัดพระศรีมหาธาตุ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔.	พระมหาจามร พุรหฺมจาโร วัดพระศรีมหาธาตุ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕.	พระมหาบุญทวี ปุญฺญวฑฺฒโน วัดพระศรีมหาธาตุ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖.	พระธรรมรินทร์ ธมฺมวโร วัดราชผาติการาม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗.	พระภักดี เขมธโร วัดราษฎร์ศรัทธาธรรม/ปราจีนบุรี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๘.	พระสิวะ ชยเมโธ วัดเสน่หา/นครปฐม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙.	ดร.อำนาจ บัวศิริ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐.	นายสรรัฐ เอกสินธุ์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑.	นายวีระ ยอดอินทร์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ดำเนินงานจัดกิจกรรมการ ประสานงาน เตรียมเอกสารข้อมูลการประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป ตลอดถึงการจัดทำหนังสืออนุสรณ์ ที่พักและการเดินทางของผู้เข้าประชุมเป็นต้น ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ฯ

๑๓. คณะอนุกรรมการฝ่ายเลขานุการ

๑.	พระเทพปริยัติวิมล	ประธานอนุกรรมการ
๒.	พระราชวิสุทธิญาณ	รองประธานอนุกรรมการ
๓.	พระโสภณคณาภรณ์	อนุกรรมการ
๔.	พระสุทธิสารเมธี	อนุกรรมการ
๕.	พระครูพุทธมนต์ปรีชา	อนุกรรมการ
๖.	พระครูวิสุทธิธรรมภาณ	อนุกรรมการ
๗.	พระครูประสิทธิพุทธมนต์	อนุกรรมการ
๘.	พระครูวินัยธร สท้าน จิตฺตวโร	อนุกรรมการ
๙.	พระครูธรรมธร เชิดวงศ์ เตชวโส	อนุกรรมการ
๑๐.	พระมหาจินดา ฐานจินฺโต	อนุกรรมการ
๑๑.	พระมหาฉัตรชัย สุฉตฺตชโย	อนุกรรมการ
๑๒.	พระมหาจรัญ สุจารโณ	อนุกรรมการ
๑๓.	พระมหาธวัชชัย ปญฺญาชโย	อนุกรรมการ
๑๔.	พระมหาวรุธ ธมฺมคุตฺโต	อนุกรรมการ
๑๕.	พระมหาวิรุฬฺห อภินาโท	อนุกรรมการ
๑๖.	พระอนิลมาน ธมฺมสากิโย	อนุกรรมการ

๑๗. พระเจริญ สุภาวุฑฺฒิโก	อนุกรรมการ
๑๘. พระวันสรรค์ ชุติสโร	อนุกรรมการ
๑๙. พระทศพร คุณวโร	อนุกรรมการ
๒๐. พระราชพุทธิมุนี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๑. พระศรีวิสุทธิกวี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. พระครูพิศาลวินัยวาท	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓. พระวรชัย ทมวโร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. ผู้อำนวยการส่วนงานในสมเด็จพระสังฆราช	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๕. นายชวลิต ศิริภิรมย์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๖. นายสุรชัย ฉายินทุ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๗. นายคณิสรณ์ โปธิตานนท์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๘. นายศศิพงษ์ รอดเกษม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๙. นายประจักษ์ เสาอึงอ่อง	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณาบรรจุโครงการ แผนงาน หรือกิจกรรมเพื่อร่วมฉลองวาระพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

๒. ติดต่อประสานงานกับส่วนงานราชการ หน่วยงานองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน ในงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๓. จัดทำฎีการายชื่อพระสงฆ์ที่นิมนต์มาในงานบำเพ็ญพระกุศล ,แผนที่ , สถานที่

๔. กระจายงานให้แก่คณะอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ

๕. แต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติงานตามสมควร

๖. จัดประชุมชี้แจงงานบำเพ็ญพระกุศลแก่พระเถรานุเถระ พระภิกษุสามเณรภายในวัด

๗. ประสานงานฝ่ายประชาสัมพันธ์ให้จัดเตรียมป้ายประชาสัมพันธ์ พร้อมติดตั้งตามจุดต่าง ๆ ให้เสร็จก่อนวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖

๘. ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๙. ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(สมเด็จพระวันรัต)
ประธานอำนวยการงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คำสั่งคณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
ที่ ๑/๒๕๕๖
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำหนังสือจดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ตามคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ ๔/๒๕๕๖ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร กอรปกับมติคณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปีฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ มอบหมายให้กรมศิลปากร สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ ดำเนินการจัดทำหนังสือจดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ จึงอาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ ดังกล่าว แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำหนังสือจดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	อธิบดีกรมศิลปากร	ที่ปรึกษา
๑.๒	นางสาวทรงสรรค์ นิลกำแหง	ที่ปรึกษา
๑.๓	รองอธิบดีกรมศิลปากร ที่กำกับดูแลสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ	ประธานอนุกรรมการ
๑.๔	ผู้อำนวยการสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๕	พระเทพปริยัติวิมล	อนุกรรมการ
๑.๖	พระโสภณคณาภรณ์	อนุกรรมการ
๑.๗	พระศรีวิสุทธิกวี	อนุกรรมการ
๑.๘	พระมหา ดร. พีรเดช จิตเตโช	อนุกรรมการ
๑.๙	พระ ดร. อนิลมาน ธมฺมสากิโย	อนุกรรมการ
๑.๑๐	นางสาวเพลินพิศ กำราญ	อนุกรรมการ

๑.๑๑ กรรมการ....

๑.๑๑ กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการฝ่ายพิธีฯ	อนุกรรมการ
๑.๑๒ กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการฝ่ายนิทรรศการ และกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา	อนุกรรมการ
๑.๑๓ กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์	อนุกรรมการ
๑.๑๔ ผู้อำนวยการกองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๕ ผู้แทนกรมการศาสนา	อนุกรรมการ
๑.๑๖ หัวหน้ากลุ่มบันทึกเหตุการณ์ (นางสาลินี ชุ่มวรรณ์)	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๗ นางณิชชา จริยเศรษฐการ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๘ นางสาววัชราภรณ์ สิทธิวิไล	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ รวบรวมเอกสารข้อมูล และเรียบเรียงต้นฉบับหนังสือจดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

๒.๒ พิจารณาตรวจสอบแก้ไขต้นฉบับหนังสือจดหมายเหตุให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ สำหรับใช้เป็นหลักฐานสำคัญของชาติสืบไป

๒.๓ ดำเนินการควบคุมการจัดพิมพ์ให้แล้วเสร็จตามวัตถุประสงค์ และการจัดส่งให้ห้องสมุดสถานศึกษา และหน่วยงาน คณะรัฐมนตรี คณะองคมนตรี คณะกรรมการ ฯลฯ

๒.๔ ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายสนธยา คุณปลื้ม)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ประธานคณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและ
จดหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คณะที่ปรึกษา

อธิบดีกรมศิลปากร (นายบวรเวท รุ่งรุจี)
พระเทพปริยัติวิมล
นางสุรีย์รัตน์ วงศ์เสงี่ยม
รองอธิบดีกรมศิลปากร (นายพีรพน พิสณุพงศ์)
นางสาวทรงสรรค์ นิลกำแหง
นายประสพโชค อ่อนกอ

บรรณาธิการ

นางสาวนัยนา แย้มสาขา

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางสาลินี ชุ่มวรรณ์
นางสาววัชราภรณ์ สิทธิวิไล

กองบรรณาธิการ

พระศากยวงศ์วิสุทธิ์
พระปริญญา ชุตินฺธโร
นางสาวสุวคนธ์ ตังสุหน
นางณิชชา จริยเศรษฐการ
นางสาวดุษฎี ชัยเพชร
นางสาวอักษร เสนะเปรม
นางวัฒนาภรณ์ โสภิตชาติ
นางสาวฐิติภัทร พุงไธสง
นางดรุณี สุขสมจิตร
นางสาวบุษบงกช เชื้อเมืองพาน
นางสาวภัทษร สุวรรณจำรัส
นายสำเนาว์ นาวิชิต
พระวรชัย ทมวโร
รองศาสตราจารย์สุเชาวน์ พลอยชุม
นางกรรณิการ์ ชมเดช
นางสาวนวลพรรณ นาคปรีชา
นางสาวศันสนีย์ มานะกุล
นางสาวพจนา ผลิผลเกิด
นางสาวอรอุมา คุณพันธ์
นางสาวจรียา ดีเผือก
นางสาวธิดา อ้นหอม
นางสาววิไลวรรณ ร่ำรวย
นางสาวพนิดา วงศ์บุญ
นายวิบูลย์ จุใจ

ศิลปกรรม

นายธนากร กำทรัพย์

ข้อมูลและภาพประกอบ

วัดบวรนิเวศวิหาร
สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
กรมการศาสนา
นายพจนารถ สุพรรณกูล
นายประจักษ์ เสาอึ่งอ่อง
นายสัญชัย ลุงรุ่ง
นายประพันธ์ ไกรศักดาวัฒน์
นายภานุวัฒน์ จิตติวุฒิการ

ต่างมีธรรมคุ้มตน
พาชีวิตเจริญสุข
ช่วยกันบรรเทาทุกข์
สมคมสุขสมบูรณ์

ดร. พระพุทธพจน์

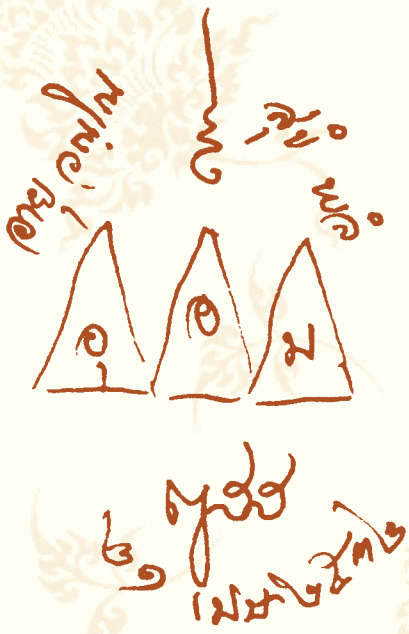

แผนผังงานฉลองพ
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพร
๓ ตุลาค
วันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่
ณ วัดบวร

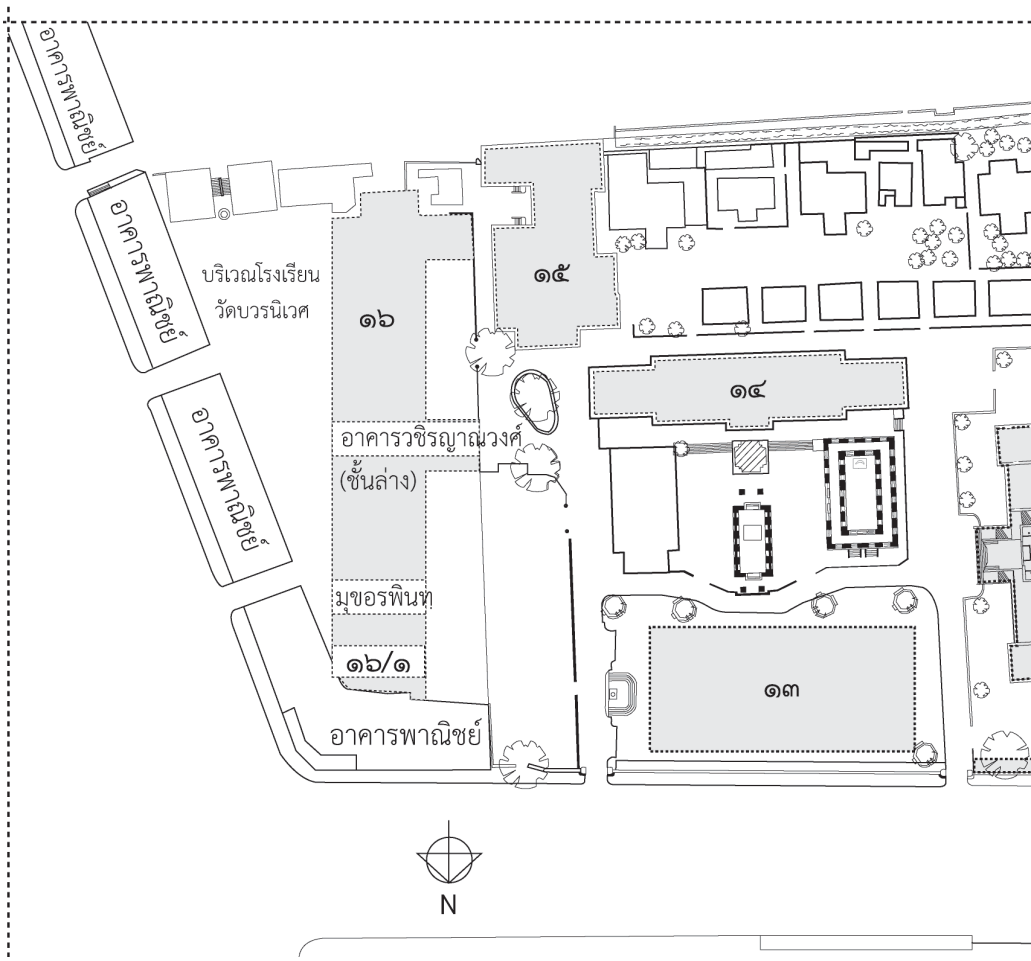

คำอธิบายแผนผังงานฉ
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพ
๓ ตุลาค
วันอังคาร ที่ ๑ ถึงวันจันทร์ ที่
ณ วัดบวร

๑. พระอุโบสถ
ที่เจริญพระพุทธมนต์
๒. ปะรำที่รับรองผู้มีเกียรติ
๒/๑ ปะรำที่รับรองผู้มีเกียรติ
วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม
พุทธศักราช ๒๕๕๖ (๑๔.๐๐ น.)
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม
พุทธศักราช ๒๕๕๖ (๐๙.๐๐ น.)
วันศุกร์ ที่ ๔ ถึงจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม
พุทธศักราช ๒๕๕๖ (ตามกำหนดการ)
๓. ศาลาแดง
กองอำนวยการร่วมรับเสด็จ
๓/๑ วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖
ที่รับรองผู้มีเกียรติ
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖
ที่รับพระราชทานฉันภัตตาหารเพล
๔. ปะรำ
วันพุธ ที่ ๒ และวันศุกร์ ที่ ๔ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม
พุทธศักราช ๒๕๕๖ สำหรับประชาชน
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖
สำหรับวางเครื่องไทยธรรมฯ
๕. ปะรำรับรอง
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พ
ที่รับพระราชทานฉันภัตตาห
พระธรรมทูต ๒๐๐ รูป
๕/๑ ปะรำรับรอง
วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม
ถวายภัตตาหารเช้า
วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุท
รับรองพระฯ
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลา
ที่รับพระราชทานฉันภั
๖. ศาลาฤๅษี
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พ
ที่รับพระราชทานฉันภัตตาห
๗. โรงทานพระราชทาน, น้ำดื่ม
๘. ตำหนักเพ็ชร
สถานที่ลงนามถวายพระพร
๙. สถานที่สำหรับรับเครื่องไทย
๑๐. หอสหจร
หน่วยปฐมพยาบาล
(โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ อ

พระชันษา ๑๐๐ ปี
ระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ม ๒๕๕๖
๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖
นิเวศวิหาร

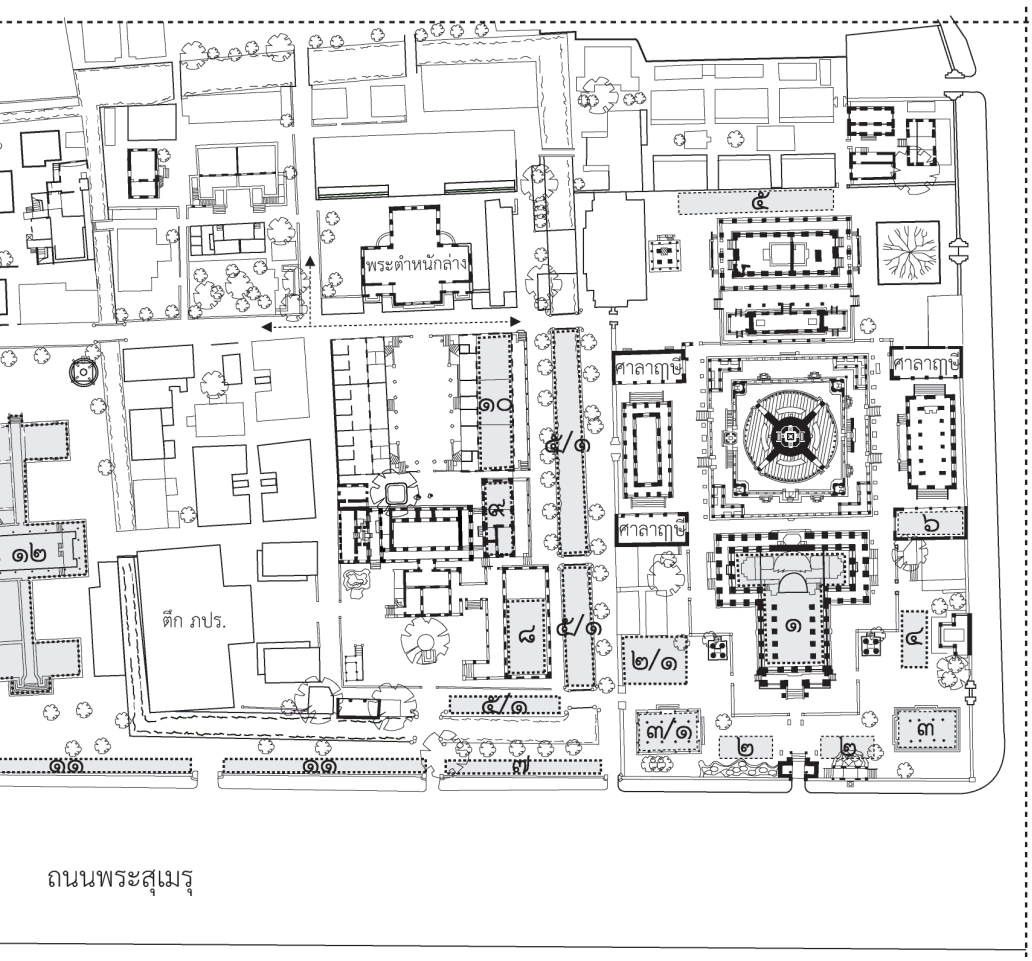

ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
ระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
คม ๒๕๕๖
๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖
รนิเวศวิหาร

๑๑. โรงทานทั่วไป

พุทธศักราช ๒๕๕๖
๑๒. อาคารมนุษยนาควิทยาทาน
ารเพล
พิพิธภัณฑ์และห้องสมุด เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศ

๑๓. สนามบาส (วัดบวรนิเวศวิหาร)
วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖
พุทธศักราช ๒๕๕๖
ลานจอดรถ VIP, โรงทานทั่วไป
วันพุธ ที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖
ทธศักราช ๒๕๕๖
ลานจอดรถ VIP
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖
คม พุทธศักราช ๒๕๕๖
โรงทานทั่วไป
ตตาหารเพล
วันศุกร์ ที่ ๔ ถึงวันจันทร์ ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖
ลานจอดรถ
พุทธศักราช ๒๕๕๖
๑๔. อาคารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ารเพล
นิทรรศการพระชันษา ๑๐๐ ปี สดุดีพระสังฆบิดร
ตราช้าง
๑๕. อาคาร สว. ธรรมนิเวศ
สถานที่สำหรับประชุมเสวนาวิชาการพระธรรมทูตไทย ๔ ทวีป
และถวายสักการะ
๑๖. อาคารวชิรญาณวงศ์ โรงเรียนวัดบวรนิเวศ
ธรรม
วันอังคาร ที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ รับบริจาคโลหิต
วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖
ที่รับพระราชทานฉันภัตตาหารเพล
สภากาชาดไทย)
๑๖/๑ หน่วยปฐมพยาบาล (โรงพยาบาลศิริราช)

ผังการจัดงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

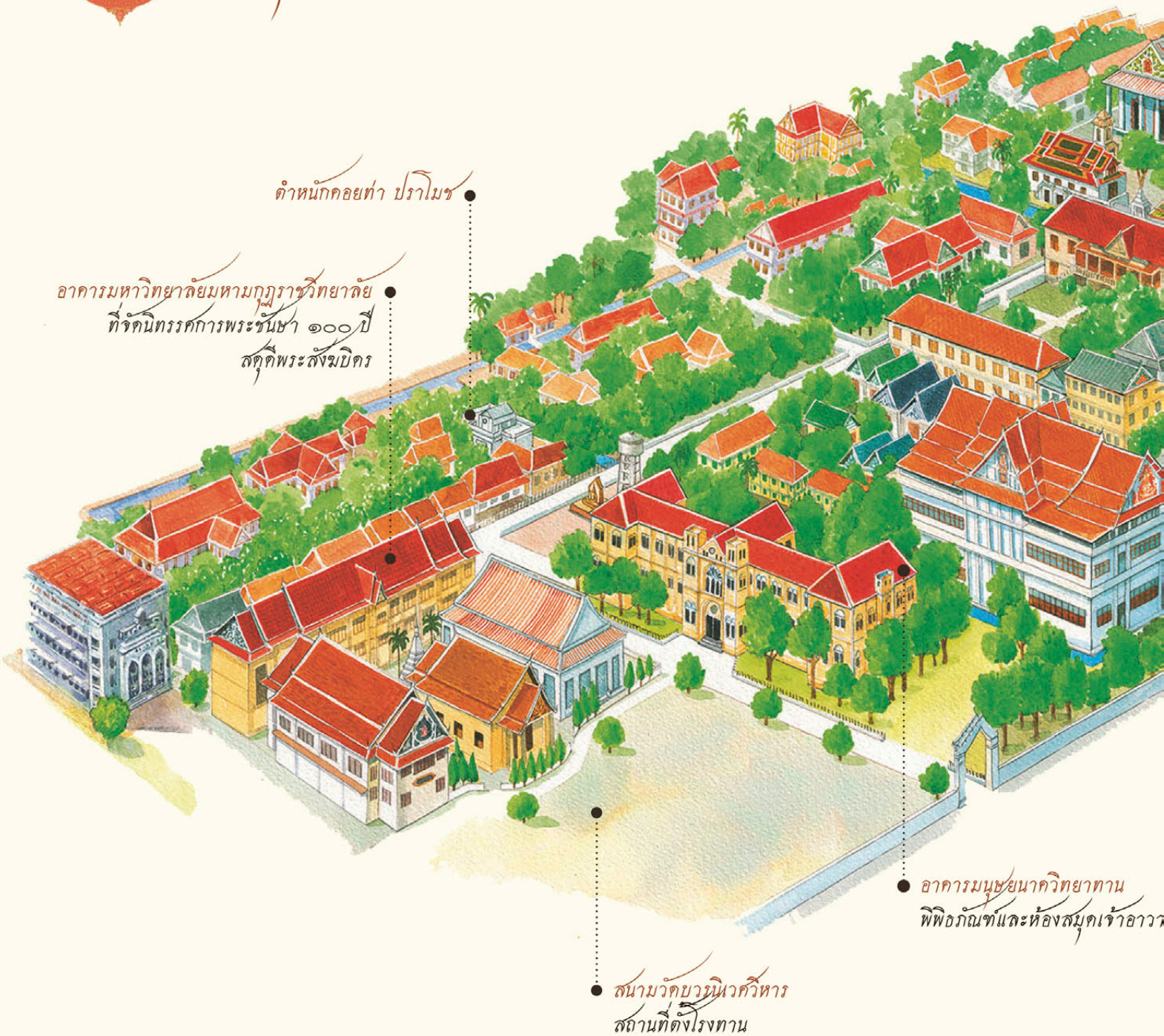

พระตำหนักเพ็ชร
ที่ลงนามถวายพระพร
พระอุโบสถ
ที่บำเพ็ญพระกุศล
ถนนพระสุเมรุ (หน้าวัด)
สถานที่ตักบาตร
สวัดบวรนิเวศวิหาร

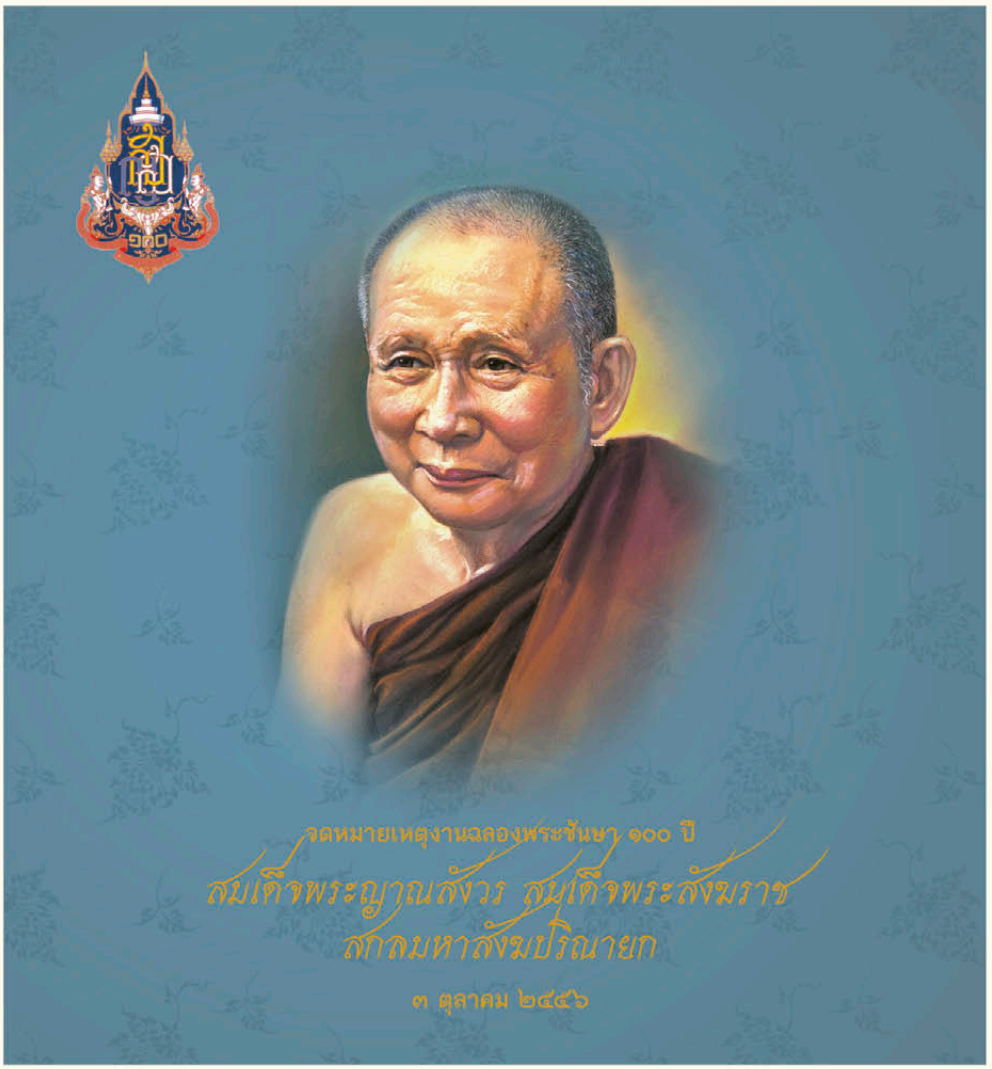
๑๐๐
จตหมายเหตุงานฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก
๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

พัดสมณศักดิ์สมเด็จพระสังฆราช

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้กรมการศาสนาสร้างพัดยศสมณศักดิ์สำหรับสมเด็จพระสังฆราช
เนื่องในโอกาสมหามงคลทรงครองราชย์ยืนนานยิ่งกว่าพระมหากษัตริยาธิราชในอดีต พุทธศักราช ๒๕๓๒
และทรงถวายในการสถาปนาสมเด็จพระญาณสังวร
ดำรงสมณศักดิ์สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกเป็นปฐม
ในวันที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๒
เป็นปีที่ ๔๔ ในรัชกาลปัจจุบัน